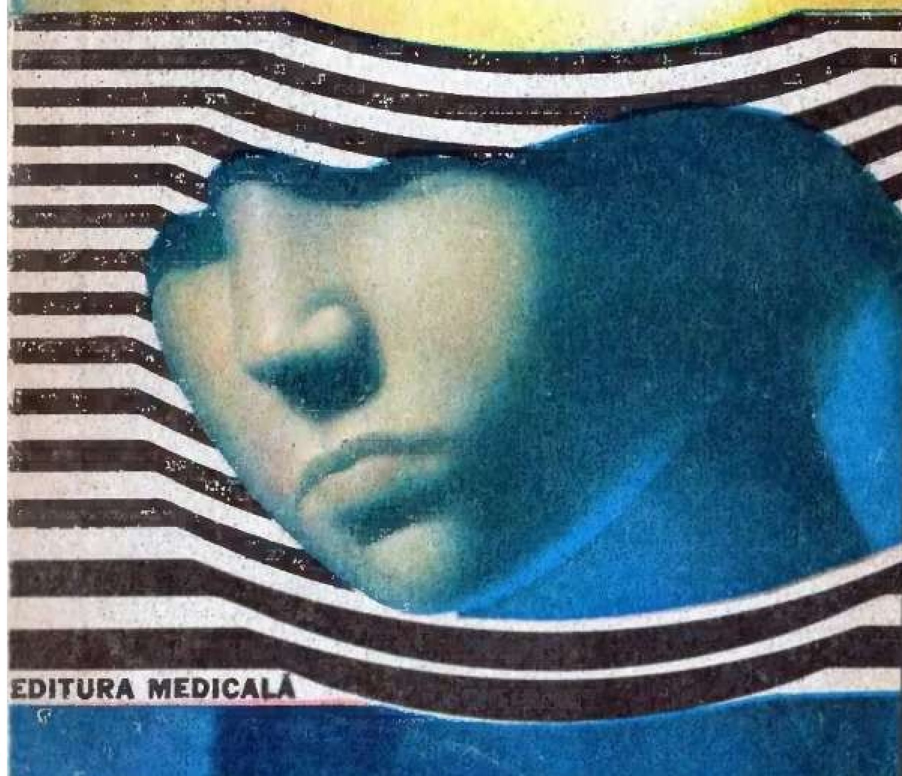
Lloyd C. Douglas

OBSTACOLE

LLOYD C. DOUGLAS

OBSTACOLE

roman

EDITURA MEDICALĂ
Bucureşti – 1992,

Traducere de
ALINA HERIŞAN, LUDMILA CERNAŞOV
şi GENOVEVA SIMULESCU
Traducere după ediţia a 10-a (iulie 1966) a romanului intitulat
„Disputed Passage”, publicat de Houghton Mifflin Company, Boston, în
colecţia de buzunar „Cardinal”, New York.

Pentru versiunea românească toate drepturile
rezervate Editurii Medicale.
Copyright, 1938, 1939, by Lloyd C. Douglas.

ISBN 973-39-0171-7

Cu sinceră recunoştinţă pentru permanentele încurajări şi sfaturile ei preţioase, dedic acest roman

Soţiei mele

AUTORUL

Have you learned lessons only of those who admired you, and were tender with you, and stood aside for you?
Have you not learned great lessons from those who braced themselves against you, and disputed the passage with you?

N-ai luat învăţătură decât de la cei care te-au admirat şi au fost îngăduitori faţă de tine, şi de la cei care ţi-au făcut loc spre a-ţi putea continua drumul?
N-ai luat învăţătură de folos şi de la cei care ţi-au stat împotrivă şi ţi-au aşternut obstacole de-a curmezişul drumului tău, spre a te împiedica să mergi înainte?

WALT WHITMAN

Coperta de *ADRIAN CONSTANTINESCU*

CAPITOLUL 1

Erau orele două ale după-amiezii din ultima joi a lunii septembrie, zi în care avea loc deschiderea semestrului de iarnă.

Vremea era neobişnuit de caldă şi de înăbuşitoare, iar în amfiteatrul în care îşi ţinea cursurile doctorul Milton (Tubby) Forrester aerul stătut era tot atât de inert ca şi cadavrele din vechea sală de disecţie, situată în încăperea alăturată.

Dar dacă atmosfera din micul şi întunecatul amfiteatru nu părea deloc stimulantă şi răcoritoare, era în schimb încărcată de tensiune nervoasă. Îmbierea absentă era în-locuită de solemnitatea momentului; cursul de Anatomie ţinut de strălucitul, dar irascibilul Forrester, era considerat drept cel mai important din învăţământul următorilor patru ani.

În speranţa că vor fi remarcaţi chiar din primul moment datorită meritului modest al punctualităţii, noii studenţi ai primului an de medicină – în număr excepţional de mare, o sută treizeci şi trei, dintre care opt fete – se adunaseră cu acea nerăbdare caracteristică celor care se îmbarcă întâia oară pe un vapor, pentru o călătorie pe mare.

Dintre studenţii acestui an, mai puţin de jumătate erau proaspeţi absolvenţi ai Colegiului de stat, aflat la o distanţă de numai un kilometru. Ceilalţi îşi luaseră de curând bacalaureatul în arte sau ştiinţe – la diversele şcoli risipite de-a lungul drumului care duce de la Alegani la coasta Pacificului. Câţiva dintre ei, mai sociabili, apucaseră să se salute şi să schimbe câteva cuvinte de politeţe, în cursul

dimineţii, când se întâlniseră în holul facultăţii; cu toate acestea, mai toţi se simţeau stingheri în acest mediu atât de puţin familiar, până şi cei care îşi petrecuseră toată viaţa la o distanţă de abia zece minute de cartierul Facultăţii de Medicină.

Dar indiferent de unde veneau, din apropiere sau din depărtare, nu se găsea nimeni printre cei aflaţi în această după-amiază în sala de cursuri a lui Tubby Forrester care să nu fi aflat de îngrozitoarele scene provocate de nervozitatea profesorului, de aroganţa, caracterul său aspru şi toanele pline de violenţă. Şi totuşi era meritul lui Tubby că majoritatea studenţilor aflaţi aici aleseseră această facultate ca să urmeze medicina. Tubby era al dracului de afurisit, dar îşi cunoştea meseria. Era nu numai un anatomist de mare valoare, dar şi o autoritate recunoscută în domeniul neurochirurgiei. Pereţii cabinetului său erau acoperiţi cu diplome impresionante, conferite de diverse facultăţi de medicină sau de renumite societăţi ştiinţifice, scrise cu litere în relief, pe pergament, în patru limbi.

Puţine erau facultăţile de medicină unde începătorii să aibă parte de asemenea talente care să le călăuzească primii paşi în studiul Anatomiei. Tubby susţinea că dacă cineva are o înclinaţie firească spre această materie, o va dovedi de la bun început. De aceea, sta mereu la pândă ca să observe printre „boboci” un eventual geniu în domeniul respectiv. Colegilor săi de la facultate le mărturisea că se afla într-o vânătoare continuă după începători care să aibă aptitudini pentru neurochirurgie.

De obicei, majoritatea studenţilor înscrişi la medicină nu se întrebau dacă n-ar fi fost preferabil să urmeze cursurile unei facultăţi în care mediocrităţile să fie privite cu mai multă indulgenţă. Pentru ei, lucrul cel mai important consta în obţinerea unei diplome care să poarte prestigioasa semnătură a lui Tubby. Până şi o neînsemnată şi nefolositoare lingură dobândeşte o anumită demnitate dacă este marcată.

Totuşi, niciunul dintre cei nedotaţi n-ar fi putut afirma că s-a lăsat păcălit legându-şi soarta de această personalitate.

Tubby nu făcea niciun secret din faptul că pe el nu-l interesau decât primii zece din fruntea promoţiei. Atitudinea sa faţă de marea majoritate a studenţilor era răutăcioasă şi plină de dispreţ. Sarcasmele sale violente îi jigneau până în adâncul sufletului, umplându-i de ură, iar ochii lor se aprindeau de furie neputincioasă. Sute de medici practicieni – având între treizeci şi cinci şi cincizeci de ani, răspândiţi pe întreg cuprinsul ţării – se simţeau mândri să poată afirma că şi-au făcut studiile de anatomie cu Forrester, dar adăugau invariabil că Tubby era o brută, şi mulţi dintre cei care nu uitaseră jignirile suferite foloseau termeni şi mai drastici când se refereau la el.

În această după-amiază, în care dispuneau de suficient răgaz şi atmosfera era propice meditaţiilor anxioase, proaspeţii studenţi din amfiteatrul semicircular, care trepida de zgomote şi scârţâit de scaune, aşezaţi în bănci, cu coatele rezemate de lemnul pupitrelor, îşi priveau posomorâţi degetele tremurânde ori răsfoiau absenţi filele virgine ale caietelor de notiţe. Din când în când aruncau o privire îngrijorată înspre uşa care ducea la cabinetul lui Tubby. Primii martiri, aşteptând în arenă să se deschidă cuşca leilor, se mângâiau măcar cu gândul că ameninţarea avea să fie de scurtă durată. Pe când ei aveau să petreacă cu Tubby Forrester patru ani încheiaţi de acum încolo.

Conform tradiţiei, primul contact era deosebit de amuzant, cu condiţia să nu faci parte din duzina de studenţi cărora, stând în picioare, li se oferea prilejul să se distingă sau să se compromită definitiv în cursul unui duel oratoric în care era periculos să te arăţi spiritual, după cum ar fi fost dezastruos să te dovedeşti stupid.

În mod obişnuit, Tubby începea cuvântarea despre această întâlnire, denumită „ora primului contact" printr-o frază menită să provoace hohote de râs sarcastic, deoarece cu aceleaşi dulcegării verbale încercau să-i atragă pe noii studenţi capelele universităţii şi YMCA[1]. Ireverenţios ca Satana, lui Tubby îi plăcea grozav să se distreze bătându-şi joc de clişeele stereotipe ale altruismului organizat. Dar

[1] Young Man Christian Association (Asociaţia tinerilor creştini) (n. red.).

când se încheia „ora primului contact”, odată aceste subtilităţi maliţioase epuizate, te trezeai în faţa acelei realităţi care te-a determinat să te înscrii ca să urmezi Anatomia cu Forrester.

— Dacă ţineţi să fiţi răsfăţaţi şi alintaţi, îi repezea Tubby, n-aveţi decât să vă înscrieţi la „Clubul băieţilor veseli”, al „Politicienilor joviali” sau al „Binevoitorilor”. Iar dacă socotiţi că organismul dumneavoastră reclamă şi mai multă drăgălăşenie, puteţi găsi în această localitate suficiente instituţii care să v-o ofere la simpla cerere. Ele vă pot învăţa cum să deveniţi la fel de prietenoşi ca un câine ud. Acolo vi se serveşte ceai, puteţi intona psalmi şi juca jocuri de societate. Iar dacă preferaţi linguşirile, veţi obţine şi asta. Aici însă să nu vă aşteptaţi la asemenea prostii! Acest edificiu a fost destinat ştiinţei. Aici ne străduim să fim cât mai precişi în cercetările noastre; oneşti în ce priveşte rezultatele. Dacă sunteţi măgari, e preferabil să vă duceţi altundeva, în speranţa că acolo v-ar putea lua drept zebre.

În clipa aceea, Tubby apăru din cabinetul său. În întârziere cu zece minute, se îndrepta, rigid şi mândru, spre masa înaltă care-i servea drept catedră. Masa aceasta, montată pe rotile înalte, prevăzute cu cauciucuri, acoperită cu o marmură groasă de două degete, era lungă de un metru şi optzeci şi lată de nouăzeci de centimetri; nu era necesar să fii student în medicină pentru ca să ghiceşti la ce servea când nu era folosită de Tubby pentru cursuri.

Încremeniră toţi, atenţi şi cu sufletul la gură, atunci când parcurse cu ochii lui de oţel amfiteatrul înţesat de studenţi. Era de prisos să mai încerci crearea unei încordări dramatice, şi totuşi Tubby continuă să arunce aceleaşi priviri nepăsătoare auditoriului, în timp ce legăna cu ambele mâini un lanţ gros de ceas, din platină, care trecea de la un capăt la altul peste burta sa impunătoare, într-un gest înfricoşător care evoca ascuţirea unui cuţit de bucătărie.

— Dragi prieteni creştini, începu el, accentuând fiecare cuvânt. Un hohot general de râs confirmă faptul că Tubby

se află la înălţimea imaginii pe care şi-o făcuse fiecare despre el. „Ăsta e într-adevăr o figură”, mărturisea atitudinea întregii adunări. „E tare ca un ou care a fiert nouă minute”.

— Este într-adevăr o plăcere pentru, mine, continuă ironic Tubby, să urez bun venit unei adunări atât de numeroase, prezente la „ora primului contact”. Printre cei care v-au precedat în aceste încântătoare săli, ca să îmbrăţişeze greaua noastră profesiune, una dintre cele mai vechi, s-o fi găsit cineva să vă spună că în acest tihnit amfiteatru, şi, mai ales în laboratorul alăturat, alcătuim cu toţii o singură şi fericită familie, în cadrul căreia ne iubim unii pe alţii, cât e ziua de lungă. Urmă o pauză, ca pentru a da răgaz acestor ironii să-şi reducă efectul, iar Tubby să culeagă valul de râsete înfundate şi de chicoteli ale asistenţei. Privirea sa pătrunzătoare iscodea rând după rând fiecare bancă; ochii săi te săgetau de parcă ar fi urmărit să-l descopere pe îndrăzneţul care refuza să plătească tribut spiritului său caustic. Ai fi zis că aduce cu un sergent morocănos care inspectează o căprărie, nădăjduind să constate lipsa unui nasture.

Pauza devenise alarmant de lungă. Căutătura lui Tubby se opri o clipă la mijlocul rândului de sus, alunecă până la capătul şirului, şi se întoarse iarăşi spre mijloc, fixându-se asupra chipului unui student care habar n-avea că devenise ţinta acestor priviri inchizitoriale. Se aşternuse o tăcere mormântală, dar cel distrat nu remarca întreruperea survenită în expunerea lui Tubby, nu-şi dădea seama că se află în bătaia focului.

O clipă mai târziu, torentul de ironii reîncepu, dar de astă dată parcă lipsit de fineţea începutului. Fără să vrea, loviturile lui Tubby pierduseră din forţă. După fiecare cuvânt, privirea sa violentă revenea mereu spre centrul băncii de sus, acolo unde descoperise acel profil impasibil. Era un chip slab, dar cu trăsături puternice, energice şi bine desenate, cu un profil de medalie, şi la fel de încremenit. Buzele întredeschise nu denotau nici animozitate, nici dezaprobare. Dacă ar fi fost crispate în semn de ostilitate,

Tubby s-ar fi simţit mult mai satisfăcut. Ar fi avut ocazia, să-i adreseze acelui debutant câteva cuvinte dure, ceva care să-l indispună. Dar buzele acestuia nu traduceau vreun dispreţ; nu exprimau decât indiferenţă. În zadar încercă Tubby să înfrunte acei ochi care explorau vag un colţ al încăperii, unde peretele înnegrit de funingine se întâlnea cu plafonul decolorat. Era evident că vlăjganul ăsta nesuferit nu ascultă cele rostite sau consideră că nu merită respectuoasa lui atenţie.

Expunerea lui Tubby, plină de ironii, înainta cu dificultate, ca nişte paşi grei care abia s-ar desprinde din glodul adânc. Toţi cei aflaţi în amfiteatru – cu excepţia unuia singur – trăiau senzaţia că asistă la gâtuirea vervei profesorului de către o mână impertinentă, dar niciunul nu se dovedea destul de curios ca să aibă curajul de a întoarce capul. Instinctul de conservare se dovedea extrem de puternic.

Ironiile caustice ale lui Tubby mai continuará câteva minute, dar în cele din urmă obosi şi el. Tonul şi debitul peroraţiei sale se schimbară brusc. Îşi şterse transpiraţia de pe frunte cu o batistă mare, albă, zâmbi o clipă şi, încercând cu dificultate să pară mai bine dispus, repetă ca ceva inedit vechea lui glumă cu privire la specializare.

— Dacă ţineţi să vă specializaţi, proclamă el, alegeţi-vă atunci Dermatologia, deoarece în felul acesta pacienţii dumneavoastră nu se vor vindeca niciodată, dar nici nu vor muri şi nici nu vă vor trezi vreodată noaptea din somn.

La această glumă izbucniră cu toţii în râs, cu excepţia unuia singur, nesuferitul coleg aflat în ultimul rând din vârful amfiteatrului, care chiar dacă prinsese vreun cuvânt din această glumă răsuflată, şi-o fi spus în sinea lui că ar fi o impoliteţe să râdă de un banc atât de vechi. Blestemat individ! Tubby nu-şi amintea să-l mai fi înfruntat vreodată cineva în asemenea măsură.

Se opri din nou, schimbând tactica, vorbi pe un ton mai domolit, devenind de astă dată sincer. Începu prin a comenta viaţa medicului, în cuvinte neaşteptat de sincere.

— Dacă te gândeşti bine, spuse el, aceasta nu este o meserie, ci o vocaţie, mai curând un angajament pe viaţă

decât un mod de a-ţi câştiga pâinea, o obsesie, şi nu o profesie. Foarte curând veţi ajunge şi dumneavoastră în categoriile în care veţi promova – prin calităţi fireşti sau graţie strădiunţei. Aceasta se va întâmpla chiar din primul an de studii. Conform statisticilor noastre, cincisprezece la sută dintre dumneavoastră sunt atât de leneşi sau de slab pregătiţi încât vor fi eliminaţi pentru binele Facultăţii, al bolnavilor şi în propriul lor interes. Alţi cincizeci la sută îşi vor trece examenele şi vor obţine titluri şi diplome. Ceea ce le lipseşte ca talent sau îndemânare va putea fi compensat datorită unei comportări amabile la patul bolnavului. Sprijinindu-vă mai mult pe sentiment decât pe cunoştinţe ştiinţifice, administrând simpatie şi aspirină, s-ar putea să câştigaţi îndoit decât alţi colegi, de două ori mai bine instruiţi decât dumneavoastră.

Aceste două grupe însumează o proporţie de şaizeci şi cinci la sută din dumneavoastră. Un sfert dintre studenţii primului an se vor dovedi mai buni decât media, mai buni decât un medic mediocru. Aceştia îşi vor îndeplini misiunea pe cât vor putea mai bine, corespunzător cunoştinţelor pe care le stăpânesc, iar pentru această osteneală li se va acorda încredere.

Dintre cei zece la sută care mai rămân – cei ce se vor afla în primele rânduri – e de presupus că se va desprinde acel talent menit să devină un precursor. E greu de afirmat aşa ceva, totuşi nu este exclus. Pornesc în această aventură împreună cu voi. Oricum însă, posibilitatea de a face parte din acel grup restrâns e exclusă pentru cei leneşi, nehotărâţi, slugarnici sau virtuali şarlatani, chiar pentru cei pricepuţi, oricât de cinstiţi şi muncitori ar fi. Mă adresez exclusiv candidaţilor din rândul cărora se va recruta elita celor zece.

Îşi îndreptă privirea, oarecum indiferentă, către rândul cel mai de sus şi se trezi astfel oglindindu-se în luminile ca de gheaţă ale unor ochi albaştri, care păreau înrudiţi cu ai săi. Zâmbi uşor şi continuă.

— Şi nădăjduiesc, adăugă Tubby, ca şi cum ar fi vrut să definească concret pe cei puţini cărora li se adresase,

trebuie să nădăjduim că printre ei nu se va găsi un visător apatic, care ne-a ascultat până acum în stare de comă şi care ar putea fi atât de optimist încât să se identifice cu unul dintre divinii membri ai acelei minorităţi privilegiate.

Se făcuse o linişte deplină. Studenţii pricepuseră că Tubby plăteşte cuiva o poliţă pentru lipsă de atenţie. Misterul care înconjurase grava nemulţumire a profesorului începea să se risipească. Fiecare spera că incidentul fusese astfel închis. Tensiunea chinuitoare de până atunci avea să înceteze.

— Voi cei zece la sută aleşi, continuă Tubby, vă veţi da seama curând de capacitatea voastră. Nu va fi necesar să aşteptaţi notele de la sfârşitul semestrului.

Una din cele mai frecvente greşeli din discursurile inaugurale este promisiunea pe care o face profesorul discipolilor săi, demonstrându-le că studiul sârguincios reprezintă o garanţie a succesului. E de la sine înţeles că studentul care îşi dă osteneală, muncind cu maximum de randament, va profita de învăţământul acordat în facultate mai mult decât cel leneş. Dar elementele care fac parte din cei zece la sută aflaţi în fruntea promoţiei trebuie să demonstreze mult mai mult decât sârguinţă, oricât de lăudabilă ar fi munca îndeplinită corect.

Există un proverb cunoscut, primit de obicei cu zâmbete şi care spune că din coadă de câine nu poţi face sită de mătase. Nu-i câtuşi de puţin de râs, constatarea e mai degrabă tragică. În cursul îndelungatei mele experienţe în această Facultate am fost martorul lucrărilor executate conştiincios de tineri neînzestraţi cu calităţi înnăscute pentru această profesiune. Poate că în alt domeniu ar fi putut face o carieră strălucită. Nu ştiu. Dar indiferent cât de greu au tras, n-au reuşit niciodată să se distingă. Erau din născare lipsiţi de talent. Nu era vina lor, ci nefericirea lor.

Într-un număr redus de cazuri, am avut studenţi care promiteau iniţial să obţină succese mari, dar cărora le-a lipsit curajul să se dăruiască în întregime activităţii lor. S-au dovedit excelenţi la prima sută de metri, dar le-a lipsit suflul ca să alerge pe distanţa de un kilometru; şi cu atât

mai puţin ca să alerge maratonul.

Aţi putea presupune acum că următoarea mea afirmaţie va preamări fericita împletire dintre inteligenţă şi străduinţă. Ce-i drept, e vorba de doi factori care stau la baza succeselor. Dar elita celor zece reclamă mai mult decât atât. Preţul activităţii lor implică o autodisciplină, după cum concentrarea asupra studiilor dumneavoastră impune angajamentul de a evita pierderea de timp şi distracţiile frivole. Cred că sunteţi pe deplin conştienţi de aceasta, şi ar fi desigur un truism să mai adaug că, pregătindu-vă pentru această profesiune, dacă vreţi să obţineţi ceva, va trebui să vă consacraţi ei în întregime, cu toată seriozitatea.

Dar aceasta nu e totul. Autodisciplina, în concepţia moralistului, merită totdeauna atât cât ai investit în ea spre a o dobândi. Şi poate că ar fi cazul să spunem ceva şi în favoarea acelor schimnici care, ducând o existenţă plină de sacrificii şi de autostăpânire, reuşesc să obţină o serie de titluri negociabile în lumea cea de apoi. În această problemă nu sunt câtuşi de puţin o autoritate. Autodisciplina practicată în vederea unei disponibilităţi pe care s-o dedici în întregime activităţii esenţiale nu-şi atinge ţelul dacă e obţinută cu preţul unor frământări şi eforturi exagerate. În unele zile, această zgardă vă va prilejui desigur amărăciuni. Chiar dacă reuşiţi să vă stăpâniţi, sunt clipe în care animalul dumneavoastră îşi cere drepturile. Aflându-te permanent într-un nesfârşit conflict cu pornirile tale – în aşa măsură încât spiritul să-ţi fie continuu tulburat – sacrificiile pe care le faci nu-şi mai justifică efortul.

Această constatare mă obligă să subliniez că, în general, pentru cei zece la sută ieşiţi din rânduri autodisciplina trebuie obţinută de la sine, fără eforturi. Ţelul se realizează destul de repede dacă îndemnul vocaţiei dumneavoastră depăşeşte chemările stăruitoare ale poftelor trupeşti. Când activitatea pe care o depuneţi devine atât de importantă încât justifică prezenţa dumneavoastră printre cei zece la sută aleşi, distracţiile lumii din afară nu vă vor tulbura.

Glasul lui Tubby se domolise, îmbrăcase tonul unei con-

versaţii. Aveai impresia că participi la o discuţie cordială în doi, într-o atmosferă intimă şi confidenţială. Studenţii ascultau cu cea mai mare atenţie, într-o tăcere deplină, încât ai fi putut auzi zborul unei muşte. Ochii mici şi cercetători se îndreptară din nou spre rândul cel mai de sus al amfiteatrului. Tânărul atlet blond care îi otrăvise această oră a primului contact stătea aplecat înainte, cu coatele proptite pe genunchi şi cu bărbia sa energică sprijinită în pumni. Privirea îi era intensă, maxilarele încleştate, Tubby îşi încreţi fruntea şi continuă,

— Din mijlocul acestor zece la sută s-ar putea sä răsară o forţă. Nimeni nu ştie dinainte care, din sânul acelei echipe excepţionale, o va lua înainte, în această Facultate de medicină ni s-a întâmplat uneori să pândim ani întregi fără să descoperim apariţia studentului presupus că va aduce o importantă contribuţie ştiinţei. Alteori, printr-o întâmplare minunată, se iveşte printre cei mai calificaţi un explorator pe tărâmul medicinii, un descoperitor, o minte scânteietoare.

Fraza următoare pronunţată de Tubby îi făcu să se înfioare pe auditorii care-l urmăreau într-o nemişcare totală. Simţeai cum le zvâcnesc inimile, iar trupurile încremeniseră ca hipnotizate. Aceste senzaţii nu erau trăite de unul singur, ci fiecare resimţea – la diverse grade – aceeaşi emoţie.

— Se află oare printre voi, li se adresă Tubby cu voce gravă, acela care ne va spune – într-o zi – ceea ce dorim să aflăm despre cancer? Se află oare printre voi acela care ne va oferi – într-o bună zi – profilaxia paraliziei infantile? Cele două personalităţi excepţionale care vor realiza aceste descoperiri – lăsaţi-mă să risc această previziune – s-au născut de mult. Aş putea oare să nădăjduiesc şi să îndrăznesc să cred că sunt de pe acum oameni maturi? S-ar putea ca aceşti cercetători experimentaţi să se găsească la această oră în ajunul descoperirii lor. S-ar putea să fie studenţi ai unei facultăţi de medicină. Tubby făcu o pauză. Studenţii ascultau înmărmuriţi. Aceşti doi oameni, declară Tubby pe un ton stins, ce abia se mai auzea, aceşti doi

oameni s-ar putea să se găsească în această încăpere – acum!

Îi trezi brusc din această stare hipnotică scoţându-şi ceasul, după care Tubby îşi strânse maldărul de hârtii pline cu însemnări şi trecu la celălalt cap al mesei de autopsie. Faţa i se lumină de un uşor zâmbet care lăsa să se întrevadă că este gata să reînceapă glumele. Studenţii se îndreptară din spate şi răsuflară în sfârşit în voie. Niciunul nu-şi privi vecinul. Niciunul n-ar fi vrut să se bage de seamă cât de adânc fusese zguduit. Tubby reîncepu peroraţia, schimbând iarăşi tonul.

— Iar acum, spuse el, mă adresez tuturor, fără să mă mai opresc la diversele voastre capacităţi, fără să ţin seama de ceea ce sunteţi sau aţi putea deveni, şi vă atrag atenţia asupra faptului că studiul şi practica medicinii, ca şi a chirurgiei, reprezintă un proces ştiinţific de care te apropii cu aceeaşi atitudine cu care ai întreprinde studiul aprofundat al geologiei. Trebuie să lăsaţi la o parte sentimentele, lăsând să se manifeste doar inteligenţa. Cu cât va fi mai redusă participarea emoţională la activitatea dumneavoastră, cu atât mai reuşite vor fi rezultatele ei. M-am gândit adesea să le sugerez colegilor mei, adăugă Tubby, ideea ca voi să petreceţi cel puţin un an de internat într-un spital veterinar, acolo unde tinerii studenţi în medicină ar putea să-şi îndeplinească sarcinile fără amestecul sentimental al familiei pacientului.

Ideea aceasta ar fi binevenită, îşi spuseră studenţii, deja obosiţi. Tubby le oferi apoi iarăşi prilejul să râdă cu bună dispoziţie. Până şi figura tânărului cocoţat în banca de sus se lumină de zâmbet. Dar trezirea era niţel cam târzie pentru acest tânăr, ca să trezească profesorului vreun interes pentru expunere. La ce putea să-i mai ajute acuma această demonstraţie? Tubby mormăi ceva ca pentru sine şi continuă:

— Atitudinea dumneavoastră în momentul de faţă trebuie să fie aceea a unui cercetător pornit să cunoască precis datele referitoare la construcţia organismului uman. Fără doar şi poate trebuie să ţinem seama de vorbele lui

Shakespeare: „Ce admirabilă operă este omul! Cât de nobilă este raţiunea şi cât de nemărginite sunt facultăţile sale! Cât de expresive şi de admirabile în formă şi mişcare!”. Dar locul unei asemenea recitări nu se găseşte în sala de disecţie. Veţi da dovadă de înţelepciune lăsând aceste preocupări în seama poeţilor şi a preoţilor. Aceasta este sarcina lor, nu a voastră. Voi nu trebuie să vă preocupaţi decât de a studia omul ca pe o maşină care necesită reparaţii. Faptul că animalul uman, de-a lungul evoluţiei sale, a comis prostia de a se ridica pe picioarele dinapoi şi de a înfrunta lumea din poziţia verticală constituie o problemă pe care nu cred că are rost s-o analizăm aici sub toate aspectele ei. În ce mă priveşte, mă declar satisfăcut că nu sunt obligat să umblu în patru labe. Dar din momentul în care acest animal şi-a deplasat măruntaiele în direcţie verticală, el s-a expus la o serie de neplăceri, care au ieşit la iveală imediat ce a început să umble în două picioare.

Să vă reamintiţi în permanenţă, rosti Tubby cu gravitate, că teologia ortodoxă este complet greşită în concepţia ei cu privire la originea omului. Nu căderea lui Adam în păcat este pricina acestor necazuri, ci, dimpotrivă, faptul că el s-a ridicat. I se întâmplă şi unui câine, când face frumos, să se ridice în două labe, dar numai pentru câteva clipe, linguşindu-şi astfel stăpânul cu această imitaţie, dar câinele are suficient bun simţ să n-o repete prea, des şi, niciun timp prea îndelungat. Dacă ar fi să ne luăm după Biblie, Eva a fost condamnată să nască în dureri pentru că a rupt un măr din pom şi astfel a călcat porunca divină. Dacă s-ar fi mulţumit să ronţăie merele căzute pe jos, ar fi putut să-şi nască copiii fără dureri şi fără ajutorul cuiva.

Toate acestea vă plasează pe dumneavoastră, în calitate de studenţi, pe o poziţie greu de apărat. Educaţia pe care o primiţi urmăreşte să facă din voi promotorii cauzei civilizaţiei. Dar cu cât atingem un grad mai ridicat de civilizaţie, cu atât devenim mai săraci din punct de vedere fizic. Fără îndoială că tragem, nenumărate foloase datorită civilizaţiei, dar tot ea a dezvoltat obiceiuri care au dus la

carii dentare, infirmităţi oculare, auditive, nazale sau bronşice. Mai persistă o serie de glande din trecutul nostru, care şi-au avut rostul cândva, dar care reprezintă actualmente o primejdie pentru organism. Nu luaţi în nume de rău faptul că mă repet – dar omul trebuie studiat ca un motor plin de defecte, care nu-şi poate duce mult timp nici măcar propria lui greutate, dovadă că, chiar la vârsta dumneavoastră de douăzeci şi trei de ani, simţiţi cu toţii nevoia de a vă aşeza, pe un scaun, pentru a vă uşura din greutate. Când veţi ajunge la şaizeci şi trei de ani, rudele grijulii vor umbla după dumneavoastră, oferindu-vă un scaun. Să sperăm că vă mai aşteaptă un număr de ani pe care să-i petreceţi pe pământ. De-a lungul goanei după carieră veţi deveni probabil mai înţelepţi, nobili şi renumiţi. Posibil ca pe parcurs să vi se extirpe amigdalele, apendicele sau, cine ştie, vreun rinichi. Veţi recurge cu vremea la o proteză dentară, la ochelari şi poate şi la un aparat auditiv... Vă urez ca, păşind în sala de disecţie, să fiţi convinşi că foarte multe din lucrurile pe care le veţi descoperi nu sunt aşa cum ar fi trebuit să fie! La origine, organele vitale erau destinate să funcţioneze în cu totul altă poziţie decât cea actuală. Uitaţi toată acea flecăreală cu privire la omul conceput după chipul şi asemănarea lui Dumnezeu. Dacă acest lucru ar fi adevărat, n-ar fi deloc măgulitor pentru el. Toţi cei care mai ţin la asemenea idei ar trebui să evite pătrunderea într-o sală de disecţie.

Dar – şi aceasta ar trebui să vă încălzească inimile – laboratorul de anatomie, în care veţi intra, foarte curând, este un loc care nu vă întâmpină cu miresme plăcute şi nici cu basme cu zâne. În schimb este sincer, lucru care nu poate fi afirmat despre sălile parlamentelor, galeriile de artă sau catedralele. Vă aflaţi aici în slujba adevărului. Odată ce un fapt este amplu confirmat va trebui să-l acceptaţi, indiferent de aspectul lui dizgraţios; nu interesează că aţi fi dorit să fie altfel; nu interesează cât de violent vine în contradicţie cu tot ce aţi putut gândi mai înainte sau aţi prefera să mai gândiţi despre el. Nu comiteţi greşeala de a vă închipui că întreaga dovadă vă este servită pe tavă.

Foarte mulţi oameni de ştiinţă, astăzi la un stânjen sub pământ, ar trece prin toate chinurile iadului dacă s-ar întâmpla să se întoarcă spre a citi o parte din observaţiile lor dogmatice, pe care noile descoperiri le-au pulverizat de mult ca pe nişte absurdităţi. Nu uitaţi un lucru: câtă vreme o teorie n-a putut fi infirmată – oricât de fantastică ar apărea în lumina cunoştinţelor noastre – trebuie să i se acorde respectul cuvenit unei ipoteze care, într-o bună zi, şi-ar putea găsi confirmarea.

Tubby îşi încheie declaraţia pe un ton grav, care însemna că a terminat tot ce dorea să le spună. Îşi ridică privirea şi examină chipul studentului care-l sâcâise într-atâta. Ochii acestuia erau plini de interes. Păreau atenţi şi preocupaţi de ceva. Dar lui Tubby nu-i păsa încotro se îndreptau gândurile acelui tânăr. El îi displăcea, şi atât. Trebuia să-i aplice grabnic o lecţie zdravănă. Deschizând servieta plină cu hârtii, aflată pe masa de autopsie, profesorul, care-şi regăsise dispoziţia voit batjocoritoare, rosti cu glas tărăgănat: Şi acum, cu îngăduinţa dumneavoastră, voi face prezenţa. Cu această ocazie vă rog să vă ridicaţi în picioare atunci când numele dumneavoastră va fi strigat, ca să vă pot identifica, iar în acelaşi timp să faceţi cunoştinţă unii cu alţii…

John Wesley Beaven… Fii amabil şi ridică-te, John Wesley, oriunde te-ai găsi, îngăduie adunării să te admire.

În banca de sus se produse agitaţie. Din toate colţurile se îndreptară priviri amuzate în direcţia aceea. Se auzeau scârţâitul şi hârşâitul pantofilor. Erau cu toţii curioşi să vadă cum va reacţiona respectivul la aceste zeflemele.

Un tânăr înalt şi voinic ca un viking se ridică şi aşteptă în picioare să audă ironia ce avea să-i fie servită de Facultatea de medicină prin intermediul anatomistului ei atât de spiritual. Ochii mici ai lui Tubby străluceau de satisfacţie. Îşi umezi buzele cu vârful limbii pentru a avea răgazul să reflecteze la cea mai bună tehnică de sancţionare a acestui vlăjgan, care îi pricinuise atâta amărăciune vreme de un ceas. Ştergându-şi cu grijă ochelarii, consultă datele copiate din certificatul de studii al lui Beaven.

— Constat, John Wesley, că primul colegiu la care ai urmat – acolo unde ţi-ai petrecut anii ca boboc şi următorii – este o modestă şi virtuoasă instituţie destinată îndeosebi confecţionării şi utilizării predicatorilor metodişti. Această constatare, corelată cu numele dumitale[2], mă îndeamnă să cred că ai venit la noi dintr-o familie evlavioasă. Ne vom strădui să fim atenţi cu limbajul folosit în prezenţa dumitale, ca să nu ai nimic de obiectat.

Tubby aşteptă să audă chicotelile studenţilor, dar aceştia s-ar fi spus că-l ascultă cu părere de rău, ca un soi de compasiune faţă de colegul lor, sentiment care, până la sfârşitul orei, s-ar fi putut să aibă nevoie cu toţii.

— Vă mulţumesc, domnule profesor, răspunse respectuos Beaven.

Întregul amfiteatru zâmbi, Era limpede că efortul lui Tubby de a-l descumpăni pe acest atlet, prezentându-l ca pe o floare crescută în seră, nu prea obţinuse succes. Prin urmare, porni să scormonească mai adânc.

— Presupun, John Wesley, că dumneata ai reflectat adânc asupra sufletului. S-a instituit aici un premiu important pentru cel care va pune în evidenţă, la disecţie, vreo urmă care să demonstreze prezenţa sufletului sau orice participare a sa la complicata maşină a organismului uman. Nu te ispiteşte cumva să câştigi acest premiu?

— S-ar putea, răspunse imperturbabil Beaven. Cam despre ce sumă ar fi vorba, domnule profesor?

Tubby nu se aştepta la un asemenea răspuns, şi studenţii izbucniră în hohote de râs, sperând că replica lui Beaven va fi luată tot în glumă.

— Consider, domnule Beaven, că pot semna în alb cecul şi să-ţi las dumitale sarcina de a fixa suma care îţi convine... Şi acum, ca un fiu al adevăratei credinţe, fără doar şi poate că dumneata crezi în învierea trupului. Îţi închipui oare că ar fi corect să-i ceri aşa-zisului Dumnezeu să cârpească la loc trupurile pe care le voi ciopârţi în camera

---

[2] John Wesley (1703–1791), preot anglican care a întemeiat în 1738 metodismul, confesiune protestantă preocupată de practicarea metodică a pietăţii şi răspândită mai ales în S.U.A. (n. red.).

noastră hărăzită masacrelor?

Beaven schiţă un zâmbet firesc şi plin de tinereţe, care antrenă, contagios, veselia întregii adunări.

— Mobilizarea celor morţi nu intră în atribuţiile mele, domnule profesor, răspunse el. După câte cred eu, cel însărcinat cu această treabă va trebui să-i recepţioneze aşa cum se găsesc.

Studenţii gustară mult acest răspuns şi-şi aruncară priviri amuzate.

— Neîndoielnic, declară Tubby, sec. Dar de te-ai fi strădăduit să formulezi un răspuns mai inteligent, ai fi remarcat poate că dacă Dumnezeu a fost în stare să-l creeze pe om, nu va întâmpina greutăţi ca să-l recreeze.

— Vă mulţumesc, domnule profesor, încuviinţă John Wesley. Studenţii izbucniră din nou în râsete, dar de astă dată cu oarecare teamă. Acest tânăr simpatic ar trebui să fie mai atent, deoarece Tubby începuse să manifeste unele semne de enervare.

— Dar nu-i aşa că dumneata crezi, domnule – şi Tubby se aplecă deasupra hârtiilor, ca pentru a-şi reaminti numele – Beaven, că în Ziua de Apoi vor răsuna trâmbiţele şi morţii se vor ridica intacţi din mormintele lor?

— Vedeţi, domnule profesor, răspunse Beaven după o mică pauză, noi avem datoria să profesăm vederi largi. Această teorie îmi pare mai degrabă fantastică, dar până în prezent nimeni n-a fost în stare să demonstreze falsitatea ei.

Acest răspuns stârni o cascadă de râsete încărcate de simpatie, dar şi de o undă de nervozitate. Erau cu toţii încântaţi de îndrăzneala lui Beaven, deşi intuiau într-un fel că era vorba de un curaj care aducea a sminteală. Pe buzele strânse ale lui Tubby flutură un zâmbet silnic.

— Constat, frate Beaven, că dumneata crezi în această teorie. Ea îţi va fi de mare folos în cursul studiilor dumitale de anatomie. Vei avea prilejul, în zilele călduroase, să te reconfortezi la gândul că eventual trupurile nu vor mai intra în putrefacţie.

Studenţii apreciară această glumă destul de spirituală şi

încercară să chicotească. Aceasta îl încuraja pe Tubby, care, recâştigând din aroganţa anterioară, îşi fixă victima cu o privire mânioasă şi-şi continuă zeflemeaua lui biciuitoare.

— Când vei scrie pastorului, acasă, bănuiesc că-l vei informa de faptul că ai picat aici într-o gură de iad, plină de ateism.

Tânărul Beaven acceptă această ironie cu jovialitate.

— Nu va fi câtuşi de puţin surprins.

— Şi nici îngrijorat? îl încolţi Tubby.

— Probabil că nu,

— Nu ţine să apere adevărata credinţă?

Ochii larg deschişi ai lui Tubby simulau pietatea ultragiată.

— Vreau să spun că nu-l interesează o discuţie de teologie susţinută cu un profesor de anatomie.

Studenţii îşi înăbuşiră o exclamaţie de mirare. Acest tânăr ţinea cu tot dinadinsul să se sinucidă.

Tubby îşi aplecă într-atât capul încât gulerul părea înecat în pielea revărsată a bărbiei. Ochii lui mici prinseseră sclipiri de oţel.

— Am impresia că dumneata tragi concluzia că un profesor de anatomie n-ar fi în măsură să gândească sau să discute despre altceva decât despre cadavre conservate.

Se produse o scurtă pauză înainte ca Beaven să răspundă, plin de respect şi de modestie:

— N-am tras nicio concluzie, domnule profesor.

Fără să mai aştepte, Tubby se lăsă prins în această capcană.

— Vasăzică aşa! strigă el. Am ajuns în sfârşit la ceva. Preferi deci să-ţi retragi cuvintele, nu-i aşa? E cât se poate de prudent din partea dumitale.

— Poate că m-aţi înţeles greşit, domnule profesor, răspunse Beaven, alegându-şi cu grijă cuvintele. N-am tras nicio concluzie. Doar am lăsat să se înţeleagă. Am presupus, atâta tot. Dumneavoastră aţi fost cel care a tras concluzia. Nu credeţi că ar fi mai exact să prezentăm lucrurile în felul acesta?

Aşadar Beaven îşi asumase riscurile în întregime, până la capăt. Dacă erau numai pe jumătate adevărate cele ce se povesteau despre Tubby, că nu iartă pe nimeni, niciodată, încă nu va reuşi Beaven să trăiască îndeajuns de mult ca să i se ierte această jignire inutilă.

— Îţi mulţumesc, frate Beaven, răspunse Tubby cu o deferenţă batjocoritoare. Poate că ai face mai bine să te hotărăşti pentru retorică. Mi-e teamă că anatomia o să ţi se pară prea grea. Vom mai vedea. Şi acum poţi lua loc.

Îşi potrivi ochelarii cu gesturi nervoase şi începu să frunzărească printre hârtiile pe care le avea în mână.

Chipurile studenţilor se întunecară. Numele următor sună indiferent în mijlocul acestei atmosfere neliniştite. Cu toţii, inclusiv Tubby, păreau nerăbdători să termine cât mai repede. Mai făcu în vreo două rânduri un scurt dar inutil efort de a plasa o glumă, dar care n-avu decât un ecou slab, mai mult ca un act de politeţe.

— Şi cu asta s-a terminat, încheie Tubby morocănos.

Îşi adună hârtiile şi le azvârli de-a valma în servieta largă, apoi ieşi din sală cu paşi ţepeni. Nimeni nu se clinti de la locul său înainte ca uşa cabinetului să se fi închis în urma lui. Apoi, din cele patru unghere ale amfiteatrului izbucni, ca o ţâşnitură de abur, un amestec de interjecţii; aducea a huiduială discretă, în care se puteau ascunde epitete destul de aspre. Tubby Forrester călcase cu stângul la întâlnirea cu proaspeţii studenţi în medicină. Comportarea lui lăsa să se întrevadă că el însuşi era conştient de acest fapt.

Studenţii se ridicară fără grabă din bănci, îşi îndreptară pantalonii din betelie şi coborâră apoi, zgomotoşi, scările către uşa de la intrare, ferindu-se să se privească. Chipurile tuturor exprimau nemulţumirea. Studiul anatomiei era şi aşa destul de greu. Tubby, chiar când era bine dispus, se arăta tipicar şi aspru. Dar acum, când avea motive speciale de nemulţumire şi de severitate, va încerca să-şi salveze prestigiul, pedepsindu-i pe toţi, fără alegere.

Nimeni – nici măcar vecinul de bancă – nu l-a felicitat pe Beaven pentru curajul de care dăduse dovadă. Doi sau trei colegi îi zâmbiră cu amabilitate, din simţ de omenie, iar

altul, îi făcu cu ochiul, cu aerul nătâng al unei marionete aflate pe genunchii unui ventrilog. Fiecare era preocupat de acest început al cursurilor. Simţeau în mod tulbure că Beaven era în mare parte vinovat de nefericita situaţie creată. Lucru cert, Tubby era pornit împotriva lui; totuşi, Beaven ar fi trebuit să procedeze mai cuminte, încasând fără a încerca să se revanşeze. La provocările lui Tubby răspunsese destul de spiritual, dar studenţii socoteau totuşi că Beaven ar fi dat dovadă de mai mult tact dacă şi-ar fi ţinut gura.

Chiar Jack Beaven împărtăşea această impresie. Pe neaşteptate îl cuprinse senzaţia că e însingurat. De ani de zile aştepta cu pasiune şi încântare să urmeze cursurile Facultăţii de medicină. Această încântare îi venea şi din ideea că se va împrieteni cu câţiva colegi având preocupări asemănătoare. Şi acum iată-l creându-şi greutăţi nu numai sieşi, dar şi lor. Demarase greşit, şi regreta acest fapt.

În holul de la parter se opriseră două fete ca să discute: probabil că aşteptau pe cineva. Jack le recunoscu ca fiind din anul lui. Îşi amintea în special de bruneta drăguţă care, în timp ce se striga catalogul, provocase un incident nostim. Tubby îi pronunţase numele „W. Gillette”, menţionând că dacă „W” însemna cumva „William”[3], s-ar putea s-avem de-a face cu nişte mâini dibace.

Drept care se ridică o fată, spre amuzamentul surprins al tuturor. Dar ea reuşi să se descurce foarte bine; nu părea câtuşi de puţin stânjenită.

— „W”, continuă Tubby, pe când râsetele zgomotoase nu mai conteneau, o fi însemnând altceva. Nu-i pierise indispoziţia, dar făcea eforturi să se arate amabil.

— Numele meu este Winifred, domnule profesor, răspunse ea prompt.

— Ai cumva intenţia să pui la uşa dumitale o tăbliţă cu „W. Gillette M.D.?”[4], o întrebă Tubby.

În sală se aşternuse o linişte deplină. Toţi se uitau cu plăcere la ţinuta fermă a fetei. Ceva mai multă rigiditate ar

---

[3] Referire la numele fabricantului de lame de bărbierit (n. red.).

[4] Doctor în medicină (n. red.).

fi putut fi interpretată greşit drept insolenţă.

— Nu m-am gândit încă, domnule profesor. Probabil că la momentul oportun îmi voi permite să vă solicit sfatul.

Acest răspuns declanşă o răpăială de aplauze, dându-i lui Winifred răgazul să-şi reia locul în bancă. Nu urmă niciun comentariu din partea lui Tubby, care socoti că acest episod însufleţit s-a încheiat într-un mod satisfăcător. Zâmbetul fragil cu care urmărise scena se stinse repede.

Tânăra Gillette avea totul pentru a fi simpatică. Ajuns la capătul scării, Jack îi aruncă o privire, precum şi mai puţin atrăgătoarei domnişoare Reaves care o însoţea, la care răspunseră amândouă, surâzând cu prietenie. Nu se opri să le adreseze vreun cuvânt. N-avea mare lucru să le spună. Presimţea că pentru ele era preferabil să nu-i îmbrăţişeze prea deschis cauza sa.

După ce ieşi pe poartă, în soarele blând de septembrie, îşi auzi numele strigat şi un tropăit de pantofi pe trotuar. Se opri, iar fata îl ajunse din urmă. Ea zâmbea, făcând două gropiţe fermecătoare.

— Te rog să uiţi cele întâmplate, i se adresă ea, de parcă s-ar fi cunoscut de mult. Până mâine dimineaţă o să uite şi el. Noi, colegii, suntem cu toţii de partea dumitale.

— Îţi mulţumesc, îi răspunse Jack cu însufleţire. Arăt oare ca un câine plouat?

— Oarecum. Dar am impresia că ne simţim cu toţii la fel, şi asta până ce ne vom cunoaşte mai bine.

— La revedere, îi mai spuse dânsa, mai curând cu buzele decât cu glasul. Îi mai adresă un zâmbet deschis şi se întoarse s-o regăsească pe domnişoara Reaves, care se depărtase niţel.

— La revedere, spuse Jack, şi mulţumesc încă o dată. Această scenă prietenească venea să-i mai limpezească gândurile. Dar în acelaşi timp îl lăsase uşor năuc. Poate că îndrăzneala fetei venea numai din dorinţa de a-l încuraja. Îi dăduse de altfel să înţeleagă că şi ea se simţea stingheră. Să fi fost un simplu gest de politeţe? Poate că nu. Oricum, îi acorda circumstanţa atenuantă a îndrăznelii. Spera că şi dânsa a înţeles cât de mult îl mişcase gestul ei de prietenie.

Îi părea rău că nu se arătase mai amabil. Poate că ar fi trebuit să-i spună „sper că ne vom mai întâlni”, sau ceva de felul ăsta, în locul despărţirii cu acel banal „La revedere”.

Observaţiile lui Tubby, pline de îndemnuri cu privire la autodisciplină, ca un imperativ al reuşitei în profesiunea medicală, îi făcuseră o impresie puternică. Lui Jack nici nu-i trecea prin cap să ia vreo hotărâre; îl jignise adânc grosolănia lui Tubby şi-l tulburase polemica purtată, încât chiar numai la gândul de a urma sfaturile acestei brute sau de a ţine seama de ele îi era neplăcut. Nu putea nega însă că nu-l impresionase această lecţie aspră. O primă dovadă o constituia indiferenţa manifestată în privinţa fetei. Nu putea să-şi dea seama de motivul care-l împiedicase să se arate mai puţin rezervat când făcuse cunoştinţă cu Winifred. Să fi fost oare sfaturile lui Tubby motivul principal? Tubby enunţase cu claritate regulile simple, dar feroce, care aveau să-i conducă „pe culmi, pe cei zece la sută”. Nu era vorba numai de practicarea unei severe autodiscipline, ci şi de dovedirea unei asemenea abnegaţii încât în cele din urmă să nu-l mai supere, devenind un adevărat automatism.

Exista probabil un sâmbure de adevăr în acest îndemn. O fi ştiind ceva bătrânul Tubby. Rămăsese celibatar şi era cunoscut pentru neobosita sa putere de muncă; ştiuse să se struneascǎ şi să-şi frâneze toate pornirile. Se înarmase cu pinteni şi dârlogi. Gravitatea şi tonul solemn cu care le vorbise despre autodisciplină nu reprezentau o simplă teorie. Expunerea adresată celor zece la sută chemaţi să devină fruntaşii noii promoţii echivala cu un jurământ rostit cu prilejul călugăririi. Chemarea fusese într-adevăr emoţională. Probabil că merita să te străduieşti.

Iar dacă ai de gând să încerci această experienţă, apoi aici şi acum e momentul cel mai prielnic s-o începi. Fiecare clipă de amânare te îndepărtează de această aventură ispititoare. Jack rătăcea pe străzi cu paşi domoli; îl cuprinsese dintr-o dată o ciudată senzaţie de maturitate. Măcar dacă aceste preocupări ar fi pornit de la altcineva, nu de la Tubby. Ciudat lucru, să fii atât de mişcat de nişte

argumente mârâite printre dinţi, de nişte sfaturi zvârlite ca nişte ghionţi, de către un om pe care ai toate motivele să-l dispreţuieşti!

*

La colţul străzii îl întâmpină un coleg de an, un flăcău voinic şi zâmbitor care-i întinse mâna, spunându-i că-l cheamă Wollason.

— Dumneata cunoşti numele meu, rosti tărăgănat Jack, cu un surâs amar. Tubby l-a repetat îndeajuns. Îşi strânseră mâinile şi porniră împreună.

— L-ai pus la punct pe micul şi insolentul nostru pechinez, l-ai tăbăcit bine, zise Wollason, râzând, dar mai e în stare să te muşte.

Încuviinţând din cap, Jack se declară de aceeaşi părere. Îşi încetini apoi paşii şi, privind atent chipul noului său prieten, exclamă:

— Ascultă Wollason, mi se pare că noi ne cunoaştem mai de mult. Nu cumva eşti Tony Wollason?

— Întocmai! Aşteptam să văd dacă îţi mai aduci aminte de mine. Am avut un mic avantaj faţă de tine. În timp ce Tubby îţi trecea în revistă antecedentele şcolare şi-şi bătea joc de colegiile prin care ai trecut, am avut răgazul să te examinez îndeaproape.

— Acum îmi reamintesc şi eu, spuse Jack. Dumneata jucai mijlocaş la Ashburn, când eu eram fundaş în echipa din Milford. Eram în anul doi, nu-i aşa?

— În nouă sute nouăsprezece, completă Tony. Anul următor m-am transferat la Lawrence şi dumneata la Evanston; nu-i aşa? Ultima partidă a campionatului a fost formidabilă, îţi mai aduci aminte?

— Noi doi nu o putem uita, spuse Jack. Era cât p-aci să fim penalizaţi pentru grămada deschisă. Dumnezeule! Ce lovitură mi-ai ars în fluierul piciorului.

— Ehe... cât p-aci să mă elimine din joc. Noroc de absolvenţii colegiului, care au protestat. A fost de altfel singura întâmplare cu haz în ziua aceea, pe cât îmi amin-

tesc. Şi bătrânii s-au dovedit la înălţime. Apropo! Ştii că n-au reuşit să-mi repare nasul ca să arate ca înainte!

Jack îi examină nasul cu aerul cuiva care se pricepe.

— Am să ţi-l repar eu într-una din zilele astea, nu de alta, dar ca să-mi fac mâna.

— Pe naiba c-o să-ncerci. Ai făcut tot ce-ai putut să mi-l poceşti. Dar am să ciupesc şi eu ceva din nasul tău. Unde locuieşti, Jack? Încă n-am găsit cameră. Abia am picat azi din Chicago. Am călătorit toată noaptea... Trebuie să fac economii. Destul că mă hrănesc... şi asta fără excese.

— S-ar putea să-ţi convină unde locuiesc eu, propuse Jack. Sunt camere mobilate care se închiriază cu luna. Locatarii sunt medicinişti. Ghiceşti imediat după miros, dar încolo destul de curat. Proprietăreasa e o doamnă bătrână şi acră, pe nume Doyle. La amiază mai avea o cameră liberă.

— Cum sunt paturile?

— Al meu nu-i prea rău.

— Câţi locatari la baie?

— Cred că ai să fii al şaselea. Cu câte camere de baie eşti obişnuit?

— Ia careva din casă lecţii de pian?

— Nu există nici pian, nici saxofon şi nici copii mici.

— Şi nici fată frumoasă care caută prietenie?

— Nu-i rost nici de fată şi nici de prietenie, continuă Jack. Proprietăreasa nu dă locatarilor prosoape, şi nici săpun, iar azi dimineaţă n-am avut nici apă caldă. Se monta cazanul de la baie. Dar haidem să vezi odaia. E la numai patru blocuri de aici.

Tony acceptă şi se îndreptară încetişor spre Hill Street.

— Nu e cazul să m-amestec, spuse Tony, dar ce naiba te-a apucat astăzi? Nu-ţi dai seama că bătrânul Tubby ar putea să-ţi facă viaţa imposibilă? Se spune despre el că are o memorie de elefant când e vorba să plătească o datorie.

Încruntându-se şi clătinând din cap, Jack se recunoscu vinovat.

— Ai dreptate, Tony. M-am purtat ca un imbecil. N-am nicio scuză. După o ezitare, continuă pe un ton confidenţial.

S-au împlinit abia zece zile de când am fost chemat acasă la înmormântarea mamei mele. Bătrâna a fost o pildă admirabilă de gândire şi comportare a celor din vechea generaţie; de o principialitate care nu accepta compromisuri. N-am împărtăşit vederile ei, dar am ţinut să le respect pentru ceea ce însemnau în ochii ei. Azi, când Tubby s-a apucat să-şi bată joc de vechea credinţă, aerul lui îngâmfat m-a călcat pe nervi. În oricare alte împrejurări l-aş fi găsit probabil spiritual. Ştiu că ar fi trebuit să mă tăvălesc de râs la glumele lui nesărate, dar mi-a fost peste putere.

Tony îl întrerupse cu o discretă manifestare de compasiune; era regretabil că Tubby nu cunoscuse această situaţie.

— Probabil că asta, mai ales, l-a îndârjit împotriva mea, continuă Jack. Pe urmă, când a început să-şi bată joc de mine, mi-am ieşit şi eu din pepeni. Acum regret; dar prea era insolent..

— De ce nu l-o fi scos din învăţământ până acum? mormăi Tony.

— Pentru că este un geniu.

Tony îl privi cercetător, nefiind sigur dacă spusele lui Jack n-ascund vreo ironie. Dar acesta era cât se poate de serios.

— Sunt convins de asta, Tony. Tubby are mari calităţi. E un geniu. Poate că asta este partea slabă a unui geniu: toţi sunt mai mult sau mai puţin încuiaţi, capricioşi, aroganţi şi vanitoşi.

— Poate te referi la firile artiştilor, îl întrerupse Tony. Asta se constată la muzicieni, pictori şi la alţi asemenea oameni din aceeaşi categorie, la tineri hipersensibili, care se simt obligaţi să-şi schimbe ideile şi s-o ia înapoi când văd alăturate două nuanţe care nu se armonizează. Dar asta nu i se potriveşte lui Tubby, care e un om de ştiinţă.

— Oamenii de ştiinţă sunt şi ei construiţi pe acelaşi calapod: au şi ei slăbiciunile lor. Aşa-i firea omenească, Până şi Koch şi Pasteur deveniseră niţeluş aroganţi, după ce s-a făcut atâta zgomot în jurul lor. Aminteşte-ţi faima de chirurg a lui Bigelow; asta nu l-a împiedicat să se poarte

urâcios cu subalternii săi. Tubby n-are nicio vină. Înţelegi?...

Indignat, Tony îşi exprima speranţa că Jack nu va pune în aceeaşi oală pe Tubby Forrester cu Pasteur şi Koch.

— De ce nu? răspunse Jack. Se ştie că Forrester e unul dintre cei mai celebri neurologi ai timpurilor noastre. Întreabă pe cine vrei!... Şi cu asta n-am terminat, Tony. Recunoaşte cât de tare te-a zguduit înflăcărarea cu care ne-a vorbit Tubby – şi acelea au fost singurele clipe de sinceritate din toată expunerea lui – despre autodisciplină şi despre preţul succesului în ştiinţă.

Tony hohoti sarcastic, declarând că, după părerea sa, bătrânul Tubby era mult prea meschin ca să se lase ispitit de gânduri frivole.

— Pentru un asemenea individ nu-i câtuşi de puţin greu să fie aşa cum e, adăugă Tony. Nimănui nu i-ar trece prin minte să-l invite pe Tubby la un chef.

— Acum o fi aşa, acceptă Jack. Dar ceva mă face să cred că de-a lungul întregii sale vieţi Tubby a urmărit acelaşi program de muncă îndârjită, renunţând la orice fel de plăceri. Acum se află în căutarea acelor candidaţi vrednici să... să...

— Ei – să devină schimnici, şopti Tony. Eu în niciun caz n-am să fac parte dintre aceştia. O să lucrez cât mai bine cu putinţă, dar să fii sigur că n-am de gând să mă călugăresc.

Răspunsul lui Jack întârziind, Tony adăugă:

— Şi nici pe tine nu te văd în acest rol.

— Nu! replică Jack absent, desigur că nu.

— E nevoie şi de niţică distracţie pe parcurs.

— Desigur! Tonul lui Jack era morocănos şi preocupat. Arătă cu mâna o casă urâtă şi cenuşie, pe partea dreaptă a străzii.

— Uite-o, spuse el, aşa arată.

Tony privi, zâmbind acru, vechea clădire ponosită şi nu se putu împiedica să nu remarce că dacă cineva s-ar hotărî să renunţe la plăcerile lumii de dragul unei idei măreţe, aceasta ar putea reprezenta locuinţa ideală.

— Îţi doresc noroc în chestia cu Tubby, mai adăugă el, în timp ce se apropiau de casă. Dacă nu vei reuşi să te

înţelegi cu el, ar fi mai bine să-i urmezi sfatul şi să te specializezi în studiul limbii engleze. Mica lecţie pe care i-ai servit-o a fost usturătoare.

— N-ar fi trebuit să i-o dau. L-a durut. L-am lovit sub centură, ţinând seama de mediul din care s-a ridicat. Nimeni nu are dreptul să-l atace în această privinţă. S-ar putea să nu mai fie la înălţime.

Tony râse dispreţuitor:

— Şi ce-ţi pasă dacă nu va fi la înălţime?

— Pentru că – şi ochii lui Jack se aprinseră pe neaşteptate – vreau ca Tubby să-şi păstreze cea mai bună formă. Are o minte sclipitoare şi vreau să aflu tot ce se ascunde în ea. Doresc să-şi deşerte cunoştinţele sale în folosul nostru.

— Mi se pare că ai de gând să devii tocilar.

— Sper ca remarca mea să nu-ţi pară pedantă. Nu intenţionez aşa ceva. Dar dacă cineva a îmbrăţişat studiul medicinii, cel mai cuminte lucru e să ia treaba în serios; nu crezi? Nu-i mare scofală să devii un violonist de mâna a doua sau să cânţi arii pe gustul pacienţilor, însă, dacă vrei să faci carieră ştiinţifică trebuie să te comporţi ca un om de ştiinţă; nu eşti de aceeaşi părere? Dacă o asemenea hotărâre impune sacrificii, e preferabil să le faci de la bun început; n-ai proceda şi tu la fel? Din acest punct de vedere Tubby are dreptate.

— Fii mai atent, spuse Tony glumind. Prevăd că ai să-i iei locul lui Tubby, devenind strălucitor de inteligent, dar tare grosolan. Pe cât văd, s-ar zice că-l admiri cu adevărat pe bădăranul ăla ţâfnos!

— Îi admir inteligenţa.

— Poate c-ar fi mai bine să-i aduci şi lui la cunoştinţă această descoperire, şi asta cât mai curând. S-ar putea să te ierte.

— Pentru nimic în lume, şopti Jack.

— De ce nu? Tare mi-e teamă că nu-l simpatizezi.

— Pe el ca om – îl urăsc!

CAPITOLUL II

Era târziu după-amiază, în 24 decembrie. Ziua întreagă cerul fusese acoperit de nori grei, iar de două ore se pornise o ninsoare cu fulgi mari, umezi, care nu promiteau să se depună într-un omăt favorabil sportului.

În partea de jos a oraşului, pe artera comercială, felinarele fuseseră aprinse de la ora trei. Maşinile derapau la cotituri, frământându-şi lanţurile în clisa murdară pe care o împroşcau. Magazinele îngrămădite îşi etalau propria harababură, în vreme ce vânzătoarele obosite şi căscând de plictiseală lăudau clientelei marfa ponosită.

Studenţii care aveau ceva mijloace părăsiseră oraşul de trei zile, plecând în vacanţă. Numai la câteva clădiri ale Universităţii, din campus-ul[5] principal, se mai zăreau câteva ferestre luminate. Profesorii îşi ajutau soţiile să decoreze brazii mărunţi cu jucării ieftine şi beteală strălucitoare; acest rit era îndeplinit cu demnitate şi rigurozitate, dar cu grija ca poleiala să fie folosită cu economie.

În jurul Facultăţii de medicină, străzile erau aproape pustii. Se zărea lumină în biroul economatului din clădirea administraţiei şi în laboratorul de anatomie de la etajul de sus, din Lister Hall; tot restul personalului îşi întrerupsese activitatea.

Trei dintre chiriaşii doamnei Doyle nu părăsiseră oraşul: Bugs Cartmell rămăsese deoarece maică-sa se recăsătorise

---

[5] Denumire dată, în Statele Unite, parcului unui colegiu, unei universităţi (n. red.).

şi-i era lehamite să se ducă acasă; Tony Wollason, pentru că, de fel din Wyoming, nu-şi putea permite luxul unei călătorii până acolo; Jack Beaven, pentru că nu mai avea încotro să se ducă.

Văduva Doyle, înaltă, uscăţivă şi rea, care găzduise cinci generaţii de studenţi medicinişti şi se exprima în argoul lor cu o uşurinţă surprinzătoare, se înapoiase tocmai de la un osteopat[6], care îi făcea un tratament pentru sciatică. Nepăsătoare, se legăna în balansoarul plasat în faţa ferestrei, în mica ei sufragerie, mestecând gumă şi citind cu atenţie evenimentele din magazinul ei favorit, *Astrologia*. Sărbătorile de iarnă nu reuşiseră vreodată s-o abată de la obiceiurile ei. Dacă părinţilor cu copii mici le plăcea să-şi răstoarne casa cu susul în jos vreme de o săptămână şi s-o umple cu gunoiul acelor de brad scuturate, îi privea; doar doamna Doyle nu vedea raţiunea unei asemenea neplăceri şi a cheltuielii pentru decorarea locuinţei cu prilejul sărbătorilor. Nu obişnuia să-şi răsfeţe chiriaşii. Printre cunoştinţele ei se aflau câteva proprietărese care practicau acest mod de a fi amabile cu studenţii; se aleseseră cu o grămadă de mulţumiri, şi atât. Oricât i-ai răsfăţa, vor continua să-şi şteargă peniţele pe cuvertură, să-şi cureţe maşinile de ras cu prosoapele şi să-şi lustruiască încălţămintea cu perdelele.

Sentimentele materne ale doamnei Doyle erau asemănătoare cu ale unei clocitoare mecanice.

În casă era linişte deplină, o lumină chioară şi frig. După ce dormise aproape toată ziua, Tony ieşise în oraş să vadă un film. Bugs primise, recomandat expres, o sticlă de whisky de contrabandă de la fratele lui mai mare din New York, care, şmecher, o împachetase într-o cutie pe care scrisese „acumulator”. Bugs îşi propusese să fie generos şi să împartă darul cu colegii săi de cameră, la întoarcerea acestora, dar socoti că ar fi nimerit să guste din sticlă, ca să fie sigur că o să le placă. În asemenea zile te întreci ca să fii

---

[6] (În Statele Unite) Medic adept al osteopatiei, concepţie conform căreia o serie de afecţiuni sunt provocate îndeosebi de tulburări de mecanică a oaselor (n. red.).

cât mai atent. După ce se convinse de calitatea băuturii, Bugs îşi dădu seama că picioarele îi erau ude.

Îşi scoase pantofii ca să-şi încalţe papucii vechi şi se îndreptă spre bucătărie, unde ceru cu glas răguşit o cană cu apă caldă, o mână de zahăr cubic şi râşnita pentru scorţişoară.

Doamna Doyle, care îl servea de doi sau trei ani de zile şi începuse să-i cunoască obiceiurile, constată că prea s-a gutunărit repede. Şi cum stătea în prejma sa pe când fierbea apa, doamna Doyle îl adulmecă, de parcă ar fi vrut să-şi facă o părere, şi adăugă: „dar nu cred să fie chiar atât de grav încât să ai nevoie de un doctor”. Apoi, zâmbind răutăcios, păru să-i dea de înţeles că nu era treaba ei, dacă el avea chef de un păhărel – întrucât era sărbătoare –, dar că nu trebuie să-şi închipuie că poate s-o ducă de nas cu acest teatru. Bugs primi cu un surâs ştrengar rânjetul ei plin de subînţelesuri. „Nu, nu-i nevoie de un doctor, spuse el; de altfel nici n-a avut vreodată încredere în doctori; dacă se va simţi bolnav, va trimite după cineva care să-i facă pase magnetice”. Urcă în camera de la etajul trei, se vârî în patul lăsat în dezordine, fericit să poată deschide un exemplar din *Arrowsmith*[7] un roman nou, despre care se spunea că tratează un subiect, în legătură cu profesiunea medicală. Într-o bună zi, va trebui să scrie şi el un asemenea roman. Nu va fi pe gustul lumii, dar va spune tot adevărul.

Beaven ceruse permisiunea să lucreze în sala de disecţie în timpul vacanţei de iarnă. Nu era nimic neobişnuit în asta, exceptând faptul că studenţii din anul întâi nu obişnuiau aşa ceva, majoritatea cererilor provenind de la cei avansaţi, care aveau de făcut cercetări în vederea tezei la care lucrau. De regulă, consimţământul îi era solicitat lui Tubby. Dar cum Jack nu dorea să-i ceară favoruri, depusese cererea la biroul decanului, procedeu de altfel corect, şi astfel obţinuse aprobarea. Desigur că fusese nevoie de avizul lui Tubby, dar în felul acesta Jack evitase obligaţia unei întrevederi personale.

---

[7] Roman de Sinclair Lewis (n. red.).

Relaţiile dintre ei constituiau o sursă permanentă de amuzament şi de presupuneri. Temerea că, exasperat de umilinţa pe care i-o pricinuise îndrăzneala lui Beaven, va dori să se răzbune pe întreaga clasă, se potolise repede. Tubby era arţăgos, exigent, sarcastic, dar nu mai rău decât reputaţia pe care şi-o crease.

Conflictul dintre profesor şi nefericitul său elev nu se potolise câtuşi de puţin. Unele scene erau foarte neplăcute studenţilor, dar animozitatea prilejuia şi clipe vesele. Tubby îşi propusese încă din prima zi să-l hărţuiască în legătură cu educaţia religioasă şi cu pietatea sa, adresându-i-se invariabil la cursuri cu fraze mieroase, dând de înţeles că discipolul său s-ar simţi jignit de n-ar fi tratat cu atâta blândeţe. Chiar dacă Jack ar fi făcut parte dintr-un ordin călugăresc şi ar fi apărut îmbrăcat în sutană şi glugă, cu tonsura franciscanilor şi în picioarele goale, tot n-ar fi fost tratat cu mai mult respect. Ironiile lui Tubby erau câteodată nespus de greoaie, încât îi obosea. În asemenea împrejurări, replicile lui Jack evitau să ţină seama de modul ironic în care i se adresase. Alteori însă juca rolul ce se aştepta de la el, şi dialogul ar fi deschis posibilităţi interesante, dacă Tubby n-ar fi devenit arţăgos înainte de a-l încheia. Într-o zi, când conversaţia se referise la diversele acţiuni ale glandelor endocrine, insistându-se asupra unor funcţii fizice care puteau fi sporite sau, dimpotrivă, micşorate de o anumită stare psihică – de pildă forţa aproape supranaturală din cursul unei crize de alienaţie mintală sau surprinzătoarele performanţe realizate de atleţi – Tubby le vorbise despre adrenalină, care pătrunde spontan în circulaţia sângelui la ostaşii răniţi pe câmpurile de luptă, ca un mijloc de prevenire a hemoragiilor şi ridicase problema dacă aceste glande – într-o eventualitate extremă – n-ar putea asigura imunitatea împotriva bolilor contagioase.

— Frate Beaven, întrebă Tubby, crezi oare că Sfântul Francisc, când i-a sărutat pe leproşi – dacă aşa s-or fi întâmplat lucrurile –, nu s-a molipsit de această boală datorită credinţei?

— Da, domnule profesor, răspunse Jack cu gravitate. În cinul călugăresc din care fac parte ni se întâmplă deseori să sărutăm bolnavi de lepră.

Studenţii nădăjduiau că va urma o scenă plină de haz, şi-i urmăreau încântaţi pe combatanţi, aţintind asupra lor priviri aprinse de nerăbdare.

— Şi crezi că asta nu are niciun efect dăunător asupra dumitale? întrebă Tubby.

— Nu, domnule profesor, câtuşi de puţin. Dar asupra leproşilor are un efect radical, deoarece acesta e felul nostru de a practica eutanasia[8].

Prinseră cu toţii să râdă, dându-şi seama că Beaven marcase un punct. Dar răspunsul nu fusese pe placul lui Tubby. În primul moment s-ar fi zis că el va continua să discute problema cu tonul serios de la început. Dar se hotărî pe loc să-i dea o lecţie lui Beaven.

— Această afirmaţie ridică o problemă interesantă, declară el cu severitate. Am impresia că pledezi în favoarea eutanasiei. Poate exista vreo circumstanţă care să-i acorde unui medic dreptul să grăbească moartea pacientului său în dorinţa de a-l cruţa de suferinţe şi dureri?

Studenţii aşteptau potoliţi. Se părea că Tubby încearcă să-şi înfunde victima, astfel ca orice tentativă de ironie să facă o impresie proastă.

— E o faptă interzisă de lege, răspunse Jack.

— Ăsta-i motivul pentru care n-ai săvârşi-o?

— E oricum un motiv destul de serios.

— Prin urmare, după ce vei deveni medic dumneata nu vei ucide pe nimeni?

— Puţin probabil, domnule profesor; dar în niciun caz în mod intenţionat.

— Cu alte cuvinte, toate asasinatele săvârşite de dumneata vor fi accidentale?

— Aşa cred, domnule profesor, sau mai bine zis, toate asasinatele pe care le voi comite exercitându-mi profe-

---

[8] În greceşte, *euthanasia* = moarte uşoară. Metodă – interzisă prin lege – de provocare (de către medic) a unei morţi precoce nedureroase unui bolnav incurabil, spre a-i curma o suferinţă grea şi prelungită (n. red.).

siunea.

Tubby bombăni ceva printre dinţi şi reluă lecţia de unde o lăsase. Era clar pentru toţi, inclusiv pentru Tubby, că acest interludiu nu-i fusese favorabil; şi nici măcar nu reuşise să-l plaseze pe Beaven într-o lumină ridicolă.

Una din metodele de provocare folosite din plin de Tubby împotriva lui Jack, la începutul semestrului, fusese abandonată pe parcurs. La început îi punea o serie de întrebări, într-o asemenea manieră, încât răspunsul să fie extrem de simplu; erau probleme elementare, la care orice elev al unei şcoli superioare, având cunoştinţe modeste de fiziologie, ar fi fost socotit prostănac de nu le-ar fi ştiut. Dar Tubby renunţase la această tactică. După câteva săptămâni, când studenţii se dovediră în măsură să deseneze o serie de amănunte de anatomie, Tubby încetă să-l mai trateze pe Beaven ca pe un elev sărac cu duhul. Dimpotrivă, luă obiceiul să-i pună întrebări de câte ori se ivea vreo problemă deosebit de dificilă. În asemenea împrejurări Tubby se arăta ironic, dar politicos. În sala de cursuri se aşternea atunci o linişte adâncă. Fiecare aştepta – şi nădăjduia – că după ce i se va răspunde corect la o întrebare grea, Tubby va avea destul bun simţ încât să-şi exprime satisfacţia. Dar el se mulţumea să dea uşor din cap în semn de aprobare şi să-şi continue cursul.

— Nu pricep ce urmăreşte purtându-se astfel, remarcă simpatica Gillette, într-o zi când se nimeriseră alături, rămaşi mai în urmă dintr-un grup de studenţi care coborau panta unei străzi. Ştie negreşit că eşti cel mai bun student al anului şi o recunoaşte, de vreme ce-ţi adresează întrebările cele mai grele. Atunci de ce continuă cu încercările de a te face de râs în faţa colegilor?

— Nu mă-nghite, răspunse Jack.

— Oricum, pentru asta se dovedeşte suficient de tenace, spuse Winifred, înduioşată.

Jack zâmbi amar, amintindu-şi că Tubby era specialist în neurologie. Îl stânjenea solicitudinea manifestată de Winifred.

— Mi se pare ciudat, continuă ea, că zăboveşte mai mult

la masa dumitale de disecţie decât la alţii. Mi-am pus deseori întrebarea: te urmăreşte numai ca să te sâcâie sau ca să te prindă cu vreo greşeală? Deunăzi l-am auzit bombănind ceva la adresa dumitale, apoi ţi-a luat carnetul de notiţe, şi-a potrivit ochelarii aceia de pomină, s-a chiorât la desen un timp îndelungat, a mâzgălit ceva în josul paginii şi ţi l-a înapoiat, aproape zvârlindu-l. Apoi s-a îndepărtat, furios şi înciudat.

Jack clatină din cap.

— N-a fost chiar atât de grav, spuse el. Tubby mi-a sugerat o mică modificare; ceva ce nu menţionase la curs. De asta mi-a stricat desenul. A trebuit să-l refac; dar a fost o lucrare interesantă... Spre mirarea lui Winifred, Jack se întrerupse, şi adăugă niţel cam brusc: Arată-mi mâna dumitale. Întinde degetele. Îndoaie-l pe cel mic. Încordează-l. Acum flectează-l pe următorul. Ai observat deosebirea? Mişcările degetului mic sunt mult mai libere.

Winifred se supuse şi-şi privi mâna cu ochi critici. Ce mână elegantă, îşi spuse în sinea ei, aşteptând ca el să facă aceeaşi remarcă. Poate că va spune ceva în această privinţă, la încheierea neaşteptatei lecţii. Dar el nu vorbi niciun cuvânt despre aşa ceva.

— Aceasta se datoreşte, continuă el, insensibil la frumuseţea mâinii ei, de parcă ar fi aparţinut unui cadavru, structurii diferite a tendonului degetului mic; nu-i o diferenţă prea mare, dar oricum, suficientă ca să fie menţionată; diametrul fibrei nervoase diferă şi el. Ăsta-i amănuntul asupra căruia mi-a atras Tubby atenţia.

— Câtă zarvă pentru o nimica toată, şopti fata cu simpatie.

— Se poate... dar tocmai acestor nimicuri li se datorează faima lui Tubby de mare anatomist.

Winifred se bosumflă, şi gura ei făcu o strâmbătură nostimă.

— Prin urmare, continui să crezi că e un om mare, indiferent de grosolănia cu care se poartă cu dumneata, se miră ea.

— Bineînţeles, răspunse Jack, atitudinea lui Tubby faţă de

mine n-are nicio legătură cu valoarea sa ca om de ştiinţă.

Ea îl privi cu ochi mari, perplecşi, de parcă ar fi constatat că sunt întru totul străini unul de altul; câteva clipe nu reuşi să găsească vreun răspuns.

— Sunt întrucâtva înspăimântată de dumneata, izbuti să spună în cele din urmă. Cred că eşti o fire la fel de uscată ca şi Tubby. Amândoi pretindeţi că vă urâţi reciproc, dar de fapt nu-i adevărat. Pun rămăşag că vă asemănaţi de parcă aţi fi gemeni. Cred că acum pricep de ce vine Tubby la masa dumitale, mustăcind întruna. A observat că ai stofă.

— Fleacuri, spuse Jack.

— Şi mai ştiu încă ceva, continuă Winifred cu tărie, ieri a poruncit ca masa dumitale de disecţie să fie mutată spre miazănoapte, lângă fereastră. I-am şi spus lui Milicent Reaves: – Pun rămăşag că Tubby l-a mutat lângă fereastră, în curent, ca să-i fie frig şi să nu se simtă bine.

Jack izbucni în râs.

— Poate ai dreptate, spuse el. E cam răcoare acolo. Winifred ridică mâna în semn de protest.

— Ba nu, frate Beaven; te-a plasat acolo să profiţi de lumina care vine dinspre miazănoapte.

— Asta-i absurd. Sunt ultimul om din lume căruia i-ar face Tubby un serviciu. Spune-mi, nu crezi că ar putea fi totuşi imparţial? Cu dumneata s-a comportat vreodată neloial?

— Sigur că nu. Şi nici n-a mâzgălit pe caietul meu ceva în legătură cu tendonul ăla de care vorbeai.

— Tendonul extensor, o corectă Jack. *Extensor digiti quinti proprius*[9] pe scurt.

— Nu mai spune, exclamă Winifred. Mi se-mpleticeşte limba în gură! Te pomeneşti că vrei să memorezi treburi din astea. În ce mă priveşte poţi să fii sigur că n-am s-o fac.

Jack o privi încruntat, cu simţămintele unui frate mai mare.

— Ai face mai bine să le înveţi, spuse el. Peste puţine zile avem colocviu. O fi Tubby nesuferit, dar vrea să cunoaştem nomenclatura latină a formaţiunilor anatomice.

---

[9] Extensorul propriu al degetului al cincilea (lat.) (n. red.).

La colţul străzii încetiniră paşii. Winifred oftă adânc şi-i spuse că muncind neîncetat, fără nicio clipă de destindere, s-ar putea transforma într-un tânăr morocănos. Rostind aceste cuvinte îl privi drept în ochi, iar el, auzind-o, simţi că i se opreşte inima în loc. Îşi dădu seama că ar trebui să facă ceva.

— La revedere, spuse fata alintându-se, ca un fel de provocare.

— La revedere, îi răspunse Jack.

Se simţi dintr-o dată mai vioi, parcă uşurat, şi-şi continuă drumul de-a lungul străzii, cu paşi mari şi bombându-şi pieptul. Nu-i trecuse niciun moment prin minte motivul pentru care îl mutase afurisitul de Tubby în acel colţ friguros. Fata ghicise motivul. Tubby voia să-i ofere condiţii spre a reuşi cât mai bine. Tubby îl detesta, dar se străduia să-l ajute când era vorba de o treabă care-i privea pe amândoi. Merita să dai cu el de pământ, dar nu se putea să nu recunoşti că e un mare om de ştiinţă. Jack începu să râdă din toată inima, şi-şi aminti deodată că râsul de unul singur e semn de nebunie. Pe Winifred o şi uitase cu desăvârşire.

Câteva zile mai târziu – cam pe la orele şase ale după-amiezii – Jack simţi că lângă el se află cineva. Lucra de la orele patru; plecat asupra unei piese anatomice, studia, în cadrul unei cercetări personale, structura venei subclaviculare stângi. Tubby remarcase recent, adresându-se parcă mai mult lui decât celorlalţi studenţi:

— Vena subclaviculară stângă: ei bine, ar trebui să vă preocupe în mod deosebit. După ce o veţi cerceta îndelung, tot veţi mai avea multe de învăţat. Vă recomand s-o studiaţi cu atenţie.

Jack dăduse ascultare acestei sugestii şi rămăsese în laborator după orele obişnuite, lucrând la această disecţie dificilă.

— Ura! spuse el, distrat. Mai eşti aici?

— A trebuit să-mi refac ultimul desen, şopti Winifred. M-a obligat să-l refac. Şi acum au plecat cu toţii, şi locul ăsta e de-a dreptul sinistru; mor de frică.

— Nu fi copil, îi spuse Jack, încercând s-o încurajeze. Cadavrele astea sunt inofensive. Cât erau vii, unii oameni au fost poate o adevărată pacoste, dar acum au devenit filantropi. Îşi îndreptă spinarea dureroasă şi-i zâmbi prieteneşte. Acest tânăr, spuse Jack ciocănind cu însufleţire toracele cadavrului, s-a sinucis după ce a comis un fals ca să încaseze o mare sumă de bani. Cel păgubit se găseşte probabil acasă în acest moment, citindu-şi gazeta de seară. Se simte perfect, se bucură de multă stimă, iar după cină, se va duce undeva cu soţia sa la o partidă de bridge. Dar nu va avea vreodată prilejul să-i facă generaţiei sale vreun serviciu – în sensul larg al cuvântului –, întrucât despre el nu se poate spune decât că e un cetăţean oarecare. După ce va muri, din casa lui o să se aleagă praful şi pulberea, iar el va fi înmormântat. Poate că la groapa lui o să cânte vreo fanfară, dacă a fost un erou în război. Dar prietenul ăsta al meu, continuă Jack, oferă ştiinţei medicale câteva date despre vena subclaviculară stângă, şi tare aş mai dori să nu fie atât de încăpăţânat.

Winifred îl privi nemişcată, iar buzele ei pârguite evocau sărutări. Îşi scutură capul. Era un cap adorabil. Şi tocmai îşi făcuse un permanent proaspăt.

— Nu te înţeleg, spuse ea încetişor. Iubeşti profesiunea asta, nu-i aşa? Eu o urăsc! Detest asemenea lucruri! Şi, înfiorându-se, îşi ascunse chipul plecându-şi fruntea pe braţ.

— Poate că ar trebui să faci altceva, îi propuse Jack cu o dragoste frăţească. Eventual ar fi mai bine să rămâi acasă, să-ţi oferi serviciile comitetului spitalicesc de la Liga tineretului.

Winifred era gata să izbucnească în plâns. Jack o privi niţeluş speriat, dar şi cu interes. Frunzărise câteva tratate, şi tocmai urma să studieze variatele manifestări ale glandelor lacrimale. Nu dorea ca Winifred să plângă, dar înţelese că dacă ar fi început să lăcrimeze ar avea prilejul să urmărească aspectele exterioare ale acestui proces.

— Hai să mergem, îl întrerupse ea, copleşită. Să lăsăm cadavrele astea scârboase. Să plecăm, să mâncăm ceva,

oriunde... şi... Vai, m-am săturat! Suspină adânc, cutremurată de plâns, şi-şi ascunse obrazul în cutele halatului alb al lui Jack, care o mângâie uşor pe braţ.

Deodată se auzi zgomotul unor paşi grăbiţi. Printr-o coincidenţă stupidă, profesorul Milton Forrester trecu tocmai atunci din cabinet în laboratorul său particular. Se opri încremenit locului, revoltat de scena care se înfăţişa înaintea ochilor. Winifred se desprinse de umărul lui Jack şi privi înspăimântată, cu ochii plini de lacrimi, spre duşmanul lor comun. Jack înţelese pe deplin ridicolul situaţiei. Tubby izbucni plin de indignare:

— Ei bine, zbieră el. Cred că acesta este ultimul loc din lume unde i-ar trece cuiva prin minte să se giugiulească. E de mirare că nu s-au ridicat cadavrele de la locul lor ca să râdă de voi! Şi acum vă poftesc pe amândoi să ieşiţi afară. Căutaţi-vă alt loc pentru aiurelile voastre de îndrăgostiţi.

Porni cu paşi rigizi spre laboratorul său. La uşă se mai opri să spună:

— Beaven, mă surprinde purtarea ta. Nădăjduisem...

Clătină din cap dezgustat, deschise uşa şi dispăru.

— Ar fi poate preferabil să pleci, rosti Jack cu un glas sugrumat. Cred că ne-am aranjat în suficientă măsură pentru o sesiune.

— Sunt tare amărâtă, Jack, murmură Winifred. Eu sunt de vină. Totul s-a întâmplat din cauza mea. Te va urî şi mai mult decât până acum. Te rog, iartă-mă!

Nicicând nu-i trecuse vreo zi atât de repede. Venise în sala de disecţie la nouă, şi abia acum – când îşi ridicase privirea şi se văzuse singur – înţelese că a trecut de amiază.

Curând se înapoiară şi ceilalţi, îşi îmbrăcară halatele şi-şi aprinseră pipele. Tare ar mai fi dorit ca niciunul dintre aceşti studenţi, mai avansaţi şi mai competenţi, să nu se uite la ce lucra el. I se părea că-l vede pe Jim Wentworth, pe care-l cunoştea întrucâtva, cum se apropie să-i privească desenul, spunându-i batjocoritor: – Puştiule, ai face mai bine să nu-ncerci să mergi în mâini, până n-ai

învăţat să te ţii pe picioare.

Jack nu diseca ceva în legătură cu materia predată, încerca să-şi astâmpere curiozitatea în privinţa unui fapt lipsit probabil de vreo valoare practică.

Puţin înaintea vacanţei, anul său începuse studiul craniului. Tubby subliniase admirabila dispoziţie în evantai a muşchilor de deasupra şi dinapoia urechilor, un mecanism ingenios, dar nu prea folositor. Mai adăugase că acest evantai reprezintă resturile atrofiate ale unor muşchi, odinioară foarte importanţi şi activi, pe vremea când urechile omului erau la fel de mobile ca astăzi urechile câinilor. Acum, când omul a părăsit jungla şi nu mai constituie prada unor duşmani vicleni, nu mai e necesar să ciulească urechile.

— Veţi putea localiza uşor, pe marginea cartilaginoasă a propriei voastre urechi, sublimase Tubby, vestigiul formaţiunii care se mişca odinioară cu rapiditatea şi siguranţa manifestate actualmente de ochii omeneşti.

I se păruse oarecum ciudat lui Jack faptul că – prin nefolosire – capătul acelui ligament degenerase în asemenea măsură încât e greu de găsit, în vreme ce muşchii datorită cărora urechile erau mobile – cu atâtea sute de veacuri în urmă – nu manifestau vreun semn de atrofie.

Nimeni dintre colegii lui nu ridicase această problemă. Nici Tubby nu insistase asupra acestui amănunt. Disecţia se desfăşură în continuare, fură întocmite schiţele respective, de parcă n-ar fi fost nimic demn de remarcat în legătură cu aceşti muşchi auriculari, care din vremuri imemorabile nu-i mai serveau omului la nimic. Studenţii lucrau mai departe, descoperind fibrele musculare, desenând arterele, venele şi nervii cu linii roşii, albastre şi negre, aşa cum făceau de obicei. Terminând cu desenele, trecură în ziua următoare la studiul similar al muşchiului frontal.

Jack nu era satisfăcut de felul cum studiase anatomia muşchilor urechii şi dorea s-o ia de la capăt, pentru documentarea sa personală. Structura nervilor începuse să-l intereseze în mod deosebit. Îşi dădea seama, bineînţeles, că n-are nicio noimă să te gândeşti încă din primul an la

specializarea în neurochirurgie, dar ceva îi spunea că asta va face în cele din urmă.

Această perspectivă ridica însă o problemă neplăcută. Dacă şi-ar fi descoperit vreo preocupare în altă direcţie – medicina internă, de pildă – ar fi avut mai puţin de-a face cu Tubby Forrester de-a lungul următorilor ani. Dar consacrându-se neurochirurgiei, va veni vremea când va trebui să lucreze cât e ziua de lungă alături de Tubby – o perspectivă de-a dreptul nesuferită.

Uneori, când Tubby se arăta deosebit de urâcios cu el în orele de curs, Jack era gata să jure că-şi va alege altă specialitate. Ziua următoare şi-o petrecuse în bibliotecă, absorbit în studierea tratatelor lui Ransom, Whitaker şi Quain, prefăcându-se că nu observă mutrele doamnei Selfridge, care părea să-i spună, când îi cerea aceste cărţi:

— Ciudat, mai bine ţi-ai vedea de bunul şi clasicul Gray[10] până ce-o să ştii unde se găsesc toate oasele.

Erau orele patru ale după-amiezii. Pe pupitrul înalt, aflat lângă masa lui de disecţie, Jack aşternuse, trudind din greu, o schiţă a muşchilor auriculari – un desen mult mai complet şi mai detaliat decât cel anterior, făcut pentru obligaţiile cursului. Tocmai îşi potrivise la microscop ocularul corespunzător în direcţia fibrelor nervoase, subţiri ca firul de aţă, şi era atât de absorbit încât rămase mirat trezindu-se cu Tubby alături.

— Excelent mod de a petrece ajunul Crăciunului pentru un tânăr şi evlavios creştin, i se adresă Tubby. Aş fi crezut mai degrabă că o să-l petreci cântând „O brad frumos” la festivităţile organizate de o şcoală duminicală.

Jack se îndreptă din spate şi clipi de câteva ori, simţindu-şi ochii obosiţi.

— Nu m-au primit acolo, glumi el. Nu sunt destul de pântecos. Se uită la Tubby, măsurându-l de sus până jos, iar privirile i se opriră o clipă pe cingătoarea marelui om.

— Pot îndrăzni să vă întreb, îi spune Tubby cu o politeţe exagerată, la ce aţi hotărât să lucraţi?

---

[10] Autorul unui cunoscut tratat de anatomie (n. red.).

Jack arătă din cap spre desen, şi Tubby, după ce-şi potrivi ochelarii pe nas, aruncă o privire într-acolo.

— Credeam c-ai terminat cu tema asta; parcă am mai văzut desenul ăsta acum câteva zile.

— Da, domnule profesor, dar doream să aprofundez problema. Jack încercă să-i explice natura preocupărilor care-l împingeau spre aceste cercetări, dar cu oarecare reţinere; n-ar fi vrut ca Tubby să-şi bată joc de el. Era suficient ca profesorul, în dorinţa de a-l pedepsi, să-l ridiculizeze în faţa studenţilor scornind pedant argumente împotriva lui. Dar, fiind vorba de o cercetare ştiinţifică, socotea că se poate bizui pe o anumită doză de cinste şi de sinceritate.

— Pe cât pot să-mi dau seama, conchise Jack, nervii care controlează aceşti muşchi deveniţi nefuncţionali prezintă aceeaşi structură şi calibru ca şi aceia ai muşchilor frontali. De ce nu s-au atrofiat oare?

— De ce te interesează amănuntul ăsta, şopti Tubby, potrivind ocularul pentru astigmatismul său şi examinând lama pe care fusese fixat firişorul de nerv.

— Din simplă curiozitate, răspunse Jack, parcă scuzându-se, niţeluş ruşinat de această mărturisire. Se întreba dacă Tubby va fi atât de nemernic încât să facă mai târziu, la cursuri, vreo aluzie la întâmplarea sa.

Tubby îşi ridică ochelarii de pe nas şi îi vârî în buzunarul hainei.

— Constat că te interesează studiul nervilor. De ce?

— Întrebarea asta mi-am pus-o şi eu în multe rânduri, răspunse Jack cu glasul stins, de parcă ar fi vorbit cu sine însuşi. Apoi, ceva mai însufleţit, adăugă: Vreţi să fiţi atât de bun, domnule profesor, să-mi spuneţi şi mie cele ce doresc să aflu despre acest nerv?

Tubby, care de la intrare rămăsese cu pardesiul pe braţ, şi-l trase pe spate, îl îmbrăcă şi-şi încheie nasturii.

— Nu, îl repezi el. Nu sunt dispus să-ţi spun.

N-ar fi trebuit să se poarte atât de brutal, se gândi Jack, aprinzându-se de mânie.

— Nu vreau să-ţi spun, repetă Tubby... pentru că nici eu

nu ştiu. Şi n-am motive să-ţi mulţumesc că ai ridicat această problemă. Şi cu mişcări iuţi şi smucite îşi trase mănuşile.

— Atunci e de presupus că nimeni nu ştie, spuse Jack.

Tubby îl săgetă din priviri,

— Ascultă, tinere, nu care cumva încerci să fii spiritual? îl întrebă el, ridicând provocator capul.

— Nu, domnule profesor. Nicicând n-am fost mai serios. Dar presupun că dacă dumneavoastră nu ştiţi, e puţin probabil să se găsească cineva care să răspundă la această problemă.

— Hm, mustăci Tubby. Dădu să plece, făcu câţiva paşi, se întoarse şi, împingându-l cu cotul pe Jack din faţa microscopului, privi îndelung preparatul; mai scoase apoi un „Hâm” şi, îndreptându-şi trupul, părăsi încăperea,

Jack întoarse capul spre a urmări această retragere pompoasă; apoi zâmbi şi strigă cu un glas înăbuşit: – Sărbători fericite – mitocane!

Trântind cu zgomot uşa laboratorului, profesorul Forrester traversă amfiteatrul slab luminat şi intră în cabinetul său. Mai avea de făcut o vizită înainte de masă şi uitase adresa.

Aprinse lumina, trase de sertarul unui dulap de metal, în care-şi păstra fişele medicale, scoase cartonul căutat şi-şi puse ochelarii pe nas. Nesfârşite suferinţe se desprindeau din succinta observaţie clinică, redactată în fraze reci, care detaliau cazul lui William Mason, în vârstă de patruzeci de ani, dulgher, locuind la Elmersville, căsătorit, fără copii, rămas în sarcina statului.

Ochii lui Forrester parcurseră în grabă rezumatul observaţiei, scăpărând din nou de aceeaşi indignare care, cu şase săptămâni în urmă, îi furnizase materiale pentru o întreagă zi de polemică furioasă.

Cu doisprezece ani în urmă, Mason începuse să se plângă de dureri violente în regiunea lombară. Consultat pe atunci, medicul din orăşelul în care locuia îi prescrisese masaje, cataplasme fierbinţi şi antinevralgice. A continuat să sufere mai bine de un an, în care timp n-a putut să-şi ducă munca

decât cu multă greutate. Durerile devenind insuportabile, s-a adresat unui medic din Kenwood, o localitate ceva mai măricică din vecinătate. Acesta i-a cerut să-şi scoată amigdalele şi patru măsele. Şase luni mai târziu, alt medic îl operase de hernie, iar curând după aceea i se extirpase apendicele. Fusese reinternat după doi ani, aplicându-i-se de astă dată un aparat gipsat pentru extinderea membrelor inferioare, pe un răstimp de opt săptămâni.

În cele din urmă, medicii renunţaseră la alte încercări. Mason, devenit infirm, incapabil să mai părăsească patul, căzuse în sarcina soţiei sale, care câştiga existenţa amândurora; făcea plăcinte pe care le vindea trecătorilor de pe stradă.

Cu trei luni în urmă, cerând să fie examinat într-o clinică universitară, Mason fusese adus cu o brancardă. Un examen complet al bolnavului depistase o tumoare a măduvei spinării în regiunea lombo-sacrată.

În urma acestei descoperiri, Forrester prinse să tune şi să fulgere. Lăsând la o parte orice preocupare de discreţie şi de tact, nu se sfiise să spună cu glas tare tot ce gândea în legătură cu acest caz. Mason trebuia să ştie că are dreptul să acţioneze statul în judecată ca să i se plătească o despăgubire. Fusese silit să rabde suferinţe de nedescris, pierduse doisprezece ani de activitate, îşi irosise toată agoniseala, renunţase la viaţa de familie. Toate astea din vina statului. Statul era acela care eliberase diplome unor indivizi spre a practica medicina şi chirurgia, şi aceştia îşi consideraseră profesiunea drept un negoţ, drept o simplă sursă de venituri, „aidoma unui cârpaci”. Probabil că acei medici sunt convinşi că aduc servicii circulând prin toată ţara, liberi şi zgomotoşi, plini de ei şi de impresionantele lor truse de piele, recoltând aplauze pentru amabilitatea lor şi pentru cuvintele drăguţe, pentru zâmbetele lor măgulitoare, dar neavând habar de ceea ce reprezintă un diagnostic ştiinţific. Mason avusese parte de cea mai cumplită soartă, de cel mai revoltător tratament.

A doua zi de dimineaţă, după ce profesorul Forrester a efectuat operaţia – o laminectomie la nivelul celei de-a

doua vertebre toracice şi al primelor trei lombare –, extirpând o tumoare încapsulată, neobişnuit de voluminoasă, se hotărî să facă publică această întâmplare scandaloasă. Prezentă studenţilor evoluţia cazului Mason, spre instrucţia lor; renunţând la programul obişnuit de cursuri, se angajă într-o violentă diatribă împotriva legislaţiei, împotriva Asociaţiei medicilor şi împotriva acestei atitudini de nepăsare a publicului faţă de incompetenţa cuibărită în sânul uneia din cele mai importante profesiuni.

— Trebuie dezvăluit totul, răcnise el. Să arătăm ce se întâmplă din cauza lipsei de pregătire, lipsei de autodisciplină şi incapacităţii de a-ţi jertfi interesele personale în timpul studiilor şi al stagiilor din spital.

William Mason este prototipul victimei a ceea ce se poate numi incompetenţă medicală. Mulţi dintre dumneavoastră vă pregătiţi, fără să vă daţi seama, să comiteţi asemenea crime. Sunteţi zoriţi să vă încheiaţi studiile şi să vă stabiliţi pe cont propriu. O fetişcană egoistă vă sâcâie cu palavrele ei spre a vă grăbi şi a vă însura cu ea. Părinţii voştri consideră că trebuie să vă câştigaţi cât mai repede existenţa. Sunteţi obosiţi de lungile ore de învăţătură, de supravegherea severă, de hrana monotonă din spitale, de munca ingrată, de ţipete şi de mirosurile urâte. Şi astfel, vă grăbiţi să porniţi cât mai repede la drum, cu mica voastră geantă neagră, ca să fricţionaţi cu unsoare de cai şalele lui William Mason sau, după o strălucitoare expunere savantă, să-i extirpaţi amigdalele. Doisprezece ani mai târziu, un oarecare bădăran bătrân şi ursuz, care n-a fost atât de zorit să-şi instaleze un cabinet, descoperă la acest Mason o veche tumoare în măduva spinării.

Ziua fusese extrem de agitată pentru cei din sala de cursuri. Ai fi zis că Forrester răsfoise dicţionarul din scoarţă în scoarţă spre a găsi expresiile cele mai tari.

— Sper că nu aşteptaţi din partea mea o colecţie de comentarii înflăcărate, îi preveni el, precum că aş fi afectat cu privire la William Mason, ca individ. Faptul că şi-a petrecut doisprezece ani într-o mizerie totală nu mă priveşte câtuşi de puţin. Durerile şi suferinţele sale nu mi-

au stricat niciun minut somnul. Nu sunt câtuşi de puţin sentimental în această privinţă. Nu-i treaba mea dacă soţia lui Mason trebuie să coacă plăcinte ca să-l întreţină. S-ar fi putut trezi să aibă o ocupaţie chiar şi mai puţin interesantă.

— Dar mi-am pierdut somnul din cauza deplorabilelor circumstanţe care au permis această nedreptate. De asta mă simt răspunzător. E de datoria mea să pregătesc medici care să acţioneze într-un chip mai folositor pentru William Mason decât să se aşeze în patul lui de două ori pe săptămână, să-i examineze limba şi să-l îndemne să-şi păstreze curajul. Vă repet, ruşinea ce se va abate asupra voastră, de veţi fi incapabili, se va răsfrânge şi asupra mea.

Îşi dădea seama că aceste cuvinte şi-au atins ţinta. Ai fi zis că studenţii au început să lucreze mai serios; absenţele se împuţinaseră, şi căpăta mai puţine răspunsuri neroade la nişte întrebări simple.

William Mason suferise îndeajuns, dar cazul lui slujise unor scopuri înalte. Ar fi trebuit să i-o spună cineva. Ar fi fost interesant să-i urmăreşti reacţiile.

Forrester îşi aruncă privirea la ceas şi rămase surprins constatând cât de mult durase meditaţia lui asupra cazului Mason. Îşi notă adresa – 121 South Hemlock. Abia acum şi-o reaminti, căci o mai căutase cu o zi înainte.

Familia Mason fusese sfătuită să închirieze o cameră mobilată pentru câteva săptămâni în apropierea spitalului. Bolnavul trebuia să rămână sub supraveghere încă o bucată de timp. Nu putea fi considerat remis complet şi trimis înapoi la Elmersville, unde medicii n-ar fi făcut altceva decât să-i arate simpatie şi să-i administreze pilule pentru dormit.

Străzile lunecau din cauza poleiului, iar Forrester îşi conducea maşina prudent. Nu se simţea împăcat cu sine însuşi. De unde provenea simţământul aceia care-l împingea să treacă pe la Mason în această după-amiază? Oamenii devin sentimentali şi stupizi în preajma sărbătorilor. Fără doar şi poate, familia Mason îi e recunoscătoare pentru operaţia efectuată. În această privinţă femeia se manifestase destul de zgomotos, la spital. Ori de câte ori se

întâmpla să fie obligat să curme asemenea efuziuni se simţea foarte stânjenit; avea impresia că ceilalţi colegi fac haz pe socoteala sa. Uneori fusese obligat să se arate chiar aspru, deşi îşi dădea perfect de bine seama că jignea simţămintele bieţilor oameni; dar nici nu putea să-i încurajeze pe cei cărora le dau uşor lacrimile şi să-i bată apoi pe umăr ca să oblojească sensibilităţile rănite.

Sună la uşă şi auzi clinchetul clopoţelului la etajul doi. Doamna Mason, cu şalul pe umeri, coborî grăbită scara.

O clipă îl privi uluită; apoi îi zâmbi cu acea căldură cu care întâmpina doar o rudă apropiată.

— Vai! chiar dumneavoastră, domnule profesor Forrester!... Nu v-am văzut vreodată decât în halat alb şi cu bonetă. Poftiţi, vă rog. Tare o să se mai bucure Bill.

Închise uşa în urma ei şi, încă ţinând clanţa, îi spuse cu glas scăzut: – Domnule profesor, nu veţi şti niciodată ce-au însemnat pentru Bill şi pentru mine toate acele minunate provizii pe care ni le-aţi trimis. Lacrimi mari i se rostogoleau pe obraji, în timp ce Forrester o privea consternat. Care nătâng şi-o fi dat în petic, în ciuda instrucţiunilor sale stricte, pomenindu-i numele?

Schiţă un gest de nerăbdare în timp ce urca scara îngheţată; doamna Mason îl conduse, prin mica sufragerie încărcată de mobilă, spre patul bolnavului.

— Ei, Mason, cum merge bătălia? întrebă Forrester.

Ochii bolnavului se luminară. Întinse mâna, iar doctorul îi luă pulsul. Se aşternu un minut de tăcere. Forrester nu-şi scoase ceasul; asculta cu atenţie tic-tacul micii pendule de pe birou.

— Întoarce-te să-ţi văd spatele... Apropie lampa... Ţine-o aşa. Îl acoperi apoi din nou cu plapuma, scoase ochelarii de pe nas şi, ridicând capul, spuse: „Merge foarte bine. Se vindecă frumos”.

— Domnule doctor – îşi drese glasul Mason – ne-aţi făcut un bine straşnic. Ştiam că sunteţi un om însemnat şi că aveţi multă bătaie de cap cu bolnavii. Şi tocmai de aceea vă mulţumim că aţi găsit timp să vă gândiţi în mod special la noi.

— Ne-aţi prilejuit nişte sărbători peste măsură de fericite! adăugă doamna Mason. Nu-i aşa, Bill?

— Cred şi eu! Domnule doctor, sunteţi tare inimos. Nu numai un mare chirurg.

Copleşit de propriile sale cuvinte, Bill îşi şterse nasul cu colţul cearceafului.

— La început eram grozav de înspăimântată de dumneavoastră, îndrăzni să spună doamna Mason. Prinzând curaj, adăugă: una din surori spunea că sunteţi prea ocupat ca să mai aveţi vreme şi pentru oamenii de rând.

Impacientat, Forrester se lovea peste degete cu mănuşile. Îşi dădea seama că ar trebui să spună ceva ca să limpezească situaţia.

— Domnule Mason – şi dumneavoastră, doamnă – aş dori să înţelegeţi exact motivele ce m-au determinat să trimit aceste pachete. Faptul că v-au parvenit tocmai de sărbători e o simplă coincidenţă. Vă rog să mă credeţi. Mă interesează foarte mult cazul dumitale, din punct de vedere profesional, desigur. Ţin să vă aduc în clinică spre a vă prezenta studenţilor până în cel mult patru săptămâni şi, sincer vorbind, pentru asta e necesar să vă refaceţi sănătatea. Mă puteţi ajuta în acest sens îngrijindu-vă cum trebuie şi depunând toate eforturile pentru a deveni mai robust. Mi-era teamă că veţi încerca să faceţi economie la mâncare din lipsă de mijloace. Să n-aud de aşa ceva.

Vocea sa răsună ca într-o sală de conferinţe. Şi, întorcându-se spre doamna Mason, adăugă arţăgos:

— Iar acum vreau ca nici dumneata să nu economiseşti de-ale gurii; eşti uscată ca un băţ. Problema proviziilor nu trebuie să te frământe pe dumneata. Altfel, îi vei întârzia convalescenţa. Intenţionez să fac în aşa fel ca amândoi să beneficiaţi din plin de o hrană consistentă. Dar tot ceea ce am făcut e de natură strict profesională.

Aruncă o privire furioasă doamnei Mason, observând că pe buzele ei înflorise un zâmbet timid. Muierea asta ignorantă nu era câtuşi de puţin capabilă să-i priceapă explicaţiile „strict profesionale”.

— Dar atunci, ce caută rămurica de vise, domnule pro-

fesor? Doreaţi poate ca Bill şi cu mine s-o mâncăm?

Femeia îl prinse pe Bill de mână, ca şi cum ar fi solicitat un sprijin pentru îndrăzneala ei.

— Vise? Vise? Forrester se străduia din răsputeri să-şi încheie mănuşile. Hm! Ei bine! Uitasem de ea. Un fleac. Chiar aşa. Lucrul cel mai important pe care îl aştept de la dumneata, Mason, e să-mi prezinţi o hemogramă bună în câteva zile.

Spre surprinderea soţiei sale, Bill izbucni în hohote puternice de râs, în timp ce doctorul îl privea întunecat, cu vădită dezaprobare.

— Nu mă duci pe mine, domnule profesor – Dumnezeu să te aibă în pază!

— Şi nici pe mine, întări doamna Mason, curajoasă. Aţi făcut-o fiindcă aveţi o inimă generoasă şi caldă. Natură strict profesională? Vorbă să fie! N-am avut niciodată un prieten mai bun ca dumneavoastră. Numai câte aţi făcut pentru el până acum! Şi pe deasupra, pachetele astea!

— Bine?! Bine! N-aveţi decât să credeţi ce vreţi, mormăi Forrester cu tonul cu care le vorbea de obicei nebunilor săi.

Luându-şi pălăria, se îndreptă înspre ieşire. Iar când doamna Mason încercă să-l conducă până jos, el o asigură. cu o politeţe rece, că nimereşte şi singur.

— Sărbători fericite, domnule doctor, strigă Bill.

Forrester se opri în loc, clipi de câteva ori şi răspunse acru:

— O da... desigur... desigur.

— Sărbători fericite, domnule doctor Forrester, reluă doamna Mason cu căldură.

— Da, da... întocmai... Bună seara.

Închise uşa, coborî cu grijă scara slab luminată, se urcă în maşină, îşi căută ţigările, aprinse un chibrit şi demară, după ce patină în zloată. Se îndreptă spre Clubul Universităţii, unde urma să cineze cu un bun prieten, un holtei bătrân, pe nume Linton, profesor la Facultatea de drept.

Îl găsi pe acesta în bibliotecă, cufundat într-un uriaş fotoliu de piele.

— Hei, craiule! îl întâmpină Linton, ridicându-se greoi în

picioare. Ai întârziat. Gândeam c-ai pornit cu colindul.

La orele nouă, când Jack se întoarse acasă, îi găsi pe Tony şi Bugs angajaţi într-o discuţie aprinsă în legătură cu rosturile vieţii. Oprindu-se în uşa întredeschisă a camerei lui Cartwell, aflată într-o dezordine totală, aruncă o privire prin fumul gros de ţigară şi zâmbi înţelegător.

— Vino şi tu, îi spuse Bugs, cu glas răguşit, şi puneţi ordine în idei. S-au rostit lucruri importante astă-seară şi a ieşit mult adevăr la lumină.

— *In vino veritas*, adăugă Tony solemn.

— Miroase mai curând a whisky, spuse Jack.

— Cetăţeanul ăsta are un nas de chimist, murmură Bugs. Adu-ţi un pahar, doctore, şi vom vedea cu cât *veritas* eşti în stare să contribui.

Jack reveni în halat şi papuci, îşi turnă puţină băutură din ce mai rămăsese pe fundul sticlei, dădu paharul pe gât, se scutură înfiorat, îşi umplu pipa şi-şi făcu loc pe un scaun, după ce dădu jos boarfele aflate pe el.

— Nu vă întrerupeţi din cauza mea, spuse el. Unde aţi rămas?

Bugs, care zăcea tolănit pe pat, se ridică într-un cot, sprijinindu-şi capul în palmă:

— Poate c-ai face mai bine să dai socoteală familiei tale de felul cum ţi-ai petrecut orele astea târzii, zise el pe un ton părintesc. Ai întârziat cam mult. N-ai fost cumva prin oraş ca să vezi străzile luminate, să cercetezi sminteala celor vii, sau sus, în sala de disecţie, ca să stai de vorbă cu cei răposaţi?

— Miroase a cadavru, remarcă Tony.

— Atunci nu ne mai interesează să-ţi aflăm aventurile, hotărî Bugs. După o dezbatere profundă, Tony şi cu mine am adoptat în unanimitate o rezoluţie prin care medicul, ca om, are dreptul, ca orice individ care s-a străduit să obţină o diplomă, să ducă o viaţă normală; trei mese la ore regulate, şapte ore de somn – neîntrerupt – o locuinţă cuviincioasă, de preferinţă la marginea unui orăşel, o soţie, copii şi o grădină cu flori...

— Şi un teren, interveni Tony, pentru zarzavaturi şi păsări – şi o minunăţie de porc în poiată.

— Asta nu, şefule – obiectă Bugs. Ţi-am explicat doar că nu poţi cultiva zarzavaturi şi creşte şi păsări. Dar – continuă el visător – tare mă ispiteşte povestea cu porcul.

Jack făcu un gest aprobator cu coada pipei şi răspunse glumind:

— Ce anume nu-ţi convine aici?

— Sper că n-ai de gând să te dai la mine, spuse Bugs cu demnitate. Vii şi aduci aici duhorile respingătoare ale ocupaţiei tale greţoase, te împărtăşeşti din ospitalitatea noastră, zvârli obiectele folositoare pe jos şi mai şi insinuezi că-n odaia mea e dezordine. Asta-i culmea ingratitudinii.

— Chiar aşa, culmea ingratitudinii, încuviinţă Tony. Dar bine că mi-am adus aminte: ai reuşit să afli cum de reuşeai să dai din urechi pe vremea când erai maimuţă, sau la naiba, ce altceva doreai să descoperi?

— Să lăsăm asta, fraţilor, îi îndemnă Jack... Aş prefera să aud mai mult despre acest medic de ţară, cu păsări, sparanghel şi scroafă şi cu trusa doldora de chinină, morfină şi ulei de ricin. Tubby ar fi trebuit să fie şi el prezent ca să completeze tabloul cu câteva observaţii referitoare la progresul ştiinţei medicale în târguşorul Elmersville.

Bugs se ridică şi întinse un braţ, ca pentru a-şi păstra echilibrul.

— În regulă, neamule! Hai să-l luăm drept exemplu pe Tubby. Oare îţi închipui că bătrânul ăsta acrit înţelege ceva din viaţă? E burlac. Locuieşte la club. Trage la jug şapte zile pe săptămână.

— Inclusiv duminica, adăugă Tony. Asta înseamnă opt zile pe săptămână.

— Mulţumesc! Şi mai are pretenţia să-nveţe studenţii cum să trăiască! spuse Bugs pe un ton declamator, după care se opri, de parcă ar fi aşteptat o replică.

— Vezi... n-am să vorbesc ca avocat al lui Tubby, spuse Jack, dar...

— Nu, i-o tăie scurt Tony. Nici nu cred c-ai face-o după chipul greţos cum s-a purtat cu tine.

— Ce-i drept, Tubby s-a comportat mai mult decât infect. Dar asta e o chestie care mă priveşte personal. Nu mă-nghite; bineînţeles că nici el nu mi-e drag. Dar toate astea sunt în afara discuţiei noastre; nu au nimic de-a face cu problemele ridicate. Eu cred că pot înţelege atitudinea lui Tubby cu privire la personalitatea unui medic. Un lucru rămâne clar: nu poţi fi medic şi să creşti în acelaşi timp păsări. Mă îndoiesc chiar că poţi fi cu adevărat un medic bun şi să ai un cămin, o soţie, obligaţii sociale, copii, grija unei familii, rudele de îngrijit când se îmbolnăvesc, facturi de achitat la sfârşitul lunii.

— Păi... n-ai decât să te uiţi la noi, zbieră Tony. Ne găsim aici în ajunul Crăciunului, înghesuiţi în maghierniţa asta infectă.

— Încetează omule, protestă Bugs. Mi-aţi calomniat de ajuns modesta mea încăpere. Dacă nu vă convine, n-aveţi decât...

— Am priceput unde baţi, spuse Tony, întinzând braţul ca să-l oprească. O să mai sărbătorim multe Crăciunuri în asemenea încăperi până să ne instalăm la etajul de sus al anexei spitalului, pentru câţiva ani de salahorie. Nu crezi c-am merita totuşi un cămin?

— Nu-i vorba de merit, spuse Jack, ci de natura profesiunii noastre; despre asta discutăm. Crezi oare că un medic poate duce o viaţă normală? Eu nu sunt de aceeaşi părere. Am renunţat cu totul la ideea unui cămin.

— Dar n-ai de gând să devii şi tu un burlac înăcrit, ca Tubby? întrebă Bugs neîncrezător. N-ai să reuşeşti niciodată. Lui Tubby i-o fi fost uşor! Care femeie l-ar fi vrut?

— Asta-i adevărat, şopti Tony, într-o bună zi o să-ţi iasă o fetişcană în cale şi te va prinde în mrejele ei.

— Deocamdată am un singur ţel, declară Jack cu fermitate, şi acela e de ordin ştiinţific. Asta-i tot. Nu mă interesează nimic altceva. S-ar putea ca viitorul să arate că nu sunt făcut pentru medicină, dar asta nu se va întâmpla, din pricină că mi-am dorit un cămin.

Doamna Doyle deschise aparatul de radio.

— Poate că ai dreptate, încuviinţă Bugs îngăduitor. Un

cămin nu-i altceva decât o piatră de moară agăţată de gât... Dar aş vrea ca bătrâna să pună punct la această muzică potrivită pentru serbările Şcolilor duminicale. Nu-i cunoşteam această înclinaţie sentimentală.

Tony se ridică de pe scaun, se întinse, căscă să-şi rupă fălcile şi declară că se duce la culcare.

— Şi eu, spuse Jack. Noapte bună.

— Sărbători fericite, le ură Bugs.

După ce urcă în camera sa, Jack se întinse confortabil pe două scaune, îşi aprinse pipa şi ciuli urechile. Nu era producţia muzicală a unei Şcoli duminicale. Aceste şcoli nu difuzează asemenea gen de muzică. Era un cor de glasuri cu multă educaţie muzicală, cum nu se găsesc în Şcolile duminicale. Dacă ai chef să asculţi o interpretare cu adevărat bună a vechilor colinde, trebuie să recurgi la cântăreţi pregătiţi în corale profane. Această constatare îi trecea pentru prima oară prin minte – cel puţin în acest sens. Ciudată întâmplare. Cele mai înalte expresii artistice ale religiei – pictură, sculptură, poezie, muzică, teatru – au fost create şi executate de oameni care de la bun început fuseseră exclusiv artişti. Probabil că acelaşi lucru s-ar putea spune şi despre arta de a vindeca. Cei care au contribuit în cea mai mare măsură la progresul medicinei şi al chirurgiei n-au fost cei pătrunşi de o sfântă compasiune pentru suferinţele oamenilor; ei nu s-au dedicat ştiinţei fiind mişcaţi de durerea fiinţei umane, ci deoarece erau curioşi din punct de vedere intelectual şi urmăreau să afle până în ce străfunduri îi va conduce ştiinţa căreia i se hărăziseră.

Nu se poate spune măcar că oamenii de ştiinţă au fost educaţi şi sprijiniţi de religie. De cele mai multe ori religia i-a dezaprobat. Adeseori s-au văzut nevoiţi să-şi croiască drum printre profeţi şi preoţi, luptând ca să-şi deschidă drumul spre adevăr.

Închise ochii şi se lăsă năpădit de imaginile trecutului... Pe vremea când el şi Joan, sora sa geamănă, erau mici, tatăl lor cobora devreme, în sufragerie, în dimineaţa Crăciunului, ca să aprindă focul în cămin. Abia se crăpa de ziuă. Pretindeau şi ei să coboare ca să admire pomul de

Crăciun şi darurile. Dar nu li se permitea; nu era voie mai înainte ca tatăl lor să fi pus câteva discuri cu colinde, în timpul acesta rămâneau cuminţi în pat, ascultând. Apoi venea mama să-i îmbrăţişeze, iar ei abia reuşeau să-şi înfrâneze nerăbdarea.

Nimeni nu era atât de sentimentală ca mama. Nimeni nu credea cu atâta fermitate – şi nu trăia mai puternic sentimentul religios. Chiar când el şi Joan au trecut clasele superioare, familia a continuat să mai asculte, cuminte, plăcile cu colindele, înainte de a coborî în sufragerie.

Odată, el şi Joan aduseseră câteva discuri nu tocmai religioase – după părerea mamei lor. Unul era o veche baladă englezească, care pomenea ceva şi despre bere, iar altul, intitulat „Crăciun”, care i s-a părut că nu fusese compus cu cele mai pure intenţii.

...Gândea:

— Ar fi mare lucru să mai pot crede; să fiu în stare să mă întorc – măcar pentru o oră – la extazul credinţei totale. Desigur că-i imposibil. Ar presupune nu numai o credinţă care să depăşească orice înţelegere, dar ar însemna să ignorez în mod deliberat fapte de mult dovedite. Ideea mântuirii are ceva ideal, dar e lipsă de eficacitate. N-a dovedit niciodată eficacitate. A ajutat-o pe mama să închidă ochii împăcată cu zâmbetul pe buze, dar n-a reuşit să-i prelungească zilele şi să-i redea sănătatea. Dacă lumea ţine să fie mântuită, trebuie să se elibereze de propriul ei bigotism, de boli, de sclavie. În această privinţă, Ideea mântuirii n-a realizat mare lucru. Ştiinţa – nu sentimentul – este cuvântul Domnului.

În casă se lăsase linişte deplină. Doamna Doyle închisese aparatul de radio. Trezit din visarea sa, Jack se hotărî să-i scrie lui Joan, acasă în Oregon.

Draga mea Joan,

Aici e miezul nopţii; la tine sunt orele nouă ale serii. Mi-am petrecut un ceas ascultând colinde la aparatul de radio al proprietăresei mele. Toată după-amiaza am lucrat în laboratorul

de anatomie. Sunt două activităţi care nu se prea potrivesc.

Am încercat să mă transpun în starea de spirit pe care o trăim pe când eram copii. Îţi mărturisesc sincer că mi-am dat toată osteneala să reuşesc. Ceva îmi spune că dacă vrei să fii fericit nu trebuie să pui întrebări – da niciun fel. Iar această constatare subliniază caracterul problemei. Ce-l împinge pe om să dorească fericirea? Are el vreun drept la această fericire? Pentru asta suntem oare aici pe pământ – ca să fim fericiţi?

Rămase câteva clipe pe gânduri, ciocănindu-şi dinţii cu stiloul; după care, cu o mişcare bruscă, hotărând că nu-i genul de scrisoare pe care s-o trimită surorii sale în ajunul Crăciunului, făcu hârtia mototol şi-o azvârli la coş.

CAPITOLUL III

La jumătatea lui februarie din ultimul an de studii al lui Beaven, cei mai buni studenţi ai seriei fuseseră cuprinşi de un soi de febră.

Toate examenele Facultăţii de medicină erau luate în serios şi privite cu teamă, dar acum dobândeau o importanţă deosebită, deoarece de ele depindea şi ele determinau atribuirea locurilor de intern.

Era ştiut că numai câţiva aleşi din fiecare serie de absolvenţi puteau rămâne interni la Spitalul Universităţii, sub experimentata supraveghere a cadrelor Facultăţii. Acest spital putea absorbi aproximativ câte zece interni. Restul urmau să treacă la alte spitale.

Unii din ei, domiciliaţi la distanţe mari, preferau ca, indiferent de media clasamentului, să devină interni în localitatea unde intenţionau să înceapă practica medicală. În alte cazuri, absolventul avea în această profesiune un tată, un unchi sau vreun prieten care putea să-l sprijine pentru obţinerea unui loc satisfăcător.

Atribuirea unei menţiuni, bazată pe notele mari obţinute, dădea absolventului dreptul să lucreze doi, trei sau patru ani în preajma Universităţii, beneficiind de supravegherea directă a unor oameni consideraţi drept somităţi în specialitatea respectivă. În cadrul acestui grup norocos, un număr mai mic – doar doi sau trei din fiecare an – primea recompensa uceniciei pe lângă anumiţi profesori, în a căror specialitate dovediseră un interes şi pricepere deosebite.

Aceste numiri încărcate de onoare şi glorie nu se do-

vedeau întotdeauna în avantajul celui ales, oricât de ispititoare ar fi apărut când erau proclamate în şedinţă publică.

Să zicem că absolventul Jones, care dovedise un deosebit talent pentru chirurgia urechii, urma să fie luat sub aripa ocrotitoare a profesorului Smith, cea mai cunoscută somitate în domeniul respectiv. Tânărul Jones avea acces la laboratorul personal al lui Smith, unde trecuse prin toate, începând cu spălatul instrumentarului şi până la cercetarea ştiinţifică. Îşi asista şeful la operaţiile grele, iar în anumite momente, considerate de el sublime, participa chiar la intervenţii. Trudea din greu. Era capabil să dea fuga la doctorul Smith acasă, ca să-i aducă cealaltă pereche de ochelari; trebuia să vadă de convorbirile telefonice privind relaţiile sociale, când trebuia scornită o minciună ca să exprime un regret, misiune care nu putea fi lăsată pe seama secretarei de la Facultate, domnişoara Wondery, neînzestrată cu acest dar.

După un număr de ani – de-a lungul cărora tânărul Jones va fi ascuţit cu melancolie creioanele profesorului, având grijă să-i pregătească însemnările pentru cursuri, să ducă maşina maestrului la gresat – s-ar fi putut ivi prilejul ca într-o noapte – în care să nu dai un câine afară – profesorul să-i permită să dea fuga să acorde îngrijiri, pentru o afecţiune cronică, bătrânei Parkins, una din pacientele particulare ale lui Smith, lăsată moştenire lui şi urmaşilor săi de ultimul profesor Brown, predecesorul său la catedra de oto-rino-laringologie.

De aici încolo, viitorul tânărului Jones era greu de pre-văzut. S-ar fi putut să rămână asociatul lui Smith, având de rezolvat tot mai frecvent acele operaţii curente care îl plictiseau pe profesor. În această privinţă, era suficient câmp deschis, având experienţă în domeniul chirurgiei urechii, dar şi în acela al foamei de care suferi pe ascuns. Dacă, din amabilitate, Smith ar fi decedat înainte ca Jones să devină prea neputincios ca să mai poată profesa, s-ar fi putut să-i urmeze la catedră. Totuşi, în privinţa aceasta, soarta îi era potrivnică, întrucât se cerea în permanenţă o

infuzie de sânge tânăr.

După atâtea frământări, Jones, ajuns la disperare la vârsta de treizeci şi trei de ani, ar fi putut să se elibereze şi să îmbrăţişeze practica medicală particulară, reuşind foarte bine, dacă munca ingrată ca valet, comper şi lingău al profesorului n-a reuşit să-i distrugă personalitatea. Această practică particulară poate fi privită ca o răsplată, dacă ea n-ar fi fost tot aşa de primejdioasă ca un cartuş de dinamită, care distruge un număr mai mare de indivizi decât cel pe care îl scoate la suprafaţă.

Tubby Forrester ducea lipsă de un asistent încă de la începutul anului. Tânărul Royce, care ocupase acest post timp de cinci ani, plecase să predea anatomia în Sudul îndepărtat. Tubby se înfuriase, dar când îşi dădu seama că Royce era hotărât să-l părăsească, îl ajută să-şi găsească un loc mai bun.

Fiecare era curios să afle dacă Tubby va alege pe cineva pentru postul rămas liber. Avea desigur nevoie de un asistent priceput, deoarece după cum ştiau cu toţii, Tubby era prins până peste cap în nişte cercetări personale de neuropatologie; culturile de ţesuturi cereau o supraveghere atentă şi continuă. Tubby era obligat să vină la laborator la cele mai nepotrivite ore – de sărbători sau la miezul nopţii, ori în timpul orelor de masă – ca să noteze fenomenele succesive decelate prin diferite metode chimice.

Desigur că Jack Beaven era candidatul cel mai potrivit pentru acest post. Oricine ar fi fost de aceeaşi părere. Beaven avea cunoştinţe atât de vaste în domeniul morfologiei neurologice, încât nu putea fi comparat cu niciun alt coleg de an. Dovedea un neobişnuit talent. Dar, din cauza animozităţii dintre ei, era greu de crezut că Tubby l-ar putea desemna. Şi tocmai acest factor făcea problema mai dificilă. Era de neimaginat ca Tubby să se condamne de bună voie la un contact permanent cu un om pe care l-a zeflemisit şi jignit, iar pe de altă parte, era greu ca Beaven să accepte acest post, în eventualitatea puţin probabilă că i-ar fi fost oferit. În împrejurările normale ar fi fost cel mai bun prilej pe care şi-l putea dori şi după care ar fi alergat

cel mai mult, dar nu cu preţul unor umilinţe la care să fie supus zilnic, fără să le poată evita, şi la care să nu poată riposta.

În ultimul an, Jack acceptase loviturile şi glumele din orele de curs ale lui Tubby, fără a mai încerca să se apere. Totuşi, odată – cu o săptămână înainte de începerea examenelor – ţinuse să arate tuturor că răbdarea nu-i era dictată de vreun sentiment de teamă. Incidentul nu contribuise câtuşi de puţin la îmbunătăţirea relaţiilor dintre ei.

Maxwell, autoritate recunoscută în domeniul chirurgiei abdominale, efectuase o intervenţie extrem de interesantă într-un caz de ulcer duodenal care impunea extirparea unei mici porţiuni din intestinul subţire. Operaţia avusese loc în prezenţa studenţilor mai avansaţi din clinică, iar aceştia o urmăriseră cu multă atenţie. În cursul intervenţiilor chirurgicale, doctorul Maxwell le explicase că, în acest punct, capacitatea de refacere naturală era atât de rapidă încât sudura va fi deplină şi intestinul în măsură să-şi reia normal funcţiile la numai patru ore de la terminarea operaţiei.

În continuare le mai spusese că sfincterul piloric se contractă în momentul când începe intervenţia, rămânând în această stare pe răstimpul a cinci ore, împiedicând astfel pătrunderea conţinutului gastric în intestin şi dând timp suficient leziunii să se vindece, înainte ca intestinul să-şi reia activitatea.

După ce pacientul, încă sub efectul anesteziei generale, fusese scos din sala de operaţie, chirurgul adăugă: „Această acţiune a sfincterului piloric, care permite intervenţia chirurgicală, e de domeniul neurofiziologiei. Dacă ţineţi să aflaţi mai multe despre acest proces, adresaţi-vă profesorului Forrester. Iar dacă, după ce vă explică, socotiţi că aţi înţeles problema, înseamnă că veţi şti despre ea mai multe decât mine, la ora actuală”.

Era limpede că cineva îl informase pe Tubby despre întâmplarea în cauză, întrucât în dimineaţa următoare, în timpul lecţiei – erau în mijlocul unui curs privind chirurgia sistemului nervos autonom – Tubby se referise la ea.

— Înainte de a vă prezenta teoriile clasice pe care le expun studenţilor de la neurologie, cred că ar fi mai interesant să auzim propriile dumneavoastră deducţii. Aş dori ca fiecare dintre dumneavoastră să le prezinte în scris joia viitoare. Această sarcină, adăugă el cu un zâmbet şiret, va oferi celor dintre voi care mai cred în miracole posibilitatea să lase frâu liber inspiraţiei şi să ne facă o temeinică demonstraţie de evanghelie amuzantă. Îmi îngădui să-l solicit pe fratele Beaven să ne citească cu glas tare predica sa. Îi vom fi recunoscători dacă, bazându-se pe acest text, ne va da prilejul unei lecţii de morală.

Cei mai mulţi socoteau că Tubby nu va duce până la capăt aceasta ameninţare. Cu siguranţă că va uita până joi. Dar Jack era hotărât să se pregătească pentru eventualitatea că va fi chemat să citească lucrarea în faţa studenţilor.

Încheindu-şi cursul de joi, Tubby se adresă auditorilor săi:

— Şi acum să-l ascultăm pe domnul Beaven, I s-a cerut să facă unele consideraţii în legătură cu „înţelepciunea” pilorului. Să sperăm că va aduce noi contribuţii la cele cunoscute în această problemă... Domnule Beaven, îţi propun să iei loc la catedră, astfel încât colegii dumitale în ale ştiinţei să te poată vedea şi auzi fără riscul unei dislocări a coloanei cervicale.

Jack lucrase intens la pregătirea referatului, Subiectul îl interesa deosebit de mult. Nu-şi cruţase oboseala pentru a strânge suficient material bibliografic. Întocmise un referat savant şi colegii îl ascultaseră cu o atenţie încordată.

După ce recapitulă pe scurt elementele de diagnostic şi fazele operaţiei, începu să discute acţiunea particulară sfincterului piloric.

— Doctorul Maxwell ne-a demonstrat, continuă Beaven, că fibrele musculare închid ermetic sfincterul îndată după secţionarea intestinului şi rămân contractate încă o oră după ce natura şi-a desăvârşit vindecarea.

Este evident că sistemul nervos autonom declanşează un semnal în momentul intervenţiei, semnal transmis fibrelor musculare ale sfincterului. Totuşi această explicaţie nu ne

prea satisface. Ulcerul reprezenta chiar de la început o primejdie pentru intestin, o primejdie îndeajuns de gravă ca să presupunem că, venind mai departe în contact cu această zonă bolnavă, conţinutul acid al stomacului o putea agrava şi mai mult.

Sfincterului nu i-a fost transmis niciun fel de semnal, sau, în caz contrar, n-a fost luat în seamă, sfincterul hotărând probabil că procesul digestiei trebuie să continue în ciuda împrejurărilor defavorabile. În schimb, în clipa când a început operaţia, intervenţie care promitea o rezolvare favorabilă pentru zona bolnavă, acelaşi sfincter s-a declarat de acord să coopereze, Până în acel moment, sfincterul ştia că participarea sa nu e de niciun folos.

Studenţii păreau extrem de interesaţi, urmărind această intenţie netă a lui Beaven de a se aventura pe terenul moralei. Ochii tuturora se îndreptau pe rând de la Tubby la Jack. Atitudinea lui Tubby era visătoare. Se ţinea deoparte, aşezat pe un scaun, cu privirea pierdută, frământându-şi mustăcioara, dar urmărind expunerea cu o atenţie respectuoasă.

— S-a sugerat aici, continuă Jack, să scoatem în evidenţă şi implicaţiile morale ale acestei probleme. Dacă auditoriul este în stare să suporte o predică, îmi permit să vă atrag atenţia, fraţi şi surori, asupra excepţionalului bun simţ de care a dat dovadă sfincterul piloric. El a fost înştiinţat prin sistemul nervos autonom că se întâmplă ceva cu intestinul, şi că, dacă acest cerc se prelungeşte, riscă să ducă la ruina întregului organism.

Un sfincter lipsit de înţelepciune şi de răbdare ar fi răspuns intestinului bolnav: După cum se vede, nu eşti bun de nimic. Rolul tău constă şi în a participa la digerarea alimentelor pentru îndeplinirea nevoilor de hrană ale organismului. Dar tu nu-ţi faci datoria. La drept vorbind, orice sarcină suplimentară pe care trebuie s-o duci la bun sfârşit te arată din ce în ce mai puţin capabil. Aşa stând lucrurile, mă voi contracta eu din toate puterile, lipsindu-mă de contribuţia ta. Îţi acceptăm demisia. Funeraliile vor avea loc luni. Prietenii îţi pot trimite flori sau vor renunţa, la

cerinţa expresă a familiei, care va putea fi astfel înjurată pe ascuns pentru lipsă de curtoazie.

La aceste cuvinte, Tubby zâmbi fără voie, iar studenţii îl gratificară pe Jack cu un murmur de aprobare.

— Dar pentru că avem de-a face cu un sfincter înţelept, continuă el referatul, şi care dă dovadă de un deosebit discernământ faţă de tot ce ştim că se găseşte între buric şi nasturele de la gulerul cămăşii, el a îngăduit evacuarea conţinutului stomacal; ce-i drept, a făcut-o cam în silă şi cu dorinţa ca lucrurile să fi decurs altfel, dar evitând totodată blocarea întregului tranzit, într-un chip care să-i traducă o superioritate pusă la grea încercare.

După părerea mea, iubiţii mei fraţi, oricât de miraculoasă ar părea acţiunea hotărâtoare a pilorului, de a se închide pe răstimpul a cinci ore – după ce a devenit evident că a intervenit o forţă dinafară ca să repună în funcţiune intestinul lezat –, fenomenul nu mi se pare totuşi atât de greu de priceput, pe cât e de surprinzătoare răbdarea dovedită de sfincter, care a refuzat să îndeplinească o hotărâre drastică într-o perioadă când lucrurile nu mergeau cum trebuie.

În aceste împrejurări, probabil că sfincterului i-ar fi venit mult mai uşor să se contracte. Amănuntul care-i subliniază înţelepciunea e reprezentat de îngăduinţa şi răbdarea pe care şi le-a impus când a fost vorba de deficienţa altui organ.

Făcu o scurtă pauză; apoi, pe un glas sobru, care putea fi ironic, dar tot atât de bine serios, Beaven adăugă:

— Doamne! dă-ne şi nouă, din marea ta milă, aceste calităţi tuturor celor care suntem aci de faţă.

Când se porni furtuna de aplauze, Tubby se ridică în picioare. După ce se restabili liniştea, rosti următoarele:

— Expunerea sentimentală a fratelui Beaven cu privire la generoasa milă dovedită de micul, dar înţeleptul sfincter piloric, a fost extrem de inspirată şi de edificatoare. De nu mi-ar fi teamă că-i vom deranja pe vecini, v-aş propune să punem capăt acestei întruniri printr-o slujbă religioasă... Membrii parohiei se pot retrage... fără altă demonstraţie din

partea clerului.

La o zi după încheierea primei jumătăţi a semestrului, fură convocaţi studenţii din ultimul an. Se aflase că la această întrunire va fi citită lista celor numiţi interni, Tubby, ca preşedinte al Consiliului Facultăţii, le adresă câteva cuvinte, reafirmând şi deplorând totodată că Spitalul Universităţii nu poate pune la dispoziţie un număr mai mare de locuri.

În sală se făcuse linişte deplină, iar tensiunea ajunsese la culme. Cei care se ştiau la limită, acceptarea sau respingerea lor depinzând de o fracţiune de punct, ascultau cu feţele crispate; inimile le băteau puternic. După ce îşi puse ochelarii cu ramă aurie, Tubby ridică hârtiile aflate pe masă în faţa lui.

Numele lui Jack Beaven figura în capul listei. Se auzi o uşoară exclamaţie de mirare, apoi se porni un ropot de aplauze. Tubby se aprinse uşor la obraz şi întinse braţul, ca pentru a cere. Rămase câteva secunde nehotărât, clipind din ochi, de parcă ar fi vrut să adauge o explicaţie, dar se gândi probabil că e preferabil să continue cu citirea listei. Studenţii, care adoptaseră o linie de conduită pentru această ocazie, aplaudau după fiecare nume rostit. Tony Wollason nu încercă să-şi ascundă bucuria când se trezi, spre sfârşitul listei, că figurează printre cei aleşi.

— În ce priveşte locurile speciale de asistenţi, adaugă Tubby, în anul acesta nu dispunem decât de două. Domnul Thomas, ale cărui cercetări în domeniul sângelui şi al pielii s-au dovedit promiţătoare, a fost solicitat pentru locul de asistent al doctorului Meeker.

Studenţii salutară această numire bătând din palme. Nimeni nu-l cunoştea bine pe Thomas. Era o fire mai ascunsă, niţeluş sălbatică.

Tubby începu să-şi strângă hârtiile, aranjându-le meticulos, ceea ce însemna că întrunirea se apropie de sfârşit. Îşi scoase ochelarii, părând că ezită în privinţa felului în care să rostească încheierea.

— Şi acum – spuse el cu un zâmbet pe jumătate ironic –

cred că e de datoria mea să încurajez misterioasa înţelepciune a sfincterului piloric.

Studenţii, care pricepuseră imediat aluzia lui Tubby, începură să aplaude frenetic. Puteai spune orice despre diavolul ăsta bătrân, dar erai obligat să recunoşti că e un om şi jumătate. Cu acest prilej, prestigiul lui Tubby făcu un salt uriaş în ochii studenţilor.

Faţa lui Jack se îmbujoră uşor când înţelese că toţi aşteptau să ia cuvântul.

Tubby continuă, calm.

— Rog pe fratele Beaven ca, în anul care urmează, să lucreze în laboratorul meu personal. Îmi va servi ca duhovnic. Restul timpului îl va petrece cu un ochi la eprubete şi cu altul la ceas sau, când experienţele se vor desfăşura mai încet, spre foile calendarului.

Tăcu o clipă, reflectând.

— Această numire, spuse Tubby în continuare, niţeluş nesigur pe el, ar putea să vă pară întrucâtva surprinzătoare. Dacă se va întâmpla vreodată să spună cineva că numirile speciale de asistenţi sunt făcute la Facultatea de medicină pe temeiul unor preferinţe personale sau din favoritism, ori că sunt refuzate datorită unor nepotriviri de temperament sau antipatii personale, nădăjduiesc să vă amintiţi că Beaven şi cu mine nu lucrăm împreună decât exclusiv în interesul cercetărilor din domeniul neurologiei.

Momentul era dramatic. Promoţia simţea că participă la o scenă neobişnuită. Cei predispuşi la analiză, care socoteau că se pricep întrucâtva la psihologie, bănuiau că Tubby – ca să evite o discuţie particulară cu Jack, referitoare la relaţiile lor – îşi definise atitudinea în public; era un procedeu ciudat, dar nu mai ciudat decât multe alte acte impulsive ale acestui neurolog excentric.

Tubby dădu de înţeles că spusese tot ce avea de spus, şi se înclină ironic spre miratul şi proaspătul său asistent, în amfiteatru domnea o tăcere mormântală. Jack se ridică în picioare. Se înclină respectuos şi declară cu glas ferm:

— Îmi voi da toată silinţa, domnule profesor. La rândul meu, sunt tot atât de convins că barca e mai importantă

decât echipajul.

— Vrei să spui, îl întrebă Tubby, că nu-i necesar să-ţi fie pe plac căpitanul ca să te supui ordinelor sale?

Jack dădu din cap, în semn de aprobare.

— Este exact ce-am vrut să spun, domnule profesor, întări el, şi se aşeză din nou în bancă.

— Iată deci, încheie Tubby, un bun exemplu al spiritului ştiinţific... Cam asta ar fi totul. Sunteţi liberi, domnilor!

Printre membrii corpului medical care – ca foşti studenţi sau interni – simţiseră pe propria lor piele tratamentul neplăcut aplicat cândva de profesorul Forrester, puţini îi mai purtau pică. De cele mai multe ori, atunci când îl pomeneau, făceau haz de incidentele trăite.

Existau totuşi câţiva pentru care ferocitatea lui Tubby nu constituia o simplă glumă; chiar dacă ar fi trăit o sută de ani nu puteau să uite că fuseseră batjocoriţi, hărţuiţi şi în cele din urmă eliminaţi din facultate pentru că avuseseră probabil ghinionul să-l enerveze.

Se întâmplase destul de des de-a lungul timpului să auzi că vreun student îşi face pe neaşteptate geamantanul şi că părăseşte Facultatea de medicină sau spitalul, nemaiputând să-i rabde sarcasmele. În asemenea cazuri, respectivul îşi deschidea sufletul în faţa prietenilor, blestemând şi jurându-se pe toţi sfinţii din calendar că până la urmă o să-i vină de hac lui Tubby. Dar, aşa cum era de aşteptat de la atâta înfierbântare şi fanfaronadă, furia se potolea de îndată ce alte griji sau vreo întâmplare fericită le abăteau atenţia de la suferinţele îndurate. Astfel, Tubby reuşise să scape fără a fi zvârlit pe fereastră sau sfâşiat în bucăţi, cum i se prorocise în repetate rânduri.

Se vorbea adesea – chiar şi printre bobocii facultăţii – de chelfăneala zdravănă pe care o va primi Tubby într-o bună zi, dar fiecare avea convingerea fermă că niciunul nu va îndrăzni să ridice vreodată mâna împotriva lui Tubby, oricât de mult ar fi meritat el o corecţie.

Doctorul Lawrence Carpenter, fost student al Facultăţii de medicină, promoţia 1920, n-a făcut nici declaraţii zgomotoase şi nici n-a proferat ameninţări atunci când a

părăsit, pe la mijlocul anului trei, pe neaşteptate Facultatea. S-a mulţumit să-i adreseze un bileţel profesorului Forrester, în care îşi exprima calm, în fraze concrete, convingerea că se va simţi mult mai bine ca student al altei facultăţi. Iar în post-scriptum adăugase; „nădăjduiesc să vă revăd într-o bună zi”.

Crima de care se făcuse vinovat tânărul Carpenter nu era prea gravă. Provenea dintr-o familie bogată, fusese obişnuit să cheltuiască fără socoteală, să se îmbrace în haine scumpe şi bătătoare la ochi, locuia într-un apartament elegant şi conducea o lungă maşină de sport, un cabriolet cu două locuri, un model neobişnuit, cu un motor care avea destui cai-putere ca să poată duce o greutate de zece ori mai mare, şi cu o viteză depăşind prevederile legale.

Bineînţeles, lui Larry Carpenter nu-i trecuse niciodată prin minte că, în acest mediu – în care majoritatea studenţilor trăiau modest, dacă nu chiar impresionant de sobru –, extravaganţele sale sfidătoare ar putea da naştere la comentarii neplăcute.

Făcând abstracţie de aceste proaste obiceiuri, Larry era prietenos, serviabil, generos şi vesel. Ducea cu uşurinţă mâna la portofel când era solicitat să contribuie la diverse iniţiative studenţeşti, şi era darnic fără ostentaţie. Dădea recepţii la el acasă, iar invitaţii săi nu erau aleşi după mijloacele lor financiare. Fără doar şi poate că unii dintre colegii lui îl invidiau, dar fără răutate. Era deseori luat peste picior din cauza bogatei sale garderobe, şi unii camarazi, mai îndrăzneţi, îl numeau „snob”, dar nimeni nu căuta să-i facă mizerii; nimeni afară de Tubby Forrester.

Lui Tubby îi displăcuse profund Carpenter, şi asta de la bun început. Mai toţi credeau că aversiunea ar putea fi atribuită faptului că Larry nu străluceşte ca student, că-şi schimbă prea des costumele, că întârzie frecvent de la cursuri, că nu se lasă intimidat de ironiile lui Tubby. Dar unii colegi, mai clarvăzători, socoteau că Tubby e iritat de independenţa afişată de Larry şi întemeiată pe situaţia sa financiară. Când Tubby încerca să-i facă observaţii, proceda în mod ştiinţific, studiind zonele vulnerabile ale victimei şi

ţintind, cu un aer spăşit, punctul cel mai nevralgic. Dar în cazul lui Larry nu era niciodată în măsură să afirme că aceste lovituri îşi ating scopul, deoarece Carpenter zâmbea, părând să spună: „Amuză-te, domnule profesor, dar află că nimic nu mă obligă să rămân aici”. Se mai găsea câte cineva care să insinueze, în cadrul unor discuţii prieteneşti, că Tubby îl invidiază pe Larry. Ce-i drept, slăbiciunea lui Tubby pentru lucruri de preţ nu putea fi negată. Se îmbrăca cu multă îngrijire, avea o maşină pe lângă care celelalte automobile parcate în apropiere păreau nişte rable. Când pleca vara în Europa, reţinea o cabină luxoasă pentru cele cinci zile cât dura călătoria pe mare. Tubby dispunea de suficiente mijloace, şi nu se ascundea.

Nu era exclus ca toate astea să fi contribuit într-o oarecare măsură la sentimentele manifestate faţă de Larry Carpenter, dar nici nu se putea afirma în mod precis. Oricum, începu foarte curând să-l hărţuiască pe Larry, insinuând – când nefericitul tânăr dădea răspunsuri greşite sau confuze la câte o întrebare – că dacă ar cheltui mai puţin timp cu îmbrăcămintea şi ceva mai mult pentru îmbogăţirea spiritului, ar avea mai multe şanse să-şi ia examenele. Când un student nu putea răspunde Tubby nu scăpa prilejul să-l privească dispreţuitor pe Larry şi să-l întrebe: „Nici dumneata nu ştii, aşa-i că nu ştii?” – până când, într-o bună zi, Larry puse capăt acestui fel de a fi interpelat, răspunzând impertinent „Păi e firesc să nu ştiu!”.

În cele din urmă, Carpenter nu se mai simţi în stare să îndure acest tratament, şi părăsi Facultatea. Probabil că povestea s-ar fi încheiat aici dacă Tubby n-ar fi stăruit în animozitatea sa. Când decanul unei facultăţi de medicină de pe litoral, unde Larry dorea să fie admis, îi ceru informaţii, Tubby răspunse într-un chip care, practic, echivala cu o respingere. S-ar putea ca Tubby să fi procedat astfel, considerând că s-a comportat corect. Carpenter, răspunsese el în scris, e un student mediocru – ceea ce era adevărat – şi adăugase că având mai puţini bani şi mai multă minte ar fi fost în câştig.

Puţin derutat, dar nu înfrânt, Larry examină situaţia cu medicul familiei Carpenter, care, după o promptă şi serioasă investigaţie, obţinu – la capătul unei lungi amânări –, admiterea lui Larry la facultate. Dar, întrucât se scursese atâta timp şi începuse cursurile târziu – nu mai era decât o lună până la sfârşitul anului –, precum şi din cauza unor neplăceri de alt ordin, nu primi decât încuviinţarea de principiu.

Fără să fi tras vreo învăţătură din această experienţă dureroasă, Larry continuă să trăiască pe picior mare, nerenunţând la vreo cheltuială, ceea ce n-a contribuit câtuşi de puţin să-l pună într-o lumină favorabilă într-o instituţie unde – de la bun început – fusese privit chiorâş. În consecinţă avu şi aici de traversat o perioadă grea; după absolvire trebui să ocupe un loc de intern într-un spital de mâna a doua, cu mai puţine paturi. De aceea rămase nemulţumit de toată lumea.

O analiză lucidă a neplăcerilor întâmpinate i-ar fi arătat că doar el e de vină. Până şi prietenii cei mai apropiaţi socoteau că nu te poţi comporta ca un copil răsfăţat, ca un băiat de bani gata, şi să te aştepţi la recompense din partea unor oameni serioşi care trudesc din greu pentru pâine. În mintea lui Larry, însă, de necazurile sale era vinovat doar Tubby Forrester, şi cu cât se gândea mai mult la asta, cu atât mai periculos prindea rădăcini hotărârea sa de a se răzbuna.

Problema deschiderii unui cabinet medical – destul de spinoasă chiar sub cele mai favorabile auspicii – deveni pentru el deosebit de grea. Fu acceptat în calitate de colaborator la o renumită clinică particulară, şi nădăjduia să-şi recruteze o clientelă aleasă printre relaţiile sale mondene, dar, după toate probabilităţile, prietenii săi aveau mai multă încredere în el la masa de bridge, decât la masa de operaţie, şi-i ocoleau cabinetul elegant de parcă ar fi fost expuşi unei contagiuni. Situaţia asta îl dădu gata.

În tovărăşia unor bogătaşi şi a unor cucoane suferind de plictis porni într-o lungă croazieră prin mările Sudului, călătorie care degeneră într-o serie de orgii. Până atunci,

deşi vesel din fire, Larry se arătase mai cumpătat decât majoritatea acelora din cercul prietenilor săi. Acum însă, când echilibrul său fizic şi moral fusese zdruncinat, pierdu orice măsură. Ori de câte ori se simţea cuprins de remuşcări, de nervozitate, dispus la autocompătimire, arunca vina eşecului şi a exceselor sale pe seama lui Tubby, punând la cale tot felul de pariuri de răzbunare.

Alteori, când îşi pierdea controlul, devenind murdar la gură şi arţăgos şi pornea să se îmbete, sau când se scula mahmur după un chef, începea să-şi treacă în revistă resentimentele şi să facă destăinuiri asupra intenţiilor sale, dar nimeni nu pleca urechea la aceste vorbe aruncate la beţie, spunându-şi că sunt vorbele unui nesăbuit, amărât până peste cap, ceea ce corespundea întrucâtva cu realitatea, dar care nu exprima situaţia în întregime. Căci Larry credea ferm în planurile sale de răzbunare chiar când era treaz.

Anul şcolar se încheiase şi cursurile Facultăţii de medicină luaseră sfârşit. Mai rămăseseră câteva zile de răgaz pe care viitorii medici le petreceau lenevind – dacă erau dintre cei care urmau să rămână în localul Universităţii – sau îşi făceau bagajele dacă era cazul să plece, începea săptămâna înmânării diplomelor, şi oraşul se umpluse de vizitatori, părinţi, absolvenţi şi amatori de banchete, veniţi de la facultăţile învecinate.

Carpenter, a cărui promoţie urma să aibă o întâlnire colegială, îşi înştiinţase un număr de prieteni că va da o petrecere marţi seara la Hotelul Livingstone. Imediat după încheierea partidei de base-ball se întâlniră în apartamentul pe care-l rezervase. A fost un chef de pomină, încât directorul hotelului, recunoscând că în localul lui mai avuseseră loc scandaluri şi se mai spărsese veselă, nu-şi aducea aminte să fi înregistrat vreodată vreun ademenea record de stricăciuni şi de dezordine. În zori, Larry îşi conduse oaspeţii în camerele respective, dar el nu se culcă. Comandă pentru micul dejun o farfurie plină cu supă de ceapă, înghiţi puţin bicarbonat de sodiu şi două pahare mari de whisky. Apoi făcu o baie fierbinte, se bărbieri

nervos, drept care se tăie în câteva locuri, şi trimise după maşină.

Ajunse la Facultatea de medicină pe la orele opt şi se îndreptă spre biroul lui Tubby, unde ştia că-l va găsi devreme. N-avea vreo armă, dar în ochii injectaţi se citea că e pus pe bătaie.

Când Larry pătrunse în birou, fără să bată la uşă, Tubby se afla la masa lui de lucru, pregătindu-se să se ducă în clădirea administrativă a Universităţii, unde trebuia să se întâlnească membrii Facultăţii, înainte de obişnuita procesiune spre sala de festivităţi. Aici în lipsa decanului Emery, urma să citească el numele candidaţilor care obţinuseră diplomele. Impunătoarea lui robă neagră, cu simbolicul şarpe verde, era dreaptă pe spătarul unui scaun, iar toca de mătase, colorată în auriu, verde şi negru, se găsea în faţa lui pe birou; acestea erau însemnele pe care le purta de şaisprezece ani, cu ocazia solemnităţilor universitare, dar pe care astăzi n-avea să le mai îmbrace din cauza unui accident pe care Prexy îl aduse cu regret la cunoştinţa publicului, când doctorul Osgood se trezi obligat să prezinte el candidaţii la diploma de doctor în medicină.

Tubby aruncă o privire spre intrus, fără să-l recunoască imediat, clipi de câteva ori din ochi şi lăsă tocul din mână.

— Tubby, văd că nu mă recunoşti! zbieră Carpenter. Din cauza dumitale a trebuit să plec acum câţiva ani, şi apoi m-ai urmărit cu scrisoarea aceea ticăloasă, ca să mă discreditezi.

— Vezi că eşti beat, spuse Tubby. Îţi recomand să te duci la culcare. Pe urmă, dacă ţii să ai o discuţie cu mine, o să te ascult.

Larry înaintă clătinându-se pe picioare, se propti cu ambele mâini de birou şi scrâşni:

— Oi fi eu beat, dar asta-i din vina dumitale. Şi ce am de gând să-ţi spun, o s-auzi chiar acum!

— Ar fi poate preferabil să te porţi ca un domn, răspunse Tubby cu demnitate. Dacă insişti să-mi vorbeşti, scoate-ţi pălăria şi ia loc. Dar fii scurt.

— Nu-mi scot pălăria, spuse Carpenter, grosolan, decât în

faţa celor care merită respectul oamenilor de treabă. Şi n-am venit ca să iau loc şi să fac vizite. Mi-am jurat de mult ca, atunci când voi crede de cuviinţă, să vin şi să-ţi mut fălcile din loc. Şi ziua asta a sosit. Poate că pentru dumneata o fi cam supărătoare apariţia mea tocmai acum când te-ai pregătit să te duci în Sala de festivităţi şi să-ţi expui uniforma de ceremonie, dar petrecerea asta nu ne priveşte nici pe dumneata şi nici pe mine. Dacă-ţi face plăcere să afişezi mai multe culori, poţi tot aşa de bine să te arăţi cu nasul roşu şi cu ochii învineţiţi. Şi acum fă bine şi spune-ţi preferinţa, cum să te pocnesc, stând jos sau în picioare?

— Prefer în picioare, mulţumesc, răspunse Tubby, împingând scaunul ca să se ridice. Nu mă prea pricep la încăierări, le-am lăsat pe seama câinelui meu.

Larry ocoli biroul şi luă poziţia, cu picioarele depărtate.

— Ar fi mai bine să-ţi scoţi ochelarii, îl preveni el.

Tubby era de aceeaşi părere şi îi puse calm pe birou.

— Ar fi păcat să ţi-i sparg, adăugă Larry în bătaie de joc şi făcu un pas înainte.

În aceeaşi clipă, Tubby se apropie de el, cu toată îndrăzneala. Spusese adevărul cu privire la lipsa lui de experienţă în materie de încăierări. Începu să gesticuleze frenetic, cu pumnii încleştaţi şi cu ochii închişi. Carpenter se dădu un pic înapoi, ca pentru a-l măsura; apoi trecu la îndeplinirea promisiunii. Tubby era curajos, dar tehnica sa lăsa de dorit. Îşi expuse stomacul, neapărat, până ce i se tăie respiraţia, şi apoi întinse bărbia. Loviturile lui Carpenter, dure, lăsau urme dureroase pe trupul lui Tubby. Ajunseseră acum în centrul încăperii, căci Tubby simţea nevoia de mai mult spaţiu, iar Larry îi făcea pe plac. Tubby avea o tăietură adâncă sub ochiul stâng, iar nasul îi sângera. Încăierarea se apropia de sfârşit, amândoi presimţeau asta. Tocmai atunci se deschise uşa.

Beaven venea din laboratorul lui Tubby, unde controlase temperatura unei culturi puse la incubat. Pe când ieşea de acolo, îi ajunsese la ureche zgomotul unei încăierări care părea să se desfăşoare în birou. Se opri o clipă, ciulind

urechile, apoi deschise uşa. Beligeranţii se opriră, ca pentru a lua cunoştinţă de prezenţa sa. Tubby gâfâia. Obrazul îi era alb ca varul şi sângera din vreo şase răni.

— Ieşi afară! zbieră Carpenter, când Beaven se plasă între ei. Vreau să-mi duc treaba la sfârşit!

Extenuat, Tubby se sprijini de marginea biroului, abia ţinându-se să nu cadă, şi se clătină năucit. Carpenter îl împinse pe Beaven la o parte cu cotul şi avântă braţul ca pentru a da lovitura de graţie. Dar, până s-o poată aplica se trezi că-l smuceşte cineva şi că se învârteşte în loc.

— Aha, vrei şi dumneata o porţie! mârâi el, pregătindu-se să facă faţă noului sări adversar. Ei bine, uite şi pentru dumneata! Izbi cu sete, dar nimeri în gol.

Jack nu era prea încântat de beleaua care-i căzuse pe cap se vedea limpede că acest vlăjgan se afla într-o stare de beţie furioasă, dar nu mai avea timp pentru asemenea consideraţii. Nu vedea motivul care l-ar putea determina să prelungească lupta. Nebunul ăsta furios trebuia făcut inofensiv cât mai repede. Ţinti cu grijă maxilarul inferior, la nivelul orificiului de emergenţă a ramurii mentoniere a celei de-a cincia perechi de nervi, şi-i trânti, cu forţa unui ciocan, o directă care ar fi putut da jos statuia de bronz a unui general călare. Genunchii lui Carpenter se muiară, şi se prăbuşi leşinat.

Jack ridică receptorul telefonului şi chemă biblioteca medicală. Cu zece minute înainte îl lăsase pe Wollason acolo, unde se dusese să înapoieze nişte cărţi, urmând să-l aştepte pe Jack până ce-şi va termina treburile în laborator.

— Vino în biroul profesorului Forrester, îi spuse el calm. A avut loc un mic incident. Ţine-ţi gura şi vino repede.

După ce se târâse împleticindu-se până în cealaltă parte a încăperii, Tubby se lăsă să cadă grămadă pe scaunul său. Îşi ridică cu greutate privirile şi se uita la Beaven, care, lăsat pe un genunchi, îl examina pe bătăuşul căzut pe podea.

— E rănit grav? întrebă Tubby cu glas stins.

Jack îi ridică o pleoapă, îi luă pulsul şi-i descheie gulerul cămăşii.

— O să se trezească repede, spuse el. Dar cine e?

— Un fost student, murmură Tubby. Era beat criţă.

— Hm, făcu Jack, de parcă s-ar fi dumirit.

— Nădăjduiesc că n-o să se afle nimic despre treaba asta, adăugă Tubby, cu glasul gâtuit.

— Desigur, domnule profesor.

Tony Wollason deschise uşa biroului şi încremeni de mirare.

— Dumnezeule! exclamă el. Ce s-a întâmplat?

— Închide uşa, Tony. Beţivul ăsta a pătruns în birou şi l-a atacat pe profesorul Forrester. Nu trebuie să afle nimeni de cele întâmplate. Fă-i niţică respiraţie artificială şi stai lângă el până s-o putea ţine pe picioare. Du-l pe urmă la noi acasă cu un taxi şi culcă-l în patul meu. Dar nu porni până nu te asiguri că nu te vede nimeni. Peste câteva minute, toată lumea se va fi îndreptat spre sala de festivităţi.

— Bine, dar mai prindem distribuirea diplomelor?

— Ajungem noi la timp ca să le primim pe ale noastre.

Beaven se întoarse spre şeful său, care se afla într-o stare de prostraţie:

— Şi acum, domnule profesor, dacă vă simţiţi în stare, vom trece în laboratorul dumneavoastră să încerc să vă repar.

Îl sprijini de braţ şi-l conduse pe Tubby prin sala de cursuri în micul laborator, unde-l ajută să se aşeze pe un scaun. Tubby nu-şi revenise întru totul, era palid şi tremura.

— Vă supără cumva inima? Vă e greaţă? îl întrebă Jack pe un ton rece, profesional.

Aprinse flacăra becului de gaz sub un mic sterilizator.

— Puţin, icni Tubby, epuizat.

— Vreţi să vărsaţi, sau preferaţi să staţi întins – ori ambele?

Glasul lui Jack răsuna sec şi calm. Deschise un dulăpior de sticlă şi scoase o pereche de foarfeci, un pachet cu tifon, leucoplast şi câteva ace chirurgicale.

Lui Tubby i se făcu rău, şi Jack îi aduse o tăviţă renală. Trecu apoi în laboratorul de anatomie, de unde aduse, împingând-o, o masă de disecţie, şi-l ajută pe ilustrul său

pacient să se culce pe ea. Tubby se urcă pe masă gemând. Jack începu să facă toaleta plăgilor sângerânde.

— Noroc c-ai venit la timp... murmură Tubby într-un târziu, altfel vlăjganul m-ar fi omorât în bătaie.

— Probabil, răspunse Jack, spălând rănile deschise cu un antisept puternic. De aia l-am şi oprit. Nu ne-ar conveni să vă pierdem, cred că mă-nţelegeţi.

— A venit – ca să lichideze nişte socoteli vechi, explică Tubby încleştându-şi pumnii, sub arsura dezinfectantului.

— Aşa? Nu ştiu cât vă datora – Jack făcu o pauză, vârând aţă în ac –, dar cred că v-a plătit o bună parte din datorie.

Tubby zâmbi acru şi închise ochii, simţind cum îi pătrunde acul în carne, dar nu se clinti.

— M-a luat prin surprindere, mai spuse Tubby încet.

— Nu-nţeleg ce putea să vă surprindă, domnule profesor, zise Jack concentrat asupra operaţiei delicate pe care o efectua. De mult trebuia să vă aşteptaţi la o chelfăneală zdravănă – dacă-mi permiteţi să mă exprim astfel.

— Te gândeşti probabil că şi dumneata mi-eşti dator, comentă Tubby cu greutate. Dacă-i aşa, de ce-ai intervenit?

— În primul rând pentru că dumneavoastră sunteţi foarte necesar neurochirurgiei. Dar, în afară de asta, mai vreau să învăţ o mulţime de lucruri pe care, cu excepţia dumneavoastră, nu le cunoaşte nimeni.

Fără să se grăbească, Jack întinse mâna după foarfeci şi tăie pieliţele care depăşeau linia de sutură.

Tubby deschise ochii şi se uită mirat la chipul impasibil al lui Jack.

— Asta, declară el solemn, e cea mai cinică observaţie pe care mi-a fost dat s-o aud vreodată – făcută de la om la om – de când dăinuieşte lumea.

Jack însăilă din nou acul şi începu să sutureze o altă rană.

— Domnule profesor, cunoscându-vă părerile despre simpatie şi sentimentalism, spuse Jack, mă simt obligat să vă mulţumesc. Dacă situaţia ar fi inversată, n-aţi fi avut niciun motiv să-mi salvaţi viaţa.

— Eşti nedrept cu dumneata însuţi, frate Beaven, răspunse Tubby, trăgând cu coada ochiului spre ac. Ai putea

să-mi fii de mare folos.

Jack îşi privi pacientul cu mai mult interes.

— După cele întâmplate azi? întrebă el. Nici prin gând nu mi-ar fi dat că veţi dori să mă mai vedeţi.

— Poate că aşa s-ar fi întâmplat dacă ceea ce ai făcut ar fi fost o favoare personală. În cazul ăsta mi-ai fi creat un complex de inferioritate. Dar dumneata ai considerat că e o îndatorire profesională. N-ai vrut să dispar pentru că ştiu o mulţime de lucruri de care dumneata ai nevoie. Şi din aceleaşi motive îmi suturezi acum şi plăgile. Nu-ţi datorez, deci, nimic. Dacă – aşa cum ai spus – situaţia noastră ar fi inversată, presupun că aş fi avut şi eu aceeaşi atitudine faţă de dumneata. În calitate de asistent poţi să-mi faci mari servicii aici, în laborator. Şi n-aş vrea să te pierd.

Jack tăie o fâşie de leucoplast şi o aplică pe obrazul lui Tubby.

— Domnule profesor, sunt bucuros să vă aud spunând că relaţiile dintre noi vor continua să rămână strict profesionale. Acum că ne-am înţeles, vom putea lucra împreună cu rezultate infinit mai bune.

— Cum adică, infinit mai bune? mormăi Tubby.

— Decât dacă v-aţi fi temut că din apropierea noastră s-ar putea să prind simpatie pentru dumneavoastră. Dar nu e cazul să vă preocupe eventualitatea asta.

Jack netezi cu degete sigure ultima bucată de leucoplast.

— Puteţi să vă ridicaţi? Cum vă simţiţi?

— Ai făcut treabă bună, recunoscu Tubby.

— Maşina dumneavoastră e parcată la intrare?

— Da.

— Am să vă conduc acasă. Locuiţi la Clubul Universităţii, nu-i aşa? Vom încerca să ajungem până acolo fără să stârnim prea multă curiozitate.

— Mulţumesc, frate Beaven, dar nu mai vreau să accept vreo altă atenţie. Poţi s-o iei din loc şi să-ţi vezi de treburile dumitale.

— Domnule profesor, v-am făcut această propunere fiindcă trebuie păstrată discreţia. N-am impresia că sunteţi în stare să vă descurcaţi singur. Şi nici n-aş vrea s-aveţi

neplăceri de pe urma unor eventuale bârfeli.

Tubby bombăni.

— Nu-i treaba dumitale dacă o să am neplăceri.

— Iertaţi-mă, îl contrazise Jack, dar sunt convins că voi fi afectat personal şi că va fi în detrimentul meu dacă aţi deveni victima unui scandal datorită unor vorbe umilitoare. V-ar provoca frământări, veţi fi preocupat de ele. Sunteţi un savant şi vreau să vă păstraţi forma ca să profit la maximum de experienţa dumneavoastră. Altminteri – şi făcu un gest nepăsător, ca pentru a alunga această idee – altminteri, nu m-aş fi sinchisit câtuşi de puţin de pălăvrăgeli, chiar dacă toată lumea ar afla de încăierarea cu acest bătăuş – şi râse. Sper că m-aţi înţeles?

Tubby ezită o clipă, şi replică acru:

— În cazul ăsta mă poţi conduce acasă.

Scoase cheile din buzunar, cu o mână încă tremurândă.

— Ne întâlnim afară, la intrare.

— Domnule profesor, credeţi că veţi coborî scara singur? întrebă Jack neîncrezător. Poate c-ar fi preferabil să ieşim împreună şi să-mi permiteţi să vă ţin de braţ. Ştiţi că aţi suferit un şoc destul de sever.

— Fă cum îţi spun! se răsti Tubby.

— Vreţi o ţigară? întrebă Jack, şi îi oferi pachetul deschis.

— Fumez din ale mele, mârâi Tubby, scotocind în buzunarul pardesiului.

— Un foc? şi Jack aprinse un chibrit, pe care Tubby îl refuză, dând din cap.

Jack zâmbi şi ieşiră din laborator.

Problema de a-l transporta pe Tubby la Clubul Universităţii, fără a fi observat şi a trezi tot felul de comentarii, se dovedi neaşteptat de simplă. În orice altă împrejurare, isprava asta ar fi fost cu neputinţă. Dar cei care locuiau în clădirile Universităţii, împreună cu invitaţii lor, se găseau fie în clădirea Administraţiei, unde se adunaseră ca să formeze cortegiul pentru parada decernării diplomelor, fie că aşteptau în Sala de festivităţi. Portarului şi liftierului nu era cazul să li se spună mai mult decât că avusese loc un mic accident, fără urmări grave.

— Nu, nu e nevoie, protestă grăbit Tubby când intendentul se oferi să-l conducă şi să-l instaleze confortabil în maşină. Nu-i mare lucru, îmi revin imediat. Dacă întreabă careva de mine, spune că totul e în regulă. Dar nu vreau vizite, nici telefoane: niciun cuvânt până nu-ţi dau de ştire.

După ce se achită de această răspundere, Jack îşi dădu seama că nu ştie ce să facă cu maşina. Nu ştia unde o parca Tubby şi nu voia să-l mai întrebe, căci ar fi însemnat să i se pună o mulţime de întrebări, la care n-ar fi putut răspunde. Aşa încât se urcă în maşină şi se îndreptă spre locuinţa sa. Tony trebuie să-l aştepte acolo pentru instrucţiuni suplimentare.

Trase maşina în faţa casei doamnei Doyle, urcă scara şi dădu peste Tony care-l aştepta pe coridor.

— Cum se mai simte zurbagiul tău? întrebă Jack.

— Doarme, îi răspunse Tony. A făcut atâta scandal că am fost nevoit să-i dau un calmant. În definitiv, trebuie şi noi să ne ridicăm diplomele, şi probabil că a început să se formeze cortegiul. Ar fi cazul să ne aflăm acolo. N-am muncit din greu atâţia ani ca să mă reţină acum beţivul ăsta scandalagiu.

— Ne-a încurcat pe amândoi – recunoscu Jack. Ce doză i-ai dat? Crezi că e destul ca să doarmă până ne întoarcem?

— Sigur că da, afirmă Tony. I-am administrat o doză destul de mare, îi ajunge ca să doarmă până la orele două.

— Nădăjduiesc că n-ai întrecut măsura.

— Da de unde; cam un sfert de doză maximă, poate ceva în plus, ca să mă arăt generos.

— Atunci să mergem. Ai prevenit-o pe doamna Doyle?

Tony confirmă din cap.

Coborâră la maşină. Jack demară şi se îndreptară spre Sala de festivităţi.

— Va trebui să-l previn pe Osgood – sau pe altcineva – în legătură cu absenţa lui Tubby, spuse el îngândurat. Nu prea ştiu ce să-i spun. Ai cumva vreo idee? L-am întrebat pe Tubby ce explicaţie are de gând să dea, dar era prea ameţit ca să-mi răspundă ca lumea.

— Spune-le că a fost rănit de o uşoară explozie, îi veni în

ajutor Tony. De altfel, explicaţia asta nu-i departe de adevăr.

Izbucniră amândoi în râs şi Jack recunoscu că este o idee bună.

— Am să scriu un bilet, şi-o să-l plasez lui Osgood sau lui Shane, ori altcuiva, spuse el uşurat. În felul ăsta o să evităm întrebările şi răspunsurile.

— Cred că-i valabil... Iar când o să se întoarcă la slujbă, bătrânul o să le dea explicaţiile pe care le va crede de cuviinţă, adăugă Tony. Ei comedie! dar a încasat-o serios Tubby! Câte suturi i-ai făcut?

— Nu le-am numărat, răspunse Jack, păstrând o oarecare rezervă, întrucât nu voia să participe la glumele făcute de colegul său. Cred că aproape o duzină.

— Probabil că te-ai distrat grozav, insistă Tony.

— Ba deloc. Tonul lui Jack era serios. Mi-am propus să nu-mi pese şi să nu-i uşurez cu nimic intervenţia. Dar Tubby a suportat-o cu mult curaj. Tubby rămâne o brută, dar ştie să încaseze. Urmă un timp de tăcere, apoi Jack adăugă: Ciudat lucru, Tony; nu pot să-l sufăr, dar...

— Ei da, ştiu, murmură Tony. Nu-l înghiţi, dar eşti convins că-i un tip formidabil. Nu poţi să-l suferi... dar te ţii după el ca un căţeluş – şi îi semeni în asemenea măsură că ai putea trece drept fiul său. De-aş fi fost în locul tău, aş fi folosit un catgut gros şi aş fi profitat de prilej ca să-i cos şi gura!

— Este gura cea mai de preţ din toată Universitatea, declară Jack. Nu trebuie să-ţi placă Tubby pentru a admite că este o personalitate. Îl admir pentru tot ce face şi aprob tot ce susţine. Mi-a plăcut şi felul în care a primit chelfăneala – şi împunsăturile pe care i le-am făcut adineaori.

Parcară maşina lui Tubby la cincizeci de metri de clădirea Administraţiei. Jack scrise câteva rânduri pe o bucată de hârtie şi se îndreptară către intrarea principală, unde membrii Facultăţii de medicină se adunaseră şi aşteptau demni în robele lor lungi şi grele. Recunoscând grupa corpului medical, Jack îşi făcu loc prin mulţime şi îi înmână biletul lui Shane. Apoi se grăbi să plece ca să-l regăsească

pe Tony şi promoţia sa la capătul sălii uriaşe, unde tinerii absolvenţi, emoţionaţi şi enervaţi, se plimbau de colo până colo, fluturându-şi cu mândrie robele şi îndreptând franjurile de mătase dinaintea ochilor, cu gândul la o ţigară pe care n-aveau curajul s-o aprindă.

Văzută în perspectivă, această zi a înmânării diplomelor apăruse totdeauna în imaginea lui Jack drept punctul culminant al vieţii sale. Presimţea că va fi copleşit de emoţie când, stând în picioare, îl va auzi pe bunul şi bătrânul Prexy rostind cu glasul său sonor: „În temeiul autorităţii cu care am fost investit – îţi acord diploma de – doctor în medicină”. Momentul promitea să fie impresionant, cu toţi candidaţii aceia grupaţi în jurul tău. Se simţi niţeluş dezamăgit când se trezi răscolind prin maldărul de robe negre şi boţite – întinse pe nişte mese – căutând una destul de lungă ca să-i ajungă până la genunchi, şi o tocă suficient de mare ca să nu-i cadă din cap. Tony arăta atât de caraghios, încât Jack izbucni în râs.

— Nu ştiu cum să fac ca să nu-mi cadă tichiuţa asta amărâtă, protestă Tony.

— Adu-ţi aminte de atracţia exercitată de vid, răspunse Jack. E de-ajuns ca s-o reţină.

În această stare de spirit intrară şi ei în rând, pornind spre Sala de festivităţi, într-un convoi lung – cel puţin o mie de absolvenţi veniţi de la diferite facultăţi. Orga intonă cu putere „Parada cea Mare” de Elgar. După vreo două discursuri începu solemnitatea obositoare şi monotonă a înmânării diplomelor. La orele douăsprezece şi zece, Shane se apropie de estradă şi declară:

— Candidaţii pentru diplomele de doctor în medicină sunt rugaţi să se ridice în picioare. Se ridicară cu toţii. Prexy le ceru calm permisiunea să le aducă ceva la cunoştinţă, înainte de înmânarea diplomelor:

— Absolvenţii se găsesc pe punctul de a intra într-una din cele mai nobile profesiuni, care cere multe sacrificii. Spre regretul meu, sunt obligat să vă anunţ că doctorul Forrester, care trebuia să fie astăzi printre noi, a fost rănit de o uşoară explozie din laborator. Azi dimineaţă devreme,

zi de înmânare a diplomelor, când ne închipuiam cu toţii că profesorul Forrester se consideră degajat de orice obligaţii profesionale, el a intrat totuşi în laborator pentru a-şi continua cercetările importante, şi în cursul unor experienţe a fost accidentat. Vă recomand să reflectaţi la acest exemplu de devotament. Dumneavoastră vă luaţi zborul într-o mare bătălie pentru binele public. Sunteţi de invidiat pentru înaltul privilegiu şi trebuie să vă reamintiţi că nu există mijloc de a vă sustrage de la ea… Şi acum – în temeiul autorităţii cu care am fost investit…

Şi astfel deveniră ei doctori în medicină. Tony îl înghionti pe Jack în clipa când Prexy îl elogie pe Tubby *in absentia*[11] dar Jack nu schiţă niciun zâmbet.

După ce îşi scoaseră robele ponosite, Jack declară că e momentul să se ocupe de maşina lui Tubby; în consecinţă, după ce telefonară la Clubul Universităţii şi după ce primiră informaţiile de care aveau nevoie, duseră maşina la garajul public unde o ţinea Tubby, se opriră la un *drug-store*[12] să ia un sandviş şi un pahar cu lapte, şi apoi luară autobuzul până la Facultatea de medicină. Era ora unu şi jumătate.

— Ia spune, Tony, întrebă Jack pe neaşteptate, amicul Carpenter şi-o fi lăsat probabil maşina prin apropiere. Ia să vedem pe unde este.

— Crezi că putem s-o identificăm?

— Cred că da. El este din Philadelphia. Are deci număr de Pennsylvania[13]. Dacă e încuiată, n-avem decât să-i luăm cheile.

Maşina nu era încuiată. Carpenter fusese probabil prea adânc preocupat de îndeplinirea planului său, ca să se mai gândească să ia măsuri de precauţie. Era într-adevăr o maşină arătoasă. De data asta trecu Tony la volan. Când se opriră în faţa casei, doamna Doyle, care se legăna în balansoar pe terasă, se strâmbă niţeluş la ei, remarcând

---

[11] În lipsă (lat.) (n. red.).

[12] De la cuvintele englezeşti *drug* = drog + *store* = magazin. În S.U.A.: magazin unde se vând produse alimentare, farmaceutice, băuturi răcoritoare etc. (n. red.).

[13] Oraşul Philadelphia e capitala statului Pennsylvania (n. red.).

doar ironic că, după cât se pare, preferă să umble cu maşina decât să meargă pe jos. Tony îi povesti că cealaltă maşină au furat-o, că pe drum au schimbat-o cu asta şi adăugă că dacă îi va căuta poliţia să spună că hoţii au întins-o pe jos.

— Ce pramatii! exclamă doamna Doyle în glumă.

Porniră spre camera lui Jack şi intrară fără să bată la uşă; îl găsiră pe Carpenter căscând cu poftă. Se ridică într-un cot şi se uită la cei doi tineri. Dar se întunecă, recunoscându-l pe Jack. Îl pândeau probabil noi necazuri,

— Unde mă aflu? întrebă el, cu gura cleioasă.

Tony găsi de cuviinţă să limpezească lucrurile.

— Te afli în casa doamnei Doyle, care-şi câştigă existenţa închiriind camere mobilate studenţilor în medicină. Eu sunt *doctorul* Tony Wollason. Tânărul meu prieten, în al cărui pat te lăfăieşti acum, e doctorul Jack Beaven – un om adevărat, un coleg săritor, cu care ai avut plăcerea să faci cunoştinţă azi dimineaţă când îl mardeai zdravăn pe fostul dumitale profesor. Îţi aminteşti?

Carpenter dădu afirmativ din cap, schiţă un zâmbet timid şi aruncă o privire spre Jack, neştiind ce atitudine să ia.

— Îmi pare rău, murmură el, eram beat.

— Sigur că erai beat, încuviinţă Tony. Dar – fie vorba între noi – am băgat de seamă că te-ai răcorit pe cinste. Şi dacă în stare de beţie reuşeşti asemenea performanţe, sunt convins că, treaz fiind, eşti un cetăţean de ispravă.

— Ce-ar fi să nu mă mai iei peste picior, spuse Carpenter, burzuluindu-se puţin. Nu-i deloc plăcut să te trezeşti într-o astfel de situaţie.

— Ai dreptate, spuse Jack sobru. Ţi-ai plătit datoria faţă de profesorul Forrester şi acum ai da orice ca să n-o fi plătit. Ei bine – nu l-ai rănit prea grav şi am reuşit să păstrăm tăcere despre tărăşenia asta. Nimeni n-o să afle nimic despre cele întâmplate, exceptând cazul că ai să te îmbeţi iarăşi şi o să trăncăneşti. Se apropie de pat, şi, îndoindu-se din mijloc, întinse un deget ameninţător spre ochii încercănaţi ai lui Carpenter. Şi dacă ai s-o faci vei avea de furcă cu mine. După cum ţi-a spus şi Wollason, ai

avut desigur motive temeinice şi nu poţi fi judecat prea aspru fiindcă ţi-ai luat revanşa. Dar acum, consideră-te răzbunat. De aceea e bine să-ţi aminteşti de promisiunea mea, că dacă aud vreodată – mâine sau peste zece ani – c-ai suflat ceva despre cele întâmplate azi dimineaţă, te caut până-n pânzele albe şi-ţi sparg capul.

— Asta cam aşa-i, domnule Carpenter, îţi dădu cu părerea Tony, luând un aer grav. Directa pe care ai încasat-o nu-i decât o mică mostră a loviturilor pe care le poate da când îl apucă furiile.

— Încetează, se stropşi Jack. Nu-i momentul să facem glume... Domnule Carpenter, maşina dumitale te aşteaptă în faţa casei. Dacă vrei să pleci, n-are ce să te reţină aici. Dacă ai de dat un telefon sau îţi putem fi de vreun folos, o facem bucuroşi.

— Mulţumesc, răspunse Carpenter, recunoscător. Aţi fost foarte amabili. Plec imediat. Nu-i cazul să vă temeţi c-o să vorbesc despre cele întâmplate. Sunt destul de ruşinat.

— În regulă – dar, dacă aş fi în locul dumitale, nu m-aş grăbi atât, spuse răspicat Jack. Stai, dă-mi voie să te ajut să-ţi tragi pantalonii.

Era târziu după-amiază când se trezi Tony, după două ore de somn adânc. Se îmbrăcă foarte îngrijit şi porni să hoinărească spre cartierul pustiu al Facultăţii de medicină. După ce pătrunse în coridorul întunecos care ducea spre „Lister Hall”, urcă cu paşi tacticoşi treptele tocite, care scârţâiau, spre laboratorul particular al lui Tubby, unde ştia că-l va găsi pe Jack luând note asupra unei preţioase culturi, care necesita o supraveghere aproape continuă.

Uşa fiind întredeschisă, Tony intră fără să mai bată, străbătu încăperea şi se apropie de masa la care stătea Jack, aplecat deasupra unui uriaş microscop Zeiss. Îi trânti un ghiont în coaste prietenului său atât de sârguincios. Oprindu-se din lucru, Jack ridică privirea şi-l măsură cu o curiozitate binevoitoare pe nepoftit, după care se întoarse la preocupările sale.

— Ce s-a întâmplat? întrebă el absent. De ce te-ai înţolit

în straiele astea de duminică, domnule doctor Wollason? Ai de gând să joci rolul de regină a primăverii?

— M-am gândit, domnule profesor, spuse Tony, că după o zi atât de grea şi de bogată în evenimente, ar fi cazul să ieşim în oraş şi să luăm masa împreună. Dacă propunerile mele vă convin şi dumneavoastră, şi dacă vă permite conştiinţa o scurtă absenţă din această îmbătătoare grădină de miresme de trandafiri...

— Şi unde te-ai gândit să mergem, domnule doctor? întrebă Jack, fără să ridice privirea.

— Ce-ai spune de „Livingstone”? Simt cum devin o mare personalitate când traversez plin de mândrie holul şi mă tolănesc în fotoliile uriaşe de piele.

— Te referi la fotoliile din mica încăpere pe care stă scris „Rezervat pentru oaspeţi?” Nu m-am aşezat niciodată în ele. Sunt o fire prea mândră şi prea susceptibilă.

— Astă-seară n-o să fie chip să întârziem în hol. Va fi mare înghesuială. O mulţime de banchete. O să mişune de absolvenţi. Prea mult tărăboi. Propunerea e onorabilă. Hai să mergem. O să ne facă bine.

Tony nu-şi pusese mari speranţe când făcuse invitaţia. De aceea i se lumină chipul când Jack îi răspunse nepăsător că propunerea – ţinând seama de la cine vine – nu era deloc proastă, adăugând că în cinci minute va fi gata de plecare.

— Eşti de acord, desigur, continuă el, că trebuie să trec pe acasă să-mi pun un costum mai ca lumea. Dacă „Livingstone” freamătă astă-seară de ecoul atâtor personalităţi importante, ar fi cazul, având în vedere viitorul destinelor noastre, să luăm cina în smoking.

— Îmi pare rău, răspunse Tony. Dar n-am nicio cămaşă curată de smoking.

— Ai să îmbraci una de-a mea, spuse Jack serviabil. O s-o iei pe aia plisată. Mă străduiesc să fac zilnic o faptă bună şi să-mi adun comori în ceruri.

Închise caietul de însemnări, îl aruncă în sertarul biroului şi se îndreptă spre cuier ca să-şi ia pardesiul.

— Domnule doctor Beaven, remarcă Tony, felul dum-

neavoastră de a vă exprima trădează influenţa nefastă a mojicului dumneavoastră maestru. Părăsind deodată tonul ironic, adăugă grav: crede-mă, Jack, pe zi ce trece semeni tot mai mult cu Tubby; nu ţi-ai dat seama? Mi-aduc aminte de vremurile când înţepăturile lui la adresa sentimentelor religioase te enervau la culme.

— Mulţumesc pentru predică, părinte, răspunse Jack zâmbind, în timp ce-şi lua pălăria din cui. Dacă ai terminat binecuvântarea, putem porni în căutarea cămăşii.

— Ce ţi-am spus e purul adevăr, afurisitule! – se-ncruntă Tony. Trebuie să te dezobişnuieşti de soiul ăsta de ironii, până nu devine un obicei. Curând ai să vii în contact cu fel de fel de pacienţi, oameni necăjiţi, cărora nu le-a mai rămas nimic în afară de credinţă – nu ştiu dacă o să le placă atitudinea ta... Nu fac decât să te previn, încheie el, ceva mai potolit. Pe Tubby nu-l înghite nimeni. Oamenii se tem de el. Bagă bine de seamă.

În drum spre ieşire, Jack îl bătu prieteneşte pe umeri.

— Să-ţi spun eu ce-aş vrea să facem, Tony – îl tachină în continuare Jack. Deschidem un cabinet împreună. Eu voi pune diagnosticul şi voi prescrie tratamentul, iar tu vei avea grijă să ridici moralul pacienţilor.

Tony nu scoase nicio vorbă până ce ajunseră în stradă. Era clar că acea lecţie de morală nu-i făcuse plăcere.

— Să nu mai discutăm despre asta, spuse el morocănos. Dacă ţii să-i semeni lui Tubby – sau chiar să-l întreci – te priveşte şi noroc bun.

— Mă întreb cum s-o fi simţind burlacul ăla bătrân, reflectă cu glas tare Jack, bucuros să schimbe discuţia care le întunecase niţeluş buna dispoziţie.

— Poate c-ai face mai bine să-l întrebi la telefon, sugeră Tony.

Jack începu să râdă,

— O să-mi spună probabil să mă duc dracului!

— Ar fi o plăcută dovadă de prietenie, remarcă Tony. Toată lumea a constatat cât ţineţi unul la altul.

— Nu alerg după prietenia lui, replică furios Jack. Alerg după experienţa lui, după cunoştinţele şi tehnica sa de

chirurg. Dacă pot să-mi îngădui să vorbesc despre mine, află că sunt mai degrabă mândru că pot învăţa lucruri preţioase de la un om care mi-e antipatic.

Tony rămase câteva clipe îngândurat, înainte de a răspunde.

— Ei bine – până să fii canonizat pentru mărinimia ta, spuse el pe şleau, ar trebui să ai convingerea certă că ţi-e antipatic. După părerea mea, animozitatea dintre voi e doar de suprafaţă.

— Hai să discutăm despre altceva, propuse Jack. Ai vreo idee nouă?

Aşa cum prevăzuse Tony, găsiră o mare animaţie la „Livingstone”. Era şapte şi jumătate când îşi făcură intrarea, tacticoşi, prin holul zgomotos, unde vechi colegi adunaţi în grupuri, după ce luaseră cina mai devreme, depănau amintiri, fumând ţigări de foi. Holul răsuna de sporovăiala femeilor.

Aglomeraţia din sala cea mare a restaurantului se mai potolise întrucâtva. Tocmai se liberase o masă de două persoane.

— Îi cunoşti pe cetăţenii ăştia? întrebă Tony, arătând spre doi inşi care cinau în apropierea lor. Jack aruncă pe furiş o privire înspre aceşti vecini, care tocmai îşi terminau desertul; erau doi bărbaţi distinşi, cărunţi, trecuţi de patruzeci de ani. Jack clătină din cap.

— Nu-i ştiu, dar tu? întrebă el. Parcă ar fi medici.

— Cel dinspre noi este Woodbine, spuse Tony din vârful buzelor, din Buffalo. Specialist în boli pulmonare.

Jack ridică fruntea.

— Am auzit vorbindu-se de el. E un om celebru. Cum de l-ai recunoscut?

— Mi l-a arătat şi mie cineva, azi dimineaţă. Cred că discută probleme profesionale.

Jack începu să privească lista de bucate.

— În umilul bordei în care am crescut, remarcă el cu un aer nepăsător, mi s-a spus că e tare nepoliticos să asculţi la uşile oamenilor sau să te chiorăşti prin gaura cheii. Trage tu cu urechea la conversaţia lor, spune-mi despre ce discută,

iar eu am să studiez lista de bucate.
După ce veni chelnerul, îi dădură comanda.
Bărbatul din faţa doctorului Woodbine părea antrenat într-o discuţie serioasă şi vorbea pe un ton grav.
— Într-o bună zi, dragă Jimmy, o să vină şi o să arunce o bombă asupra clădirilor Facultăţii de medicină. Ai să vezi. Uneori, Facultatea de medicină îmi pare la fel de tristă ca o casă de corecţie. În teorie, casele de corecţie sunt nişte instituţii tare folositoare. Statul a înfiinţat instituţii pentru reeducarea copiilor şi tinerilor care au suferit influenţe nefaste şi manifestă tendinţe antisociale; a organizat tot ce trebuie să înveţe, ca să aibă la dispoziţie jocuri sportive, igienă; le-a pus la dispoziţie ateliere, distracţii, cinematografe. Dar scopul urmărit nu dă rezultate pentru că directorii, profesorii, supraveghetorii nu cred în posibilitatea reeducării. Elevii îşi dau seama de asta şi devin reci şi indiferenţi... Acelaşi lucru se petrece şi cu Facultatea de medicină. Profesorii sunt nişte dascăli bătrâni, cu inimile sterpe, iar fiecare e obsedat doar de specialitatea sa îngustă. Niciunul nu e preocupat de latura umanitară a acestei profesiuni. Studenţii ajung la convingerea că e o distincţie să devină reci şi indiferenţi... Uită-te chiar la starea de lucruri de aici. Se aplecă peste masă, şi următoarele sale cuvinte, rostite cu un glas scăzut, rămaseră neauzite de cei doi tineri.
Tony aruncă o privire lui Jack şi schiţă un zâmbet.
— Ai discutat vreodată problema asta cu doctorul Cunningham? întrebă Woodbine. El are aproape aceleaşi convingeri. Nici el nu se teme... Bine că mi-ai adus aminte: astă-seară, cu prilejul întâlnirii studenţilor din promoţia ’99, el va ţine discursul de deschidere.
— Ştiu. Mi-ar fi făcut plăcere să pot participa şi eu.
Woodbine zâmbi, examină nota de plată şi-şi scoase portofelul.
— Ce păcat că nu poate să asiste şi bătrânul Tubby, spuse el. Fac parte din aceeaşi promoţie, nu-i aşa? Îţi închipui ce discuţie însufleţită s-ar fi stârnit.
Chelnerul aduse supa, care monopoliză atenţia lui Jack.

Cei doi bărbaţi în vârstă împinseră scaunele şi părăsiră sala restaurantului. Tony încercă un comentariu în legătură cu discuţia auzită:

— Foarte interesant, remarcă el.

— Ei, spuse Jack, indiferent, nu sunt de aceeaşi părere. N-au spus nimic nou; nu crezi? Repetă mereu aceleaşi fraze. Sunt o mulţime de specimene printre bătrânii ăştia – prea leneşi ca să se ţină la curent cu progresele ştiinţei – şi care, încercând să-şi apere propria lor indolenţă, duc război împotriva celor care le-au luat înainte... Vrei o măslină?

Holul era aproape pustiu când Jack şi Tony părăsiră restaurantul. La celălalt capăt, un grup de persoane păreau că ascultă ceva cu cea mai mare atenţie.

— Hai să vedem şi noi despre ce-i vorba, zise Jack.

Îşi făcută drum, îndreptându-se spre grupul care bloca parţial trecerea între două săli. Era unul din prilejurile când poţi aprecia cât de avantajos este să fi înalt. Douăzeci şi cinci sau treizeci de bărbaţi – uşor de recunoscut că sunt medici – ascultau un disc. Jack şi Tony îşi făcură un mic semn de înţelegere; precis că erau cei din promoţia ’99, iar oratorul era fără îndoială Cunningham.

— Rămânem? întrebă Tony pe şoptite.

— Doar câteva minute.

Ca să audă mai bine, Jack întoarse capul şi se trezi examinând la întâmplare pe cei dimprejur, dintre care, mai mult de jumătate erau femei. I se păru firesc. Era probabil genul de alocuţiune care le place femeilor. La câţiva paşi de el se găsea o tânără foarte frumoasă, îmbrăcată într-o rochie de mătase neagră, care îi aţâţă curiozitatea. Ea nu putea zări nimic, deoarece câmpul vizual îi era acoperit de cei aflaţi în faţa ei, dar asculta cu atenţia încordată. Stătea cu capul uşor dat pe spate, cu ochii îndreptaţi în sus şi cu buzele întredeschise. Are fără doar şi poate, îşi zise Jack, cel mai frumos chip pe care l-am văzut vreodată; părul negru, cu reflexe albastre ca ale nopţii, era tăiat scurt, iar bretonul îi acoperea jumătate din fruntea neasemuit de albă. Cercei de jad, urechi adorabile. Se simţi pe neaşteptate cuprins de un sentiment de jenă pentru faptul

că o fixa, dar fata era într-atât de absorbită, încât nu-şi dădea seama de fascinaţia pe care o exercita asupra lui, aşa că putu să se uite fără teamă la ea. După înfăţişare părea străină. Nu semăna a localnică. Nu văzuse niciodată asemenea gene lungi. Vârful lor, îndreptat în sus, ajungea până la sprâncene; nişte sprâncene arcuite cu graţie. Nu auzea nicio vorbă din ce spunea doctorul Cunningham. Trase cu coada ochiului la Tony şi îl văzu profund absorbit de cuvintele oratorului, hotărât să asculte şi el, îşi concentra toată atenţia asupra glasului, care avea accente emoţionante. Începu să prindă sensul cuvintelor pe care le auzea.

„Ameninţaţi de pericolul unei erudiţii exagerate...”

Privirea lui Jack se îndreptă din nou către fata aceea atrăgătoare, deşi nu era în firea lui să-şi piardă cumpătul în faţa frumuseţii feminine. Se mustră pentru că o privea în felul acesta, dar, la urma urmei, nu făcea decât să o admire de parcă ar fi fost un obiect de artă.

În apropierea ei se afla o doamnă destul de vârstnică pentru a-i putea fi mamă, o figură distinsă, blondă, cu un aer inteligent şi echilibrat. Păreau să fie împreună. Jack se întrebă dacă nu sunt rude şi căuta să le descopere o asemănare.

Deodată fata întoarse capul şi-l privi în ochi, surprinzându-l pe când o contempla în extaz, într-un mod atât de evident încât era convins că expresia feţei lui trăda şi acest sentiment. Era exact de parcă i-ar fi spus: „N-aş vrea să vă supăr, dar sunteţi cea mai adorabilă fiinţă întâlnită vreodată”.

O fracţiune de secundă i se păru că ochii ei limpezi se uită la el, întrebându-l „de ce”?” întocmai ca un copil. Dar privirea aceasta a fetei era spontană. Ea îşi închipuia probabil că s-au cunoscut, că nu şi-l mai aminteşte şi că el a recunoscut-o. Jack nu putea să-şi desprindă privirea de la acei ochi încărcaţi de întrebări, mărturisindu-i că n-a făcut altceva decât s-o admire. Aşa că schiţă un zâmbet, şi fata îi răspunse numaidecât la zâmbetul acela, fără nicio timiditate sau prefăcătorie şi continuă să asculte cu aceeaşi

atenţie. Inima lui Jack bătu mai puternic. Îşi dădu seama că era cazul să asculte şi el cuvântarea. Probabil că vorbitorul spusese ceva care o interesa în mod deosebit, şi că ea socotise că el fusese la fel de impresionat. Fără îndoială că de aceea i-a şi zâmbit. Prin urmare... începu să asculte.

Trebuia să admită că vorbitorul avea putere de convingere şi că fiecare cuvânt rostit pornea din inimă. Dar prea repeta aceleaşi vechi baliverne: apelul la sentimente; medicul trebuie să fie altruist; medicii să înţeleagă că au datoria să recomande pacienţilor o viaţă morală. Jack se încruntă. Tony se aplecă spre el şi-i şopti:

— Vrei s-o ştergem?

N-ar fi vrut să plece, dar îşi dădea seama că Tony va fi curios să afle motivul pentru care rămânea mai departe. Dădu deci din cap, dar nu se clinti din loc.

„Indiferent cât de scrupuloşi am fi în diagnosticele noastre, spunea Cunningham, oricât am fi de îndemânateci în materie de chirurgie, pricepuţi la interpretarea unei radiografii şi de stăpâni pe problemele clinicii, aportul pe care îl putem aduce generaţiei noastre pivotează în jurul unei axe. Când laboratorul devine un factor important şi vindecarea fizică reprezintă obiectivul principal, devenim victima unei adânci frământări: nu ne-am declinat oare responsabilitatea de a duce la îndeplinire misiunea noastră cea mai nobilă? Trăim într-o epocă de uluitoare progrese ştiinţifice şi nimeni din profesiunea noastră n-are dreptul să piardă contactul cu acest progres; dar sunt profund convins că după ce s-a epuizat tot ce era de spus cu privire la datoria noastră de a ne ţine la curent cu investigaţiile şi cercetările actuale, sarcina esenţială rămâne o problemă sufletească. Poate să pară banal şi ieftin să declari că dragostea de umanitate este cel mai important lucru din lume, dar, fără acest imbold, zgomotoasele descoperiri ale ştiinţei nu mai răsună decât ca nişte sunete de surle şi trâmbiţe. Pot avea toată încrederea în surprinzătoarele progrese ale onorabilei noastre profesiuni, în iscusitele noastre descoperiri, în eficienţa lor practică, în instrumentele noastre de precizie, dar dacă eu sunt lipsit

de căldura sufletească nu însemn mare lucru.”

Asta era prea mult, mult prea mult. Jack se întoarse spre Tony şi-i şopti, din păcate destul de tare, aşa că îl auzi şi fata:

— Hai s-o ştergem. Mi-ajunge cât a trăncănit caraghiosul ăsta!

Fata ridică ochii la el, cu o expresie îndurerată, de parcă ar fi lovit-o peste obraz. Regretă pe dată ieşirea lui grosolană. Dacă era vreo rudă a lui Cunningham? Ar fi vrut să-i ceară iertare. Ezită o clipă. Tony îşi făcea loc prin mulţime către ieşire, şi trebui să-l urmeze.

Păşeau alături.

— Ce era cu fata aia? îl întrebă Tony.

— Care fată? îngână Jack.

— Bine, bine – n-am zis nimic, îl necăji Tony. Probabil că te-a dat gata de la prima vedere, dacă nu suporţi să discuţi despre ea nici cu cel mai apropiat prieten.

— Iartă-mă, Tony. Eram cu gândul la discursul acela, de un sentimentalism atât de ieftin. Ţi s-a întâmplat vreodată, în viaţa ta...

Tony îşi strecură braţul pe sub al prietenului său şi încetini paşii:

— Azi după-masă mi-ai afirmat că e extrem de important să profiţi de lecţiile celor care-ţi sunt antipatici, cu care eşti în conflict. Îţi propun să încerci treaba asta şi cu altcineva, nu numai cu Tubby. Poate c-ai avea ceva de învăţat şi de la Cunningham!

CAPITOLUL IV

Deşi antipatia lor reciprocă rămăsese aceeaşi, cei trei ani de internat ai lui Jack Beaven (şi de „ucenic" al profesorului Forrester) trecură repede, datorită cercetărilor interesante cărora li se dedicaseră amândoi.

Munca lui Beaven reclama precizie şi era foarte obositoare. Trebuia să facă faţă nu numai activităţii grele de spital, obligaţiilor inerente tinerilor interni, dar era obligat să lucreze şi în laboratorul lui Tubby, unde erau lăsate în grija lui sarcini din ce în ce mai importante.

Tubby nu încercase vreodată să-l laude pentru silinţa care şi-o dădea şi nici să-şi exprime satisfacţia în legătură cu progresul înregistrat de excepţionalul talent al tânărului său subaltern, dar încrederea pe care i-o arăta, lăsând în seama lui Beaven experienţe de mare importanţă, demonstra profundul respect pe care-l nutrea pentru cunoştinţele şi îndemânarea credinciosului său asistent.

Relaţiile dintre ei continuau să fie impregnate de aceeaşi răceală profesională. Doctorul Forrester dădea dispoziţii competente pe un ton rece şi distant. Jack răspundea „Da, domnule profesor" cu exact acelaşi glas metalic, plin de respect oficial, dar lipsit de vreo umbră de amabilitate. Nu ştiau ce înseamnă un schimb de zâmbete şi nu-şi spuneau vreo vorbă mai politicoasă; nu-şi dădeau „bună dimineaţa" sau „bună seara"; nu-şi împărtăşeau impresii în legătură cu vremea, dacă va fi bună sau rea. Niciun fel de comentarii cu privire la evenimentele mondiale, oricât de importante ar fi fost. Anglia întreagă putea fi în grevă, un uragan să

devasteze coastele Floridei, Lindbergh să traverseze oceanul[14], asemenea evenimente nu-şi făceau loc în discuţiile dintre ei. De altfel, conversaţiile lor erau rare, laconice, şi strict rezervate lucrărilor care-i interesau. Dacă li s-ar fi anunţat, într-o dimineaţă, că în aceeaşi zi la orele cinci ale după-amiezii va veni sfârşitul lumii, niciunul nu s-ar fi sinchisit de părerea celuilalt.

Dar când o experienţă de laborator ajungea în faza în care era în joc succesul sau eşecul ei, sau când o ipoteză urma să fie infirmată ori confirmată, deveneau perfect conştienţi de preocuparea care îi unea în direcţia aceluiaşi ţel. În asemenea ocazii îşi toceau coatele alături ca doi camarazi care urmăresc împreună, cu atenţie, nişte eprubete, le examinau la lumină şi-şi apropiau capetele când studiau nişte filme radiografice care reclamau multă pricepere, bucurându-se ori de câte ori izbuteau să descopere vreun amănunt nou, iar în acele momente îşi împărtăşeau satisfacţia; dar dacă se înşelau sau erau derutaţi de ceva, tot împreună, suduind, îşi exprimau nemulţumirea. Acestea erau momentele când realizau un acord perfect. Relaţiile lor obişnuite, de la austerul maestru la discipolul taciturn, imprimau o asemenea armonie gândirii şi dispoziţiei lor, încât dacă cineva i-ar fi observat îndeaproape – aşa cum stăteau lipiţi unul de altul, pe scaunele lor înalte, pândind cu răsuflarea tăiată reacţia vreunei soluţii în care lăsaseră să cadă trei picături din vreun acid puternic – ar fi putut crede că sunt tatăl şi fiul.

Într-o zi – era spre sfârşitul celui de-al doilea an al lui Beaven în calitate de asistent al lui Tubby – avu loc un incident, de fapt mărunt, dar care scotea în lumină poziţiile lor reciproce. După îndelungi şi obositoare căutări, Jack tocmai reuşise o reglare delicată la un microscop greu de mânuit. Tubby, cu gândul la preocupările sale, neatent la ce meşterea asistentul la masa lui, traversa cu paşi grei încăperea ca să plece, când fu oprit brusc de un ordin

---

[14] Referire la Charles Lindbergh (n. 1902), pilot american. Primul zbor fără escală New York – Paris (20–21 mai 1927, în 33 de ore şi 30 de minute (n. red.).

sever, rostit de Jack:

— Hei, umblă încet! Şi nu trânti uşa!

Porunca asta impertinentă îi scăpase fără să vrea; ecoul îi vâjâia încă în urechi şi-şi simţi inima oprindu-se în loc. Îşi dădu seama că a avut o atitudine jignitoare şi se întoarse ca să facă faţă indignării justificate a lui Tubby. Dar acesta îşi continuă drumul în vârful picioarelor. Închise uşa cu mare grijă, şi dispăru. Jack, care-şi încleştase pumnii încremenit de stupoare şi-şi muşcase buzele, simţi o mare satisfacţie; zâmbi uşor, făcând cu mâna un gest aprobator în direcţii uşii:

— Asta-i bună, băiete, exclamă el; ai fost straşnic!

Era o probă de felul cum înţelegeau să contribuie la opera lor.

Tubby era o brută. Îl detesta. În oricare alt fel de relaţii decât cele actuale, ar fi dorit să scape de el, atât era de arţăgos. Dar în laborator, în cursul lucrărilor lor importante, relaţiile dintre el şi Tubby erau departe de a fi acelea dintre un profesor îngâmfat şi un colaborator foarte tânăr. Se considerau pe picior de egalitate, la fel de umili în slujba aceluiaşi stăpân. Orice motiv personal – antipatia lor reciprocă, nepotrivirea de temperament, marea diferenţă de rang, de vârstă, de experienţă – orice element care îi deosebea şi pentru care se urau unul pe celălalt, era ignorat când îi solicita cauza comună. Toate celelalte lucruri erau deoparte – pentru ca ştiinţa să-şi poată continua mersul înainte.

Jack ar fi dorit deseori să cunoască natura sentimentelor lui Tubby în această privinţă. În ceea ce-l privea, considera uneori această poziţie cu încruntări visătoare, alteori cu un zâmbet larg, dar totdeauna cu un sentiment de mândrie. Relaţiile dintre el şi Tubby puteau fi extrem de neplăcute pentru amândoi, dar un lucru era sigur, animozitatea lor personală le înnobila misiunea. Activitatea lor era mai presus de persoana lor şi amândoi erau conştienţi de acest fapt.

Fuseseră totdeauna profund impresionaţi de cuvintele lui Kipling. „Barca este mai importantă decât echipajul”.

Beaven îşi dădea seama că relaţiile sale cu Tubby Forrester favorizau în cel mai înalt grad activitatea dedicată importantei lor cauze. Nu acordau niciun fel de atenţie persoanei lor. Nu-şi iroseau timpul cu taclale. Când erau împreună, conversaţiile se referau exclusiv la cercetările lor ştiinţifice.

Uneori dădea curs fanteziei sale să vagabondeze, imaginând scene cu un căpitan şi un ofiţer navigator, aflaţi pe covertă, umăr lângă umăr, în cursul unei furtuni violente, şi care se urăsc reciproc, dar ştiu că vasul e mai important decât ei. Dacă vasul va reuşi să ancoreze într-un port, s-ar putea ca ei să se furişeze într-un colţ liniştit, ca să lichideze duşmănia pe care o înmagazinaseră. Dar nu era timp de aşa ceva. Se găseau acum în slujba unui patron care le pretindea atâtea încât nu mai era loc pentru a cuprinde şi a se dedica altor preocupări. Ştiinţa era patronul lor, şi atâta vreme cât se găseau în serviciul ei, *nicio altă preocupare nu-i putea trece înainte*.

Acesta era felul în care decurgeau lucrurile între el şi Tubby. Indiferent de duşmănia pe care o nutreau ca persoane unul faţă de celălalt, când era vorba de ştiinţă lăsau totul deoparte. Ce importanţă mai aveau micile şi neînsemnatele lor înţepături sau puerila lor antipatie ori chiar *individualităţile* lor mărunte şi neghioabe?

Deseori îi reveneau în minte amintiri din copilărie. Viaţa lor familială fusese atât de strâns legată de tot ce se întâmpla în măruntа comunitate religioasă, încât era aproape imposibil să retrăiască anii adolescenţei fără să se împiedice de vreo problemă de credinţă. Când privea înapoi, după experienţa de acum, de pe poziţia actuală de slujitor al Ştiinţei, întreagă această poveste supărătoare îi apărea ca o jignire. În lumina întâmplărilor din ultimii ani revedea groteştile bufonerii ale sectelor pedante care semănaseră dihonie în întreaga regiune, datorită discordiei şi certurilor dintre ele. Câtă volubilitate când vorbeau despre Dumnezeul lor! Dar nu foloseau nici măcar acelaşi limbaj. Cel pe care îl căutau şi care ar fi trebuit să-i unească pe toţi – aşa cum Ştiinţa îi lega strâns pe el şi pe Tubby –

era singurul şi principalul motiv care îi despărţea.

Dacă Dumnezeul lor i-ar fi stăpânit cu adevărat – aşa cum Ştiinţa a pus stăpânire pe el şi pe Tubby – ar fi putut avea loc între ei certuri cu privire la orice altceva, dar nu cu privire la divinitate. Dacă ar fi fost suficient de leali ca să încheie un armistiţiu între ei, în prezenţa Dumnezeului lor, aşa cum procedează ofiţerii pe un vas sau oamenii de ştiinţă în laboratoare, ar fi putut realiza ceva care să-i facă mai subtili şi mai folositori decât erau în realitate.

Dar concepţia lor despre Dumnezeu nu era suficient de măreaţă. Nu le putea reţine atenţia. El arăta ca o fiinţă firavă, încât aveau îndrăzneala să se războiască între ei chiar în prezenţa chipului său. Arăta atât de neputincios, încât fuseseră în stare să scoată la iveală şi să se certe pentru neînsemnatele lor controverse. Dacă ar fi însemnat într-adevăr ceva pentru ei, n-ar fi făcut-o. Îşi aruncau unii altora sarcasme batjocoritoare cu privire la eforturile de a-l preţui. N-aveau nimic comun care să poată influenţa în bine activitatea lor în sânul comunităţii – nici măcar acel Dumnezeu al lor, care îi pustia sufleteşte, îi făcea egoişti, stupizi. Nu exista nimic care să le întreţină curajul sau să le stimuleze spiritele. De aici suferinţa lor: în realitate ei n-aveau un Dumnezeu. Sărmana bătrână creatură fabricată de ei în chip de sperietoare şi botezată divinitate nu le-a dat nicio mână de ajutor, dar a divinizat întreaga regiune în grupuri care încă se mai duşmăneau.

Îşi reamintea, din vremea când era adolescent, cu câtă tărie dorise să trăiască extazul, fervoarea şi să se simtă pătruns de un spirit care să-l incite la respect, veneraţie şi devoţiune. I-a fost cu neputinţă.

Abia acum, după atâţia ani, reuşise să înţeleagă sensul acestei influenţe puternice, demne de toate eforturile sale, care pusese stăpânire pe el. Ştiinţa era Stăpânul lui! Poate că Ştiinţa era tocmai acel alt nume care se cuvine adevăratului Dumnezeu.

Jack dispunea de prea puţin timp ca să alerge după distracţii şi nu ducea niciun fel de viaţă mondenă. De altfel, nici nu era preocupat de această problemă. În programul

său nu era loc pentru femei; dacă ar fi ieşit în lume, nu le-ar fi putut evita. Era deplin conştient de atracţia pe care o exercitau asupra lui. Prezenţa lor îl tulbura şi-l împiedica de la treabă. Putea înţelege uşor situaţia penibilă a camarazilor săi de internat care, când se aflau sub farmecul unei noi pasiuni, comiteau abateri în munca lor, din care decurgeau greşeli de neiertat. Singurul mod de a te apăra împotriva unor asemenea aventuri era să le ocoleşti şi să refuzi să te gândeşti la femei... Multe săptămâni după absolvire îl urmărise imaginea acelei fete încântătoare pe care o întâlnise la „Livingstone”, dar îi alungase amintirea cu hotărâre – deşi era singura fată pe care i-ar fi făcut plăcere s-o cunoască.

Majoritatea internilor protestau împotriva numeroaselor obligaţii care le transformă activitatea într-o corvoadă insuportabilă. Nemulţumirile lor degenerau uneori în accese de furie când se întâmpla ca la orele nouă seara să li se ceară să termine o lucrare, relativ de mică importanţă, care ar fi putut fi rezolvată foarte bine la orele opt, dar care le dădea peste cap o combinaţie. Pentru unii din ei, acest mod de viaţă era atât de intolerabil, încât discutau copilăreşte să lase totul baltă.

Jack făcea haz pe socoteala lor, potolindu-i în mod ironic:

— Copăcel, trece şi asta.

Iar ei plecau bombănind: „Urs bătrân! Cârtiţă bătrână!”

Într-adevăr, părea mult mai vârstnic decât mulţi dintre ei. Câteodată lua în glumă ieşirile lor furioase, dar alteori îşi manifesta dezgustul, spunându-le că sunt o turmă de măgari; atunci dădea acestor expresii, fără să vrea, un accent şi o semnificaţie surprinzătoare, care semănau într-atât cu cele folosite de Tubby, încât rămânea şi el stupefiat.

Era prevăzut iniţial ca stagiul lui Beaven ca intern şi slujba sa ca asistent la laboratorul profesorului Forrester să dureze patru ani. Dar, la finele celui de-al treilea, programul suferi o modificare. Tubby fusese invitat la Edinburgh pentru un semestru, ca să ţină o serie de conferinţe despre chirurgia sistemului nervos.

Această invitaţie din partea celebrei Facultăţi de me-

dicină din Scoţia fusese adresată cu trei ani în urmă şi reînnoită succesiv în fiecare an, dar Tubby considera că abia acum poate să-şi părăsească propriile lucrări, având în seama cui să le lase.

Într-o după amiază, pe la începutul lui mai, pătrunse în laborator şi-l găsi pe Jack colorând o lamă pentru a o examina la microscop. I se adresă pe neaşteptate:

— Beaven, crezi că stăpâneşti suficient de bine anatomia ca s-o predai?

— Cui s-o predau? întrebă Jack tărăgănat, fără să ridice privirile de la microscop.

Tubby îşi puse pălăria şi bastonul pe masă, se aşeză pe un taburet înalt şi, cu aerul său ursuz, îi ceru să-l asculte cu atenţie.

Jack se opri din lucru şi se întoarse spre el.

— Urmează să-mi petrec primul semestru la Edinburgh. Aş vrea să trec în seama dumitale obligaţiile mele de aici. Cam ce fel de aiureală presupui c-ai putea face din studiul anatomiei dacă mi-ai ţine locul în faţa studenţilor din primul an de Facultate?

— Dumneavoastră sunteţi mai în măsură să ştiţi lucrul acesta, domnule profesor. Tot ce cunosc în materie de anatomie am învăţat de la dumneavoastră.

Buzele lui Tubby se strânseră într-un surâs fugar.

— Probabil că tot de la mine ai învăţat şi impertinenţa dumitale nesuferită – mormăi Tubby.

— Da, domnule profesor, dar nu cred că voi avea îndrăzneala ca în absenţa dumneavoastră să fac studenţilor un curs şi din acest domeniu – dacă la asta vă referiţi.

— Beaven, mă mir şi eu cum de sunt în stare să te suport în apropierea mea. Eşti de o obrăznicie fără pereche.

— O, domnule profesor, nu se poate! Cred că vreţi să mă flataţi!

— Prin urmare, ne-am înţeles, zise Tubby, cursuri de anatomie cu primul an. Ar fi bine să mai revezi materia. Nu uita că la început bobocii ăştia trebuie trataţi părinteşte.

— Da, domnule profesor. O să-mi aduc aminte de felul cum aţi procedat dumneavoastră.

— Bag de seamă că ai o predilecţie deosebită pentru ironii.

Jack zâmbi.

— Mi s-a spus că bobocii te consideră un tiran fioros, continuă Tubby.

— Ce să fac – e o treabă serioasă, răspunse Jack, încercând să se apere, şi e preferabil s-o ştie de la bun început.

— Doar nu-ţi închipui că dacă dumneata trăieşti ca un schimnic şi munceşti ca un ocnaş…

— M-am conformat sfatului şi exemplului dumneavoastră, domnule profesor, îl întrerupse Jack. Şi, în afară de asta – îmi place.

— Ce prostie! Nimănui nu-i place o viaţă atât de severă.

— Nici *dumneavoastră*? întrebă Jack.

Tubby evită să răspundă, dând nemulţumit din umeri.

— Ceea ce aş dori să intre în capul dumitale, frate Beaven, este ca la înapoiere să-i mai găsesc pe studenţii din anul întâi al Facultăţii de medicină. Nu-i descuraja pe bobocii ăştia. Şi nu-i face să te urască. S-ar putea lesne întâmpla, înţelegi?

Întrevederea îi dăduse lui Jack de gândit. Să se fi dovedit el atât de aspru? S-a detaşat oare de toate şi de toţi? Probabil că a mers prea departe pe drumul izolării, dacă până şi Tubby a simţit nevoia să-i atragă atenţia.

Trecând în revistă relaţiile sale cu internii, infirmierele şi pacienţii, trebui să admită că toţi aceştia nu prezentau niciun interes pentru el ca indivizi, ci numai datorită legăturilor profesionale care îi reuneau sub acelaşi acoperământ. Se consola cu faptul că în relaţiile cu ei avea o atitudine politicoasă. Dar era evident că, în multe privinţe, el şi Tubby Forrester – în ciuda animozităţii reciproce – se asemănau ca două boabe într-o păstaie.

Tânărul doctor Beaven continuă să ţină cursuri cu bobocii din primul an de Facultate. La înapoierea sa în februarie, Tubby fu atât de prins cu propriile sale experienţe în legătură cu specialitatea sa, încât nu se grăbi câtuşi de

puţin să-şi ia în primire catedra. Dădea din când în când câte o raită prin sala de disecţie, se oprea să pună câte o întrebare ca să-i încuie pe studenţi, controla câte un caiet cu desene şi-l arunca înapoi pe pupitru; după ce se convinse că asistentul său făcuse treabă bună, nu se mai preocupă de această problemă, ba chiar şi mărturisi că va renunţa la predarea cursului de anatomie.

Cei opt ani petrecuţi în permanent contact cu probleme medicale îi dăduseră lui Beaven un aer matur, care-l făcea să pară mai bătrân decât cei treizeci de ani pe care îi avea. Nu se petrecuseră schimbări fundamentale, dar trăsăturile chipului său păreau mai accentuate. Niciodată dispus la flecăreală, conversaţia sa devenise laconică. Exerciţiile fizice, pe care le redusese la o singură oră de viguroase mişcări de box cu mingea, de la orele cinci la şase în fiecare zi în sala de gimnastică, erau privite de el mai curând ca o măsură de sănătate decât ca o plăcere. Uneori, foarte rar, făcea de unul singur câte o excursie prin împrejurimi. În timpul ultimului an, din cauza cursurilor pe care le ţinea şi a sarcinilor de laborator, fusese scutit de munca de rutină ca intern, dar continua să locuiască într-o anexă a spitalului, ca şi înainte.

Din punct de vedere fizic se dezvoltase în mod surprinzător. Părul lui blond, la fel de ondulat, era tuns scurt. Trăsăturile chipului său, de obicei întunecat, deveniseră mai distinse pe măsura trecerii anilor. Ochii, de un albastru închis, erau iscoditori, însuşire datorată probabil spiritului cercetător şi analitic, precum şi folosirii continue a microscopului. Felul activităţii îl făcuse să devină grav. Nu râdea aproape niciodată în gura mare. Ce-i drept, nici viaţa sa de sihăstrie nu-i oferea prilejul unor întâmplări vesele. Zâmbetul – când se ivea – era neaşteptat de tineresc, dar dispărea repede.

Bolnavii din spital, după câteva încercări nechibzuite de a glumi cu el, renunţau până la urmă. Era limpede că nu-i ardea de glume. Între el şi pacienţi se căsca o prăpastie prea adâncă spre a putea fi trecută. Amănuntul acesta contribuia la adâncirea încrederii pe care o aveau în

priceperea lui, mai ales după ce remarcau siguranţa şi hotărârea fiecărui gest pe care-l făcea. N-aducea nimic vesel această prezenţă, dar dovedea stăpânirea meseriei.

Toată lumea ştia că doctorul Beaven este preocupat exclusiv de lucrările sale. Chipul său impasibil arăta cât e de capabil să-şi controleze la perfecţie orice emoţie. Nu-şi pierdea timpul cu dulcegării, dar când lăuda pe cineva pentru că se comportase curajos în timpul unei îndelungate suferinţe, cuvintele sale grave şi încurajatoare mergeau drept la inimă.

În atitudinea sa nu se manifesta aproape nicio diferenţă faţă de bolnavii bărbaţi sau femei. Mai mult sugerând decât în mod direct, dădea de înţeles femeilor că aşteaptă din partea lor dovezi că-şi păstrează firea şi că sunt curajoase. Această încredere în capacitatea lor de rezistenţă le făcea plăcere, şi erau uluite de totala lui nepăsare faţă de cochetăriile lor. Circulau în spital câteva anecdote cu privire la observaţiile făcute de doctorul Beaven pacientelor care încercaseră să-l cucerească. Următoarea întâmplare, relatată de o infirmieră, avusese loc într-o noapte, la orele două când intrase într-o cameră să vadă cum îi merge unei tinere paciente, operată în aceeaşi după-amiază, târziu, pentru o fractură de maxilar şi multiple plăgi profunde ale gâtului, în urma unui accident de circulaţie.

După cum se povestea, conversaţia se desfăşurase astfel:

Doctorul (ursuz): Ei, doare rău?

Pacienta: Nu, domnule doctor.

Doctorul: Minţi!

Pacienta: Da, domnule doctor!

Doctorul: Dar văd că eşti curajoasă!

Pacienta (impresionată): Mulţumesc.

Doctorul (îngândurat): Minciunile oamenilor mari ne reamintesc că putem face ca minciunile noastre să devină sublime.

Pacienta: Da, domnule doctor. Vă mulţumesc!

Doctorul Beaven nu mai adăugase nimic, nici măcar „noapte bună”. După ce se închise uşa în urma lui, pa-

cienta, toată înfăşurată în pansamente, murmură: „Ce bărbat încântător”.

— Ce înţelegi dumneata prin încântător? sări infirmiera enervată. Vezi nu care cumva să-ţi pierzi firea pentru tipul ăsta arătos, numai fiindcă a fost atât de drăguţ să te facă mincinoasă când i-ai spus că nu te doare; dacă va încerca vreodată cu dumneata, sau cu altcineva, să ştii că mai drăguţ decât atâta nu reuşeşte să fie. În vinele individului ăstuia curge zeamă de lămâie păstrată la frigider.

Dar întreg spitalul nutrea un respect tot mai mare pentru doctorul Beaven – un simţământ alcătuit din teamă şi admiraţie – şi toţi proroceau că într-o bună zi va deveni o mare personalitate.

Dar adăugau invariabil: „Exact ca Tubby”.

— Cu o singură deosebire: Beaven nu se înfurie niciodată.

— Nu; nici nu ţipă, nici nu înjură, dar, Doamne, cât e de ursuz!

Într-o dimineaţă, pe la mijlocul lui iunie, profesorul Forrester îl chemă pe Beaven în cabinetul său. Se măsurară din priviri, ca de obicei, cu răceală şi fără să se salute. Tubby îi făcu semn să ia loc pe un scaun în faţa lui şi-şi concentră mai departe atenţia asupra dosarului voluminos pe care-l răsfoia. Jack, prefăcându-se că n-a băgat de seamă invitaţia, continuă să aştepte în picioare, jucându-se distrat cu stetoscopul agăţat de gât.

— Mâine soseşte un caz care promite să fie interesant. Tubby se plecă înainte, netezi dosarul de pe birou, îl ciocăni semnificativ cu nelipsiţii săi ochelari. Ne-a fost adresat de doctorul William Cunningham. Ai auzit vreodată de el?

Jack făcu un semn afirmativ din cap, fără să deschidă gura. Fusese ispitit o clipă să adauge ceva, dar se răzgândi, păstrându-şi părerile numai pentru el. Auzise tare multe despre Cunningham în ultimul timp. Medicii discutau cu aprindere. Avea o bună reputaţie în calitate de chirurg şi era profund respectat ca diagnostician; îi mergea vestea că-i unul din cei mai capabili chirurgi din toată regiunea Saginaw Bay, unde era chemat în consult. Pe de altă parte,

era considerat drept un sentimental, care nu se sfia s-o recunoască, unul din acei confraţi altruişti care se frământă şi se îngrijorează pentru probleme cu totul străine de patologie; un exemplu tipic a ceea ce Tubby numea „un vechi şi destoinic medic rural”.

Ar fi într-adevăr interesant să-l audă pe Tubby – care nu se referise vreodată la Cunningham în prezenţa lui Jack – spunându-şi părerea asupra acestui confrate cu inima largă, care considera că lucrul cel mai important din lume este dragostea de oameni; ciudată afirmaţie, desigur, în gura unui om de ştiinţă.

— Este vorba oarecum de a repara o treabă, continuă Tubby, spulberând speranţa lui Jack că-i va face revelaţii confidenţiale. S-a efectuat în acest caz o operaţie nereuşită, înainte ca doctorul Cunningham să-l fi examinat pe pacient. Fără îndoială, Cunningham ar fi putut să rezolve singur cazul, dar are probabil motive temeinice să-l încredinţeze altcuiva, pe care-l consideră mai priceput.

Profesorul făcu o pauză, privind trufaş spre protejatul său.

— Îmi permit să cred că la ora actuală te socoteşti un bun şi priceput chirurg, aşa-i? Bine, vom vedea.

Se întâmplase ceva cu Tubby în dimineaţa aceea ca să-l facă atât de iritabil. Vrând să-şi împace şeful şi simţindu-se în vervă, Jack continuă pe acelaşi ton:

— Depinde despre ce ghicitoare e vorba, domnule profesor. Sunt dispus să admit că treizeci şi şase de degete fac un yard, deşi n-am verificat personal această afirmaţie şi cunosc amănuntul doar din auzite.

— Hm, mormăi Tubby, ce glumă lipsită de haz!... Ia loc, ce naiba! Ai şi început să mă enervezi.

Jack se aşeză pe braţul unui fotoliu şi-şi aprinse o ţigară.

— Pacientul, continuă Tubby, concentrându-se din nou asupra hârtiilor, e un băieţaş în vârstă de şapte ani. Acum şase luni, pramatia asta mică a căzut de pe o scară şi s-a izbit cu braţul stâng de un grilaj de fier; un vârf ascuţit i-a pătruns în treimea medie a braţului, la joncţiunea cu treimea superioară. A urmat o mică hemoragie, dar fără

impotenţă funcţională. S-a aplicat un simplu pansament. A doua zi a început să-l doară mâna, dar nu braţul... Pricepi?

— Desigur, domnule profesor, răspunse Jack, pufăind tacticos din ţigară. Nervul median.

— Fireşte! Tonul lui Tubby dădea de înţeles că ultimul imbecil poate să-şi închipuie că durerile sunt în legătură cu nervul median. După două săptămâni, durerile s-au acutizat; de data asta s-au localizat în regiunea mijlocie a mâinii; al doilea şi al treilea deget au rămas contractate; unghiile au devenit fragile şi opace, iar pielea uscată. Băiatul afirmă că prişniţele îi uşurează durerile; mai mult chiar, dacă afundă mâna într-un vas cu apă sa simte mai bine.

Tubby făcu o pauză, privindu-l întrebător – pe deasupra ochelarilor – ca să se convingă dacă aceste date aveau vreo semnificaţie pentru tânărul său asistent.

— Foarte firesc, mormăi Jack, pe un ton ciudat de asemănător cu al lui Tubby, încât şeful tresări.

— Un doctor de care n-am auzit, un tânăr cu numele de Munson, de prin partea locului, a încercat o intervenţie. Se pare ca a făcut o operaţie bine gândită, dar care n-a dat rezultate. Tubby ridică ochii. Poate că încerci să ghiceşti ce-a încercat să facă acest confrate?

— Prin urmare e vorba de un examen? întrebă Jack uşor nemulţumit. Cred că a făcut o simpatectomie periarterială.

— Exact! Dar n-a survenit nicio ameliorare. Mâna a devenit atât de sensibilă încât un zgomot mai puternic, cum ar fi vuietul străzii, îi provoacă dureri aproape insuportabile. Avem de-a face cu ţesuturi pe cale de cicatrizare şi Cunningham afirmă că nu se percepe pulsul.

— Probabil că nervul e prins în aderenţe, împreună cu artera brahială.

— Aşa se pare... Ei bine, asta-i. Acum ştii tot atât cât şi mine despre acest caz. Şi singurul motiv care m-a făcut să te chem să-l rezolvi – Tubby se ridică, împinse scaunul înapoi – e că mi-am schimbat lentilele de la ochelari şi încă nu m-am acomodat cu ele. Sutura nervului va fi o treabă grea şi s-ar putea să te rog s-o faci dumneata. Ia toate

hârtiile astea cu privire la caz; lunga scrisoare a lui Cunningham şi întregul dosar. Pasaje din scrisoarea lui se referă la probleme personale. N-am vreme s-o bat la maşină ca să-ţi dau o copie anume. Ai să bagi de seamă că observaţiile lui Cunningham includ multe date plictisitoare cu privire la familia pacientului, o mulţime de nimicuri care n-au nici în clin, nici în mânecă cu cazul respectiv. Asta – vocea lui Tubby devenise morocănoasă – e unul din păcatele doctorului William Cunningham, frate Beaven. Este un bun chirurg şi un excelent diagnostician. Ar fi putut deveni o personalitate; avea tot ce-i trebuie ca să fi ajuns profesor la această facultate.

Se vedea limpede că scrisoarea primită de la Cunningham răscolise cenuşa unei vechi prietenii care se stinsese.

— Aşa că nu te grăbi să tragi concluzia – Tubby îi întinse hârtiile peste birou – că-i doar un bătrân flecar pentru că pălăvrăgeşte ca la ceaiul de la Clubul mamelor. Se simte legat sufleteşte de această familie; ne roagă să acordăm pacientului o atenţie deosebită.

— Dacă nu-i un caz pentru sala comună, îl preiau.

— Nicidecum. Sunt oameni înstăriţi. Mama va aduce copilul aici. I-am rezervat o cameră la „Livingstone". Sora ei va veni ceva mai târziu. Dacă va reuşi să se elibereze, va veni şi Cunningham să petreacă o zi la noi.

Jack închise dosarul şi se îndreptă spre ieşire.

— Ei!... Beaven, strigă Tubby.

— Da, domnule profesor.

— Cred că voi lipsi câteva zile îndată după împărţirea diplomelor. Te vei îngriji personal de acest caz şi în perioada convalescenţei. Riscurile ca operaţia să nu reuşească sunt mici. S-ar putea să fii obligat să reintervii. Prin urmare, e o chestiune care te va privi numai pe dumneata... Asta-i tot.

Reîntors ca să lucreze în laboratorul lui Tubby, Jack reciti cu atenţie istoricul cazului. Cunningham putea fi un guraliv bătrân, dar expunerea nu cuprindea nimic de prisos sau care să n-aibă contingenţe medicale. Luă după aceea scrisoarea personală şi o parcurse cu un interes crescând.

Două-trei elemente marcau limpede, ca un vârf de suliţă, relaţiile Cunningham-Forrester. Raporturile dintre aceşti doi oameni fuseseră cândva intime. Ceva îi despărţise. Poate că pe Tubby l-a enervat atitudinea nu prea ştiinţifică a lui Cunningham faţă de profesiune. Poate că succesele lui Cunningham dezminţeau teoria preferată a lui Tubby. Sau poate Cunningham era cel dezamăgit de atitudinea rece a lui Tubby. După toate probabilităţile încetaseră de mult să fie prieteni. Nu dovediseră vreo lipsă de colegialitate, dar nici prietenie. Jack se minună că Tubby i-a permis să citească scrisoarea. Era un document nespus de interesant; o admirabilă incursiune în psihologie.

Trecând peste această problemă, Jack îşi aruncă privirea asupra informaţiilor detaliate despre pacient şi rudele sale. Băiatul, Theodore King, era excepţional de inteligent pentru cei şapte ani ai lui. Precoce şi niţeluş răsfăţat. Mama sa, doamna Claudia King, era văduva unui om cunoscut, care făcuse carieră în industria lemnului, înainte de căsătorie fusese secretara principală a preşedintelui acelei societăţi forestiere, funcţie pe care o reluase după moartea soţului.

Tatăl ei – de parcă amănuntul ăsta ar fi avut cea mai mică legătură cu vindecarea micuţului Theodore – fusese căpitan de marină şi se numea Henry Hilton; ani de-a rândul călătorise pe ruta San Francisco – Hong Kong; şiret, sobru, un original care adunase o avere considerabilă şi-şi lăsase fetele bine chivernisite.

„Claudia King nu are nevoie să lucreze ca să-şi câştige existenţa, istorisea Cunningham, dar o face ca să aibă o ocupaţie. După cum ai să bagi de seamă, are tendinţa să exagereze totul. Felul ei de a gândi se desfăşoară în caractere cursive. Arde mai mult oxigen când doarme decât majoritatea oamenilor când aleargă. Probabil că se va apuca să vă reorganizeze spitalul cât va sta acolo (şi n-ar fi exclus să facă treabă bună!). E plăcut s-o priveşti pe Claudia, dar nu-i chip să plasezi un cuvânt în prezenţa ei; e născută pentru monolog. Dacă-i absolut necesar să-i comunici ceva, apuc-o strâns de ceafă cu stânga, iar cu dreapta astupă-i gura... dar fii atent la degete. Sora ei, pe

care o vei vedea ceva mai târziu, îi seamănă numai în privinţa faptului că ambele sunt albe, de sex feminin şi adulte. Altminteri n-au nimic comun. Despre sora ei ar fi multe de povestit, dar ar reclama mai mult spaţiu decât poate cuprinde o scrisoare”.

Jack împături scrisoarea, o vârî în buzunarul bluzei de doc alb şi rămase multă vreme pe scaunul său, cu privirile pierdute înspre fereastră. Ar fi dorit să cunoască dramatica poveste a prieteniei distruse dintre chirurgul excentric de la Saginaw Bay şi cinicul Tubby.

Cu totul pe neaşteptate îi trecu prin minte un gând neplăcut. Să-i fi încredinţat Tubby cazul King spre a dovedi că, din punct de vedere profesional, Cunningham e un chirurg de o valoare redusă? Cunningham, derutat de o problemă chirurgicală, se adresează mâinilor experte ale lui Tubby pentru rezolvarea ei. Tubby miroase ceva şi predă cazul asistentului său. Să fie oare Tubby atât de meschin? Jack rămase îngândurat, închise ochii, apoi clătină din cap. Nu – nici chiar Tubby n-ar face aşa ceva! Explicaţia dată de Tubby era sinceră, fără îndoială, îşi schimbase lentilele şi atâta tot.

Coborând scările, era atât de preocupat încât nu băgă de seamă şi nu răspunse saluturilor respectuoase ale studenţilor cu care se întâlnea. Intră în bibliotecă, se îndreptă spre raftul cu lucrări despre sistemul nervos autonom şi reciti într-o revistă observaţia unui caz de aderenţe implicând atât nervul median, cât şi artera brahială. Datele suplimentare din scrisoarea lui Cunningham despre familia băiatului le uitase cu totul; ca şi cele referitoare la băiat, că era deştept şi că tânăra lui mamă era o femeie strălucitoare. În ceea ce-l privea, copilul putea fi arierat, mama o stârpitură, iar enigmatica lui mătuşă un monstru. Era vorba exclusiv de o problemă de chirurgie nervoasă.

După o oră se înapoie în sala de disecţie şi se plimbă printre mese până ce găsi doi tineri studenţi care disecau un braţ exact în regiunea care-l interesa.

— Vă rog, daţi-mi voie o clipă, zise el, aşezându-se între ei. Vreau să caut ceva.

Se dădură politicoşi la o parte, încântaţi că priceputul şi chipeşul doctor Beaven onorează cu prezenţa sa tocmai cadavrul la care lucrau. Unul din ei, vrând să profite de neaşteptata întâlnire cu profesorul său de anatomie, riscă o glumă sinistră.

— Domnule doctor Beaven, acest gentleman ne-a fost adus de la un spital de psihiatrie. Peter şi cu mine l-am botezat „domnul Hatter”[15].

Beaven, cu gândul încă la problemele sale, încruntă din sprâncene şi-l privi cu ochi absenţi pe tânărul student care începu să facă feţe-feţe.

— Ce-ai spus? îl întrebă el, preocupat.

— N-are importanţă, domnule profesor, încercă să explice tânărul glumeţ. Spuneam c-am botezat acest cadavru „domnul Hatter” din cauză că tipul fusese ţicnit.

— A, mormăi Beaven distrat şi adăugă după un lung moment de căutare cu sonda canelată: probabil v-aţi descoperit nişte afinităţi.

Celălalt student se strădui zadarnic să-şi stăpânească un hohot de râs şi Beaven îi aruncă o privire peste umăr, examinându-l în fugă.

— Văd că sunt înconjurat de oameni pricepuţi, observă tânărul anatomist. Va mulţumesc, domnilor. Şi plecă, uitându-se la ei cu nişte ochi albaştri ca oţelul.

Cei doi studenţi care se ocupau de „domnul Hatter” se simţiră zăpăciţi şi se apucară imediat de lucru, în speranţa că la mesele vecine n-a fost auzit dialogul. După o clipă, cel mai glumeţ dintre ei şopti printre dinţi:

— Dumnezeule, n-aş vrea să-l văd înfuriat pe mine.

— Îi cam place să te ia la mişto, aşa-i? zise Peter.

— Da! La fel ca Tubby.

— Da, confirmă Peter pe un ton grav, măcar să ştiu eu despre „domnul Hatter” cât ştie Beaven.

— N-ai mai şti nimic altceva.

— Nici n-aş avea nevoie.

---

[15] Referire la expresia engleză *mad as a hatter* (nebun de legat) (n. red.).

CAPITOLUL V

Trecuse vreme îndelungată de când Jack Beaven nu mai lucrase cu copii. Din ziua în care plecase de acasă ca să intre la facultate, cu doisprezece ani în urmă, nu mai avusese decât rare prilejuri să se ocupe de copii mici.

Ca intern nu se prea iviseră asemenea prilejuri. Majoritatea operaţiilor la care asistase fuseseră efectuate pe adulţi. Şi cum Tubby Forrester îndreptase preocupările asistentului său tot mai mult spre neurochirurgie, ocazia de a se întâlni de aproape cu un copil devenise tot mai puţin frecventă. Numai rareori se întâmpla ca un copil să fie internat în secţia lui.

Poate că dacă ar fi nutrit speranţa să aibă într-o bună zi şi el un cămin şi o familie, şi-ar fi dat mai multă silinţă să pătrundă starea de spirit a acestor mici pacienţi. Însă aşa cum stăteau lucrurile, era tot atât de puţin familiarizat cu structura sufletească a unui băiat de şapte ani, pe cât de puţin cunoştea obiceiurile unui pinguin.

Desigur că această lipsă de informare nu se referea decât la mentalitatea copilului. Din punct de vedere fizic, un băiat în vârstă de şapte ani este un mic adult. Nu trebuie să cauţi prea mult ca să descoperi artera brahială sau nervul median. Dar mentalitatea lui e departe de a fi un model miniatural al spiritului unui adult, căci are o structură cu totul diferită.

A doua zi după operaţie, devreme, Jack se duse să vadă cum îi merge tânărului său pacient. Era plin de încredere în reuşita intervenţiei chirurgicale. Partea grea – disecarea

nervului din ţesutul de scleroză şi eliberarea lui de aderenţele comune cu ale arterei, precum şi sutura extremităţilor nervului, după excizarea porţiunii neuromatoase – îi revenise în întregime lui. Tubby nu se ocupase decât de pregătirea câmpului operator. Restul a fost efectuat integral de Jack. Şi treaba fusese bine făcută. Jack rămase puţin dezamăgit de faptul că doctorul Cunningham nu putuse participa la operaţie, deoarece Cunningam îi trezea curiozitatea.

Pe băiat apucase să-l vadă foarte puţin în după-amiaza în care sosise. Micului pacient, nervos din cauza durerilor, a oboselii, a drumului şi a emoţiei, i se administrase un calmant destul de puternic şi moţăia. Tubby considerase că aveau suficiente date despre istoricul cazului. Lucrul cel mai important era acum ca bolnavul să se poată odihni. Jack n-o întâlnise încă pe doamna King. Convinsă că fiul ei se găseşte în mâini bune, fusese condusă la hotel chiar de Tubby, care doar rareori îşi abandonase tabieturile ca să se ocupe de părinţii sau rudele pacienţilor care nu erau din localitate. Jack făcuse haz pe ascuns de aceste amănunte relatate de infirmieră şi-şi zicea că în observaţiile făcute de doctorul Cunningham cu privire la farmecul acelei doamne trebuie să fie un grăunte de adevăr.

Nici măcar ieri, când avusese loc operaţia, n-o zărise pe doamna King. Cu siguranţă că-l însoţise pe băiat când îl scoseseră pe brancardă din camera lui, dar fusese îndepărtată înainte de începerea anesteziei. După operaţie, Tubby trecuse direct în camera bolnavului, dar Jack nu-l urmase. În definitiv era pacientul lui Tubby. La orele şapte, Jack aruncă o privire în cameră, dar infirmiera de gardă îi spuse că băiatul doarme; totul era în ordine, şi doamna King fusese sfătuită să se-ntoarcă la hotel, nefiind de vreun ajutor la spital. Profesorul Forrester – adăugase infirmiera – venise s-o conducă.

A doua zi dimineaţa, pe la orele şase şi jumătate, asis-tentul de neurologie se îndreptă spre camera lui King, deschise uşa cu grijă şi intră. Băiatul era treaz. Părea tare plăpând. Cu breton scurt, cu părul negru peste fruntea

albă, avea un aer blând şi copilăresc. Ochii, cu gene extraordinar de lungi, luminau un chip de formă ovală şi avea o gropiţă în bărbie.

Tânărul doctor Beaven se apropie de pat, se uită în ochii căprui interogatori, şi-l salută, spunându-i:

— Bună dimineaţa, domnule King, cum te simţi?

Copilul îşi prinse buza de sus cu dinţii şi, luptându-se cu un zâmbet, răspunse foarte politicos:

— Bine, domnule doctor, bună dimineaţa.

Mica infirmieră Warren, care era de gardă de la orele unsprezece ale serii, nu-şi putu stăpâni râsul şi se retrase la fereastră, privind cu atenţie şirul de plopi din apropiere.

— Te doare mâna?

— Nu, dar mă supără braţul.

— Asta-i bine, răspunse doctorul Beaven. Mă gândeam la mâna dumitale. Deocamdată braţul ne interesează mai puţin.

— Da? zise băiatul, cu ochii larg deschişi şi clătinând din cap.

— Ai dormit bine noaptea? întrebă doctorul, prinzând mâna băiatului într-a sa.

— Cred că da. Dar dumneavoastră, domnule doctor?

— Nu tocmai bine, domnule, răspunse doctorul cu gravitate. Îşi scoase ceasul şi numără pulsul cu atenţie.

— Din ce cauză? Aţi băut cafea? Mama spune...

— Sst, interveni domnişoara Warren zâmbind şi făcându-i semn cu degetul.

Doctorul Beaven îşi puse ceasul la loc în buzunar şi i se adresă ca de la bărbat la bărbat:

— Nu, domnule, nu din pricina cafelei. Eu sunt medic, domnule King, şi medicii nu prea dorm toată noaptea. Astănoapte am fost trezit de câteva ori. Am de-a face cu bolnavi. Pricepi? Ăsta e un spital.

Ridică învelitoarea patului.

— Acum te rog să-mi dai voie să-ţi ascult inima.

— O să facă mult zgomot – în aparatul ăla?

— Nădăjduiesc că nu.

— Îmi daţi voie pe urmă să ascult şi eu cum bate inima

dumneavoastră?

— Nu astăzi. Domnişoara infirmieră spune că trebuie să stai foarte liniştit.

— Dar dumneavoastră nu-mi cereţi să stau liniştit?

Doctorul Beaven, convins că recomandarea despre tăcere va fi ascultată, îşi fixase stetoscopul în urechi, dar şi-l scoase şi întrebă:

— Ce-ai zis? la care pacientul răspunse pe dată:

— Dumneavoastră nu-mi cereţi să stau liniştit?

— Ba da, fireşte. Toată lumea doreşte să stai liniştit! domnişoara Warren, şi doctorul Forrester, şi eu...

— Bănuiesc că şi mama, preciză copilul, plin de încredere.

— Nici vorbă. Acum, dacă vrei să fii amabil, nu mai vorbi doar un singur minut... Potrivi stetoscopul pe inima băiatului...

— Mai bate încă? întreabă băieţaşul repede, văzând că doctorul vâră stetoscopul în buzunar.

— Slab. Dar cred că o să bată mult mai tare dacă ai să stai liniştit o oră, două şi n-ai să vorbeşti.

— Ieri nu v-am văzut?

— Nu. Dar eu te-am văzut; erai adormit.

— Doctorul Beaven te-a operat, scumpule, interveni domnişoara Warren. Dar acum trebuie să tăcem.

Ochii căprui se îndreptară spre ea şi o măsurară din cap până-n picioare:

— O să taci şi dumneata?

Domnişoara Warren, neştiind ce să-i răspundă imediat se mulţumi să ducă degetul la gura închisă şi să facă ochii mari.

— N-aţi văzut-o pe mama? întrebă băieţaşul, întorcându-se cu faţa spre doctor, care dădu negativ din cap.

— Asta înseamnă: „NU” sau „Taci din gură”?

— Amândouă, zise doctorul Beaven pe un ton calm.

Copilul rămase pe gânduri. Apoi oftă.

— Mama zice că nu-i politicos să spui cuiva „Taci din gură”.

— Asta-i adevărat, domnule King. Dar medicii nu sunt

obligaţi să fie politicoşi. Oricum, îmi dai voie să-ţi cer scuze?

Băieţaşul dădu din cap mulţumit. Doctorul Beaven se îndreptă spre uşă.

— Voi mai veni să te văd, zise el.

— Dar aţi spus că vreţi să-mi cereţi scuze.

— Şi n-am cerut?

— Nu. M-aţi întrebat doar dacă puteţi să-mi cereţi.

— Ei bine, despre dumneata se poate spune să te pricepi să joci mingea, nu-i aşa?

Jucăuşi, ochii copilului se însufleţiră.

— Vă place jocul cu mingea? Pun rămăşag că ştiţi să jucaţi fotbal. Aţi jucat vreodată?

— O să-ţi spun mâine – dacă am să aflu că ai fost foarte cuminte toată ziua.

— Ce mi-aţi făcut la mână, ca să nu mă mai doară?

— Şi asta tot mâine am să-ţi spun, dacă ai să fii ascultător.

Copilul clătină din cap cu încăpăţânare.

— Ce poate să-mi facă rău dacă stau liniştit şi ascult ce-mi povestiţi?

— Mâine, replică doctorul Beaven, categoric.

Pe figura lui Teddy tremură o umbră de dezamăgire. Era evident că fusese obişnuit să i se facă toate gusturile. La uşă, doctorul se întoarse spre copil şi-i spuse cu înţeles:

— Toţi pacienţii de la etajul ăsta sunt bărbaţi. Şi dumneata, domnule King, eşti unul dintre ei.

Plin de gravitate, îi adresă micului său prieten un salut milităresc. Când îi întoarse salutul, buzele lui Teddy schiţară un zâmbet involuntar. Domnişoara Warren urmărea cu interes pantomima.

— Îţi place doctorul Beaven? întrebă ea, după ce se închise uşa.

Teddy ridică fruntea cu mândrie.

— Nu trebuie să-mi pui întrebări, spuse el cu severitate. N-am voie să vorbesc.

Târziu, în aceeaşi după-amiază, în cursul unei scurte

conferinţe ţinute în laborator, profesorul Forrester îi spuse răspicat asistentului său că nu-i cazul să-şi rupă din timp în următoarele trei zile pentru a-l vizita pe tânărul King.

— Ascultă, sunt obligat să plec sâmbătă. Aşa că în continuare dumneata vei avea grijă de acest caz până ce copilul va putea să se întoarcă acasă.

Această comportare i se păru cam neobişnuită din partea lui Tubby. De obicei, imediat ce o operaţie interesantă era terminată şi succesul ei asigurat, Tubby nu se mai preocupa de ea. Încercase să atribuie acest interes neobişnuit relaţiilor de prietenie cu doctorul Cunningham; pacientul său trebuia să se bucure de îngrijire specială.

Nimic în starea copilului nu reclamase o asemenea urmărire din partea lui Tubby. Ţinând seama de procesul natural de vindecare şi de completa restabilire după şocul operator, nu mai era mare lucru de făcut, deoarece timpul şi natura lucrau în acest sens.

— Foarte bine, domnule profesor, răspunse Jack.

— Mama băiatului, continuă Tubby, ar vrea să plece acasă sâmbătă. Are o funcţie de răspundere şi trebuie să se înapoieze. Mătuşa va sosi duminică şi va rămâne până la completa restabilire a copilului, probabil încă o săptămână. Dumneata vei fi cel care va hotărî.

Pe Jack îl sâcâia într-o oarecare măsură curiozitatea care-l cuprinse de a o cunoaşte pe această femeie. Ţinea s-o vadă pe această doamnă Claudia King, care reuşise să tulbure echilibrul lui Tubby. Dorea din tot sufletul ca strălucitul său maestru să nu se facă de râs. Era convins că, până la urmă, obişnuinţa şi disciplina îşi vor spune cuvântul. Tubby putea fi distras câtva timp de la lucru, dar îşi va recăpăta curând cumpătul. Doamna King se va înapoia la ea acasă şi Tubby îşi va relua programul său obişnuit. Nu poţi face din Tubby un Romeo.

În perioada cât celebrul neurolog se va bucura de o scurtă vacanţă sentimentală, obligaţiile ştiinţifice cădeau în spinarea fidelului său asociat. Jack nădăjduia că nu va deveni vanitos. Ura îngâmfarea. Vanitatea era vina cea mai de seamă pe care o reproşa fanaticilor religioşi cu care

avusese de-a face în tinereţea sa.

Aşezat pe un scaun în laboratorul său, după plecarea lui Tubby, îl străfulgeră deodată ideea că, dacă nu se supraveghea atent şi îndeaproape, ar putea foarte uşor să se complacă în propria lui grandoare morală în calitate de slujitor al ştiinţei, întocmai ca unul care ar fi mândru de tributul unei aspre autodiscipline plătite vreunei zeităţi născocite de propria sa închipuire,

Beaven rămase consternat constatând cum poţi fi cuprins de această autosatisfacţie din cauza abnegaţiei pusă în slujba ştiinţei. Se dispreţuia pentru josnicia unor asemenea gânduri. Nu se surprinse oare spunându-şi: „Foarte bine. Lasă-l pe Tubby să se ducă să se amuze. Eu îmi văd mai departe de treburi”.

Se înapoie la spital pentru contravizită. Şi toată ziua nu încetă să-şi repete: „În fond sunt la fel cu un tehnician chimist sau un dulgher priceput. Cunosc toate piesele şi mă pricep să le îmbuc la loc, aşa cum ar proceda un mecanic care, vârât sub maşină, s-ar ocupa de motor. Eu lucrez într-un spital, iar el într-un garaj. Prea m-am luat în serios, pe mine şi slujba mea şi mi s-a urcat la cap. Simt nevoie de puţin aer proaspăt şi de soare. Şi de asemenea de distracţii.”

Dar nu făcu niciun efort spre a-şi satisface curiozitatea în privinţa doamnei King. Şi nici nu se duse să-l vadă pe băiat decât în după-amiaza zilei de sâmbătă la o oră târzie, când era sigur că Tubby, precum şi mama copilului, părăsiseră oraşul.

*

Jack trebui să admită că-l surprinsese plăcut explozia de bucurie cu care-l întâmpinase băiatul. Nu se putea îndoi de sinceritatea acestor sentimente.

— Teddy a întrebat de dumneata, domnule doctor, spuse domnişoara McFey. Se temea că l-aţi uitat.

— Ştiam că e în grija profesorului Forrester. Doctorul Beaven apucă mânuţa copilului. Şi apoi este un spital mare,

cu tare mulţi bolnavi. Presupun că acum te simţi aproape bine.

— Mămica a plecat acasă, spuse Teddy întristat. Aţi văzut-o?

— Nu, n-am avut ocazia să fac cunoştinţă cu mama dumitale. Îmi pare rău.

— I-am povestit despre dumneavoastră.

— Serios?

— Da – şi ea a râs.

— De mine? ridică doctorul din sprâncene.

— Fiindcă îmi spuneţi „domnule King”. Mătuşa Audrey vine mâine. Ea n-o să găsească nimic de râs într-asta. Mătuşa Audrey e foarte politicoasă. O să-mi deseneze ceva. Ştiţi să desenaţi?

Spre propria sa mirare, Jack dădu afirmativ din cap, apoi scoase un creion şi o hârtie din reţetar şi schiţă la repezeală un braţ.

— Uite. Aici e locul unde ai fost rănit. Nervul ăsta a fost atins şi s-a lipit de arteră. Vezi? Aşa. Şi din cauza asta te durea mâna, pentru că acelaşi nerv le face pe astea două degete să se mişte. De asta ţi-am reparat nervul, şi mâna nu te mai doare acum. E vindecată, nu-i aşa?

Teddy făcu semn din cap că nu-l mai supără nimic.

— Poţi să desenezi şi alte lucruri, în afară de braţe?

— Vrei să spui – chipuri de oameni, vaci, cai şi tot soiul de alte lucruri?

— Da – o pagodă, o ricşă[16], cultivatori de orez?

— Nu, aşa ceva nu ştiu. Credeai că sunt chinez? Mătuşa dumitale desenează cultivatori de orez?

— Da. Foarte drăguţi. Mătuşa Audrey e chinezoaică. Teddy deschise mari ochii săi căprui şi-şi întări afirmaţia dând din cap. Nu ştiai?

— Nu, răspunse calm doctorul Beaven. Nu auzisem de aşa ceva. Eşti sigur? *Dumneata* nu eşti chinez, şi nici mama dumitale nu este. Aşa-i?

— Nu. Numai mătuşa Audrey, afirmă cu hotărâre băiatul.

---

[16] Trăsurică cu două roţi, trasă de un om, folosită în unele ţări din Orient (n. red.).

Ai să vezi! Adăugă el, observând expresia de amuzată incredulitate a doctorului.

— Nu înţeleg ce i-o fi venit să spună asta – interveni domnişoara McFey.

— Presupun că mătuşa dumitale a călătorit mult prin China, sugeră doctorul Beaven, de aceea îi place atât de mult ţara aceea... Hai acum să ne uităm la braţ... Păi e straşnic de bine!

— Nu, nu-i aşa, declară Teddy, fără să dea vreo atenţie braţului. Mătuşa Audrey e cu adevărat chinezoaică. Şi, scuturând cu energie capul, adăugă: N-aveţi decât s-o întrebaţi.

— Foarte bine, căzu de acord doctorul, dumneata eşti în măsură s-o ştii.

— Se pricepe să mănânce cu beţigaşe aşa cum vă folosiţi dumneavoastră de lingură.

— În regulă, Teddy. De acord. De asta îi şi place să deseneze lucruri chinezeşti.

— Ştie să facă şi chipuri.

— Nu mai spune!

Teddy râse cu poftă.

— Voiam să vă spun că face portrete. Poate că o să-ţi facă şi dumitale portretul. Dar nu sunt sigur. E tare politicoasă.

Doctorul Beaven începu să râdă, în timp ce băieţelul rămase perplex.

— Presupun că ai vrut să spui că mătuşa dumitale e – ...e foarte rezervată. Ştii ce-nseamnă asta?

Teddy făcu nu din cap.

— Timidă, explică domnişoara McFey.

— Hm, şopti Teddy, cam nesigur. Ea nu seamănă cu dumneata – nici cu mama –, nu seamănă cu nimeni. Numele ei adevărat e Lan Ying, dar nu-i spun aşa decât atunci când ne jucăm. Lui mămica nu-i place să m-audă că-i spun Lan Ying.

Doctorul Beaven se ridică să plece, socotind probabil dă ajunsese prea departe cu intimităţile familiei.

— Ne vedem mâine, Teddy. Să fii cuminte.

Închise uşa şi se îndreptă spre ascensor, dându-şi seama că răspunsese atât de rece la salutul doctorului Shane încât nu era exclus ca acesta să se simtă jignit. Vasăzică Lan Ying! Lan Ying asta era probabil într-o ureche!

Duminica se dovedi o zi grea. Pe lângă propriile sale obligaţii, plus acelea ale lui Tubby, Jack se mai alesese cu o serie de corvezi datorate absenţei unor medici din spital, plecaţi să participe la întrunirea anuală a Asociaţiei Corpului medical.

Cu atâtea griji pe cap, orele încărcate cu treburi trecuseră fără să mai fi avut răgazul să se gândească la Teddy King – al cărui caz nici nu mai reclama de altfel preocupări – ori la enigmatica lui mătuşă, care desena peisaje cu pagode şi mânca servindu-se de beţişoare. Felul în care şi-o închipuia pe această doamnă era foarte limpede. Era vorba probabil de o fată bătrână excentrică, pasionată după lucruri orientale. În scrisoarea lui, Cunningham menţiona faptul că tatăl ei călătorise cu regularitate în China; cu mulţi ani în urmă, desigur. Poate că o fi luat-o cu el într-unul din aceste voiaje. Sau, în orice caz, i-o fi povestit amănunte interesante despre această ţară. Şi mai târziu – după moartea bătrânului –, această Audrey Hilton, bogată şi lipsită de vreo ocupaţie, de obligaţii familiale şi nedorind să se mărite, o fi devenit o turistă pătimaşă.

Era uşor de imaginat cum arăta. În vârstă de vreo patruzeci de ani, înaltă, slabă şi descurcăreaţă; foarte pricepută în materie de fotografie şi considerându-se o autoritate în arta chineză. Probabil era în stare să deosebească un vas din perioada Yuan de un altul din perioada Ming de la o distanţă de o sută de metri şi să-ţi împuie capul cu farmecul sublim al statuilor lui Buddha, gras şi pântecos.

Mai devreme sau mai târziu va trebui să dea ochii cu această Audrey Hilton – această Lan Ying – şi să se poarte politicos, arătându-se interesat de cele ce-i va povesti, măcar de dragul băiatului; pentru Tubby şi doctorul Cunningham.

Duminică după-amiază, spitalul era totdeauna aglomerat. Cu cât era vremea mai frumoasă, cu atâta sporea această îmbulzeală – şi se aflau în miezul lui iunie. Prieteni şi rude se îngrămădeau până la sufocare în ascensor şi mişunau de-a lungul coridoarelor, îndreptându-se spre bolnavii lor, încărcaţi cu dulciuri şi cu necazurile de acasă. În aceste ocazii, doctorii şi infirmierele recurgeau la scări pentru ca să se deplaseze mai uşor de la un etaj la altul. Câteodată, unii vizitatori ocazionali dădeau şi ei preferinţă scărilor, ca să evite aglomeraţia ascensoarelor.

Rar i se întâmpla lui Jack Beaven să recunoască vreo persoană în masa de oameni care se perinda duminicile după-amiaza. Pentru el, această mulţime constituia un tot. Prea rar se întâmpla ca vreunul din ei să-i stârnească interesul. Se întreba, uneori, cum se poate ca nişte oameni – de obicei inteligenţi şi cu înfăţişare plăcută atunci când îi întâlneai în altă parte – odată intraţi pe poarta spitalului să capete în mod inevitabil aceeaşi înfăţişare comună şi stupidă. Poate că împrejurarea aceasta se datora mediului în care se aflau.

Vremea se scurgea încet, şi mai toţi întârziau pe afară. Se făcuseră orele patru şi numărul vizitatorilor începea să se rărească. Oamenii părăseau spitalul în grupuri compacte. Jack urcase la etajul al patrulea ca să vadă cum se mai simte pacienta care fusese operată noaptea trecută de apendicită. Fusese un caz urgent, bolnava fiind adusă în rochie de seară, de către soţul ei, întovărăşit de o jumătate de duzină de prieteni, şi ei în haine de seară. Nu le spusese după operaţie că bolnava fusese adusă în ultimul moment. Tubby obişnuia să recomande studenţilor săi: „Nu-i necesar să-ţi informezi pacientul sau rudele sale, după o operaţie, că datorită dibăciei tale le-ai evitat un deces în familie. Lăsaţi palavrele astea confraţilor care trebuie să se laude, pentru ca lumea să afle de priceperea lor”.

Cercetă foaia de temperatură şi i-o înapoie surorii. Jack dădu satisfăcut din cap, notă că bolnava dormea liniştit şi îşi continuă drumul spre etajul al treilea, unde îl aştepta un drenaj renal.

Tocmai deschisese uşa grea de la ieşirea spre scară, când auzi în urma sa zgomotul unor tocuri pe pardoseala coridorului. Tocurile dovedeau că e vorba de o vizitatoare, nu de o infirmieră. Se opri o clipă să ţină uşa, ca să nu se închidă în faţa aceleia care se apropia, dar uşa îi scăpă din mână.

Ca să nu pară nepoliticos, deschise din nou uşa recalcitrantă şi aşteptă, cu indiferenţă, ca tocurile care se apropiau să treacă mai departe. O femeie ezită în deschizătura uşii şi-i aruncă un zâmbet drept mulţumire, înlocuit repede cu o privire perplexă, arătând astfel că-l recunoscuse. Apoi îi zâmbi din nou, de astă dată cu o licărire amuzată, când îi întâlni ochii surprinşi. Mai târziu, când Jack reconstitui amănuntele acestei întâlniri neprevăzute, îşi aduse aminte că o privise fără să-i zâmbească măcar. Fiecare detaliu îi stăruia precis în memorie. Nimic nu se schimbase în înfăţişarea ei graţioasă. Părul negru cu reflexe albastre era pieptănat la fel ca înainte, acelaşi breton acoperea porţiunea superioară a unei frunţi surprinzător de albe. Uneori avea impresia că imaginaţia lui o lua razna când se gândea la ochii ei căprui dar acum îşi dădea perfect seama că imaginea pe care o păstrase despre ea fusese exactă. Până şi îmbrăcămintea aducea cu cea purtată în seara aceea la „Livingstone” când nu reuşise să-şi desprindă ochii de la ea. Bluza ei de mătase era închisă până la gât şi se termina cu un guleraş. O fustă albă de mătase, plisată, completa acest costum care-i modela silueta elegantă.

Îşi zise imediat că nu trebuie să facă niciun fel de aluzii la precedenta lor întâlnire. Dacă ar fi procedat altfel, ar fi recunoscut că şi-o amintise şi că îl preocupă mai mult decât ar fi fost cazul; în afară de asta, ar fi fost la fel de neplăcut să se creadă că ea ar manifesta un interes egal. Dacă va aduce vorba ea însăşi despre această întâlnire, ar fi fost cu totul altceva. În cazul acesta ar fi putut şi el să-şi aducă aminte de întâlnirea lor.

Ea făcu un pas înainte şi trecu pragul, iar când ajunse în faţa lui schiţă o mică şi ciudată plecăciune.

— Îmi pare rău, spuse Jack. Uşile astea se cam trântesc.

— Probabil că vor să ne împiedice să părăsim spitalul.

Avea un glas plăcut, de contralto, iar cuvintele, pronunţate rar, cu claritate şi cu un accent greu de definit, erau alese cu grija cuiva obişnuit să gândească într-o altă limbă. Cuvântul „probabil”, pronunţat de ea, primea un accent pe silaba a doua: „*Probabil*”.

Jack nu găsi ce să-i răspundă. Încercă să explice, destul de sec, că scările sunt folosite mai mult de personalul spitalului.

— Da? Ridică din sprâncene şi făcu din cap un gest plin de naivitate şi de drăgălăşenie. Poate că nici nu-mi era permis să folosesc scara. N-am ştiut. Vă rog să mă iertaţi.

Ajunseseră la uşa care dădea spre palierul celui de-al treilea etaj. El deschise uşa şi-i făcu semn să treacă înainte.

— Mulţumesc, spuse dânsa, repetându-şi mica plecăciune. Am să iau liftul.

— Nu-i nevoie, dacă preferaţi să mergeţi pe jos, spuse Jack, cu un aer degajat. Veniţi cu mine. Dacă maşina dumneavoastră se află la parcare, vă arăt drumul cel mai scurt ca s-ajungeţi la ea.

— Nu vă deranjez? Dădu iarăşi din cap. Gestul părea să însoţească toate întrebările la care se aştepta să capete un răspuns negativ. Sunt şi taxiuri jos?

— Nu. Pentru un taxi trebuie telefonat. Mă ocup eu de asta.

Ajunseseră la parter. Jack îi arăta drumul.

— Domnule, n-ar trebui să vă răpesc din timp, protestă ea. El nu răspunse. Fără îndoială că s-ar fi cuvenit să-i demonstreze că-i bucuros să-i dea o mână de ajutor, dar obişnuinţa era mai puternică, aşa că nu se simţi în stare de asemenea complimente. Se îndreptară împreună spre biroul de informaţii.

— Fii bun şi cheamă un taxi pentru doamna, spuse el sec.

— Imediat, domnule doctor Beaven, răspunse funcţionarul.

Fata ridică pe neaşteptate capul şi-l privi în ochi. Buzele ei se întredeschiseră într-un zâmbet fugar, care lumină un

şirag regulat de dinţi strălucitor de albi. Se uită la ea grav.

— Taxiul o să sosească numaidecât – rosti el – la intrarea principală.

— Aţi fost foarte amabil. Mulţumesc. Se înclină din nou.

O clipă se simţi ispitit s-o conducă până la poartă şi să-i ajute să se urce în maşină, dar obişnuinţa de a se ocupa doar de propriile sale treburi îl opri. Pe de altă parte, i-ar fi displăcut să întâlnească privirea amuzată a funcţionarilor guralivi, care l-ar fi văzut trecând pe sub ferestrele biroului, însoţind o tânără femeie.

O urmări din ochi, apoi îşi reluă drumul pe scări către etajul al treilea. Păcat că n-avusese prilejul să-i afle numele. Stătu pe gânduri ca să-şi amintească numele bolnavilor de la etajul al patrulea.

Încetini paşii. Încercă să se reculeagă şi-şi făcu reproşuri, amintindu-şi cu ciudă momentele de slăbiciune pe care le dovedise. Era împotriva principiilor sale să se lase preocupat mai mult de o clipă de o fată drăguţă. Mai reuşise s-o izgonească o dată din amintirea sa. O s-o alunge din nou. Pentru el, fata asta nu reprezenta nimic. Fără îndoială, fusese fermecat de aerul ei exotic. Era o făptură tare atrăgătoare, deosebită de cele întâlnite până atunci. Cine putea să fie? În niciun caz nu era de aici. O fi europeancă? Probabil că nu; n-avea accent: nici franţuzesc, nici spaniol, nici italian. Nu era nici sud-americană; prea calmă pentru aşa ceva. Rusoaică? Nu. De unde o fi luat acea mică plecăciune politicoasă?

Se opri în faţa uşii unde se întâlniseră, o deschise, trecu pragul şi, după ce o închise cu băgare de seamă, se sprijini îngândurat de marginea ferestrei. Deodată, ca prin farmec, îl străfulgeră un gând, aducându-i un zâmbet pe buze.

— Lua-m-ar dracii! bombăni el.

CAPITOLUL VI

În ciuda reputaţiei sale de impasibilitate, Jack Beaven nu ajunsese la vârsta de treizeci de ani fără să fi fost încercat de puternice conflicte intervenite între raţiune şi chemările inimii. Aceste lupte erau de scurtă durată, dar acerbe.

Una era faptul să-ţi trasezi un program ambiţios de eforturi neîntrerupte în slujba ştiinţei, şi cu totul alta acela de a ţine pasul cu exigenţele necruţătoare ale unui plan inflexibil. Aceste izbucniri de revoltă nu-i puseseră prea des în pericol proiectele, dar, atunci când se dezlănţuiau, răbufnirea era violentă.

Vreme de aproximativ trei sute şaizeci de zile dintr-un an, Jack se complăcea în severa autodisciplină pe care şi-o impusese şi avea motive temeinice să considere că sacrificiile sale fuseseră răsplătite. Îl costase nemăsurat de scump să-şi întreţină această dârzenie, dar recompensa nu era de dispreţuit. Dacă arunca o privire la situaţia profesională a foştilor săi colegi – dintre care foarte puţini reuşiseră din plin – reieşea evident că fusese deosebit de norocos.

Jack avusese noroc, şi recunoştea acest fapt. Dar nici nu se putea tăgădui că cea mai mare parte din succesul său găsea explicaţii în hotărârea neclintită de a nu se lăsa abătut din drumul pe care şi-l fixase. De la început pornise în această cursă, aleasă în mod deliberat, cu pasul ferm, cu întreaga încredere şi convins că ceea ce obţinuse până atunci îşi meritase preţul.

Modul de viaţă aspră pe care şi-l impusese îi făcuse

umeri mai largi, maxilarul mai energic, îi crestase mici cute la colţul ochilor, dăduse fermitate gurii şi ascuţime privirii sale albastre ca oţelul. Conversaţia cu el se limita la probleme de ordin profesional. Devenise din ce în ce mai zgârcit la vorbă. Totuşi, nimeni n-ar fi putut spune că era ursuz. Comportarea faţă de subalterni era echitabilă şi corectă. Se purta politicos cu tinerii interni, cu infirmierele sau cu cei în subordine; dar când dădea o dispoziţie, folosea un ton care însemna pentru cel ce o primise că, sau ordinul, sau el aveau să fie executaţi.

Dar erau şi unele zile sau nopţi grele, când Beaven cumpănea dacă rezultatul obţinut a meritat sacrificiile impuse. În acele clipe, privea înapoi cu mânie la toate sacrificiile făcute ca să-şi poată continua drumul spre a-şi atinge scopul. În clipele sale de deprimare, un bărbat obişnuit regretă greşelile pe care le-a comis şi-şi face reproşuri din pricina trândăviei şi a vieţii sale desfrânate, pe când gândurile negre ale lui Jack stăruiau asupra plăcerilor pierdute în slujba unui stăpân tiran, care-i cerea totul sau nimic.

Totuşi, când îl încolţeau gândurile negre, înecându-l ca într-o ceaţă, şi-l chinuiau părerile de rău – mai ales în timpul verii şi la începutul vacanţei de Crăciun – Jack încerca să-şi ascundă sentimentele.

Din fericire, în cursul acestor ani – până în momentul de faţă – n-avusese ocazia să descopere vreo lumină la ferestre care să-l atragă în mod deosebit. Căminul la care visa era mai degrabă o fantomă. Dacă s-ar fi hotărât pe neaşteptate să renunţe la ambiţiile sale şi să gonească cu toată viteza spre un cămin fericit, n-ar fi ştiut încotro să se îndrepte. Fata care să-i spună „O, rămâi!” n-avea nume şi nici adresă. Nu-l încântase nicio făptură feminină într-atât încât să-l tulbure, şi mai puţin încă să-l reţină. Dar asta se datora şi faptului că era hotărât să nu se lase prins. Ceva îl pusese în gardă că cel mai sigur vaccin împotriva dragostei consta într-o atitudine de completă detaşare faţă de întregul clan al femeilor. Şi – după cum şi-o mărturisea – făcuse o treabă bună evitându-le.

Pentru ca efectul să fie mai sigur, Jack Beaven folosea o tehnică proprie. Îi era niţeluş ruşine de această comportare şi pentru nimic în lume n-ar fi încredinţat taina vreunui prieten, oricât de grabnică nevoie ar fi avut de un sfat. Când se întâmpla să se afle în apropierea unei guri dulci, care-l vrăjea, găsea forţă sa se apere de pericol privind fix locul de unde muşchiul pătrat al buzei superioare se distribuie în trei fascicule care controlează încântătorul act al surâsului. Dacă ea îşi ţuguia puţin buzele în cursul acestei observaţii ştiinţifice, el nota uşoara contractură a muşchiului mentonier la punctul lui de inserţie în fosa incisivă. Participând la această imaginară disecţie, eviţi să-ţi pierzi cumpătul. Manevra nu era pornită dintr-un spirit ireverenţios. Mai mult, avea impresia că-i face fetei o favoare dacă – observând că n-ar avea nimic împotrivă să-i fie pe plac – îi dădea să înţeleagă că-şi iroseşte farmecele. Nu-i plăcea ca oamenii să-i fure din timp şi considera că şi partenerii săi trebuie să-i fie recunoscători dacă ţine seama de asta.

Aceste disecţii făceau parte din arsenalul său. Destinul, hotărând să rămână celibatar în slujba ştiinţei, îi dădea dreptul să se apere de chemările care l-ar fi abătut de la lucru. Jack ştia cum să procedeze când se întâmpla să fie obsedat de imaginea unor rotunjimi ispititoare. Îşi închipuia pe dată că se află într-o sală de operaţie. „Bisturiul”, îi şoptea surorii din preajma lui. „Comprese”... „Depărtătorul”,.. „Pensă”... „Foarfece”... „Ace”. Această metodă se dovedise eficace şi merita osteneala.

Duminică seara, după întâlnirea neprevăzută cu fata despre care bănuia că e Audrey Hilton, constată că era profund preocupat de ea. La orele şase urcă în camera lui Teddy ca să facă o vizită micului său prieten pe care nu-l văzuse toată ziua.

— Am aşteptat toată după-amiaza să veniţi, se plânse Teddy pe un ton încărcat de reproşuri faţă de doctorul care-l neglijase. Lan Ying a fost să mă vadă.

— Îmi pare rău, Teddy. Am avut o zi grea. Poate că am să reuşesc să mă văd cu mătuşa dumitale, mâine.

— I-am vorbit despre dumneata.

— Şi presupun că a râs şi ea, cum a făcut şi mama dumitale.

Faţa lui Ţeddy era perplexă.

— Despre faptul că-ţi spun „domnule King”, explică doctorul râzând.

Teddy dădu din cap.

— Nu. Lui Lan Ying nu i s-ar părea caraghios.

— Atunci de ce nu i-ai vorbit de asta? întrebă doctorul distrat, examinând braţul băieţaşului.

— Teddy v-a creat reputaţia unui om care munceşte mult, domnule doctor, spuse domnişoara McFey. Cred că domnişoara Hilton a rămas cu impresia că nu dormiţi niciodată.

— Teddy, să-i spui să nu-şi facă griji în această privinţă, ripostă doctorul. Dorm suficient.

Dar nu în noaptea aceea. La orele 11 se întoarse în camera sa şi, după ce-şi puse halatul şi papucii, recitise observaţia unui caz, o tumoare intradurală care trebuia operată fără întârziere a doua zi dimineaţa, la orele nouă.

Îşi încreţi sprâncenele, concentrându-se din toate puterile asupra rândurilor aflate în faţa lui şi puţin contrariat de însemnările doctorului Rogers despre o operaţie precedentă care nu reuşise: „Am îndepărtat atunci o altă lamelă din porţiunea superioară a inciziei (...Probabil că vor să ne împiedice să părăsim spitalul...) – şi, deschizând dura mater am descoperit, în stânga cavităţii, o formaţiune rotundă albastru-închis cu un diametru de aproximativ 3 mm – (...Da? poate că nici nu mi-era permis să folosesc scara? Vă rog să mă iertaţi...) – situată pe coloana laterală stâng şi în zona posterioară a măduvei spinării – (...N-ar trebui să vă răpesc din timp, domnule...).

Vedea limpede că nu e în stare să continue. Ochii mari, căprui şi buzele roşii îl vor preocupa şi-l vor stânjeni în timpul obligaţiilor ce-l aşteptau în zilele următoare. Jack hotărî să termine cu această nepoftită şi s-o alunge. Lăsă pe masă paginile dactilografiate, îşi umplu pipa şi-o aprinse; apoi, întinzându-se comod în fotoliu, închise ochii

pe jumătate.

Se făcea acum că se află în sala de operaţie; arătase din cap că era gata să înceapă. Aduseseră bolnava. Tânărul asistent Lindquist era în faţa căruciorului, cu spatele spre el, iar în celălalt capăt era Harvey, care-l împingea. Roţile de cauciuc se roteau fără niciun zgomot. Flagler venea în urma lor, în braţe cu masca de anestezie. Domnişoara Terry se afera vioaie în faţa unui câmp de pânză aburind, peste care, cu degetele înmănuşate în cauciuc, înşira, unul după altul, instrumentele. Nu se auzea decât susurul stins al aburului care scăpa din valvele autoclavei. Făcu semn lui Harvey, care coborî masca de cauciuc, potrivind-o pe chipul pacientei. Toată scena aceasta se desfăşura limpede în faţa ochilor săi.

Ridică mâna şi făcu semn lui Harvey, ca să-l oprească, apoi se uită plin de bunăvoinţă la obrazul ca de copil, încercând totodată să se împotrivească sentimentului de duioşie ce tresărise întrânsul. Trezită de această privire, femeia deschise încet ochii şi-i zâmbi nedumerită când îl recunoscu. „O! exclamă ea, mi s-a întâmplat ceva?” şi clătină din cap aşteptându-se la un răspuns negativ. „Nu, se auzi el răspunzând categoric. Mie mi s-a întâmplat ceva. Te operez pe dumneata ca să mă vindec pe mine. Înţelegi?”... „Prob*aa*bil”, răspunse ea moleşită.

Alungând vedenia aceasta chinuitoare, Jack se ridică şi începu să se plimbe prin încăpere; apoi scoţându-şi halatul, îmbrăcă grabnic un costum şi coborî în stradă, în noaptea caldă de iunie. La colţul străzii, agentul de poliţie îl salută:

— Aţi lucrat târziu, domnule doctor.

Pe la orele trei dinspre ziuă se înapoie din plimbarea sa, aproape liniştit. Prea se întrecuse cu munca în ultima vreme şi îi scăzuse rezistenţa; în lipsa lui Tubby îşi asumase prea multe răspunderi. Dar de mâine, totul va intra în ordine. De un lucru era sigur: n-are să îngăduie unui zâmbet enigmatic să-l tulbure, după atâtea eforturi, în căutarea singurului lucru pe care-l preţuia. Fetei ăsteia, care-l fermecase, făcându-l să viseze timp de o oră şi să se simtă atât de nefericit, nu-i va îngădui să-l joace pe el, pe

dârzul Beaven, care a tras la jug opt ani de zile. Deschise din nou dosarul în legătură cu tumoarea intradurală, făcu pe margine o serie de însemnări şi, după ce lăsă vorbă să fie trezit la orele şase şi jumătate, se vârî în pat şi adormi.

Luni nu întreprinse nici cel mai mic efort ca să se apropie de misterioasa Lan Ying. La amiază, Jack intră o clipă în camera micului băiat ca să-l întrebe ce mai face, promiţându-i că va reveni mai târziu. Dar nu mai trecu pe la el.

Timpul e un leac excelent. Când nu ştii ce hotărâre să iei, e preferabil să nu întreprinzi nimic. Tot aşteptând să te decizi, s-ar putea ca problema să se rezolve de la sine. De câte ori nu găsise confirmare acest adevăr în atâtea cazuri dificile din spital. Tubby era un partizan înfocat al acestor principii. „Vâră omul în pat şi ţine-l sub observaţie un timp. Nu te repezi cu medicamente şi investigaţii instrumentale înainte de a avea un diagnostic sigur. Şi dă timpului prilejul să lucreze în favoarea bolnavului”.

Dorinţa de a o revedea pe Audrey Hilton era probabil o pornire trecătoare, o scăpare de lumină care va fi curând eclipsată de luminile strălucitoare ale sălii de operaţie, unde îl aşteptau sarcini absorbitoare.

Marţi dimineaţa, oarecum stânjenit când băgă de seamă că sentimentele lui Teddy fuseseră desconsiderate, Jack făcu un efort şi afişă faţă de copil un interes prietenesc. Patul băiatului era acoperit de hârtii cu diverse desene în creion.

— Teddy ardea de nerăbdare să vă arate câteva desene, spuse domnişoara McFey. I le-a făcut ieri, mătuşa sa.

Doctorul luă trei sau patru schiţe împrăştiate pe pat, ca să le privească mai îndeaproape; erau făcute cu talent şi reprezentau arbori pitici, cu ramuri răsucite în chip sugestiv.

— Ăsta, îi explică Teddy, lipindu-şi obrazul de braţul doctorului, e un copac foarte obosit. A lucrat toată noaptea şi e sleit de puteri.

— Da. Observ şi eu asta, încuviinţă doctorul.

— Ăstuilalt îi lipsesc câteva frunze, interveni domnişoara

McFey.

— Din distracţie, probabil, adăugă el, observaţie care trecu neluată în seamă.

— Asta, continuă Teddy, bucuros de rolul său de interpret, e domnişoara McFey, aducând sucul de portocale. Şi ăsta sunt eu, la pândă, cu apărătoarea de muşte. Cred că e cel mai reuşit.

— Aşa gândesc şi eu. Doctorul zâmbi privind grotescul dar foarte reuşitul desen. Lăsă jos schiţa cu arbori şi luă alta.

— Astea-s chipuri, spuse Teddy. De fapt nu sunt chipuri, ci doar fragmente. Lui Lan Ying îi place să deseneze ochi, nasuri, urechi şi bărbii, aşa, de dragul de a desena. Astea toate sunt guri.

— A ta se recunoaşte uşor, Teddy.

— I-am spus domnişoarei Hilton, completă sora, că gura lui Teddy aduce foarte mult cu a ei.

Doctorul Beaven făcu o mişcare repede cu capul. Observase scăpărarea unei licăriri de curiozitate în privirile domnişoarei McFey.

— Este şi firesc ca gurile lor să semene, se grăbi să adauge.

— Asta e domnişoara McFey, exclamă Teddy.

— Hm, încuviinţă doctorul, recunoscând-o. Uite aici o gură gata să muşte. Destul de feroce, aş spune.

Teddy îşi trecu degetele albe prin păr, ciufulindu-l şi zâmbind încurcat.

— Nu-i un desen prea reuşit, spuse el, luându-i hârtia din mână. Uneori Lan Ying nu prea le reuşeşte.

Domnişoara McFey se grăbi să strângă desenele.

— Teddy, nu trebuie să-l reţinem pe doctorul Beaven prea multă vreme. Hai să facem ordine pe pat, ca domnul doctor să te poată examina.

Pe neaşteptate, copilul se hotărî să spună adevărul, orice s-ar întâmpla. Căută printre desenele cu guri şi arătă spre aceea atât de severă.

— Aşa te închipuie Lan Ying, spuse el, zâmbind sfios. Dar asta numai din pricină că nu te-a văzut niciodată.

— Şi pentru că dumneata, Teddy, te-ai apucat să-i spui că doctorul Beaven lucrează mult, încercă să repare gafa domnişoara McFey. Aşa că ea a încercat să deseneze o gură obosită.

— Dar asta nu-i o gură obosită, sublinie doctorul. E o gură de fier. Şi ca să dea un aer de glumă acestei observaţii, adăugă: Gura asta ar fi în stare să mestece un pumn de bile, Teddy... şi să le facă terci.

— Vă place să vă jucaţi cu bile? întrebă copilul, bucuros să schimbe subiectul.

Da, îi plăcuse, dar asta fusese cu mulţi ani în urmă; deocamdată va arunca o privire asupra braţului şi îşi va continua vizita.

Incidentul fusese destul de neplăcut şi ar fi preferat să nu fi avut loc. Era clar că această Audrey Hilton le-a dat a înţelege amândurora, şi nepotului şi surorii, că ei nu s-au întâlnit niciodată.

Dar domnişoara McFey putea să-şi dea mai bine seama. Desenul gurii lui o fi fost tare dezagreabil, dar uşor de recunoscut. McFey n-avea de ce să fie ţinută de rău fiindcă îşi arătase nedumerirea în această privinţă. S-ar putea să împărtăşească această mică taină şi altora. Asta l-ar fi necăjit. O şi vedea pe plinuţa McFey, cu părul ei roşcat, făcând cu ochiul infirmierelor la câte o şuetă şi debitând palavre ca: „Şi ea a lăsat să se înţeleagă că nu l-a văzut niciodată, iar el la fel şi, când colo, uite desenul – leit portretul lui. Ce spuneţi de chestia asta?”

Se îndreptă spre sala de operaţie spre a se pregăti pentru o colecistectomie care urma să aibă loc la orele zece; îşi schimbă halatul şi începu obişnuita operaţie de săpunire a mâinilor cu peria. Se privi în oglindă şi-şi examina gura dintr-un unghi nou. Nu era nici tristă, nici crudă, nici pesimistă. Dar nici capricioasă şi vioaie. Tot ce puteai spune mai grav era că părea dârză. Îşi vârî cotul în chiuvetă, ca să încerce fierbinţeala crescândă a apei şi continuă să-şi frece viguros mâinile. Dârzenie – asta traducea gura lui. O trăsătură de caracter foarte lăudabilă! Măcar de-ar avea-o cât mai mulţi oameni. Probabil că le-ar fi de folos în

vreun fel (Prob*aa*bil...)

În China, guri ca ale lui trebuie să fie rare, dar asta nu înseamnă c-ai putea avea ceva împotriva ei. Dar probabil că ea-i desenase gura fără vreun gând ascuns. Probabil că o gură hotărâtă şi energică nu-i displace nici ei... Dar ce importanţă poate avea pentru el ce fel de gură îi place ei? Poimâine va pleca şi-o va scoate repede din minte. De fapt era aproape un lucru făcut. Îşi surprinse privirea în oglindă şi încercă să citească în ea confirmarea acestei ultime reflecţii, dar îşi dădu pe loc seama că-i un mincinos.

Ochii îi mărturiseau nu numai că încerca să se înşele cu privire la alungarea lui Audrey Hilton din mintea sa, dar încerca să se mintă şi în privinţa gurii lui. „Dârzenie” spusese cu indulgenţă. Dar nu acesta era termenul potrivit. „Blazată”, iată cuvântul adevărat.. Lăsând deoparte activitatea sa obositoare, în lumea mărginită de eprubete şi retorte, microscoape şi aparate radiologice, disecţii şi operaţii, trăia izolat de lume. Era o lume deprimantă, forfotind de cadavre în descompunere şi de iepuri bolnavi. Lumea reală o părăsise de mult, încât aproape că uitase cum mai arată. De ani de zile nu mai schimbase o vorbă cu un om bătrân, exceptând momentul când lua o anamneză. Ştia atât de puţin despre copii, încât devenea sfios în prezenţa lor. Priceperea lui asupra femeilor se reducea la cunoştinţe strict anatomice. Puţinii lui prieteni bărbaţi se învârteau într-o lume la fel de limitată ca a lui, vorbeau în termeni ştiinţifici şi miroseau a antiseptice sau eter.

Era o gură blazată; şi tot făcând eforturi să dobândească această blazare, devenise dură. Nu era de mirare că nimeni nu-l bătea pe umeri pe Jack Beaven sau nu-i spunea vreun banc, ori nu-i propunea câteva ore de distracţie.

Audrey Hilton prinsese şi conturase cu precizie, în câteva trăsături de creion, această gură pe care ea o cunoştea mai bine decât el însuşi.

Întinse braţele ca să-şi îmbrace bluza, şi micuţa Warren îi trase mânecile pe umeri. Ochii li se încrucişară o fracţiune de secundă. Privirea indiferentă a fetei arăta că, de-ar fi avut talent la desen, portretul pe care i l-ar fi făcut ar fi

semănat cu acela care îl preocupa atât de mult. Probabil că toţi îl vedeau la fel.

A doua zi de dimineaţă îi comunică lui Teddy că joi îi dă drumul acasă. Nu mai era o surpriză, căci vorbeau despre acest lucru de câteva zile.

— Când va veni în după masa asta domnişoara Hilton, adăugă el, adresându-se domnişoarei McFey, puteţi să-i comunicaţi că nădăjduiesc s-o văd înainte de a părăsi spitalul. Vă rog să mă anunţaţi.

Apoi îşi văzu de treburile curente, puţin cam distrat şi privind adesea la ceas; erau momente când se întreba de ce trece timpul atât de încet, altele când ar fi dorit ca întrevederea să fi avut deja loc. La ora trei aştepta, tresărind uşor la fiecare sonerie a telefonului interior. La ora trei şi patruzeci şi cinci se afla în sala de chirurgie, ocupându-se de o fractură de col femural, când sora de gardă îl anunţă că e chemat la telefon. Îşi simţi inima zvâcnind în piept.

— Beaven, îi zise doctorul Shane pe un ton grăbit, urcă în sala de operaţie C. Ni s-a adus alt accident de circulaţie. Sunt două victime. Femeia pare să fie în stare gravă. N-am avut încă vreme s-o examinez, dar bănuiesc că are o fractură de coloană cervicală.

— În regulă, Shane; vin imediat.

Nu ştia nici el dacă această întâmplare îl contraria sau, dimpotrivă, îi da o senzaţie de uşurare. În drum spre sala de operaţie va cere unei surori s-o informeze pe domnişoara Hilton că e reţinut de o urgenţă. Va face tot posibilul s-o vadă ceva mai târziu.

Ajuns în sala de operaţie, constată imediat că era vorba aşa cum bănuise Shane, de o fractură cervicală. Tânăra femeie, în vârstă de aproximativ douăzeci şi doi de ani, era întrucâtva conştientă, dar nu putuse să ridice braţul când i se ceruse. Făcură mai multe radiografii de coloană şi era evident că măduva spinării fusese lezată. Jack hotărî să nu se intervină chirurgical, dar însoţi bolnava într-o cameră unde i se pregătise patul, pentru a urmări temperatura.

I se adresă pe un ton strict profesional:

— Cum te cheamă?

— Prentiss. Nancy Prentiss.

— Domnişoară Prentiss... începu Jack pe un ton grav.

— Doamnă Prentiss, îl corectă dânsa.

— Ah! atunci bărbatul care a fost rănit odată cu dumneata e soţul?

— Nu, soţul meu nu e în oraş. A plecat să caute de lucru.

— Vreau să-ţi spun, doamnă Prentiss, că vindecarea depinde de calmul dumitale şi de felul cum ai să dai ascultare recomandărilor noastre. Ai o fractură a vertebrelor cervicale, dar cred că se va aranja perfect, cu condiţia să stai absolut nemişcată, indiferent, de cât de greu o să-ţi vină, ca nu cumva să agravezi leziunea la locul fracturii. Am să rămân în preajma dumitale, la fel şi sora de gardă. Te fac atentă că plânsul şi orice altă agitaţie iţi ridică temperatura, şi atunci vom fi obligaţi să te operăm. Dacă ai să stai liniştită, s-ar putea să nu fie nevoie. Vrei să ne ajuţi?

— Da, domnule doctor. Pot s-o văd pe mama?

— Mâine.

— Dar ea va dori să mă vadă.

— Vom sta de vorbă cu ea şi îi vom explica.

— Dar dacă n-o lăsaţi să mă vadă, va stărui.

— Îţi mulţumesc că m-ai prevenit. Dacă mama dumitale ne face greutăţi, o să luăm măsuri să renunţăm la prezenţa ei câteva zile. Nu vă faceţi griji în această privinţă. O vom ţine la curent cu tot ce se întâmplă.

— Ea îmi îngrijeşte copilul.

— Foarte bine. Înseamnă că se găseşte în mâini bune. Nu vei avea motive să te frămânţi în această privinţă. Şi acum, nicio vorbă mai mult.

La orele nouă, temperatura se menţinea la 38,5°. Pacienta dormea sub acţiunea unui sedativ,

— Am să lipsesc o oră, spuse Jack surorii. Dacă ai nevoie de mine, camera de gardă va şti unde să mă găsească.

Nu mâncase nimic exceptând un sandviş şi un pahar de lapte la amiază, dar încordarea din ultimele ore îl făcuse să uite de mâncare. Coborând în biroul principal, ceru la

telefon hotelul „Livingstone” şi recunoscu imediat vocea cu inflexiuni joase, căreia un accent străin îi împrumuta o precizie prudentă.

— Îmi pare foarte rău că n-am reuşit să vă văd astăzi, domnişoară Hilton. Au intervenit lucruri neprevăzute şi n-am putut să mă eliberez. Poate că vi s-a spus. Aş fi ţinut să vorbesc cu dumneavoastră înainte de a-l scoate din spital pe nepot. Pot să vă fiu de vreun folos?

— Nu, mulţumesc domnule doctor, spuse ea accentuând cu grijă cuvintele. Regret şi eu că va trebui să plec fără instrucţiunile dumneavoastră în legătură cu educaţia fizică a lui Teddy, şi...

— Ce-aţi spune dacă aş veni să vă văd? Dispun de puţin timp liber.

— Sigur că puteţi veni. Vă mulţumesc.

Jack îşi schimbă la repezeală costumul şi alergă cu un taxi la hotel. Întrebând la recepţie de domnişoara Hilton, funcţionarul îl informă că se găsea în salonul apartamentului. A şi lăsat vorbă să vină acolo. Condus de liftier, urcară. Împreună până la ultimul etaj, apăsă pe sonerie şi aşteptă, întrebându-se cum va fi primit.

Ea îi deschise uşa şi el rămase o clipă surprins, Teddy nu exagerase. Mătuşa sa, Audrey, era chinezoaică.

Ca răspuns la plecăciunea ei curtenitoare, intră în salon. Purta o jachetă de mătase neagră, cu guler înalt şi mâneci lungi, pantaloni de mătase neagră şi papuci tot de mătase neagră.

Luându-i pălăria din mână, îi făcu semn să ia loc pe un scaun şi se aşeză în faţa lui.

— Vă mulţumesc că aţi venit, spuse ea.

Timp de cinci minute, Beaven se comportă strict profesional, indicând programul de exerciţii care urmau să-i redea copilului întreaga libertate de mişcare a braţului. Audrey Hilton asculta cu atenţie, punând din când în când o întrebare când termenii deveneau prea tehnici pentru înţelegerea ei.

Urmă o scurtă pauză, Beaven părea să fi terminat cu instrucţiunile, dar nu se grăbea să plece. Ezita. Nu se putea

împiedica să continue discuţia într-o direcţie mai personală.

— Teddy mi-a spus că sunteţi chinezoaică, dar am crezut că glumea.

— Nu tocmai, domnule doctor. Tonul ei era prietenos. V-aţi dat seama din duminica aceea că nu eram tocmai... apuseană. Vai, cât de severi erau ochii dumneavoastră care mă acuzau că aş fi străină.

Jack zâmbi şi dădu afirmativ din cap.

— Mă tem că şi gura, nu numai ochii. Recunosc că n-am fost în stare să vă identific, dar desigur că nu mă privea să...

— Să dezlegaţi enigma. Sigur că nu. Dar dacă vă interesează cumva, sunt gata să vă povestesc.

— Spuneţi-mi tot ce doriţi, spuse Jack, încurajând-o. Sunt sigur că e ceva mai mult decât o simplă travestire.

— Mulţumesc. Vreţi poate să fumaţi, domnule doctor Beaven? O pipă prob*aa*bil? Se ridică de pe scaunul pe care şedea foarte dreaptă, alese un taburet scund şi încrucişându-şi braţele peste genunchi, îl urmări cu atenţie în timp ce-şi umplea pipa cu tutun.

— Nu-i desigur nimic surprinzător în faptul că o americancă se naşte la Hong Kong, începu ea. Asta s-a întâmplat de foarte multe ori: cu copiii misionarilor şi ai personalului de la ambasadă. Dar nu se întâmplă prea des ca un copil american să locuiască vreme îndelungată în China.

— Şi dumneata ai rămas, spuse Jack, până ce ai devenit chinezoaică. Nu-i aşa?

— Tatăl meu era comandantul unui vas. Timp de doisprezece ani a făcut curse regulate între America şi China. Natural că a avut adeseori ocazia să cunoască mulţi cetăţeni chinezi, distinşi şi cultivaţi, care veneau în America cu interese de afaceri, comerciale, politice. Nu le era întotdeauna plăcut. Erau trataţi adesea cu răceală de către americani, care nu-i cunoşteau de fapt decât sub înfăţişarea celor aflaţi în funcţii umile.

Tatăl meu părea să fi înţeles situaţia lor penibilă şi ei au simţit simpatia lui. Prob*aa*bil că s-a dus vestea printre ei că

Hilton e un *gentleman*. Nu se ştie niciodată cum se răspândesc aceste zvonuri în China. Ei se pricep să-şi păstreze foarte bine secretele, dar sunt la fel de abili ca să-şi împărtăşească informaţiile care le pot fi de folos.

La Hong Kong locuia un om de afaceri chinez, pe nume Sen Ling...

Jack făcu ochii mari.

— Cum te strigă Teddy? Lan Ying?

Ea încuviinţă zâmbind. Văzând interesul cu care o asculta, era bucuroasă că are prilejul să-i explice.

— Cu prilejul primului voiaj al lui Sen Ling în America, el a încercat atâta umilinţă, încât atunci când s-a îmbarcat la înapoiere pe vasul tatălui meu, era aproape bolnav. Poate că şi din vina lui. Văzuse cât de bine fuseseră trataţi oamenii din serviciul lui la spitalul şi la şcoala misionarilor americani, încât îşi închipuia că toţi nutresc sentimente de prietenie faţă de chinezi. S-ar fi cuvenit să fie mai bine informat. Nu se aştepta ca americanii, de acelaşi rang social cu el, în loc să-i exprime mulţumiri pentru gesturile sale filantropice, să se ţină deoparte, îngâmfaţi, lucru pe care nu l-a putut pricepe. I-a dispreţuit pentru înfumurarea acestora şi n-a cunoscut din civilizaţia lor decât ce a putut afla din contactul cu masele ignorante.

Şi astfel, Sen Ling, crezând că va găsi o fărâmă de căldură, a fost aspru respins. Ca şi cum n-ar fi fost destul faptul că se reîntorcea rănit şi umilit, câţiva americani care călătoreau pe acelaşi vapor nu s-au jenat să-i arate dispreţul lor. Tatăl meu află de la medicul vaporului că Sen Ling era bolnav şi se duse să-l viziteze în cabina lui. Au stat mult de vorbă. Tata dispuse ca Sen Ling să fie mutat într-o cabină din propriul lui apartament, îl conduse pe puntea de comandă şi îi explică misterele timoneriei. Odată voiajul terminat, ar fi uitat cu totul acest incident; dar Sen Ling şi l-a amintit. Şi după aceea, ori de câte ori ancora vasul tatălui meu la Hong Kong, Sen Ling îl întâmpina la debarcader pentru a-i ura bun venit; îi trimitea daruri şi-l invita să-i fie oaspete. La început, tatăl meu a refuzat aceste avansuri, pretextând că e ocupat. Dar, după ce a acceptat prima

invitaţie, n-a mai făcut escală la Hong Kong fără să se ducă în casa lui Sen Ling, unde era primit ca un prieten drag. Casa acestuia era un adevărat palat.

Ea se opri, căzând pe gânduri,

— Sunt sigur că şi dumneata l-ai văzut, spuse Jack în speranţa că ea va continua povestirea.

— Da, am locuit şi eu acolo până acum vreo trei ani. Mi-a venit foarte greu să părăsesc căminul meu chinezesc. La început, după ce am revenit în Statele Unite, m-am simţit atât de singură încât am crezut că vot fi obligată să mă întorc. Nu vă pot spune câte datorez doctorului şi doamnei Cunningham pentru prietenia pe care mi-au arătat-o în toată această perioadă de deprimare. M-au luat adesea cu ei în scurte călătorii. Prima oară – la numai câteva zile după sosirea mea în ţară – m-au invitat să-i însoţesc la festivităţile de înmânare a diplomelor de la Universitate. Ea îl privi zâmbind. Doctorul Cunningham le-a ţinut o cuvântare colegilor săi de an, la hotelul „Livingstone”.

— Da, zise Jack. Îmi amintesc.

— Dumneavoastră nu v-a plăcut acest discurs. Tonul glasului ei îl invită să-i spună motivele pentru care nu-i plăcuse.

— Regret, dar cred că n-am auzit mare lucru din acest discurs, replică el. Era prea mult zgomot în holul în care ne aflam. Eram şi distrat... Fusese o zi plină de evenimente, se grăbi el să adauge, diploma mea – şi o grămadă de alte întâmplări neprevăzute. Apoi, spontan, mărturisi: N-am vrut să vă jignesc în seara aceea. Am regretat de atunci mereu.

Ea surâse şi inima lui se porni să bată mai repede.

— Aveţi o memorie bună, spuse dânsa.

— Din când în când. Jack găsi că acest episod vechi de trei ani a fost suficient comentat şi căută să readucă discuţia pe făgaşul anterior. Aşadar, cea mai mare parte din viaţa dumitale ai petrecut-o în China. N-ai vrea să-mi povesteşti ceva despre ea?

— Cu plăcere, dacă nu vă reţin prea mult.

Telefonul sună. Se ridică să răspundă.

— E pentru dumneavoastră, spuse dânsa, întinzându-i

receptorul.

— Da,... – bine, domnişoară Warren... Vin imediat.

Puse receptorul la loc în furcă, se întoarse către ea şi clătină uşor din cap.

— Aşa merg lucrurile, murmură el. Acest instrument, arătă el spre telefon, de parcă ar fi simbolizat toate restricţiile la care era supus, acest instrument a pus stăpânire pe mine, pe viaţă. Îi întinse mâna.

— Îmi pare rău, zise fata.

CAPITOLUL VII

A doua zi dimineaţă, după plecarea lui Audrey Hilton şi a lui Teddy, Jack Beaven primi o comunicare oficială din partea Consiliului de administraţie al spitalului, prin care i se oferea postul de profesor asistent la catedra de anatomie. Vestea cea bună sosea tocmai la timp, pentru că Jack era foarte nervos şi deprimat.

Cu o consecvenţă diabolică, Tubby găsise de cuviinţă să sosească în oraş exact cu o zi înainte, tocmai la timp pentru a lua asupra sa toate grijile călătoriei şi astfel să-l frustreze pe Jack de pretextul de a-i însoţi la tren pe domnişoara Hilton şi pe micuţul ei nepot. Nu mai avusese timp s-o mai întâlnească pe Audrey, după chemarea în grabă de la hotel la spital, aşa că el contase pe o ultimă convorbire în drum spre gară. Nu mai spera să afle sfârşitul întâmplărilor din China, dar s-ar fi declarat mulţumit s-o mai vadă măcar o dată. După aceea s-ar fi străduit s-o izgonească din amintire.

Cu puţini timp înainte de plecarea lor din spital, Jack urcă în camera lui Teddy ca să-şi ia rămas bun. Băiatul, deşi prietenos, era agitat şi absorbit de pregătirea bagajelor, Audrey, strângându-i mâna la plecare, se uită o clipă în ochii lui cu o expresie de anxietate care-i dădu a înţelege că şi ea îi împărtăşea dezamăgirea pentru faptul că relaţiile lor se întrerupseseră fără vreo perspectivă de a fi reluate cândva.

Simţind că prezenţa lui îi încurcă, Jack ieşi din cameră abătut şi trist, ca să-şi vadă de treburi. Abia acum îşi dădea

seama cât de mult îl tulburase liniştea Audrey Hilton. Toată după-amiaza îşi spuse că de s-ar fi ivit prilejul să aibă cu ea o scurtă convorbire între patru ochi, s-ar fi declarat satisfăcut şi prietenia lor s-ar fi încheiat mai frumos. Dacă ar fi avut măcar ocazia să-i mulţumească pentru faptul că-i spusese câte ceva din povestea vieţii ei, dacă ar fi putut să-i arate cât de mult regreta împrejurările care au întrerupt interesanta ei istorisire; dacă ar fi putut să-şi exprime speranţa că într-o zi – cine ştie? – se vor întâlni poate din nou, toate acestea ar fi contribuit enorm să dea înclinaţiei lor reciproce o încheiere mai puţin dureroasă. În noaptea aceea dormi foarte puţin şi se trezi cu sentimentul că viaţa merita prea puţin silinţa de a o trăi.

La primirea importantului document, Jack simţi îndată că universul poate fi privit, dacă nu cu entuziasm, cel puţin cu răbdare, toleranţă şi înţelegere.

Recunoaşterea pe care i-o acorda universitatea nu schimba nimic din obligaţiile sale, dar îi îmbunătăţea substanţial situaţia. De acum încolo, în loc să rămână în umbra lui Tubby Forrester, va avea din când în când prilejul să strălucească el însuşi. Munca lui era recunoscută şi salariul îi va creşte considerabil. Problema banilor nu-l preocupase vreodată. Deoarece nu avea o familie de întreţinut şi nici mari pretenţii, acest aspect al avansării sale conta prea puţin faţă de plăcuta constatare că din punct de vedere profesional se află în plin progres; şi, la urma urmei, ăsta e singurul lucru la care merită să te gândeşti...

Era sincer recunoscător că acest sprijin îi venise într-un moment în care era încercat de îndoiala dacă profesiunea sa merita sacrificiile pe care le consimţise până atunci. Acum va putea să-şi asume responsabilităţile cu forţe proaspete, convins că devotamentul său neabătut faţă de o muncă intensă şi fără preget era justificat. Scrisoarea sosise aşadar la momentul potrivit, îl va ajuta s-o uite pe Audrey.

Fără îndoială, Tubby era direct răspunzător de numirea sa. Consiliul de administraţie n-ar fi întreprins în niciun caz o asemenea acţiune fără asentimentul deplin al şefului

catedrei de anatomie. Tubby făcuse propunerea şi avusese grijă să fie aprobată. Cea mai elementară politeţe cerea să-i mulţumească cu prima ocazie, dar această sarcină nu era deloc uşoară, date fiind relaţiile dintre ei.

În după-amiaza aceea, Jack se prezentă la biroul lui Tubby, neştiind încă în ce termeni să-şi exprime recunoştinţa; un lucru era sigur: trebuia să-i mulţumească pentru avansarea primită.

— Domnule profesor, începu el, am primit numirea de profesor asistent la catedra de anatomie. Sunt... sunt profund îndatorat.

— Atunci n-ai decât să scrii Consiliului de administraţie ca să i-o aduci la cunoştinţă, răspunse Tubby cu ironie.

— Vă mulţumesc, spuse Jack stângaci, simţind că nu mai are nimic de adăugat şi se întoarse să plece.

— Domnule doctor, îl apostrofă Tubby. Nu-i treaba mea unde locuieşti, dar ştiu că e mare înghesuială în anexa spitalului. Acum că eşti membru al corpului didactic, te-aş sfătui să te muţi într-a altă locuinţă, mai ales că acum poţi să-ţi permiţi acest lucru.

Jack simţi un val de roşeaţă năpădindu-i obrajii. Aluzia lui Tubby cum că ar fi probabil prea zgârcit pentru a-şi părăsi locuinţa pe care o împărţea cu internii era de nesuportat. Dumnezeu îi era martor că n-ar fi locuit acolo de nu era obligat să stea zi şi noapte la dispoziţia spitalului. O clipă se simţi ispitit să spună acest lucru, dar se răzgândi. În definitiv, venise acolo să-i mulţumească lui Tubby, nu să se încaiere.

— Da, domnule profesor, spuse scurt, şi părăsi camera.

Oricât de indignat se simţea, adevărul era că nici nu se gândise la posibilitatea actuală de a trăi mai confortabil. Fără îndoială că ideea i-ar fi venit în cele din urmă. I se părea oarecum ciudat să pornească la înjghebarea unui cămin. Cu acest proiect în minte îşi consacră a doua zi câteva ceasuri pentru a se interesa prin vecinătate de vreun apartament liber pentru burlaci.

După ce trăise ani de zile limitându-se la nevoile stricte ale existenţei, dormind pe un pat de spital şi folosind în

comun baia, îşi imagina noua locuinţă sub forma unui mic apartament mobilat, alcătuit din două camere cu baie. Dar după ce vizită un apartament mai spaţios, pe o stradă elegantă, la o distanţă de numai un kilometru de Facultatea de medicină, îi veni deodată în minte gândul că dacă era sortit să trăiască singur tot restul vieţii, avea cel puţin, dreptul să se înconjure de câteva lucruri personale. Apartamentul era nemobilat. În zilele următoare îşi petrecu fiecare oră liberă cutreierând magazinele şi cumpărând cele necesare pentru mobilarea noii sale locuinţe. Odată instalarea pornită îi acordă întreaga sa atenţie, mirându-se singur, pe măsură ce-i soseau lucrurile, cum de a trăit atâta timp fără să le dorească.

Mica încăpere pe care administratorul casei, fără îndoială în glumă, o numise bibliotecă, era singura cameră rămasă fără întrebuinţare. Jack o încuie, hotărând să mai aştepte până îi va putea găsi un rost. Camera de zi trebuia să servească şi drept bibliotecă.. Unul din dormitoare – acela care dădea spre nord – era tocmai bun pentru laborator. Era o senzaţie ciudată, aceea de a avea un cămin.

Înrămă cele mai recente fotografii ale lui Joan şi ale celor doi copii ai ei, şi le atârnă deasupra noului său birou îmbrăcat în piele. Ar fi dorit să aibă dreptul să-i ceară o poză şi lui Audrey Hilton, şi se întreba dacă ea i-ar trimite o fotografie; l-ar consola sau l-ar mâhni şi mai mult. Acest gând fu alungat în grabă ca lipsit de seriozitate şi oarecum bizar, căci se cunoşteau de prea puţină vreme şi nu se vor mai întâlni niciodată..

Pentru sentimentalismul său deplasat – îşi zise el, după o reflecţie lucidă – acest gând merita un soi de premiu. Nu lipsea decât Tubby ca să i-l acorde.

În orice caz, după instalarea în noua sa locuinţă, Jack părea mai liniştit. Se domesticise. Trecuseră zece zile de când stătea la noua adresă şi începu să-şi dea seama că orgoliul său de proprietar avea ceva ridicol, dar şi ceva patetic, cel puţin când se plimba printre lucrurile sale, încercând fotoliile mari de piele şi canapeaua capitonată. Când se aşeza la biroul său încăpător (îşi comandase o

mapă de scris arătoasă) se întreba cui i-ar putea scrie în afară de Joan. Tony Wollason, care devenea pe nesimţite tot mai slab şi mai jigărit într-o maghernită a unui orăşel din Wyoming, avu surpriza să primească o săptămână mai târziu un răspuns amănunţit la urările sale de Crăciun. Bugs Cartmell, care locuia la Serviciul sanitar din Peoria, fu şi el uimit că fostul său coleg de cameră din anii studenţiei îşi amintea de existenţa sa. Jack începu de asemenea câteva scrisori adresate pe rând domnişoarei Hilton, domnişoarei Audrey Hilton, lui Audrey şi lui Lan Ying, pe care le rupse în mici pătrăţele regulate şi le aruncă într-un foarte decorativ coş de hârtii, alcătuit dintr-un schelet metalic şi împletit din aceeaşi piele ca şi aceea de pe noul său birou.

Mijloacele de transport între spital şi locuinţă fiind incomode şi neregulate, Jack se hotărî să-şi cumpere o maşină. Câteva zile mai târziu, un modern *roadster*[17] cafeniu ocupa un loc rezervat pe terenul de parcare din spatele spitalului. O placă proaspăt vopsită, fixată pe bara din faţa parcării, purta inscripţia „Doctor Beaven”. Jack simţea că acesta era cel mai convingător certificat de acreditare ca membru recunoscut al Facultăţii. Numirea sa îi adusese o nouă încredere în sine; iar întemeierea unui cămin îi dădea un sentiment de stabilitate. Dar numele său, tipărit în caractere negre, de aceeaşi mărime cu ale numelor din apropiere: Forrester, Shane, Osgood şi alţii – cu toţii mai în vârstă ca el – avea asupra lui un efect ciudat, întărindu-l în hotărârea de a-şi consacra întreaga putere de muncă profesiunii care îl răsplătise atât de timpuriu şi cu atâta generozitate pentru zelul său sincer şi de a justifica cinstea ce-i fusese acordată. Cumpărarea maşinii fusese probabil o extravaganţă, dar numele său înscris pe bară constituia o provocare stimulantă.

*

[17] (De la *road*, în limba engleză „drum”). Denumire a unui tip de automobil de prin 1930, decapotabil, cu două locuri şi *spider* în spate (n. red.).

În ultima săptămână a lunii august se produse un incident care săpă o nouă prăpastie între Jack şi Tubby. Dacă oricare altul, în afară de doctorul Forrester, ar fi fost surprins în situaţia ridicolă la care asistase involuntar Jack, lucrul acesta ar fi fost considerat cu un zâmbet ca lipsit de importanţă. Dar orgoliul marelui om suferi o profundă jignire. Fusese surprins în flagrant delict de duioşie; şi, dintre toţi oamenii, tocmai Beaven fusese acela care-l descoperi în această ipostază. Vinovat de nenorocita întâmplare era copilul lui Nancy Prentiss.

Vindecarea lui Nancy Prentiss era unul din marile succese ale carierei lui Tubby Forrester. Leziunile cervicale înregistrau întotdeauna o mare cotă de mortalitate, iar Nancy fusese atât de grav rănită, încât la trei zile după internarea ei în spital, toată lumea – inclusiv Tubby – era de acord că ar fi mai uman să fie lăsată să moară în pace, decât să fie supusă unor intervenţii zadarnice.

Dar la refuzul ei de a confirma prognosticurile unanime, Tubby – care intra în cameră din două în două ore ca să controleze foaia de observaţie – începu să se gândească tot mai serios la eventualitatea unei operaţii. Niciuna din surorile mai vechi ale spitalului nu-şi amintea să-l fi văzut vreodată pe Tubby atât de nehotărât. Petrecea lungi clipe lângă patul lui Nancy, îşi ciocănea ochelarii de aur cu dinţii, închizând ochii şi scoţând în gând un mormăit care vroia să însemne „În niciun caz; Absurd! Stupid!” Pleca din cameră ca să revină după scurt timp şi să cadă din nou în transă.

La orele opt, în dimineaţa celei de-a cincia zile, Tubby strigă: „Pregătiţi-o imediat! La operaţie!”

Cazul făcu senzaţie. Un val de publicitate entuziastă, dar şi inoportună, extrem de penibilă, răspândi vestea „miracolului” pe care-l înfăptuise Forrester. Primi sute de scrisori rugătoare din partea unor bolnavi incurabili şi inoperabili, care aveau impresia că Spitalul universităţii intrase în competiţie cu mănăstirile de la Lourdes sau Sainte Anne de Beaupré.

Trebuie spus, spre onoarea lui Tubby, că, în timp ce-i repezea fără menajamente pe ziariştii lacomi de senzaţie şi

în goană după interviuri, răspundea cu o solicitudine neobişnuită la voluminoasa corespondenţă pe care o stârnise această vâlvă şi se străduise din răsputeri să-şi apere poziţia sa şi a Spitalului în ochii acestor oameni, care sperau într-un ajutor pe care nimeni nu era în stare să li-l ofere.

Dar oricât de exagerate erau informaţiile presei asupra cazului, un lucru era cert: Tubby salvase viaţa tinerei femei, deşi şansele ei de supravieţuire fuseseră – potrivit statisticilor medicale – de una la trei sute zece. Revistele de specialitate consacrară multe pagini istoricului cazului şi tehnicii folosite; o seamă de chirurgi care se specializau în neurochirurgie vizitară pacienta; tot spitalul se umfla în pene, iar arţagul obişnuit al lui Tubby alterna uneori cu momente de bună dispoziţie, aproape tot atât de rare ca şi operaţia pe care o făcuse.

De la bun început, raporturile dintre Tubby şi Nancy Prentiss se arătaseră neobişnuit de caraghioase. Ar fi fost impropriu s-o califici pe Nancy o drojdie a societăţii, căci drojdia – mai ales în experienţele de laborator – poate îmbrăca o semnificaţie şi o valoare considerabile. Tânăra femeie era în aşa măsură lipsită de cea mai elementară disciplină spirituală şi morală, încât cu greu ţi-o puteai imagina trăind într-o lume civilizată. De asemenea, nu avea destulă educaţie ca să suporte multă vreme oboseala şi neajunsurile convalescenţei. Era un caz în care îngrijirile postoperatoare erau de o importanţă cu totul deosebită. Nimeni în afară de Tubby nu reuşea s-o disciplineze.

Nancy era o fiinţă neobrăzată şi încăpăţânată, cu un vocabular care ar fi făcut să roşească până şi un marinar beat. În materie de impertinenţă, Nancy nu întâlnise probabil un rival mai demn de talentele ei decât Tubby Forrester. După ce capitulă, declarând umil că nu mai cunoscuse vreodată pe cineva mai josnic şi mai bădăran, Nancy deveni sclava credincioasă a lui Tubby, urmărindu-l cu privirea fascinată a unui câine credincios şi supus.

Concomitent, Tubby deveni sclavul lui Nancy. Tot spitalul îi cunoştea comportarea şi se amuza pe seama lui. Era

chemat la orice oră ca să lupte cu toanele ei. Cuvintele pe care le schimbau între ei cu aceste ocazii erau atât de grosolane, încât surorile se vedeau nevoite să iasă din cameră.

Tubby îi dădu să înţeleagă chiar de la bun început că i-ar fi fost perfect indiferent dacă ea trăia sau murea, de n-ar fi ţinut să dovedească eficacitatea tehnicii chirurgicale pe care o folosise. Nimeni nu fusese până atunci atât de corect faţă de Nancy. Odată, într-un moment de înduioşare, când îi povesti o bună parte din trecutul ei scurt, dar aventuros, Tubby se arătă de acord că n-ar fi fost o pierdere prea mare pentru societate dacă ea nu s-ar fi însănătoşit.

— De fapt, adăugă el sentenţios, consider că e chiar un act imoral din partea mea să-ţi prelungesc viaţa. Dumneata, Nancy, nu reprezinţi nimic şi nu văd niciun motiv să continui să trăieşti. Dar să ştii un lucru: dacă îmi faci figura şi refuzi să te faci bine, nu mai stau de vorbă cu dumneata niciodată...

Şi astfel, imbatabila Nancy se restabili destul de bine ca să poată fi dusă în căsuţa modestă a mamei sale, la marginea oraşului, după două luni de imobilizare chinuitoare pe pântece, prizonieră a bandajelor şi a pernelor rigide ca nişte saci de nisip.

De mai multe ori pe zi, în ultimele două săptămâni de şedere la spital, Tubby fusese chemat de urgenţă s-o împiedice să-şi facă vreun rău. Spre sfârşit, pe măsură ce-i reveneau puterile, agitaţia şi enervarea ei crescuseră atât de mult încât surorile nu-şi mai dădeau osteneala să caute alte explicaţii când îl chemau la telefon, şi se mulţumeau să spună: „Nancy”, iar Tubby le răspundea: „Vin imediat”.

Uneori el îi adresa înjurături îngrozitoare, şi se spune că odată, într-un acces de furie, îi aruncase o vorbă foarte urâtă – deşi întrucâtva adecvată –, la care ea izbucni într-o ploaie de invective, desigur extrem de necuviincioase, dar – după părerea celor care auziseră întâmplarea – aproximativ corecte. Când înjurăturile nu-şi mai făceau efectul, Tubby o liniştea cu propuneri îndrăzneţe şi se obliga la diverse concesii şi hatâruri după ce o vor scoate din gips. De multe

ori cei din jur se întrebau cât de departe va putea merge Tubby ca să se ţină de cuvânt.

Într-o după-amiază de august se prezentă la spital un caz urgent, pentru care era neapărată nevoie de părerea lui Tubby. Un zugrav căzuse de pe o schelă, dislocându-şi a douăsprezecea vertebră toracică. După examenul radiologic, Jack Beaven constată o uşoară leziune cardiacă. Preferând ca Tubby să vadă radiografia înainte de a întreprinde ceva, Jack trimise după el. Dar Tubby nu era de găsit nicăieri. Cineva îşi aduse aminte că obişnuia să meargă în fiecare după-amiază s-o vadă pe Nancy Prentiss la ea acasă, unde nu exista telefon, Jack plecă cu maşina după el.

Uşa casei era larg deschisă. Tocmai se pregătea să bată în uşă, când auzi vocea aspră a lui Nancy, răsunând dintr-o încăpere vecină cu micul salonaş, în dreptul căreia se opri cu ochii larg deschişi.

— Hai ieşi de acolo, fire-ai afurisit! Văd că te-ai făcut ghem în rabla aia! Dă-i drumul sau îţi zbor creierii!

Vorbea cu vocea uşor înăbuşită, ceea ce-l făcu pe Jack să-şi închipuie că o înăbuşă ceva. Dădu la o parte perdeaua şi intră, străbătu camera şi se opri în pragul uşii. Cu părul ei galben pus pe bigudiuri şi cu gura plină de gumă de mestecat, Nancy citea cu voce tare un western. Stătea tolănită în pat, pe spate, cu genunchii ridicaţi ca să sprijine revista. Îşi ridică privirea şi rânji:

— Ura, puştiule! Îl cauţi pe papa? Nancy făcu un semn complice cu arătătorul spre un colţ al camerei pe care Jack nu-l descoperise. Păşi pragul într-acolo şi se opri, nevenindu-i să-şi creadă ochilor.

La fereastră, aşezat într-un balansoar uzat şi demodat, Tubby ţinea copilul lui Nancy în braţe şi-l hrănea cu biberonul. Dădaca improvizată ridică ochii şi-l fulgeră pe intrus cu o privire ucigătoare. Uimirea lui Jack în faţa acestui spectacol făcu loc repede unui hohot de râs. Nu se mai putu stăpâni, cum nu-şi mai putea stăpâni, nici bătăile inimii.

— Ei, ce este? întrebă Nancy mestecând energic guma.

N-ai văzut niciodată cum se hrăneşte un sugar? Dar această exclamaţie nu avu darul să-l potolească pe Jack, care nu se putea opri din râs.

— Ieşi afară! zbieră Tubby cu vocea întretăiată de furie. Jack îşi reveni pe dată. Tubby părea gata să facă un şoc. Nimeni nu fusese vreodată mai furios.

— Sunteţi căutat la spital, spuse Jack retrăgându-se treptat spre ieşire.

— Ieşi afară, ţipă Tubby.

Şi Jack plecă. După această întâmplare, relaţiile lor, care nu fuseseră niciodată prea amicale, deveniră atât de încordate, încât şi cei de la spital băgară de seamă. În sala de operaţie se întâmpla ca Tubby să-i spună micuţei Warren: „Spune doctorului Beaven să facă această sutură”. Iar Jack, care se afla în imediata apropiere, se executa fără să scoată o vorbă. A spune doar că se detestau unul pe altul era prea puţin în raport cu realitatea.

*

Doctorul Shane îi dădu o dată să înţeleagă că ar dori să-i vadă locuinţa. Bucuros că va putea să-i arate prietenului său apartamentul, Jack îl conduse acasă cu maşina, după ce luaseră masa împreună în oraş.

— Beaven, începu Shane, după ce se instală confortabil într-unul din uriaşele fotolii de piele şi-şi scoase tutunul ca să-şi umple pipa, în locul dumitale aş cere un concediu de vreo două săptămâni înainte de începerea noului semestru.

— De ce? Nu simt nevoia unui concediu.

— Totuşi, spuse Shane cu înţeles, ar fi mai bine pentru dumneata. După câte îmi amintesc, nu ţi-ai luat niciodată concediu; în orice caz, n-ai avut de când ai început să lucrezi cu Forrester. Şi doar n-ai să-mi spui că a lucra cu Forrester este o plăcere. Nu-i un secret pentru nimeni că dumneata şi Tubby vă aveţi precum câinele şi pisica.

Jack râse scurt şi făcu un gest de nepăsare.

— Ne înţelegem unul pe altul. Profesorul Forrester mai mult latră decât muşcă.

— Se prea poate, dar aş prefera să fiu muşcat o dată zdravăn decât să-l aud mereu lătrând şi repezindu-se la mine. Ştiu că admiri îndemânarea lui Tubby, după cum i-o admir şi eu. Dar este un om greu de suportat. Te calcă pe nervi. Cineva care a avut de-a face cu el, atât cât dumneata, are din timp în timp nevoie de un concediu. În ce mă priveşte, aş fi vrut să lipsesc opt luni din douăsprezece.

Loial, Jack bâigui în apărarea lui Tubby ceva care vroia să însemne că de fapt nu-i chiar atât de rău; cât despre concediu, dacă l-ar avea n-ar şti ce să facă.

— Nu vorbi prostii! i-o reteză Shane. Câteva zile departe de corvoada zilnică ţi-ar prinde minunat. Schimbare de aer, schimbare de decor... Să ştii că nu eşti într-o formă prea bună. Te-am urmărit astăzi cum scormoneai cu furculiţa prin mâncare fără să înghiţi ceva. În ultima vreme umbli cam posac. Poate că cineva sau ceva te-a făcut să-ţi pierzi cumpătul. Nu ştiu şi nici nu-i treaba mea. Dar ar fi mai bine să nu-ţi reiei munca la facultate într-o stare ca asta. Ţi-o spun spre binele dumitale, să zicem ca şi cum ţi-aş fi unchi.

Jack clătină din cap şi repetă cu jumătate de gură că n-ar şti unde să meargă şi cum să-şi folosească vacanţa.

— Ei drăcie! se supără Shane. Sunt atâtea lucruri de făcut! Ia vaporul şi fă o excursie pe Marile Lacuri. Bagă în valiză câteva romane poliţiste sau alte asemenea fleacuri şi fă o croazieră de câteva săptămâni. Ai să vii înapoi zdravăn ca un taur, rumen ca o chiflă şi plin de energie. De ce n-ai merge la pescuit? Îţi place să pescuieşti?

— Nu ştiu dacă-mi place sau nu. Probabil că nu. N-am făcut-o niciodată – poate doar ca băiat, cu o undiţă improvizată.

— Ei bine, a venit timpul să-nveţi! E cea mai bună distracţie. Dacă vrei să-ţi alungi gândurile, încearcă să pescuieşti. Ia o barcă cu fundul plat şi... un om care să nu ştie cine eşti şi cu ce te ocupi. Trăieşte în aer liber, hrăneşte-te cu ce-ţi cade sub mână şi războieşte-te cu muştele. Seara citeşte romane poliţiste. Lasă-ţi mintea să se odihnească. Ce-ar fi să te gândeşti mai serios la toate astea?

Ideea nu părea să fie prea rea. Ultimele zile fuseseră deosebit de obositoare, iar Tubby mai insuportabil ca oricând. Atmosfera era deprimantă, Jack nu se simţise niciodată atât de singur. Mutarea în noua locuinţă rezolvase câteva probleme mai puţin importante, în schimb ridicase una nouă. Desigur, plecarea din gălăgioasa anexă a spitalului, unde nu exista un colţişor mai tihnit, îi făcuse multă plăcere. Acum putea trăi ca un *gentleman*. Nimeni nu va mai împrumuta de la el ultima cămaşă, nu-i va mai şterpeli lamele de ras şi nu va intra în cameră cântând „Dulce Adelina”, tocmai când abia aţipise. Dar contrastul dintre această promiscuitate şi liniştea apartamentului său era izbitor. Singurătatea îl apăsa. Se trezea în toiul nopţii impresionat de tăcerea din jur. Tăcerea nu însenina numai absenţa zgomotului, ci o prezenţă reală. Simţea nevoia să aibă o pisică, un câine sau o muşcată, ceva viu. Acum, că avea un cămin nou, dorea să-l împartă cu cineva. Acest gând nu-i dădea pace. Trebuia să-l alunge neîntârziat, altfel simţea că înnebuneşte.

Totuşi, propunerea lui Shane merita să fie cântărită. După câteva ceasuri de gândire, Jack ceru un concediu de două săptămâni, cerere acceptată fără nicio greutate.

— Sigur că da, îi spuse doctorul Osgood, cu plăcere. Sper să ai vreme frumoasă. Să-ţi laşi adresa la birou ca să ştim unde să te găsim.

Jack se simţi descumpănit şi niţeluş întristat. Ar fi fost nepoliticos să nu-i spună lui Osgood unde se duce, dar nu-i venea să declare că nu avea niciun proiect.

— Cred că voi pleca la pescuit, spuse într-o doară.

— Perfect. Bănuiesc că în nord, nu-i aşa?

Jack dădu din cap afirmativ, întrebându-se în sinea lui dacă „nord” însemna vreun râu sau vreun lac anume, pe care-l cunoşteau toţi pescarii amatori, sau era vorba tocmai de Polul Nord.

— Cunningham îmi scrie că pescuitul este abundent anul acesta în lacul Spruce, la numai o oră cu maşina de unde locuieşte el. Mă cheamă să vin acolo, dar nu pot pleca acum. Va fi bucuros să te aibă pe dumneata, sunt sigur.

Jack lăsă ochii în jos, căutând un răspuns.

— Mă tem să nu comit o indiscreţie, rosti el cu ezitare. Nu-l cunosc pe doctorul Cunningham.

Osgood respinse obiecţia cu un gest energic.

— N-are niciun fel de importanţă. Cunningham e un om foarte cumsecade. Se va bucura să fiţi împreună. Cât despre cunoştinţă, să ştii că a fost încântat de atenţia cu care l-ai tratat pe micul King. Forrester i-a spus că dumneata ai făcut cea mai mare parte a operaţiei.

Jack deschise ochii mari, dar apoi clătină din cap, hotărât. Ispita era foarte mare. S-ar putea s-o întâlnească pe Audrey Hilton, şi asta nu avea rost. Şi aşa îi trebuie multă voinţă ca să şi-o izgonească din minte. Ar face mai bine să-şi vadă de treburi. Şi apoi nici n-ar fi prea elegant din partea lui să accepte prietenia sinceră şi ospitalitatea lui Cunningham, ştiind cât de puţin îl respecta din punct de vedere profesional.

— Mulţumesc, doctore, spuse el hotărât, dar ar însemna să-i cer prea mult lui Cunningham. M-aş simţi stânjenit.

— Bine, cum vrei, răspunse Osgood şi se întoarse spre infirmiera care îl aştepta, iar Jack porni la vizita de dimineaţă prin saloane. Refuzase o ocazie unică să facă ceea ce ar fi dorit mai mult ca orice, dar îşi demonstra astfel că era capabil de acest sacrificiu. Îşi îndreptă umerii şi se simţi mândru.

Pe la amiază, pe când se pregătea să plece de la spital, Osgood îl chemă în biroul său. Cu un zâmbet enigmatic îi întinse lui Jack o telegramă. Era de la Cunningham.

„Foarte bucuros să trec invitaţia asupra lui Beaven pentru partida de pescuit. Spune-i să-mi comunice data sosirii”.

Jack citi mesajul de două ori, înainte de a ridica privirea. O tulburare adâncă i se citea pe faţă.

— Este foarte amabil din partea dumneavoastră, a amândurora, începu el cu voce stinsă, dar nu văd cum aş putea accepta această invitaţie.

Osgood râse ca un copil.

— Nu văd cum ai putea proceda altfel. Totul este aranjat. Doar n-ai să-i telegrafiezi lui Cunningham că nu primeşti invitaţia.

— E adevărat, spuse Jack, şi rămase pe gânduri câteva clipe. Bine, mulţumesc... Am să mă duc.

Acum că alţii hotărâseră pentru el, se simţea cu inima împăcată. Zâmbi amintindu-şi de anecdota cu piosul catolic care, comandând într-o zi de vineri rechin, balenă şi caracatiţă, şi neputând fi servit cu aceste soiuri, se resemnase să mănânce un muşchi de vacă. Într-o stare de euforie alergă la laborator să-şi controleze culturile. O va revedea pe Audrey! Fără să fi contribuit cu ceva, alţii hotărâseră pentru el. Făcuse totul să se sustragă acestei ispite. Nu avea ce să-şi reproşeze. Cerul era martor că ceruse „peşte”, nu friptură.

La ora unu avea de făcut o operaţie urgentă. Fluieră câteva măsuri din „Sweet Rosie O’Grady”, în timp ce-şi spăla mâinile. Tubby, care se spăla la chiuveta vecină, îl privi încruntat, dar Jack îi zâmbi amabil.

— Nu cumva ţi-ai ieşit din minţi? întrebă Tubby îngrijorat.

— Da, domnule profesor, răspunse Jack cu o voce răsunătoare.

— Probabil din cauza căldurii, declară Tubby.

— Ba din cauza umezelii! îl corectă Jack, frecându-şi degetele cu nădejde. Umezeala binefăcătoare, care face iarba să crească! Da, domnule profesor.

— Fiţi mai atent, îi şopti micuţa Warren în timp ce-i întindea bluza sterilă. O să-şi închipuie că sunteţi băut. Poate că aşa şi este, pentru că vă purtaţi de parcă aţi fi. Se apropie de el şi-l mirosi bănuitoare.

— Mă duc la pescuit! şopti el apăsat.

— Cred c-aţi înnebunit, îi răspunse ea înnodându-i şireturile halatului.

— E ceva general, declară el. Astăzi suntem nebuni cu toţii.

Spre seară, Jack plecă în oraş cu maşina, să se echipeze pentru expediţie. Dar lucrurile erau mai complicate decât îşi închipuise. Tânărul de la magazinul cu articole de sport se

înşelă din primul moment asupra acestui client necunoscut.

— Aş vrea să văd ce unelte de pescuit aveţi, spuse clientul.

— Desigur, domnule. La ce v-aţi gândit? Unde mergeţi să pescuiţi?

Jack arătă cu capul într-o direcţie nelămurită, care putea să însemne şi nordul, şi spuse:

— Spre lacuri.

— Aveţi desigur undiţe.

Cuvintele acestea le rostise ca şi când ar fi vrut să-i dea să înţeleagă că, dacă nu are undiţe, ar fi zadarnic să-şi piardă vremea în magazinul acesta.

— Fireşte, spuse Jack cu răceală. Insinuarea îl enervă puţin. Tânărul spusese „undiţe”, dar la ce-i trebuia mai mult de una? Sau poate era nevoie de una pentru fiecare soi de peşte?

— Mulinetele merg bine?

Jack dădu din cap. Pesemne că mulinetele erau capricioase.

— Presupun că va trebui sfoară, plumb, cârlige, momeală. Tânărul se întoarse ca să deschidă uşa unei vitrine înalte.

— Aveţi aici de toate, domnule. Dacă sunteţi amabil să treceţi în spatele tejghelei, vă puteţi alege ce doriţi,

— Mi se pare că mi-am lăsat maşina chiar la o gură de incendiu. Scuză-mă o clipă.

După ce porni motorul, se simţi brusc copleşit de amărăciune, care nu se datora însă numai acestui incident, înţelese deodată cât de puţin ştia despre sport şi distracţii, care ocupau un loc atât de important în viaţa oricărui om normal. Erau oameni care cunoşteau toate cluburile marilor asociaţii sportive, ştiau tot ce se întâmplă în fiecare colţ pe o rază de treizeci de kilometri, numele jucătorilor de hochei; ştiau unde şi când să pescuiască şi ce să ia cu ei. El habar n-avea de toate astea. Întunecat la faţă, intră cu maşina în micul garaj. Nu ştia nimic despre tot ce-i interesa pe ceilalţi oameni. Poate că ar fi preferabil să mai întârzie cumpărarea uneltelor de pescuit şi să-i vorbească lui

Cunningham.

Se hotărî să plece vinerea următoare. Pornind mai devreme, va putea să acopere uşor întreaga distanţă în aceeaşi zi. Telefonă doctorului Cunningham, informându-l despre planurile sale şi-i mulţumi pentru amabilitate, spunându-i că la sosire se va opri la hotelul „Roscommon”. Cunningham nici nu vru să audă de aşa ceva.

— Nu, domnule, spuse el cordial. Ai să vii direct la mine! Soţia mea va avea probabil câţiva prieteni la masă. Caută să fii aici pe la orele şase şi jumătate. A doua zi dimineaţa pornim spre Spruce Lake.

Cele două zile ce-i mai rămăseseră până la plecare trecură cu o încetineală îngrozitoare. Hotărârea luată era înţeleaptă. Avea nevoie de aer liber. Simţea că trebuie să-l cunoască mai bine pe Cunningham, omul acesta ciudat şi atât de generos. Dorea s-o vadă o ultimă oară pe Audrey Hilton, înainte de a renunţa la ea pentru totdeauna. Fără îndoială, Cunningham se aştepta ca el să-i facă o vizită lui Teddy şi familiei sale. Era o chestiune de politeţe elementară. Însuşi Tubby Forrester ar fi procedat la fel într-o împrejurare ca asta.

Călătoria se dovedi minunată. Era prima excursie mai lungă pe care o făcea Jack de unul singur. Lăsă jos capota maşinii sale, care căpăta astfel o cu totul altă înfăţişare. Întregul peisaj înconjurător îi aparţinea. Maşina mai mult plutea decât alerga. Briza dimineţii îl mângâia pe Jack cu suflarea ei proaspătă şi înviorătoare. Cerul era brăzdat de nuanţe roz. Jack aspira cu nările dilatate aerul dimineţii, mirosind a iarbă umedă de rouă şi a pământ reavăn şi plin de miresmele înţepătoare ale pinilor şi ale sevei copacilor. Când maşina stârni un stol de pitpalaci, ocolind în goană un lac presărat cu nuferi, se auzi un fâlfâit de aripi. Sunete de mult uitate se îmbinau într-o simfonie pe care Jack n-o mai auzise de pe vremea când era copil: scârţâitul unei pompe de apă, behăitul oilor, trâmbiţatul cocoşilor, mugetul îndepărtat al vitelor, trilurile intermitente ale ciocârliilor.

Toate acestea aveau asupra lui un efect îmbietor. Jack era uimit să constate că sufletul său vibrează la atingerea

fugară a vântului de dimineaţă, la schimbarea caleidoscopică a formelor şi culorilor de-a lungul drumului ce şerpuia printre colinele cu profiluri graţioase. Gândurile îi zburau libere, îşi simţea capul uşor şi îi venea să cânte şi să chiuie.

Aşezările prin care trecea începuseră să se trezească, iar pe şoseaua largă apărură de pe uliţi şi de prin curţi tot felul de camioane şi maşini ponosite, grăbindu-se spre munca zilnică. Şoseaua somnoroasă îşi relua povara răspunderilor şi impunea din nou opririle la intersecţii.

Iată-l acum intrând într-un oraş mare, unde era interzisă depăşirea vitezei de 40 de kilometri pe oră. Fabrici mari din cărămidă roşie, cu garduri înalte de fier, porţi păzite, înălţau coşuri spre cer. Sute, mii de oameni mişunau pe străzi, îndreptându-se ca un fluviu spre porţile grele; cei mai mulţi dintre ei aveau vârsta de 25–30 de ani, purtau cămăşi albastre, descheiate la gât. Unii erau îndesaţi şi vânjoşi, alţii înalţi şi slabi, părând să aibă nevoie de aer curat; cu mărul lui Adam proeminent, toracele scobit, umerii pleoştiţi. Erau fără îndoială anemici, predispuşi la tuberculoză, cu metabolismul redus; dar mai dă-l încolo de diagnostic...

Jack apăsă pe accelerator ca să treacă mai repede de periferiile murdare, de platformele grele, încărcate cu maşini noi, mari cât nişte hipopotami. Priveliştea nu mai avea nimic idilic. Oraşele erau dese şi urâte. Spre amiază, Jack traversă o regiune de unde se expedia lemn de construcţie. Stive uriaşe aşteptau să fie încărcate pe vase mari, ancorate lângă cheiurile largi. Părăsi şoseaua principală şi o luă pe o şosea pietruită ca să vadă mai bine. Lanţuri grele scârţâiau pe scripeţi enormi, macarale lungi descriau arcuri de cerc, legând pachetele de trunchiuri de pini, pe care le depuneau într-o imensă cală dreptunghiulară, revenind aproape imediat, cu cablurile atârnând slobode şi cu degetele de oţel întinse, după o nouă încărcătură de lemn galben. Vaporul stătea nemişcat, ca şi cum nici nu-i păsa de munca grea ce-l aştepta, în timp ce marinarii îi vopseau alene cu miniu pântecele ruginit, iar macaraua scrâşnea,

îndesând tot mai mult lemn în cala încăpătoare; vaporul avea aerul indiferent al unei vaci care rumegă liniştită în timp ce e mulsă. Ar fi plăcut să poţi pleca cu unul din aceste vase vechi. Ai scăpa pentru câteva luni de probleme. Şi apoi? Te-ai întoarce refăcut şi gata să te-apuci de treabă cu forţe noi, împrospătat probabil (prob*aa*bil), dar nu şi dornic de muncă, întrucât o călătorie ca asta ar putea să te lecuiască pentru totdeauna de dorinţa de a munci. Nu, o escapadă de o săptămână sau două e de-ajuns.

În definitiv, poţi să numeşti „ştiinţă” orice, dacă nu-ţi pasă cum foloseşti acest cuvânt. Ştiinţa bărbieritului. Ştiinţa creşterii găinilor. Ştiinţa tunderii gazonului, O mulţime de oameni, în dorinţa de a da importanţă micilor lor profesiuni, le ataşează cuvântul „ştiinţă”. Să luăm de pildă „ştiinţa etnologiei”: ca şi cum ai încerca să legi o dună de nisip cu o frânghie de rufe. Studiul „caracterelor rasiale”: un nonsens. Dacă un neam cotropeşte un altul şi trăiesc împreună vreme de două generaţii, nu l-ar mai recunoaşte nici proprii săi străbuni. Ce importanţă are dacă o fată americană şi-a petrecut copilăria la Hong Kong?

De când se ştie, gândurile lui Jack nu se învârtiseră în jurul unor probleme atât de diverse. Peisajele noi, faptul că era liber de orice obligaţie, adierea vântului, aveau ca efect o plăcută descătuşare a minţii. Trebuie să fie un lucru admirabil pentru sănătate să-ţi dai din când în când frâu liber gândurilor, să te scuturi de povara răspunderilor.

Pe la orele cinci se opri într-o comună şi telefonă de acolo doctorului Cunningham, anunţându-l că va sosi la orele şase; se întoarse apoi la maşină, o alimentă şi porni mai departe. Cunningham fusese mai mult decât amabil. Jack se gândea la această vizită cu un interes crescând. În treisprezece ani va fi prima noapte pe care o va petrece într-o familie. Acul cadranului sări din nou la nouăzeci de kilometri pe oră. Cunningham pomenise ceva despre nişte musafiri la cină. Nu le rostise numele. Probabil câţiva medici cu soţiile lor. S-ar putea, deşi era desigur o idee absurdă, să le fi invitat pe doamna King şi pe domnişoara Hilton. Audrey… ce nume frumos! Ce şosea bună! Nouăzeci

şi opt. O sută doi. Lan Ying. Un nume gingaş şi dulce – Lan Ying. O sută zece!

CAPITOLUL VIII

Dimineaţa fu plină de surprize. Doctorul Cunningham dezminţise strălucit teoria potrivit căreia ştiinţa şi sentimentul ar fi două noţiuni diametral opuse.

În timp ce aştepta în vechiul sedan[18] al lui Cunningham, parcat în faţa intrării principale de la *Mercy Hospital*, întoarcerea amfitrionului său, Jack Beaven îşi dădu seama că trebuie să renunţe la prejudecăţile sale în legătură cu această problemă.

Sub influenţa lui Tubby Forrester, Jack îşi formase în minte imaginea unui tipic medic de casă, de cea mai pură speţă, care trecea în ochii lui drept un exemplu reprezentativ al acestei specii.

Acum însă, Jack îşi dădu seama că Cunningham era demn de tot respectul în calitate de practician al medicinii generale, care, din lipsă de timp şi de instrumente necesare cercetării, nu se poate ţine decât cu greu la curent cu descoperirile moderne şi cu cele mai noi metode folosite de cei din avangarda medicinii şi a chirurgiei.

Insistenţa stăruitoare a lui Tubby asupra cercetării şi a „spiritului ştiinţific” îmbrăcase în cele din urmă un aspect de snobism dispreţuitor. Medicul de casă îşi avea locul justificat în societate. Desigur, acest om atât de ocupat nu era un savant. Oricare i-ar fi fost bunele intenţii în tinereţe, numeroasele sale obligaţii în spitale şi vizitele făcute bolnavilor acasă îl împiedică să-şi continue studiile. Treptat,

---

[18] Tip de automobil închis, cu două locuri (n. red.).

în mod inevitabil – şi poate cu părere de rău – acest om atât de solicitat rămâne tot mai mult în urmă sub raportul cunoştinţelor sale ştiinţifice, până când nu numai că încetează să progreseze, ci – din motive de autoapărare – înclină să adopte o atitudine ironică faţă de noile teorii şi practici ale specialiştilor. Jack se aşteptase să găsească la Cunningham ilustrarea acestei stări de spirit. Nu pentru că s-ar fi simţit superior lui Cunningham. Era pe deplin conştient de situaţia dificilă a acestuia. În împrejurări similare ar fi urmat incontestabil aceeaşi cale. Un medic de familie vizitând în cursul aceleiaşi zile un caz de fractură de şold, un bolnav cu o tuberculoză pulmonară incipientă, o artroză cronică, un chist benign (sau poate malign?), o hemoragie cerebrală, un anevrism, o anemie pernicioasă, un furuncul antracoid, o unghie încarnată, o varicelă şi un carcinom – nu putea desigur să mai facă şi muncă de cercetare.

Era ca şi cum un meşter la toate, după ce şi-ar petrece ziua umblând, din casă în casă şi reparând succesiv un încălzitor de apă, o tencuială căzută, mecanismul defect al unei ferestre cu cadru metalic, o broască de uşă, un termostat, o lampă, un scaun, parchetul, o maşină de cusut, un patefon – s-ar fi trezit ironizat pentru că n-a scris un tratat despre televiziune.

Jack Beaven începea să aibă o oarecare simpatie pentru medicii de familie. Dar în fundul sufletului, înlăturând circumstanţele atenuante, mai persista aceeaşi convingere că practicianul generalist rămâne, după cum susţinea ironic Tubby, doar un consolator binevoitor care împarte neobosit sedative şi simpatie, curaj şi chinină, speranţe şi aspirină, iubire de oameni şi pomezi. De un lucru era sigur; dacă un om face vreme îndelungată o meserie care îi provoacă în permanenţă stări emoţionale, ajunge repede la un soi de degradare intelectuală. Recurgând în permanenţă la potenţialul emoţional, el devine incapabil să-şi mai folosească creierul. În cazul lui Cunningham, lucrurile nu stăteau desigur chiar atât de rău. Faptul că se bucura de respectul lui Tubby, Shane şi al celorlalţi de la Facultatea de

medicină era semnificativ. Şi totuşi, Cunningham era un practician generalist. Este exclus să poţi să fii totodată practician şi om de ştiinţă.

Şi iată că acum Cunningham era pe cale să spulbere dintr-o singură mişcare această teorie general acceptată. Jack şedea în maşina trasă la umbra unui ulm uriaş şi se simţea încă năucit de cele văzute în ultima oră şi jumătate.

Fusese o dimineaţă bogată în evenimente. La orele şase şi jumătate luaseră împreună micul dejun. Se culcaseră devreme pentru că Cunningham mai avea de îndeplinit câteva obligaţii profesionale înainte de a porni în excursia lor spre lac. Doamna Cunningham veni şi ea la masă, tocmai când terminau a doua ceaşcă şi-şi aprinseseră câte o ţigară.

Chiar din primul moment îi plăcu lui Jack foarte mult. Ospitalitatea ei lipsită de afectare îl făcu să se simtă bine chiar de la sosire. Îl întâmpinase cu amabilitatea calmă a unei rude apropiate, a cărei simpatie nu poate fi pusă la îndoială. Nu trecuse nicio oră de când se afla în casa aceea şi Jack avea impresia că erau prieteni da când lumea.

Era, sau mai bine zis, fusese o blondă de tip nordic. La patruzeci şi cinci de ani arăta încă frumoasă; cu trupul ceva mai împlinit şi faţa puţin prea slabă pentru genul ei, de obicei mai rumen; avea ochi de culoarea cerului, limpezi şi neobişnuit de pătrunzători. La o vorbă de duh se luminau numaidecât şi ştiau să tachineze prieteneşte, dar aveau totodată multă înţelepciune, şi era foarte greu să-i amăgeşti. Nu încercau să te impresioneze cu subtilitatea lor, dar te cântăreau atent. Degeaba încercai să pari indiferent, căci imediat aveai senzaţia că Edith Cunningham, cu tot zâmbetul ei blând şi dezarmant, ştia perfect ce gândeşti în realitate.

Fără să fi căutat anume, îţi lăsa impresia că are multă experienţă în cunoaşterea oamenilor. Poate că-ţi ghicea atât de bine cărţile pe care le aveai în mână pentru că jucai un joc pe care ea însăşi îl jucase de atâtea ori, încât fiecare din ele avea în ochii ei un semn distinctiv. Nu era dintre femeile care te supărau cu insistenţa lor, încercând să-ţi

smulgă confidenţe şi pândindu-te cu răbdarea unei pisici lângă o gaură de şoarece până ce faci o observaţie imprudentă care să-ţi dezvăluie preocupările intime. Dimpotrivă, nu încerca niciun moment să-ţi dea de înţeles că a pătruns în ungherele cele mai tainice ale fiinţei tale, asemenea acelor doamne de societate care vor să pară atotştiutoare şi interpretează o privire nefericită a victimelor lor ca o capitulare umilă, când în realitate ea se datorează unui junghi.

La Edith Cunningham nu puteai descoperi nici cea mai mică urmă de prefăcătorie. Dar seara trecută, aproape imediat după ce Audrey Hilton coborâse scara ca să se alăture celorlalţi musafiri, Jack înţelesese că Edith îşi spune liniştită: „Ia te uită, am impresia că aici se petrece ceva interesant”. Lui Jack i se tăie respiraţia văzând-o pe Audrey. Era încântătoare! Probabil că rămăsese încremenit cu ochii la ea. Se afla în bibliotecă împreună cu Cunningham, cu tânărul Kline şi cu doamna Swanson. Doamna Cunningham apăruse în cadrul uşii că să-i cheme. Era alături de el, când Audrey – pe care nu se aşteptase s-o întâlnească – coborî scara de la etaj. El încercă să pară calm când îi strânse mâna, dar simţea o pornire năvalnică s-o cuprindă în braţe şi s-o strângă la piept. Probabil că Edith îi ghicise dorinţa, pentru că în clipa următoare, când privirile li se întâlniră, Jack îşi dădu seama că le descoperise taina.

Claudia King nu-i plăcu atât de mult cât s-ar fi aşteptat, poate pentru că semăna într-un fel cu sora ei, iar el nu voia ca altcineva pe lume – nici măcar o rudă apropiată – să semene cu incomparabila Audrey. Dacă ideea era absurdă, după cum fu silit să recunoască, se datora desigur zbuciumului prin care trecea. Era prima oară că i se întâmpla aşa ceva. Nu avusese ocazia să se imunizeze, prin contaminări şi vaccinări de această natură, împotriva acestei psihoze stranii. Nu era greu de ghicit cauza acestei stări de spirit, care se manifestase în ultimul timp prin insomnii, agitaţie şi irascibilitate.

Problema dragostei începea să-l preocupe tot mai mult pe Jack Beaven. Şi pentru că fusese obişnuit să privească

lucrurile numai din punct de vedere patologic, se cufundă într-o autoanaliză amănunţită, care avu darul să-l zăpăcească. Se întreba uneori dacă nu era pe cale să-şi piardă, capul. Zâmbetul uşor al doamnei Cunningham îl neliniştise. Ceea ce reuşise ea să descopere, cu ochiul ei expert, va putea fi văzut de acum încolo de oricine. Această psihoză ar putea să apară la suprafaţă, ca o erupţie.

Oricum ar fi, Claudia îl lăsa indiferent. Se întreba ce-o fi găsit Tubby la ea. Se agita tot timpul înfrigurată, cu nervii încordaţi ca strunele unei viori, strălucitoare şi impetuoasă. Era greu să plasezi un cuvânt dacă nu începeai tu însuţi să vorbeşti pe nerăsuflate. Poate că tocmai asta îl atrăsese pe Tubby. De obicei, comportarea lui distantă impresiona femeile şi le reducea la tăcere. Dar această incandescentă Claudia îl orbise, aşa cum farurile unui automobil năucesc un iepure de câmp.

Spre marea bucurie a lui Jack, Claudia nu-l reţinuse prea mult, aşa că reuşi să se consacre în întregime lui Audrey, care-i întinse mâna şi, ridicând spre el ochii cu gene lungi, îl întrebă:

— Femeia aceea n-a murit, nu-i aşa? – şi îşi însoţi întrebarea cu inimitabila ei mişcare a capului, care însemna că doreşte din tot sufletul un răspuns negativ.

— Nu, răspunse el, dar a avut nevoie de multe îngrijiri. Am regretat mult întreruperea din acea seară. Tocmai îmi vorbeaţi... dacă vă mai aduceţi aminte... despre Sen Ling.

— Îmi amintesc perfect, răspunse Audrey, fără nicio urmă de cochetărie. Dumneavoastră îmi spuneaţi (îşi mişca buzele întocmai ca un copil): „Aşadar, cea mai mare parte din viaţa dumitale ţi-ai petrecut-o în China. N-ai vrea să-mi mai povesteşti ceva despre ea?”

Jack dădu din cap, bucuros că ea îşi amintea atât de precis acel detaliu. Se grăbi să-i arate că şi el păstrase în minte toate amănuntele conversaţiei lor.

— Iar dumneata mi-ai răspuns: „Cu plăcere, dacă nu vă reţin prea mult”.

— Da, şi în momentul acela a sunat telefonul, şi aţi plecat în mare grabă.

— N-aveam încotro, spuse el simplu.

— Ştiu – răspunse Audrey şi-l privi cu un zâmbet înţelegător, aşa cum îl privea probabil pe Teddy. Eraţi foarte grav. Strânse buzele cu o mină severă, încruntă sprâncenele, duse la ureche un receptor imaginar şi repetă cu pauzele de rigoare: „Da... bine, domnişoară Warren... Vin imediat”.

Aşadar, reţinuse totul şi-i reproducea cuvintele întocmai. Se simţi copleşit de o mare emoţie. Nădăjduia că vocea nu-i va trăda fericirea de care era cuprins. Încercă să se stăpânească şi să pară calm.

— Constat, domnişoară Hilton, că ai o memorie excelentă, chiar şi pentru nume. Într-adevăr, domnişoara Warren a fost aceea care m-a chemat.

Clătinând din cap, Audrey negă cu sinceritate:

— Dimpotrivă, nu prea am memoria numelor. La noi – şi ea întoarse capul spre sora ei, să vadă dacă nu cumva o aude – în China, continuă ea cu voce ceva mai scăzută, numele se reţin mai uşor, căci înseamnă întotdeauna ceva.

— Atunci desigur şi al dumitale, îndrăzni Jack s-o întrebe.

— Bineînţeles – răspunse dânsa, coborând o clipă genele. Poate că o să vă pară caraghios. Numele chinezeşti sunt câteodată bizare.

Chiar în acel moment, doctorul Kline, tânărul asociat al doctorului Cunningham, interveni şi-i ceru permisiunea s-o conducă la masă, Kline părea un tip destul de infatuat, dar nu încercă să-şi ascundă admiraţia. Audrey acceptă braţul oferit şi îi zâmbi peste umăr lui Jack, care intră în sufragerie alături de Edith Cunningham. Kline şi Audrey îi urmară. Domnul Swanson o însoţea pe strălucitoarea Claudia, iar Cunningham şi micuţa doamnă Swanson încheiau cortegiul.

Ajungând la locurile lor, aşteptară câteva clipe în tăcere înainte de a se aşeza. Nimeni nu-i prevenise, dar pesemne că aceşti oameni mai fuseseră oaspeţi în casa aceasta şi cunoşteau ritualul, pentru că ochii lor urmăreau chipul stăpânului casei. În clipa aceea de tăcere, faţa dinamicului doctor Cunningham luă o înfăţişare aproape solemnă. Capul lui cărunt se plecă, rosti cu pioşenie o binecuvântare în

limba latină, apoi, fără nicio trecere, în timp ce se aşeza pe scaun, remarcă:

— Îmi pare bine că ne serveşti supa rece Edith. Azi e o zăpuşeală îngrozitoare..

După ce luară loc cu toţii, Jack căruia îi venea greu să rămână serios, spuse în şoaptă:

— N-am ştiut că sunteţi catolici.

— Nici nu suntem, răspunse Edith tărăgănat. Este una din numeroasele manii ale lui Bill. El socoteşte că într-o casă e bine să se respecte o anumită solemnitate.

— Dar de ce în limba latină? întrebă Jack, râzând de-a binelea.

— Bill consideră că e preferabil să rosteşti binecuvântarea într-o limbă pe care n-o foloseşti în conversaţia obişnuită.

— În ce mă priveşte, toate astea mă lasă absolut rece, murmură Jack mai mult pentru sine.

— Asta am spus şi eu dintotdeauna, dar dacă l-ai fi cunoscut pe Bill Cunningham de când îl cunosc eu, nu te-ai mai mira de nimic din ceea ce spune sau face. Este fiinţa cea mai surprinzătoare, cea mai năstruşnică, dar şi cea mai minunată.

Ea continuă să vorbească, cu mici întreruperi, în timpul cărora îşi făcea datoria de gazdă, despre preocupările invitaţilor ei. Ole Swanson era a treia generaţie a unei familii care se ocupa de comerţul cu cherestea. Era un om cu un orizont larg, şi asta îl atrăsese pe Bill spre el. Poseda parcuri, terenuri de sport, o frumoasă galerie de artă, patrona orchestra municipală.

— Orchestra municipală este şi pasiunea lui Bill… Te interesează muzica?

După cum fu nevoit să recunoască, Jack nu se cultivase în această direcţie.

— Bill socoteşte că e foarte important ca un medic să aibă şi alte preocupări, spuse Edith. Îţi aminteşti? Probabil că nu, pentru că pe atunci erai prea tânăr – la început, când s-au descoperit razele X, medicii au căzut victime, arzându-şi degetele. Bill a atras atenţia de atunci că dacă nu dispui

de o protecţie estetică în chip de izolant sau ceva în genul ăsta, rişti ca Ştiinţa să-ţi ardă degetele. Şi mai spune că poartă şi astăzi numele unor răni de pe vremea când încă nu observase această necesitate.

Jack nădăjduia ca faţa sa să nu trădeze decât surprindere, nu şi hazul pe care i-l provocase această afirmaţie. Era convins că doctorul Cunningham nu avea nevoie de un izolant prea puternic ca să se ferească de efectele nocive ale Ştiinţei. Contactele sale cu ştiinţa erau probabil tot atât de reduse ca şi acelea ale unui senator oarecare cu interesele superioare ale Statului.

Edith vorbea acum despre Kline, originar din Boston şi asociat al lui Cunningham de vreun an de zile. Coborî vocea ca să nu fie auzită de Kline, care era vecinul ei de masă.

— Pentru un medic tânăr şi simpatic, nu-i neapărat necesar să fie celibatar, dar e foarte bine ca un celibatar simpatic să fie şi medic. Când fetele încep să-i dea târcoale, el are cea mai bună scuză din lume... Şi aş putea spune că dumneata, doctore Beaven, ai oarecare experienţă în privinţa asta, aşa-i?

Jack tăgădui că fetele l-ar fi asaltat vreodată peste măsură, la care ea răspunse cu tonul sec al unei surori mai mari: „Chiar aşa?” Ar fi vrut să mai insiste în apărarea poziţiei sale, dar îşi spuse că s-ar arăta într-o lumină ridicolă de i-ar lua în serios replica ei glumeaţă. Zâmbetul lui evaziv o încurajă să-şi continue explorarea.

— Claudia King ar fi o soţie tare potrivită pentru dumneata. Cu ea nu te-ai plictisi nicio clipă, mereu i se întâmplă câte ceva. Şi n-ar exista riscul acelor tăceri lungi şi obositoare, pe care niciunul nu ştie cum să le umple.

Jack ridică capul şi o privi întrebător, dar ea zâmbi, probabil din cauza expresiei de perplexitate care se citea în ochii lui.

— Nu, continuă Edith pe un ton confidenţial, dacă mă gândesc mai bine încep să mă îndoiesc că vă potriviţi. Claudia este prea – cum să spun? – prea dinamică. Ea conduce întreprinderea Swanson. Conduce pe Swanson, pe doamna Swanson, pe Effie Swanson, pe Peter Swanson şi,

obişnuită cum e să se agite continuu, când nimereşte la o mică petrecere într-o casă patriarhală, provoacă un tărăboi îngrozitor… Îţi trebuie o soţie mai liniştită, să zicem – şi făcu o pauză de parcă ar fi căutat în jurul lor, iar Jack înţelese numaidecât ce avea să urmeze – ca sora ei, de pildă.

Se scurseră câteva clipe până să-şi poată ridica privirea. Ochii albaştri ai lui Edith îl cercetau inocenţi şi poate niţeluş nerăbdători,

— E fiinţa cea mai încântătoare din câte cunosc, şopti Edith, stăruind asupra fiecărui cuvânt. Naivă ca un copil, profundă ca marea.

Jack era gata să spună: „Foarte interesant”, dar se opri, simţind că această remarcă ar suna fals; se mulţumi să dea din cap. Edith putea să-i interpreteze afirmaţia lui cum voia.

— Audrey a avut o viaţă foarte ciudată, continuă ea cu voce scăzută. Ştiai asta?

— Ştiu foarte puţin.

— Cunoşti China?

— N-o cunosc deloc.

— N-ar strica să te informezi.

Se lăsă o tăcere mai lungă, apoi Jack întrebă aproape fără voia lui:

— De ce?

Edith nu-i răspunse. Când privirile li se întâlniră, ea îşi înălţă uşor sprâncenele, surâse prietenos şi se-ntoarse spre domnul Swanson, întrebându-l cum se comportă noua sa ambarcaţie.

După masă, Kline o monopoliză pe Audrey, iar Claudia pe Jack; îi povesti mai întâi despre Teddy, iar apoi despre tot ce-i mai trecea prin minte. Părea stăpânită de un neastâmpăr nervos, şi Jack crezu că decelează primele simptome ale unei guşi exoftalmice; sau poate că se droga? Nu era exclus.

— Şi ce mai face drăguţul nostru profesor Forrester? întrebă ea, aplecându-se curioasă spre el.

Jack nu reuşi să-şi reţină un zâmbet. Puteai să-i zici lui Tubby oricum, numai „drăguţ” nu.

— Mulţumesc, doamnă King, cred că bine. În ultima

vreme nu ne-am prea văzut decât în legătură cu probleme strict profesionale.

Jack fu ispitit s-o iscodească puţin.

— N-am mai luat masa împreună de nu ştiu când.

— Mi-a vorbit tare mult despre dumneata, spuse Claudia.

— Adevărat? – întrebă Jack, păstrând pentru sine ceea ce ar fi vrut să spună de fapt.

— Nădăjduiesc că n-o să ţi se urce la cap – ar fi foarte rău la vârsta dumitale –, dar profesorul Forrester mi-a spus că eşti cel mai bun anatomist din câţi a cunoscut.

— Vă mulţumesc, doamnă, că aţi avut amabilitatea să-mi repetaţi această declaraţie. O apreciez în aceeaşi măsură de parcă ar fi adevărată.

— Păi e adevărată. Ţi-am reprodus exact cuvintele lui.

— N-am vrut să zic că n-ar fi spus-o, deşi, la drept vorbind, nu m-am aşteptat. Totuşi, vă asigur...

— Haide, haide, eşti prea modest. Dar, în orice caz, asta îţi face cinste.

Jack începu să se simtă din ce în ce mai stânjenit.

— Sora mea te simpatizează, declară Claudia.

— Mulţumesc, răspunse Jack. E un sentiment reciproc.

Întorsătura luată de conversaţia lor nu-i era câtuşi de puţin pe plac, întrucât se temea ca nu cumva să se trădeze în faţa ochilor ei sfredelitori.

— Poate că vei reuşi să faci ceva în interesul ei. Spune-i că locul ei e aici, între hotarele Statelor Unite. Audrey a fost crescută în China, cred că ştii asta, şi nu o poate uita. Claudia clătină din cap: Nu ştiu ce-am să mă fac cu ea.

— Credeţi că trebuie neapărat să faceţi ceva? – întrebă Jack cu oarecare îndrăzneală.

— Păi sunt sora ei mai mare – se apără Claudia. Nu are pe nimeni altul care să-i poată da un sfat.

Apoi continuă cu glasul potolit:

— Doctorul Kline e îndrăgostit nebuneşte de ea, iar ea îl tratează de parcă i-ar fi bunic. Ori de câte ori mergem undeva, face senzaţie. Dar stă acasă toată ziua şi scrie scrisori în China; şi, ce-i mai grav, le scrie în limba chineză.

Glasul îi deveni mai stăruitor.

— Domnule doctor, am impresia că Audrey ar asculta de dumneata. Încearcă şi fă-o să-şi vină în fire, te rog foarte mult!

Jack murmură ceva, dându-i să înţeleagă că n-are obiceiul să se amestece în treburile altora, mai ales că asemenea intervenţie ar putea fi luată drept o impertinenţă. Şi deodată se trezi luând apărarea lui Audrey.

— Dar poate că sora dumneavoastră e îndrăgostită de China. Şi mai ales de chinezii pe care îi cunoaşte; s-ar putea să fie oameni superiori în comparaţie cu cei pe care i-a întâlnit prin părţile noastre. De fapt nu prea ştiu mare lucru, – adăugă el pe un ton împăciuitor – nu am fost niciodată acolo. Dar cred că dumneavoastră aţi fost.

Claudia scutură din cap, respingând o asemenea idee.

Soţii Swanson se ridicaseră în picioare. Doamna Swanson îşi alcătui un zâmbet de circumstanţă, iar domnul Swanson îşi scutură pantalonii ca să-i desprindă din jartiera de care se agăţaseră. Jack profită de ocazie pentru ca să stea câteva clipe de vorbă cu Audrey.

— Nu s-ar putea ca, înainte de plecare, s-aud sfârşitul povestirii dumitale? – o rugă el.

Fata zâmbi cu îndoială.

— Mi-ar face plăcere să ne faci o vizită, spuse ea, dar nu voi putea vorbi despre China; sora mea consideră că sunt prea stăpânită de aceste amintiri.

— Ce-ar fi să ne plimbăm cu maşina? – propuse Jack mirat de propria sa îndrăzneală. În felul ăsta ai să-mi povesteşti în linişte.

— Mi-ar face multă plăcere, mulţumesc.

— Doctorul Cunningham şi cu mine socoteam să ne întoarcem din excursie luni, probabil pe la amiază. Aş putea veni să te iau la ora trei. Îţi convine?

— Perfect. Vă aştept.

— Şi vei putea vorbi despre China cât doreşti – promise el în şoaptă. Probabil c-ai să-mi spui şi ce înseamnă Lan Ying,

Audrey zâmbi prietenos şi îi întinse mâna.

— Probabil – spuse ea pe acelaşi ton.

După gustarea de dimineaţă, Cunningham îngrămădi proviziile şi instrumentele de pescuit în cufărul sedanului său. Mai avea de făcut câteva vizite înainte de plecare.

— Ai putea veni cu mine, Jack – spuse el. Pe urmă ne vom continua drumul direct. Trebuie să mă opresc mai întâi într-un cartier dinspre răsărit.

Străbăteau în viteză un cartier cu locuinţe mai modeste, în timp ce Cunningham dădea amănunte asupra cazului pe care urma să-l vadă.

— Fetiţa a fost scoasă ieri din spital. Fusese lovită de o maşină. A făcut o comoţie şi are numeroase contuzii. Primele două zile a fost într-o stare extrem de gravă. Familia era disperată. Veniseră toţi pe capul meu: părinţii şi încă vreo şase copii, înnebuniţi cu toţii că Dolly îşi pierduse cunoştinţa.

Jack rămase mirat de vorbele lui şi îndrăzni să-l întrebe de ce nu încearcă să îndepărteze rudele pacienţilor din spital.

— Bineînţeles că aş fi putut să le îndepărtez – încuviinţă Cunningham. E un lucru pe care voi, cei de la Spitalul Universităţii, l-aţi fi făcut cu siguranţă. Acolo atitudinea medicilor e totdeauna strict profesională. Dar lui Dolly nu putea să-i strice cu nimic faptul că fraţii şi surorile ei stăteau şi plângeau în jurul patului ei.

Rămase o clipă gânditor, fără îndoială ca să-şi formuleze mai bine ideea. În cele din urmă continuă.

— Beaven, cred că noi, medicii, n-am procedat cum trebuie luând asupra noastră întreaga grijă şi anxietatea legate de starea unui bolnav.

— Mă tem că n-am înţeles prea bine, spuse Jack.

— Ei bine, iată cazul unei familii care şi-a dus traiul ani de zile fără să i se întâmple vreo nenorocire. Desigur, au existat diverse greutăţi: lipsă de bani, lipsă de lucru, naşteri, oreion, neînţelegeri cu neamurile, mici nemulţumiri, dar încolo, nicio suferinţă mai adâncă. Bărbatul şi soţia au devenit indiferenţi unul faţă de celălalt. Nici urmă de tandreţe în relaţiile lor. Copiii o enervau pe mamă, care le

trăgea din când în când câte o chelfăneală. Asta părea să fie soluţia cea mai bună, şi copiii procedau între ei la fel. Fetele – prefăcute şi invidioase; băieţii – violenţi şi răzbunători. Dar iată că survine o catastrofă. Un membru al familiei s-a îmbolnăvit grav sau a fost rănit. Şi dintr-o dată descoperă cât de mult ţin unii la alţii. Sunt zguduiţi. Demonstraţia lor de afecţiune nu e îndreptată numai asupra bolnavului. Părinţii se apropie unul de altul; legătura dintre ei devine acum mai trainică şi mai adâncă decât pe vremea primei lor iubiri, când se baza mai mult pe atracţia fizică. Fraţii şi surorile se ţin de mână şi-şi vorbesc cu dragoste. Leneşul Sam aleargă bucuros după târguieli, egoista Lizzie se apucă de bunăvoie de spălatul vaselor.

— Într-adevăr, s-ar putea ca asta să fie reacţia unei familii, răspunse Jack mai mult din politeţe. Dar ce legătură au toate astea cu profesiunea noastră?

— Uite c-am ajuns şi aici, spuse Cunningham, lovind cu arătătorul în volanul maşinii. Suntem atât de preocupaţi de micile şi sâcâietoarele noastre programe de disciplină spitalicească, pe care aş spune că le-am inventat mai ales pentru comoditatea noastră personală, a medicilor şi a infirmierelor, încât nu mai facem nimic spre a ajuta familia să profite de pe urma unei lecţii. Dimpotrivă, mergem chiar mai departe şi încercăm s-o îndepărtăm de patul bolnavului.

— Dar nu credeţi că un spital fără disciplină ar deveni foarte curând un haos? Jack nădăjduia ca glasul său să nu-i trădeze iritarea.

— Da, dar noi am dat o importanţă prea mare acestei discipline. S-a dovedit că am fost miopi. Ne interesează numai însănătoşirea fizică. Un copil a făcut o fractură de craniu. Sarcina noastră constă în a-i rezolva cât mai bine fractura. Membrii familiei nu ne interesează; ei nu sunt bolnavi şi, ca atare, nu avem nicio obligaţie faţă de ei, nici măcar aceea de a le răspunde la întrebări. N-au decât să stea şi să pândească în sala de aşteptare, care a fost făcută anume pentru aşa ceva. Ei bine, această pompoasă atitudine profesională mă scoate din fire... şi de multe ori

mi-e greu să mă stăpânesc.

Jack îşi muşca buzele; Cunningham, nădăjduia el, nu va merge mai departe cu efuziunile sale sentimentale.

— Sigur că-i important ca pacientul să se vindece, continuă Cunningham, încercând să-şi recapete calmul. Dar e tot atât de important ca familia să aibă posibilitatea să se regăsească în nenorocire. Vor să vină în camera bolnavului şi să-şi manifeste devotamentul lor unul faţă de altul. O mare parte din vină pentru această rece severitate a noastră o poartă surorile, dar ele n-ar fi poate atât de nepăsătoare dacă n-ar şti că le aprobăm atitudinea. Le place să-şi dea aere faţă de rudele bolnavilor, că ar fi atotştiutoare. Le închid uşa în nas şi-i reped fără menajamente pe bieţii oameni care umblă în vârful picioarelor, cu ochii măriţi de spaimă. În loc să li se dea posibilitatea să-şi manifeste afecţiunea, li se spun cuvinte care îi intimidează, îi fac să se crispeze şi să amuţească. Lasă-i să intre! îi zic infirmierei mele, şi dacă micul derbedeu Patsy e gata să izbucnească în plâns şi promite că niciodată n-o să mai tragă de păr pe cineva, lasă-l să urle, deoarece probabil că nu supără pe nimeni, cu excepţia dumitale.

Cunningham râse cu amărăciune.

— Surorile astea sunt în stare să îngheţe o casă de oameni. Le-am spus: „Treaba pe care o faceţi nu-i o simplă meserie – e o vocaţie”.

Jack nu mai auzise niciodată o apologie atât de înflăcărată a ceea ce Tubby nu se sfiise să califice de atâtea ori şi atât de muşcător drept „sentimentalism îndoit cu apă de roze”. Era uimit şi totodată decepţionat. Despre Cunningham se spunea că ar fi un bun practician. I se propusese chiar un post de profesor la facultate! Doamne! Ce încurcătură ar fi iscat această numire. Facultatea s-ar fi făcut repede de râsul lumii. Dar nu era cazul să discute în contradictoriu cu doctorul Cunningham, care era mai în vârstă decât el şi-l găzduia. Nădăjduia să nu mai vină vorba despre acest subiect.

Se opriră în faţa unei case destul de dărăpănate.

— Vino cu mine, spuse Cunningham. Vei avea prilejul să vezi un bătrân doctor de casă în exerciţiul funcţiunii.

Râse vesel ca un copil:

— Mi-am dorit totdeauna ca într-o bună zi să-l pot lua cu mine pe Tubby, ipocritul ăla bătrân.

— Ipocrit? îngână Jack.

— Bineînţeles! râse Cunningham. Se preface că ar fi un munte de gheaţă, că inima lui nu-i altceva decât o simplă seringă; poate c-a reuşit să vă înşele pe voi, cei de la Universitate, dar îi cunosc sensibilitatea mai bine decât el însuşi.

Neştiind ce atitudine să ia, Jack preferă să zâmbească, fără a scoate o vorbă. Cineva de-al casei zărise maşina încă de la cotitură, şi copiii ieşiră buluc pe uşă, în întâmpinarea lor.

— Ia te uită la ei!

Cunningham opri motorul şi-ncepu să râdă amuzat văzând privirea năucită a lui Jack. Copiii se căţărau pe scara maşinii, vorbind toţi deodată. Dolly, spuneau ei, putea acum să se aşeze. Dolly a mâncat azi dimineaţă. Dolly are o păpuşă nouă, cea mai frumoasă păpuşă, i-a cumpărat-o tata. Toţi i-au adus daruri.

— Bine, bine. Hai, daţi-vă jos, să pot deschide uşa.

— Eu i-am luat câteva farfurii de la bazar! ţipă Jimmie.

Jack mergea alături de ei, simţindu-se oarecum de prisos. Modul liber şi familiar al lui Cunningham de a se comporta cu copiii i se părea lipsit de demnitate. Aceşti copii aveau faţă de el tot atâta respect ca şi faţă de vânzătorul de limonadă din colţul străzii.

Intrară cu toţii în casă. Îi întâmpină o femeie îmbrăcată neglijent, cu dantura defectă, dar zâmbetul cu care se uita la Cunningham era plin de veneraţie şi de devotament.

— Doamnă Timmons, spuse Cunningham, acesta e prietenul meu, doctorul Beaven.

Îşi şterse mâna cu şorţul cafeniu şi o întinse lui Jack cu ezitare, în timp ce-l urmărea pe Cunningham cu o privire speriată.

— Nu, doamnă Timmons, se grăbi el s-o liniştească, totul

e-n regulă. Doctorul Beaven n-a venit aici pentru consultaţie. Plecăm împreună la pescuit.

Scoase un suspin de uşurare şi zâmbi fericită. Atitudinea ei era niţeluş sfioasă. Cunningham vorbise de parcă ea ar fi fost alarmată că Dolly are nevoie de un specialist. Jack se întreba însă dacă nu cumva o speriase prezenţa lui. I se citea probabil pe faţă că dezaproba aceste purtări familiare. Mă rog – dacă lui Cunningham îi făcea plăcere acest soi de devotament – n-avea decât. Cât despre el, Jack prefera o comportare mai profesională. Cu tactica lui Cunningham, medicul riscă să-şi piardă respectul şi autoritatea în faţa bolnavilor, chiar dacă le dobândeşte devotamentul şi simpatia.

Se duseră s-o vadă pe Dolly, care le întinse braţele. Cunningham se lăsă îmbrăţişat. O examină repede, schimbă grăbit în şoaptă câteva cuvinte cu sora, apoi se aşeză într-un fotoliu vechi, care scârţâi sub greutatea sa şi spuse:

— L-am adus pe doctorul Beaven, s-audă cum vă spuneţi lecţia.

Copiii se liniştiră îndată şi se strânseră în jurul său. Se vedea că ştiu ce urmează. Cunningham îi mai pusese la încercare şi altădată, şi erau nerăbdători să arate că ţin minte răspunsurile.

— Dacă Dolly nu se însănătoşea, ce s-ar fi întâmplat? întrebă doctorul cu glas solemn.

— N-am fi fost fericiţi niciodată, răspunseră copiii în cor.

— Aşadar, acuma veţi fi cu toţii fericiţi?

Glasurile îi răspunseră la unison.

— Mereu?

— Mereu!

— Şi n-o să vă mai certaţi?

— Nu!

— Îmi promiteţi cu jurământ?

Copiii ridicară inimile.

— Atunci e bine, spuse Cunningham.

Se desprinse din mijlocul lor şi-şi făcu drum spre maşină, urmat de alaiul lor gălăgios.

— Dolly nu-şi dă seama – spuse Cunningham, după ce porniră din nou – dar accidentul ei a folosit întregii familii. Nici nu ştii ce adunătură de derbedei erau aceşti copii!

Toate aceste familiarităţi nu erau câtuşi de puţin pe gustul lui Jack. Încercă să găsească un răspuns amabil, dar nu reuşi să inventeze nimic. Era dispus să admită că pentru familia Timmons era cât se poate de bine că au încetat certurile, dar nu era treaba unui medic să se îngrijească de aşa ceva. Poate că li se stricase instalaţia de apă, poate că ploaia curge prin acoperiş, poate că au de plătit o ipotecă. Ar fi admirabil ca toate treburile lor să se aranjeze, dar un medic nu avea ce căuta în toate acestea. Irosindu-şi vremea cu asemenea probleme, străine de profesiunea sa, şi-ar pierde treptat şi definitiv calitatea de om de ştiinţă. Nu-i posibil să faci de toate, fără să dăunezi ştiinţei. Tubby avea dreptate!

— Trebuie să mă opresc o clipă şi la cabinetul meu, spuse Cunningham, apucând pe o stradă aglomerată. Vrei să urci cu mine?

Jack acceptă, deşi ar fi preferat să aştepte jos. Nu era curios să vadă acest cabinet. Şi-l putea închipui foarte uşor: o sală de aşteptare, o secretară-infirmieră, o odăiţă separată cu o masă şi un scaun mobil pentru consultaţii, un dulăpior de sticlă cu instrumente pentru intervenţii minore şi poate, în plus, o mică încăpere cu un pat pliant.

Se opriră la parkingul din spatele unui bloc modern cu cincisprezece etaje. Luară ascensorul, care îi duse până la ultimul etaj. Într-o sală vastă, cu un covor pe jos, se afla o masă la care şedea o tânără în halat alb. Lui Jack i se păru ciudat că secretara lui Cunningham îşi avea locul în holul de la intrare. Presupuse că îndeplineşte funcţia de secretară pentru mai mulţi medici. Dar se convinse imediat că fata era în serviciul exclusiv al lui Cunningham. Cabinetele sale ocupau întregul etaj.

— Să mergem în laborator, Beaven, spuse el. Am în curs o experienţă la care vreau să te uiţi puţin înainte de a pleca.

— Ai un laborator personal? întrebă Jack uimit.

— Ei da, închipuieşte-ţi, răspunse Cunningham peste umăr, în timp ce-l conducea de-a lungul coridorului. Ai crezut cumva că aş fi un distribuitor de hapuri?

Deschise o uşă şi intrară amândoi într-o încăpere spaţioasă, echipată cu cele mai moderne aparate pentru investigaţii funcţionale.

— Fac o mică cercetare personală asupra pneumoniei interstiţiale, spuse Cunningham. Am obţinut ieri câteva frotiuri interesante, recoltate de la un zidar. În oraşul acesta există o mulţime de meserii în care oamenii inhalează mult praf şi substanţe iritante. Dacă vrei, uită-te puţin la microscop.

Uluit, Jack îşi scoase pălăria de paie şi se apropie de masa aşezată la fereastra dinspre nord. Microscopul era un binocular Beck! Ajustă mecanismul delicat şi îşi concentra atenţia asupra preparatului,

— E cel mai bun frotiu din câte am obţinut, spuse Cunningham care se oprise alături de el.

Jack examină îndelung particulele infime, dar foarte semnificative, simţindu-se atât de mic, încât ar fi fost mai la locul lui la celălalt capăt al microscopului. Gândurile i se învârtejeau în minte. Ar fi dorit să-i ceară iertare lui Cunningham pentru că-l judecase atât de greşit. Dar Cunningham nu ar fi acceptat aceste scuze şi relaţiile lor ar fi devenit penibile.

— Ai făcut numărătoarea... leucocitelor? întrebă el.

— Da, şi asta mi-aduce aminte că trebuie să-i dau fetei notele astea să le bată la maşină. Cunningham adună de pe masă un maldăr de foi scrise cu creionul.

— Le-am făcut aseară, ea nu era aici.

Stând însă aplecat asupra microscopului, Jack repetă maşinal:

— Aseară?

— Da, după ce te-ai dus la culcare.

Jack îşi îndreptă trupul şi se uită la el cu admiraţie.

— Vi se întâmplă adesea să mai lucraţi noaptea, după ce aţi fost ocupat toată ziua?

— În timpul nopţii poţi lucra mult mai bine. Cunningham

se desprinse de privirea lui mustrătoare. Nu te întrerupe nimeni.

— Da, dar în felul acesta te distrugi, îl preveni Jack.

— Cred că dumneata procedezi la fel, nu?

— Nu chiar la fel. În primul rând nu am răspunderile dumitale. Şi apoi sunt mai tânăr. Un asemenea program îţi scurtează viaţa.

— Ei şi? Nu ţin să stabilesc un record de longevitate.

Îl văzu coborând treptele spitalului, plin de voioşie. Se distinse limpede pe chipul său că se simţea în vacanţă. Jack se aplecă şi-i deschise uşa maşinii.

— Îmi pare rău că te-am făcut sa aştepţi, spuse Cunningham demarând. Am aici un tip – Jim Gibson îi spuse – internat de trei luni, cu o fractură cominutivă la picior, infecţie, drenaj îndelungat şi dureros; nu-i mai pasă dacă se face bine sau nu; o nevastă cicălitoare, o fată fluşturatică. În parte şi din vina lui Jim. Piciorul e ultima dintre grijile lui – şi ultima dintre ale mele. Cred că luni îi voi da drumul acasă. Doctorul suspină, aducându-şi aminte: Am văzut de la început că n-are rost să drenăm piciorul infectat al lui Jim, dacă nu drenăm otrava care stăruie în această familie Gibson.

— Cred că n-aş fi bun de aşa ceva, recunoscu Jack, simţind că trebuie să spună ceva.

— Ba da, dacă ar fi nevoie. Face parte din meserie: este poate partea cea mai importantă. Chirurgia mea, socotesc uneori, are valoare tocmai pentru că-mi permite să pătrund în intimitatea unei familii. Reuşeşti câteodată o operaţie, iar oamenii îşi închipuie că eşti în stare de tot felul de minuni. Ne privesc cu o încredere pe care n-o acordă nimănui. E măgulitor, desigur, dar trebuie să ştii s-o meriţi.

Blocat de alte maşini, Cunningham îşi concentră atenţia asupra volanului. Se lăsă o tăcere mai lungă. Când drumul redeveni liber, Jack spuse:

— N-am privit niciodată lucrurile din acest punct de vedere. Formaţia mea a urmat altă cale. Nu mi s-a întâmplat să mă interesez de viaţa particulară a pacienţilor.

— Pentru că nu te gândeşti la ei ca la pacienţii dumitale.

De obicei îţi sunt trimişi de alţi medici. Medicul de casă cunoaşte pacientul în cele mai mici amănunte. Dumneata preiei cazul deoarece eşti un expert, un specialist. Nu te consideri obligat să ştii altceva – şi nici nu vrei să ştii altceva – decât capitolul respectiv de patologie.

Lui Cunningham îi trecu deodată prin minte un gând neaşteptat:

— Dar să ştii, Beaven: cred că dumneata ai avea mai multă posibilitate să-i influenţezi decât bătrânul medic de casă! Şi uite cum: pacientul ţi-a fost trimis pentru că ştii mai mult decât medicul de casă. Dumneata eşti acela care faci minunea! Bătrânul medic nu putea s-o facă! El şi-a recunoscut incompetenţa şi ţi-a predat cazul. Iar dumneata ai săvârşit minunea! Pe Dumnezeul meu! Dacă ai accepta să manifeşti un pic de interes pentru bunăstarea morală a pacientului dumitale, acesta te-ar urma supus ca un câine!

Jack zâmbi oarecum jenat că i se atribuia un merit pe care nu-l avea. Situaţia i se părea caraghioasă, şi nu ştia ce atitudine să ia. În cele din urmă declară:

— N-aş putea spune că nu cred în reabilitarea socială – admise în cele din urmă –, dar e o problemă total diferită. Nu mă pot concentra asupra ei, consacrându-mă în acelaşi timp ştiinţei.

Cunningham întoarse capul spre Jack şi-l privi cu un zâmbet aproape prietenesc.

— Ce te face să crezi că reabilitarea socială n-ar fi o ştiinţă? întrebă el cu glas liniştit. Beaven, ocupaţia fiecărui om trebuie să constituie în primul rând un soi de pivot în jurul căruia să evolueze într-un anumit mediu, în care are de îndeplinit o anumită misiune faţă de umanitate. Chiar o ocupaţie obscură îi oferă destule posibilităţi pentru o activitate rodnică. Nu toată lumea are norocul meu, să facă o treabă folositoare, şi încă mai puţin norocul dumitale, pe care îl socot mai mare din motivele pe care le-am pomenit. Dar dacă un om vrea cu tot dinadinsul, el poate exercita o influenţă considerabilă, chiar dacă e un meseriaş de rând. A fost odată un dulgher...

Cunningham lăsă fraza neterminată.

— Dumneata crezi în povestea asta? întrebă Jack.

— În esenţă, da. Sigur că a fost împănată cu destule legende, bine intenţionate, dar, la drept vorbind, cu totul inutile.

— Te referi la minuni?

Mergeau acum în câmp deschis. Cunningham reduse puţin viteza. Jack îl aştepta tăcut să-şi urmeze firul gândurilor.

— Dacă vrei, să nu vorbim deocamdată despre aceste minuni, spuse Cunningham meditativ. Să vorbim despre ale noastre. Ale dumitale şi ale mele. Dacă Jim Gibson ar fi fost cazul dumitale, tratat conform teoriei ce-o profesezi, ai fi spus surorii luni dimineaţa: „Gibson poate pleca astăzi după-amiază. Piciorul lui e vindecat”. Iar sora l-ar fi ajutat să-şi pună pantalonii şi ar fi chemat un taxi.

Maşina îşi încetini şi mai mult mersul, gata să se oprească. Cunningham îşi puse palma pe genunchiul lui Jack şi se uită drept în ochii lui.

— Când o să-i dau drumul luni lui Jim Gibson, eu o să-i spun: „Ridică-te... şi umblă!”, iar Gibson va şti că aştept din partea lui ceva mai mult decât o simplă mişcare *a aparatului locomotor*.

CAPITOLUL IX

Noaptea era rece şi parcă anume făcută ca să stai la poveşti, iar Cunningam avea de relatat ceva extrem de interesant. Era povestea cea mai ciudată şi cea mai captivantă din câte auzise Jack; dar şi cea mai tulburătoare, pentru că pe măsură ce tovarăşul său îi dezvăluia faptele, China, chinezii şi, desigur Lan Ying se pierdeau tot mai mult în depărtare.

Aşa cum şedeau tolăniţi în faţa focului de vreascuri, în chiloţii lor de baie şi înfăşuraţi în pleduri, cei doi medici plecaţi în vacanţă alcătuiau un grup comic. Toate scaunele din singura încăpere a cabanei de bârne, în afară de acelea pe care le ocupau ei, fuseseră dispuse pe două rânduri de fiecare parte a uriaşei vetre construite din bolovani, şi drapate grotesc cu tot felul de haine, ude leoarcă şi aburinde. Ploua cu găleata şi aerul – care toată ziua fusese teribil de fierbinte – se răcise simţitor.

Pe la orele trei, cerul se întunecase şi se apropiase parcă de pământ, iar fulgerele începură să sfâşie faldurile albastre-purpurii ale norilor. Era un spectacol măreţe Ropotele tot mai ameninţătoare ale tunetelor vesteau apropierea furtunii.

Jack se găsea în barcă, în mijlocul stihiilor dezlănţuite. În timp ce lupta din răsputeri să reţină în vârful undiţei un biban ce se zbătea. se răsucea, sărea şi plonja cu un curaj admirabil – fără îndoială cel mai mare peşte care s-a lăsat vreodată înşelat de o muscă artificială – se gândea că nu mai asistase vreodată la ceva asemănător.

Cunningham se ridicase în picioare şi trăsese în barcă ancora plină de mâl. Beaven apucă vâslele şi le prinse în crăcanele lor scârţâitoare. Furtuna devenea tot mai puternică.

— Ăsta-i bătrânul Richard Wagner! – strigă Cunningham.

— Să fie arestat! replică Jack, ţipând la rândul său ca să acopere zgomotul. Tulbură liniştea publică!

— Este măreţ! Magnific! – Cunningham întinse braţul spre cerul frământat de furtună, într-un gest de entuziasm.

Jack, reintroducând cu o smucitură puternică în crăcana ei o vâslă care tocmai îi scăpase, îl încuraja:

— Îmi pare bine că-ţi place!

La care Cunningham răspunse printr-o cuvântare impresionantă:

— E limpede pentru oricine, declară el, ci sufletul lui Wagner a realizat acest măreţ spectacol. Toate procedeele wagneriene sunt puse la contribuţie în această dezlănţuire a furtunii: ameninţări şi provocare, lovituri şi atacuri, crescendo-uri care se încalecă până la epuizarea rezervelor, şi atunci furtuna se retrage pentru a aduce din arsenalul ei alte tobe şi talgere...

— Şi apă – completă Jack.

— Apoi, continuă tovarăşul său, netulburat, toată această oştire se opreşte bombănind, ca să-şi tragă sufletul o clipă, şi se aruncă din nou la atac în câmp deschis, cu toate forţele, galopând nebuneşte, cu un tropot asurzitor şi zăngănit de arme. Limbi de flăcări! Explozii de bombe!... Extraordinar! Fantastic!... Asta-i Wagner

— Şi e umed – făcu Jack – tare, tare umed!

În lunga istorie a lumii nu mai plouase atât de tare..., decât poate o singură dată. Vâslind voiniceşte pe lacul spuzit cu băşici, Jack, cu capul dat pe spate, ca apa de pe borurile pălăriei de paie să nu i se scurgă pe faţă, întreba cam la ce distanţă se vedeau munţii. Cunningham, cu o mână expertă, tocmai curăţa de solzi bibanul cel mare.

— E preferabil să taci, ca să nu oboseşti, îl sfătui el. Mai avem cam un kilometru. Nu-i nevoie să te uiţi în jur.

Întoarse peştele pe partea cealaltă şi continuă să-l cu-

reţe.

— Îţi spun eu când să te opreşti ca să nu te ciocneşti de debarcader.

— Parcă aş trage la galeră, bombăni Jack.

Toată după-amiaza şi-o petrecură făcând glume şi tot felul de nebunii. Cunningham se dovedi un camarad fără pereche. Beaven, de obicei serios, îşi descoperea o veselie care-l încânta.

După un timp destul de lung, Cunningham începu să dea indicaţii pentru acostare. Rebegiţi şi istoviţi, păşiră din barcă pe podeţul şubred, descărcară bagajele şi, uzi până la piele, porniră cu paşi grei prin băltoace spre cabană.

Doctorul Cunningham era un bucătar priceput şi, chiar de n-ar fi fost, după peripeţiile acelei zile strachina uriaşă cu peşte ar fi fost înghiţită cu aceeaşi lăcomie.

După încheierea festinului şi strângerea resturilor, cei doi tovarăşi, sătui şi mulţumiţi, mai aruncară câteva vreascuri pe foc, îşi aprinseră pipele şi căzură de acord că lumea înconjurătoare – luată în ansamblu – poate fi privită cu bunăvoinţă.

— Ce-i drept, are micile ei imperfecţiuni, dar după cât se pare, observă Cunningham, nu-i mai rea decât oricare alta, ba poate chiar mai bună.

— Trebuie să te cred pe cuvânt, spuse Jack moleşit. Probabil că ai umblat prin lume mai mult decât mine.

— Dimpotrivă, răspunse Cunningham, devenind deodată serios. Asta-i unul din marile mele regrete. Toată viaţa m-a chinuit nostalgia călătoriilor, dar n-am fost nicăieri.

Jack recunoscu că şi el îşi dorise adesea să pornească spre alte zări, dar n-avea de gând să se necăjească din pricina asta.

— Probabil că nu mi-e scris.

— Poate că nu-i scris pentru niciunul din noi, admise Cunningham, ne vine greu să plecăm. Dar sunt convins că individul care se învârte în jurul unui singur pivot, descriind cercuri largi de cel mult o sută cincizeci de kilometri, evadând ocazional la Detroit sau Chicago, pentru o zi sau două, dar fără să vadă cu adevărat lumea de afară, a

pierdut cel mai frumos aspect al vieţii.

— Poate totuşi nu-i chiar atât de rău, spuse Jack gânditor. Dacă simţi nevoia unei schimbări de decor, ţinutul nostru îţi poate oferi tot ce doreşti. Dacă vrei să vezi alţi oameni, ei bine, avem pe aici străini destui. Nu-i nevoie să pleci în Italia.

Celălalt îşi menţinu punctul de vedere.

— Tocmai aici e răul, declară el. Avem tot felul de străini, dar ei nu reprezintă decât incomplet naţiunile lor. Ce-ai putea afla de pildă despre Cehoslovacia în timpul gărzilor dumitale de la spital? Ce putem învăţa despre gândirea etică şi estetică italiană de la un oarecare Dago, miner, care vine la consultaţia gratuită de la dispensar?

Rămase tăcut câteva clipe.

— Ascultă, Beaven, ceea ce-mi doresc cel mai mult, reluă Cunningham încet, accentuând cuvintele, ceea ce sper să pot face într-o zi, este să văd China.

— De ce tocmai China? Jack îşi schimbă poziţia şi ascultă atent.

— Nu mă gândesc la China turiştilor, continuă Cunningham fără să dea atenţie întrebării, cu mulţimea de culi, procesiuni fantastice, temple, ceainării, prăvălii cu antichităţi, jonci, zgomote stridente. Nu, nu-mi trebuie aşa ceva! Vreau să văd o familie chinezească în intimitate, să trăiesc câtva timp acolo şi s-o cunosc mai bine.

— Cred că ar fi destul de greu, spuse Jack. Dar cine ţi-a băgat în cap aşa ceva?

Se străduia să vorbească pe un ton nepăsător. Cunningham se ridică în picioare şi aţâţă focul, apoi se întoarse la locul său, îşi întinse picioarele şi-şi reaprinse pipa.

— Ia spune-mi, Beaven, ce ştii dumneata despre viaţa lui Audrey Hilton?

— Aproape nimic. Mi-a spus doar că a fost crescută acolo.

— Te interesează?

— Sigur că da. De ce nu? Daţi-i drumul.

*

La începutul povestirii sale, Cunningham repetă cele câteva amănunte pe care Jack le mai auzise. Sen Ling, un negustor chinez bogat şi cultivat, profund jignit de dispreţul şi batjocura de care se lovise în Statele Unite şi pe bordul vasului care îi ducea spre casă, găsise o atitudine plină de bunăvoinţă la căpitanul Hilton, comandantul vasului. Cu un tact desăvârşit, acesta îl invitase în cabina sa, pe puntea de comandă, îl tratase cu respect şi distincţie. Pentru toate acestea, Sen Ling îi rămase profund recunoscător.

— Nu cunosc exact motivele lui Hilton. Poate înţelesese că bătrânul şi sensibilul chinez suferise o umilinţă cruntă şi dorea să salveze aparenţele. Pe de altă parte, Hilton dăduse dovadă de multă diplomaţie în relaţiile sale oficiale la Hong Kong şi spera că bunăvoinţa lui Sen Ling îi va fi de ajutor pentru societatea de navigaţie. În orice caz, aşa au evoluat lucrurile. La moartea sa, căpitanul era un om înstărit. Fusese apreciat şi primise diverse gratificaţii substanţiale din partea firmei. Ani de zile, Hilton transportase cele mai bănoase încărcături în cadrul serviciului Trans-Pacific. Sen Ling răspândise printre ai săi vestea că Hilton le era prieten.

Mai mult: atenţiile lui Hilton faţă de bătrânul negustor îl impresionară atât de mult, încât nu uita niciodată să vină pe chei în întâmpinarea vasului. Uneori, din cauza obligaţiilor de serviciu, căpitanul întârzia câte trei-patru ore, dar când cobora pe chei îl găsea totdeauna pe Sen Ling, aşteptându-l. Chinezul insista ca Hilton să vină la el acasă şi să-i fie oaspete, dar luni de-a rândul aceste invitaţii au fost refuzate. Căpitanul era ocupat, şi probabil că nici nu dorea să accepte o astfel de invitaţie. Totuşi, într-un rând se învoi să-l însoţească, dându-şi seama că l-ar fi jignit pe Sen Ling, refuzându-i ospitalitatea. Poate a făcut-o şi în interes de afaceri. Ceea ce vreau să subliniez e că Hilton n-a depus niciun efort ca să se impună în stima lui Sen Ling.

— Poate tocmai de aceea ţinea chinezul la el, sugeră Jack.

— S-ar putea... În orice caz, ulterior, Henry Hilton nu s-a mai lăsat niciodată rugat. Se poate presupune că de atunci

motivele sale – oricare ar fi fost ele la început – erau degajate de orice interes comercial. Negustorul îl aştepta totdeauna la sosire cu o litieră luxoasă, iar bătrânul Hilton se grăbea să se urce întrânsa pentru a fi purtat de-a lungul străzilor întortocheate spre frumoasa casă a lui Sen Ling, aşezată pe costişă colinei ce domină oraşul.

— Probabil că reuşise să se adapteze, la obiceiurile şi tradiţiile casei lui Sen Ling, reflectă Jack, altfel nu s-ar fi simţit atât de bine.

Cunningham încuviinţă din cap.

— Bineînţeles... Şi, în plus, datorită faptului că fusese vreme îndelungată în legături de afaceri cu negustorii chinezi, Hilton ajunsese să le cunoască destul de bine obiceiurile. Cu toate acestea, Sen Ling nu era în niciun caz omul în care căpitanul ar fi putut citi de la prima vedere ca într-o carte deschisă. Era o fire interiorizată, şi Hilton, care-l vizita de măi bine de trei ani, află abia mai târziu şi doar printr-o simplă întâmplare că negustorul era un mare filantrop. Se spunea despre el, de pildă, că-i unul din cei mai darnici donatori de fonduri pentru Spitalul britanic şi că întreţinea un grup de tineri chinezi care-şi făceau studiile medicale în Anglia.

— De ce în Anglia, care-i atât de departe?

— N-aş putea să-ţi spun. Poate că experienţa, nefericită a lui Sen Ling în Statele Unite a determinat acest lucru. În orice caz, Hilton descoperi că prietenul său chinez – deşi ţinea cu stricteţe la obiceiurile ţării sale – încuraja pătrunderea unor cunoştinţe noi, care puteau să contribuie la bunăstarea generală a Chinei. Marea sa generozitate faţă de spital este cea mai bună dovadă şi, afară de asta, ea deţine un rol important în această povestire.

Cunningham îşi umplu pipa cu tutun din punga pe care i-o trecu lui Jack. Focul abia mai pâlpâia în vatră, şi Jack îl aţâţă. Avea impresia că primul capitol al povestirii se încheiase. Fusese destul de interesant, dar era nerăbdător să audă urmarea despre Audrey.

— Sunt convins, continuă Cunningham, că Sen Ling se bucura de o mare influenţă la Hong Kong, atât printre

străini, cât şi printre chinezi. Trebuie spus că, la hotarul dintre cele două secole, China trecea printr-o perioadă destul de tulbure. Ţara era zguduită de răscoala boxerilor. Nu ştiu cum a procedat Sen Ling, dar Spitalul britanic din Hong Kong a fost una dintre puţinele instituţii care nu şi-a întrerupt activitatea în acele zile zbuciumate. De mai bine de un an, comerţul cu străinii era întrerupt, transportul maritim dezorganizat, viaţa nesigură. Din motive nelămurite, vasul lui Henry Hilton reuşea să păstreze un program relativ normal, spre deosebire de toate celelalte vapoare care brăzdau mările Chinei. Faptul că Hilton era de origine engleză nu avea desigur vreo legătură. Pe vremea aceea, ostilitatea chinezilor se manifesta mai puternic faţă de Anglia decât faţă de Statele Unite.

Dar în acea perioadă, Henry refuză statornic ospitalitatea lui Sen Ling, nevrând să-şi pună prietenul într-o situaţie delicată. După înăbuşirea răscoalei îşi reluară legăturile din trecut, care deveniră şi mai strânse după vremelnica lor întrerupere.

Sen Ling avea patru fii şi o singură soţie. Monogamia sa era privită de cei apropiaţi ca un fel de excentricitate.

— Văd că eşti foarte bine informat asupra tuturor amănuntelor, interveni Jack. De unde ai aflat astea?

Cunningham zâmbi înveselit, în timp ce-şi aducea aminte:

— Povestea mea e alcătuită din fragmente aduse de Audrey şi sora ei, dar cele mai multe furnizate de Ted King, soţul decedat al Claudiei. Tatăl lui Ted fusese ofiţer secund pe vasul comandat de Henry Hilton – şi totodată prietenul lui cel mai apropiat vreme de doisprezece ani. Aşa s-au întâlnit Ted şi Claudia. Şi această poveste nu e lipsită de interes, dar nu vreau să te plictisesc cu ea acum.

— Dimpotrivă, zise Jack. Spune mai departe.

— Ia să vedem, unde am rămas?... A, da, Sen Ling avea o singură soţie, patru fii şi o mulţime de unchi mătuşă, veri, nepoţi şi nepoate. Se spune că atunci când se adunau cu toţii de sărbători, familia alcătuia un tablou impresionant.

— Oamenii aceştia locuiau cu toţii împreună?

— Într-un singur domeniu vast, înconjurat de un zid înalt şi porţi splendide. Deşi, după câte înţeleg, aceste clădiri mari sunt amplasate în aşa fel ca – în ciuda numeroşilor locatari – fiecare grup al marii familii să-şi poată trăi viaţa în linişte, după cum doreşte... Dar văd că am început s-o cam lungesc. Sper că nu te plictiseşti.

— Nicio vorbă de aşa ceva! Sunt numai urechi.

— Claudia Hilton s-a născut în 1896 la San Francisco, Mama ei a avut o sarcină grea care i-a zdruncinat serios sănătatea pentru mulţi ani de zile. În câteva rânduri a trebuit să fie internată în spital, iar fetiţa a fost trimisă într-un pension lângă Monterey. Soţii Hilton au fost preveniţi că ar fi mai bine să nu mai aibă alţi copii. Nu cunosc exact diagnosticul, dar, după cum ştii, în asemenea cazuri, cauzele pot fi multiple.

În 1904, doamna Hilton şi-a dat seama că a rămas din nou însărcinată. Bineînţeles, soţul ei era foarte îngrijorat. Nu putea să renunţe la slujbă, mai ales în acea perioadă, deoarece treburile în China erau încurcate. Medicul de bord, căruia Henry îi împărtăşi temerile sale, îl sfătui să-şi ducă soţia la Honolulu, unde s-ar putea să se simtă mai bine. Aşa că au dus-o acolo, dar ea era şi mai singură şi înspăimântată. Într-un rând, spre sfârşitul sarcinii, Henry a găsit-o într-o stare de enervare atât de neobişnuită, încât medicul de bord i-a recomandat s-o ia cu ei pe vapor. Când au ajuns la Hong Kong, starea doamnei Hilton reclama îngrijiri pe care nu le putea găsi pe bordul unui vas, aşa că au internat-o în spital.

— Probabil că al lui Sen Ling? presupuse Jack.

Cunningham dădu din cap.

— Exact, şi familia lui Sen Ling se arăta foarte afectată. Henry Hilton trebuia să plece peste o săptămână. Îl asigurară că vor avea toată grija pentru ca doamnei Hilton să i se acorde cea mai mare atenţie. Cu multă părere de rău, căpitanul părăsi portul. Pe vremea aceea nu se inventase încă radioul. Când ajunse la San Francisco îl aştepta o telegramă de la Sen Ling. Erau doar câteva rânduri:

„A fost îngropată alături de străbunii mei. Fetiţa dumitale este în casa noastră”.

Beaven scoase o exclamaţie de uimire:

— Au luat-o la ei?

— Întocmai. I-au angajat o doică la spital. Nimeni nu ştie ce s-a întâmplat când Hilton a sosit din nou la Hong Kong şi şi-a văzut fiica. Cred că a fost o scenă sfâşietoare. Doamna Sen Ling era încântată să aibă în casă o fetiţă mică; deşi era mulţumită că toţi copiii ei fuseseră băieţi, îşi dorea fireşte şi o fetiţă. În împrejurările acelea era evident că fetiţa urma să rămână un timp în China. Henry nu mai avea un cămin al său. Pentru Claudia era mult mai bine să stea la pension decât acasă, în grija unei menajere. Data următoare când a venit la Hong Kong, Henry i-a spus doamnei Sen Ling că doreşte să-i dea fetiţei numele de Audrey; pe care îl purtase şi mama ei. Doamna Sen Ling zâmbi şi se uită întrebător la soţul ei.

— Domnule căpitan, fetiţa ar trebui să aibă două nume, spuse Sen Ling; dumneata o vei chema Audrey, iar noi te rugăm să ne dai voie să-i spunem Lan Ying.

— Numele ăsta înseamnă ceva? întrebă Jack.

— Da, dar nu ştiu ce anume.

— Ea n-a vrut să-ţi spună? întrebă Jack din nou, încercând să-şi stăpânească tremurul glasului.

— Nu, şi nici Claudia nu ştie. Am întrebat-o.

Jack strânse dinţii aproape să spargă pipa. Aşadar, nici propria ei soră nu ştia. Şi totuşi s-ar putea ca Audrey să-i spună *lui*!

— Beaven, începe să-mi fie frig. De altfel, cred că ţi-am povestit cam tot ce era de spus, în afară de faptul că fata a venit în Statele Unite abia acum trei ani. Nemulţumirea Claudiei de-a o şti în China ajunsese aproape o obsesie. Nu se mai gândea şi nu mai vorbea decât despre asta. În cele din urmă m-a convins să-i scriu că sunt de părere – şi era adevărat. Dumnezeu mi-e martor – ca Audrey să revină în patrie, cel puţin într-o vizită, altfel Claudia să va îmbolnăvi. Şi astfel, Sen Ling şi soţia sa au adus-o aici. Au făcut drumul la întoarcere pe o altă rută şi s-au oprit un timp în Anglia,

unde Sen Ling avea nişte afaceri pe care ţinea să le rezolve personal.

— Asta explică ceva, spuse Jack. Când a fost la noi în spital, Audrey numise ascensorul „lift”. E un cuvânt englezesc, nu-i aşa?

— Ai o memorie remarcabilă, observă amuzat Cunningham. În orice caz, Audrey n-a trebuit să meargă la Londra pentru a învăţă că „ascensorul” este „lift”. După cum ştii, Hong Kong e un oraş în bună parte englez. Mulţi copii pe care i-a cunoscut ea erau tot atât de englezi ca şi John Bull[19].

— Prin urmare, a avut totuşi relaţii cu cetăţeni de limbă engleză? Am dedus, din modul cum pronunţă unele cuvinte, c-a învăţat engleza mai mult din cărţi decât din conversaţie. Are obiceiul să accentueze ciudat ultimele silabe.

Cunningham râse.

— Într-adevăr, Beaven, ai observat exact. Ei bine, aceste mici deprinderi nostime i-au rămas de la o guvernantă pe care i-a angajat-o Sen Ling. Femeia era de origine franceză şi vorbea cu Audrey franţuzeşte – şi englezeşte – dar aşa cum vorbesc de obicei franţuzoaicele. Uneori Audrey îşi alcătuieşte frazele într-un mod care arată că e mai familiarizată cu sintaxa franceză.

Cunningham se opri o clipă.

— Vei avea ocazia să constaţi foarte curând că Audrey nu se va simţi niciodată mulţumită în afară de hotarele Chinei. Dintr-un anumit punct de vedere, situaţia asta e cât se poate de proastă. Ce se va alege de viaţa ei? Nu s-ar putea gândi să se mărite cu un chinez, oricât de mult respect ar avea faţă de el, iar dacă un american se va căsători cu ea, va fi obligat să-i refacă în întregime structura sufletească, ceea ce-i va altera în mod inevitabil personalitatea; sau, eventual…

Urmă o lungă tăcere, înainte ca Jack să îndrăznească să-l întrebe:

— Sau eventual... ce?

---

[19] Poreclă dată englezului tipic (n. red.).

Cunningham făcu un gest cu care vru să-i dea să înţeleagă că nici el nu ştie ce se va întâmpla, apoi murmură:

— Sau, eventual... să devină el însuşi chinez.

Vreme de câteva minute niciunul dintre ei nu mai zise nimic. Apoi Cunningham se ridică şi îngrămădi cu vătraiul jarul în sobă. Jack îl urmărea absent.

— Am socotit că trebuie să-ţi spun toate astea, declară doctorul.

Nu-i veni tocmai uşor să-l informeze pe Cunningham despre întâlnirea pe care o avea cu Audrey. Dacă n-ar fi considerat-o ca o lipsă de politeţe, Jack ar fi preferat să nu-i spună nimic. Dar n-avea încotro. Putea să amine, dar până la urmă tot trebuia să-i spună.

Motivul principal al reticenţei sale era îndoiala ce-l frământa, dacă avea dreptul s-o mai vadă pe Audrey. Nu era vorba de o simplă nesocotinţă, căci îşi dădea perfect de bine seama că dacă va continua să se lase sedus de farmecul şi drăgălăşenia acestei fete încântătoare, risca să tulbure desfăşurarea existenţei sale; fără a mai vorbi de greşeala pe care ar comite-o – şi lucrul părea inevitabil – dezvăluindu-şi adânca simpatie pentru ea.

Programul pe care şi-l trasase cu ani în urmă şi pe care îl respectase cu o fidelitate statornică nu admitea decât un singur scop – slujirea Ştiinţei. Respingând orice compromis, îşi formase în mod deliberat convingerea că nu-şi va putea îndeplini munca decât dacă îi va acorda întreaga atenţie. Renunţase cu hotărâre la ideea de a-şi întemeia un cămin şi de a-şi asuma o serie de griji inerente care i-ar fi solicitat tot mai mult timpul şi interesul. Fericirea casnică nu putea coexista cu ambiţia sa.

Îngăduindu-şi să visez la Audrey, avea impresia că nu violează pactul încheiat cu sine însuşi. Va avea grijă, îşi spunea, ca toate astea să rămână fără consecinţe. Desigur, n-a fost vina lui dacă împrejurările – direct legate de îndatoririle sale profesionale – l-au pus faţă în faţă cu această fiinţă minunată, întrevederea lor la hotelul „Livingstone” nu fusese altceva decât un act de curtoazie, firesc în asemenea ocazii. Excursia era de asemenea foarte

explicabilă. Nu fusese oare sfătuit s-o întreprindă? N-a fost ideea lui; Shane i-o sugerase, pretinzând că avea nevoie de câteva zile de odihnă ca să fie în formă pentru munca ce-l aştepta. Şi nici ideea vizitei la Cunningham nu-i aparţinea. Fusese propunerea lui Osgood – ca să găsească un loc bun de pescuit şi nimic mai mult, iar dacă Audrey se afla printre invitaţii familiei Cunningham, el nu era câtuşi de puţin răspunzător.

Nu se putea să fie bădăran, nu-i aşa? Ştiinţa nu permitea omului să fie grosolan şi nesociabil. Cea mai elementară politeţe, îl obliga să se scuze că fusese nevoit să plece în mijlocul povestirii. Era un lucru destul de firesc, nu-i aşa? să spună că ar dori s-audă urmarea. Cineva putea fi om de ştiinţă şi totodată om de lume. Şi dacă Audrey i-a dat un motiv plauzibil, de ce nu putea să-i încheie povestirea în prezenţa surorii sale, ce altceva putea el să facă, decât să propună o convorbire între patru ochi? Totul era cât se poate de limpede. În timpul acesta, undeva în străfundul sufletului său, un glas tainic rânjea, bătându-şi joc de toate argumentele sale, îndemnându-l să înşire mereu alte justificări.

Dar una era să-şi explice lui însuşi concursul de împrejurări care au dus la întâlnirea cu Audrey şi lipsa evidentă a unui gând ascuns în propunerea de-a o vedea între patru ochi, şi alta era să-i spună lui Bill Cunningham: „Azi după-amiază fac o plimbare cu Audrey Hilton”. Nu putea să-şi organizeze argumentele şi scuzele spre a-l convinge pe Cunningham că totul s-a petrecut în modul cel mai firesc. Ar suna caraghios. Iar glasul său lăuntric observa ironic: „Ar suna caraghios, pentru că eşti ridicol, şi nimeni n-o ştie mai bine ca tine”.

— M-am înţeles cu Audrey să facem împreună o plimbare cu maşina azi după-amiază, declară Jack când ajunseseră la vreo doi kilometri de oraş.

— Ştiu, mi-a spus Edith, zise Cunningham. A poftit-o astăzi pe Audrey să meargă cu ea la o petrecere în aer liber, dar ea s-a scuzat că nu poate veni pentru că a promis să iasă cu dumneata. Sper că va fi o plimbare plăcută şi că

veţi avea vreme frumoasă. Vă aşteptăm diseară la noi. Vă întoarceţi până la cină, nu-i aşa?

— Mulţumesc. N-aş vrea să abuzez de ospitalitatea voastră. Mâine plec acasă, să m-apuc iar de treabă. Nu sunt obişnuit cu vacanţele. Mă simt parcă vinovat că-mi neglijez munca.

— După părerea mea, spuse Cunningham, orice om angajat într-o profesiune ca a noastră, atât de epuizantă pentru sistemul nervos, poate da un randament mai bun în unsprezece luni decât în douăsprezece. Nu există om care să aibă o mai mare nevoie de concediu – şi nu există om care să aibă mai puţine posibilităţi de a-l lua.

Jack se declară pe deplin de acord:

— M-am întrebat adesea, adăugă el, dacă în loc să tragi din greu unsprezece luni şi să lipseşti apoi o lună de zile, riscând să-ţi pierzi îndemânarea, n-ar fi oare mai bine să-ţi iei mai des câte 2–3 zile libere.

— Uite că am ajuns acasă. Bill conduse maşina spre garaj. Acum să îmbucăm repede ceva şi să ne vedem fiecare de-ale noastre. Edith nu-i acasă. Trebuie să fie la petrecere. De altfel a luat parte la organizarea ei. Ne vom vedea cu ea diseară.

După ce mâncă în grabă, Cunningham plecă fără să mai zăbovească. Jack îmbrăcă cu grijă un costum sport, aruncând din când în când o privire spre ceasornicul de pe comodă. De teamă că a rămas neîntors, îl învârti de câteva ori. E curios, îşi spuse privindu-se în oglindă în timp ce-şi înnoda cravata pentru a doua oară, cum timpul pare să stea pe loc în anumite ocazii, şi cât de iute trece în altele. Pe semne că mintea noastră nu dispune de aceleaşi instrumente de precizie pentru măsurarea timpului. Trei minute când aştepţi să fiarbă un ou şi trei minute pentru o convorbire telefonică interurbană nu sunt deloc echivalente. Un individ ştie din experienţă ce greutate poate ridica, cât de repede poate să alerge, cât de departe poate să sară; cunoaşte aproape la milimetru lungimea şi lăţimea automobilului său; ştie cu certitudine dacă poate să se strecoare pe o stradă îngustă înţesată de maşini; îşi dă

seama dacă e posibil sau nu să parcheze undeva, dar e incapabil să aprecieze valoarea relativă a minutelor. Având doar o singură viaţă de trăit şi timpul fiindu-i extrem de limitat, e totuşi ciudat cum de n-a reuşit omul să-şi dezvolte un simţ mai precis al timpului, care să-l ajute la o mai bună chivernisire a acestui dar, cel mai de preţ dintre toate. Şi din nou glasul lăuntric îl apostrofă: „Dacă vrei să ştii de ce filozofezi pe această temă, am să-ţi spun eu: încerci şi-ţi abaţi gândurile de la întâlnirea cu Audrey – pentru că ţi-e teamă de ea. Doreşti s-o vezi – dar nu ştii ce să-i spui. Te-ai îndrăgostit de ea – şi-ţi dai seama că nu trebuie s-o iubeşti. Ai vrea să-i cunoşti sentimentele faţă de tine – şi nădăjduieşti să-i placi şi tu. Ba chiar eşti convins că-i placi. Dar dacă-i aşa, ce-ai de gând să faci mai departe?”

Maşina răspundea prompt comenzilor, promiţând să se comporte bine. Adresa lui Audrey nu era greu de găsit. Locuia într-o casă spaţioasă, gen vilă. Îl întâmpină la uşă, gata îmbrăcată pentru plimbare. Costumul ei alb de flanelă, bine tăiat după moda americană, îi punea în valoare silueta, mai bine decât toaleta chinezească largă, pe care o purtase în seara convorbirii lor, întreruptă atât de brusc, la hotelul „Livingstone”. O eşarfă roşie sublinia negrul intens al părului ei, iar o panglică îngustă de mătase albă îi strângea bretonul pe fruntea neobişnuit de albă. Ii întinse mâna şi-i zâmbi într-un fel care făcu să-i tresară inima în piept. Fata nu încerca să se prefacă; aştepta cu nerăbdare venirea lui şi nu se sfia să i-o arate.

— Îmi pare rău că n-ai să-l vezi pe Teddy, zise. ea, a plecat sâmbătă într-o tabără de copii. E voinic şi vesel. Mergem?

Ridică spre el întrebătoare ochii ei căprui şi făcu o mişcare cu capul, îndemnându-l să se grăbească. Era ca şi cum s-ar fi cunoscut de mult, şi nu mai era cazul să se arate rezervată. Jack simţi că i se încălzeşte inima la acest mic semn de încredere. Într-un fel nedefinit, Audrey se lăsa cu totul în grija lui. Încercă un sentiment de mândrie, care aducea foarte mult cu mândria de stăpân.

Jack coborî capota maşinii. Audrey mergea pentru prima

oară într-o maşină deschisă. Senzaţia de libertate îi dădea aripi, şi ea îşi exprima bucuria cu atâta exuberanţă, încât Jack se gândi că această fată o fi dus până atunci o viaţă destul de retrasă. O întrebă dacă avea vreo preferinţă unde să meargă. „Oriunde” răspunse ea prompt.

Şi astfel, lăsând în urma lor oraşul, Jack alese drumul pe care se întorsese ceva mai înainte din excursia făcută împreună cu Cunningham. Şoseaua traversa o regiune împădurită, de-a lungul unor lacuri mărunte, care străluceau în soarele după-amiezii. Maşina înainta încet fără zgomot, pe sub umbra deasă a brazilor înalţi. Audrey, cu buzele întredeschise, respira cu nesaţ aerul înmiresmat. Clătină capul uimită; aproape nu-i venea să creadă că poate exista o frumuseţe atât de nebănuită şi de încântătoare.

— Mi se pare că nu ţi s-a întâmplat prea des să te afli în mijlocul naturii, observă Jack.

— Într-adevăr, sora mea e totdeauna ocupată în timpul zilei, iar eu nu ştiu să conduc maşina.

— Ar trebui să ai o maşină mică. Ai putea să fii mai liberă în felul acesta.

— Unele persoane nu sunt sortite să fie libere spuse ea, şi cred că sunt una dintre acestea.

— De ce? În timpul cât ai stat în China nu te-ai bucurat de libertate?

— Sigur că nu. Fetele chineze, mai ales în casele care respectă vechile tradiţii, duc o viaţă foarte izolată şi ferită. Dar pe vremea aceea nu-mi dădeam seama de asta. În Statele Unite e cu totul altfel. Aproape toată lumea se bucură de mai multă libertate.

— Afară de dumneata? întrebă Jack cu simpatie.

— Poate că-i din vina mea, mărturisi Audrey. Îmi vine greu să mă adaptez obiceiurilor americane. Nu cunosc prea multă lume, iar sora mea, ştiind că n-am prea avut ocazia să fiu independentă, se poartă cu mine de parcă aş fi un copilaş.

— Trebuie să punem capăt acestei situaţii, declară Jack categoric. Să-i spui surorii dumitale că nu mai eşti copil.

— Mi-e teamă că nu va înţelege.

— Ai face bine să te emancipezi cât mai repede, înainte ca ea să-ţi distrugă personalitatea.

Audrey râse, oarecum stânjenită.

— Cred că-i tocmai ceea ce fac acum. Mă simt vinovată. Claudia n-ar fi de acord cu asta, absolut deloc. De aceea nu i-am spus nimic. Este o senzaţie ciudată, adăugă ea, să evadezi din tine însuţi.

Rămase mirată când Jack îi mărturisi la rândul său, pe un ton conspirativ, că şi el se bucură de senzaţia unei libertăţi neobişnuite.

— Am o viaţă foarte strictă, îi spuse. Dacă îţi savurezi ora de libertate furată, te asigur că şi cu mine se întâmplă la fel.

— Vrei să spui că munca la spital şi la Facultatea de medicină îţi ia tot timpul? întrebă ea curioasă. Nu crezi că e un sacrificiu prea mare?

— La drept vorbind, explică Jack, mi-am întocmit singur programul de lucru. Este o poveste lungă, şi n-am să te plictisesc cu ea. Ziua e prea frumoasă ca s-o stric cu asemenea amintiri neplăcute.

— Te rog, stărui Audrey cu blândeţe. Aş vrea să cunosc aceste amănunte, dacă vrei să mi le spui.

Maşina îşi încetini mersul.

— Când am intrat la Facultatea de medicină ca student, aveam aproximativ aceleaşi idei asupra muncii mele viitoare ca şi majoritatea colegilor mei. Aveam o înclinaţie firească pentru cercetarea ştiinţifică şi priveam cu interes studiile medicale, dar nu mi-am închipuit vreodată că mă voi lăsa dominat de profesiune în aşa măsură încât nimic altceva să nu-şi mai găsească loc în preocupările mele.

— Şi apoi deodată a intervenit ceva? îl încuraja Audrey.

— Da, dar nu ceea ce-ţi închipui. Mulţi oameni s-au consacrat unei cauze sau unei misiuni cu un devotament exclusiv datorită unei decepţii, unei dragoste nefericite de pildă. Dar nu este cazul meu. Mi-am urmat viaţa firească de student fără încurcături şi complicaţii care să-mi afecteze emotivitatea. Nu, ceea ce a determinat cursul vieţii mele a

fost o cuvântare ţinută în faţa clasei, chiar în prima zi, de un strălucit profesor al facultăţii. Tabloul pe care ni l-a schiţat el, al unei vieţi consacrate ştiinţei, m-a zguduit profund. Pentru a atinge cea mai mare eficienţă în această carieră, spunea acest profesor, nu-i suficient să-ţi impui o autodisciplină severă – în ce priveşte obişnuinţele, orele de muncă şi renunţarea la orice fel de distracţii –, ci să faci în aşa fel ca această autodisciplină să devină o a două natură.

— Înţeleg, observă Audrey. În felul ăsta nu-ţi vei irosi momente preţioase, regretând ceea ce ai pierdut.

— Întocmai! declară Jack, plăcut surprins de perspicacitatea ei.

— Şi dumneata ai făcut-o? întrebă ea. Te şi văd făcând aşa ceva! Nu ţi-a fost greu?

— Ba da, dar n-a trecut mult şi-am început să mă mândresc cu asta, ca omul care strânge bani. Prima mie se adună cel mai greu.

— Şi după aceea omul devine un zgârcit, sugeră ea zâmbind.

— Bănuiesc că aşa se întâmplă, încuviinţă Jack. Nu ra-am gândit vreodată prea mult la bani, şi nu-mi prea dau seama când economia devine zgârcenie.

— Nici n-ai avut nevoie să te gândeşti prea mult la bani dacă nu te-ai dus niciodată nicăieri şi n-ai făcut altceva decât să munceşti. Aşa că după o vreme – Audrey făcu o mişcare cu capul, solicitându-l să răspundă – nici nu te-a mai chinuit regretul pentru ceea ce ai pierdut.

Jack rămase o clipă gânditor:

— De fapt, n-aş putea spune că nu erau şi zile în care eram nemulţumit; dar, în general, munca m-a interesat atât de mult încât nimic nu mai avea importanţă în ochii mei.

Se întoarse spre ea cu un zâmbet care promitea o mărturisire:

— Hai să vorbim, de pildă, de fete. Nu există nimic care ar putea tulbura mai mult sufletul unui tânăr decât o dragoste. Şi atunci, pentru a evita această eventualitate, am luat hotărârea să ignorez cu desăvârşire existenţa femeilor.

Audrey îşi întoarse privirea şi nu zise nimic. Jack continuă:

— Aşa că, asta e de fapt pentru mine o oră de libertate furată. Râse puţin intimidat. Dumneata ai fugit de Claudia, iar eu...

— Iar dumneata ai fugit de dumneata însuţi, preciză Audrey.

— Da, cam aşa ceva.

— Şi totuşi – Audrey îl privi cu un zâmbet deschis – dumneata ai o scuză atât de bună, domnule doctor. La urma urmei, nu faci decât să-ţi continui cercetările. M-ai invitat ca să-ţi spun restul povestirii despre viaţa mea în China. Poate n-ar fi rău – adăugă ea gânditoare – să ai din când în când câte un pacient chinez, nu crezi?

Jack îi cercetă ochii o clipă, dar nu citi în ei nici urmă de maliţiozitate.

— Într-adevăr, replică el liniştit. S-ar putea şi aşa ceva. Dar n-ai vrea să continui povestirea? Sunt foarte nerăbdător s-o ascult.

— Nu prea ştiu de unde să încep. Glasul ei vibra înduioşat când îşi reluă strania poveste. Jack o cunoştea deja în buna parte de la Cunningham, dar nu-i spuse nimic. O ascultă atent când îi vorbi despre împrejurările neobişnuite ale naşterii sale la Hong Kong şi ale adopţiunii de către familia Sen Ling. Maşina se oprise la o cotitură a drumului, într-un luminiş de unde se deschidea o privelişte splendidă asupra lacului argintiu, încreţit de briza după-amiezii.

— Povesteşte-mi ceva despre copilăria dumitale, o îndemnă Jack, după ce Audrey termină prologul vieţii ei. Nu ştiu aproape nimic despre viaţa din China. Dacă ar fi să mă iau după cunoştinţele mele, puteai tot atât de bine să te fi născut pe Lună. Ţi-a venit greu să înveţi limba chineză?

Audrey râse amuzată.

— Ce caraghios! exclamă ea. Doar e limba mea maternă. Nu cred că mi-a venit mai greu decât ţi-a venit dumitale să înveţi limba engleză când erai copil mic, domnule doctor Beaven. Şi cu o lucire veselă în ochii ei căprui adăugă: îmi închipui că ai fost şi dumneata copil cândva. nu-i aşa? Eşti

un om atât de serios încât încep să nu mai fiu prea sigură.

Jack începu să râdă pentru a-i dovedi că nu era chiar atât de serios pe cât părea, şi Audrey îşi urmă povestirea:

— Îmi aduc aminte foarte limpede de primii mei papuci – spuse ea visătoare. Erau roşii şi aveau nişte capete de pisici gri pictate în vârf, asta ca să nu cad, înţelegi! Pisicile cad întotdeauna în picioare.

— Vrei să spui că familia credea cu adevărat aşa ceva?

— Bineînţeles că nu. Audrey respinse zâmbitoare această bănuială. Adică vreau să spun – se grăbi ea să precizeze – mama mea nu credea în aceste lucruri şi nici înţeleptul Sen Ling. Dar vechile mituri sunt înrădăcinate adânc, iar simbolurile străbune sunt respectate. Poate că Shun-cheng credea în puterea pisicilor. Shu-cheng era *amab* – adică doica mea – şi a fost crescută într-un mediu unde domnea credinţa în superstiţii. Cele mai multe învăţături le capătă copiii prin basme şi poveşti. Dar şi cu dumneata s-a întâmplat la fel, nu-i aşa? Poate că noi am aurit mai multe despre faptele zeilor, deşi nu sunt sigură de asta. Oare nu se spune că Iehova al vostru a deschis o trecere în mijlocul apelor pentru ca bunii săi prieteni să nu-şi ude picioarele?

— Da, dar e mult de atunci, spune Jack înveselit.

Obrazul lui Audrey se însufleţi:

— Vezi, asta e deosebirea dintre zeii voştri şi ai noştri, continuă ea. Zeii voştri şi-au încheiat misiunea. Ai noştri sunt încă vii şi activi tot timpul.

— Cum asta? întrebă Jack cu un interes crescând,

— De exemplu, zeul bucătăriei aude tot ce se vorbeşte acolo şi le spune celorlalţi zei.

— Înseamnă oare că la bucătărie se vorbeşte mai mult decât în altă parte?

— Poate că da. Cred însă că la bucătărie se vorbeşte întotdeauna mai deschis. Dar, probabil, chipul acestui zeu era atârnat la bucătărie ca să fie mai aproape de zaharniţă. Ori de câte ori cineva dintre noi spunea o vorbă mai urâtă sau mai puţin amabilă, pe care n-ar fi vrut s-o audă ceilalţi zei, atingea buzele zeului cu zahăr.

— În felul acesta relatarea pe care o făcea zeul se în-

dulcea?

— Da, iar noi plăteam pentru zahăr cu un serviciu care trebuia îndeplinit.

— Sau eraţi puşi la colţ, sugeră Jack, ca să meditaţi asupra greşelii voastre.

— Nu, spuse Audrey cu seriozitate. Chinezii nu-şi pedepsesc niciodată copiii în felul ăsta. În China, meditaţia e un privilegiu, nu o pedeapsă. Un părinte din China s-ar simţi foarte mâhnit dacă copilul său ar considera că o oră de singurătate şi meditaţie este o corvoadă.

Era un punct de vedere nou, dar Jack recunoscu că avea şi părţile lui bune.

— Cu prima ocazie am să comunic acest lucru părinţilor unui copil, spuse el. Ca să aibă la ce să se gândească.

Cu cea mai perfectă candoare, Audrey adăugă:

— Poate că vei fi bucuros să-ţi aminteşti de acest lucru când va trebui să-ţi disciplinezi copiii dumitale,.. dacă ai să ai, bineînţeles.

Eu nu voi avea copii, declară Jack categoric. După cum ţi-am spus, în viaţa mea nu există loc pentru obligaţiile pe care le implică o familie ordonată, aşa cum înţeleg eu că trebuie să fie o familie. Dar am renunţat la toate astea cu ani în urmă. Nu am timp pentru astfel de răspunderi.

— Mă tem că sunt în aceeaşi situaţie – din alte motive, dar tot atât de temeinice –, replică Audrey, după câteva clipe de gândire. Mă gândesc foarte serios că nu voi fi în stare să trăiesc în felul în care trăiesc familiile americane; şi n-aş vrea să mă căsătoresc nici în China, deşi chinezii îmi inspiră un profund respect.

— Vezi, Audrey, dumneata şi cu mine avem multe puncte comune. Nu te superi că-ţi spun Audrey?

Ea zâmbi şi scutură din cap:

— Nu, dar aş prefera să-mi spui pe numele la care ţin mai mult, numele meu chinezesc, pe care l-am purtat până nu demult. Adică mă gândesc că ar fi foarte plăcut dacă mi-ai spune Lan Ying, Mi-e dor să-mi aud numele. Vrei să-mi spui aşa?

Se apleca uşor spre el, cu ochii strălucind de bucurie şi,

mişcându-şi buzele ca pentru a învăţa, un copil mic, rosti rar: Lan Ying.

— Lan Ying, repetă Jack înduioşat, lungind cântat silabele, aşa cum făcuse ea.

Audrey bătu din palme încântată.

— Este foarte bine, şi încă de la prima oară, spuse pe un ton de încurajare maternă. Prinzi foarte repede, domnule doctor Beaven. Am să te-nvăţ o mulţime de cuvinte care îmi plac mai mult, numai ca să te aud rostindu-le. Mi-e dor de sunetul limbii mele. Nici nu-ţi închipui ce chinuitoare poate fi această nostalgie.

— Nu m-am gândit până acum niciodată la asta, recunoscu Jack, dar e uşor de înţeles, Lan Ying, ce trebuie să simţi... Acum că veni vorba, în ultima vreme nici eu nu prea mi-am auzit adesea numele rostit. Colegii mei din anii studenţiei, care îmi spuneau „Jack”, s-au împrăştiat care încotro. Sunt doctorul Beaven la spital şi la facultatea de medicină.

Lan Ying tăcu câteva clipe înainte de a răspunde:

— Îmi dai voie să-l pronunţ? întrebă ea, cercetându-i ochii cu gravitate.

— Ţi-ar face plăcere? întrebă Jack la rândul său, străduindu-se sä rămână calm.

— Oare se cuvine? Nu ştiu, De fapt suntem aproape ca doi străini. Poate că aşa ceva nu se obişnuieşte. Dar dumneata ai să-mi spui, nu-i aşa? dacă-i un lucru care nu se cade să-l fac.

— Sigur, Lan Ying, am să-ţi spun fără ezitare. Îşi auzea bătăile inimii. Nu dorea ca ea să-şi dea seama de emoţia pe care o resimţea.

Fata strânse buzele şi-şi întoarse privirea, de parcă ar fi ezitat să-i facă o mărturisire.

— Numele dumitale n-ar fi greu de pronunţat, începu ea cu sfială. În spital am auzit-o pe domnişoara Warren, în timp ce vorbea cu o altă soră, spunându-ţi pe numele mic. Cred că surorile o fac adesea. Ştii cum îl numesc pe profesorul Forrester al dumitale? Buzele ei schiţară un zâmbet.

Jack dădu din cap şi începu să râdă:

— Sigur că ştiu.

— Dar el ştie?

— Bineînţeles.

Clătină din cap şi, anticipându-i răspunsul, spuse:

— Probabil că nu-i place.

— Nu ştiu. Sunt atâtea lucruri care nu-i plac lui Tubby. Ar putea fi unul din ele.

— Şi care ar fi altele? întrebă Lan Ying, curioasă.

— Iată, eu... de pildă.

Lan Ying reacţionă prompt, respingând această afirmaţie cu un gest de neîncredere.

— Am auzit de asta, spuse ea, dar desigur nu este adevărat.

— Ce te face să crezi că n-ar fi?

— Pentru că i-a spus surorii mele că promiţi să devii cel mai strălucit chirurg al spitalului. Ar fi spus el aşa ceva dacă nu ţinea la dumneata?

— Da, ar fi putut s-o facă. Un om poate aprecia munca cuiva fără să-l simpatizeze. Uneori mă gândesc că doi oameni care nu se înghit pot face o treabă mai bună decât doi buni prieteni care îşi pierd timpul pălăvrăgind.

— Dar dumneata ţii la profesorul Forrester, nu-i aşa?

— Nici gând!

— Şi lucraţi împreună toată ziua?

— Uneori şi toată noaptea.

— Şi el nu ţi-a spus niciodată „Jack”? întrebă ea.

Simţi o căldură plăcută auzindu-şi numele rostit de buzele ei. Lan Ying avea nişte buze adorabile. Curbele lor mobile îl fascinau. Nu mai vedea altceva dincolo de muşchii care le puneau în mişcare; uită tot ce ştiuse până atunci despre anatomia buzelor.

— Nu, replică el cu un zâmbet uşor sardonic. Tubby nu e niciodată familiar cu mine, ci foarte acru şi critic. Trebuie să recunosc că reproşurile sale sunt în general juste şi utile. E un om foarte cultivat. De altfel, Tubby e cel care a rostit cuvântarea aceea – în prima zi de studenţie – de care ţi-am vorbit, cuvântare care mi-a schimbat viaţa din temelii.

Lan Ying clătină capul neîncrezătoare.

— Vrei să spui, întrebă ea nedumerită, că ai permis ca opiniile unui om care-ţi era antipatic să-ţi schimbe într-adevăr viaţa?

— De ce nu? părerile asupra unor asemenea probleme nu sunt o proprietate particulară. Nu era necesar să-l simpatizez pe Tubby ca să recunosc adevărul spuselor sale. Poate că asta dovedeşte o lipsă de sensibilitate – adăugă el – .şi poate nici nu sunt sensibil. Uneori s-a întâmplat ca simpatiile şi antipatiile mele să fie mai puţin intense decât la majoritatea oamenilor. Dar disciplina severă a înclinaţiilor şi aversiunilor mele face parte din programul pe care mi l-am impus. Aversiunea mea faţă de Tubby n-are nimic de-a face cu ideea că munca noastră comună e în avantajul amândurora. Şi presupun – îşi alese cuvintele cu grijă – presupun că aş putea privi o afecţiune în acelaşi fel. Oricât de profund aş simţi-o în sufletul meu, n-aş lăsa-o să-mi încalce îndatoririle.

Nu era prea satisfăcut de această cuvântare, pe care o ţinuse mai mult spre a se convinge pe sine.

— Eşti foarte dur, Jack, remarcă Lan Ying cu gravitate, ceea ce-l făcu să se simtă descumpănit, deşi îşi dădea seama că merită aprecierea. Dar cred că eşti şi foarte singur, adăugă ea, dacă te interesează atât de puţin oamenii ca indivizi.

— Orice domeniu al cercetării ştiinţifice, explică Jack, căutând să evite fondul real al conversaţiei lor, e o muncă solitară. Dar, spuse el cu însufleţire, îşi are compensaţiile ei. Nu-mi doresc să fac altceva. Sunt pe deplin mulţumit.

Lan Ying îşi scutură capul cu o încăpăţânare copilărească.

— Nu se poate să fii mulţumit – rosti ea simplu. Îşi puse dintr-o pornire lăuntrică degetele pe mâna lui:

— De ce nu te împrieteneşti cu acest Tubby? Este un orgolios şi nu-i vine să facă primul pas către o împăcare. Dar dumneata eşti mai tânăr, nu eşti îndărătnic şi ştiu că nu eşti un om rău.

Jack se încruntă. Subiectul îi era penibil. Nădăjduia să-l poată schimba cât mai repede, dar deocamdată nu era în

măsură să-l abandoneze.

— Nu poate fi vorba de niciun fel de împăcare – spuse el hotărât. Tubby şi cu mine n-am fost niciodată prieteni, aşa că n-avem de lămurit vreo neînţelegere sau de reluat vreo prietenie.

— Îmi pare rău, Jack, replică ea blând. Cred că atmosfera asta v-a făcut ambilor mult rău.

Observând că discuţia nu-i face plăcere şi socotind ca s-a vorbit destul pe această temă, Lan Ying schimbă brusc subiectul, atrăgându-i atenţia asupra frumuseţii peisajului calm ce se întindea în faţa lor.

— Poate că ţi-ar face plăcere să coborâm până la lac – sugeră Jack, şi se uită la pantofii ei. Cred că nu-ţi va fi greu. Poteca pare să fie destul de bună.

Propunerea îi plăcu şi porniră amândoi printre copacii înalţi, el cu paşi mari, iar ea alături, cu mersul ei mărunt. Jack observă înveselit că avea picioare foarte mici. Ridicând fruntea, Lan Ying îi surprinse zâmbetul şi-l privi întrebătoare.

— Cred c-am auzit de undeva –, începu el cu îndrăzneală – că chinezoaicele nu se mai străduiesc să aibă picioarele mici. Sau poate că nu-i adevărat?

— Îţi mulţumesc, răspunse Lan Ying, dacă cumva ţi-am ghicit gândul. De felul meu nu sunt prea înaltă, aşa că n-am nevoie de picioare mari.

— Trebuie să fi fost îngrozitor, reflectă Jack, pe vremea când se bandajau picioarele fetiţelor mici, făcându-le infirme pe toată viaţa.

Lan Ying izbucni în râs şi, oprindu-se în loc, îşi arătă tocurile înalte.

— Cred că nicăieri femeile nu sunt lăsate să umble în mod normal, spuse ea. Te-ai uitat vreodată pe sub mesele restaurantelor voastre de lux?

Jack nu-şi amintea să fi făcut aşa ceva, dar promise că la prima ocazie va încerca.

— Cucoanele îşi scot probabil pantofii, nu? se interesă el.

— Da, şi senzaţia e foarte plăcută. E atât de caraghios, adăugă ea. Chinezii au renunţat tocmai la timp la nebunia

picioarelor mici ca să mă scutească de o mare incomoditate, şi acum am venit în Statele Unite ca s-o găsesc aici.

— Dacă aş fi femeie, declară Jack, aş ţine să fiu independentă şi să port ce-mi place.

— Vorbă să fie! răspunse Lan Ying pufnind în râs. Ce ştii *dumneata* despre femei?

Jack dădu din cap, acceptând acuzaţia, deşi considera că ar putea să-şi apere cu succes punctul de vedere. Lan Ying găsi probabil că e momentul potrivit să schimbe din nou subiectul, pentru că imediat începu să admire cu un entuziasm sincer frumuseţea naturii înconjurătoare.

— Cât de odihnitor trebuie să fie acest concediu pentru dumneata, spuse ea, după zilele atât de lungi şi de obositoare de la spital. Cred că te deprimă îngrozitor toate acele mizerii ale oamenilor,

Jack făcu un gest vag. Nu-i plăcea să pozeze în altruist sentimental, şi cu atât mai puţin în martir.

— Mizeriile oamenilor, răspunse el cu o indiferenţă voită, fac parte din munca zilnică a unui medic. N-are voie să se lase impresionat. Cu cât va fi mai afectat de ele, cu atât va fi mai puţin în stare să le aline. Emoţiile şi durerea trebuie lăsate în seama bolnavilor şi a familiilor lor. Unui medic nu are voie să i se moaie inima.

Această metaforă îi stârni interesul.

— Ce expresie nostimă! exclamă ea. „Să i se moaie inima”.

— N-ai mai auzit-o? E o veche zicală printre noi. Dacă cineva se lasă uşor cuprins de milă, simpatie sau afecţiune noi spunem că i se moaie inima.

— Şi nu e bine să-ţi fie milă de cineva? întrebă ea făcând ochii mari. Crezi că nu trebuie să ne arătăm compătimirea sau afecţiunea?

— Depinde de împrejurări, răspunse Jack sentenţios. Mila este în general distructivă. Mă gândesc chiar că un sentiment atât de ieftin ca mila nu ajută de fapt la nimic, ci dimpotrivă, poate face mult rău. Iar compătimirea intensifică adesea unele tulburări, care ar fi mai puţin

penibile dacă oamenii ar încerca să uite de ele. În ce priveşte afecţiunea, ei bine, asta e cu totul altceva, dar trebuie să fim foarte atenţi cui o dăruim, sfârşi el căutând să pară impersonal.

Lan Ying întoarse capul ca să admire oglinda încreţită a lacului.

— Poate ţi se va părea ciudat, spuse ea întorcându-şi faţa spre el, dar eu mai am multe de învăţat despre aceste lucruri. În China nu vedem prea multă lume în afara familiei şi a unui cerc restrâns de prieteni apropiaţi. Chiar şi în aceeaşi casă, între bărbaţi şi femei nu există prea multă intimitate. Am fost crescută printre femei. Poate că mi se muia câteodată inima, Când ţin mult la o prietenă, nu mă pot opri să nu i-o mărturisesc.

Dădu din cap întrebătoare:

— Crezi că nu se cuvine să fac asta?

— Ba da, răspunse Jack încurajator, E foarte bine aşa.

Ochii ei deveniră gravi în momentul în care îi cercetă faţa cu o candoare de copil.

— Dar *dumitale* nu trebuie să-ţi spun că-mi eşti drag?

Se uită o clipă la ea, zâmbi încurcat şi răspunse domol:

— Drept să-ţi spun, dacă ai fi sora mea, cred că te-aş sfătui să nu spui asta; măcar nu atât de direct.

— Oo! continuă Lan Ying, dacă aş fi fost sora dumitale n-ar fi trebuit să-ţi spun că-mi eşti drag? Ce caraghios!

— Cred că nu m-ai înţeles bine. Am vrut să spun: dacă ai fi fost sora mea, te-aş fi sfătuit să nu spui asta unui bărbat care ţi-e prieten. S-ar putea să profite de sinceritatea dumitale.

— Dar *dumneata* nu vei încerca să profiţi, declară ea, privindu-l drept în ochi.

— Fireşte că nu, Lan Ying, răspunse Jack categoric. Mie poţi să-mi spui tot ce doreşti. Eu am să înţeleg. Fără îndoială că ai putut să-ţi dai seama că şi dumneata mi-eşti dragă.

— Îmi pare nespus de bine, răspunse ea fericită. Diseară am să-i scriu mamei mele adoptive că am acum un prieten foarte preţios.

— N-ai vrea să-mi scrii şi mie din când în când? sugeră Jack, gândind totodată că face o imprudenţă şi c-ar fi mai bine ca relaţiile lor să se oprească aici.

— Dacă-ţi face plăcere o să-ţi scriu, dar scrisorile mele nu sunt interesante. Mie nu mi se întâmplă niciodată nimic. Cu dumneata e cu totul altfel. Duci o viaţă activă şi realizezi atâtea lucruri importante.

Conversaţia lor fusese atât de neobişnuit de sinceră, încât Jack simţi nevoia să-i spună că ea îi atribuie calităţi pe care nu le are. Nu era un altruist şi nu dorea câtuşi de puţin ca Lan Ying să-l considere un erou plin de virtuţi.

Se aşezară alături pe o moviliţă înverzită. În apropierea apei liniştite.

— Îmi acorzi prea mult credit, Lan Ying. Nu săvârşesc fapte bune în mod deliberat. Bolnavii din spital nu se află acolo la invitaţia mea, şi interesul meu faţă de ei e pur profesional. Dacă au şi alte suferinţe în afară de cele fizice, e regretabil, dar asta nu mă priveşte. Individul care se internează cu o tumoare rahidiană poate avea o mulţime de alte neajunsuri care trebuie remediate; dar din punctul meu de vedere el nu-i decât...

— O tumoare rahidiană, completă Lan Ying cu glas liniştit.

— Am citat un caz, preciza Jack. Poate mă exprim cam dur. Dar vreau să spun că încerc să-mi fac meseria de mai bine, fără a-mi risipi atenţia între îndatoririle mele profesionale şi un interes emoţional faţă de bolnav luat individual.

— Cred că-n felul acesta pierzi o mare parte din satisfacţia la care ai dreptul, Jack. După ce ai săvârşit o operaţie prin care ai redat sănătatea cuiva, acesta îţi rămâne atât de recunoscător, încât aproape tot ce i-ai spune ar avea putere de lege în ochii lui. Ştiu că aşa s-ar întâmpla cu mine dacă aş fi bolnavă şi dumneata m-ai face bine. Orice sfat mi-ai da, l-aş urma fără ezitare.

O clipă i se păru că o vede, aşa cum şi-o închipuise cândva, în vis, pe masa de operaţie. Impresia era atât de vie încât se cutremură ca de un fior.

— Îţi mulţumesc că gândeşti în felul acesta, Lan Ying, spuse el, dar ce sfaturi ţi-aş putea da eu? Medicii nu prea ştiu mare lucru în afara propriei lor meserii,

— Şi totuşi ar trebui să ştie, insistă Lan Ying. Nimeni nu are mai multe ocazii să ajute oamenii. Cred c-ar fi foarte trist şi monoton să te mulţumeşti să ciopârţeşti trupurile oamenilor şi să le coşi la loc. Dar n-ar fi fost trist şi nici monoton dacă ai reuşi să le insufli curaj şi să-i înveţi cum să trăiască în continuare. Ar fi ceva măreţ!

Jack nu-i răspunse imediat. Considera că îşi spusese părerea în legătură cu sarcina chirurgului şi nu mai ţinea să revină asupra ei.

— Crezi că vei mai veni vreodată pe aici, ca să-i vezi pe doctorul Cunningham? spuse Lan Ying.

Jack se întrebă dacă nu cumva şi-a adus aminte de Cunningham în legătură cu cele rostite mai înainte despre posibilităţile profesiunii lor. Simţi o uşoară împunsătură de gelozie. Încerca pentru prima oară senzaţia asta. Răspunsul la întrebarea ei veni atât de târziu, încât Lan Ying îl privi mirată. Întorcându-se spre ea, Jack îi întinse palma deschisă, iar fata îi dădu încrezătoare mica ei mână înmănuşată.

— Lan Ying, începu el înduioşat, îmi eşti atât de dragă, încât nu vreau să fac nimic care ar putea să te nemulţumească. Ştiu dinainte câtă plăcere mi-ar face de te-aş vedea mai des. Dar, după cum ţi-am spus, sunt sclavul muncii mele. Vreau să-ţi rămân prieten, dar mi-e teamă că prietenia mea nu va contribui cu nimic la fericirea dumitale.

— Vrei să spui că nu ne vom mai vedea niciodată? întrebă ea cu glasul stins.

— Ai fost atât de sinceră cu mine, Lan Ying. Încât şi eu mă simt dator să mă port astfel. N-ar trebui să-ţi spun acest lucru, continuă el fără să se mai gândească, dar nimeni, niciodată... se întrerupse, trăgându-şi mâna brusc. După câteva clipe de luptă cu sine însuşi continuă pe un ton ceva mai stăpânit:

— Prietenia mea e un lucru fără importanţă. Nu te voi uita niciodată. Ne vom scrie unul altuia din când în când,

sfârşi el cu glasul frânt. Fata îi prinse mâna cu amândouă mâinile şi o strânse cu căldură.

— Ştiu ce vrei să spui, Jack. Poate înţeleg chiar mai bine decât dumneata. Ai o viaţă bine organizată – o viaţă plină de curaj – şi în ea nu există loc pentru nimeni şi nimic în afară de munca dumitale. Ai renunţat la toate ca să poţi deveni un om de ştiinţă. Şi m-aş simţi foarte nefericită dacă prietenia noastră te-ar stânjeni sau ţi-ar tulbura liniştea. Dar cred că nu va putea s-o tulbure. Suntem amândoi foarte singuri. Pentru dumneata, bărbaţii şi femeile nu sunt decât nişte maşini stricate pe care trebuie să le repari – zi de zi, noapte de noapte, toată viaţa, până-n ceasul morţii. Este fără îndoială o sarcină grea. Cât despre mine, nu am patrie, nu am preocupări, nu am bucurii. Suntem amândoi nişte orfani, dumneata şi cu mine.

Fata se opri. Jack simţea că atinsese un moment critic. Fii calm! Fii calm! Strânsoarea fermă care de ani de zile îi ţinuse blocate emoţiile, pasiunile, mai era încă acolo.

— Iar când mi-am dat seama că ţii puţin la mine, continuă Lan Ying, am dorit să devii prietenul meu. Nimeni nu mă înţelege în afară de dumneata. Şi acum ţi-e teamă să ţii la mine, e adevărat? Ochii ei se umeziră.

— De aici înainte, Lan Ying, vorbi Jack cu glasul uşor înăbuşit, ne vom înţelege foarte bine unul cu altul. Va fi o prietenie deosebită, pentru că... pentru că niciunul din noi nu se va aştepta din partea celuilalt la altceva decât la camaraderie.

— Sunt atât de bucuroasă, spuse ea. Va fi foarte frumos. Am să-ţi pictez o acuarelă ca s-o atârni în bibliotecă. Ţi-ar plăcea?

— Cum să nu?... Şi pot să-ţi cer o fotografie, Lan Ying?

— Probabil în costum chinezesc?

— Oricum, numai să fii dumneata.

— N-ai vrea să plecăm? întrebă ea. Va trebui să fiu acasă înainte de întoarcerea Claudiei.

Porniră încet înapoi spre şosea, evitând cu grijă orice aluzie la relaţiile lor personale. Jack îi deschise uşa maşinii şi, închizând-o, i se păru că n-avea niciun drept asupra ei,

deşi ştia că-i aparţine. Deschise cealaltă uşă şi se aşeză la volan.

Făcu contactul şi era gata să pornească motorul, dar se opri.

— A fost cea mai frumoasă zi din viaţa mea... spuse el. Îţi mulţumesc, Lan Ying, pentru... pentru că ai venit cu mine.

Fata îşi scoase mănuşile şi îi întinse mâna.

— Mi-a făcut multă plăcere, zise ea simplu. Voi aştepta – oricât de mult – ziua când ne vom întâlni din nou. Mă întreb, adăugă ea oftând uşor, dacă vom mai putea sta de vorbă în felul ăsta, departe de toată lumea?

— Nădăjduiesc că da, răspunse Jack cu glasul stins. Apoi, cu o mişcare subită, petrecu braţul în jurul ei şi o atrase spre el. Fata făcu o uşoară mişcare de apărare, ca o păsărică prinsă în laţ, scoase un suspin stins, apoi se strânse lângă el, sprijinindu-şi obrazul de umărul lui. Trecu un minut întreg. Jack îi luă mâna mică şi, aplecându-se, i-o sărută. Cu un surâs pierdut şi cu buzele întredeschise. Lan Ying îi urmărea mişcările. Ochii lor se întâlniră într-o mărturisire mută, pe care niciun fel de cuvinte n-ar fi putut s-o tăgăduiască. Fata îşi desprinse încet mâna şi, întorcând privirea, o sărută uşor acolo unde o sărutase el.

— Lan Ying, spuse Jack cu voce înăbuşită. Nu am niciun drept să-ţi cer asta şi dacă nu vrei eu am să înţeleg – dar s-ar putea să treacă foarte mult timp până o să ne vedem din nou... Se plecă spre ea, şi-n ochii lui tremura un fel de rugă.

Fata îi cercetă îndelung ochii, unul după altul, îi examină buzele, grav, reveni din nou la ochi. Zâmbi tremurând uşor, apoi dădu din cap întocmai ca un copil:

— N-ar fi necuviincios din partea mea?

Ridurile de la ochii lui Jack se adânciră:

— Nu-mi cere să hotărăsc eu, Lan Ying.

Ea întoarse capul şi rămase o clipă nehotărâtă. Obrazul i se îmbujora uşor, când îl privi din nou, rostind sfioasă:

— Poate ţi se va părea ciudat, Jack, dar n-am sărutat încă pe nimeni... în afară de sora mea – o singură dată – şi pe micul Teddy. Probabil că nici nu mă pricep bine...

O cuprinse în braţe şi o strânse la piept, apoi îi sărută

şuviţa adorabilă de pe frunte şi fruntea albă, îşi lipi obrazul de al ei şi-i simţi moliciunea caldă. O mână mică i se încolăci în jurul gâtului. Fata ţinea ochii închişi.

Cu inima bătându-i nebuneşte, Jack îi căută buzele şi ea îi răspunse cu sfială şi încredere. În clipa aceea de extaz se simţiră amândoi luaţi de un val uriaş, şi se lăsară în voia lui.

Stăteau strâns îmbrăţişaţi, copleşiţi de puterea simţămintelor care puseseră stăpânire pe ei.

Beaven nu era numai surprins; era îngrozit. Nu-şi închipuise niciodată că el, omul de ştiinţă stăpânit şi lucid, poate fi atât de zguduit. Făcu un efort şi-şi desprinse brusc braţele de pe trupul ei, încercând să-şi recapete stăpânirea de sine.

Câteva clipe să lăsă o tăcere grea. Într-un târziu, Beaven murmură cu glasul încă înfiorat de emoţie:

— Îţi mulţumesc, iubita mea. Ai fost foarte bună cu mine. Dar să nu mă mai laşi să te sărut. Nu am niciun drept asupra ta.

Fata ridică mâna şi-l mingile pe obraz.

— Să nu-ţi pară rău. Jack. Am făcut-o de bună voie şi doream să mă săruţi. N-o să se mai întâmple. Şi acum, să mergem. Claudia o să se neliniştească.

Jack porni motorul şi demară încet.

— N-am crezut c-ar putea să mi se întâmple aşa ceva, murmură Jack.

Lan Ying îşi netezi mănuşile pe degetele ei subţiri.

— Nu ţi s-a întâmplat nimic, Jack, răspunse ea ca să-l liniştească. Te vei întoarce la destinul dumitale, iar eu la al meu. Dar vom rămâne prieteni pentru totdeauna, nu-i aşa?

Jack privea ţintă drumul, şi maşina începu să ia viteză.

— Da, spuse el cu toată sinceritatea, aşa va fi.

CAPITOLUL X

Miercuri dimineaţa, devreme, când Jack se prezentă la spital, ca răspuns la o chemare telefonică urgentă, îl găsi pe Tubby dictând răstit domnişoarei Romney nişte dispoziţii pe care ea le nota speriată. Spre surprinderea sa, constată că Tubby se pregătea de plecare. Minions, de la serviciul administrativ, băgă capul pe uşă şi dispăru imediat. Nişte geamantane aşteptau îngrămădite lângă uşă. Jack făcu câţiva paşi spre fereastră, apoi se opri şi aşteptă.

— Asta-i tot, declară Tubby. Poţi să pleci. Vreau să vorbesc cu doctorul Beaven. Cheamă un taxi. Cobor în zece minute. Trimite pe cineva să ia bagajele.

Dacă geamantanele deveniseră „bagaje” era evident că Tubby pleca în străinătate.

— La revedere, îngână tânăra fată îndreptându-se spre uşă.

— Şi acum, Beaven, să stăm de vorbă... Jack luă un scaun, iar Tubby lovi cu arătătorul gambeta de lângă el, pentru a sublinia importanţa cuvintelor pe care urma să le rostească.

— După cum vezi, mă pregătesc să plec. E o hotărâre de ultimă oră. Conducerea facultăţii insistă să particip la Congresul de neurologie de la Viena.

— Îmi pare bine că veţi lua parte şi dumneavoastră, spuse Jack.

— Să nu crezi că am ţinut să mă duc, bombăni Tubby. Consider că nu-i momentul să lipsesc de la Universitate tocmai acum.

— Domnule profesor, o să-mi dau toată silinţa să mă descurc în timpul absenţei dumneavoastră, spuse Jack.

— De data asta e vorba de altceva. Probabil că ştii la ce mă refer. Tubby se uită bănuitor la chipul mirat al lui Jack.

— Mă tem că nu, domnule profesor.

— Tare e ciudat! Vrei să spui că ai fost la o partidă de pescuit cu Cunningham şi că el nu ţi-a pomenit nimic despre ciclul de conferinţe pe care a fost invitat să le ţină la facultate?

— Nu, domnule profesor. Nu mi-a spus nicio vorbă.

Tubby îşi aprinse o ţigară, şi păru că stă pe gânduri în privinţa explicaţiilor pe care urma să le dea.

— O să ai prilejul să-l cunoşti mai de-aproape pe Cunningham, mormăi el.

— Cu-atât mai bine, domnule profesor.

— Ba dimpotrivă, cu-atât mai rău, domnule, îl îngână Tubby. Este aproape imposibil să vii în contact mai strâns cu omul ăsta fără să te contamineze ideile sale absurde. Când le expune el. par destul de rezonabile. Şi n-ar fi atât de periculos dacă ar fi un medic de mâna a doua. Dar tocmai aici e nenorocirea. Cunningham nu-i un simplu predicator, ci un distins patolog, şi un foarte bun chirurg. Din păcate însă, după câte ştiu nu există decât im singur Bill Cunningham. Iar concepţiile lui sentimentale vor avea un efect dezastruos asupra marii majorităţi a medicilor tineri. Tubby împinse scaunul şi începu să se plimbe prin birou, Dezastruos! repetă el.

— Da, domnule profesor, întări Jack cu toată convingerea.

— Prin urmare, vezi care e problema. Trebuie să ştii că avem un nou membru al Consiliului de administraţie, domnul Denman din Chicago, numit recent în Comitetul de conducere al Facultăţii de medicină. N-aş putea să-ţi spun precis motivul acestei numiri. Nu prea înţeleg de ce donaţia lui de o sută de mii de dolari – bani pompaţi din terenurile petrolifere din Oklahoma – îi dă dreptul să aleagă conferenţiari pentru instituţia asta. De asemenea, nu ştiu de ce şi-au dat asentimentul ceilalţi membri ai comitetului.

Îşi închipuie probabil că acela care plăteşte muzica are dreptul să dea tonul. După părerea mea, acest Denman – oricât de generos ar fi – e tot atât de potrivit să dea sfaturi Facultăţii de medicină, cât eu să devin… – Tubby se opri căutând o comparaţie mai sugestivă – maharajahul din Lickapoo!

Jack era gata să răspundă: „Cred că nu v-ar sta tocmai rău, domnule profesor”, dar socoti că e mai prudent să se abţină.

— Denman şi-a început acţiunea destul de inocent, continuă Tubby, subliniindu-şi cuvintele eu un gest al mâinii. A propus ca o personalitate cunoscută în domeniul medicinii generale să ţină o serie de conferinţe, cu scopul de a aduce un suflu nou în rutina cursurilor. Toată lumea a fost de acord. Noul membru trebuia tratat cu amabilitate. În definitiv, donase o mulţime de bani şi poate că va fi dispus să repete gestul. Glasul lui Tubby era plin de o ironie amară. După aceea, căpătând curaj, noul nostru coleg şi-a completat propunerea, precizând că ar fi bine ca medicul în cauză să facă şi câteva demonstraţii în clinică, precum şi o serie de vizite la spital, timp de o săptămână sau două, spre a le arăta internilor şi studenţilor din ultimul an al facultăţii cum trebuie să vorbească cu bolnavii. De data aceasta propunerea a plăcut mai puţin, dar nimeni n-a ridicat vreo obiecţie. Şi-au închipuit probabil că numirea va fi lăsată în sarcina Facultăţi, aşa că aprobarea lor nu reprezenta altceva decât un simplu act de politeţe.

Jack îşi trecu palma peste bărbie ca să-şi ascundă un zâmbet: „Facultatea! Vorbă să fie!” Tubby era desigur convins că sarcina i se va încredinţa lui.

— Şi atunci – Tubby îşi ridică glasul – şi atunci, având aprobarea tuturor, individul propune să fie invitat Cunningham – dintre toţi tocmai el! – ca să-i conducă prin saloane pe ţângăii noştri şi să le arate cum să-i dădăcească pe bolnavi.

— Dar ceilalţi au fost de acord? întrebă Jack, cunoscând dinainte răspunsul.

— Au fost de acord… imbecilii! Şi, desigur, Cunningham

va accepta. De ce n-ar face-o? E o invitaţie care-l onorează. Nu poate s-o refuze. Se pare că acest Denman a fost internat la el în spital, acum un an pentru o criză de colecistită calculoasă sau aşa ceva. Cunningham l-a operat şi a făcut o intervenţie strălucită. Fireşte, că Denman îl simpatizează foarte mult, şi nu poţi să-l condamni pentru asta. Toată lumea îl simpatizează pe Cunningham. Până şi eu. În orice caz, se spune că Denman i-a trimis lui Cunningham un onorariu fabulos, pe care acesta i l-a înapoiat, însoţit de o modestă notă de plată, propunându-i ca restul banilor să fie donaţi spitalului. Povestea pare să fie autentică. Seamănă perfect cu procedeele lui Cunningham. Fără îndoială e un tip integru, dar în niciun caz omul potrivit pentru acest ciclu de conferinţe.

— Dar dumneavoastră, domnule profesor, nu aţi putut să vă spuneţi părerea?

— Nu! Acest Denman e un individ foarte şiret. A avut grijă să menţioneze că, Cunningham şi cu mine suntem vechi prieteni şi colegi. Era deci de la sine înţeles – şi el s-a grăbit s-o spună – că voi fi foarte încântat ca această cinste să-i fie încredinţată unui coleg de-al meu din tinereţe. Dacă urmărea să-mi închidă gura, nici nu se putea inventa un procedeu mai nimerit pentru a înlătura orice obiecţii din partea mea.

După ce-şi vărsă tot focul, Tubby se aşeză din nou pe scaun. Glasul său deveni aproape confidenţial:

— Şi acum, Beaven, va trebui să faci totul pentru a contrabalansa influenţa acestui cercetaş din Saginaw Bay. Nu trebuie să-i dai ocazia să fie nemulţumit, nici nu trebuie să porţi război pe faţă împotriva lui. Dar ai grijă ca băieţii noştri să-i poată rezista.

Tubby îi aruncă o privire ameninţătoare:

— Nădăjduiesc că în noiembrie, când mă voi întoarce, nu voi găsi toată şcoala convertită la ideea vindecării prin credinţă!

— Voi face tot ce-mi stă în puteri ca să vă îndeplinesc dorinţa, domnule profesor, îi făgădui Jack.

— Ar fi foarte bine. Ai dobândit o situaţie de mare

răspundere, şi ştii cum ai obţinut-o. Practic, te-am luat pe răspunderea mea când membrii Consiliului de conducere socoteau că erai prea tânăr pentru această funcţie. Să nu mă dezamăgeşti. Şi acum, încă ceva...

Un om de serviciu se strecură în birou. Tubby îi arată geamantanele şi îi făcu semn să iasă.

— Ieri ne-a sosit un caz nou de poliomielită. Timpul e cam înaintat pentru paralizie infantilă, şi probabil că o să fie ultimul. Cel puţin aşa sper...

— Dar nu trebuie să mă ocup de el, sau poate...

— Numai dacă te interesează. De fapt, asemenea cazuri nu intră în atribuţia dumitale. Dar eşti omul cel mai bine pregătit pe o rază de şapte sute de kilometri pentru a face câteva cercetări de valoare. Dacă aş fi sigur că ne vor mai sosi şi alte cazuri – suficiente pentru a aduna un material clinic de oarecare importanţă – nici nu m-aş gândi să plec.

Aceste cuvinte, spuse atât de brutal, îl făcură pe Jack să tresară. Fusese obişnuit să dispreţuiască şi să pună la îndoială simţămintele profesorului său, dar această declaraţie era cam prea cinică, chiar şi pentru el.

— Ai un program destul de încărcat, continuă Tubby, fără să observe reacţia lui Jack. Dar acum ţi se oferă prilejul unor interesante cercetări de laborator asupra acestei boli, şi e păcat să nu le faci, chiar dacă va trebui să neglijezi altceva. Acordă-le toată priceperea dumitale. Se uită la ceas. Trebuie să plec, mormăi el. Spune-i lui Romney să-mi încuie biroul şi să-ţi dea cheile. Dădu uşor din cap spre Jack şi, după ce-şi luă pardesiul din păr de cămilă şi servieta, părăsi încăperea lăsând uşa deschisă.

Jack se aşeză comod în fotoliu şi aşteptă întoarcerea secretarei. Era satisfăcut că avusese această convorbire cu Forrester, căci cele câteva minute petrecute împreună cu el îi spulberaseră îndoielile şi îi consolidaseră credinţele, care începuseră să se clatine. Ştia acum care îi era datoria. Cunningham îl zăpăcise, reuşise să-l facă să se îndoiască de sine însuşi! Noroc că Tubby venise în ajutorul spiritului ştiinţific aflat în primejdie. Bill Cunningham, care săvârşise tot felul de fapte bune şi acţiuni caritabile în regiunea

Saginaw Bay, era un prieten admirabil şi un bun cetăţean. Dar acelaşi Cunningham, făcând paradă de sentimentalism la căpătâiul bolnavilor, în faţa unor medici tineri şi impresionabili, însemna cu totul altceva, Tubby – să-l ia naiba – avea dreptate în această privinţă.

Cât despre cercetările de laborator asupra poliomielitei, nu prea credea că le va putea întreprinde. Era puţin probabil să mai apară şi alte cazuri, oricum, nu spre sfârşitul verii.

Palida domnişoară Romney îşi făcu apariţia în birou ciocănind pe parchet cu tocurile ei înalte. Jack se uită la ea cu indiferenţă, în timp ce fata făcea ordine pe biroul lui Tubby.

— Profesorul Forrester mi-a spus că voi fi secretara dumneavoastră pe timpul absenţei sale, îl anunţă ea zâmbind timid.

— Serios? răspunse Jack absent. Atunci ai face bine să-ţi iei un mic concediu până lumi.

— Mulţumesc, domnule, răspunse fata niţeluş speriată. Credeţi că nu se va întâmpla nimic? Ochii ei mari exprimau îndoiala. Mai trebuie să cer permisiunea cuiva?

— N-ai decât, răspunse Jack cu răceală. Întreabă pe cine vrei, pe fata de la centrala telefonică sau oamenii de serviciu. Dar de vreme ce mi-ai spus că de aici înainte vei fi secretara mea, ţi-am acordat un concediu până luni.

Fata tresări, gata să plângă. Atitudinea ei nu cadra cu şorţul scrobit, cu rochia cenuşie, severă dar corectă, şi nici cu înfăţişarea ei de fată pricepută.

Jack se îndreptă în fotoliu şi o privi cu atenţie.

— Ai vreo supărare? întrebă el. Te-a jignit cineva?

Romney îşi şterse vârful nasului cu o batistă minusculă.

— Nu m-a jignit nimeni de aproape doi ani, răspunse ea cu voce înăbuşită.

Jack zâmbi.

— De cât timp lucrezi aici? Am uitat cu totul.

— De aproape doi ani.

— Stranie coincidenţă, murmură Jack.

Domnişoara Romney râse nervos.

— N-ar trebui să vă vorbesc *dumneavoastră* despre jigniri, adăugă ea. Dar poate că nu vă pasă de ele. Aveţi la dispoziţie cobaii şi maimuţele dumneavoastră.

Fragila domnişoară Romney luase atitudinea ofensivă a acelora care – strânşi cu uşa – hotărăsc să-şi vândă scump pielea. Deşi amuzat, Jack o privea cu oarecare admiraţie.

— Acum n-aveţi decât să-mi spuneţi ce vreţi, murmură ea trist.

— Romney, spuse Jack serios, ai avut o zi grea şi eşti nervoasă. Aş vrea mai curând să te ştiu fluierând pe coridor decât să te văd că explodezi şi arunci în aer clădirea. Am uitat tot ce mi-ai spus. Acum şterge-o şi vino luni dimineaţă. Cât vei fi plecată, caută să-ţi recapeţi buna dispoziţie. Câteva zile de aer curat şi o schimbare de decor îţi vor face bine.

— O s-o trimit pe sora mea, spuse fata. Are mai multă nevoie de odihnă ca mine.

Jack era gata să spună: „Fă cum vrei”, dar influenţa lui Cunningham îi suflă întrebarea:

— Ce are sora dumitale?

— Mama noastră e bolnavă de cancer, domnule doctor. Are nevoie de îngrijiri permanente. Lou e, practic, o prizonieră. Eu lipsesc toată ziua de acasă, iar Lou duce tot greul.

— Vrei să spui că Lou îngrijeşte de bolnavă, iar dumneata câştigi existenţa pentru toţi?

Romney dădu din cap.

— E destul de greu, spuse Jack. Cred că nu duci o viaţă prea plăcută.

— Unii oameni nu sunt sortiţi să ducă o viaţă plăcută, răspunse tânăra fată. Sarcina lor le e impusă de împrejurări.

— Îţi rămâne totuşi satisfacţia că-ţi faci datoria cu tot curajul, nu crezi? Jack îşi aminti de cele spuse de Edith Cunningham despre valoarea îndemnului la curaj.

— S-ar putea ca această satisfacţie să vă rămână dumneavoastră, oftă Romney, Lucraţi tot timpul din greu şi nu aveţi niciun fel de distracţii, dar pe dumneavoastră

nimeni nu vă obligă să faceţi ceea ce faceţi. Nu poate fi vorba de curaj când eşti obligat să faci un lucru.

— Nimeni nu-i obligat să facă ceva, declară Jack. Dumneata, de pildă. Poţi să laşi totul baltă şi să pleci dacă vrei.

— Da, dar conştiinţa mea va fi pretutindeni cu mine şi n-o să mă pot bucura de nimic. Ochii i se luminară de un surâs neaşteptat, care o făcu să pară aproape drăguţă. Cred că asta vă împiedică şi pe dumneavoastră să lăsaţi totul baltă.

Jack dădu uşor din cap şi se ridică să plece.

— Îmi pare bine că am stat de vorbă, spuse el. Eşti o fată foarte cumsecade, Romney, să nu te superi că ţi-o spun.

Ochii lui Romney înotau în lacrimi, iar bărbia îi tremura.

— Vă mulţumesc, spuse ea cu glasul tremurat. Lacrimile îi curgeau de-a lungul obrajilor, dar reuşi să zâmbească recunoscător. Sunt foarte mulţumită, domnule doctor, că am avut prilejul să vă cunosc.

Jack închise uşa fără zgomot în urma lui. Romney îi spusese ceva ciudat. Poate că era prea tulburată. O vedea în biroul lui Tubby zi de zi – de cât timp? De aproape doi ani. „Sunt foarte mulţumită că am avut prilejul să vă cunosc...” Se încruntă când înţelese tâlcul vorbelor ei. Tubby avea dreptate. De îndată ce-ţi exprimi simpatia sau un interes omenesc, te şi trezeşti implicat în problemele personale ale oamenilor. Şi atunci nu mai poţi fi atent la lucrul pe care eşti plătit să-l faci. Mica Romney ducea o viaţă de câine, dar asta nu-l privea pe el. Este destul să-ţi manifeşti o licărire de simpatie şi ţi-a şi declarat că ai devenit un alt om decât acela pe care îl cunoscuse până atunci. „Sunt foarte mulţumită că am avut prilejul să vă cunosc”. Ce neruşinare! Iată cu ce te alegi înfrăţindu-te cu de-alde Cunningham.

În timp ce gonea cu maşina înapoi spre Universitate, cel mai tânăr cadru didactic al Facultăţii de medicină se simţea profund răscolit. Înaintând cu viteză, aproape fără să observe peisajul pitoresc care-l încântase cu câteva zile în urmă, Jack înţelese că starea sa sufletească impune o

revizuire radicală a aspiraţiilor sale. Îşi dădea seama des absurditatea acestui gând, dar nu putea scăpa de el.

Era absolut evident că n-ar fi trebuit să plece la pescuit. Iată ce păţeşti când nu respecţi programul măcar o singură zi. Această scurtă vacanţă, care ar fi trebuit să fie o destindere plăcută, părea mai curând ca i-a tulburat liniştea de care se bucurase până acum. În loc să revină odihnit şi înviorat, iată-l dezorientat, întrebându-se ce a mai rămas din planul său de viaţă; câte dintre îndatoririle sale profesionale trebuiau supuse unei reevaluări serioase.

Dar, mai presus de toate, în centrul preocupărilor sale se afla Audrey! De ce nu fusese destul de înţelept şi nu lăsase această amintire să fie acoperită de uitare? Chiar din primul moment al întâlnirii lor pe scările spitalului, fata asta începuse să-l preocupe. Dar dacă lucrurile ar fi decurs firesc, era convins c-ar fi uitat-o; sau, chiar dacă n-o uita, s-ar fi gândit la ea ca la un vis, unul dintre cele mai dragi vise. Dar, aşa cum stăteau lucrurile acum, Audrey era pe cale să pună stăpânire deplină pe toate gândurile lui. „Nu ţi s-a întâmplat nimic, Jack, spusese ea. Te vei întoarce la destinul dumitale, iar eu la al meu”. Aceste cuvinte ar fi sunat desigur impresionant în clipa în care cortina se lasă încet la sfârşitul celui de-al treilea act al unei piese de teatru, după care victimele sacrificiului se retrag în cabinele lor, se demachiază, îşi îmbracă hainele de stradă şi pleacă grăbite să ia împreună o gustare la primul bufet.

Dar cu el se întâmplase ceva. Bineînţeles că se întorcea la „destinul” său, dar nu mai era acelaşi destin. Un lucru era limpede – şi în această privinţă ştia că se bucură de deplina aprobare şi înţelegere a lui Audrey – ei nu se vor căsători. Vor rămâne totdeauna prieteni, atât şi nimic mai mult. Dar de aici începe chinul. Va trebui să care cu el această nouă povară de-a lungul celor optsprezece ore de muncă zilnică; va trebui să facă faţă unor răspunderi istovitoare, cu mintea frământată de gânduri străine.

Pe moment, amintirea ceasului fermecat din ajun îi umplu inima de extaz. Revedea în închipuire fiecare clipă a acestei fericiri. Dacă mai putea face eforturi, îşi zicea el, ca

s-o uite pe acea Audrey Hilton pe care o întâlnise la spital, şi pe aceea cu care vorbise la hotelul „Livingstone” şi la familia Cunningham, sărutul va rămâne veşnic întipărit în amintirea sa. Probabil că tot ce avea mai bun de făcut în această situaţie era să dea deoparte planul său de viaţă şi să lase frâu liber noii porniri...

Reflectând la această eventualitate în timpul cât parcurse câţiva kilometri de drum, gândurile sale disciplinate se feriră să-şi ceară drepturile lor. Oare Jack Beaven, îndrăgostitul, care se amuza cu ideea căsătoriei, a căminului, a familiei, a obligaţiilor sociale, a problemelor casnice, nu datora nimic celuilalt Beaven, care dusese o viaţă de schimnic, muncind ca un sclav spre a obţine distincţiile de care se bucura acum? De ce fusese promovat la treizeci şi unu de ani în rândul cadrelor didactice ale facultăţii? O asemenea realizare neobişnuită nu trebuia apreciată atât pentru ceea ce aducea, cât mai ales pentru preţul cu care fusese obţinută. Iar Tubby – oricât ar fi de urâcios – îi deschisese atât de timpuriu drumul spre o situaţie de invidiat. Ce-o să creadă Tubby? Ce-o să spună Tubby? Ce va face Tubby, pe bună dreptate, când va afla că în viaţa lui a intervenit o tânără căreia îi va consacra de-acum înainte o parte din timpul său şi aproape toate gândurile?

Apoi mai era şi Cunningham. Aseară, în bibliotecă, în timp ce-şi fumau pipele, Cunningham îi spusese unele lucruri care-l impresionaseră profund.

— Dacă se face abstracţie de elementul umanitar, declarase Cunningham, un chirurg ar putea la fel de bine să lucreze şi într-un garaj, în momentul în care încetezi să te gândeşti la omul din faţa ta, Beaven, apar o mulţime de asemănări între om şi o maşină. Benzina şi sângele servesc aceluiaşi scop. Funcţiile limfei sunt similare cu lubrifiantele; sistemul de ardere, cu plămânii; radiatorul, cu rinichii. Maşina are şi ea ochi pentru a evita obstacolele şi picioare care reclamă atenţie.

— Şi chiar un laringe, adăugă Jack solemn, care suferă de surmenaj.

— Mulţumesc. Şi nu există o mare deosebire între Jack

Beaven în halat alb, operând un rinichi bolnav, şi Chuck Billings într-o salopetă murdară lucrând la o pompă de apă stricată, cu excepţia faptului că Beaven are prilejul să aducă un plus de omenie pacientului său.

— Iar Chuck, reluă Jack binevoitor, nu rămâne cu altceva de pe urma muncii sale, decât cu vreo şase dolari şi cincizeci de cenţi.

— Nu sunt chiar atât de sigur de asta. Cunningham pufăi gânditor, câteva clipe. Întâmplarea face că nu eu l-am inventat pe Chuck Billings ca să servească pentru mica mea predică, îl cunosc foarte bine pe acest om. Lucrează în garajul unde merg şi eu pentru diverse reparaţii. L-am operat pe Chuck de o apendicita purulentă acum vreo cinci ani. Era sigur că va muri şi, ce-i drept, era într-o stare gravă. Puţin o lipsit ca presimţirea lui să se adeverească. Fusese un om foarte nesocotit, foarte imprudent, înglodat în datorii până peste cap. În sfârşit, într-o zi când avea febră mare şi se simţea deosebit de rău, şi-a exprimat dorinţa să mă vadă, pentru a-mi mărturisi ce fel de om are intenţia să devină dacă se va însănătoşi.

— Te faci frate cu dracul până treci puntea! observă Jack, sarcastic.

— Exact! Şi este momentul cel mai potrivit când ai omul la mână. Aşa că am adus pe una din fetele de la biroul administraţiei spitalului, care avea împuterniciri notariale şi un sigiliu, şi l-am pus pe Chuck să-i dicteze noul său program de viaţă, pentru cazul că va scăpa şi va părăsi spitalul vindecat. Oricum, vorbea vrute şi nevrute, aşa că putea să vorbească şi despre asta.

În momentul acela, Edith Cunningham apăru în uşă.

— Vă deranjez? întrebă ea.

— Câtuşi dă puţin, răspunse soţul ei, invitând-o să ia loc pe canapea. Tocmai îi povesteam lui Jack despre Chuck Billings.

— E o întâmplare interesantă, murmură Edith. O să-i placă lui Jack.

Fără îndoială că i-a spus pe nume pentru că tocmai îl auzise Cunningham numindu-l „Jack”. Oricum, i-a făcut

plăcere. Jack o aprecia mult; răspândea în jurul ei un fel de siguranţă calmă.

— Pe scurt, Chuck s-a făcut bine, aşa cum probabil ai prevăzut; şi deoarece nu prea aveam mare experienţă în materie de spovedanii şi promisiuni pe patul de moarte, m-am gândit să fac o mică încercare. Când a devenit clar că îngerii n-aveau urgentă nevoie de Chuck, am trimis cele dictate de el unei tipografii din Detroit şi am comandat un exemplar – de 75 cm pe 45 cm – în caractere gotice foarte solemne, cu toate iniţialele în roşu. A ieşit ceva frumos. L-am pus în ramă, sub sticlă. În ziua când Chuck trebuia să părăsească spitalul, i l-am înmânat. Parcă-l văd. Şedea pe marginea patului zâmbind. Nevastă-sa era acolo, aşteptând să-l ducă acasă cu maşina. I-am spus: „Chuck, ai fost un pacient atât de curajos, încât am hotărât să-ţi eliberez un certificat. El îţi dă dreptul să fii de acum încolo un personaj foarte important. Doresc să-l primeşti, împreună cu cele mai bune urări din partea mea şi să te bucuri de noile drepturi şi privilegii pe care ţi le oferă”. Candid, Chuck luă exemplarul cu ambele mâini, îl puse pe genunchi şi se holbă la el năucit. Citea în şoaptă, cu o mirare crescândă. Doamna Billings, bucuroasă pentru distincţia acordată soţului ei şi plină de curiozitate, îşi petrecu un braţ pe după umerii lui şi citi la rândul ei ciudatul document, cu o expresie de uimire neîncrezătoare. Era mult mai impresionant astfel, în caractere de tipar, decât dacă ar fi fost scris cu cerneală. Chuck înghiţi în sec de câteva ori, în timp ce-şi studia promisiunile legalizate de-a începe o nouă viaţă. Când termină, le dădu soţiei sale şi spuse stingherit: „Mulţumesc, domnule doctor”. Stătu aşa multă vreme, cu ochii în pământ. Apoi îşi ridică privirea şi rosti răguşit: „Pe Dumnezeul meu! am spus... Şi am s-o fac... În regulă!” Cunningham îşi scoase batista şi îşi suflă nasul cu zgomot. Nu mai puteam rămâne acolo, aşa că le-am spus în grabă la revedere şi am ieşit.

— Şi după aceea? întrebă Jack fără prea mult elan.

Cunnigham se îndreptă în fotoliul său uriaş de piele, îl bătu pe Jack cu palma peste genunchi şi răspunse:

— Chuck Billings l-a atârnat în garajul său!

— Şi acum se află acolo! declară Edith cu mândrie. Iar oamenii care vin cu treburi şi-l văd pe perete, îl citesc, cel mai adesea fără comentarii. Uneori, câte unul mai scapă: „Lua-m-ar naiba”, dar nimeni nu râde.

— Într-adevăr, admise Cunningham, în cazul lui Chuck am reuşit. Lumea îl simpatizează, are încredere în el. E un tip cu multă personalitate. Dacă ar fi avut mai multă învăţătură şi o educaţie mai îngrijită, ajungea departe.

— A şi ajuns departe, Bill, interveni Edith, dacă ne gândim de unde a pornit.

— Clubul Rotary[20] l-a primit printre membrii săi acum vreo câţiva ani, continuă soţul ei. Presupun că a fost momentul cel mai măreţ din viaţa lui. L-au cooptat într-un comitet pentru recuperarea tinerilor delincvenţi care după stagiul din şcoala de corecţie trebuie să fie plasaţi. Are în permanenţă trei sau patru băieţi din aceştia, care lucrează la garajul lui. Ultima oară când am fost pe acolo, l-am întrebat: „Chuck, cum se descurcă băieţii dumitale în general?” Iar el s-a scărpinat la ceafă cu mâna murdară şi mi-a spus: „Uite, domnule doctor, cum stau lucrurile. Cât timp reuşim să-i convingem că fac: un lucru important, îşi văd de treabă foarte bine. Dacă îi spun lui Pat Reegan: „Pat, am aici o treabă a naibii de migăloasă, dar dacă o faci, să ştii că poţi conta pe mine”, Pat nu se lasă până n-o scoate frumos la capăt.

— Aşa că aici e totul, nu-i aşa Bill? Ambiţia de a reuşi? – zise Edith gânditoare. Nu-i ăsta cel mai bun stimulent pentru ei?

— Este cel mai bun stimulent pentru noi toţi, draga mea, răspunse el. Ambiţia de a face ceva care merită să fie făcut! Simţământul că de la noi se aşteaptă ceva! Ştiu că sună banal, Jack. Vorbărie sentimentală de provincie, dacă vrei. Cu preocupările dumitale strict specializate, s-ar putea ca toate astea să ţi se pară anoste, siropoase, plictisitoare, neprofesionale. Dar, dacă în timp ce-i scot lui Chuck Billings un apendice bolnav, reuşesc să-l câştig pentru o idee care

---

[20] Asociaţie internaţională întemeiată în S.U.A. în 1905 (n. red.).

să-l facă util şi respectat, sunt de acord să fiu un...

În momentul acela se auzi soneria telefonului şi Cunningham se ridică să răspundă.

Jack spuse:

— Soţul dumneavoastră face adesea asemenea lucruri, doamnă Cunningham?

— Adică, dacă a dat la tipărit promisiuni de-ale lui Chuck? Nu, nu chiar în felul acesta. Cred că în general metoda i-o sugerează situaţia respectivă. Pentru el, jocul acesta e fascinant: studiată sufletele pacienţilor săi, le află povestea vieţii, le descoperă punctele vulnerabile şi îşi construieşte atacul asemenea unui strateg militar, stabilind dacă ofensiva trebuie pornită pe uscat, pe apă sau în aer. De cele mai multe ori, cred că face apel la curajul lor; le atribuie un spirit combativ, îi consideră puternici şi îi face să creadă acest lucru. Pentru el, asemenea experienţe sunt palpitante. Fără îndoială că îi plac chirurgia şi munca de laborator. Ele îi cer o mare pricepere. Dar schimbarea mentalităţii oamenilor e marea pasiune a soţului meu.

Cunningham apăru în uşă cu pălăria în mână.

— Am să lipsesc vreo oră, anunţă el. Sunt chemat la spital.

— Vrei să merg şi eu? întrebă Jack.

— Nu, dumneata rămâi să stai de vorbă cu Edith.

— Soţul dumneavoastră e un om remarcabil, spuse Jack, după ce auzi închizându-se uşa de la intrare. N-am mai cunoscut vreodată unul ca el.

— V-aţi distrat bine pe lac? întrebă Edith cu glasul liniştit.

— Grozav.

— Bill mi-a spus că ţi-a istorisit povestea vieţii lui Audrey Hilton. Îţi place mult, nu-i aşa? Am băgat de seamă numaidecât.

Întrebarea ei directă îl luase pe nepregătite. Rostită pe un alt ton ar fi putut părea indiscretă. Dar Edith îl întrebase dacă îi place Audrey, aşa cum l-ar fi întrebat dacă îi plac caii, Beethoven sau racii fierţi.

— Într-adevăr, foarte mult, răspunse el sincer.

— E foarte bine aşa, încuviinţă Edith. Cred că o să fiţi

foarte fericiţi împreună. Aveţi atâtea să vă dăruiţi unul altuia: dumneata – distincţia, ea – farmecul; dumneata – ambiţia, ea – seninătatea; dumneata…

— Nu mă voi căsători niciodată, doamnă Cunningham, o întrerupse Jack. Natura muncii mele nu mi-o îngăduie. Audrey şi cu mine am discutat cu toată sinceritatea.

— O! Atât de repede? Ochii lui Edith exprimau o uimire amuzată. Oricum, nu ţi-ai pierdut vremea. Ştii că e încântător! Vasăzică, aţi discutat şi aţi hotărât să nu vă căsătoriţi! Nu crezi că e o hotărâre eroică, mai ales din partea dumitale? şi începu să râdă.

— Regret că vi se pare eroică, ripostă Jack. Nu prea am înclinaţii către eroism. N-am făcut decât să privim lucrurile în faţă şi nu cred că vreunul din noi s-a simţit martirizat.

— Nu fii supărat, căută Edith să-l îmbuneze. Dar eşti atât de îngrozitor de serios, Jack, încât cine te cunoaşte devine dornic să te tachineze: e aproape irezistibil. – Deveni deodată serioasă. – Să nu crezi că pasiunea dumitale pentru muncă mă lasă rece. Îmi dau seama cât te-a costat să ajungi acolo unde eşti. Sunt sigură că nu ai fost deloc indulgent cu dumneata. Dar oare devotamentul dumitale unic şi definitiv faţă de muncă – Edith coborî pleoapele gânditoare – n-a devenit cumva un fel de obsesie? Ai făcut o seamă de sacrificii dureroase. Eşti mândru de ele, şi ai tot dreptul să fii. Îţi iubeşti însă cicatricele. Ele îţi conferă o identitate, şi de fapt e lucrul spre care tindem cu toţii: semnele distinctive – ceva mult mai interesant decât nişte simple amprente digitale. Poate că în realitate nu te-ai oprit niciodată în faţa unei oglinzi ca să-ţi spui: „Eşti omul despre care se va vorbi ca despre unul care a renunţat la toate de dragul Ştiinţei, de care s-a legat pentru totdeauna, consacrându-i-se în exclusivitate până ce moartea i-a despărţit”. Dar oare acestea au fost ţelul şi mândria dumitale? Dacă greşesc, te rog să mi-o spui.

— Da, situaţia ar putea fi prezentată şi în felul acesta, recunoscu Jack.

— Şi acum, o fată încântătoare a bătut la uşa inimii dumitale, dar n-ai loc pentru ea, deoarece îţi închipui că Inima

ţi-e dăruită de mult. Cred că greşeşti. Mintea dumitale e dăruită, nu şi inima. Ţi-ai hipertrofiat gândirea în dauna sensibilităţii, Audrey ar putea să-ţi fie de mare folos.

— Ca prietenă sinceră, desigur.

Edith zâmbi cu înţelegere şi, abandonându-şi argumentele, se aşeză mai comod în colţul canapelei.

— Aş pune un rămăşag, domnule doctor John Wesley Beaven.

Jack clătină din cap:

— Nu despre asta, protestă el.

— Dacă nu pot să pun rămăşag, atunci lasă-mă să prorocesc ceva. Vă dau, dumitale şi lui Audrey, cel mult un an ca să vă daţi seama cât de naivi aţi fost.

— Sunteţi de obicei un bun profet! zâmbi Jack sarcastic.

— Unul dintre cei mai buni. Absolut imbatabilă în probleme sentimentale. Când l-am văzut pentru prima oară pe Bill Cunningham, mi-am şi spus că bărbatul ăsta îmi aparţine. Întorcându-mă acasă, i-am spus mamei mele că mă poate considera ca şi măritată.

— Povestiţi-mi, vă rog, cum s-a întâmplat – insistă Jack, bucuros că poate schimba subiectul,

— Ne-am întâlnit la un concert al orchestrei simfonice din Chicago, la Detroit. Bill era pe atunci intern. Îl adusese cu el pe Tubby Forrester, nădăjduind că-l va putea face să-şi uite durerea. Tubby tocmai pierduse fata de care era îndrăgostit.

— Îndrăgostit? îngână Jack neîncrezător, Tubby a fost cândva îndrăgostit?

— Şi încă mult de tot, declară Edith.

— Nu mi-l pot închipui pe Tubby îndrăgostit. Ce s-a întâmplat? L-a refuzat fata?

Edith rămase o clipă tăcută, înainte de a răspunde:

— Cred că ar fi mult mai bine ca toate acestea să ţi le povestească Bill, spuse ea.

Instrucţiunile finale ale lui Tubby avură darul să-i întărească lui Jack puterea de rezistenţă faţă de influenţa moleşitoare a lui Audrey şi a soţilor Cunningham. Revenind

la rutina ocupaţiilor sale cotidiene, era firesc ca vechea stare de spirit să iasă biruitoare. În efortul său de a combate cu energie considerentele sentimentale cărora le acordase un scurt răgaz, se dedică cu şi mai mare ardoare cursurilor de anatomie.

Tubby era lipsit de îngăduinţă faţă de toţi, cu excepţia celor mai talentaţi elevi ai săi. Jack hotărî să acorde mai multă atenţie celor rămaşi în urmă şi celor mai puţin încrezători în propriile forţe. În primele zile, tânărul profesor încercă să fie indulgent cu studenţii mai puţin dotaţi. Răspunse binevoitor la întrebările lor naive, tratã calm prostiile pe care le îndrugau şi căută să-şi frâneze exasperarea în faţa lipsurilor lor de pregătire preuniversitară. Toate acestea constituiau o abatere de la tradiţiile care domneau în acest amfiteatru, unde Tubby lansase atât de des întrebarea – în accesele lui de furie nestăpânită – dacă şcolile medii încetaseră să mai predea fiziologia elementară. Jack încerca să fie răbdător şi calm, dar era foarte greu.

Printre cei care dădeau dovadă de o bună pregătire şi de dorinţa de a lucra serios se afla un student căruia Beaven îi putea acorda întreaga sa atenţie, cu asentimentul întregului an. Era un chinez amabil şi simpatic numit Abbott, care îi făcuse o impresie favorabilă chiar din prima zi de cursuri, dând o explicaţie plină de haz în legătură cu numele său.

Situaţia fusese comică. La primul apel, când la numele de „Abbott” se ridică tânărul chinez, Beaven îl privi cu o mirare atât de sinceră încât întreaga clasă izbucni în râs. Chiar şi pe faţa lui Abbott apăru un zâmbet larg. Fără să mai aştepte întrebarea, suavul oriental începu să-i explice:

— Domnule profesor Beaven – începu Abbott, şi făcu o mică plecăciune politicoasă – daţi-mi voie să vă spun că numele meu de familie e „Ng”. Venind în Statele Unite, m-am înscris la colegiu sub acest nume, dar noilor mei prieteni le venea greu să-l pronunţe. Profesorii şi colegii mei de clasă nu-şi închipuiau că ar putea exista un astfel de nume. Unii au crezut chiar că-mi bat joc de ei. La bancă

eram întrebat ce înseamnă literele „N. G.”[21] din josul cecului meu. Se pare că în America ăsta-i un simbol al proastei calităţi. Astfel că în cel de-al doilea an de învăţătură – Abbott se opri ca pentru a-şi cere iertare –, dar poate că vă răpesc prea mult timp cu această poveste fără importanţă a numelui meu...

— Nici vorbă de aşa ceva! declară tânărul doctor Beaven. De mult n-am mai auzit ceva mai interesant. Continuă, te rog, domnule Abbott, şi nu te grăbi.

Studenţii erau încântaţi.

— Mulţumesc, domnule profesor, spuse Abbott, şi se înclină din nou. Aşadar, în al doilea an de studii mi-am schimbat numele cu unul mai puţin ciudat.

— Perfect justificat, îl aprobă doctorul Beaven. Dar n-ai vrea să ne explici de ce l-ai ales tocmai de ăsta?

— Cu plăcere, domnule profesor. Am observat două lucruri în legătură cu cataloagele. Adesea studenţii stau în bănci în ordine alfabetică, astfel că cei cu litera A se află mai aproape de profesor.

— Nu ştiam, observă Beaven amuzat – şi veselia lui se transmise numaidecât întregii asistenţe –, că acest lucru e considerat drept un privilegiu. Pe vremea mea era privit mai curând ca un neajuns.

— Foarte adesea, explică Abbott, chinezii suferă de miopie. Nouă ne place să fim mai aproape de catedră, mai ales când se fac demonstraţii practice. Dar, domnule profesor, mai există şi un alt motiv pentru care e bine ca un străin să fie în fruntea catalogului. Când se tratează o problemă nouă şi grea, străinului – dacă e întrebat primul – i se trece cu vederea dacă spune vreo prostie, deoarece, fiind străin, nu are de unde să ştie. Dacă e însă chemat sa răspundă după ce o mulţime de colegi, cum se spune la dumneavoastră, „au maltratat” problema, profesorul fiind plictisit... – cuvintele lui Abbott fură acoperite de râsul general al studenţilor.

— Auzim adesea vorbindu-se despre înţelepciunea

---

[21] N. G. (abreviere de la *not good*) în limba engleză „prost, nevalabil” (n. red.).

orientală, spuse Beaven după ce se făcu din nou linişte, fără să realizăm că agerimea poate servi şi unor scopuri practice definite. Am impresia, domnule Abbott, că ai adus o contribuţie importantă la studiul psihologiei aplicate. Şi acum, îmi permit să vorbesc în numele întregii clase ca să-ţi urez bun venit printre noi.

Aplauzele porniră spontan. Abbott făcu trei plecăciuni adânci, de două ori spre tânărul său profesor şi o dată spre colegii săi. Reuşise să devină popular, şi nimeni nu era invidios.

— De acum înainte – adăugă Beaven după ce se potoliră aplauzele – poţi să stai în prima bancă, domnule Abbott, şi să te bucuri de toate avantajele şi dezavantajele respective.

Cuvintele lui fură pe placul tuturor. Episodul crease o atmosferă de destindere. Abbott era pe cale să devină mascota anului, iar prestigiul lui Beaven înregistră o creştere considerabilă în ochii studenţilor.

După o asemenea recomandare originală era firesc ca studentul chinez să se bucure de o atenţie deosebită din partea profesorului său de anatomie, fără a trezi invidia cuiva; iar după ce Abbott începu să dea dovadă de aptitudini neobişnuite la lucrările de laborator, interesul marcat al lui Beaven pentru el deveni şi mai justificat.

Nimeni nu bănuia că doctorul Beaven ar avea şi alte motive să-i acorde lui Abbott o atenţie specială. Secretul era relativ bine păzit. Tot ce era chinezesc căpătase în ochii lui o importanţă deosebită.

Bill Cunningham spusese că orice american care s-ar căsători cu Audrey Hilton va trebui „să devină chinez”, ca să existe o şansă cât de mică pentru fericirea lor comună. Dar Jack nu se interesa de China în acest scop. Doar nu avea intenţia să se căsătorească cu Audrey Hilton; era un lucru definitiv stabilit. El şi adorabila Lan Ying vor fi prieteni: atât şi nimic mai mult. Dar pentru a putea spori interesul prieteniei lor simţea că trebuie să se informeze mai bine. Cu cât va afla mai multe despre China, cu atât corespondenţa lor le va face mai multă plăcere.

Într-o sâmbătă dimineaţă, pe la sfârşitul lui octombrie, Beaven intră în laboratorul de anatomie pentru o lucrare personală. Observând că micul chinez era acolo studiind cu toată atenţia un craniu, se îndreptă spre masa lui ca să-i adreseze câteva cuvinte prietenoase. Deşi ştia că Abbott avea un pronunţat simţ al umorului, Jack îi vorbise întotdeauna foarte serios.

De astă dată încercă să fie glumeţ.

— Am auzit, spuse Beaven aşezându-se pe un taburet Ungă masa de lucru, că structura craniană a mongolilor diferă în anumite privinţe de aceea a americanilor. Păcat că nu avem cadavrul unuia dintre compatrioţii dumitale ca să te poţi convinge.

Abbott clătină din cap cu un zâmbet enigmatic.

— Chinezii, observă el, îşi preţuiesc scheletul mai mult tecii yankeii.

— Cum aşa? întrebă Jack.

— Pentru că yankeul crede că merge în rai după ce moare. Acolo capătă un nou trup şi nu-i mai pasă ce se întâmplă cu cel vechi.

Abbott îşi puse instrumentele deoparte şi păru gata să continue discuţia pe această temă filozofică dacă ar fi primit un cât de mic semn de încurajare.

— Vasăzică, dumneata nu crezi în viaţa de apoi? îl cercetă Jack.

— Ba da, domnule profesor, dar nu în felul în care cred creştinii. Când veţi muri, îngerii vor spune: „Iată că vine bunul doctor Beaven. Ia loc, domnule doctor Beaven, şi cântă împreună cu ceilalţi”.

Jack râse din toată inima, spre uimirea lui Abbott.

— E foarte nostim ceea ce spui, zise el. Continuă, te rog.

— Mulţumesc. Deci iată de ce doctorului Beaven nu-i pasă dacă trupul său va fi îngropat sau tăiat în bucăţele pentru a servi ştiinţa. Dar chinezul nu se aşteaptă să i se acorde atenţii speciale după moarte.

— Prin urmare, acesta e motivul pentru care se îngrijeşte de scheletul său?

— E un motiv destul de rezonabil, cred.

— Iată un subiect foarte interesant, declară Beaven sincer. Aş dori să-l mai discutăm împreună şi altă dată. Abbott, când vom fi mai liberi. Se depărtă de masă: Dacă n-ai ceva deosebit de făcut după-amiază pe la orele cinci, ai vrea să vii la mine la o ţigară şi o ceaşcă de ceai?

— Dacă-mi permiteţi, domnule profesor, răspunse Abbott cu o plecăciune, ceaiul îl voi aduce eu... chinezesc veritabil, adăugă el zâmbind.

Această invitaţie constitui începutul unei prietenii dintre cele mai interesante. Abbott nu încercă să devină familiar, iar Beaven se purtă cu discreţie. Totuşi constatară că aveau mult mai multe puncte comune decât şi-ar fi închipuit.

Săptămâna următoare, la a doua sa vizită, Abbott aduse un coşuleţ cu toate cele necesare pentru a pregăti o mâncare specială, şi se dovedi un excelent bucătar. În timp ce Beaven şedea pe un taburet şi-l urmărea cu privirea, schimbând din când în când câte-o vorbă, chinezul tăia în bucăţele mici nişte castane şi vorbea, la rugămintea amfitrionului său, despre obiceiurile orientale şi spiritul chinez.

— Să luăm de pildă un caz – Jack se strădui să vorbească pe un ton cât mai impersonal. Închipuieşte-ţi că un american care crede în progresul ştiinţific, şi profesează concepţii mai curând materialiste, s-ar ataşa de o chinezoaică, obişnuită să respecte mai mult valorile trecutului decât ale prezentului sau ale viitorului; crezi că ar exista vreo posibilitate ca cei doi să se înţeleagă?

Abbott îi aruncă o scurtă privire şi zâmbi.

— Ar putea să se înţeleagă dacă s-ar iubi, răspunse el. Uneori se vor simţi poate nenorociţi, dar nu atât de mult ca în cazul în care ar renunţa la dragostea lor.

— Văd că dumneata eşti un sentimental, răspunse Jack. Nu te-aş fi crezut în stare, cu interesul profesional pe care-l ai pentru ştiinţă.

— Dumneavoastră, domnule doctor, sunteţi de părere că un om care se ocupă de ştiinţă nu-i în stare să iubească?

— Poate că e un fel prea rigid de a pune problema. Dar nu crezi oare că un om cu adevărat preocupat de anumite studii serioase n-ar mai putea să acorde prea multă atenţie

problemelor de... de inimă?

Abbott surâse scurt.

— Omul, răspunse el îngândurat, a fost amant cu mult înainte de a deveni neurolog.

Se întoarse repede la cratiţele sale, pe care începu să le manevreze cu zgomot, ca pentru a-şi acoperi retragerea după o ieşire atât de îndrăzneaţă.

— Crezi cumva că întrebarea mea a pornit dintr-un interes personal? întrebă Jack, încercând să pară amuzat.

Abbott se înclină uşor în semn de scuză.

— Vă rog să mă iertaţi, domnule doctor. Credeam că doriţi să cunosc adevărul.

— Ei bine, acum că ştii – recunoscu Jack – n-ai vrea să-mi spui şi mie cum ai ajuns la această concluzie?

— În mai multe rânduri, domnule doctor, mi-aţi pus întrebări care vădeau un interes neobişnuit pentru viaţa şi cultura chineză. M-am întrebat care să fie motivul. China nu putea să contribuie în niciun fel la cercetările dumneavoastră. Eram curios să aflu ce anume vă interesează din China. Acum mi-aţi divulgat motivul. Sper că n-am fost nepoliticos?

— Nu vorbi prostii! spuse Jack nerăbdător. Dumneata nu poţi fii nepoliticos nici dacă ai încerca. Iar deducţia dumitale e exactă. Am o foarte dragă prietenă – americană de origine – care s-a născut în China şi a trăit acolo până acum trei ani.

— Păi atunci e americană.

— E un caz mai special, Abbott. Tânăra a fost crescută din fragedă copilărie într-o familie chineză. Mama ei a murit la naştere. Îl vedea rareori pe tatăl ei, care a murit când ea abia împlinise opt ani. N-a ştiut niciun cuvânt englezesc până la vârsta de şapte ani.

— Da, încuviinţă Abbott, gânditor. E cu totul altceva. Pot să vă întreb despre ce fel de familie e vorba?

— Oamenii aceştia locuiesc la Hong Kong. Este familia unui negustor bogat şi cu multă trecere. A făcut donaţii foarte generoase Spitalului britanic.

Chipul impasibil al lui Abbott se lumină de un zâmbet.

— O, am auzit de omul acesta. Este Sen Ling. A trimis mulţi tineri la studii medicale în străinătate.

— Într-adevăr, el este, spuse Jack. Prietena mea a fost crescută în casa lui,

— Atunci, declară Abbott categoric, e chinezoaică.

— Şi probabil, tonul lui Jack avea o nuanţă de regret, nu va putea să devină niciodată altceva.

— Chinezii, spuse Abbott, nu sunt niciodată altceva.

— Ea se află acum în America. Observaţia lui Jack încerca să sugereze că afirmaţia lui Abbott era poate discutabilă.

— La fel şi eu, spuse Abbott, dar nu sunt american.

Râseră amândoi. Apoi, după ca se plimbă de câteva ori în sus şi-n jos prin mica bucătărie, cu mâinile înfundate în buzunarele hainei, Beaven declară serios:

— Abbott, dacă ar fi să continui prietenia mea cu această tânără, crezi că va trebui să devin chinez?

Abbott clătină din cap cu îndoială.

— Vrei să spui. Întrebă Jack, să nu încerc aşa ceva?

— Vreau să spun că nimeni nu poate să facă aşa ceva, răspunse Abbott, dorind din suflet să descreţească fruntea celuilalt.

Jack dădu din cap:

— Cred că ai dreptate. Dar cel puţin aş putea învăţa câteva cuvinte chinezeşti, din pură politeţe, ce zici?

— Nimic mai uşor.

— Vrei să mă ajuţi?

— Cu plăcere.

— Ce înseamnă „Lan Ying”?

— Orhidee englezească.

Jack considerase totdeauna o calamitate obligaţia de a întreţine o corespondenţă; dar acum, plăcerea de a-i scrie lui Audrey Hilton nu putea fi întrecută decât de aceea pe care o simţea primind răspunsurile ei.

Munca îl absorbise atât de mult în ultimii ani, încât rareori se întâmpla să primească o scrisoare de altă natură decât o comunicare oficială. În fiecare lună sau o dată la şase săptămâni primea o scrisoare de două, trei pagini de

la Joan – o dare de seamă îndatoritoare, maternă, domestică a preocupărilor unei tinere gospodine: despre alcătuirea unor meniuri economice, angajarea unei bucătărese, căţelul cel nou, guturaiurile copiilor, lecţiile de bridge şi ciclul de conferinţe asupra evenimentelor curente –, scrisori care începeau cu constatarea că ziua promitea să fie plină şi se terminau brusc, spunând că miroase a ars sau că cel mic a căzut din pat.

Ţinea la Joan. Păstra amintiri dragi despre copilăria lor. Dar acum trăiau departe unul de altul de foarte mulţi ani; el îşi închinase viaţa chirurgiei, Joan se cufundase în treburi casnice, aşa că aveau din ce în ce mai puţine preocupări comune. Uneori, Jack se simţea cuprins de remuşcări, văzând cât de mare devenea prăpastia dintre ei. Nu era vorba de vreo neînţelegere sau de vreo înstrăinare, ci doar de o îndepărtare treptată de la strânsa camaraderie care însemnase atât de mult în adolescenţa lor, Jack trimitea cu regularitate daruri de sărbători şi ţinea minte exact câţi ani împlineşte fiecare copil. Promitea că va veni să-i vadă, poate vara viitoare, dar în acelaşi timp era conştient că nu avea nici cea mai mică intenţie s-o facă.

Acum, pentru prima oară în viaţa lui, redactarea unei scrisori era altceva decât o corvoadă inevitabilă. La propunerea lui Audrey se înţeleseseră să-şi scrie o dată pe săptămână, dacă se poate, duminică seara. În curând, acest program îi apăru lui Jack prea restrictiv, şi începu să-i scrie o dată la două zile. De obicei, scrisorile lui Audrey începeau cu „Dragul meu prieten”, până când veni scrisoarea în care îi mulţumea pentru orhidee.

Se grăbise să-i dea de ştire că a descoperit semnificaţia numelui ei chinezesc, îndată după plecarea lui Abbott, în acea duminică, pe la orele şapte, Jack telefonă la mica florărie de lângă hotelul „Livingstone”. Fu plăcut surprins s-o găsească încă deschisă şi să afle că mai aveau orhidee. Jack nu dorea decât una singură, şi le spuse că va fi acolo în câteva minute. Pe cartonul care însoţea mica orhidee – expediată cu avionul – scrise doar aceste cuvinte: „Floarea mea favorită, pentru prietena mea favorită – Jack”.

Aştepta cu atâta nerăbdare scrisoarea ei următoare, încât i se părea că orele de curs nu se vor termina, nici-odată. Când scrisoarea sosi în sfârşit, Jack o deschise cu graba unui prizonier ce şi-ar aştepta graţierea. Inima îi zvâcni când parcurse cu ochii primele rânduri:

„Dragă Jack,

Îţi mulţumesc pentru frumoasa orhidee, pentru cuvintele care o însoţeau şi pentru toată osteneala ce ţi-ai dat-o ca să găseşti un chinez – probabil un profesor de economie – care s-o fi întrebat ce-i trebuie unui anatomist să cunoască sensul cuvintelor „Lan Ying”. Probabil ca acesta a zâmbit doar, dar eu ştiu că de fapt a rămas mirat.

Sora mea a primit ieri o scrisoare de la profesorul Forrester. Nu mi-a spus ce conţine. Probabil că profesorul s-a interesat de sănătatea lui Teddy, care merge bine cu şcoala şi se comportă la fel ca toţi ceilalţi copii.

Sora mea nu prea e încântată de prietenia noastră şi a adus vorba despre scrisorile pe care mi le trimiţi. Nu pentru că nu i-ai fi simpatic sau te-ar dezaproba. Dimpotrivă, îi placi chiar foarte mult. Dar nu poate înţelege o prietenie care se mulţumeşte să rămână doar o simplă prietenie.

I-am vorbit despre hotărârea noastră fermă în această privinţă. E nerăbdătoare să mă vadă măritată şi la casa mea, unde să mă simt în siguranţă. Îşi închipuie că atâta timp cât voi fi prietenă cu dumneata nu mă voi gândi să-mi găsesc un bărbat.

Sunt tare mulţumită că din punct de vedere material nu depind de Claudia. Altfel m-aş fi simţit foarte încurcată. Aşa însă, deşi aş dori mult să-i fac pe voie surorii mele în toate privinţele, cred că e mult mai important, atât pentru ea, cât şi pentru mine, să procedez cum voi crede eu de cuviinţă.

Chiar dacă a-ţi sacrifica propriile dorinţe pentru dorinţele altuia este o făptură bună, cred că nu-i bine s-o lipsesc pe sora mea de folosul ce l-ar avea lăsându-mă să-mi organizez viaţa aşa cum îmi place”.

Citind aceste cuvinte, Jack zâmbi şi se întrebă dacă logica

lui Audrey cu privire la folosul sacrificiului de sine făcea parte din „înţelepciunea Orientului”, sau era vorba doar de o simplă glumă.

„Cred că nu e bine – continua scrisoarea – ca oamenii să-şi exercite prea mult voinţa spre a-i domina pe ceilalţi membri ai familiei. Sclavia e desigur grea pentru un sclav, dar e grea şi pentru stăpân. Cred că sclavia într-o familie trebuie să fie grea pentru toţi. Dacă un membru al casei cere de la ceilalţi o supunere oarbă faţă de toate dorinţele sale, mari sau mici, nu trece mult şi niciunul din ei nu mai ştie să acţioneze din proprie iniţiativă, sprijinindu-se cu toată greutatea pe umerii celui mai puternic. Am observat adesea acest lucru în China.

Nu vreau sub niciun motiv să devin o povară pentru sora mea, de aceea, ca să evit acest pericol pentru fericirea ei, nu trebuie să-i îngădui niciodată să hotărască în locul meu. Poate ar fi chiar şi mai bine pentru ea să rămân complet independentă de voinţa ei, în afară de cazurile în care dorinţele noastre coincid. Nu crezi că acesta ar fi cel mai bun lucru pe care l-aş putea face?”

Acesta era desigur un mod personal de a rezolva vechea problemă a autorităţii familiei. Dar oricât de amuzant suna în exprimarea oarecum livrească a lui Audrey, ceea, ce spunea ea era adevărat. Jack îşi reaminti cazurile similare pe care le cunoscuse, când de pildă, o mamă îşi domină atât de complet copiii – fără – a-i nimici desigur, ca acele tigroaice sângeroase care-şi mănâncă puii – încât îi reduce la o situaţie de neajutoraţi. Ştia o mulţime de întâmplări cu taţi tiranici, jucând rolul ingrat al unui dictator care savurează plăcerea de a-i vedea pe toţi ai casei sărind la pocniturile lui din bici. Iar după ce personalitatea acestora era complet anihilată, se agăţau cu toţii de el, silindu-l să-l care în cârcă toată viaţa, pedeapsă meritată şi învăţătură de minte, desigur prea scump plătită.

Un lucru era sigur: Audrey, deşi fină şi graţioasă, nu se lăsa călcata în picioare. Jack nu avea de ce să fie îngrijorat.

Singurul obstacol în calea prieteniei lor îl constituiseră obiecţiile autoritarei Claudia. Acum ştia că orice amestec din partea ei avea să rămână fără rezultat.

Tubby era aşteptat să se întoarcă pe la mijlocul lui noiembrie. Jack se gândi că ar putea să se aranjeze să facă o escapadă de *Thanksgiving Day*[22]. Ideea îi fusese sugerată de Edith Cunningham, şi acum devenise un nou subiect pentru corespondenţa cu-Audrey şi un plan pentru viitorul apropiat.

Prima serie de conferinţe şi demonstraţii clinice ale lui Cunningham fusese fixată iniţial pentru a treia săptămână din luna octombrie, şi Jack se întreba dacă hotărârea subită a şefului său de a pleca la Viena nu fusese inspirată de dorinţa de a lipsi din oraş în acea perioadă, dar amânată, la cererea lui Cunningham, până în decembrie. Cunningham socotise poate că era mai înţelept – mai ales, în privinţa clinicii – ca Tubby să fie de faţă. Totuşi, conducerea – şi aici intervenise cu siguranţă mâna acelui Denman, – insistase pe lângă Cunningham să vină în octombrie pentru festivitatea de deschidere. Se vede că Denman nu voia să rişte ca prietenul său, din dorinţa de a cruţa susceptibilitatea lui Tubby, să îndulcească pilula.

Şi astfel, în a treia săptămână din octombrie, luni dimineaţa, Cunningham îşi făcu apariţia. Amfiteatrul Facultăţii de medicină gemea de lume. Jack trebui să admită, împotriva voinţei sale, că atmosfera era mult mai animată decât altădată în asemenea ocazii. Expunerea lui Cunningham fu caldă, spontană, interesantă. Studenţii punctau cuvintele lui cu aplauze sincere şi entuziaste, departe de obişnuitele gesturi de simplă politeţe. Jack ştia că nu e obligat să-şi manifeste aprobarea, dar, îi era imposibil să nu se lase antrenat de curentul general de simpatie creat între vorbitor şi auditorii săi.

— Să luăm de pildă un caz tipic, spunea Cunningham în alocuţiunea sa. Un om vine în spitalul nostru, trimis de un oarecare medic generalist dintr-un mic orăşel de provincie.

---

[22] În S.U.A., sărbătoare naţională, celebrată în ultima zi de joi a lunii noiembrie (n. red.).

El vine cu o scrisoare de recomandare în care doctorul – dorind să facă o impresie bună – şi-a dat osteneala să facă o analiză amănunţită a cazului. Istoricul bolii se prezintă cam aşa. Cunningham îşi îndreptă ochelarii şi citi cu o voce monotonă: „În august anul trecut bolnavul s-a plâns că degetele membrelor inferioare au devenit dureroase la apăsare. Prin octombrie, durerea prinde gambele. În scurt timp, bolnavul nu se mai poate deplasa decât cu multă greutate, iar mişcările mâinilor devin lipsite de forţă şi nesigure. Proba „deget-nas” indică o dismetrie şi o ataxie marcate. Mişcările de extensie şi de flexie sunt reduse. Ataxia se confirmă la proba „călcâi – genunchi”. Reflexele abdominale abolite. Sensibilitatea osteovibratoare absentă până la nivelul crestelor iliace. La examenul sensibilităţii dureroase se constată anestezie până la al treilea dermatom toracic. Reflexul plantar e însoţit de o mişcare de retragere, cu o mişcare contralaterală de extensie”.

Se opri ca să-şi scoată ochelarii. Toţi începuseră să râdă, anticipând o poantă nostimă. Shane, care făcuse prezentarea şi se aşezase aproape de vorbitor, contribui la hazul general spunând:

— Şi acum va urma probabil buletinul de analiză Wassermann?

Râsetele porniră din nou, spre marea satisfacţie a lui Shane.

— Mulţumesc. – Cunningham îi adresă un salut prietenesc cu mâna. – Tocmai mă pregăteam să vorbesc despre asta, doctore. Reacţia Wassermann în lichidul cefalorahidian a fost, să zicem, negativă. Şi acum – aruncă o privire lui Shane – sunt convins că ştii de ce boală suferă pacientul.

În sală se aşternu linişte. Shane deveni ţinta tuturor privirilor. De data asta vorbise mai mult decât ar fi trebuit. Studenţii îşi dădeau coate şi clipeau cu satisfacţie.

— Ei bine, spuse Shane, stând picior peste picior, bănuiesc că practicând o laminectomie aţi găsit nişte aderenţe între măduvă şi arahnoidă... dar e preferabil să-l întrebaţi pe doctorul Beaven. E specialitatea lui.

Scaunele profesorilor scârţâiră, în timp ce privirile lui Cunningham îl căutau pe Jack, care şedea pe estradă în rândul al doilea, potrivit rangului său.

— Doctorul Shane, spuse Cunningham, opiniază pentru aderenţe. Sunteţi de acord, domnule doctor Beaven?

— Da, domnule doctor, replică Jack, între măduvă şi arahnoidă,

— Dar nu poate fi vorba despre o tumoare?

— Nu neapărat. Dar eu nu fac decât să-mi exprim o presupunere, domnule doctor. Istoricul cazului nu mi se pare complet.

— Iată-ne deci ajunşi în miezul problemei! Cunningham bătu cu pumnul în pupitru. Doctorul Beaven are dreptate. Istoricul cazului este incomplet, dar nu din motivul pe care şi-l închipuie el. Doctorul Beaven şi profesorul Shane au bănuit just. Indicaţia lor de operaţie e fără îndoială corectă. Aderenţele vor fi îndepărtate şi nu există motiv ca pacientul să nu se vindece – dacă acesta ar fi cazul. Dar istoricul, după cum a spus doctorul Beaven, e incomplet. Eu aş mai adăuga următoarele: Acum trei ani, bolnavul şi-a pierdut slujba de casier ajutor la o bancă, din cauză că fiul preşedintelui, care absolvise colegiul, avea nevoie de o ocupaţie. În loc să i se spună cinstit adevăratul motiv al concedierii, lucrurile au fost prezentate ca şi cum ar fi fost dat afară pentru incapacitate.

Din cauza greutăţilor pe care le-a întâmpinat ca să-şi găsească un nou serviciu, logodnica şi-a pierdut răbdarea şi, după o ceartă furtunoasă – pentru că la ora aceea prietenul nostru ajunsese la exasperare şi devenise nervos şi înrăit –, s-au despărţit. Aşadar, pacientul nostru trăieşte cu senzaţia că nu există dreptate pe lumea asta. Nu se pune numai problema că este sensibil la palpare până la nivelul celui de-al treilea dermatom toracic, ci că este totodată la fel de sensibil şi la propunerile bine intenţionate ale prietenilor, care ar fi bucuroşi să-l ajute dacă ar şti cum s-o facă. Ei bine, eu apreciez că tratamentul nu trebuie considerat încheiat odată cu extirparea aderenţelor. Ce aveţi de gând să faceţi cu restul diagnosticului? În timp ce omul se

găseşte în convalescenţă, după operaţie, dar încă grav bolnav sufleteşte, ce intenţie aveţi în privinţa lui? L-aţi vindecat de aderenţe. De ce să nu vă duceţi treaba până la capăt?

Pesemne că studenţii aprobau această idee, sau cel puţin erau de partea vorbitorului, pentru că izbucniră în aplauze puternice. Ceea ce prevăzuse Tubby se adeverise întocmai. Tineretul fusese captivat. Poate că numai câţiva ar fi putut pune un diagnostic corect bolii. Dar toţi erau dornici să afle cum trebuie sfătuit bolnavul, cum trebuie recuperat sufleteşte. Voiau să ştie cum să-l ajute să-şi găsească o altă slujbă şi o altă logodnică şi să trăiască fericit până la sfârşitul vieţii.

Jack se încruntă nemulţumit. Bill Cunningham era simpatic, dar ceea ce propovăduia el nu putea duce la nimic bun.

După conferinţă s-a dat o masă la Clubul Universităţii. Jack nu-şi amintea vreo recepţie în care oaspetele de onoare să fi fost tratat cu atâta căldură. În realitate, nu puteai să rezişti farmecului cuceritor pe care îl emana personalitatea lui Cunningham. Era un tip formidabil: sentimental până în măduva oaselor, dar un om care muncea cu râvnă şi nu puteai să nu-l respecţi.

Pe la începutul lui noiembrie, Jack se gândi că ar fi bine să se convingă dacă e totul în ordine pentru escapada lui de *Thanksgiving Day*. Scrise lui Bill şi Edith pentru a le reaminti de invitaţie şi a le confirma acceptarea, dacă mai era valabilă şi oportună. Adăugă că spera să se vadă cât mai des cu Audrey în timpul acestei scurte vizite.

Recitindu-şi scrisoarea se gândi că ar trebui să dea o explicaţie care să-l apere pe el şi pe Audrey de eventuale situaţii stânjenitoare, ivite din dorinţa naivă a soţilor Cunningham de a le fi de folos.

„Cred, scrise el în post-scriptum, că vă e cunoscută natura relaţiilor dintre noi. Aşa că nu trebuie să faceţi eforturi pentru a ne lăsa singuri. Suntem buni prieteni şi nimic altceva”.

A doua zi primi o telegramă de la Bill:

„Edith şi cu mine vom fi încântaţi să te avem cu noi de *Thanksgiving Day*.

P.S. Bineînţeles”.

CAPITOLUL XI

Când se întoarse din Austria, în dimineaţa zilei de 18 noiembrie, Tubby Forrester rămase consternat la ştirea că prelegerile şi demonstraţiile clinice ale lui Cunningham – pentru evitarea cărora făcuse un ocol de douăsprezece mii de kilometri – urmau abia să se ţină, sub auspiciile binevoitoare ale Consiliului de conducere al Facultăţii da medicină.

Îşi închipuise că această aberaţie se încheiase şi, mai ales – ceea ce era mai important – fusese de mult uitată. Ferm convins că aşa stau lucrurile, Tubby nu puse niciun fel de întrebări, şi nimeni nu-şi dădu osteneala să-i spună adevărul.

De aceea resimţi o crâncenă lovitură aflând că neplăcuta situaţie era gata să-l întâmpine acasă. Descoperi cu uimire că, Cunningham, cu o singură alocuţiune la deschidere, îşi câştigase adeziunea entuziastă a studenţilor, se bucurase de o primire strălucită la Clubul Universităţii şi de elogiile în prima pagină ale Asociaţiei Presei.

Nimeni nu avu grijă să atenueze şocul. Consiliul de conducere al Facultăţii de medicină, îşi aminti el, ţinea şedinţa lunară în acea după-amiază. Tubby consideră de aceea de datoria sa să apară şi să facă o scurtă dare de seamă asupra călătoriei sale care, deşi destul de bine primită, fu imediat şi complet eclipsată de elogiul lui Osgood pentru cuvântarea lui Cunningham. Acesta, declară el, a ridicat mai mult prestigiul Facultăţii de medicină în ochii opiniei publice şi pe studenţi în ochii cadrelor didactice,

decât oricare alt eveniment de care îşi aduce aminte, şi alte asemenea declaraţii, cu laude, onoruri, glorie şi omagii însoţite de surle şi trâmbiţe. Era mai mult decât putea suporta Tubby.

— Şi bănuiesc – mârâi el în aceeaşi seară, în timp ce rumega neplăcuta întâmplare în faţa lui Beaven – bănuiesc că dumneata şedeai acolo şi aplaudai împreună cu ceilalţi.

— Aţi fi preferat, domnule profesor, să mă ridic în picioare şi să-l demasc în public? ripostă Jack, sau trebuia să fi angajat un grup care să huiduiască şi să fluiere?

Acrit, Tubby dădu din cap arătându-i că şi-a dat seama de ingratitudinea şi trădarea asistentului său.

— Desigur că ai luat parte şi la banchet şi ţi-ai înroşit palmele aplaudând, în timp ce crezul dumitale profesional era acoperit de ridicol.

Jack zăbovi cu răspunsul, dar când îl dădu, Tubby sări de pe scaun ca ars.

— Nu, domnule profesor, scrâşni Jack, n-aţi aflat? După cuvântarea lui Cunningham de la Clubul Universităţii m-am ridicat şi am spus că, în calitate de reprezentant acreditat al profesorului Forrester, vreau să exprim întregul său dezgust...

— Cum? zbieră Tubby cu ochii holbaţi de furie. Ţi-ai ieşit din minţi?

— Calmaţi-vă, ripostă Jack şi făcu un gest liniştitor cu mâna. Cum era să spun aşa ceva? M-am gândit doar că poate v-ar interesa să auziţi cum ar fi sunat.

Tubby să lăsă să cadă din nou pe scaun şi-şi tamponă fruntea cu batista.

— Puteai să-ţi exprimi propriile dumitale sentimente, bombăni el, fără să amesteci numele meu.

— Ei bine, spuse Jack fără să se mai stăpânească, accept să fiu ţapul dumneavoastră ispăşitor aici în facultate, dar mă veţi scuza, domnule profesor, dacă refuz să joc acest rol la o reuniune de la Clubul Universităţii.

— Îţi dai seama ce spui? glasul lui Tubby începu să tremure. Îşi întinse braţele pe birou şi se aplecă înainte, nevenindu-i să-şi creadă urechilor.

Jack dădu din cap.

— Ar fi trebuit s-o spun mai demult, bombăni el.

— Beaven, eu te-am făcut ceea ce eşti, rosti Tubby rar, apăsând cuvintele, şi pot să te dobor. Cred că ştii asta.

— Este posibil, dar nu probabil, domnule profesor, răspunse Jack cu indiferenţă. Postul meu depinde de Consiliul de conducere. Dacă veţi aduce acuzaţii împotriva mea, să ştiţi că mă voi apăra.

— Acuzaţii? Acuzaţii? Nu va fi destul să spun conducerii că noi doi nu mai putem lucra împreună fiindcă nu ne înţelegem?

Jack râse ironic.

— Când am lucrat noi doi împreună în bună înţelegere? Ani de zile m-aţi sâcâit şi m-aţi umilit, domnule profesor. Şi toată lumea de aici o ştie.

Din clipa aceea, timp de o oră încheiată, profesorul Forrester şi Beaven îşi trântiră în obraz tot ce credeau unul despre altul şi tot ce ţinuseră ascuns în răstimpul îndelungatei lor colaborări. Pe la miezul nopţii conveniră în sfârşit să nu facă din aversiunea lor reciprocă un scandal public. Jack admise fără înconjur că datorează şefului său multe favoruri, dar că de acum încolo se consideră pe deplin independent.

— Nu avem niciun motiv, spuse el potolit, să nu lucrăm împreună ca până acum. Convorbirea noastră din astă seară n-a alterat de altfel cu nimic relaţiile dintre noi. Atâta doar, că am fost amândoi destul de oneşti pentru a ne spune unul altuia ceea ce gândeam de multă vreme. Am impresia că în felul ăsta aerul s-a limpezit. Am fost brutal şi impertinent, domnule profesor, dar dumneavoastră m-aţi provocat.

Se ridică să plece.

— Ca să ne întoarcem de unde am pornit cu această discuţie, spuse Tubby, oprindu-l cu un gest, trebuie să înţeleg că dumneata aprobi toată această revărsare de *cunninghanism*?

— Nu, răspunse Jack cu sinceritate, nu trebuie să înţelegeţi lucrurile în felul acesta. Împărtăşesc părerea

dumneavoastră că prin venirea lui Cunningham s-a făcut un pas înapoi. Nu sunt de acord că era cazul să protestez – dacă aceasta e cu adevărat părerea dumneavoastră, fapt de care mă îndoiesc foarte mult.

— Intenţionezi să colaborezi în deplină armonie cu el când se va întoarce pentru acele oribile demonstraţii clinice?

— Cred că mă voi orienta după dumneavoastră, domnule profesor, răspunse Jack cu un respect onctuos. Dacă dumneavoastră vă veţi ridica să-l combateţi, eu vă voi urma. Dar bănuiesc, adăugă el cu înţeles, că nu voi fi chemat sub arme.

— Crezi cumva că sunt laş, Beaven? se oţărî Tubby.

Jack începu să râdă, aproape vesel.

— Nu, nu cred că sunteţi laş, domnule, profesor; dar rai-am adus aminte de vechea snoavă cu viteaza companie de grăniceri care se pregătea să apere o colină împotriva indienilor. Când au apărut aceştia, văzând că erau de vreo zece ori mai numeroşi decât şi-au închipuit, cel mai bătrân şi mai înţelept grănicer spuse: „Se consideră drept o bună strategie ca atunci când inamicul este în număr mult mai mare, să te retragi. Întrucât sunt cam şchiop, eu plec de pe acum”.

— Are haz povestea dumitale, mirii Tubby printre dinţi. Îţi propun să-l urmezi pe prietenul dumitale infirm. Eu rămân să lupt.

— Nu mă îndoiesc că sunteţi un excelent luptător, domnule profesor, spuse Jack pe un ton de aducere aminte. V-am văzut în acţiune. Sunt sigur că veţi lua taurul de coarne!

Pe timpul absenţei lui Tubby nu se mai declaraseră alte cazuri de poliomielită. Cele două cazuri de care vorbise în ajunul plecării sale la Viena părăsiseră spitalul după încheierea primei faze a bolii. Jack nu văzuse pe niciunul dintre bolnavi şi nu ştia ce se mai întâmplase cu ei. Îşi închipuia ca se aflau sub îngrijirea medicilor care îi internaseră la spital pentru observaţie.

A doua zi dimineaţa după frumoasa lor convorbire, Jack îl informă pe Tubby da spitalizarea unui nou caz de poliomielită avansată şi pe care Doane îi ruga să vină să-l vadă.

Tubby petrecuse o noapte de reflecţii amare şi era nerăbdător să pună mâna pe orice armă ca să-şi apere tardiv demnitatea ultragiată. După ce o concedie pe Romney cu un gest scurt, îi întrebă pe Jack de ce nu se poate ocupa Doane singur de acest caz, Era doar treaba lui.

— E tocmai ceea ce ar vrea să ştie şi Doane, domnule profesor, spuse Jack. Pacienta a mai fost operată de câteva ori. Doane n-a examinat-o încă amănunţit, dar bănuieşte că e vorba de ceva mai mult decât de un simplu aparat ortopedie şi crede c-ar fi nevoie de prezenţa unui neurolog.

Tubby mormăi ceva nelămurit. Se vedea că aceste cuvinte îi făcuseră plăcere. După afrontul suferit noaptea trecută, orice balsam cât de mic era binevenit. Jack, care avea oarecare remuşcări pentru perdaful ce i-l administrase, observă efectul tributului adus inteligenţei şi priceperii incomparabile a şefului său şi fu încântat. După ce-l izbise atât de puternic, dorea acum să-l înalţe din nou, căci nimic nu-i sta mai bine învingătorului decât mărinimia.

Poate că exagerase puţin în această direcţie, deoarece Tubby se retrase imediat în găoacea lui, încât nu mai răzbătea nimic la suprafaţă, exceptând nişte priviri bănuitoare, cu luciri de oţel. Da, o să examineze pacienta în cursul vizitei obişnuite. Beaven putea să-şi vadă de drum, spuse el pe un ton ce indica o destinaţie nu prea plăcută.

În după amiaza următoare, Tubby făcu operaţia, asistat de Doane şi Beaven; de fapt, amândoi erau mai mult nişte spectatori curioşi şi îndeosebi admirativi, pentru că intervenţia fusese foarte grea, iar bătrânul – în mare formă. Puteai să nu-l înghiţi, dar, orice s-ar spune, Tubby era un maestru: rapid, sigur, precis, aproape un vrăjitor la disecarea fibrei nervoase şi a musculaturii deformate de o boală nemiloasă. După ce se termină intervenţia, Doane murmură: „Tubby are un al şaselea simţ: simţul orientării în spaţiu: singura creatură care-l mai posedă este albina”.

Zâmbi, şi adăugă din colţul gurii: „Iată şi un al doilea punct de asemănare dintre Tubby şi o albină”. Jack nu-l întrebă care era primul, având impresia că ştie. Râseră amândoi şi nu mai vorbiră despre asta.

Operaţia, oricare ar fi fost consecinţele pentru tânăra pacientă, avu un efect deosebit asupra lui Tubby. Fusese una dintre cele mai grele intervenţii pe care le efectuase în ultima vreme, şi era pe deplin conştient că puteau fi număraţi pe degetele unei singure mâini chirurgii din întreaga lume capabili s-o facă cu aceeaşi pricepere. Redobândirea încrederii în sine îl făcu să-şi îndrepte umerii, să calce mai apăsat şi să privească mai semeţ. În timp ce străbătea coridoarele spitalului, personalul de toate gradele, de la colegi şi până la femeile de serviciu, dispărea îndărătul uşilor. Cât priveşte relaţiile sale curente cu Jack, Tubby se purta distant şi rigid. Când o comunicare era neapărat necesară, îşi transmitea dispoziţiile prin mica Romney, care, în absenţa sa, reuşise să se mai rotunjească, dar slăbise din nou şi-şi pierduse şi bruma de zâmbet.

Jack se afla în laboratorul său personal, pe care Tubby îl evita acum cu grijă, când Romney ciocăni timid în uşă; băgând capul înăuntru îl anunţă:

— Profesorul Forrester a spus să vă ocupaţi dumneavoastră de micuţa Buckley.

— Buckley? repetă Jack, uitându-se la o eprubetă pe care o ţinea în faţa luminii.

— Cazul de poliomielită pe care l-a operat el, explică Romney, strecurându-se în odaie.

— A! Aşa o cheamă? Uitasem. De ce nu se ocupă Doane? E cazul lui.

— Nu ştiu, domnule doctor. Dar tocmai vin de jos, unde am fost să-i spun că dumneavoastră vă veţi ocupa de ea.

— Ia vino încoace, spuse Jack.

Romney se supuse şi înaintă sfioasă, aruncând o privire spre uşa care se închise cu zgomot din cauza curentului.

— Spune-mi, dumneata mănânci pe săturate?

— Nu-i vorba de asta, domnule doctor. Sunt trimisă mereu să transmit ordine care enervează oamenii, şi ei îşi

varsă necazul pe mine. Mi-e teamă că n-am să mai pot rezista multă vreme.

Pesemne că i se muiaseră genunchii, pentru că fata se lăsă să cadă pe scaun, ceea ce era contrar atitudinii ei obişnuite.

— Eşti mult prea sensibilă, Romney. Reacţionezi ca o doamnă din înalta societate. Buna creştere şi politeţea sunt un handicap serios în mediul nostru.

— Cu mirosurile m-am obişnuit, spuse ea cu un zâmbet şters. După cum m-am obişnuit să fiu mereu bruftuluită. Dar nu-mi place să văd oameni furioşi pe mine pentru că le transmit mesaje care îi jignesc. Doctorul Doane era cât pe ce să facă o criză.

— Nu cumva îşi închipuie că eu am contribuit cu ceva ca acest caz să-i fie luat?

— Cam aşa ceva. Romney făcu un gest de confirmare cu amândouă mâinile. Ar trebui să-i spuneţi că nu-i adevărat. Cred că i-ar face bine.

— Mulţumesc pentru sfat, Romney. Voi încerca să-l liniştesc.

— Pe el l-a interesat foarte mult cazul acesta. Vreau să spun – copilul. E o fetiţă dulce şi pare să fi avut multe de suferit. Tatăl ei e un om pur şi simplu imposibil!

— Văd că eşti bine informată.

— Am fost trimisă de mai multe ori în camera ei ca să copiez foaia de temperatură. Marta se află în salonul comun. Tatăl ei îşi petrece după-amiezile la căpătâiul ei. Tot timpul nu face altceva decât să critice surorile şi pe medici, şi să debiteze tot felul de observaţii care îl fac insuportabil. Toate acestea o fac pe Marta să se simtă ruşinată şi nenorocită. Nu văd cum poate să se facă bine în asemenea condiţii. Pun rămăşag că dacă… Romney se întrerupse brusc şi se ridică să plece.

— Pe ce anume pui rămăşag, Romney? insistă Jack, tăindu-i calea.

— Vă amintiţi când a fost doctorul Cunningam aici? îndrăzni ea să spună. N-aveam mult de lucru în ziua aceea şi m-am strecurat şi eu în amfiteatru ca să-l ascult.

— Înţeleg, spuse Jack, şi pui rămăşag că dacă doctorul Cunningham s-ar ocupa de acest caz ar fi făcut ceva ca să uşureze situaţia. Dar ce anume? I-ar fi spus fetiţei să nu ia în seamă faptul că e tatăl ei o pacoste?

— Cred că ar fi stat de vorbă cu tatăl ei, spuse Romney. Poate că şi el e bolnav. N-ar fi rău de aflat. Acum trebuie să plec. Se-ndreptă spre uşă şi se opri cu mâna pe clanţă. Nu cumva am vorbit prea mult? întrebă ea cu teamă.

— Nu, ai răspuns doar la întrebările mele. „Pax vobiscum”.

— Ce-nseamnă asta?

— Înseamnă „Mergi în pace”, şi aş vrea să nu-mi mai vorbeşti de parcă aş fi Măria Sa Călăul.

— Îmi pare rău, spuse Romney, şi se strecură afară.

Episodul îi dădu de gândit. Cât lipsise Tubby, între el şi secretară se stabiliseră relaţii de prietenie. În atmosfera care devenise mai calmă, fata se înseninase, îşi regăsise echilibrul şi uneori părea chiar exuberantă. Acum, după întoarcerea lui Tubby, se transformase într-un pachet de nervi.

După masă, Jack se duse la Doane şi-i spuse:

— Am fost informat că Tubby doreşte să preiau eu cazul dumitale de poliomielită. Îţi dai seama, sper, că n-am niciun amestec în această hotărâre, ci doar mă supun ordinelor primite. Aş fi fost mult mai mulţumit ca dumneata să te ocupi în continuare de acest caz, pentru că, după părerea mea, îţi aparţine de drept. Dar deoarece părerea mea nu valorează nici doi bani, va trebui să-l preiau. Ai să-mi spui ceva în privinţa asta?

Doane discută cu multă cumpătare, deşi se vedea bine că moralul său avea nevoie de sprijin. Îl puse pe Jack în temă, îi povesti câte ceva despre necazurile avute cu tatăl fetiţei, şi porniră amândoi spre salon pentru a examina bolnava. Pe drum. Doane îi spuse:

— Bine că mi-am adus aminte: ni s-a adus chiar acum un pacient care îmi face impresia că are tot poliomielită, Vine din acelaşi cartier al oraşului. E o periferie oribilă. Ambulanţa era să se împotmolească acolo în noroi.

Thomas Buckley şedea lângă pat. Era un individ colţuros, jerpelit, mic de statură, cu nasul ascuţit şi cu ochii sfredelitori. Pe faţă îi era întipărită o expresie de sfidare. Doane îl prezentă pe Jack, care salută scurt din cap.

— Ai venit, doctore? rânji Buckley. Cum mai merge cu scamatoriile?

— Următoarea scamatorie, spuse Jack rece, o facem noi doi. Ai să te prezinţi peste o jumătate de oră la mine în laborator, în sala Lister. Voi spune omului de serviciu să-ţi arate unde e. Şi dacă nu vii, am să dau dispoziţie la poartă să nu mai fii lăsat să intri în spital.

— Nu mai spune! pufni Buckley. Asta-i o instituţie publică!

— Întocmai, spuse Jack printre dinţi, dar nu toate instituţiile publice sunt spitale. Te sfătuiesc să faci ce ţi-am spus.

— Bine! S-a făcut, doctore – răspunse Buckley, zâmbind cu înţeles. Voi fi acolo.

Fierbând încă de mânie, Jack examina fetiţa intimidată după care porni spre sala Lister de la etajul superior. Traversă sala de disecţie, unde cadavrele albe aşezate în rând aşteptau operaţiile nedureroase de luni dimineaţa, şi intră în încăperea învecinată, în care îşi petrecea de ani de zile o bună parte a timpului său. În ultima vreme consacrase cercetării mult mai multe ore pe zi decât de obicei şi rareori ajungea acasă înainte de miezul nopţii. Examină câteva culturi de virusuri, făcu unele însemnări, se uită la ceas şi se gândi la ceea ce avea să-i spună arţăgosului Buckley. În acel moment auzi o bătaie în uşă, dar nu lovitura arogantă la care se aşteptase, ci o ciocănitură scurtă, timidă. Deschise uşa, dar noul venit nu îndrăznea să treacă pragul.

— Intră, îi spuse Jack pe un ton rece.

— Doamne, ce mai pute aici! – observă Buckley cu glasul stins.

— Aşa ţi se pare, răspunse Jack, pentru că nu eşti obişnuit cu condiţiile de lucru ale profesiunii medicale. Ia loc, te rog. Îi indică unul din taburetele înalte. Sunt oa-

recum uimit, domnule Buckley, că laboratorul nostru de anatomie îţi displace. Am avut impresia că te consideri o autoritate în medicină, chirurgie, îngrijirea bolnavilor şi administraţie spitalicească, judecând după dărnicia cu care ţi-ai împărţit criticile. E tocmai lucrul despre care vreau să-ţi vorbesc.

— Aş putea să capăt un pahar cu apă? întrebă Thomas fără nicio legătură.

Jack destupă o sticlă de amoniac.

— Respiră asta mai întâi. Apă ai să bei mai târziu. Nu mi-am închipuit să fii atât de sensibil. Nu prea vorbeşti ca o fiinţă delicată. Ai stomacul deranjat?

— E cam scos din funcţie, mormăi Thomas. În ultima vreme n-a prea avut de lucru.

Jack se aşeză pe celălalt taburet, întinse musafirului său o ţigară, pe care acesta o refuză morocănos, şi-şi aprinse şi el una.

— Vrei să spui că nu mănânci cât trebuie? De ce? Suferi de indigestie?

— Nu pot să fac rost de mâncare. Dar asta nu-i treaba dumitale, doctore. N-am venit aici să-mi pierd vremea cu dumneata. Dă-i drumul şi spune ce ai de spus, să pot să ies de aici mai repede.

— Cred că ai nevoie de câteva mese săţioase, Buckley. Dacă n-ai bani, de ce nu te adresezi operelor de binefacere? Doar pentru asta există. O să-ţi dea ajutor.

— Noi nu suntem cerşetori, mârâi Buckley. Şi n-am nevoie să vină în casa mea tot felul de indivizi să-şi bage nasul peste tot şi să facă anchete. Acum spune-mi de ce m-ai chemat şi să terminăm odată!

Cuvântarea aspră care îl aştepta pe Buckley trebuia reconsiderată. Nenorocitul era lihnit de foame. Poate din cauza asta era atât de înrăit. Jack îşi aminti de ceea ce-i spusese Cunningham în legătură cu informaţiile incomplete asupra antecedentelor unui bolnav,

— Vasăzică, eşti şomer? întrebă el.

— Da!

— Ce meserie ai? Cu ce te-ai ocupat?

— Ce-ţi pasă dumitale? Oricum au poţi să-mi dai de lucru, şi atunci la ce bun să mă întrebi?

— Nu te-ntreb din simplă curiozitate.

— Dar de ce altceva? întrebă Buckley. N-am venit să te consult asupra sănătăţii mele şi dumneata nu poţi să-mi dai de lucru. Şi atunci la ce dracu ne pierdem vremea de pomană cu întrebări şi răspunsuri?

Jack zâmbi uşor.

— Timpul dumitale nu pare să fie prea preţios, zise el tărăgănat, iar eu sunt dispus să-ţi acord puţin din timpul meu. Dă-i drumul! Descarcă-te! Poate că ţi-ar face bine să-i spui cuiva.

Şi, în timp ce Buckley, cu obrazul tremurând, căuta un răspuns, Jack se trezi spunând:

— Ştiu că nu-i nicio plăcere să vorbeşti despre necazurile dumitale.

Thomas îşi scărpina bărbia ascuţită cu podul palmei şi schiţă o grimasă de împotrivire.

— Am să iau acum o ţigară, domnule doctor, dacă nu te superi.

Jack îi oferi un foc, şi Thomas trase cu lăcomie câteva fumuri adânci, până când ochii i se înceţoşară.

— Domnule doctor, dumneata eşti un specialist, începu el într-un târziu, făcând un gest demonstrativ spre toate instrumentele ştiinţifice din cameră. Într-un fel sunt şi eu unul. Pariez că trebuie să fii tobă de carte ca să foloseşti chestia asta, şi Thomas arătă spre unul din microscoape. Eu nu mă pricep deloc. În schimb, m-am pregătit să fac o meserie la care dumneata nu te pricepi, şi mi-am pierdut slujba pentru că m-am luat la harţă cu nişte cârpaci. Înţelegi ce vreau să spun?

— Nu, răspunse Jack hotărât. Nu-nţeleg deloc şi ai face bine să vorbeşti mai lămurit.

— Ai idee cum se construiesc avioanele?

— Nu. Asta ţi-e meseria?

— Domnule doctor, poate n-ai să mă crezi, dar când se asamblează un avion, îmbinarea părţilor componente e o treabă atât de migăloasă încât niturile trebuie ajustate cu o

precizie milimetrică. Sunt atât de preţioase încât se păstrează într-un seif, din acelea cum ai văzut la bancă. Şi, după ce le-ai potrivit, trebuie să le încălzeşti exact la temperatura necesară, altfel nu intră în găurile din aliajul de aluminiu.

Jack asculta cu interes. Puse picior peste picior, îşi sprijini cotul pe genunchi, bărbia în palmă şi se aplecă înainte, atent.

— Foarte interesant, spuse el. Continuă, te rog.

Figura lui Buckley îşi pierdu expresia de brutalitate, iar glasul său căpătă un accent de sinceritate.

— Când le-ai introdus în gaură, continuă el, şi le-ai bătut ca să fie perfect netede, foloseşti o oglindă dentară pentru a controla al doilea cap şi a vedea dacă e perfect etanş peste tot. Să ştii, doctore, că treaba asta cere o mare atenţie.

— Nu mă-ndoiesc, recunoscu Jack, cu un aer serios. Cred că e o treabă pe care ori o faci perfect, ori mai bine te laşi păgubaş.

— Aşa e... Îmi spuneam uneori, continuă Buckley gânditor, înainte de a deveni maistru, când eram încă nituitor – şi să ştii, doctore, nu sunt un plângăreţ – „dacă nitul sare afară, cineva care crede că avionul e-n regulă riscă să-şi piardă viaţa”. Totdeauna am avut asta în minte când fixam niturile.

— Da, e o mare răspundere. Cred că ai avut o atitudine justă.

— Apoi m-au făcut maistru. Aveam de lucru berechet: comenzi de la armată şi de la marină. Aşa că trebuiau angajate ajutoare. Cei mai mulţi dintre ei – flăcăi ţineri, care n-au învăţat încă să facă o treabă cum trebuie. Câţiva mai ştiu puţină tinichigerie, se pricepeau să monteze jgheaburi şi burlane. Dacă între îmbucăturile dintre două piese era un joc de un centimetru trăgeau câteva ciocane până dispărea, şi apoi dădeau un strat de vopsea ca să nu se vadă nimic. Dar la construcţia avioanelor nu merge aşa ceva. Piesele nu ţin cu un strat de vopsea, cred că mă-nţelegeţi.

Jack zâmbi şi se declară de acord.

— Nu puteam trece cu vederea lucrul făcut de mântuiala. Le-am arătat o dată le-am arătat de două ori cum se face treaba, dar ei habar n-aveau. Atunci m-am înfuriat şi am început să-i dau afară pe cei trândavi. Buckley oftă şi făcu un gest de lehamite cu mâna. Restul cred că-l ghiciţi singur.

— Nu sunt tocmai sigur; vrei să spui că te-au dat afară pentru că ai fost prea exigent?

Buckley pufni şi ridică din umeri.

— Am fost dat afară pentru că am tras un pumn unui inspector. Venise în atelier cu o falcă în cer şi cu una în pământ, ştii cum se petrec lucrurile astea, doctore. A început să mă-njure, eu am văzut roşu. N-am fost niciodată bătăuş, dar i-am dat una şi tipul a căzut grămadă. De fapt, şeful era de partea mea, dar n-avea ce face. Conducerea cerea ca lucrarea să fie executată, indiferent cum, aşa că a trebuit să mă dea afară.

— Îmi închipui, spuse Jack. Şi acum din ce trăieşti?

— Ce să spun, nevastă-mea confecţionează cleşti pentru vase, ca să nu te frigi la degete, iar eu le vând pe stradă.

— Unde locuieşti?

Buckley făcu o mişcare cu capul şi răspunse întunecat,

— În partea aceea, la capătul oraşului. Sunt acolo câteva căsuţe ieftine, chiar dincoace de rezervoarele de apă.

Jack se încruntă.

— Tot acolo locuiai când s-a îmbolnăvit Marta? Ştii că ieri ne-au mai adus un caz de paralizie infantilă din acelaşi cartier. O fetiţă Collins. Ce fel de cartier e? Ambulanţa s-a împotmolit în noroi.

Ochii lui Thomas exprimau groaza, şi faţa începu să-i tremure convulsiv.

— Nu, doctore, nu se poate să aibă paralizie infantilă. Avea gripă, iar medicii se temeau de pneumonie! Dacă pretind că are paralizie infantilă, sunt nebuni!

Jack privi această izbucnire, fără să-şi ascundă uimirea.

— Vom vedea numaidecât, spuse el calm.

Ridică receptorul şi. ceru serviciul unde era internată fetiţa Collins. Între timp, Thomas se ridică de pe scaun şi se

furişă spre uşă.

— Dac-ai terminat cu mine, doctore, mă duc – zise el cu o voce nesigură.

— Nu încă, răspunse Jack. Aşteaptă un moment.

Thomas se sprijini cu spatele de uşă şi aşteptă mohorât.

— Dă-mi legătura, te rog, spuse doctorul. Slattery, dumneata ai în grijă cazul Collins!... E polio?... Auzisem de asta şi am vrut să verific... Cum? Localizată la braţul drept – la fel ca la fetiţa Buckley? Am aflat că amândouă vin din acelaşi cartier. Da, foarte ciudat... Nu, nu cred. Probabil o simplă coincidenţă... Nu, ar fi prea din cale afară, Slattery... Doctorul Doane tratează cazul, nu-i aşa? E acolo? Dă-mi-l puţin la telefon... Doane, Beaven la telefon. Nu ţi se pare curios că fetiţa Collins cu polio, de care te ocupi dumneata, şi cazul Buckley, de care mă ocup eu, vin din aceiaşi cartier şi au aceleaşi simptome?... Aşa cred şi eu, o coincidenţă. Totuşi ar trebui verificat. Vom vedea mâine şi...

Jack auzi uşa închizându-se, trânti receptorul în furcă şi se luă după fugar. Îl ajunse pe coridorul de la parter, îl apucă de gulerul hainei ponosite şi-l opri locului. Buckley se propti cu palmele de perete, cu trupul cutremurat de vărsături.

— Lasă-mă, doctore, se ruga el cu voce slabă. Încăperea aia împuţită mi-a făcut rău.

— Nu atât de rău încât să nu poţi fugi ca un animal sălbatic. Dumneata ai ceva pe inimă, Buckley, şi n-ai să pleci de aici până n-am să aflu ce este, spuse Jack categoric.

— Bine, doctore, am să-ţi spun dacă-mi promiţi că rămâne între noi. Apoi izbucni deodată, ameninţător: Dacă ciripeşti, o să-ţi pară rău.

Jack replică ferm că o să decidă când va şti despre ce-i vorba; şi, luându-l de braţ pe nenorocitul care tremura din toate încheieturile, îl târî înapoi în laborator, îi turnă un păhărel de coniac şi-i spuse:

— Şi acum, ia-o încet şi spune adevărul. Dacă-ncepi să minţi, aflu imediat. Nu eşti un mincinos prea iscusit, Buckley. Nu ştiu ce-ai făcut de te-ai speriat aşa, dar, orice

ar fi, mai bine să-mi spui mie decât poliţiei.

— Fetiţa Collins este a treia, murmură Thomas, după Marta noastră, şi încă un băiat pe nume Mead. Familia Mead s-a mutat de curând acolo, acum vreo câteva săptămâni. Nu-i cunosc prea bine. Îl ştim pe omul care locuise în casa aceea înaintea lor. Îl chema Billows. S-a mutat la Detroit. A găsit o slujbă de mecanic de calorifer. Era un meseriaş priceput, ca .şi mine, şi a rămas fără lucru, tot ca mine. Făcu o pauză lungă. Un tip periculos, cu care este de preferat să n-ai de-a face.

— Bănuiesc că el te-a băgat la belea, sugeră Jack. Bine, spune mai departe. Dar mai întâi, ce s-a ales cu băiatul ăla Mead?

— E acasă. Ai lui n-au încredere în doctori.

— Ce te face să crezi că are paralizie infantilă?

— Poate că n-are, răspunse Thomas ceva mai îndrăzneţ. Făcuse temperatură mare şi acum nu-şi poate mişca braţul. V-am auzit spunând ceva despre ceilalţi copii, c-ar avea braţul înţepenit.

— Care braţ?

Thomas zăbovi cu răspunsul.

— Tot acelaşi, admise el cu jumătate de gură.

— Trebuie să cercetăm care e realitatea, spuse Jack. Voi înştiinţa organele sanitare despre cazul Mead... Şi acum dă-i drumul mai departe şi spune ce amestec ai dumneata în toată afacerea asta.

— Poate că niciunul, spuse Thomas. Dar aşa s-a întâmplat. În locuinţele noastre nu era trasă apa, iar proprietarul nu voia s-o instaleze. Acum câteva luni a căzut bolnav şi-a trimis un băiat să adune chiriile; aşa că nu ştia ce se petrece acolo. Unul din vecinii care locuia în capătul de sus al străzii avea un puţ, dar era foarte nemulţumit că tot umblam acolo de câteva ori pe zi; atunci tipul ăsta – Billows – a propus să ne tragem o conductă proprie.

— Vrei să spui că v-aţi racordat la conducta principală?

— Da. N-a fost prea greu.

— Numai casa dumitale şi a lui Billows?

— Am fost patru inşi. Collins şi un bătrân pe nume

Flowers au făcut săpătura şi de asta i-am lăsat şi pe ei să-şi tragă apa.

— Aşa, vasăzică? se lumină Jack deodată. Când ai auzit de diagnosticul pus fetiţei Collins ai început să tragi unele concluzii. Crezi că apa e de vină. Bănuiesc că aţi făcut racordul la o conductă principală undeva între rezervor şi instalaţia de filtrare. Aşa-i?

Thomas dădu afirmativ din cap.

— Bun. Toată povestea asta trebuie cercetată, spuse Jack hotărât. Şi nu prea văd cum aţi putea scăpa de răspundere, dumneata şi toţi ceilalţi. Totuşi, fiindcă ai încercat să îndrepţi lucrurile cred că s-ar putea să scapi doar cu o mustrare severă din partea primăriei. Am să caut să fac tot ce pot pentru dumneata.

— Mare lucru! mormăi Thomas. Stai, că n-am terminat. Acest Billows tocmai scăpase de la puşcărie şi n-o fia lase pe nimeni să-l bage din nou la apă fără să-i plătească poliţa. El a furat ţevile de undeva din Wheaton.

— Şi dumneata l-ai ajutat. Altfel nu putea sa le car«.

— Avea la mână cu ceva pe unul din Wheaton, care are un camion şi pe care l-a convins să transporte ţevile. Dacă-l dai în vileag pe Billows, el o să-l denunţe pe celălalt. Şi atunci, dumneata şi cu mine o păţim. Înţelegi? Lasă-mă să plec, doctore! Am să-nchid apa, aşa că n-o să se mai întâmple nimic. Iar dumneata ai face mai bine să-ţi vezi de treaba dumitale.

— Dar asta e treaba mea, Buckley. Rezultatul cercetărilor ar putea fi de cel mai mare interes pentru ştiinţă. S-ar putea să descoperim ceva care să ne ajute să explicăm această boală îngrozitoare! Vrei să mă faci să cred că nu eşti dispus să rişti o nimica toată ca să salvezi sute de copii de o suferinţă ca a Martei?

Thomas clătină capul şi se încruntă.

— N-o să descoperiţi nimic. Voi, doctorii, sunteţi tot atât de neputincioşi ca nişte nou-născuţi. O să mergi la rezervor, o să te-nvârţi pe acolo, o să scrii un articol lung, plin de vorbe complicate, şi din toate astea n-o să iasă nimic, doar că pe dumneata te va pocni cineva în moalele capului cu o

rangă de fier, iar pe mine o să mă bage la pârnaie.

Jack îşi scoase halatul alb şi se duse să deschidă dulapul de haine. Buckley îl urmărea posomorit.

— E timpul să plec, spuse el cu jumătate de gură.

— Plec şi eu cu dumneata, zise Jack.

— Ca să ne denunţi, nu?

Jack îşi trase impermeabilul.

— Hai să mergem, spuse el binevoitor.

Buckley se ridică în picioare. Îl urmă cu paşi târşiţi prin laboratorul de anatomie şi jos pe scări până la locul de parcare.

— De ce faci ocolul ăsta? întrebă el în timp ce maşina înainta spre centrul comercial. Vrei să mă duci acasă?

— Mergem la un restaurant, Buckley, să mănânci ceva. N-am luat astăzi masa de prânz, şi sunt lihnit. La fel şi dumneata.

— Nu mănânc pe banii dumitale.

— Bine, atunci ai să stai la masă în faţa mea şi ai să te uiţi la mine cum mănânc. Am de gând să-mi comand un muşchiuleţ de vacă şi nişte cartofi prăjiţi.

— S-a făcut, doctore. Iau şi eu unul. Să ştii că am mare nevoie.

— Bineînţeles că ai nevoie, răspunse Jack, prieteneşte.

— Eşti un om de treabă, doctore. Mi-ar părea rău să fii găsit undeva, într-un şanţ, cu capul spart.

— Cred, Buckley. Nu eşti un om rău. Dar spune-mi, cum îţi place friptura, în sânge sau mai bine friptă?

— Ehei, domnule doctor, zâmbi Thomas ironic. În ultimii ani, fripturile mele au fost cam puţine.

Marţi, târziu după-amiază, când Jack trecu prin faţa biroului de la etajul al treilea, domnişoara Warren îl opri ca să-i spună:

— Domnule doctor, vă cheamă la telefon domnişoara Romney. Îi dădu receptorul, pe care-l luă cu o strângere de inimă.

— Profesorul Forrester, auzi el glasul tremurat al lui Romney, mi-a cerut să vă spun c-a primit o telegramă de la

doctorul Mercer din New York, prin care îl roagă să ia cuvântul vineri seara la recepţia anuală a Asociaţiei Medicilor. Alocuţiunea festivă trebuia să fie rostită de doctorul Carter din Baltimore, dar acesta a făcut o gripă sau aşa ceva.

— Şi de ce vrea profesorul Forrester să m-anunţi pe mine? întrebă Jack destul de morocănos.

— Staţi o clipă, bâigui Romney.

— Vreau să ştii lucrul acesta, se auzi vocea lui Tubby, ca să-mi ţii locul pe timpul cât voi lipsi. Plec mâine seară.

— Domnule profesor, aveam de gând să plec din oraş de *Thanksgiving Day*.

— Acum n-ai să mai pleci, spuse Tubby. Ai să stai frumos pe loc. Cum merge cu Buckley?

— Normal.

— Să ştii că pericolul încă n-a trecut. Aceste intervenţii reconstructoare implică formarea unui ţesut cicatriceal care, după cum ştii, dă adesea complicaţii.

— Doctorul Doane va fi aici, domnule profesor.

— Eu ţi-am încredinţat cazul dumitale, şi nu lui Doane. Şi vreau să ai grijă de el.

— Prea bine, domnule profesor.

Dar nu era bine deloc, şi tot restul zilei Jack lucră în silă, fără nicio tragere de inimă. Pe la orele şase, amărât şi decepţionat, porni spre casă, întrebându-se dacă să-i telegrafieze lui Audrey şi soţilor Cunningham sau să-i explice lui Bill prin telefon. Îşi dădea seama că e o copilărie să se simtă atât de indispus. Ce Dumnezeu! Nu se obişnuise încă după atâţia ani cu ideea că renunţările şi contramandările subite fac parte integrantă din viaţa unui medic? Şi nu era asta cauza pentru care hotărâse să nu-şi întemeieze un cămin? Audrey va fi dezamăgită, dar se va convinge astfel că i-a spus adevărul cu privire la exigenţele meseriei sale.

Îşi aruncă la nimereală pălăria şi pardesiul, luă câteva formulare telegrafice şi începu să alcătuiască un mesaj către Audrey. Deodată însă îl străfulgeră o idee. La început îi păru cam fantezistă. Claudia nu va consimţi niciodată,

chiar dacă s-ar putea face unele aranjamente locale; totuşi merita să încerce.

Răsfoi rapid anuarul telefonic în căutarea unei firme furnizoare. Găsi un nume de care mai auzise, sună şi ceru să vorbească cu directorul; îi spuse că aştepta un musafir de *Thanksgiving Day* şi ar dori să comande o cină care să fie preparată şi servită acasă la orele şapte şi jumătate seara. I se răspunse că le părea rău, dar că personalul era angajat, aşa că nu puteau să-l servească.

Jack se simţi contrariat de prăbuşirea atât de rapidă a subitului său proiect. Măsură camera cu paşi mari, frământându-şi mintea ca să găsească o soluţie. Brusc, avu o idee şi mai îndrăzneaţă. De ce să nu încerce să aducă un bucătar chinez şi să servească o cină care să-i amintească lui Audrey de casa ei părintească? Se va adresa lui Abbott, iar acesta îi va spune dacă se poate face. Sună la locuinţa studentului său preferat, şi-i spuse pe scurt ce-avea de gând.

— Dacă îmi permiteţi, domnule profesor, răspunse Abbott, voi veni eu să prepar cina.

— Cum pot să-ţi cer aşa ceva, Abbott?

— Va fi o mare plăcere pentru mine, domnule profesor. Şi am să aduc un ajutor.

— Este extrem de amabil din partea dumitale. Am să vin să te iau cu maşina şi ai să aranjezi totul cum vei crede de cuviinţă. Am dori tocană chinezească şi alte asemenea specialităţi.

Abbott începu să râdă.

— Nu... domnule profesor. Dacă vreţi ca prietena dumneavoastră să-şi aducă aminte de bucatele pe care le-a mâncat în casa lui Sen Ling vă rog să lăsaţi totul în seama mea. Va fi la fel de surprinsă şi de amuzată de tocana chinezească pe cât dumneavoastră dacă San Ling, dorind să vă facă plăcere, v-ar servi nişte crenvurşti.

Jack era în al noulea cer. Ceru o convorbire interurbană cu Audrey şi, după o scurtă aşteptare înfrigurată, îi auzi vocea. Îi spuse că nu putea să plece din oraş şi se simţi cutremurat de regretul sincer din glasul ei: „O! Îmi pare

atât de rău!”

— Dar, continuă el pe un ton grav, poţi veni să mă vezi, dacă vrei. Îţi rezerv o cameră la „Livingstone”. După masă o să ne plimbăm cu maşina. Apoi va fi servită o cină, aici, la mine.

— Bine, dar e oare îngăduit...? Mi-ai spune, desigur, dacă nu s-ar cuveni să fac aşa ceva, spuse Audrey, cu glasul scăzut.

— E în perfectă ordine. O să mai fie şi alţi oaspeţi la cină. Doamna Grundee va fi cât se poate de mulţumită.

— O! Vine şi doamna Grundee? E foarte bine. Înseamnă că n-o să se opună Claudia, sunt sigură. Mă duc să-i spun.

— În locul tău nu i-aş spune nimic. Sora ta poate fi sigură că eşti pe mâini bune, şi tu ştii asta, nu-i aşa, draga mea?

— Da, Jack, îi răspunse ea cu convingere.

Încrederea ei îi încălzi inima.

— Vasăzică, ai să vii? Trenul tău pleacă mâine, la opt. seara.

— Foarte bine. Sunt tare bucuroasă. Îţi mulţumesc, Jack. Ce drăguţ din partea ta că m-ai chemat.

— Te aştept la gară joi dimineaţa, Audrey.

— Probabil că n-ai să mă recunoşti. Vezi că mi-ai uitat până şi numele.

— Nu, draga mea, nu l-am uitat. Şi asta îmi aminteşte de altceva ce-aş vrea să faci pentru mine. Te rog să iei un costum chinezesc, ca să-l porţi la cină.

La celălalt capăt interveni o clipă de linişte.

— Dar ceilalţi oaspeţi ai tăi, acestei doamne Grundee, care va purta cu siguranţă îmbrăcăminte americană, n-o să li se pară ciudat dacă...

Jack începu să râdă,

— Doamna Grundee, draga mea, e doar un nume care personifică codul ridicol al convenţiilor sociale. Vei fi singurul meu musafir.

— Da? O să fie foarte drăguţ. Vorbea pe un ton mai hotărât. Jack îşi putea imagina uşor zâmbetul ei. Să-i telefonez doamnei Cunningham ca să-i spun că nu mai vii şi că eu am să plec?

— Te rog, arată-i de ce nu pot veni. În ce priveşte restul, fă cum crezi că-i mai bine.

— O! Dar ea o să vrea să ştie şi asta.

— Da. aşa cred şi eu.

— Cred că o să-i pară bine.

— Acum trebuie să te las, draga mea. O să ne simţim minunat.

— Da. Sunt convinsă!

CAPITOLUL XII

Totul era pregătit pentru marele eveniment de *Thanksgiving Day*. Jack, în pijama şi papuci, îşi aprinse pipa şi se aşeză comod în fotoliu, să reflecteze în linişte la planurile sale. Undeva, în adâncul inimii, îl încerca o senzaţie de teamă.

Era foarte uşor să afirmi că Lan Ying, această fiinţă incomparabilă, înţelegea şi aproba pe deplin condiţiile prieteniei lor, fără a cere altceva decât fusese convenit. Declarase chiar că nu era numai de dorit, ci inevitabil ca relaţiile lor să rămână platonice.

Dar acum îşi dădea seama că atât sentimentele sale, cât şi ale ei depăşeau cadrul fixat de comun acord. Indiferent de părerea lor despre natura relaţiilor dintre ei, era limpede că el o punea într-o situaţie destul de neplăcută în ochii cunoscuţilor, şi în special ai Claudiei King. Claudia şi-ar putea închipui că, invitând-o pe sora ei să petreacă zilele de sărbători la Universitate, Jack avea intenţii serioase. Nu ţinea să aibă aerul că glumeşte cu sentimentele lui Lan Ying, şi nici nu dorea să se spună vreodată că a părăsit-o după ce-i arătase atâta interes.

În timp ce-şi frământa mintea în căutarea unei ieşiri din această situaţie, Jack se surprinse reconsiderând hotărârea pe care o luaseră împreună cu privire la eventualele urmări ale prieteniei lor. Învăluită în căldura amintirilor, Lan Ying era în prezent cea mai importantă realitate din viaţa lui. De la ultima lor întâlnire, imaginea acelor clipe de vrajă, când, încrezătoare şi duioasă, îi lăsase s-o sărute, îi revenea în

minte lait-motivul unei simfonii. Oricât de cufundat era la un moment dat în probleme profesionale, extazul trăit îl năpădea năvalnic ca o maree. La început îşi spusese că această viitoare de emoţii se va linişti cu timpul, sub imperiul îndatoririlor şi al responsabilităţilor, dar asta nu se întâmplase. Iar ceea ce plănuise acum nu era desigur de natură să contribuie în acest sens.

De altfel, poate că nici nu dorea să atenueze acuitatea acestei viziuni. Poate că cea mai nimerită soluţie era să lase ca afecţiunea lor să evolueze firesc spre căsătorie. Aveau nevoie unul de altul. Cât despre autodisciplina, aceasta îşi avea rostul numai dacă era practicată fără, sau aproape fără efort. Autodisciplina care te consumă şi te face să umbli prin cameră agitat, care îţi indică imperativ calea de urmat când obligaţiile profesionale îşi cer dreptul, e o formă de martiraj care nu duce la niciun rezultat practic.

Pe de altă parte, ar fi fost o abdicare regretabilă de la toate realizările de până acum, atât de greu dobândite, dacă în această fază a carierei sale ar fi luat hotărârea ne-cugetată de a-şi schimba întregul curs al vieţii de dragul unei chemări a inimii. Nu era numai o problemă de a hotărî în ce măsură răspunderile unui cămin ar aduce prejudicii muncii sale: era vorba de ceva mult mai profund. Ce efect ar avea asupra personalităţii sale, dacă după ani de respectare până la sacrificiu a unui program care însemna pentru el mai mult decât o religie, mai mult decât dragostea de ţară, el şi-ar spune că Zeul pe care-l servise şi în care crezuse cu toată puterea nu mai preţuia nici cât o anumită femeie care a pus stăpânire pe imaginaţia sa?

Auzi telefonul sunând. Era Abbott, care îl înştiinţa că va veni împreună cu ajutorul său, miercuri după masă, la orele cinci. Vor aduce cu ei cele necesare. Totul era aranjat. Doctorul Beaven să nu aibă nicio grijă. Doctorul Beaven, recunoscător pentru această promisiune, ar fi dorit din toată inima să scape şi de grija unei alte probleme, strâns legate de acest eveniment.

— Aş prefera, adăugă Abbott, să fiu considerat în cursul

acestei seri că mă aflu în serviciul dumneavoastră. Vă rog să nu-i spuneţi musafirei dumneavoastră să sunt student al Facultăţii de medicină.

— Cum doreşti dumneata, răspunse Beaven, dacă asta te va face să te simţi mai la îndemână. Sper să mă pot revanşa faţă de dumneata pentru acest mare serviciu pe care mi-l faci.

— V-aţi şi revanşat, vă mulţumesc, spuse Abbott.

Mica florărie de lângă hotelul „Livingstone” trimise trei duzine de crizanteme la locuinţa doctorului Beaven şi totodată un buchet de orhidee în. camera domnişoarei Hilton de la „Livingstone”, unde un funcţionar de la recepţie fusese insistent rugat să pregătească totul în cele mai bune condiţii pentru sosirea ei. Bineînţeles că-şi amintea de domnişoara Hilton şi va avea grijă să nu ducă lipsă de nimic.

Jack se mai linişti puţin şi se gândi un timp numai cum să-i facă şederea cât mai plăcută. Umbla de acolo-colo, anticipând senzaţia ciudată de a o primi pe Lan Ying la el acasă. Locuinţa va căpăta o nouă semnificaţie după ce ea se va fi aflat sub acoperişul ei.

Telefonul sună din nou.

— Doctorul Beaven la telefon, spuse el nădăjduind să nu fie vorba despre o chemare urgentă la spital.

— Sunt Winifred Gillette, domnule doctor, răspunse de departe o voce cunoscută. Îţi mai aminteşti da mine?

Jack îşi amintea, şi-o întrebă amabil ce mai face, cu toate că nu se gândise la ea nicio clipă din ziua în care ea îi spusese, la sfârşitul primului lor an de studii, că e hotărâtă să nu mai revină la toamnă. Nu-i dăduse motivele exacte, dar el crezuse că ghiceşte cel puţin unul din ele, şi poate pe cel mai serios: Winifred nu avea dispoziţiile necesare pentru a studia medicina sau, dacă le avea, nu ştia să le pună în practică.

— Şi ce mai faci acum? se crezu Jack dator să întrebe.

— N-ai să ghiceşti, spuse ea cu un glas adânc de contraalto. Şi, după o scurtă pauză, continuă: Ei bine, m-am măritat la un an după ce m-am lăsat de facultate, şi lu-

crurile n-au mers prea bine.

— Îmi pare rău, spuse Jack, simţindu-i ezitarea.

— O! Putea să fie mult mai rău, replică ea, cu indiferenţă. Am renunţat amândoi şi am divorţat. N-a fost prea complicat. Şi acum n-am o meserie, n-am avere, n-am venituri, n-am copii, n-am dragoste... şi n-am regrete. M-am întors aici ca să urmez o şcoală de surori medicale şi m-am gândit să te chem – te-ai purtat întotdeauna atât de drăguţ cu mine – ca să-ţi spun unde sunt şi ce fac.

Jack se încruntă niţeluş, întrebându-se dacă îi spusese adevărul despre ceea ce făcea.

— Şi-ţi place munca dumitale? – întrebă el pe an ton de interes părintesc.

— Mmda, răspunse ea fără convingere. De fapt, anul ăsta nu sunt decât o ucenică. Dacă cineva are capul plin de gărgăuni şi vrea să scape de ei, ăsta e locul cel mai indicat.

— Ştiu, răspunse Jack cu simpatie. Totuşi, o soră medicală trebuie să înveţe disciplina înainte de orice. Cred că anul întâi e cea mai bună etapă pentru a o căpăta.

— Îmi amintesc ideile dumitale despre disciplină, spuse ea cu o umbră de ironie în glas. Cu siguranţă că dumneata nu ţi-ai neglijat niciodată munca. Am impresia c-ai fost destul de bine răsplătit. Să ştii că ţi-am urmărit cariera. Felicitări, Jack – dacă o neînsemnată asistentă medicală îşi poate permite să-ţi vorbească astfel. Tot mai lucrezi douăzeci şi patru de ore pe zi?

Era o glumă nostimă, în definitiv. Fruntea lui Jack se descreţi.

— Da, răspunse el serios. E nevoie de muncă pentru orice lucru pe care cauţi să-l faci cum se cuvine. Cu cât avansezi, cu atât lucrezi mai din greu. Am foarte puţin timp liber pentru mine.

— Da, îmi închipui, răspunse Winifred, ca şi cum ar fi adăugat în sinea ei: „Şi mai ales pentru amărâta de mine”.

— Îţi mulţumesc că m-ai sunat, spuse Jack. Mi-a făcut plăcere să te aud.

Convorbirea lor ajunsese la capăt. Winifred simţi că nu mai avea nimic de spus, aşa că-i mulţumi pentru bună-

voinţa de a o fi ascultat, îi ură succes şi spuse „la revedere”, cu o uşoară nuanţă de regret, semn neîndoielnic de dezamăgire pentru frazele banale schimbate între ei.

Jack rămase o clipă nemişcat pe braţul fotoliului de piele, şi-şi derulă în minte dialogul lor, mai ales propriile sale replici. Cu cât avansezi, cu atât lucrezi mai din greu. Aşa e. Era glasul ferm al eului său, care vorbise în parte pentru fluşturatica Winifred, dar mai ales pentru Beaven cel cu inima zbuciumată.

Pentru a-şi mai alina mustrările de conştiinţă, sună ca să afle cum se simte Marta Buckley. Apoi parcurse încă o dată neliniştit încăperile locuinţei sale. Totul era pregătit s-o întâmpine pe Lan Ying.

Lan Ying! Audrey! Îi venea mai uşor să-i spună Audrey, dar Lan Ying i se potrivea mult mai bine. Şi pentru că ea dorise astfel, Jack căuta să se obişnuiască cu gândul că numele ei era Lan Ying, deşi îşi dădea seama că acest nume chinezesc nu făcea decât s-o îndepărteze şi mai mult de acel complex de sentimente care reprezenta întreaga lui viaţă.

Până atunci, şemineul nu servise la nimic, decât poate ca să accentueze acea impresie deprimantă că apartamentul său e o locuinţă, dar nit şi un cămin. Jack rugase portarul să i se aducă nişte lemne uscate, şi aprinse focul. Apoi trase fotoliile moi aproape, ca să-i împrumute încăperii mai multă intimitate şi aerul că e locuită.

Oprindu-se în faţa micului grup de fotografii înrămate de pe peretele de lângă masa de scris, încercă să le privească cu ochii cuiva care le vede pentru prima oară. Stătea cu braţele încrucişate şi cu pipa în gură, şi se uita la ele cu ochii unui străin. Lan Ying va observa desigur o puternică asemănare între el şi Joan. „Dar buzele nu sunt la fel”, va comenta el observaţia ei, ca să-i arate că nu i-a uitat remarca, din păcate exactă, despre linia severă a gurii sale. Deşi, poate ar fi mai bine să evite subiectul buzelor. Ale ei erau atât de frumoase, atât de expresive, atât de atrăgătoare.

Se va uita fără îndoială atent la fotografia mamei lui. Ar fi

interesant să-i poată citi gândurile. Orice femeie putea să observe de la prima vedere că frumosul păr roşcat al mamei sale, netezit cu grijă la tâmple, era ondulat şi rebel oricărui coafat. Cu un instinct pur feminin – şi în plus cu „înţelepciunea Orientului” – Lan Ying se va întreba ce luptă o fi avut loc între aceşti cârlionţi frivoli şi ochii severi, de un puritanism fără compromisuri. Ea îşi va da desigur seama că atunci când ochii întâlneau buclele în oglindă, rezultatul nu putea fi decât unul singur. Ochii aceştia nu îngăduiau nicio abatere. Te priveau din fotografie drept în faţă, fără aroganţă, calmi şi stăpâniţi. Parcă spuneau: „Oamenii nu pot gândi şi acţiona în două feluri – şi bine şi rău, O viaţă curată nu cunoaşte decât drumul drept. N-o interesează potecile lăturalnice, ocolurile, ascunzişurile. Odată aleasă, calea trebuie să fie oii albă, ori neagră, ori în sus, ori în jos, ori la dreapta, ori la stânga; niciun fel de uşurinţă, deşertăciuni şi abateri nu sunt admise. Fă-ţi datoria, nu lăsa răul să te stăpânească. Niciun fel de zulufi, zorzoane sau bucle! Pentru că, Domnul ştie calea celui drept, iar calea celui nedrept duce la pieire”. Toate acestea i se citeau în privire şi în linia buzelor, atât de asemănătoare cu ale lui. Jack îşi spusese adesea că această religie neclintită a mamei sale i se întipărise în ochi şi în linia buzelor. Vezi, acesta este defectul religiei: îţi limitează orizontul. Dacă o accepţi direct, te izolează de tot ce-i mai frumos şi merită să fie iubit pe lumea asta. Dar care numai religia este aceea care te încătuşează şi te orbeşte? Ştiinţa nu face oare acelaşi lucru? Jack se întreba: după ce se va uita în ochii mamei sale, Audrey nu se va întoarce spre el ca să-i cerceteze şi pe ai lui?

Telefonul sună din nou. Era infirmiera McFey.

— Mi-aţi cerut să vă informez despre fetiţa Buckley. E destul de agitată.

— Ce temperatură are?

— Puţin sub treizeci şi nouă. Aproape aceeaşi ca şi ieri la ora asta. Am ceva de făcut?

— Nu. Am să fiu acolo în câteva minute.

Jack puse receptorul în furcă şi se încruntă. Nu cumva

această copilă a amărâtului de Buckley avea de gând să-i scape din mână?

Ajuns la spital, găsi bolnava într-o stare destul de proastă, dar nu disperată. Nu era vorba decât de o stare post-operatorie, inerentă. Hotărî să mai zăbovească acolo o oră, ca să fie mai sigur. Urcă în camera de gardă a internilor, răsfoi revistele medicale, dar nu găsi nimic interesant. Obişnuit în ultima vreme să caute motivări ale comportării sale, se întrebă dacă hotărârea de a-şi pierde o oră din timpul său liber în seara aceea nu era un fel de jertfă pe care o aducea unui zeu necunoscut, ca pentru a-i spune: „Stau aici o oră când n-ar fi necesar, ca să plătesc anticipat favoarea ce mi-o vei acorda, şi nădăjduiesc că vei fi îndurător şi-ţi vei aminti că vreau să fiu liber de *Thanksgiving Day*”.

Îi veni în minte că această superstiţie, într-o formă sau alta, poate influenţa pe oricine când doreşte cu ardoare să realizeze un anumit lucru. Poate că superstiţia îşi avea rădăcinile într-un instinct. Şi atunci merita să fie practicată, pentru că instinctele nu trebuie desconsiderate. Hotărî să plece acasă la orele unsprezece. A doua zi o va vizita din nou pe mica Buckley, şi se va mai interesa de ea la telefon în cursul zilei următoare.

În timp ce se plimba pe peron în aşteptarea trenului care avea s-o aducă pe Lan Ying, Jack se întreba cum va decurge prietenia lor în aceste condiţii, care le permiteau o mai mare libertate decât avuseseră până atunci. În încerca o senzaţie confuză da speranţă amestecată cu teamă. Inima începu să-i bată cu putere când zări norul de abur şi fumul cenuşiu ridicându-se deasupra trenului negru, care semăna de departe cu o jucărie mecanică. Apoi văzu patru trâmbe de abur alb tăind succesiv norul gri, şi o clipă mai târziu auzi urletul locomotivei care se apropia cu un zgomot asurzitor, urmată de un şir lung de vagoane. Roţile scrâşniră, iar trenul se opri. Uşile se deschiseră şi hamalii se repeziră să scoată bagajele.

Jack o zări imediat şi alergă în întâmpinarea ei. Fata

flutură mica ei mână înmănuşată în semn că l-a recunoscut, iar el simţi că ceea ce ei numeau „prietenie” era de fapt cu totul altceva, li întinse ambele mâini adresându-i un zâmbet care îi umplu inima de fericire.

— Eşti fermecătoare, spune Jack.

Reveniră pentru o clipă pe pământ ca să vadă de bagaje şi să spună hamalului să-i urmeze. Apoi, petrecându-i mâna pe sub braţul lui, Jack o conduse spre maşină, cu un sentiment de mândrie posesivă, convins că e obiectul invidiei generale.

În maşină, Lan Ying şedea atât de aproape de el, încât la schimbările de viteză îi atingea cu mâna haina de astrahan negru şi îi simţi căldura plăcută. După cum declară Jack, culorile sale preferate deveniseră negrul, albul şi roşul carmin. Lan Ying răspunse că această oră era cam matinală pentru o discuţie despre artă, dar se declară de acord că roşul carmin e destul de agreabil. Atinse cu vârful degetelor mica pană roşie de la toca neagră, de sub care cobora o şuviţă de păr negru peste fruntea albă, şi îşi înfăşură fularul de mătase albă mai strâns în jurul gâtului.

La „Livingstone” era puţină lume. De sărbători, la Universitate se întrerupea orice activitate. În marea sală a restaurantului, o mulţime de mese erau neocupate. Îşi aleseră una într-un colţ mai retras, de unde Lan Ying putea să admire micul parc şi clădirea de marmură a Asociaţiei Absolvenţilor. Se interesă dacă această clădire nu e un mausoleu, iar Jack îi dădu toate explicaţiile. De fiecare dată, asemenea întrebări îl uluiau şi căuta să-i explice pe larg, ca în felul acesta s-o elibereze din captivitatea amintirilor în legătură cu China.

— O! deci acesta e locul de întâlnire al absolvenţilor Universităţii? întrebă ea.

— Nu, draga mea, răspunse el înţelegător. Absolvenţii se întâlnesc pe stadion, adică pe terenul de fotbal. Aceasta e clădirea în care se păstrează portretele foştilor rectori ai Universităţii şi cred că Secretariatul Asociaţiei absolvenţilor îşi are sediul tot aici.

Apoi Lan Ying dori să ştie ce întreprindea Asociaţia în

folosul absolvenţilor, dar Jack nu se pricepu să-i răspundă. Presupunea că îi urmăreşte în carieră, ca să-i poată găsi mai uşor când era nevoie de bani pentru noi clădiri sau pentru fondul de înzestrare.

— Donaţiile băneşti au o mare importanţă în Statele Unite, nu-i aşa? întrebă Audrey, şi Jack încuviinţă. Oamenii nevoiaşi trebuie să se simtă dezavantajaţi, reflectă ea. Jack recunoscu că, din păcate, acesta era adevărul,

— Ar fi frumos, sugeră ea, ca oamenii lipsiţi de bani, dar înzestraţi cu talente, să poată dărui ceva făcut de mâna lor.

Şi astfel, ajunseră să vorbească despre valoarea formelor artistice... Audrey ar fi dorit să existe un alt etalon decât dolarii pentru a măsura valoarea operelor de artă.

— Uneori, continuă ea, citesc în ziare că un bogătaş a donat o celebră pictură unui muzeu de artă, cu menţiunea ca tabloul l-a costat patru sute de mii de dolari, sau ceva tn genul ăsta. Iar oamenii aleargă să-l vadă, pentru că l-a costat atâţia bani pe cel care l-a dăruit. Cred într-adevăr, adăugă ea, că un asemenea om trebuie apreciat. Dar n-ar fi oare mai interesant să se spună oamenilor cât de mult a investit artistul în această operă din el însuşi, din timpul, din gândurile şi experienţa sa? Probabil că toate astea nu se pot măsura în bani, şi totuşi valoarea lor trebuie să fie foarte mare.

Jack aprobă, regretând că banii au o importanţă excesivă în modul de gândire american.

— Una din povestirile care i-au plăcut cel mai mult tatălui meu adoptiv din China, îşi aminti Lan Ying, e aceea a unui artist care a pictat timp de cincizeci de ani un vas pc care urma să-i dăruiască împăratului. Şi în fiecare zi, nu numai copiii din micul oraş, dar şi drumeţii care treceau pe acolo se opreau să admire şi să-l cinstească pe artist pentru marele său devotament. În cele din urmă, vasul era gata pentru a fi ars în cuptor, şi o mulţime de oameni veniră să asiste la momentul când splendida comoară va fi scoasă din flăcări. Dar când cărămizile fură date la o parte, constatară că delicatul vas se transformase în cioburi, din cauza căldurii prea puternice. Artistul rămase nemângâiat.

Fiind sărac, nu avusese nimic altceva de oferit în afară de talentul său de artist, şi acum opera sa de o viaţă era distrusă. Omul se îmbolnăvi de inimă rea. În cele din urmă, vestea ajunse la urechea guvernatorului provinciei şi într-o bună zi acesta sosi eu litiera sa de aur, ca să-l vadă pe nefericitul artist. După ce se înclină în fata lui, îi spuse: „Am auzit despre vasul pe care l-ai pictat pentru împărat. Se spune că, în toţi aceşti ani îndelungaţi, bătrâni şi copii, vecini şi străini s-au perindat să te vadă dând expresie artistică dragostei tale de artă. Fără îndoială că plecau ducând cu ei dorinţa de a face totul pentru a-şi arăta şi ei devotamentul faţă de împărat. Şi acum te plângi de pierderea frumosului vas şi crezi că opera vieţii tale a fost distrusă. Dar eu îţi pot spune, prietene, că de fapt tu ai dăruit vasul împăratului!”

— Frumoasă poveste, murmură Jack, şi frumos spusă. Nu-i de mirare că eşti o făptură atât de minunată, draga mea. Crescută în asemenea idealuri, nici nu puteai să fii altfel decât eşti – ezită o clipă – cu un suflet atât de bogat.

Întârziară un ceas întreg la cafea. Lan Ying îi ceru lui Jack mai multe amănunte despre Abbott decât aflase din scrisorile lui. Comentariile studentului chinez despre viaţa americană îi stârniră un viu interes. Multe din observaţiile lui îi apărură inedite şi amuzante.

— Americanii nu-şi dau seama, spuse ea, că, chinezii fac mari sacrificii ca să-şi trimită copiii la studii în Statele Unite. „Ce noroc pe băiatul ăsta”! spune yankeul. Dar nu ştie că pentru familie e foarte greu să-l lase să plece atât de departe, să-l ştie printre străini ani îndelungaţi şi să-l vadă la întoarcere îmbrăcat în haine străine, mâncând cu furculiţa şi plângându-se că patul e prea tare şi că îi înţepeneşte ceafa. Îţi închipui cumva că atunci când tânărul Sen se pregătea să plece în Anglia, tatăl şi mama lui s-au simţit foarte fericiţi şi onoraţi că îşi trimit fiul favorit să fie educat de străini? Pe atunci eram prea mică spre a înţelege ce înseamnă asta pentru ei, dar destul de mare ca să fiu adânc impresionată de ceremonia desfăşurată în Sala străbunilor în ajunul îmbarcării tânărului Sen. Întreaga

familie se adunase în sala semiîntunecoasă. Şi aici, cu multă demnitate, Sen a adus omagii străbunilor şi luând bobul de tămâie din mâna lui Sen Ling, l-a aşezat în faţa chipurilor sculptate ale strămoşilor săi.

— Cred că a fost emoţionant, comentă Jack, şi în acelaşi timp foarte trist. Aproape ca la o înmormântare.

— Dar fără lacrimi, completă Audrey. Era multă linişte. Nimeni nu plângea. Poate au făcut-o când au rămas singuri.

După părerea lui Jack, chinezii îşi controlau admirabil emoţiile, la care Lan Ying răspunse că această trăsătură naţională a fost exagerată în concepţia americanilor.

— Nu suntem chiar atât de stoici precum îţi închipui, continuă ea. Chinezii nu sunt insensibili, şi nici nu-şi înăbuşă emoţiile. Ei ştiu să se joace şi există multă veselie în viaţa lor de familie: se fac o mulţime de farse, se râde, se glumeşte.

— Credeam că un tată chinez e un stăpân absolut, în faţa căruia soţiile şi copiii trebuie să se prosterneze, cerându-i iertare pentru vina de a trăi.

Lan Ying râse şi clatină din cap.

— Ai citit prea multe romane americane despre China, spuse ea. Toată măreţia dominantă a unui tată chinez este de suprafaţă. Multe din tradiţiile legate de supunerea care trebuie arătată capului familiei sunt respectate, dar e foarte comic să vezi acest ritual aşa cum se desfăşoară în realitate. Tăcu o clipă şi zâmbi amintirilor sale,

— Povesteşte-mi, draga mea, o rugă Jack. Mă interesează foarte mult.

— Bine. Buzele ei mobile promiteau o revelaţie interesantă. Într-o bună zi, când aveam vreo şase ani, Sen Li, care avea vreo nouă, şi cu mine am venit ţinându-ne da mână la Sen Ling şi ne-am închinat adânc în faţa lui. Micul Sen Li spuse: „Prea cinstit părinte, copilul tău nedemn şi sărmana lui soră au făcut o mică barcă cu pânze. Barca se răstoarnă când suflă vântul. N-ar vrea Prea cinstitul meu tată să-i spună nedemnului său fiu...” – atunci eu m-am băgat în vorbă: „Vrem să plasăm ceva greu pe fundul bărcii, Preacinstite tată”. Iar Sen Ling spuse grav, dar ştiu

că era foarte vesel: „O să mergem să vedem barca”. Lan Ying se opri adăugând: era un om atât de bun, tatăl meu adoptiv, atât de înţelept, atât de blând.

— Trebuie să fie greu pentru un tată chinez să-şi păstreze aerul grav, spuse Jack. Cred ca până la urmă nu rezistă şi izbucneşte în râs.

— Poate că râde într-adevăr, dar în sinea lui, replică Lan Ying. La suprafaţă îşi păstrează aerul demn şi serios. Şi asta nu ca să-şi dea importanţă în faţa fiului său. Chinezii sunt destul de înţelepţi ca să ştie că un părinte nu poate să se onoreze pe sine umilindu-şi fiul. Din această cauză este atât de greu să trezeşti interesul chinezilor pentru povestea creştină despre un Tată atotputernic care consimte la martirizarea fiului său.

— Înţeleg asta, remarcă Jack, şi nu trebuie să fii chinez ca să nu-ţi placă aşa ceva.

— Serios? Lan Ying îşi înălţă surprinsă frumoasele ei sprâncene. Nu ştiam, clătină din cap nedumerită, că şi voi sunteţi şocaţi de asta. S-ar putea, într-adevăr...

— Da, există şi oameni care se gândesc mai profund la implicaţiile acestei poveşti. Dar cei mai mulţi se mulţumesc cu ce-au învăţat, fără să-şi mai pună alte întrebări. Este mult mai uşor, şi constatarea e valabilă pentru tot ce cred ei că ştiu.

— Dar, Jack, nu poţi să-i condamni pentru asta. Numai puţini au timpul şi orgoliul necesar ca să se pretindă filozofi. De fapt, cei mai mulţi trebuie să se bazeze pe vechile tradiţii care i-au susţinut pe strămoşii lor, când miturile erau crezute cu fanatism şi apărate cu armele. Lan Ying medita o clipă în tăcere. Tatăl meu adoptiv mi-a spus odată că vechile mituri religioase sunt asemenea Lunii,

— Asemenea Lunii? repetă Jack cu mirare,

— Când Soarele străluceşte pe cer, nimeni nu se sinchiseşte de Lună, îi explică Lan Ying. Dar când se lasă noaptea şi întunericul cuprinde totul, pe cerul tulbure al omului apare o lumină palidă. Omul nu vede clar cu această lumină, dar cel puţin poate dibui calea. Sen Ling spunea că vechile mituri sunt asemenea Lunii, o masă inertă de

cratere reci care au vărsat cândva flăcări, dar astăzi doar o biată oglindă ce reflectă o lumină slabă.

— Splendid! exclama Jack. O comparaţie ce se potriveşte ca o mănuşă! Mituri moarte! Cratere moarte pe Luna. rece!

Audrey îi atinse uşor mâna cu vârful degetelor.

— Da, încuviinţă ea dând din cap, cratere moarte pe Luna rece, dar reflectând lumina depărtărilor; lumina de la ceva sau de la cineva care e încă viu, aprins, activ, puternic. Şi oricât de întunecoasă ar fi noaptea, oricât de palidă Luna, omul zbuciumat e fericit să ştie că Soarele se mai găseşte acolo şi că va străluci deasupra lui din nou – mâine.

Jack se uită în ochii ei cu admiraţie şi uimire. Părea atât de copilăroasă, atât de candidă, şi totuşi uneori Lan Ying dezvăluia idei de o neaşteptată profunzime. Zâmbi şi încercă să i-o spună pe ocolite.

— Dar astea nu sunt ideile mele, Jack, răspunse ea. Am învăţat să gândesc la aceste lucruri pe vremea când eram mică şi şedeam pe un scăunel la picioarele tatălui meu adoptiv.

— Şi ce-au făcut toate astea din tine, Audrey, o budistă?

Fata ridică uşor din umeri, pentru a mai atenua din seriozitatea întrebării.

— Familia Sen Ling e budistă de veacuri cel puţin în ce priveşte riturile. N-am ştiut niciodată în ce măsură îi erau devotaţi în realitate. Nu s-au preocupat niciodată prea mult de religie, ci o acceptau ca toată lumea. Problemele delicate şi grele erau asemenea zilelor reci: nu apăruseră din vina lor şi nu se considerau răspunzători pentru ele. Tatăl meu adoptiv mi-a spus cândva, când îi puneam tot felul de întrebări: „Spre norocul nostru. Lan Ying. Bunul învăţător nu prezidează niciodată la examene. Cea mai mare consolare în faţa enigmei universului o constituie faptul că nu ne cere nimeni s-o rezolvăm”.

— E o concepţie budistă? întrebă Jack.

— Da, tipic budistă.

— Presupun că şi a dumitale?

Răspunsul veni vag şi nesigur

— Nu ştiu, murmură ea. Probabil că nu. Poate că în parte, poate deloc. Nu ştiu. Îşi scutură capul în semn de nedumerire, apoi surâse şi adăugă: Probabil că sunt o păgână. Cred probabil numai în Soare şi în strălucirea lui,

— Şi n-ai mai avea nevoie de Lună?

— Ba da, răspunse ea blând, în timpul nopţii.

— Ai avut un mare noroc, spuse Jack. Aş fi dorit si. fiu şi eu crescut de oameni atât de inteligenţi.

Audrey rosti cu ezitare:

— Uneori sunt uimită. Cele mai frumoase lucruri pe care le-am învăţat de la tatăl meu adoptiv sunt tocmai acelea care îmi fac viaţa atât de grea în această ţară.

Jack recunoscu adevărul cuvintelor ei.

— Într-o zi, continuă Lan Ying, cu puţin timp înainte să fiu adusă în Statele Unite, l-am găsit pe tatăl meu adoptiv stând sub copacul său favorit. M-am aşezat în iarbă lângă el. După un timp îmi zâmbi binevoitor: „Mă gândeam la tine, fiica mea. În curând vei trăi printre oameni care duc o viaţă foarte agitată. Mă tem că te vei simţi tulburată de graba şi tumultul cu care se fac lucrurile acolo”.

— „Tată, voi purta această grădină cu mine, în inima mea, şi când toate se vor învârti cu iuţeală în jurul meu, mă voi retrage în ea să mă reculeg”. – „Va fi foarte bine pentru tine să procedezi astfel, copila mea. Dar va trebui să te obişnuieşti să fii mai activă, altfel ai să te simţi foarte singură, iar prietenii te vor crede o fiinţă ciudată”. Atunci l-am întrebat: – „Vrei să spui că trebuie să alerg, grăbită şi să fac multă gălăgie?” El a zâmbit la vorbele mele naive: – „Nu trebuie s-alergi şi să faci gălăgie, dar să te obişnuieşti cu ceea ce ei numesc „convingeri”, şi să lupţi pentru ele”. „Convingeri? Despre ce?”

Jack începu să râdă, spunând că de mult nu a auzit ceva mai hazliu. Lan Ying zâmbi uşor:

— „Trebuie să ştii, a mai adăugat Sen Ling, că ai să locuieşti într-un anumit oraş şi toţi oamenii de acolo vor pretinde că e cel mai frumos oraş din ţară. Iar dacă te vor întreba ce părere ai despre asta, va trebui să răspunzi că eşti de aceeaşi părere. Căci dacă le vei răspunde că nu ştii,

pentru că n-ai fost în alte oraşe, ei te vor considera lipsită de amabilitate. Apoi va trebui să-ţi alegi curând un partid politic”. – „Pe care-anume, Preacinstite tată?” Iar el mi-a răspuns: „N-are importanţă, copila mea, deoarece partidele politice de acolo sunt organizaţii în care oamenii activează pentru propriul lor profit. Totuşi va trebui să alegi unul din ele, de preferinţă pe acela la care aderă oamenii cu care te întâlneşti”. – «Dar, Preacinstite tată, nu trebuie oare să cunosc ţelurile şi programul tuturor partidelor politice ca să ştiu care din ele corespunde cu propriile mele idei?” – „Nu-i nevoie, copila mea, şi va fi mai bine pentru tine dacă n-ai să ştii prea multe despre fiecare, deoarece ei aşteaptă de la tine să acorzi preferinţă numai unuia, excluzându-le pe celelalte”,

Jack râse din nou, dar Lan Ying nu-i împărtăşi veselia, Avea faţa serioasă.

— I-am spus: „Dar, Preacinstite tată, tu m-ai învăţat să nu fiu părtinitoare, şi asta îmi place mult mai mult”. – „Întotdeauna o să-ţi placă mult mai mult felul nostru de a fi, Lan Ying, dar vreau să rămâi în relaţii bune cu prietenii tăi, iar ei n-au să te accepte dacă nu te comporţi asemenea lor. Să nu spui niciodată că Buddha Gautama[23] a fost un om mare şi înţelept”. – „Dar eu cred că a fost, Preacinstite tată”. „Poţi să crezi acest lucru în sinea ta, Lan Ying, în grădina inimii tale”.

Între ei se aşternu o clipă de linişte ciudată.

— Abia acum înţeleg, draga mea, spuse Jack în şoaptă, că există în noi adâncuri care-mi sunt necunoscute. Dar, adăugă el, îmi voi da toată silinţa să te înţeleg şi poţi fi sigură că dacă nu sunt destul de pregătit sufleteşte ca să pătrund în grădina inimii tale, voi sta de pază la poarta ei.

— Eşti atât de bun cu mine, Jack, şopti ea blând.

— N-ai vrea să mergem acum? întrebă el.

Audrey îşi adună lucrurile.

— La plimbare cu maşina? spuse ea cu voioşie, Cât de mult am aşteptat acest lucru!

---

[23] Gautama = Siddhartha e numele laic al lui Buddha Sakya Muni (n. red.).

Cuvintele ei îi făcură plăcere. Niciunul nu pomenise vreun cuvânt despre micul episod sentimental care transformase prima lor plimbare într-un eveniment memorabil. Era fericit că Audrey aşteptase cu atâta bucurie o nouă plimbare.

— Mă întorc într-o oră să te iau, spuse el la despărţire.

Acum ieşiră cu maşina din oraş. Jack trecuse pe la spital la orele zece, spre a se convinge că pacienţii săi se puteau lipsi câteva ceasuri de prezenţa sa. Mica Buckley petrecuse o noapte destul de grea, totuşi după toate aparenţele, starea ei evolua normal, temperatura se menţinea între 38 şi 38°,5, dar vreun alt motiv de îngrijorare nu era.

Ziua era splendidă, parcă anume făcută pentru minunata lor plimbare; aerul proaspăt şi înţepător aduse bujori în obrajii lui Audrey. Razele aurii ale soarelui erau mângâietoare, iar deasupra lor se boltea un cer albastra ca de iunie. Totuşi, ulmii şi stejarii aflaseră că era noiembrie, numai brazilor înalţi nu le păsa de anotimp.

Cauciucurile susurau uşor pe asfalt,

— Sora dumitale a fost de acord să primeşti invitaţia mea? o întrebă Jack. Nu discutaseră încă despre împrejurările plecării ei neaşteptate în această călătorie.

— Mă tem că nu, spuse ea cu seriozitate. Consideră că e o lipsă de bunăcuviinţă.

— Iată o vorbă mare. Eşti sigură că poţi să-i dai o definiţie exactă?

Audrey se concentră câteva clipe, cu sprâncenele încruntate şi buzele strânse.

— „Lipsa de bunăcuviinţă e ceea ce sora mea fără experienţă n-ar trebui să facă, pentru că profesorul Forrester n-ar aproba-o niciodată” – recită ea ca dintr-o carte.

— Dar ce are a face profesorul Forrester cu povestea asta? întrebă Jack, destul de contrariat.

— Nu prea ştiu nici eu. Claudia crede că profesorul Forrester va fi nemulţumit, şi după o clipă de ezitare adăugă: El are vreun cuvânt de spus în prieteniile dumitale?

Ajunseră pe vârful unei coline, unde şoseaua făcea o buclă pentru parcarea maşinilor, dacă cineva ar fi dorit să

se oprească pentru a admira priveliştea. Jack trase lângă parapetul de piatră şi opri motorul.

— Lan Ying, probabil că ştii cile ceva despre relaţiile care există între mine şi profesorul Forrester, începu el calm. Nu ne simpatizăm. Dar profesional suntem foarte legaţi unul de altul. Profesorul Forrester a contribuit mult la avansarea mea, şi îi sunt foarte îndatorat. I-am fost supus ca un sclav mulţi ani de zile şi cred că l-ar contraria dacă l-aş părăsi sau i-aş acorda mai puţin din timpul meu. Cred că mă priveşte cu ochii unui pasionat amator de curse, urmărind un pur sânge de doi ani ce promite să obţină succese mari pe pista de alergări. Calul se bucură de o îngrijire atentă, de o hrană pregătită ştiinţific şi de ore adecvate de antrenament; vine apoi vremea când calul trebuie să plătească pentru toată grija şi cheltuiala pricinuite. Dacă aş muri, probabil că Tubby m-ar regreta. Dar dacă s-ar întâmpla ceva care mi-ar distrage atenţia de la muncă, ei bine...

— Dar eu nu sunt decât o preocupare trecătoare, îl întrerupse Lan Ying zâmbind. Sunt sigură că tânărul pur sânge are şi el câteodată dreptul la o zi de repaus, când nu trebuie să se gândească la program. Probabil că o să alerge mai bine după ce o lăsat o zi întreagă la păşune.

Jack aprobă călduros,

— Cu toate acestea, Tubby n-ar fi de acord cu o zi întreagă de libertate. El nu-şi întrerupe niciodată propriul antrenament. S-ar părea că sora dumitale a discutat despre prietenia noastră cu profesorul Forrester. Nu crezi?

— S-ar putea... nu sunt sigură.

— Bineînţeles că îţi pare destul de ciudat faptul că i-am permis lui Tubby să se víre într-atât de mult în problemele mele personale. Suntem departe de a fi prieteni. Dar slujim acelaşi stăpân sever – un stăpân care înseamnă pentru noi mult mai mult decât încăpăţânarea, aversiunile sau animozităţile noastre. Ţi-am mai vorbit de asta. Poate că trebuia să-ţi fi spus mai mult. Într-o seară, cu un an în urmă, am prelevat, la indicaţia lui Tubby, o probă foarte preţioasă de lichid cefalorahidian de la un bolnav de meningită incipientă. Nu vreau să te plictisesc cu detalii

tehnice, dar această probă avea o importantă deosebită, deoarece ne-a permis să punem un diagnostic ceva mai precoce decât de obicei…

— Cred că dumneata ai fost cel care a pus diagnosticul, nu-i aşa!

— Ei bine, a fost ideea mea, iar Tubby a confirmat-o. Aşadar, am făcut puncţia ceva mai înainte de momentul când poate fi practicată în general. Timp de o oră, în noaptea aceea, am studiat cu schimbul la microscop mica pată misterioasă. Apoi Tubby mi-a spus scoţându-şi halatul de laborator: „Continuă dumneata, Beaven, ai ochi mai buni decât mine. Dacă ar fi ca vreunul din noi să descopere ceva nou, doar dumneata poţi fi acela”. Am simţit fără să vreau o părere de rău, pentru că într-adevăr vederea lui Tubby nu mai este cea de odinioară. S-ar fi cuvenit să rostesc ceva mai mult decât un cuvânt de simpatie, dar am îngăimat: „Îmi pare rău, domnule profesor, dar de fapt este cercetarea dumneavoastră, şi dacă vă pot ajuta cu vreo muncă de detaliu, sunt încântat s-o fac”. Tubby n-a zis nimic, şi-a luat pardesiul şi pălăria, apoi a mirat: „Este experimentul *amândurora*, fiule” – şi a ieşit din cameră trântind uşa.

— E minunat! exclamă Lan Ying.

Jack o privi surprins; apoi, crezând că ea vorbise cu ironie, ceea ce nu-i semăna deloc, rosti:

— Aşa crezi?

— Va trebui să-i scriu despre asta tatălui meu adoptiv. Sunt sigură că-l va interesa foarte mult.

— Dacă te interesează de psihologie s-ar putea să-i placă. A doua zi dimineaţă, în sala de operaţie, continuă Jack, am îndrăznit să-l salut ca pe o fiinţă umană, dar abia mi-a răspuns. În aceeaşi noapte, pe la orele unu m-am dus din nou să văd frotiul meningian, când am auzit cheia lui Tubby în uşă. Nu mi-am ridicat privirea. Stătea în picioare lângă mine, apoi m-a întrebat. „Ai găsit ceva?” – „Nu, i-am răspuns. Vreţi să vă uitaţi?” Şi-a scos pardesiul, iar eu i-am cedat locul pe taburet în faţa marelui microscop binocular Zeiss. Afară ploua cu găleata de câteva ceasuri. Am

observat că manşetele pantalonilor lui Tubby erau ude şi pline de noroi. A privit la microscop preţ de vreo jumătate de oră. Apoi a oftat adânc şi s-a pregătit de plecare. – „Mai încearcă, Beaven. Niciodată nu vom avea un prilej mai bun”. – „Sunteţi ud tot, domnule profesor, aţi venit pe jos?” – „Mi-am udat buclele – glumi el întunecat”. – „Lăsaţi-mă să vă duc acasă cu maşina”. – „Pot să iau un taxi, mormăi el. Nu eşti angajat aici ca şofer”.

— Splendid! exclamă Lan Ying, entuziasmată. Tatălui meu adoptiv îi va plăcea desigur să mediteze asupra acestor relaţii.

— Tatăl dumitale adoptiv va crede probabil că Tubby şi cu mine suntem nebuni

— Nici vorbă de aşa ceva! îşi puse mâna graţioasă pe braţul lui Jack. Aşa iau naştere marile descoperiri. Uneori sunt exprimate de oameni care nu ne plac, care ne contrazic, care ne sunt grozav de antipatici, dar sunt *idei mari*! Şi nu-i oare un semn, de generozitate din partea noastră faptul că suntem în stare să recunoaştem măreţia unor idei enunţate de oameni pe care nu-i putem suferi?

Se uită la ea înduioşător.

— Lan Ying, gândul ăsta e foarte frumos. Ai un căpşor foarte deştept – şi foarte drăgălaş.

Ea îşi clătină capul mic şi drăguţ în semn de protest:

— Îţi plac pieptănăturile chinezeşti, nu-i aşa?

Jack atinse marginea şuviţei cu vârful degetelor, şi aprobă din cap.

— Uneori, când eram mică, tatăl meu adoptiv obişnuia să mă mângâie tot aşa pe frunte.

— Îl iubeşti mult pe Sen Ling, observă Jack.

— Cred că şi dumneata i-ai plăcea. Sen Ling admiră mult curajul.

Această remarcă i se păru ciudată. Jack nu avusese nicio clipă impresia că s-a vorbit de curaj. În timp ce se gândea la asta, Lan Ying continuă:

— Tatăl meu adoptiv spunea adesea că există două feluri de curaj: acela cerut de autoconstrângere şi acela generat de temeritate.

— Şi pe care îl preferă? întrebă Jack, socotind că trebuie s-o lase pe Lan Ying să hotărască.

— Fireşte, tatăl meu adoptiv ştia multe despre curajul cerut de autodisciplină, pentru că această atitudine ţine de budism. Budiştii îşi fac un punct de onoare din prudenţă şi resemnare. Dar Sen Ling admira şi curajul temerităţii.

— De pildă? stărui Jack.

— Ei bine, ţi-aduci aminte de vechea legendă despre oamenii care au clădit un turn ca să ajungă la zei?

— Da, dar ei nu l-au terminat niciodată.

— Când şi-au dat seama ce cărămizi bune sunt în stare să facă, continuă ea, şi-au schimbat planul şi au hotărât să transforme turnul într-un monument pentru ei înşişi. Dar din momentul în care au renunţat să clădească în scopul de a ajunge la zei şi au început să muncească pentru ei înşişi, nu s-au mai putut înţelege şi turnul a rămas neterminat.

— Şi aşa se explică apariţia diverselor limbi pe pământ, adăugă Jack.

— E o explicaţie cam fantastică, dar tatăl meu adoptiv spune că toţi oamenii din lume ar vorbi aceeaşi limbă şi s-ar înţelege între ei, dacă n-ar fi atât de dornici sa-şi înalţe monumente lor înşişi. Pe Sen Ling nu-l interesa această latură a problemei, ci îndrăzneala ideii iniţiale. Nu-i nimic neobişnuit în faptul că cei ce construiau turnul au eşuat sau că nu s-au înţeles. Sen Ling se arăta încântat de prima parte a legendei – aceea în care oamenii au hotărât să se înalţe până la zei!

— O aspiraţie nesăbuită, comentă Jack. Ar fi fost mai firesc ca un trib străvechi, destul de priceput spre a face cărămizi de bună calitate, să aibă şi suficient bun simţ ca să nu născocească asemenea planuri nebuneşti.

— Tocmai aici e frumuseţea! – ochii lui Lan Ying străluciră. În felul ăsta se ajunge la marile realizările: planuri nebuneşti, aspiraţii nesăbuite! Dar zeii sunt aceia care sugerează oamenilor idei ciudate, nu crezi?

— Nicidecum! replică Jack contrariat, în fond, zeii n-au niciun amestec în toate astea, fie că e vorba de un singur Dumnezeu sau de o întreagă ceată de zei. Progresul uman

reprezintă o adaptare treptată la împrejurări, o perfecţionare treptată a tehnicilor spre a face faţă cerinţelor vieţii. Să luăm roata, de pildă. Unul din oamenii primitivi a descoperit întâmplător că poate transporta mai uşor un pietroi dacă-l aşază pe nişte buşteni care pot fi rostogoliţi. Mai târziu, oamenii au continuat să facă roţi din ce în ce mai bune. Zeii nu i-au ajutat cu nimic. Oamenii primitivi nu aveau nevoie de o revelaţie divină spre a fabrica un scripete. Din moment ce exista roata, scripetele era inevitabil. Un tip deştept a realizat scripetele simplu. Fără să fie nevoie de zei.

Lan Ying aprobă cu un zâmbet care promitea noi argumente.

— Acum, domnule doctor Beaven, trebuie să mă laşi şi pe mine să aleg un exemplu, spuse ea cu şiretenie. Într-o bună zi, unul din aceşti primitivi a avut să-şi duca barca în larg, departe de mal. Şi temându-se să nu se rătăcească, şi-a spus: „Am să-mi fac o cutiuţă rotundă, cu un ac, care să indice totdeauna nordul”. Nu crezi că zeii au fost aceia care i-au inspirat această idee nebunească? Sau pe Columb: nu crezi că zeii l-au însoţit?

— Columb nu căuta America, Lan Ying – obiectă Jack. A fost o simplă întâmplare,

— Probabil că aşa a crezut Columb, stărui ea. La fel şi omul care a inventat busola, poate că încercase să facă altceva. Privirea îi deveni serioasă. Probabil că te vei întâlni cândva cu o întâmplare ciudată, adăugă ea încet.

— Ar fi ceva pasionant, Lan Ying.

— Tatăl meu adoptiv mi-a spus că marele Pasteur a început prin a cerceta boala de care sufereau nişte viermi de mătase, ca să ajungă la marile sale descoperiri. Probabil că şi dumneata, căutând un mijloc de a îndrepta o mână ruptă, vei spune ceva bolnavului care îl va transforma într-o persoană foarte importantă.

— Mai bine să lăsăm treaba asta în seama psihiatrilor, spuse Jack rezervat. Eu lucrez în alt domeniu.

— Dar poate că treaba asta este domeniul dumitale. Jack. Mai întâi tratezi mâna omului, iar apoi îi spui cum s-o

folosească mai bine. Cred că dacă îi redai omului mâna, ai mai mult drept decât oricine să-l sfătuieşti ce să facă cu ea.

Jack o privi cu un zâmbet indulgent.

Lan Ying, şi cel mai bogat asortiment de noţiuni bizare.

— Spune-mi, Jack, ai găsit ceea ce căutai la microscopul dumitale? Reveni brusc la ce-i spusese el cu câteva clipe mai înainte.

— Nu, zise el mohorât.

— Dar bolnavul s-a vindecat?

— Nu. Era un băiat de vreo nouă ani. A murit.

— Ce dureros pentru familia lui. Părinţii lui trăiau?

— Trebuie să-ţi spun că nu ştiu nimic despre asta, draga mea, recunoscu Jack. Era pacientul lui Tubby. Eu n-am făcut decât puncţia, după cum ştii. Treaba mea s-a limitat mai ales la laborator.

— Era un băiat drăguţ... ca Teddy? stărui Lan Ying.

— De fapt nici nu m-am uitat bine la el, încercă Jack să se justifice. Când am venit să-i fac puncţia îl întorseseră cu faţa în jos.

— Şi nu ţi-au spus nimic despre el?

— Nimic. Şi e foarte firesc, pentru că n-am întrebat îi nici n-am avut prilejul să aflu, nu cunoşteam pe niciuna din rudele sale.

— Nu te-a interesat decât acea pată minusculă la microscop? şopti Lan Ying dezamăgită.

— Da, dar gândeşte-te că dacă am fi găsit ceva în pata aceea mică, ceva care să ne ajute la descoperirea unui remediu împotriva bolii, ceva de care ar fi putut să profite sute şi mii de oameni, nu era oare destul ca să ne ocupe întreaga atenţie?

— Probabil, dar mă gândeam tocmai ce frumos ar fi fost dacă ai fi stat lângă patul acelui băieţaş şi i-ai fi spus: „Uite, tu ne ajuţi să obţinem un lucru care îi va face pe alţi copii sănătoşi şi puternici”. Lan Ying se uită la el visătoare.

— Crezi că asta l-ar fi impresionat pe un băiat atât de mic? întrebă Jack cu îndoială.

— Oricum, merita să încerci, răspunse ea blând.

CAPITOLUL XIII

Puţin după orele patru, Jack o lăsă pe Audrey la hotelul „Livingstone”. Fata Insistă ca el să nu mai vină seara s-o ia. Va chema un taxi ca s-o conducă la el acasă pe la şapte, aşa că Jack va putea să-şi vadă nestingherit de obligaţiile sale la spital, după care se va îmbrăca fără grabă pentru cina la care o poftise.

La orele şase şi jumătate el era gata şi se plimba nerăbdător prin salon, oprindu-se din când în când ca să mute un scaun, să îndrepte o pernă sau cărţile de pe raft. Timpul se scurgea încet. Constată că ceasul de pe cămin era în urmă cu aproape două minute.

Abbott, ajutorul său chinez, trebăluia la bucătărie. Îi explică politicos dar ferm doctorului Beaven că singurul lucru pe care trebuia să-l facă pentru pregătirea cinei era să nu-şi ofere ajutorul. Plutea un aer de mister în jurul acestor pregătiri, iar Jack înţelese că, cu cât va întreba mai puţin, cu atât va fi mai bine văzut de improvizaţii săi bucătari orientali.

Când ceasul bătu şapte, abia îşi mai putea stăpâni nerăbdarea; stătea la fereastră şi privea de-a lungul străzii. Puţin după aceea văzu un taxi apropiindu-se; după ce coti, stopă în faţa casei. Jack zări o siluetă albă. Îndepărtându-se de fereastră, alergă spre uşa de la intrare, aşteptând semnalul de jos. Auzi ascensorul vibrând, declicul uşilor, apoi soneria. Şi iat-o în faţa lui, trecând pragul casei sale. Când Jack îi ură emoţionat bun venit şi o pofti înăuntru, buzele ci schiţară un zâmbet. Era un moment de încântare.

Când se întoarse spre el ca să o ajute sa-şi scoală frumoasa haină albă, mâinile lui îi atinseră obrazul. Privindu-şi peste umăr îmbrăcămintea, ea spuse:

— Trebuia să pun o haină portocalie peste rochia asta, dar mă temeam ca la hotel să nu bată prea tare la ochi.

Ţinând în braţe haina albă garnisită cu blană, Jack o învălui cu o privire admirativă şi totodată serioasă. Frumuseţea ei era izbitor de exotică, încât o clipă nu reuşi să scoată a vorbă. Purta un costum de satin greu, de culoare trandafirie; jacheta lungă, mulată pe trupul ei admirabil, se încheia sever cu un guler splendid brodat, care-i înconjura gâtui alb; de sub fusta dreaptă şi lungă se zăreau nişte papuci de satin negru, pesemne fără tocuri, pentru că atunci când îşi coborî ochii asupra ei, Jack avea impresia că o priveşte de la înălţime. Singura bijuterie pe care o purta era o pereche de cercei de jad.

— De ce te uiţi aşa? Lan Ying dădu uşor din cap şi-l privi oarecum mirată. Tu mi-ai cerut să mă îmbrac astfel.

— Da, draga mea, îngăimă el în cele din urmă, şi găsesc că eşti minunată, mai încântătoare ca oricând.

— Şi mă simt foarte bine, adăugă ea. E un costum foarte comod, Jack. Mă bucur că-ţi place.

O conduse spre cămin, unde focul ardea vesel, şi o invită să ia loc în uriaşul fotoliu de piele, dar Lan Ying refuză cu un zâmbet.

— E mult prea mare pentru mine. Şi-apoi, vreau să mă mişc puţin, ca să-ţi văd apartamentul. E foarte drăguţ aici, Jack. Ai un dine, o pisică, o pasăre, sau trăieşti singur de tot?

Jack se simţi cuprins de o senzaţie stranie când, întorcându-se, după ce o lăsase câteva minute singură ca să-i atârne haina pe cuier, o găsi instalată în faţa biroului său. Fata ridică privirea spre el:

— După cum vezi, ra-am instalat ca la mine acasă. Cred că aici stai când îmi scrii scrisorile acelea frumoase pe care mi le trimiţi.

Se opri în spatele ei, privind-o cu dragoste, ti atinse umărul pe care ea îl ridicase uşor spre el,

— Înainte vreme aveam oroare să scriu scrisori, spuse Jack.

— Aceasta este Joan, probabil. Lan Ying se ridicase sil privească fotografiile de familie. Seamănă mult cu tine, numai că nu arată atât de serioasă. Probabil că te va vizita în curând.

— Cine ştie? răspunse Jack fără convingere.

— Mă chemi şi pe mine când o să-ţi facă o vizită? îl rugă ea într-un fel care o făcu să semene cu un copil.

— Bineînţeles, şi vom organiza o petrecere cu acest prilej. Cred că o să-ţi placă sora mea. Asta e fotografia mamei. Ţi-am spus, cred, că a murit cu puţin înainte de a mă fi înscris la Facultatea de medicină.

Lan Ying îşi strecură mâna mică sub braţul lui în semn de simpatie.

— Aşa se explică probabil primele conflicte pe care le-am avut cu profesorul Forrester, continuă Jack. Venisem aproape direct de la înmormântarea mamei. Fusese o femeie foarte evlavioasă. Iar când Tubby începu să facă tot felul de ironii la adresa credinţei, nu prea eram dispus să le găsesc amuzante. Mama era absolut convinsă de adevărul vechilor mituri, care i-au fost de mare sprijin în viaţă,

— Păcat că el n-a ştiut asta, observă Lan Ying. Probabil că s-ar fi purtat cu mai multă blândeţe. Ştii ce cred eu? întrebă ea pe neaşteptate, Tubby ăsta e în fond foarte sentimental. Dar se teme că aceasta l-ar face să treacă în ochii oamenilor drept ceea ce voi numiţi „un papă lapte”, nu-i aşa? El vrea să se convingă singur că, dimpotrivă, e un om dur şi puternic t Lan Ying făcu o grimasă caraghioasă, îşi îngroşă glasul şi se ridică pe vârful picioarelor, într-o foarte aproximativă întruchipare a cuiva dur şi puternic. Jack începu să râdă, dar ea continuă cu un aer serios:

— Preacinstitul meu lată adoptiv mi-a spus că atunci când un om bravează şi vorbeşte mult înseamnă că vrea să se convingă singur că nu este un laş, iar când se preface foarte aspru, înseamnă că vrea să-şi ascundă bunătatea sufletească. Se uită o clipă în ochii lui Jack, apoi continuă: Tubby ăsta nu-i oare într-o veşnică luptă cu propria sa

inimă?

— Nu m-am gândit niciodată la asta. Dacă-i aşa, înseamnă că-şi stăpâneşte foarte bine emoţiile.

Apoi, amintindu-şi de singura ocazie când îl surprinsese pe Tubby în postura de tandreţe, îi povesti lui Lan Ying comica întâmplare cu copilul lui Nancy Prentiss, redându-i întreaga scenă în toată splendoarea ei. Fu surprins să constate atenţia serioasă cu care îl asculta ea. Zâmbea, dar era evident că pentru ea, dincolo de latura comică, povestea avea un sens profund.

— Uite că totul se confirmă! spuse ea îngândurată. Tubby al dumitale se teme de propria sa fire. El crede că omul nu poate fi un savant adevărat dacă nutreşte şi unele sentimente omeneşti. Mă gândesc dacă nu-i cumva niţeluş scrântit?

Jack îi studie desenul buzelor şi dădu din cap aprobativ. Dacă Lan Ying preferă să-l creadă pe Tubby nebun, cu atât mai bine. De altfel, şi el gândise adesea la această eventualitate.

— O fi el nebun în unele privinţe, dar e un mare savant, îşi apără totuşi profesorul.

— Dacă zici tu, înseamnă că aşa este.

Privi din nou portretul mamei şi spuse:

— Cred că a suferit mult în viaţă.

— Nu pe vremea de când datează această fotografie; mult mai târziu, draga mea. Ceea ce se citeşte pe chipul ei nu este suferinţă, ci un simţ al datoriei.

Lan Ying se uită la el ca pentru a face o comparaţie, şi se întoarse către fotografie:

— Aveţi aceeaşi expresie a gurii. S-ar putea vorbi de expresia sentimentului de datorie, a tăriei de caracter, Jack.

— Viaţa mamei mele, îi explică el, alegând cu grijă cuvintele, era cu totul lipsită de acele mici distracţii şi plăceri de cane au nevoie cei mai mulţi oameni ca să fie fericiţi. După părerea ei, frica de Dumnezeu şi respectarea poruncilor sale nu-ţi lasă timp pentru altceva. Nu s-a distrat niciodată. Religia era singura ei preocupare.

Ochii lui Lan Ying priveau cu înţelegere.

— Îmi închipui că ai observat acest lucru încă de pe vremea când erai copil, şi ai hotărât să rupi cu religia pentru că a făcut-o nefericită pe mama dumitale, nu-i aşa?

— Întocmai. Am crescut cu sentimentul că practicarea religiei este o ocupaţie sinistră.

— Totuşi ai rămas un om al datoriei. Ai avut nevoie de un ideal pe care să-l slujeşti din toată inima şi cu toată puterea minţii; astfel ai devenit un discipol al ştiinţei. Acum totul mi-e clar, Jack. Îmi pare bine că mi-ai arătat fotografia, ea explică multe lucruri.

Jack ar fi dorit să nu atingă acest subiect.

— Nu sunt chiar atât de sigur, spuse el în defensivă, că viaţa mamei mele ar fi fost întru totul nefericită. Cred că găsea o oarecare satisfacţie în îndeplinirea îndatoririlor. Era scopul vieţii ei. Nimic altceva nu conta. Uneori, pe când Joan şi cu mine eram adolescenţi, în şcoala secundară, aduceam acasă discuri cu cântece la modă şi după ce le ascultam, o auzeam pe mama – avea o voce foarte frumoasă – cum, în dorinţa de a purifica aerul de aceste sunete frivole, fredona cântece vechi şi cuvioase.

Lan Ying zâmbi.

— Într-adevăr, acest tablou nu-i prea atrăgător, totuşi conţine promisiunea unei recompense. După o viaţă de muncă şi greutăţi, mama ta aştepta să ajungă undeva „acasă”. Dar pentru tine… – ezită căutând cuvinte potrivite.

— Da, o încurajă Jack. Ce-i cu mine?

— Pentru tine nu există promisiunea unei recompense, nici aici şi nici în altă parte. Munceşti din greu, zi de zi. Ajuţi o mulţime de oameni, le vindeci bolile, le uşurezi suferinţele. Dar bietul Jack nu primeşte niciun fel de răsplată. Nici măcar nu-i cunoaşte mai îndeaproape pe oamenii aceia, decât după bolile şi suferinţele lor. Nu – adăugă ea după o pauză – cred că totuşi mama ta a fost mai fericită decât tine. A muncit mult, dar ştia că va ajunge „acasă”.

— Merita să ajungă, spuse Jack cu blândeţe –, şi să sperăm c-a ajuns.

Lan Ying îşi dădu seama că Jack dorea să schimbe su-

biectul, de aceea zâmbi arătându-se dispusă să discute despre altceva mai puţin serios.

— Masa e servită, îi anunţă Abbott din uşă.

Lan Ying îl privi surprinsă:

— Nu cumva e o masă chinezească? Totul e chinezesc aici, în afară de tine, Jack, începu ea să râdă. Ar fi trebuit să-mi aduc haina de mandarin. Poate că ai fi acceptat s-o îmbraci.

Jack trase scaunul şi o ajută să ia loc, cu senzaţia plăcută de stăpân al casei, trecu apoi de cealaltă parte a mesei şi se aşeză în faţa el. O clipă domni între ei o tăcere stingheră. Jack trăia iluzia efemeră – plăcută şi chinuitoare totodată – că se aflau împreună în casa lor, luând o masă obişnuită. Probabil că Lan Ying îi citi gândul din priviri, întrucât surâsul visător ce-i juca pe buze îmbrăcă o uşoară nuanţă de regret.

Fata se aplecă şi inhală aroma bucatelor aflate pe masă. Abbott se apropie de ea şi-i oferi pesmeţi de orez. Lan Ying îl privi întrebătoare, şi-i spuse repede o frază cu totul neinteligibilă pentru Jack. Cu o plecăciune respectuoasă Abbott îi răspunse scurt, în aceeaşi limbă. Apoi, Lan Ying îi puse o întrebare, la care răspunse cu un singur cuvânt. Ochii ei se umeziră. Jack se simţi stingher şi străin. Fata îşi reveni şi se grăbi să-i explice, cu glasul nesigur:

— Iartă-mă Jack, murmură ea blând. Dar ştii ce ai în farfurie?

— Miroase a portocale, parcă... rosti el intenţionat pe un ton neutru. Un fel de supă de portocale, aş spune, dacă există o asemenea mâncare. N-am gustat niciodată aşa ceva. Îţi place?

— E excelentă. Şi e prima oară că mănânc aşa ceva de când am părăsit China. Îmi trezeşte amintiri dragi. Probabil că n-ar fi trebuit să mă adresez în chineză omului dumitale. Am uitat complet de bunele maniere, şi i-am spus cât de bine îmi pare că mănânc iarăşi aşa ceva.

— Durează destul de mult să spui acest lucru în limba chineză, observă Jack cu un zâmbet maliţios.

Lan Ying roşi uşor:

— Îţi mărturisesc că l-am întrebat dacă doctorului Beaven îi plac într-adevăr mâncărurile chinezeşti, sau le-a comandat numai ca să-mi facă mie plăcere.

— Şi Abbott a spus…

— Abbott?

— Da, numele său era Ng, când a venit aici în ţară. Apoi l-a schimbat în Abbott.

— Ce nostim! Lang Ying râse înveselită. Dar cum de şi-a ales tocmai acest nume? povesteşte-mi mai multe despre el, îl rugă ea. De altfel, nu arată deloc a servitor.

Amintindu-şi de promisiunea făcută, Jack ezită. Îşi dădea totuşi seama că povestea numelui lui Abbott cere explicaţii mai ample.

— Când va intra aici, poţi să-l întrebi dacă n-are nimic împotrivă să-ţi vorbesc despre el.

Curând, Abbott reapăru; strânse serviciul de supă şi aduse pe masă un platou splendid aranjat, cu rădăcini de lotus tăiate în formă de medalion şi gătite cu raţă şi crevete. Lan Ying scoase un strigăt de surpriză şi plăcere. În timp ce o servea Abbott, se întoarse spre el şi rosti ceva ce părea a fi un singur cuvânt melodios, alcătuit din numeroase silabe, apoi adăugă imediat pentru Jack:

— Nu te superi dacă-i vorbesc un moment în limba mea?

Uşor tulburat, Abbott nu răspunse. Acum îl servea pe Jack.

— Dacă doriţi, domnule, puteţi povesti domnişoarei ceea ce o interesează, consimţi Abbott.

Şi astfel, Jack îi dezvălui povestea studentului său, pe care Lan Ying o ascultă cu o mare atenţie.

— Mă întreb dacă n-a auzit vreodată despre tatăl meu adoptiv. Bunul Sen Ling se interesa în mod deosebit de tinerii care studiau medicina.

— Bineînţeles, confirmă Jack spontan, a auzit de Sen Ling.

— Ciudat că tocmai ţie ţi-a vorbit de el! răspunse ea şi pe buze îi apăru un zâmbet enigmatic.

— Cum să-ţi spun, începu el nesigur, înţelegi…

Lan Ying dădu din cap.

— Da, cred că înţeleg.

— Abbott şi cu mine am avut o lungă discuţie despre China şi despre interesul chinezilor pentru cercetarea medicală modernă. Atunci l-am întrebat întâmplător dacă a auzii de Sen Ling.

— Dar nu i-ai spus nimic despre mine? îl întrebă Lan Ying, în aşteptarea unei dezminţiri.

— A reuşit să mă tragă de limbă, recunoscu Jack. Chinezii stăpânesc arta de a descoperi adevărul, şi asta în modul cel mai politicos.

— E adevărat, admise ea, amuzată de observaţia lui. Chinezii te dezarmează cu politeţea lor. Cred că pot să-ţi dau şi un exemplu. Faţa i se lumină. Poate te va interesa o întâmplare care ne-a încântat pe toţi în casa lui Sen Ling. Odată, tânărul Sen îl rugă pe tatăl său să-l lase să plece în Anglia la studii. Dar Sen Ling i-a spus: „Ai încă prea puţină experienţă. Nu eşti decât un copil. Cum te vei descurca între străini la vârsta ta?” Tânărul Sen i-a răspuns: „N-ar vrea preacinstitul meu părinte să pună la încercare mintea neştiutoare a nevrednicului său fiu?”. „Fie precum doreşti”, se învoi atunci Sen Ling „fă-mă să ies din această cameră cu agerimea minţii tale”. Tânărul Sen îşi plecă fruntea şi rămase câtva timp pe gânduri „Preacinstite părinte, e un lucru greu. Dar dacă ai vrea să ieşi din cameră, cred că te-aş putea face să intri cu agerimea minţii mele”... Atunci...

Jack resimţea o adevărată încântare privind în timp-ce vorbea cum îi fremătau buzele, când zâmbitoare, când serioase.

— Atunci Sen Ling se învoi şi ieşi din cameră, dar, în momentul când trecu pragul, tânărul Sen se apropie de el, făcu o plecăciune şi spuse: „Preacinstite tată, mi-ai cerut să te fac să ieşi din încăpere cu agerimea minţii mele. Îţi raportez cu umilinţă că acum te afli afară”. Nu-i delicios? – râse ea veselă. Şi atât de tipic chinezesc.

Abbott aduse ceaiul de iasomie, fructe zaharisite şi prăjituri cu susan.

— Doreşti un ceai fierbinte? Mi-e teamă că Abbott l-a servit abia călduţ.

— E foarte bun aşa. Ceaiul nu trebuie băut fierbinte. Căldura îi distruge aroma.

— Fără îndoială că ai cerul gurii mai sensibil decât al meu. Sunt convins că în general eşti mai sensibil faţă de orice. Mi-ar plăcea să posed reacţiile tale, sensibilitatea ta ascuţită. Crede-mă, aş putea să-i dau o bună întrebuinţare în cercetările mele la microscop.

Lan Ying zâmbi cu îngăduinţă, puse şerveţelul deoparte şi nu răspunse.

— Să trecem în camera cealaltă, dacă vrei, propuse Jack.

— O să-l mai vedem pe Abbott? întrebă ea.

— Nu cred. Vrei să-l chem?

— Te rog.

Jack apăsă pe sonerie şi Abbott apăru îndată, înclinându-se adânc.

— Domnişoara Hilton vrea să-ţi vorbească, îi spuse Jack.

— Peste cât timp te vei înapoia acasă, în China? întrebă Lan Ying.

— Peste doi, trei, patru ani. Nici eu nu ştiu, răspunse Abbott vag. N-am niciun fel de planuri.

— Când te vei întoarce, îţi va fi cumva greu să treci pe la tatăl meu adoptiv, Sen Ling din Hong Kong, şi să-i transmiţi respectul neînsemnatei sale fiice?

— Va fi o mare cinste pentru mine, spuse Abbott cu o plecăciune adâncă,

— Sen Ling îi preţuieşte mult pe medici şi poate că o să-ţi facă plăcere să-l cunoşti.

— Va fi un mare privilegiu. Mulţumesc, domnişoară Hilton.

Lan Ying se ridică şi se înclină în faţa lui Abbott, de parcă s-ar fi aflat în faţa unui prinţ, iar acesta se grăbi s-o salute cu un respect tot atât de profund. Jack privea amuzat acest ceremonial plin de demnitate. Apoi, fără să ţină seamă de prezenţa sa, cei doi începură să vorbească chinezeşte, Lan Ying rosti o frază ce părea o formulă amabilă de bun rămas, iar Abbott răspunse din nou cu multă demnitate.

Ieşind din sufragerie înaintea lui Jack, Lan Ying, cu obrazul aprins şi puţin tulburată de cele întâmplate, în-

toarse capul spre el.

— Mi-am luat rămas bun.

— Mi-am închipuit că asta trebuie să fie. Care e formula chinezească?

— I-am dorit ca peste foarte mulţi ani să se poată odihni în pace alături de străbunii săi.

— Iar el, presupuse Jack, ţi-a răspuns tot ceva în genul acesta.

Se feri să-i răspundă; se plimbă prin cameră, studie titlurile cărţilor lui, şi căută un alt subiect de conversaţie. Jack deveni curios, şi insistă să-i răspundă.

— A fost extrem de politicos, Jack, dar nu mi-a urat să mă odihnesc alături de străbunii mei, aşa cum ar fi trebuit. Mi-a făcut o urare – una foarte frumoasă, dar irealizabilă… Văd că ai aici „Viaţa” celebrului doctor Osler[24]. Ce zici? S-o citesc? Nu este prea grea pentru mine?

Jack îi cuprinse umerii.

— Ce ţi-a urat Abbott? întrebă el, cu drăgălăşenie.

Lan Ying îşi scutură capul şi continuă se examineze cărţile din rafturi.

— Nu vrei să-mi spui? stărui Jack.

— Te rog, nu.

— Ceva în legătură cu mine?

— Cu noi, răspunse ea aproape în şoaptă.

Jack o strânse mai tare.

— Probabil că ne-a urat să rămânem împreună pentru totdeauna, spuse el cu tremur în glas. Asta a fost, draga mea?

— Da, cam aşa ceva, murmură Lan Ying.

O clipă rămaseră strâns îmbrăţişaţi.

— Şi eu doresc asta, iubita mea, rosti Jack adânc tulburat.

Lan Ying nu-şi ridică faţa spre el, nici chiar când Jack o luă de bărbie încercând să o sărute. Rămase o clipă cu fruntea sprijinită de pieptul lui, apoi i se desprinse uşor din braţe.

---

[24] Sir William Osler (1840–1913), profesor de medicină la Universitatea din Oxford (n. red).

— Jack, să nu ne facem viaţa şi mai grea, îl rugă ea, privindu-l cu aer grav. Nu trebuie să uităm de hotărârea noastră.

— Eu am uitat-o, şopti Jack într-un elan febril. Lan Ying... Lan Ying.

Soneria stridentă a telefonului îi făcu pe amândoi să tresară. Jack se-ncruntă.

— Îl las să sune, spuse nehotărât.

— Trebuie să răspunzi, îl îndemnă ea. Poate că e ceva important.

Cu părere de rău, Jack se îndreptă spre telefon.

— Da, doctorul Beaven... Da, domnişoară McFey... Foarte rău... Delirează?... Cât are acum?... Aşa mult?... Vin imediat.

— Fir-ar să fie. Trebuie să plec la spital. Una din bolnavele lui Tubby. Te-aş fi rugat să m-aştepţi aici. Dar sunt probleme care mă pot reţine toată noaptea... Vezi acum ce fel de viaţă duc?

— Nu-i nimic, Jack. Ce poţi face? Trebuie să pleci imediat. Vrei să-mi chemi un taxi?

— Te conduc eu până la hotel.

O ajută să se îmbrace, şi se îmbrăcă şi el. La uşă, cu mâna pe clanţă, Jack se răsuci brusc spre ea cu braţele întinse. Lan Ying se strânse la pieptul lui, înainte de a-şi da bine seama ce face.

— Nu pot să plec, dragostea mea, şopti el aprig. Mai avem atâtea să ne spunem.

— Poate că-i mai bine aşa, Jack. A fost o seară foarte frumoasă. Mulţumesc c-ai fost atât de bun cu mine. N-am să uit niciodată...

Ridică ochii spre el, şi Jack o sărută.

— Spuneai să nu facem asta niciodată, murmură Lan Ying cu glasul sugrumat,

— Ştiu, iubita mea. Nu trebuie s-o facem. O sărută din nou, iar braţele ei se încolăciră în jurul gâtului său. În clipa aceea unică nu mai exista nimic pe lume decât ei doi.

Lan Ying îl sărută uşor, şi se retrase.

— Să mergem, spuse ea într-un suflet. Au nevoie de tine.

Trebuie să plecăm,

Jack o ţinu strâns mai departe.

— Viaţa e crudă, murmură el.

Tandră, ea îl mângâie pe obraz cu mâna ei mică şi răcoroasă.

— Nu, spuse ea cu un suspin, viaţa e foarte frumoasă, iar prietenia noastră e un dar preţios. Să-i fim recunoscători.

*

Cocoţat pe taburetul înalt, lângă fereastra dinspre Nord a laboratorului în care lucra profesorul Forrester, Jack Beaven examina o lamelă cu un frotiu de la fetiţa Buckley, Obţinuse preparatul destul de uşor, pentru că supuraţia se deschisese la piele.

Doctorul Beaven era îngrijorat pentru Marta, care, deşi nu mai avea febra ridicată din noaptea trecută, se simţea încă destul de rău. În alte privinţe totuşi tânărul şi promiţătorul neurochirurg se afla într-o stare de euforie, cum nu mai cunoscuse până atunci, încălzit şi însufleţit de amintirea recentelor evenimente. Se simţea transportat în al nouălea cer.

Îi venea greu în dimineaţa asta să se concentreze asupra unei probleme care cerea precizie. Jack îl lăsase pe Abbott să se ocupe de analiza chimică a sângelui, dar hotărâse să examineze personal frotiul. Prin minte îi treceau frânturi de gânduri. În timp ce ajusta ocularele marelui microscop Greenhough, îşi spunea c-ar fi bine să existe nişte rotiţe în legătură directă cu capul – câte una deasupra fiecărei urechi – care să-i poată regla şi focaliza gândurile. Fără îndoială, cu Marta Buckley lucrurile nu mergeau prea strălucit, dar nu trăise niciodată ceva mai emoţionant ca despărţirea de Lan Ying în seara din ajun, în locuinţa sa.

Cât era de înţelegătoare! Acel bileţel pe care i-l trimisese la miezul nopţii la spital printr-un comisionar. Cine, în afară de Lan Ying, s-ar fi gândit la aşa ceva? Se găsea la patul Martei, aşteptând apariţia unor semne de ameliorare, când i s-a adus scrisoarea.

„Dragă Jack (îi scria ea)*, probabil că ai fi neliniştit lăsându-ţi bolnava ca să mă însoţeşti dimineaţa la gară. Ai destule griji şi aşa, fără să te mai preocupi şi de mine. Doresc tot atât de mult ca şi tine să-ţi faci datoria înainte de orice. Niciodată nu va fi nevoie să te justifici în faţa mea pentru asta. Îţi mulţumesc pentru toate. Am să-ţi scriu de îndată ce sosesc acasă".*

Lan Ying

Fără îndoială că o asemenea făptură nu poate fi un obstacol în calea activităţii sale profesionale. Va înţelege întotdeauna, şi chiar mai mult decât atât, va şti să-l ajute ca o adevărată camaradă. Poate s-o ceară liniştit în căsătorie. Sora McFey, văzându-l în costumul de seară, îşi exprimă regretul c-a fost nevoită să-l cheme, dar Jack nu luă în seamă solicitudinea ei. După ce privi biletul de la Lan Ying, îi spuse lui McFey:

— Eşti obosită. Du-te mai bine jos şi fă-ţi o ceaşcă de ceai. Odihneşte-te o jumătate de oră. Rămân aici.

McFey îi mulţumi recunoscătoare.

— Cred că e regretabil c-a trebuit să veniţi aici în toiul nopţii.

Dar Jack îi răspunse cu mândrie:

— Putea să fie mai rău. Din păcate, chemările astea urgente sunt supărătoare pentru alţii. Noroc însă că mă aflam la masă cu nişte oameni înţelegători.

Era o tiradă cam lungă pentru deprinderile sale. McFey îl ascultă cu mare atenţie şi niţeluş nedumerită, simţind că dincolo de cuvintele sale se ascunde poate ceva extrem de interesant. Aşteptă curioasă alte amănunte, mai ales că Jack adăugase:

— Merită să ai asemenea prieteni, nu crezi?

McFey aprobă cu entuziasm. Apoi aşteptă cu speranţa că neobişnuita lui poftă de vorbă va continua, dar Jack îşi încheie brusc comentariile:

— Şi-acum du-te de te odihneşte.

După plecarea ei, Jack reciti biletul. Lan Ying scrisese

exact ce trebuia, şi la momentul potrivit. Era foarte mândru de ea.

Această senzaţie de fericire nu-l părăsi toată dimineaţa, îi trimise un bilet în care îşi exprima aprecierea pentru atitudinea ei, şi care se încheia cu: „Eşti o fată minunată, Lan Ying!” A fost poate mai bine că n-a putut să o însoţească la gară, gândi el. În felul acesta, despărţirea lor fusese desăvârşită.

Îşi umplu pipa şi, uitând s-o mai aprindă, îşi aţinti privirea spre cerul plumburiu din care cădeau fulgi rari de zăpadă. Lui Jack, iarna nu-i plăcuse niciodată: zloata de pe străzi, goliciunea copacilor şi cerul mohorât îl deprimau. Noroiul şt umezeala îl pătrundeau parcă până în măduva oaselor. Era mult mai greu să susţii moralul unul pacient într-o zi mohorâtă, când nimic nu te-ndeamnă să faci un efort pentru a reveni într-o lume atât de urâtă şi de întunecată. Şi mai era problema aerisirii. Dintre toate instituţiile, spitalul are cea mai mare nevoie de aer proaspăt, dar, în timpul iernii, dificultatea de a asigura aer curat şi totodată o temperatură potrivită unor organisme slăbite era aproape de neînvins. Din toate punctele de vedere, iarna e o pacoste pentru un medic.

Dar în ziua aceea fulgii de zăpadă aveau ceva vesel, Nu te ameninţau cu tristeţea unei existenţe cenuşii vreme de săptămâni nesfârşite, ci îţi promiteau bucuria şi căldura unui cămin propriu. Ar fi plăcut să asculţi iarna urlând pe după colţuri şi la ferestre având alături o fiinţă iubită, cu care să împărţi această siguranţă reconfortantă. Era ferm hotărât să-i ceară lui Lan Ying să-i devină soţie. Nicio clipă nu-şi puse întrebarea dacă ea va consimţi. Era sigur de asta. Fata nu-şi ascunsese sentimentele faţă de el, acceptase bucuroasă să-i fie „prietenă pentru totdeauna”, dacă aceasta era dorinţa lui. Tot aşa, dacă el i-o va cere, va accepta să-i devină soţie. Va fi mult mai bine să renunţe la hotărârea de a rămâne singur de dragul profesiunii sale. Acum putea să-şi calce angajamentul fără teamă că ar comite o crimă faţa de planul de viaţă trasat. Era limpede că Lan Ying nu-i va stingheri proiectele de viitor, ci

dimpotrivă, îi va spori şansele de reuşită profesională. Într-adevăr, dacă ar renunţa acum la ea, amintirea fericirii pierdute l-ar tortura toată viaţa. Ca să aibă un efect pozitiv, autodisciplina trebuie să devină spontană. Dacă te zbuciumi pentru sacrificiile tale e preferabil să nu le mai faci, mai ales când e vorba de munca ta. Se va căsători cu Lan Ying de îndată ce va fi posibil, Şi nu va fi nevoie de prea multe pregătiri.

Probabil că Lan Ying privea aceiaşi fulgi de zăpadă de la fereastra vagonului. Poate că şi ea se bucura la vederea lor, gândind aceleaşi lucruri, întrebându-se ce-ar însemna pentru ea un cămin şi o dragoste. Era cu neputinţă ca Lan Ying să-şi închipuie că ideile lui despre căsătorie ar fi de neclintit. Jack zâmbi fericit amintindu-şi minunatele clipe din noaptea trecută. O sărutase, şi ea îi amintise de înţelegerea lor. Îi promisese că n-o va mai săruta, şi, totuşi o sărutase. Apoi, recunoscând că nu trebuie s-o facă, o sărutase din nou. Iar Lan Ying, deşi dorea să respecte pactul încheiat, îşi încolăcise braţele în jurul gâtului său şi se ridicase pe vârful picioarelor ca s-o sărute. Iată ce gândea ea despre speranţa lor naivă de a rămâne buni prieteni. Se simţi cutremurat de un fior. A fost un caraghios dacă şi-a închipuit că va putea trăi fără Lan Ying.

În aceeaşi după amiază, pe la orele patru, Beaven lăsă vorbă că trebuie să plece în oraş pentru o treabă importantă, Poate că nu era nevoie să se pripească chiar atât. Dar acum, că ajunsese la o hotărâre, ţinea s-o consfinţească într-un fel oarecare: să ardă punţile în urma lui.

S-ar putea să mai treacă timp până s-o revadă pe Lan Ying, totuşi pregătirea în vederea acestui eveniment va fi o consolare. Va purta inelul cu el în buzunar. Simţi o căldură plăcută la gândul acesta. Inelul va fi al ei aşa că va purta ceva ce-i aparţine, ceva care să simbolizeze ce însemnau unul pentru altul.

Până atunci avusese prea puţine ocazii să intre în magazinul de bijuterii din Walton Building. Nu-şi dezvălui identitatea decât în momentul când trebui să completeze

un cec pentru o sumă de patru cifre.

Noaptea, târziu, sleit de seara obositoare de la spital, dar bine dispus şi mândru de noua sa achiziţie, stătea la biroul său, ţinând frumosul solitar în palmă, întorcându-l pe toate părţile, admirându-i jocul caleidoscopic de culori, apele când galbene, când verzui, scânteile reflexelor albe.

CAPITOLUL XIV

După masă, Tubby se îndreptă spre fumoarul clubului, îşi aprinse o ţigară de foi şi începu să reflecteze asupra discursului pe care urma să-l ţină la Societatea medicală.

Vor dori, desigur, o relatare asupra impresiilor sale de la Congresul de neurologie din Viena, şi o va face cu destulă plăcere, deoarece conferinţa sa fusese urmărită cu mult interes.

Fără îndoială, vreunul din cei care-l cunoşteau mai bine îl va provoca să comenteze discursul de deschidere al lui Bill Cunningham, larg difuzat. Va trebui să fie foarte prudent. Acum, când resimţea profund influenţa nefastă a lui Cunningham şi inevitabilul ei efect asupra operei sale ar fi o greşeală de neiertat să-şi trădeze în faţa adunării propriile sale sentimente.

Din două motive va trebui să atingă această chestiune doar accidental, ca şi cum n-ar avea prea mare importanţă. Ar fi regretabil dacă grupul de la New York ar bănui că între el şi vechiul său prieten s-ar fi produs o ruptură. Iar dacă cumva şi-ar pierde firea vorbind despre teoriile stupide ale lui Bill, ar putea da impresia că el însuşi e atacat şi că se găseşte în defensivă.

Dacă va fi provocat să-şi exprime sentimentele în legătură eu Bill şi modul lui de practică, nu-i va scăpa nimic care să însemne lipsă de stimă ori vreo supărare. Poate ar fi bine să dea expresie acestei dispoziţii conciliante în expunerea preliminară. Va spune de la început că Bill Cunningham e un coleg excepţional, un prieten loial. Şi

aceasta era adevărul. Nu-şi va îngădui să evoca amintiri, dar va arăta că intimitatea lor din tinereţe le-a fost draga amândurora.

După ce se decise cum să acţioneze, Tubby se gândi mult la strânsele relaţii de prietenie care-l legaseră de Bill pe vremea când erau interni. Oricât de iritat ar fi fost din cauza neplăcutei situaţii create la Facultatea de medicină, nu va uita niciodată influenţa binefăcătoare exercitată de Bill asupra lui, atunci când a suferit acel şoc care l-a făcut să reconsidere lumea şi care a dat o nouă orientare vieţii sale.

Tubby era în stare acum să mediteze asupra acelei întâmplări, după mai bine de trei decenii, fără nicio tulburare. Rana profundă se vindecase greu, dar în cele din urmă se vindecase. Odată, într-o vreme, ţesutul cicatriceal din jurul fracturii l-a cam supărat – ca o gleznă ruptă într-o dimineaţă ceţoasă – dar, cu timpul, regiunea lezată se dovedise insensibilă. Uneori, când apărea în spital câte un caz ca al lui William Mason, revelând o lungă măcinare prin suferinţe inutile şi de neiertat, datorită unui diagnostic greşit şi unui tratament deplasat, izbucnea amintirea propriei lui tragedii şi, pentru câteva zile, toate persoanele care aveau treabă cu Tubby erau sfătuite să umble uşor, cu multă grijă în relaţiile cu el şi să vorbească numai când e absolut necesar.

Dar, chiar în aceste ocazii, nu se frământa din pricina Laurei; prea era stăpânit de ură şi dispreţ – care explodau zgomotos, cu violenţa unei bombe ruginite, atinse accidenta] pe un câmp de luptă abandonat – când vreun caz de eroare medicală îi reamintea de doctorul Fetterbaum.

Tubby nu se gândea prea des la Laura. Ea aparţinea tinereţii sale, şi el ajunsese repede la acea maturitate ce consideră tinereţea ca un inconvenient, pe care orice persoană sensibilă ar trebui să-l părăsească în cea mai mare grabă. Dacă Laura i-ar fi redată astăzi, aşa cum era când l-a părăsit, n-ar şti cum să se comporte. Era destul de tânără ca să-i fie fiică. Era o eternitate de când nu-i mai

privise fotografia. În anii de studenţie de la Colegiu şi de la Facultatea de medicină, ca şi în primii trei ani de internat, fotografia ei stătuse pe şifonier ca pe un şevalet. După moartea ei, o strecurase în sertarul cel mai de jos al biroului. Nu putea suporta s-o mai vadă.

De altfel, nici nu era o poză bună. Laura era de o cu-minţenie prea naivă, nu era în stare să pozeze. Principalul, ei farmec consta în spontaneitate, în elanurile ei copilăreşti, în incapacitatea de a se conforma şabloanelor înguste ale bunelor „maniere” atât de convenţionale. Daca nu reuşeai să surprinzi această tendinţă firească a ei pentru fantezie nu puteai spune când o fotografiei pe Laura c-ai „prins-o”. Vechea fotografie o reprezenta îmbrăcată într-un costum care nu-i lăsa nici cea mai mică şansă să fie ea însăşi. Ar fi trebuit să fie fotografiată pe terenul de tenis, înfierbântată şi ciufulită, cu gura deschisă, când vitalitatea ei uluitoare făcea să-i plesnească cusăturile rochiei. Fotografia pe care o ascunsese Tubby o arăta pe Laura aşezată într-o atitudine demnă: o talie de viespe, nenumărate volănaşe, mâneci largi, un guler strimt cu balene care-l izbea sfârcurile urechilor, o pălărie enormă.

Tubby se răsuci în scaunul său şi privi fix afară, în noapte, lăsându-se purtat de tren, care, ca o cometă, îl ducea în zbor printr-o uşoară ceaţă; se uită la ceas şi în-cuviinţă din cap, gânditor. Acesta era Springville. Fusese ultima oară aici la moartea tatălui său. Nu mai avea niciun motiv să revină vreodată. În ultimii ani, când trecea prin oraş, nici măcar nu se uita pe fereastră; n-ar fi făcut-o probabil nici în noaptea asta, dacă gândul lui Bill Cunningham n-ar fi deşteptat vechi amintiri.

Familia Laurei se mutase de la Pittsburg la Springville când ea avea 16 ani. Tatăl ei fusese angajat ca inginer ceramist la Fabrica de ceramică „Elmwood”, unde lucrau jumătate din bărbaţii oraşului şi multe tinere femei. Tubby termina, pe atunci, şcoala superioară şi era ferm decis să urmeze medicina. De fapt, se îndreptase spre medicină încă de pe când avea 12 ani. Doctorul Fetterbaum fusese cauza acestei hotărâri. Mama lui Tubby zăcuse luni de-a rândul

din cauza unei anemii. Dacă boala ei ar fi survenit în zilele noastre ar fi fost cât se poate de simplu să fie pusă repede pe picioare, printr-un regim adecvat şi extract de ficat, dozat cu socoteală. Desigur că Fetterbaum nu putea fi ţinut de rău fiindcă nu ştiuse ce să facă în acest caz. Pe atunci, nimeni nu ştia mai mult despre anemie. Medicul o vizita acasă de două-trei ori pe săptămână, şi. era considerat aproape un membru al familiei. Avea obiceiul să spună: „Milt, trebuie să te faci medic”. Mama sa zâmbea palid şi remarca distrată; „Da, Milton vorbeşte uneori despre asta”.

Mai erau alţi doi medici la Springville, dar nu aveau un nivel prea ridicat. Fetterbaum muncea zi şi noapte. Nu era trândav. Toată lumea îl simpatiza, îi făcea semn cu mâna: „Salutare, Doc![25]”

Cunoştea aproape pe fiecare om din oraş şi-l striga pe numele mic; de-a lungul unei perioade de 15 ani asistase la naşterea a cel puţin o treime din copii; îşi amintea care din ei a avut scarlatina, oreion sau pojar, reţinuse chiar şi numele câinilor şi pisicilor lor. Doctorul Fetterbaum a avut unul din primele automobile care au apărut pe străzile Springville-ului, un „Winton”, cu manivelă în faţă şi o uşă la spate.

Practician generalist, trata orice boală imaginabilă. Diagnosticele îi erau prompte, şi niciodată nu s-ar fi gândit să cheme un specialist în consult. Înainte de construirea spitalului din Springville, rezolva toate cazurile de chirurgie –cu excepţia celor majore şi a celor obstetricale, trimise la Buffalo –, aşa că pe atunci greşelile lui Doc se limitau mai mult la medicina internă. Apoi apăru spitalul, construit din iniţiativa lui Fetterbaum. Toată lumea îl considera o mândrie a oraşului, şi chiar aşa ar fi fost, dacă Fetterbaum n-ar fi fost atât de „îndrăgostit” de chirurgie. Oricărui caz îi găsea o legătură cu chirurgia. A operat chiar o tumoare epifizară pe vremea când doar patru oameni în Statele Unite (şi Fetterbaum nu se număra printre ei) încercaseră acest lucru. Nimic nu-l interesa pe Doc mai mult decât să culce pe masa de operaţie cât mai mulţi concetăţeni

---

[25] Abreviere (familiară) a cuvântului „doctor” în limba engleză (n. red.).

(rărindu-le astfel rândurile). Dacă Justiţia ar fi acţionat, condamnările pentru omucidere datorită unei practici neruşinate, neserioase şi neîndemânatice, puse cap la cap, l-ar fi ţinut în închisoare până în ziua Judecăţii de apoi.

Dar doctorul Fetterbaum era atât de popular, încât nimeni n-ar fi îndrăznit să-i critice activitatea profesională. Era de neînchipuit ca ceilalţi medici să protesteze din vreo altă cauză, decât stârniţi de invidie. Toată lumea spunea despre el că e mult prea bun pentru oraş şi că ar fi putut realiza de trei ori mai mulţi bani într-o localitate mare, ceea ce era probabil adevărat.

Tubby nu se mai gândise la Doc Fetterbaum cu atât calm de 32 de ani. Fetterbaum era singurul nume propriu care-l atingea pe Tubby, cu precizia unui curent electric şi-l făcea să se zbată într-o furie nebună. În seara asta, dintr-un motiv nejustificat şi-l amintea pe individul acela nesuferit aşa cum îi apăruse în copilărie. Îşi amintea că aproape îl idolatrizase pe Doc Fetterbaum, ca orice fiinţă umană care venea pe atunci în contact cu el; ar fi sărit din vârful turnului de apă din Springville dacă Doc i-ar fi cerut-o. Retrăi senzaţiile încercate când Doc venise la gară să-l vadă plecând la Facultatea de Medicină în anul I. „Ţine minte, Milt”, spusese Doc în chip impresionant. „Contez pe tine. Mă voi gândi la tine în fiecare zi. Ai să devii un medic bun”. Şi Tubby se auzea din nou, replicând nesigur: „Sper doar atât: să devin un medic cel puţin pe jumătate cât sunteţi dumneavoastră”. (La fel de bun ca Fetterbaum – acel ignorant blestemat!) Fusese un moment foarte dramatic. Cum Tubby stătea pe platforma din spate şi urmărea micul grup dispărând în depărtare, mai văzu – cu câtă mândrie – aerul protector cu care se îndrepta Doc spre maşină, cu Laura lângă el. Probabil că a condus-o acasă, şi pe drum i-a spus că Milt era destinat unui viitor strălucit. Ea nu ştia atunci că Doc Fetterbaum o va asasina într-o bună zi, din cauza neruşinatei sale ignoranţe.

Tubby dădu frâu liber amintirilor să hoinărească înspre clipa când a întâlnit-o pentru prima oară pe Laura. pe iarbă stătea un grup de tinere fete, urmărind partida de tenis. Ei

juca destul de bine la 18 ani. După joc, îşi împingea bicicleta peste peluza şcolii profesionale, când ajunsese din urmă grupul de mânzoaice din anul I, care ocupau întreaga stradă. Spusese un „Ura!” impresionant, iar ele răspunseseră „Ura!”, Toate ronţăiau alune. Una din fete – o străină pistruiată, cu păr mătăsos şi ochi albaştri, ale cărei intenţii de a părea o femeie matură erau grozav de amuzante – îi oferise punga. „Alune?” spusese ea amabil. Ştia instinctiv că ea nu făcuse acest gest din impertinenţă, ci dorea pur şi simplu să lege o prietenie. Aşa că s-a servit cu alune şi au pornit alături pas la pas.

— Cura te cheamă? a întrebat-o el. Pe atunci nu era considerat grosolan şi lipsit de rafinament, printre băieţi, să se strige unul pe altul: „copilaşule”. Soţul şi soţia se strigau tot „copilaşule”.

— Laura Hugues, Ne-am mutat de curând aici.

— Sper să-ţi placă la noi. Mă cheamă Forrester.

— Da, mi-au spus fetele. Închipuieşte-ţi! Mi-aş dori un serviciu la tenis ca al dumitale.

— Joci tenis?

— Nu prea am avut încă norocul. Mai vrei o alună? Laura ţinuse bicicleta, în timp ce Tubby căuta în pungă.

— Ai vrea să vii aici, devreme, într-o dimineaţă? Poate aş putea să te antrenez puţin.

— Nu mai spune! Ar fi minunat, domnule Forrester. Ochii ei mari străluciră. Mi-e teama că nu va fi prea amuzant pentru dumneata.

— Mâine – pe la opt?

— Mâine-i duminică.

El îşi aminti că era duminică, şi spuse că o vor face în altă zi, cât de curând. „Dar de fapt” – adăugă el – „am putea să ne furişăm aici în jurul orei 6, înainte să se trezească cineva, dacă n-ai să ai neplăceri acasă”.

— Ai mei nu se sinchisesc, domnule Forrester. Am să vin, dacă vrei.

— Numele meu e Milt.

— Pot să-ţi spun Milt?

— Sigur, îşi aminti Tubby că spusese, mărinimos. E în

ordine, Laura. N-am cunoscut pe cineva care să se numească Laura. Drăguţ nume, nu?

— Aşa cred. Nu prea m-am gândit la asta. Am să-i spun tatei c-ai spus aşa. Şi lui îi place numele meu.

— Taică-tău e un tip simpatic?

— O bomboană!

— Dar maică-ta?

— E adorabilă! Între mine şi sora mea cea mică e o diferenţă mai mare de vârstă decât între mine şi mama!

Tubby încerca să dezlege această şaradă, când Laura, râzând de perplexitatea lui, explică: Gretchen e mama mea vitregii, iar mica Gretchen e surioara mea; are abia trei ani. Ai fraţi sau surori?

— O soră mai mare. Ea conduce gospodăria. Mama a murit.

— Tată?

— Mda, răspunse Tubby,

— O, făcu Laura, mai ia nişte alune.

Aşa era Laura – asemenea unui băiat fără experienţă. N-aveai prea mare bătaie de cap când trebuia să-i explici ceva.

— Cu tata e în regulă, adăugă Tubby, într-o tentativă de a fi leal. Puţin cam iute, uneori. Cred că n-a avut prea multe distracţii în copilărie. Nu se prea distrează nici acum.

Micul grup de fete aştepta la colţ. Laura spuse:

— Trebuie să le ajung din urmă. Ne vedem mâine dimineaţă. Pa!

— Pa, Laura. E mai bine să nu spui nimic celorlalte fete.

— Dar pot să le spun alor mei?

— Sigur, adu-i cu tine dacă vrei.

— Ia te uită! Ar fi minunat! Tatei îi place să ne plimbăm duminica dimineaţa. Mulţumesc, Milt.

— Pa, copilaşule.

— Pa.

Laura era prea inocentă ca să se arate timidă. Chiar de la început n-a făcut vreun secret din sentimentele pe care le nutrea. În doar câteva săptămâni, faptul că era prietena lui era bine cunoscut tuturor. Ceilalţi băieţi din şcoala

superioară zâmbeau, dar nu era amuzant să-i tachinezi: erau atât de candizi, cu afecţiunea şi devotamentul lor mutual!

Gândindu-se la această epocă îndepărtată, Tubby se întreba dacă nu inoportunase cumva familia Hugues. La el acasă nu era nimic interesant. Tatăl său era o persoana închisă, taciturnă, totuşi generoasă, care îşi petrecea majoritatea serilor rezolvând probleme dificile de calcul, după ce zile întregi stătea în serele şi grădinile de la marginea oraşului, unde cultiva lalele scumpe. Sora lui Tubby, Minnie – botezată Wilhelmina –, era un fel de fată bătrână apatică, împovărată de greutăţi la 24 de ani, cape spunea deseori că ar fi dorit să nu se fi născut, năzuinţă tardivă, pe care nimeni nici nu încerca măcar s-o discute. Minnie era dreaptă ca un ac, şi cam tot atât de amuzantă. Nu erau motive de economie, şi Minnie ar fi putut avea tot ce şi-ar fi dorit; dar nu dorea niciodată nimic.

Astfel că tânărul Milt Forrester îşi petrecea majoritatea timpului la alde Hugues, unde ajunsese să-şi poată permite aceleaşi familiarităţi ea şi ei faţă de prepelicarul lor roşcat şj alintat. Dacă cotletele nu fuseseră comandate la timp pentru a prinde autobuzul de după amiază (Gretchen nu luase niciodată vreun premiu pentru felul cum conducea gospodăria!), Milt trebuia să meargă cu bicicleta în oraş şi să le aducă, iar dacă Gretchen uitase să-i spună să mai comande unul, pentru el. tot el trebuia să corecteze această scăpare. Dar chiar dacă îi inoportuna uneori, familia Hugues nu l-ar fi calificat astfel, sau cel puţin n-ar fi subliniat prea mult acest lucru, pentru ca el să nu remarce. Le făcea nenumărate comisioane, repara robinetele care curgeau, o ajuta pe Laura la latină, reclama telefonul defect, arunca pisoii supranumerari, răsădea cireşi, ardea grămezile de frunze, curăţa zăpada cu lopata şi despica surcele. Cu asentimentul tuturor, devenise un membru al familiei, în aşa măsură încât domnul Hugues – fără să-şi ia ochii de pe ziarul de seară – îi spunea să meargă şi să înteţească focul, iar mica Gretchen îi întorcea fără mofturi spatele, ca să-i încheie nasturii.

Cu excepţia inevitabilei felicitări de Crăciun din Kansas-City, nu mai aflase nimic despre mica Gretchen de vreo şase ani, până acum două luni, când ea îi scrisese ca să-şi exprime mulţumirile pentru că-l ajutase pe tânărul Jim, fiul ei, să intre la colegiu.

Cu mult înainte, corespondenţa sa cu Gretchen cea mică necesitase o cantitate enormă de timp şi de chibzuială. Când Fabrica de ceramică „Elmwood” se închisese, iar tatăl lui Gretchen îşi pierduse slujba, Tubby o trimisese la Wellesley, la colegiu, după care ea se măritase cu un tânăr cam lipsit de perspective, iar el o pierduse din vedere. În timpul şederii ei la colegiu, îi încredinţase toate problemele ei lui Tubby, cerându-i sfatul la alegerea obiectelor de studiu, în legătură cu scurtele, dar frecventele ei legături amoroase şi cu micile hărţuieli pe care le avusese cu decanul. Îi raporta credincios cât a cheltuit pe lună, şi pe ce anume, în amănunt, până la ultimul bănuţ. Îi cerea părerea chiar şi asupra toaletelor. Dar după căsătorie, pe care Tubby o suspecta a nu fi prea reuşită – cu excepţia acumulării rapide a unei familii numeroase –, scrisorile lui Gretchen deveniră din ce în ce mai rare şi cu mai puţine probleme. Când cel mai mic dintre prea numeroşii ei copii murise, îi relatase totul în scris, iar el îi răspunsese că regreta nespus, cu toate că nu se putuse opri să remarce – în forul său interior – că pruncul fusese bine inspirat că murise înainte de a constata că familia e şi aşa prea numeroasă, chiar înaintea sosirii lui. Ar fi dorit după aceea să fi fost ceva mai tandru în împrejurarea respectivă, dar scrisoarea lui Gretchen venise într-un moment în care era neobişnuit de ocupat şi fusese obligat să dicteze răspunsul secretarei.

Tubby îşi scoase agenda şi-şi notă cu creionul spre a-şi aminti să-i scrie lui Gretchen de Crăciun. Fir-ar să fie! Aşa păţeşti când încerci să-i ajuţi pe oameni într-o împrejurare grea. Devin pentru tine o necurmată povară şi se simt jigniţi dacă nu le răspunzi prompt şi pe larg în scrisorile lor, în care-şi debitează totul, întâmplări mari şi mici, speranţe şi temeri şi, ceea ce e cel mai greu de suportat, expresia

nesfârşită a recunoştinţei, care te plasează în rolul nefast de bătrân sentimental. Dacă s-ar mulţumi să-ţi accepte ajutorul, să mulţumească demn pentru el, să promită că vor face cum e mai bine – şi apoi să te lase în pace! Nu pot oare realiza că mai ai şi alte treburi de făcut, în afară de a asculta la nesfârşit osanalele şi rugăciunile lor de recunoştinţă? Cum ai întreprins ceva pentru cineva – mai ales în scopul îngrozitor de egoist de a scăpa de grijă cât mai repede – poţi fi sigur că vei fi sufocat de dragoste şi devotament, iar dacă nu răspunzi cu aceeaşi monedă, îţi vor trimite melancolice semne de întrebare, implorându-te să le spui cu ce te-au jignit!

Tubby căscă, se întinse şi se întoarse în compartimentul său; dezbrăcat, înşiră pe pat notiţele pentru fiecare discurs şi se pregăti să lucreze vreo oră. Dorea ca acest discurs să fie bun; îngrămădi o mulţime de perne şi se apucă de lucru.

Primele rânduri îl făcură să zâmbească: „Comorile din pod”. Era destul ca să-i reamintească de o convorbire recentă cu şeful departamentului pompierilor, pe care-l întrebase despre cauza cea mai frecventă a incendiilor, iar şeful răspunsese: „Obiectele adunate de-a valma în pod, prea bune pentru a fi aruncate, dar care zac acolo nefolosite”.

Ar fi un punct de plecare destul de nostim. Mulţi medici aveau capul plin cu idei învechite care îi costaseră multă risipă de timp, de bani şi de efort intelectual. Dar cu toate că investiseră mult în ele, constituiau un pericol. Tubby va face puţin haz. Va descrie comorile inflamabile din vechiul pod. Cele mai solide, cele mai surprinzătoare obiecte, care dădeau un aer impunător familiei, fuseseră îngrămădite acolo: vechiul balansoar fragil al străbunicului, jurnalele intime ale bunicii, căluţul-leagăn al unchiului Paul – toate la fel de inutile şi inofensive, până sunt atinse de o scânteie rătăcită. Nu va trage o concluzie prea clară. Exemplul o va scoate în evidenţă, fără să mai fie nevoie de morală. Faptul pe care voia să-l sublinieze era că un maldăr de noţiuni cândva valoroase, dar acum perimate, stăruia în capetele unor importanţi, prosperi şi foarte respectabili medici, care

ajung în stadiul de a nu-şi mai însuşi o idee nouă, şi nici nu renunţă la vreuna veche.

De n-ar fi fost această amintire atât de dureroasă, le-ar fi povestit întâmplarea cu Doc Fetterbaum. Dar nu va putea vorbi de Fetterbaum. fără să se înfurie. Pe de altă parte, era un caz care s-o fi multiplicat azi – în mai toate localităţile – tipul care, prin diferite acte de filantropie, activităţi cetăţeneşti, cordialitate şi cultivarea neobosită a simpatiilor câştigă încrederea deplină a sute de oameni, dar reprezintă de fapt un pericol pentru colectivitate din cauza neruşinatei sale ignoranţe.

Tubby stătu un timp îndelungat în faţa însemnărilor sale, fără să le privească, reamintindu-şi zilele disperate în care, chemat în grabă acasă la vestea gravei îmbolnăviri a Laurei, a suspectat imediat şi apoi a verificat greşeala lui Fetterbaum care a provocat moartea fetei. Când ajunsese la spital, era inconştientă. Fetterbaum, îngânând fraze de simpatie, şi-a recunoscut neputinţa – şi atunci într-adevăr nu se mai putea face nimic, chiar dacă ar fi avut la dispoziţie cel mai bun medic din lume.

Pe cât aflase, era o simplă apendicită, care se manifestase atât de olar cu o săptămână în urmă, încât orice diagnostician competent şi-ar fi dat seama dintr-o privire. Dar el tergiversase, cu pungi de gheaţă şi sedative. Apoi, când semnele alarmante deveniră atât de evidente încât oricine ar fi observat că e nevoie de un chirurg mai competent decât Fetterbaum, acesta intervenise şi dăduse peste o peritonită purulentă care se propagase cu iuţeala pârjolului în preerie.

Nimic din ceea ce Fetterbaum ar fi putut face sau spune în acel moment tragic, în care La ura se stingea, nu era de natură să atenueze resentimentele lui Tubby. Dar el încercă să explice că acest caz fusese tocmai „unul din acelea*” care pot apărea, din păcate, din când în când, din vina nimănui, ca ceva imprevizibil. Apoi, Fetterbaum avu proasta inspiraţie să mai adauge, pios, cu mâna pe umărul lui Tubby: „Este soarta noastră, a tuturor, Milt. Nu suntem pregătiţi pentru asemenea nenorociri, dar ele ni se

întâmplă uneori”.

Pumnii lui Tubby se strânseră când îşi aminti acest moment. Nu scoase o vorbă până atunci, de teamă că, de ar fi început să vorbească, ar fi dezlănţuit totul. Dar atitudinea lui Fetterbaum, de sfătuitor spiritual, în acest moment de încordare, era mai mult decât putea suporta.

— N-am nevoie de simpatia dumitale! urlase Tubby. Nu putem fi pregătiţi pentru nenorociri! Mai bine ai lăsa pe alţii să debiteze astfel de vorbe goale şi te-ai întreba de ce nu eşti pregătit pentru chirurgie.

Doc rămăsese palid şi tremurând, năucit de izbucnirea lui Tubby; era probabil prima oară că i se întâmpla să fie repezit. Domnul Hugues îl luase pe Tubby de braţ: „Nu, nu Milt”, murmurase el. „Asta nu ajută la nimic”. Iar Gretchen, luându-i haina şi pălăria, şi îndemnându-l să plece, se uita la el parcă ar fi comis cine ştie ce crimă odioasă.

— Nu! continuă Tubby, indiferent la recomandările lor. Nu, asta nu ajută la nimic. Ştiu. O să fac la fel şi mâine, fiindcă nu e în stare să facă mai bine, şi nici nu-i pasă. *Măcelar! Şarlatan!*

Doc nu răspunse; stătea acolo, ţintuit pe loc, alb ca cearşaful dare fusese tras peste faţa descompusă a Laurei, pretinzând că trebuie să fie răbdător cu izbucnirea nesăbuita a durerii unui tânăr nedisciplinat. În seara aceea, Fetterbaum trecuse pe la ei pe acasă, dar Tubby refuzase să-l primească. Tatăl său se strecurase în dormitor, unde Tubby stătea singur şi-i spusese: „Doc vrea să-ţi vorbească, fiule”. Iar Tubby replicase: „Nu-mi poate spune nimic din ceea ce aş vrea să aud”. „A fost totdeauna foarte bun cu tine, Milt. Mă tem că-ţi va părea rău”. Dar Tubby rămăsese dârz şi sumbru. Terminase pentru totdeauna cu Fetterbaum.

Două zile mai târziu trebui să participe la înmormântare, care fusese nu numai un calvar, dar îi schimbase ideile asupra multor lucruri, pe care până atunci le considerase valabile fără să le verifice.

Rămăsese îngrozit de evidenta incapacitate a bisericii de a explica o asemenea nenorocire. Ea se mulţumise să

abandoneze problema, cu o resemnare atât de candidă, încât Tubby, se simţi copleşit de o disperare nemărginită.

„Omul născut din pântecele femeii n-are decât puţine zile de trăit, şi este ca fumul şi iarba câmpului”.

Bunul Bill Cunningham îl salvase din starea de completă disperare. Tubby îi telegrafiase, şi Bill venise de îndată ce reuşise să scape de îndatoririle impuse de serviciul său de intern la spital, ajungând la două ore după înmormântare. Tubby, extrem de abătut, îl aşteptase la gară, iar Bill, după ce-şi strânseseră mâinile, îi spuse: „Vreau să intru aici, să rezerv locuri într-un vagon Pullman. Cred că vei fi gata de întoarcere mâine seară, nu?”

Tubby i-a răspuns că avea intenţia să mai rămână o săptămână sau două acasă, până se va simţi capabil să lucreze din nou.

— Nici prin gând să nu-ţi treacă aşa ceva, declară Bill. Ai să-ţi petreci timpul copleşit de gânduri negre. Laurei nu i-ar fi plăcut asta. Dacă te-ar vedea?

— Crezi în lucruri din astea? întrebase Tubby foarte serios.

— Ei bine, nu ştiu nimic care să probeze contrariul. Poate că şi incertitudinea noastră în această privinţă face parte din joc. Dar dacă Laura ne-ar vedea, cred că i-ar plăcea să lupţi curajos.

În drum spre casă se opriră la familia Hugues, iar Bill, în. loc să murmure câteva condoleanţe banale, spuse: „Cred că sunteţi mândri că aţi avut o fată ca Laura. Tubby mi-a povestit atâtea de ea!” Faţa domnului Hugues s-a mai luminat puţin în acel moment. Gretchen căutase un instantaneu recent de-al Laurei stând la marginea unei trambuline, în costum de baie.

— Grozavă fată, spuse Bill. „Trebuie să fi făcut mult haz când eraţi împreună cu ea!”

Apoi au vorbit despre vioiciunea Laurei şi despre ştrengăriile ei, despre afecţiunea pe care o inspiră tuturor, de parcă n-ar fi fost moartă, ci doar plecată într-o lungă călătorie.

Bill nu-şi dădea seama că spune lucruri nepotrivite într-o

casă îndoliată, dar familia Hugues înţelegea că era dornic să-i consoleze, că nu ştia destule ca să respecte regulile; nu avea suficientă experienţă în privinţa unor asemenea pierderi grele ca să înţeleagă că nu trebuie să vorbească despre morţi ca şi cum ar fi în viaţă, undeva pe lume. Au stat atât de mult, încât Minnie a telefonat să întrebe dacă domnul Cunningham venise, iar la plecare au promis că vor reveni a doua zi la masă.

Toată lumea l-a însoţit la maşină. „Mica” Gretchen, o copilă încântătoare de aproape doisprezece ani, stătea atât de aproape de Bill, încât, o luase de mână în timp ce coborau pe alee.

— Cât timp puteţi rămâne aici? întrebase ea melancolică.

— Până mâine seară. Trebuie să ne întoarcem la treabă, Gretchen.

— E îngrozitor! Laura să nu fie aici când Milt e acasă. Vocea îi tremură şi ochii i se umplură de lacrimi. Dar ea nu se va mai întoarce niciodată, niciodată.

Bill îndrăznise să-i spună:

— Nu te frământa, Gretchen. Poate ai s-o revezi vreodată. Uneori se întâmplă lucruri ciudate.

Gretchen îşi şterse ochii cu batista.

— O să-mi lipsească atât de mult! gemu ea. Laura era atât de bună cu mine. M-a învăţat să înot, să patinez, să joc tenis... ea m-a învăţat de toate.

— Ei bine, vezi, spuse Bill. Laura nu ne-a părăsit pentru totdeauna. De fiecare dată când ai să înoţi, ai să patinezi sau să joci tenis... va fi şi Laura cu tine, înţelegi?

— Am să-ncerc, murmurase ea cu glasul întretăiat.

Apoi şi-au luat rămas bun de la toată lumea, repetând promisiunea de a reveni a doua zi. Tubby se simţea mult mai bine; părea mai uşurat.

— Sunt bucuros c-ai venit, bătrâne, şoptise el. Doamne! Ce zi îngrozitoare! Şi partea dureroasă e că nimic din toate astea nu trebuia să se întâmple. Fetterbaum a asasinat-o pur şi simplu.

— E un fapt consumat, răspunse Bill liniştit. Şi fapta întâmplată n-o mai poţi desface, oricât ai încerca să te

revolţi.

Tubby se gândise apoi deseori la ciudata expresie a lui Bill „n-o mai poţi desface”. Ori de câte ori, de-a lungul anilor, i se întâmpla ceva neplăcut sau intervenea vreo nenorocire, expresia lui Bill îi revenea în minte: „N-o mai poţi desface”.

Nu se mai văzuse cu Bill decât rareori. Ultima oară când se întâlniseră, cu doi ani în urmă, la Asociaţia medicală din Grand Rapids, au „tras la fit” pentru a lua masa în oraş şi reuşiseră să întârzie un ceas întreg, discutând.

La urmă, Bill îl întrebase:

— Tubby, tu lucrezi şi astăzi zi şi noapte, până dai în brânci?

— De ce să nu lucrez? răspunse Tubby. Meseria de chirurg e destul de importantă pentru ca să ne poată ocupa tot timpul de care dispunem.

— Am fost şi eu de aceeaşi părere, declară Bill, Ţi-a ieşit vorba că eşti un tiran, şi-ţi face plăcere să constaţi c-ai reuşit să-ţi creezi o asemenea reputaţie. M-am întrebat de multe ori dacă te mulţumesc rezultatele pe care le-ai obţinut. Fii sincer!

— Nu întotdeauna. Dar destul de des ca să justifice metoda întrebuinţată de mine. Să luăm de pildă cazul tânărului Bea vom E un lip strălucitor. Dar a trebuit să-l ţin din scurt ca să pot face dintrânsul ceea ce este astăzi.

Şi imediat, Tubby începuse să-i înşire toate amănuntele ciudatelor relaţii dintre el şi elevul său, atât de talentat,

— Uite ce zic eu, Tubby, începu Bill ironic, cearta asta dintre voi a durat şi aşa prea mult. Ar fi mult mai bine dacă v-aţi îmbrăţişa şi v-aţi împăca înainte de a deveni un obiect de glume la Universitate.

— Acum nu se mai poate schimba nimic în relaţiile noastre, declară Tubby. Şi toată lumea îşi dă seama că Beaven a devenit ceea ce este mimai datorită intransigenţei mele.

— Nu văd ce ţi-ar strica dacă din când în când i-ai adresa câte o vorbă bună sau de apreciere. E un tânăr remarcabil.

— Nu, acum e prea târziu. Am să-i acord lui Beaven toate

atenţiile posibile câtă vreme o să-şi vadă de treabă. Daca în programul de lucru pe care şi l-a impus n-o să intervină nimic neaşteptat, să ştii că despre tânărul ăsta se vor auzi multe.

— Program? Ce fel de program? Ce încerci să faci din el, Tubby? Un nou automat strălucit şi cu inimă de piatră, ca tine?

Tubby strâmbă din nas, vexat.

— Cel puţin nu va deveni un sentimental dulceag şi nesuferit, mârâi el.

— Ca mine, completă Bill.

— Nu vreau să te ofensez, spuse Tubby, dar teoriile tale sunt inaplicabile într-o facultate de medicină.

În seara aceea, aducându-şi aminte de conversaţia cu Bill, Tubby se întrebă dacă n-ar fi fost oare mai bine să-i fi urmat sfatul arătându-i lui Beaven ceva mai multă prietenie.

De fapt, însă, era prea târziu pentru orice speranţă de reconciliere. Trecutul era trecut, şi nu putea admite riscul ca Beaven să se laude cu o victorie decisivă.

Foarte curând, tinerelul ăsta va avea prilejul să înveţe ceva nou. E mult mai bine să-l lase să se zbată în situaţia pe care şi-a creat-o singur. Cel mai bun procedeu cu putinţă e să-l lase de capul lui, să nu-l bage în seamă şi să se prefacă indiferent faţă de ceea ce lucrează. Într-o bună zi va veni târându-se în patru labe şi va cere iertare, şi atunci... da, atunci vor sta de vorbă.

CAPITOLUL XV

Cunningham îşi ţinea prima lecţie a cursului său în afară de programul Facultăţii. Tubby, care încercase zadarnic să inventeze un pretext plauzibil ca să nu participe la aceste lecţii, se afla în Auditoriul plin de lume. Dar Beaven lipsea.

Beaven uitase complet de conferinţa lui Cunningham. Urcase în laboratorul său particular puţin după orele trei, şi de atunci timpul stătuse în loc. Făcuse o descoperire senzaţională. Nu era emoţionat. Mai curând, revelaţia îl buimăcise şi-l potolise. Încă nu se obişnuise cu noua idee.

În cămaşă, cu o calotă albă de pânză cu vizor verde, înfundată peste părul lui blond tuns scurt, Jack stătea pe un taburet înalt, cu picioarele încrucişate şi călcâiele prinse de o stinghie, cu pipa stinsă în mână, contemplând uimit pe Anastase, maimuţa laboratorului. Acesta părea că simte primejdia şi se temea să nu i se întâmple ceva; la cea mai mică mişcare pe care o făcea Jack se da înapoi arătându-şi colţii.

La fiecare câteva minute, tulburătoarea întâmplare punea din nou stăpânire pe Beaven, aşa cum îl izbise pentru prima oară. O voce interioară îi spunea: „Ei, ce-ai rămas încremenit ca o statuie? Nu-ţi dai seama ce înseamnă asta? Nu înţelegi cât de importantă e experienţa? Ce-ai de gând?” Dacă s-ar fi întâmplat cu două săptămâni mai înainte, ar fi alergat într-un suflet ca să stea de vorbă cu Tubby. Dar astăzi nu se mai putea proceda în felul ăsta. Tubby ar fi declarat cu răceală că nu-l interesează vreo experienţă de-a doctorului Beaven. Tubby ar fi fost încântat

să i se ofere ¡ocazia să spună aşa ceva, şi să adauge ca e foarte ocupat.

După un timp, Jack îşi scutură pipa de marginea scaunului şi o umplu din nou. Anastase îl ¡urmărea din pliviri. Lucrul părea de necrezut, dar fusese demonstrat cu certitudine. Nu era o simplă coincidenţă. În ultimele opt zile, Jack se simţise în mai multe rânduri înfiorat la gândul dispreţului cu care şeful s-ar uita la el aflând că primejduieşte viaţa unui preţios *Macaccus rhesus* de dragul unei experienţe tâmpite.

Orice student începător – ar fi pufnit Tubby – poate să-ţi spună că dacă-i faci o puncţie lombară micuţei Jenny Collins, fetiţa din cartierul rezervorului de apă şi injectezi acest lichid în măduva lui Anastase, susceptibila maimuţă braziliană, ai zece şanse la una ca maimuţa să treacă prin fazele obişnuite ale poliomielitei. Şi că în ultima fază se va declara localizarea streptococului, în momentul acela se va produce o leziune care va afecta probabil una din extremităţile maimuţei.

Dar – ar fi vociferat Tubby – să sacrifici o maimuţă numai ca să afli dacă leziunea va apărea în regiunea cotului drept, pentru simplul motiv că paralizia micuţei Collins avea sediul acolo – iată o prostie fără precedent. Ar fi totuşi interesant să afle acum ce va zice Tubby.

Timp de cinci zile după inoculare, Anastase avusese febră, aşa cum era de prevăzut. În cursul acestei prime faze, fusese alternativ agitat şi somnolent, iritabil şi îmbufnat, refuzase hrana, respinsese orice atenţie. Apoi, cu totul pe neaşteptate, temperatura redevenise normală, îşi reluase buna dispoziţie, îşi recăpătase parţial apetitul. Până aici totul mergea bine. Cazul era obişnuit, fără vreun interes special, aşa cum prevăzuse ¡şi Jack. Nu-l interesau fenomenele manifestate în această primă perioadă a bobi. Acum, că sosise ziua a opta, abia îşi mai stăpânea curiozitatea să vadă ce se va mai întâmpla. Aştepta să intervină o nouă fază. Se va instala probabil o paralizie. Dacă da, ea se va localiza undeva.

În această dimineaţă. Abbott fusese scutit de celelalte

îndatoriri ca să-l supravegheze pe Anastase, Era pentru prima oară când i se cerea lui Abbott să ia note asupra unei experienţe de patologie, al cărei scop nu-l cunoştea. Jack nu dorea ca părerea lui Abbott să fie influenţată de ideea că ar putea să se producă un anumit fenomen.

Abbott nu se mişcase din laborator de la orele zece până la trei după amiază, când trebuia să-şi ia în primire serviciul de intern. Însemnările lui rămăseseră pe măsuţa din apropierea cuştii lui Anastase.

Ochii lui Jack deveneau din ce în ce mai mari, pe măsură ce înainta cu lectura observaţiilor notate de Abbott.

Ora 10 a.m. – Îşi linge laba dreaptă anterioară; nu muşcându-şi-o cu dinţii, ca şi atunci când se purică, ci ca şi cum l-ar durea.

Ora 11 a.m, – Se preocupă mult de laba dreaptă anterioară. Refuză să se lase examinat. E foarte agitat.

Ora 12 a.m. – Încearcă, fără succes, să-şi sprijine greutatea pe laba dreaptă anterioară. Parcă s-ar teme de ceva.

Ora 1 p.m. – Pare să se localizeze o infecţie în laba dreaptă anterioară, afectând probabil muşchii acţionaţi de nervul cubital.

Ora 2 p.m. – Nicio schimbare notabilă. Aceleaşi manifestări ca mai sus.

P. S. Nu-i o zi prea frumoasă.

Ora 3 p.m. – Infecţia pare să se fi localizat definitiv în muşchiul rotund pronator.

P. S. Acum trebuie să plec.

Aceste observaţii luate oră de oră erau semnificative, dar abia după citirea ultimelor rânduri, Jack realiză întreaga valoare a observaţiilor obiective ale lui Abbott. Mica Jenny Collins nu-şi va recăpăta probabil niciodată funcţia muşchiului rotund pronator; cât despre fetiţa familiei Buckley, muşchiul ei rotund pronator era definitiv scos din funcţie, şi încă să fie mulţumită că scăpase de durerea aceea chinuitoare.

De fapt, deocamdată era imposibil să prevezi în totalitate valoarea practică a acestei ciudate descoperiri. Un lucru era oricum limpede: streptococii din rezervorul de apă pentru alimentarea oraşului erau de un tip special. De acum

înainte va fi o greşeală să te referi la „streptococul poliomielitei”[26] ca şi cum n-ar exista decât un singur fel, ca în meningită.

Băiatul lui Mead, fetiţele Buckley şi Collins, iar acum şi Anastase, fuseseră infectaţi de un streptococ cu caractere speciale. Cât despre a şti dacă acest amănunt avea o utilitate imediată, era o întrebare la care nu se putea răspunde decât prin noi experienţe; dar în studiul unei probleme atât de deconcertante ca paralizia infantilă, oricare fapt nou putea să aibă o valoare de nepreţuit.

Pe la orele cinci şi jumătate, Jack declară ziua încheiată. Scoţându-şi bluza, se îndreptă spre chiuveta mare de porţelan din colţul încăperii şi începu să se spele pe mâini. Cu poliomielita nu era de glumit.

Sună telefonul, şi el răspunse.

— Beaven? Aici e Cunningham.

— Bună! spuse Jack, cuprins deodată de jenă, fiindcă lipsise de la cursul lui. Unde eşti?

— La spital. Am un mesaj pentru tine.

— Mulţumesc. Vin imediat.

Glasul lui Cunningham căpătă inflexiuni tainice.

— Dacă nu te deranjează, am să urc eu. E vorba despre ceva confidenţial.

— Foarte bine. Am s-aştept. Ştii pe unde să vii, nu?

— Desigur.

Auzi paşi în laboratorul de anatomie, şi deodată statura impozantă a lui Bill apăru în cadrul uşii. Era bine îmbrăcat, într-un costum cenuşiu de tweed şi zâmbea prietenos îşi strânseră mâinile.

— Mi-ai lipsit, spuse Cunningham pe un ton de reproş glumeţ. Ţi-a dat Tubby vreo lucrare grea de patologie, pentru ca ştiinţa pură să-şi poată continua mersul, în vreme ce sentimentul se desfăşoară în deplină libertate?

— Ca să-ţi spun adevărul, răspunse Jack încurcat, am uitat. Dar când ai să ştii de ce am uitat, ai să mă ierţi.

---

[26] Deşi agentul patogen al poliomielitei nu este un streptococ, autorul a dat dovadă de o neobişnuită intuiţie, întrucât e vorba de cel puţin trei tulpini diferite de virus (n. red.).

Cunningham îl bătu pe Jack pe umăr şi-i spuse să treacă peste asta. Ce am venit să-ţi spun, Jack; Audrey Hilton e în oraş. M-am gândit că ţi-ar face plăcere s-o ştii.

Faţa lui Jack se lumină.

— Cum de a venit? întrebă el.

— Ei bine, Edith s-a hotărât în ultimul minut să vină şi ea. S-a întâmplat să fie şi Audrey la noi, invitată la masă. Edith i-a spus; „De ce nu vii cu noi? Ai putea să mă-nsoţeşti cât timp Bill va fi ocupat la Facultatea de medicină”. S-a împotrivit puţin, dar Edith a convins-o.

— O, e minunat, se bâlbâi Jack. Mulţumesc.

— Vezi, Audrey e cam izolată acolo, şi Edith a simţit că i-ar face bine o schimbare de aer.

— A avut o idee fericită.

— Ce faci în seara asta? Vrei să cinezi cu noi la „Linvingstone”?

— Mai întrebi? Jack era radios.

— Atunci ne vedem pe la orele şapte. Cunningham îşi puse pardesiul. Mă aşteaptă Shane, să mă ia cu maşina. Se opri şi scrută cuşca lui Anastase: Ce ai aici, în afară de o maimuţă bolnavă?

— Un caz de poliomielită. Să-ţi spun ceva. S-a întâmplat ceva ciudat. Am avut trei cazuri de paralizie infantilă din acelaşi cartier. La fiecare s-a produs o paralizie a braţului drept. Am bănuit că apa contaminată ar fi cauza. Am făcut o puncţie lombară uneia dintre paciente şi am injectat materialul recoltat maimuţei. Priveşte-o!

Anastase îşi ţinea cotul drept cu laba stângă şi gemea. Cunningham îşi puse pălăria pe masă şi se uită un minut întreg la maimuţă. Apoi se îndreptă din şale, îl fixă pe Jack cu un fel de uimire şi spuse, într-o răsuflare:

— Ei comedie! Cine a mai auzit de aşa ceva. Nu-ţi vine să crezi c-ar fi posibil!

— Ce-i mai surprinzător în toată povestea asta, Bill, declară Jack, fără să-şi dea seama că îi spusese lui Cunningham pentru prima oară „Bill” e tocmai că e posibil. Uite, să-ţi arăt. N-o să-ţi ia mai mult de un minut. Aş vrea să-ţi arunci o privire asupra protocolului de experienţă.

Se scurseră zece minute, cincisprezece, apoi douăzeci, Cunningham continuă să citească. Sună telefonul. Shane întreba dacă doctorul Cunningham era gata de plecare.

— Să văd, Jack acoperi receptorul cu mâna şi spuse:

— E doctorul Shane. Să-i spun să aştepte?

— Ce anume? întrebă Cunningham, după un timp. Jack repetă întrebarea.

— Spune-i să plece fără mine, mormăi celălalt.

— Mai bine scoate-ţi haina, îl sfătui Jack. E cald aici. Lui Anastase nu-i place curentul. Îşi puse o mână pe gulerul pardesiului lui Cunningham, iar acesta îl lăsă pe Jack să i-l tragă de pe umeri, fără să-şi ridice ochii de pe hârtii. Pe la şapte telefonul sună din nou; iar doamna Cunningham întrebă de soţul ei.

— Îmi pare rău c-am întârziat, draga mea, spuse el. Sunt cu Jack Beaven. Vom fi amândoi acolo într-o jumătate de oră.

— Ce v-a reţinut atât? o auzi Jack pe Edith întrebând. Trebuie să fii foarte obosit. S-a întâmplat ceva?

— Nu, nu s-a întâmplat nimic – dar s-a produs ceva foarte important. Beaven a descoperit un fapt nou, care va îmbogăţi literatura în problema poliomielitei.

— Ce crede Forrester despre asta? întrebă Cunningham închizând telefonul.

— Nu i-am spus, mărturisi Jack, întorcând ochii.

— Nu i-ai spus?

Jack clătină din cap.

— Tubby nu vrea să aibă de-a face cu mine. Îmi ignorează existenţa. Aşteaptă un prilej să mă concedieze.

— Ce tot spui acolo?

— Ei bine – Jack ezită o clipă, fiindu-i greu să dea detalii asupra conflictului lor. Nu-i nimic nou. S-au strâns mai multe. Tubby a întărâtat căţeluşul inofensiv, până când a început să-l muşte.

Cunningham aprobă din cap, şi spuse că înţelegea acest lucru.

— Dar, obiectă Bill, nu poţi să-l laşi pe Tubby în afara acestor lucruri. Trebuie să-i spui! Altfel purtarea ta i-ar

frânge inima.

— Inima? repetă Jack cu amărăciune.

— Sigur că da. Tubby are şi el o inimă. Tocmai asta îl face să se frământe fără încetare. De ani de zile e în perpetuă luptă cu el însuşi. Totul datează de când a pierdut-o pe fata pe care-o iubea – un caz revoltător de ignoranţă a unui medic care ştia orice afară de medicină şi chirurgie. Tubby s-a schimbat de atunci. A devenit obsedat de problema incompetenţei în profesiune. Misiunea vieţii sale a devenit pregătirea oamenilor de ştiinţă. De aceea e un asemenea tiran. Dar, în realitate, Tubby are o inimă sensibilă pentru cei care-l cunosc de-aproape.

— Cât timp îţi trebuie pentru asta? întrebă Jack în silă. Sunt nouă ani de când aproape nu-l scap din ochi. Nu, domnule, nu vreau să mă expun încă unei insolenţe din partea lui Tubby Forrester. Mi-a spus limpede că nu-l mai interesez, nici eu şi nici lucrările mele. Ei bine, facă-se voia lui! Şi dacă se va întâmpla să afle de experienţa în legătură cu poliomielita dintr-o gazetă medicală, vina o s-o poarte exclusiv el.

Cunningham puse mâna pe umărul lui Jack, şi-l privi drept în ochi.

— În locul tău nu i-aş face una ca asta lui Tubby. Nu trăieşte decât pentru orgoliul său profesional şi reputaţia sa de savant. Nu-l face de râs. Ar fi pentru el o lovitură mortală.

— O merită. E treaba lui.

Erau la uşa laboratorului acum, Jack agitându-şi cheile nerăbdător, dornic să sfârşească această discuţie.

— Băiete, ranchiuna ta are rădăcini adânci, spuse Cunningham prevăzător. Ar fi bine să încerci să te debarasezi de ea, înainte de a deveni malignă.

— Ce înţelegi prin malignă? mirii Jack.

— Duşmănia e ca o tumoare, dragă Jack. De obicei, în prima fază e benignă, nu prezintă gravitate. Operaţia e uşoară, nepericuloasă şi reuşeşte. Dar dacă îi laşi timpul necesar ca să crească în profunzime, devine inoperabilă.

— E o metaforă mai curând fantastică, murmură Jack.

— Nu e o metaforă! Este un fapt real şi dovedit ştiinţific. Ura incurabilă e o boală primejdioasă. Prefer să am de-a face cu un cancer inoperabil decât cu un caz de ură ne-operabilă!

— Mergem? spuse Jack pe neaşteptate.

— Da, dar mai vreau să-ţi spun o vorbă în legătură cu acest subiect. Cunoşti poate mai bine ca mine rolul pe care-l au glandele endocrine pentru starea noastră de spirit. Apropierea unei primejdii neaşteptate descarcă în sânge o secreţie care serveşte ca stimulent şi ca vasoconstrictor, ceea ce e foarte util în cazul unei lupte sau retrageri rapide. Dar dacă senzaţia de spaimă şi de primejdie se prelungeşte, această secreţie endocrină neîntreruptă transformă încetul cu încetul caracterul omului şi-l face să devină bănuitor şi puţin sociabil. Este şi convingerea ta, nu-i aşa?

— Da, domnule doctor, răspunse Jack. E adevărat. Şi ce vrei să dovedeşti cu asta?

— Este de asemenea recunoscut, cum ştii foarte bine, că o indignare violentă eliberează în sânge secreţii de aceeaşi natură; conţin ceva mai puţine substanţe stimulente şi ceva mai multe substanţe vasoconstrictoare, asta ar fi singura diferenţă; acţionează asupra fibrelor nervoase şi îndeamnă omul să-şi apere drepturile. Dar, dacă această indignare se transformă într-o ură permanentă, se produce aproape acelaşi fenomen ca şi în cazul spaimei prelungite.

— Sper că nu faci vreo aluzie personală? întrebă Jack ironic.

— Nu, deocamdată nu, răspunse Cunningham cu gravitate, dar am vrut să-ţi atrag atenţia asupra realităţii de fapt. Vocea îi coborî la un ton de blândă rugăciune. Nu te supăra, Jack. Mă interesez de tine, spre binele tău. Mă crezi, nu-i aşa?

După un moment de gândire, faţa posacă a lui Jack se lumină.

— Da, Bill, spuse el cu căldură. Ştiu asta, şi-ţi mulţumesc pentru sfat. Îmi pare rău că mi-a trebuit atât de mult timp ca să pot înţelege... Şi acum, să mergem.

Se grăbiră spre întunecosul şi noroiosul loc de parcare, şi se urcară în maşina lui Jack. Pe parcurs, până la garajul hotelului „Livingstone” fură foarte însufleţiţi, Jack plin de o bucurie abia reţinută la perspectiva de a o revedea pe Lan Ying, iar Cunningham vesel, amintindu-şi de felul cum fusese primit la Facultatea de medicină şi nerăbdător să-i împărtăşească şi lui Edith impresiile sale.

Comesenele lor îi aşteptau în hol.

— Era şi timpul! spuse Edith matern, întinând fiecăruia câte o mână.

— E vina mea, recunoscu Jack vioi, îndreptându-se spre Audrey. Sunt atât de fericit c-ai venit, draga mea, spuse el, strângându-i mâinile întinse. Eşti tare frumoasă.

— Ei au dorit să vin, explică ea cu glasul pe jumătate. Sper că nu vă deranjez. Ştiu că eşti foarte ocupat, Jack.

Edith şi Bill se apropiară de ei, braţ la braţ.

— Ai mai văzut vreodată ceva mai fermecător Jack, îl provocă Edith, decât pe Audrey a noastră în această rochie carmin?

— Splendidă! exclamă Jack; apoi, amintindu-şi de bunele maniere, adăugă: Şi cred că în catifea neagră îi stă grozav!

— Într-adevăr! spuse şi Cunningham.

Edith făcu un semn din degete în chip de protest.

— O femeie care nu poate să poarte o rochie de catifea neagră, spuse ea răspicat, nu poate să poarte nimic... Hai, Audrey, să hrănim animalele cât mai sunt încă bine dispuse!

Edith cu Bill intrară primii în restaurant. Ospătarul şef ieşi în întâmpinarea doamnelor, şi le arătă locurile rezervate. Şireată, Edith nu se aşeză pe al ei, ci trecu de cealaltă parte a mesei..

— Nu vreau să am masa între Bill şi mine, explică ea, după ce se aşezară. Nu l-am mai văzut de atâta timp şi poate că doresc să ne ţinem de mână.

Îi aruncă lui Jack o privire maliţioasă, plină de subînţelesuri. Soţul ei, care observase acest joc, remarcă din colţul gurii:

— Data viitoare am să te las acasă.

Nevrând să fie tachinată, Audrey îşi puse mâna pe masă, cu palma în sus, lângă a lui Jack. Sesizând prompt intenţia ei, el îi acoperi mâna cu degetele sale puternice şi-i zâmbi din ochi, în timp ce Edith şi Bill urmăreau mica pantomimă amuzându-se în tăcere.

— Foarte frumos executat, aprobă Cunningham, E rândul tău.

— O, spuse Edith. N-are niciun haz să-ţi strâng mâna pe deasupra mesei.

Se vedea cât colo că cei doi tineri nu se vor lăsa stingheriţi de vorbele lor. Edith spuse „Bravo!” când Jack, fără să se intimideze, trase mâna fetei sub masă.

În clipa următoare, zâmbetul ei luă o expresie de uimire, observând brusc schimbarea la faţă a lui Audrey. Audrey nu mai glumea acum. Buzele ei mobile se rotunjeau într-un „O”! nearticulat. Apoi întoarse încet ochii spre Jack şi-l privi tandru, zâmbind uşor. Faţa lui era serioasă, ochii plini de rugăminţi. Bill şi Edith îşi ţineau respiraţia, Jack şi Audrey nu păreau să-şi dea seama că sunt observaţi.

— Da? murmură Jack.

— Sigur! şopti Audrey.

Jack scoase un lung suspin de fericire.

— Ia ascultaţi, tinerilor: n-aţi binevoi să ne spuneţi ce se petrece între voi? se auzi glasul lui Cunningham.

Cu chipul radiind de fericire, Audrey îşi apăsă dosul degetelor pe buze, apoi întinse mâna spre ei, ca să le arate inelul.

— Bill, ia te uită, tinerii ăştia s-au logodit, exclamă Edith emoţionată. Şi nouă nu ne-au spus nimic.

— Când s-a întâmplat asta? întrebă Cunningham, ridicând mâna lui Audrey spre lumină.

Audrey îl privi pe Jack, şi amândoi începură să râdă, puţin cam nervos.

— Chiar în clipa asta, răspunse Jack cu mândrie.

— Chiar aşa, zise Edith.

Bill întoarse arătătorul pe deasupra mesei şi-l îndreptă spre ei, cu un gest acuzator:

— Cum adică, vrei să-mi spui mie, şi ai pretenţia ca eu să

te cred, că ai cumpărat un inel de logodnă şi că l-ai pus pe deget, de faţă cu toată lumea, fără să ştii dinainte dacă ea va accepta să se mărite cu dumneata sau nu?

— N-a fost chiar atât de teribil, murmură Audrey.

Edith murmură ceva în legătură cu afurisenia.

— Sunt de aceeaşi părere, încuviinţă Bill, dar până una alta, de vreme ce vom fi amândoi afurisiţi, eu am să iau o supă de ciuperci.

Apoi se întoarse spre Jack:

— Pentru dumneata va fi indiferent ce vei alege, dragul meu, căci totul o să ţi se pară divin.

A doua zi, la ora la care doctorul Cunningham îşi ţinea cursul clinic, Jack se străduia să-i convingă pe părinţii lui Mead să înţeleagă situaţia. Dacă ar fi reuşit să-i determine să acorde fiului lor Donald îngrijirile medicale de care avea nevoie în situaţia în care se afla, probabil că nu va mai trebui să se adreseze serviciului sanitar.

Familia Mead era inflexibilă. Ce-i drept, la insistenţele vecinilor consimţiseră cu regret, cu câteva săptămâni înainte, să-l interneze pe Donald în spital, dar acum susţineau, plini de remuşcări, că braţul paralizat al băieţelului era, fără îndoială, o pedeapsă pentru lipsa lor trecătoare de credinţă. Tot ce se întâmplase, afirma fanaticul domn Mead, era din voinţa lui Dumnezeu, inclusiv paralizia infantilă „dacă e vorba de aşa ceva”. Donald era bolnav fiindcă ei îl ofensaseră pe Dumnezeu în vreun fel. Domnul Mead mai adăugă că el şi soţia lui se rugau în fiecare zi ca braţul paralizat al lui Donald să se însănătoşească, Remarcaseră în continuare că însuşi doctorul Beaven ar fi bine inspirat dacă l-ar căuta pe Dumnezeu cât mai era timp, cu toate că nu erau prea optimişti, pentru că era foarte posibil ca doctorul Beaven să fi păcătuit prea mult. Boala lui Donald nu-l priveşte pe doctorul Beaven, şi ar face mai bine dacă şi-ar vedea de practicile sale nelegiuite şi i-ar lăsa în pace pe adevăraţii credincioşi.

Jack se ridică să plece remarcând:

— Atitudinea dumneavoastră nu-mi lasă altă cale decât

să anunţ Serviciul sanitar, în persoana doctorului Yarnell.

Întorcându-se la spital puţin după ora 5, îi telefonă doctorului Yarnell, expunându-i pe scurt situaţia familiei Mead, dar omiţând să se refere la apa contaminată sau la conducta furată. Lucrul cel mai important era ca Donald să fie pus sub tratament. Buckley promisese să închidă apa. Cartierul se va întoarce la vechile surse.

Tânărul Yarnell, dornic să-şi arate eficienţa şi să creeze o impresie bună unui membru al corpului profesoral de la Facultatea de medicină, nu pierdu timpul în îndeplinirea datoriei sale: îl expedie pe Donald Mead la spital, făcu o anchetă prin cartier, se întoarse la biroul său din oraş şi se întâlni cu doi reporteri. Vestea se răspândi prea târziu pentru ca să mai apară în ziarele de seară, dar fu difuzată la buletinul de ştiri de la radio, la orele 8 ale dimineţii. Fuseseră descoperite cazuri de paralizie infantilă într-un cartier sărac al oraşului, lângă rezervoarele de apă; cauza nu era cunoscută. Departamentul de igienă al oraşului proceda la investigaţii minuţioase pentru a preciza originea epidemiei.

Jack ignora toate acestea. După ce-i reportase lui Yarnell care era situaţia, considera că pentru moment îşi făcuse datoria. De fapt, pentru câtva timp eliminase cu totul această chestiune din preocupările sale. Primea în seara aceea în apartamentul său pe Lan Ying şi familia Cunningham. Aranjase cu un furnizor, care promisese să vadă de toate.

Ajungând acasă pe la orele şase şi jumătate, Jack fu încântat să constate că preparativele pentru cină se aflau în mâini pricepute. Străbătu apartamentul ca să se asigure că totul e în ordine.

Invitaţii sosiră la orele şapte şi fură conduşi în dormitor ca să-şi scoată paltoanele. Jack şi Bill se întoarseră în camera de zi, unde li se alătură imediat şi Edith.

— Audrey, remarcă ea în treacăt, nu reuşeşte să-şi scoată cizmele de cauciuc. Ar trebui să meargă cineva şi să-i dea o mână de ajutor.

— Sigur, fu Jack de acord. Mă duc s-o salvez.

După ce dispăru, Cunningham prinse bărbia soţiei sale şi-

o privi în ochi, prefăcându-se supărat.
— Eşti o mică mincinoasă, o mustră el. Audrey nu poartă cizme de cauciuc.
— Ar trebui să poarte, spuse Edith. Am sfătuit-o.
— Ar fi interesant de ştiut ce-o să mai inventezi ca s-o faci să rămână în urma noastră.
Edith se tot învârtea de cealaltă parte a bibliotecii, iar Bill o urmărea cu privirea.
— Asta nu te priveşte, domnule doctor, răspunse ea, dar mi-am spus că Jack ar vrea s-o vadă câteva clipe singură.
Cunningham aprobă din cap şi spuse că presupunea că această afirmaţie nu e chiar atât de departe de adevăr.
După un timp, îşi privi ceasul şi întrebă:
— Crezi că vor mai reveni sau ar trebui să cerem să ni se servească masa?
În acel moment, Audrey şi Jack apărură într-un suflet, vorbind deodată şi fără niciun rost.
— Luaţi loc, vă rog, spuse Jack cu o amabilitate exagerată. Tocmai îi spusesem lui Audrey să se considere ca la ea acasă.
Edith se apropie de el cu solicitudinea unei mame şi, scoţându-i batista din buzunarul hainei, scutură câteva urme de pudră de pe rever, murmurând suav:
— Am constatat numaidecât.
— Edith, spuse Bill cu severitate, eşti insuportabilă.
Li se anunţă că masa e servită, şi trecură în mica sufragerie. Audrey observă că pe locul care-i era rezervat se afla un mic clopoţel de sticlă. Îl văzură şi soţii Cunningham şi zâmbiră.
— De vreme ce eu sunt gazda, Jack, spuse Audrey, pot să-l rog pe doctorul Cunningham să spună rugăciunea?
— Te rog, spuse Jack, plecându-şi capul.
Cunningham ezită un moment şi apoi spuse, emoţionat:
— Dumnezeu să binecuvânteze acest nou cămin.
Un timp, toţi tăcură. Apoi Edith remarcă cu aerul grav:
— În curând, veţi face formalităţile şi vă veţi căsători, dar am impresia că Bill v-a căsătorit chiar din acest moment.
— Sunteţi foarte buni cu noi, murmură Audrey.

La orele nouă se găseau toţi patru în birou, telefonul începu să sune şi Jack auzi glasul înspăimântat al lui Buckley la celălalt capăt al firului.

— S-a făcut, ţipă Buckley.

— Ce s-a făcut? întrebă Jack.

— Şmecherul de Yarnell i-a făcut pe cei doi Collins să vorbească, şi apoi l-a tras de limbă şi pe bătrânul Bowers. Dar niciunul din ei nu ştia că ţeava fusese furată, aşa că despre asta nu s-a pomenit nimic. Apoi a întrebat-o pe nevastă-mea ce ştie, iar ea l-a informat că am ajutat şi eu la instalaţie. A făcut aluzie şi la Billows. Ştirea a fost difuzată la radio acum o oră. Billows n-o să-şi piardă vremea de pomană, ci va căuta să se facă nevăzut. Dar e un tip primejdios şi va încerca să se răzbune pe cel care l-a vândut. Ce să fac acum?

— Deocamdată nimic, îl sfătui Jack. Nici să nu te gândeşti să fugi. Asta ar însemna să te recunoşti vinovat, iar situaţia dumitale e destul de compromisă şi fără să mai arăţi că ţi-e teamă de un interogatoriu. Mâine vom merge amândoi la doctorul Yarnell şi-i voi spune că dumneata mi-ai divulgat toată afacerea asta.

— Asta nu te va compromite, nu-i aşa, doc? Vocea lui Thomas era îngrijorată.

— O să fie cam neplăcut, într-adevăr, dar n-am să te las în situaţia în care eşti. Vino la laborator mâine dimineaţă devreme şi o să mai vorbim.

După ce închise telefonul, Jack mai rămase un moment la biroul său, meditând asupra căii pe care o avea de ales. Poate îi va da un sfat Cunningham. Se reîntoarse la locul lui, lângă Audrey; şi le explică pe scurt cele întâmplate.

— Buckley e înnebunit de teama ca nu cumva pungaşul de Billows, care locuieşte la Detroit, să vină pe aici.

— Sper că vei reuşi să te ţii în afara acestei istorii neplăcute, spuse Edith îngrijorată.

— Dar trebuie să-l apere pe nenorocitul ăla de Buckley, spuse Cunningham. Buckley este cel care i-a dat lui Jack posibilitatea să facă experienţa privitoare la poliomielită.

— Sunt de aceeaşi părere, spuse Audrey încetişor.

Jack întinse încet mâna spre ea. Fetei acesteia îi plăcea liniştea, dar nu era fricoasă. Simţi că dragostea lui pentru ea a devenit şi mai profundă. O femeie ca asta va şti oricând să aprecieze şi să pună în valoare calităţile unui bărbat.

Thomas Buckley nu se arătă în dimineaţa următoare, iar la orele patru ale după-amiezii, ca şi cum nu s-ar fi întâmplat nimic, Jack hotărî să plece cu maşina la faţa locului ca să vadă care e situaţia.

Doamna Buckley era singură şi-i era teamă să nu i se fi întâmplat ceva lui Thomas. În seara precedentă, el se întorsese acasă pe la zece şi jumătate, după ce ea se culcase. Îşi aducea vag aminte că stătuse mult timp pe scaun, citind ziarul. În jurul orei două ea se trezise şi, observând că Thomas încă nu se culcase, trecuse în mica sufragerie, să-l caute. Thomas nu era nici acolo.

— Poate-ar fi mai bine să anunţ poliţia, adăugă ea, confirmând astfel impresia lui Jack că nu ştie nimic despre vinovăţia lui Thomas.

— Dacă aş fi în locul dumitale, aş mai aştepta puţin, o sfătui el. Thomas poate să apară dintr-un moment în altul. Dacă se întâmplă aşa, anunţaţi-mă, vă rog. Presupun că v-aţi interesat la vecini.

— Da. Cred că toată lumea s-a culcat devreme, cu excepţia familiei Collins, iar ei n-au auzit nimic anormal. Doamnei Collins i-a fost foarte rău azi-noapte,.

— Ceva serios? întrebă Jack.

— Poate. E foarte suferindă. Astăzi o supără stomacul; zace dormitând cu ochii deschişi; are febră. Dar n-au chemat doctorul. Cred că sunt înspăimântaţi de medici de când a venit pe acolo cel de la Serviciul de igienă al oralului.

Jack se decise să treacă şi pe la ei. Collins apăru, bănuitor, în uşa abia crăpată, dar o deschise destul de ospitalier când îl recunoscu pe medicul care o îngrijeşte pe, Jenny. Îl rugă să vadă ce-o supără pe doamna Collins. Jack se apropie de pat şi stătu câteva minute ca să constate, starea generală a bietei femei. Fără s-o mai examineze,

rămase convins că ştie ce are. Era un simptom caracteristic, tot atât de greu de descris ca un miros nedefinit sau ca o nuanţă de culoare, dar uşor de recunoscut imediat pentru orice medic cu experienţă, drept o poliomielită acută. Se vedea mai ales după ochi. Nicio altă cauză de febră nu poate face albul ochilor să strălucească în felul acesta, ca porţelanul. În cazurile de poliomielită, pleoapele se umflă, iar ochii scapără chinuiţi şi întunecaţi.

— Ce credeţi că are, doc? întrebă Collins îngrijorat.

Jack îl conduse afară din cameră.

— Paralizie infantilă, spuse el cu fermitate. Să-ţi trimit o ambulanţă s-o ridice?

— Ei comedie, doctore, se văicări Collins. Înseamnă că o să paralizeze şi ea?

— Nu ştiu. Vom face tot ce ne stă în putinţă. Va trebui să urmărim evoluţia bolii. O să am grijă de toate. După ce va fi transportată cu o „Salvare”, te duci la farmacie cu reţeta asta pentru *dumneata*. E un gargarism ca să-ţi clăteşti gura de mai multe ori pe zi. Şi-ar fi bine să faci o reţetă şi pentru doamna Buckley. Bănui că a fost şi ea pe aici.

— Ei comedie, doc. Dar n-am niciun ban, mai spuse Collins.

Jack îi dădu zece dolari.

— Cheltuieşte restul pe alimente, spuse el, şi dă-i ceva şi doamnei Buckley. Şi ea are nevoie de ajutor. Buckley nu e acasă. Poate că ştiai asta.

Collins dădu din capul lui ciufulit.

— Dar nu ştii unde e? insistă Jack, urmărind privirea evazivă a lui Collins.

— Nu, declară Collins. Nu-i păzesc urmele lui Buckley.

Cu toată compasiunea pe care i-o inspira doamna Collins, Jack era înfierbântat la ideea de a face o experienţă. Poate că nu exista decât o şansă la o sută ca un ser, injectat imediat în regiunea care va fi probabil afectată, s-o imunizeze împotriva paraliziei localizate, dar merita să facă o încercare. Îşi va procura virus de la Anastase şi va prepara un ser pe care-l va injecta doamnei Collins acum când infecţia era abia în prima ei fază de dezvoltare.

Era cinci şi un sfert şi convenise să se întâlnească cu soţii Cunningham şi cu Lan Ying, pentru cină, la „Livingstone”, dar dacă urma să facă acest experiment, trebuia să procedeze imediat, fără să mai ţină seama de vreo cină. Din maşină, cum trecea pe la Lister Hall, vrând să parcheze, îl zări pe Cunningham înconjurat de un grup de studenţi. După cum se părea, cursul clinic de după amiază tocmai se terminase. Opri maşina, iar Cunningham se desprinse de micul grup de studenţi şi-i spuse:

— Eşti gata să vii în oraş cu mine, sau vii mai târziu?

— Nu pot să cinez cu voi diseară, spuse Jack. Am treabă.

Îi explică pe scurt ce intenţiona să facă. Urgenţa era evidentă.

— Mi-ar plăcea să asist şi eu, dacă nu te deranjează, răspunse Bill. Îi vom telefona lui Edith că nu venim, şi vor putea să se aşeze imediat la masă.

— Sunt încântat că rămâi, spuse Jack. Eu parchez maşina. Iată cheile laboratorului. Poţi să foloseşti telefonul meu. Voi fi şi eu acolo în câteva minute.

Cunningham se opri în faţa cuştii lui Anastase şi privi înăuntru.

— Ascultă, Jack, strigă el, vino-ncoa! Afurisita asta de maimuţă a murit.

Era adevărat. Afurisita de maimuţă murise exact în momentul în care ar fi putut să-şi asume rolul de binefăcătoare a omenirii.

Jack nu găsi alte cuvinte pentru a-şi exprima decepţia, decât: „Ei să fie...” începu să-şi scoată din nou halatul. Vor merge să cineze. Dar se opri cu o mânecă în aer, cu ochii strălucind.

— Ascultă! exclamă el. Am să recoltez sânge de la fetiţa doamnei Collins şi voi prepara serul pentru mama ei.

— Bun! încuviinţă Bill. Asta e şi mai bine.

— Haide, spuse Jack. Începem numaidecât.

Câteva minute după aceea se găseau în faţa uşii rezervei în care era izolată mica Jenny. Boala ei nu mai era molipsitoare, dar ea era foarte nervoasă. Infirmiera tocmai ieşise pe coridor.

— Domnişoară Slattery, dă-mi voie să ţi-l prezint pe doctorul Cunningham.

Nu era o simplă formalitate când tânăra Slattery îi spuse doctorului Cunningham că era încântată să-l cunoască. În tot spitalul circulau zvonuri ciudate despre cursul clinic al lui Cunningham. Se spunea, printre altele, că acest om poseda o putere magică de a şti să se apropie de cei mai dificili pacienţi. McFey trecuse pe acolo, cu o oră înainte, şi povestise o întâmplare din ziua precedentă. Medicii agreau în general procedeele lui Cunningham, dar îi dăduseră câteva probleme greu de rezolvat.

Viaţa lui McFey devenise neplăcută de o săptămână şi mai bine din cauza permanentelor văicăreli ale unui bolnav pe nume Pfeiffer, care suferea de o fractură cominutivă a gleznei şi care ţinea cu tot dinadinsul să-şi desfacă aparatul gipsat ca să se scarpine. Fusese un tip nervos de la început, şi fiecare zi îi mărea proasta dispoziţie. McFey se gândise că ar fi amuzant să-i vadă pe doctorul Cunningham şi pe Pfeiffer împreună, şi sugeră doctorului Osgood că ar fi bine să-l convoace pe doctorul Cunningham.

De acord cu propunerea lui McFey, şi ca s-o ajute pe infirmiera Slattery, doctorul Cunningham venise şi, fără să-i dea lui Pfeiffer timp să se plângă de toate necazurile lui, îi spuse confidenţial:

— Eşti băiatul cu fractura cominutivă a gleznei, nu-i aşa? Te-aş ruga să-mi faci un serviciu. Avem jos un tip, la extremitatea salonului, care are nevoie de puţină încurajare; cred că e distrus pe viaţă; trebuie să i se dea ocazia să stea de vorbă cu un om cu spirit sportiv, care a trecut şi el prin chinurile iadului. Domnişoară McFey, aşază-l pe domnul Pfeiffer în scaunul cu rotile, şi am să-l iau cu mine jos pentru o mică conversaţie cu acest Tatlock.

Pfeiffer bâigui că nu credea să iasă nimic bun dintr-o astfel de treabă, dar doctorul Cunningham îl conduse repede la parter. Piciorul lui Tatlock fusese fracturat în trei locuri; îl introduseseră într-un aparat complicat, cu contragreutăţi, care rivaliza cu instrumentele de tortură ale Inchiziţiei. Doctorul Cunningham îl făcu pe Pfeiffer să meargă

încet până la Tatlock.

— Salut! murmură Tatlock printre dinţii încleştaţi. Ce necaz ai *dumneata*?

Pfeiffer înghiţi în sec, de vreo două ori. Apoi zâmbi prosteşte şi spuse:

— Nimic, leule. M-am lovit puţin. Tocmai veneam să te salut. Acum trebuie să plec. La revedere.

Apoi McFey îl dusese pe Pfeiffer înapoi. Nu vorbiră pe drum. Ea îl întrebă dacă plimbarea îl obosise, iar el clătină din cap.

— L-aţi încurajat pe domnul Tatlock? întrebă McFey.

— Dumnezeule! şopti el înfiorându-se.

— Cred că nu se simte prea confortabil în leagănul ăla, spuse McFey.

— Dumnezeule! explodă Pfeiffer, crispându-se şi clătinând din cap, de parcă ar fi luat o doctorie îngrozitor de amară.

La fel de interesante fuseseră cele povestite de McFey lui Slattery şi în privinţa celor păţite de infirmiera Bretton. Infirmiera Bretton avusese neplăceri cu Tatlock. Bietul de el nu putea fi blamat, de fapt, fiindcă era violent, ursuz şi nu voia să colaboreze; îşi băgase în cap că va deveni un infirm. Bretton se îndoise că era înţelept ca Pfeiffer să fie adus la el. Probabil că nu-i va face bine lui Tatlock să vadă pe cineva aproape însănătoşit. Când faptul se consumase, când scurta întrevedere se sfârşise, ea se mai îndoia încă. Dar numaidecât lucrurile se clarificară pentru ea. Doctorul Cunningham se oprise şi spusese:

— Sper că nu te superi că l-am adus pe Pfeiffer la dumneata. Vezi, boala lui nu se limitează la gleznă. I-a cuprins şi sistemul nervos. Răbdarea i-a ajuns la capăt. M-am gândit că-i va face bine să vadă pe cineva grav afectat, dar a cărui nenorocire a rămas localizată la picior.

Tatlock schiţă un zâmbet cam echivoc, dar doctorul Cunningham nu voia să fie luat în glumă. Ridică tabelul, îşi plimbă ochii pe el şi aprobă din cap eu satisfacţie.

— Acum trebuie să plec, Bob. Îţi mulţumesc că m-ai ajutat. Poate că am să pot face vreodată ceva pentru

dumneata.

Ochii lui Tatlock străluciră.

— Eşti binevenit, doc, spuse el prietenos. Revino oricând.

Slattery era încântată să-l cunoască pe doctorul Cunningham. Era genul de om care-ţi inspiră imediat încredere. De erai deprimat, credeai probabil orice minciună magnifică ţi-ar fi spus, despre curajul tău.

— Doriţi s-o vedeţi pe Jenny Collins? întrebă ea întorcându-se spre Beaven,

— Da. Vreau să-i iau puţin sânge ca să fac o cultură. E pentru mama fetiţei.

Faţa infirmierei Slattery trădă o oarecare îngrijorare.

— Va face o criză de isterie, declară ea. Micuţa asta nu e obişnuită cu disciplina, şi a fost într-adevăr chinuită îngrozitor de când e aici: analiza de sânge, puncţie lombară şi aşa mai departe. Orice aţi spune, domnule doctor, pot să afirm că veţi avea mult de luptat încercând să faceţi asta cât timp e conştientă.

Jack îşi îndreptă deodată ochii spre Cunningham, cu un zâmbet semnificativ.

— Parcă spuneai că ţi-ar place să iei parte la acest experiment, domnule doctor Cunningham. N-ai vrea să-i iei puţin sânge domnişoarei Collins? Va fi contribuţia dumitale la această treabă.

— Dacă trebuie s-o fac eu, aş vrea să ştiu mai multe despre bolnavă. Copilul are un braţ paralizat şi mai ai încă un caz sau două cu aceeaşi afecţiune. Vecini după câte am înţeles. Mai e o fetiţă, nu-i aşa?

Slattery numi pe Buckley.

— Care e numele ei de botez?

— Martha.

— Foarte bine, sterilizează seringa, înveleşte-o într-o pânză sterilă şi pune-o pe noptieră. Vin şi eu imediat.

— Nu vei avea nevoie de mine, spuse Jack, Mă duc să văd cum se simte doamna Collins.

— Spune-i infirmierei de etaj să-mi aducă o pernă curată, spuse Cunningham. Slattery e ocupată.

— Pernă?

— Da, ca s-o iau cu mine. Copiilor nu le e frică niciodată dacă intri cu o pernă sub braţ sau cu un măr roşu în mână. Devine subiectul unei conversaţii amuzante. N-ai remarcat niciodată, Jack? Totdeauna ai nevoie de ceva care să-i dezarmeze, în special dacă eşti străin. Reuşesc deseori să distrag atenţia pacientului meu părând mai preocupat de propriile mele treburi decât ale lui.

— Spune-mi şi mie cum procedezi.

— Ei bine, mi se întâmplă să mă opresc uneori în dreptul uşii, când ştiu că bolnavul mi-a remarcat sosirea, şi încep să scotocesc în buzunarul de la pantalon; scot un pumn de mărunţiş, pe care încep să-l număr cu un aer îngrijorat, în timp ce mă apropii de pat. Evident că în acel moment nu mă ocup deloc de pacientul meu. Asta îl uşurează în asemenea măsură încât începe să glumească cu mine. Mi-am pierdut vreun bănuţ pe undeva? Tatăl mea era scoţian? Vreau să împrumut de la el 10 bani?”

— Dar nu poţi s-o repeţi de mai multe ori cu acelaşi bolnav, spuse Jack.

— De obicei nici nu-i nevoie.

Jack râse.

— Mai ai şi alte trucuri de felul ăsta? întrebă el. E foarte interesant. Îmi închipui că ai buzunarul plin cu tot felul de jucării.

— Nu, asta ar fi prea bătător le ochi. Aşa nu prinzi în cursă nicio persoană sensibilă.

Intră în cameră cu perna în braţe. Chipul infirmierei Slattery era plin de curiozitate.

— Jenny, spuse ea, acesta e doctorul Cunningham; a venit să te viziteze.

— Ai destule perne, Jenny? întrebă Cunningham. Am câteva în plus.

— Sigur, bombăni Jenny. Ce-mi ceri în schimbul ei?

— Lasă, nu face nimic: am s-o dau mamei tale.

Jenny clipi puţin din ochi şi se ridică în cotul sănătos:

— Ea are perne.

— Acasă, da, spuse doctorul.

— Mama nu-i acasă?

— Nu, e aici. E bolnavă.

— E bolnavă grav? întrebă Jenny şi începu să scâncească.

— Da, destul de grav. Dar o să-i facă mai bine dacă vom putea să-i dăm medicamentul care-i trebuie. Vrei să-i trimiţi puţin?

Jenny zâmbi printre lacrimi.

— Poate să le ia pe toate.

— Nu, spuse medicul, trebuie să ne ajuţi să-i facem ceva special.

— Eu nu pot să fac medicamente, spuse Jenny în bătaie de joc.

Cunningham se aşeză lângă pat.

— E ciudată treaba cu medicamentele, spuse el, ca şi cum ar fi vorbit mai mult pentru sine. Ne procurăm materialul din care se fac preparatele din locurile cele mai ciudate. Unele se fac din sucuri de flori şi buruieni sau din coaja copacilor, iar altele din fier, aur şi argint ori cărbune.

Jenny asculta cu «atenţie, iar medicul continuă.

O umbră trecu pe faţa lui Jenny când auzi de sânge. Tresări şi-şi retrase degetul din mâna prietenoasă a lui Cunningham.

— Era aici o maimuţă pe care o chema Anastase. Avea tocmai felul de sânge care ne trebuia pentru doctoria pe care vrem s-o dăm mamei tale, dar Anastase a murit azi după-amiază, aşa că acum căutăm pe altcineva. Erau trei persoane în spitalul ăsta care aveau sângele ce ne trebuia.

— Cine? întrebă Jenny, înghiţind în sec.

— Martha Buckley, Anastase şi cu tine.

— Maimuţele nu sunt persoane!

— Cred că ţi-ar fi plăcut Anastase, spuse Cunningham, Era doar o maimuţă, dar o maimuţă foarte drăguţă. Acum ne-a părăsit, rămân Martha şi cu tine.

Jenny începu să plângă, la început potolit. Apoi îşi ascunse faţa în pernă şi mormăi printre suspine:

— O să mă chinuiţi rău! Tot timpul mă chinuie cineva – cu ace mari şi ascuţite şi tot felul de lucruri. Vocea îi deveni ascuţită. N-am să vă las! Nu vreau! Nu vreau!

— Foarte bine, spuse medicul cu blândeţe. Atunci s-a

aranjat. O mângâie uşor cu palma pe mână. Nu plânge. E în ordine. Am crezut că ţi-ar plăcea să faci asta pentru mămica ta, ca să se facă bine. Dar dacă tu nu vrei, o să luăm de la Martha. Cred că ea va fi încântată să dea o lingură de sânge pentru ca mama micii ei prietene să se însănătoşească.

Jenny se mai linişti niţeluş, dar suspinele încă îi mai torturau pieptul slab. Ochii ei erau plini de groază. Deodată ţipă cu o voce stridentă:

— Îi dau eu! Îi dau eu! Dar, vă rog, nu mă chinuiţi! O! Nu mai pot! Nu mai pot! Dar am să-i dau!

Cunningham îşi trecu degetele prin buclele ei jilave, şi spuse înduioşat:

— Eşti o fetiţă minunată, Jenny. Sunt foarte mândru de tine. Şi când o să-i spunem mamei tale ce-ai făcut pentru ea...

Întinse mâna spre seringă. Slattery ridică o mânecă şi frecă braţul slab cu un antiseptic. Acesta era momentul critic. Apoi Cunningham privi peste umăr şi spuse;

— Slattery, fetiţa asta mică are multă stofă. Sunt tare bucuros c-am făcut cunoştinţă cu ea.

Urmă alt moment de linişte, în care se auzi numai respiraţia greoaie a lui Jenny, în timp ce încerca să-şi întărească voinţa împotriva durerii.

— Gata! spuse medicul.

Domnişoara Slattery îi frecă pata de pe mână şi-i coborî mâneca. Jenny îşi şterse ochii cu un colţ al cearşafului, şi încercă să zâmbească.

Jack se strecurase în cameră şi stătea în dreptul uşii, urmărind scena în tăcere.

— Ai spus că sunt o fetiţă mică. Buza lui Jenny tremura.

— Ei bine, m-am înşelat. Nu eşti o fetiţă mică. Eşti o domnişoară mare. Dar nu eşti totuşi prea mare ca să ai o păpuşă foarte frumoasă, cu care să te joci. Îţi va fi adusă mâine aici. E un cadou de la doctorul Beaven. El ţi-o va aduce.

Ochii lui Jenny se îndreptară spre Beaven, care stătea acum la picioarele patului.

— Deschide şi închide ochii? întrebă ea.

— Da, domnişoară, promise Jack, solemn. Va face tot ce poate să facă o păpuşă.

— Mâine?

— După-amiază.

— Pe cuvânt?

— Sigur că da.

CAPITOLUL XVI

Destul de des, membrii Consiliului de conducere al Facultăţii de medicină invitau la masă pe unul sau doi dintre profesori. De fiecare dată când era invitat, Tubby se distra grozav. Avea gusturi delicate, iar bătrânul Cremshaw, preşedintele, se îngrijea să fie servite mâncăruri rafinate.

Pe lângă asta, conversaţia era vioaie, iar Tubby încurajat să contribuie generos la înveselirea ei. Plictisiţi să se tot certe între ei, membrii Consiliului de conducere salutau cu plăcere virulenţa verbală a lui Tubby.

Dar masa de marţi seara a fost una dintre cele mai nefericite întâmplări din viaţa sa. Pentru început, să ne amintim că petrecuse o după-amiază mizerabilă. Pe acest Bill Cunningham, care venise ca un străin la Facultatea de medicină şi întorsese totul cu susul în jos, contaminându-i pe studenţi de ideea că era mai important să „trăieşti într-o căsuţă de la marginea drumului şi să fii prietenul omului”, decât să-ţi câştigi o solidă reputaţie de clinician, Tubby l-ar fi combătut în mod deschis cu toată forţa, şi nimic nu l-ar fi putut opri. Dar toată lumea ştia că el şi Bill erau prieteni de-o viaţă. Nu dorea o ruptură pe faţă, şi chiar dacă ar fi dorit-o ar fi fost foarte imprudent s-o facă, având în vedere popularitatea lui Cunningham.

Tubby nu se simţise niciodată atât de părăsit, atât de deplasat, ca atunci când stătuse pe estrada sălii de şedinţe, conştient că întreaga Facultate de medicină, căreia îi devotase întreaga viaţă şi pentru a cărei înaltă apreciere era din plin responsabil, aplauda în unanimitate şi cu bună

dispoziţie un mod de practică medicală pe care el nu-l agrea deloc. Trebuise să stea acolo şi să accepte toate astea, ba chiar să pretindă că-i şi plac.

După discurs, în timp ce membrii corpului didactic roiau în jurul lui Cunningham pentru a-l felicita, Tubby îi spusese scurt lui Shane că avea o întâlnire, se năpustise în mulţime, îşi făcuse drum cu greu până la scările din spate şi ieşise în ploaie, încercând să nu audă ce spuneau studenţii care se scurgeau în grupuri pe străzi. Nu avea vreun motiv urgent să se întoarcă la biroul său, dar se duse într-acolo mecanic, îşi agăţă haina de ploaie şi umbrela şi bâjbâi în micul teanc al poştei de după amiază, fără să aibă chef să deschidă vreun plic.

Se gândise că Romney o fi plecat, fiindcă era trecut de orele cinci, dar ea se găsea încă la biroul ei din colţ şi bătea la maşină istoricul unui caz. Nu ridicase ochii. Tubby încercă să-i dea ceva de făcut. Voia să vadă ce mai rămăsese din autoritatea lui ştirbită. Era atât de abătut, încât nu l-ar fi surprins dacă, dându-i un ordin micuţei şi supusei Romney, ea i-ar fi răspuns să se ducă să se arunce în râu.

Poate că ea ştia ce se întâmplase cu Beaven. Ostilitatea înverşunată a lui Tubby faţă de Beaven mai slăbise puţin în timpul ultimei ore. Cu un bun simţ extraordinar, părea că tipul decisese că cel mai elegant mod de a accepta cursul lui Cunningham era să-l ignore. Tubby ar fi dorit să fie el însuşi atât de înţelept. Beaven, incapabil sa aprobe zarva populară din jurul lui Cunningham, stătuse deoparte.

Tubby îşi drese glasul iritat, şi Romney recunoscu zgomotul răguşit ca pe una din drăgălăşeniile folosite de şeful ei pentru a o convoca la biroul lui.

— Nu ştii unde e doctorul Beaven? o întrebă el.

— Cred că e în laborator, domnule profesor. Să mă duc să văd?

Tubby aprobă din cap răsucindu-şi fără încetare lanţul de la ceas.

— Să-i spun că-l chemaţi, domnule profesor? întrebă Romney.

Tubby nu răspunse imediat. Fusese gata să clatine din

cap; apoi se răzgândise. Cearta cu Beaven îl obosea tot mai mult. Nu se simţea în largul său să-l tot evite; şi, pe lângă asta, era al naibii de neplăcut fără ajutorul lui. Începuse să-şi dea seama ce număr mare de sarcini, abandonate de curând de Beaven, îi reveneau acum lui. Îi lipsea Beaven; îi simţea lipsa în sala de operaţie. Mai curând sau mai târziu, această ceartă trebuia să înceteze. Poate că acum era un moment mai nimerit ca oricare. Astăzi aveau ceva comun: erau dezgustaţi de Cunningham. Poate că dacă ar fi vorbit despre asta, ar fi făcut un pas spre împăcare.

— Da, spuse Tubby, scorţos. Dacă e acolo, comunică-i că vreau să-l văd.

Romney se strecură afară. Se întoarse într-un minut, niţeluş tulburată, ca şi cum ar fi şovăit să rostească răspunsul.

— Doctorul Cunningham tocmai intra în laborator, domnule profesor. Să-i spun doctorului Beaven să vină acum, sau să aştept până când va fi liber?

— Lasă, mormăi Tubby. Cu o privire întunecată, îşi vârî scrisorile în buzunar, trânti sertarele, îşi puse impermeabilul şi pălăria umedă şi ieşi semeţ. Nu fusese niciodată atât de deprimat.

Conduse maşina înapoi, spre Clubul Universităţii şi urcă în apartamentul său să-şi schimbe hainele pentru masa cu membrii Consiliului de conducere.

Timpul trecea încet. Tubby nu ştia ce să mai facă. Îşi scoase costumul de stradă, şi îmbrăcă un halat. Deschise ziarul de seară, se uită la titlurile articolelor şi-l aruncă deoparte. Îi trecu prin minte că nu-şi deschisese scrisorile. Scormoni în buzunarul hainei după ele şi-şi trase scaunul mai aproape de lumină. Una dintre scrisori era de la Claudia King.

„Dragă domnule profesor Forrester,

De mai mult timp doream să vă cer sfatul într-o chestiune care o priveşte pe sora mea. Am ezitat fiindcă ştiu cât sunteţi de ocupat. Dar acum această problemă a devenit urgentă, şi mă simt în mare încurcătură.

Poate că aţi auzit de interesul pe care îl poartă doctorul Beaven lui Audrey. N-aş avea niciun fel de obiecţie dacă intenţiile sale ar fi serioase, fiindcă e un băiat minunat. Dar el i-a dat să înţeleagă lui Audrey că nu are intenţia s-o ia în căsătorie. Cred că ea îl iubeşte, foarte mult. Nu-i prea corect. Sora mea n-a avut o viaţă normală. V-am povestit despre educaţia ei neobişnuită din China. Ea nu se poate adapta la gentil nostru de viaţă. Mi se rupe inima când văd cât de izolată e şi cât de slabe sunt speranţele ca să trăiască fericită aici. Poate lucrurile s-ar remedia dacă s-ar căsători cu un bărbat potrivit, care i-ar oferi un cămin plăcut şi o participare la interesele sale sociale şi profesionale.

Aşa cum stau lucrurile, ea şi-a dat inima fără să primească vreo compensaţie. Doctorul Beaven nu-i oferă nimic altceva decât prietenia sa. Nu cred că e o soluţie, pentru niciunul dintre ei. E de la sine înţeles că dacă el o iubeşte pe Audrey (şi nu i-ar fi cerut să vină să petreacă, Thanksgiving Day*, împreună, dacă acest lucru n-ar fi adevărat)...”*

Privirea lui Tubby deveni cruntă. Deci de asta devenise Beaven supărăcios. Era vorba de această fată, care se considera chinezoaică! Era limpede ca cristalul. Beaven s-a îndrăgostit sau cel puţin crede că s-a îndrăgostit, ceea ce e acelaşi lucru; dar ştie că nu poate permite unei asemenea preocupări să-l îndepărteze de la munca lui. Această situaţie îl făcuse să se simtă deznădăjduit şi susceptibil.

Strâmbându-se supărat, Tubby reluă scrisoarea:

„M-am gândit să vorbesc despre aceste lucruri familiei Cunningham. Audrey îi frecventează mult. Dar e inutil. Se pare că ei fac tot ce pot să-i apropie; au convins-o pe sora mea să vină cu ei săptămâna asta, în timp ce doctorul Cunningham îşi ţine cursul la Universitate.

M-am întrebat dacă aţi avea bunătatea să abordaţi această chestiune cu doctorul Beaven. Aţi făcut atâta pentru el. Va asculta cu siguranţă părerea dumneavoastră.

Spuneţi-i ce greşeală îngrozitoare face. Iertaţi-mă că v-am deranjat, dar n-am pe, altcineva căruia să-i pot acorda încredere. Vă rog – încercaţi să faceţi ceva!”

Tubby aruncă cu un gest violent scrisoarea pe birou şi începu să se plimbe de colo până colo. Frumoasă ocupaţie pentru Bill Cunningham! Nu-i era destul să vină aici cu îngrozitoarele sale lecţii şi cursuri, clinice. Trebuia să devină complicele lui Beaven, să-l „ajute”, mărindu-i confuzia, făcând pe peţitorul, alimentând şi furnizând prilejuri favorabile unei pasiuni care s-ar fi vindecat de la sine dacă el şi nevasta sa cea deşteaptă n-ar fi intervenit.

„Va asculta cu siguranţă părerea dumneavoastră”... credea Claudia. Ce nonsens! Tot ce-i mai lipsea lui Beaven, în starea de spirit în care se afla, ca să-l dea gata complet, ar fi fost un mic sfat drăgălaş. Tubby întrezărea scena. El i-ar fi spus lui Beaven că se distruge, că-şi primejduieşte cariera, dezamăgindu-l pe omul care l-a creat, iar Beaven i-ar fi răspuns fără îndoială, omului care-l crease, să-şi ia picioarele la spinare şi să se ducă dracului în galop. Nu, nu i se puteau da sfaturi lui Beaven, de niciun fel; mai ales într-o problemă atât de personală. Tubby era devorat de amărăciune, şi ar fi avut chef să lase baltă dineul membrilor Consiliului de conducere şi să meargă la culcare.

În noaptea aceea, în camera lui, îi veni deodată lui Tubby ideea că ar putea să se adreseze chiar fetei. Nu avea perspective prea promiţătoare. O tânără îndrăgostită nu va accepta uşor să se dea la o parte pentru viitorul bărbatului iubit. Ea ar putea fi de acord să-şi sacrifice propria fericire ca să-l salveze de la un dezastru, dar ar fi o fată cu totul excepţională dacă ar înţelege că dragostea ei îi împiedică munca. Reacţia firească ar fi să declare că dragostea ei nu-l va stânjeni, ci tocmai dimpotrivă, va munci mult mai bine dacă ar fi mulţumit şi iubit.

Tubby medita la toate acestea vreo două ore şi decise s-o facă; o va face chiar mâine; va încerca să aranjeze o întrevedere cu ea, ca pentru o convorbire particulară.

Era uşor să faci o plimbare până la Detroit, situat la o

distanţă de o oră. Edith Cunningham propusese, imediat după micul dejun, să meargă până acolo pentru cumpărăturile de Crăciun. Audrey consimţi cu bucurie. Petrecură o zi agreabilă, cu toate că Edith se plânse la întoarcere că era foarte obosită şi că are o migrenă.

În momentul în care îşi luau cheile camerelor de la recepţie, i se înmână lui Edith un mesaj.

— Nu vor veni la masă, spuse ea. Sunt reţinuţi la spital. În ce mă priveşte, Audrey, îmi convine. Sunt frântă. N-ai să te superi, draga mea, dacă nu mai cobor la masă? Tot ce-mi doresc este o ceaşcă de ceai şi o baie fierbinte.

Şi Audrey primise un mesaj. Era într-un plic sigilat, purtând antetul Clubului Universitar. Nu-l deschise.

— Pot să-ţi fiu de folos cu ceva? întrebă ea, cu solicitudine, la ieşirea din ascensor.

— Nu, cu nimic, nu fii îngrijorată din cauza mea, O să mă simt mai bine în curând. Până mâine dimineaţă, draga mea.

După ce-şi scoase pălăria şi haina, Audrey deschise scrisoarea. Ochii i se măriră când citi semnătura. Era a profesorului Forrester.

Dragă domnişoară Hilton, aş vrea să discut cu dumneata, de preferinţă în particular, şi când îţi va conveni, o chestiune de cea mai mare importanţă. Am încercat să te găsesc astăzi la telefon, dar am aflat că lipseşti din oraş câteva ore. Poate vei avea amabilitatea să mă chemi la telefon la întoarcere. Voi fi la Clubul Universităţii de la orele cinci.

Era o perspectivă cam înfricoşătoare, această întrevedere cu profesorul Forrester, Audrey încruntă din sprâncene, perplexă. Va trebui de fapt să răspundă într-un fel. N-avea cum să se eschiveze. De dragul lui Jack trebuia să considere rugămintea profesorului Forrester drept un ordin.

Formă numărul şi aşteptă, plină de teamă. Glasul morocănos care-i răspunse n-avea nimic liniştitor.

— Sunt domnişoara Hilton. Am primit biletul dumnea-

voastră. Sunt gata să stau de vorbă cu dumneavoastră. Puteţi veni aici când doriţi, oricând, astă seară. Mâine ne întoarcem acasă.

— Eşti cumva invitată la cină? întrebă Tubby.

— Nu, domnule profesor.

— Ce-ai spune să vii să cinezi cu mine, aici, la Clubul Universităţii?

Audrey ezită. Dacă profesorul Forrester o invită să cineze cu el, înseamnă că era într-o dispoziţie mai bună. Poate va fi în avantajul lui Jack, dacă reuşea să-l înveselească puţin. Cât de încântată ar fi fost dacă reuşea să-i împace!

— Mulţumesc, domnule profesor, accept cu plăcere.

— Pot să vin să te iau – sau să trimit după dumneata – pe la opt şi jumătate?

— Am să iau un taxi, domnule profesor, nu vă deranjaţi. La opt şi jumătate?

— Am să te aştept în holul de la recepţie, domnişoară Hilton. Îţi mulţumesc că ai consimţit să vii.

Mult mai uşurată, dar încă niţeluş îngrijorată, Audrey începu să se pregătească pentru serata improvizată de Tubby.

Exact la orele opt şi jumătate intră pe uşa salonului de recepţie, iar Tubby, în haine de seară, veni s-o întâmpine. Avea un surâs cam rigid, dar destul de agreabil pentru a o asigura pe Audrey că probabil n-o va muşca înainte de a se cunoaşte mai bine. Ea îi oferi mâna, iar el se înclină cu o demnitate gravă. Fără să se oprească pentru a face conversaţie, Tubby îi prezentă braţul, după moda veche, iar Audrey îşi sprijini mâna pe el. Merseră în tăcere până în sala de mese. Tubby privi drept înainte, în timp ce străbăteau sala lungă, cam slab luminată, spre o masă mai retrasă, unde-i aşteptau doi chelneri.

Tubby îi ceru părerea asupra listei de bucate, fără să mai facă vreo introducere. Potrivindu-şi ochelarii cu rame de aur, o privi cu severitate pe deasupra lor şi o întrebă dacă dorea un coctail. Ea clătină din cap zâmbind.

— Dar cred că dumneavoastră vreţi unul, spuse ea. Poate veţi găsi şi pentru mine o ceaşcă cu suc de fructe.

— Doriţi un dineu vegetarian? întrebă el şi zâmbi cu înţeles. Am auzit că preferaţi obiceiurile orientale, domnişoară Hilton. Aş fi propus un cotlet... dar probabil că nu mâncaţi carne. Religia dumitale nu permite uciderea animalelor pentru a fi mâncate?

Era evident că Tubby dorea s-o facă să se simtă străină.

— Nu, cred că aş putea, domnule profesor.

— Cum aţi spus? Tubby se aplecă înainte, clipind din ochi. Era foarte amuzat, şi Audrey abia îşi ţinea râsul.

— N-am ucis niciodată un animal ca să-l mănânc, domnule profesor, spuse ea cu naivitate. Dar cum vita e de pe acum moartă, cred că aş putea să mănânc. Mulţumesc.

După acest răspuns, Tubby nu mai insistă asupra antecedentelor orientale ale lui Audrey, dar o tratã cu o politeţe exagerată, ca şi cum s-ar fi temut să nu-i jignească susceptibilitatea. Audrey crezu că ştie unde voia să ajungă. Ea nu era o fată potrivită pentru Jack. Nu era ca celelalte femei. Ar fi fost nostim, gândi ea, să ceară în mod solemn să i se aducă o pereche de beţişoare cu care să mănânce.

Tubby îşi pregăti o mică introducere în materie. Domnişoara Hilton, presupunea el, trebuie să fi dus o viaţă foarte interesantă în China; probabil că i-a venit foarte greu să se acomodeze cu obiceiurile atât de grosolane din Statele Unite; se gândea cu plăcere să se întoarcă într-o ţară mult mai liniştită, mai puţin agitată. Era aproape ca şi cum i-ar fi oferit un bilet de vapor – numai pentru dus.

Da, încuviinţă Audrey, îi plăcuse foarte mult China, ca şi prietenia caldă pe care i-o arătaseră toţi cei din casa tatălui ei adoptiv, dar nu avea intenţia să se întoarcă acolo, în niciun caz pentru a trăi în ţara aceea. Acum America este patria ei.

Ajunseseră la desert, când Tubby abandonă aceste strategii şi intră în subiect.

— Iată, domnişoară Hilton, ce voiam să-ţi spun. Am certitudinea că ţii în mâinile dumitale destinul unui tânăr extrem de strălucit. Îşi puse lingura în farfurie şi se înclină înainte, cu coatele pe masă. Doctorul Beaven are toate calităţile pentru a deveni un mare savant. I-am urmărit

progresele de ani de zile. E nu numai un om cu talente excepţionale, dar şi cu o mare tărie de caracter. S-a consacrat întru totul activităţii sale, îndurând oboseala ca un ostaş, ocolind plăcerile tinereţii, renunţând la dragoste şi la familie, pentru a-şi putea dedica tot timpul şi toate torţele preocupărilor sale. E o sarcină dintre cele mai nobile!

Şi acum, tocmai când e pe punctul să se bucure de roadele sacrificiilor pe care şi le-a impus, apari dumneata în viaţa lui. Te rog, domnişoară! Glasul lui Tubby începu să tremure uşor, te rog, lasă-mă să-ţi vorbesc aşa cum un tată îşi sfătuieşte copilul. Înţeleg sentimentele pe care i le-ai inspirat lui Beaven. Eşti o fată extrem de seducătoare. Eu nu te pot iubi, deoarece reprezinţi un obstacol în drumul carierei lui Beaven, dar îmi placi. Eşti atrăgătoare, fermecătoare, adorabilă! Dacă nu erai atât de încântătoare, aş fi fost mai puţin îngrijorat. Farmecul dumitale e un pericol. Dar – şi acesta e singurul meu grăunte de speranţă – cred că eşti o fată cuminte, cumpănită şi cu o voinţă puternică. Tocmai de aceea fac apel la spiritul dumitale de lealitate. Aş dori să renunţi la Beaven, să-l redai activităţii sale, care e atât de importantă. Se zbuciumă şi e nefericit din pricina dumitale. Gândurile lui sunt învălmăşite; munca lui se resimte; a început să-şi piardă cumpătul.

Dumneata crezi că el te iubeşte. S-ar putea să fie adevărat. Dar el a fost îndrăgostit de meseria lui cu mult înainte de-a te iubi pe dumneata. Ce va rămâne peste cinci ani din această dragoste, după ce se va convinge că scopul pe care l-a urmărit cu atâtea sacrificii nu-l va realiza niciodată? Tubby se opri şi oftă adânc.

Desigur, îl poţi avea. Nu va fi capabil să reziste afecţiunii dumitale. Dacă ai să-l întrebi mâine ce preferă, să rămâi sau să dispari din viaţa lui, te va implora, fără îndoială, să rămâi. Dar rezolvarea acestei probleme nu cade în sarcina lui Beaven; e problema dumitale, şi dacă o vei soluţiona vreodată, va trebui s-o faci singură! Poate că cea mai importantă contribuţie pe care eşti chemată s-o aduci spre binele umanităţii e o hotărâre rapidă şi fermă de a te feri din calea omului pe care-l iubeşti.

Audrey încercase să ţină fruntea sus, dar stăruinţele lui Tubby o copleşiseră. Se simţea neajutorată, dezarmată.

— Sau poate nu-l iubeşti îndeajuns încât să dispari din viaţa lui? întrebă Tubby.

Audrey îşi reţinu lacrimile şi fixă ochii lui de oţel, înfricoşată. neputincioasă.

— Credeţi cu toată convingerea că ar trebui să plec? întrebă ea.

— Sunt convins, declară Tubby.

Îşi întoarse faţa şi încercă să-şi redobândească stăpânirea de sine. Era oare posibil ca Tubby să aibă dreptate? Îşi aminti înspăimântată de după-amiaza aceea pe marginea lacului, când Jack îi mărturisise cu ce entuziasm se devotase activităţii sale, şi că el n-are dreptul să iubească. Poate că şi acum se zbuciumă pe ascuns. Poate că se simte nefericit, aşa cum spune Tubby.

— Şi mai cred, continuă Tubby, ca şi cum i-ar fi ghicit gândurile, şi ştiu că şi dumneata ai îndoieli. Nu-i aşa?

Ea îşi întoarse ochii care o trădau şi aprobă încet din cap.

— Eşti o fată curajoasă. Glasul lui Tubby suna răguşit. Am simţit asta de la început. Sunt încântat că am avut curajul să-ţi vorbesc deschis. Acum e rândul dumitale să hotărăşti ce ai de făcut. Vei găsi poate cu cale că e mai uşor să te întorci în China pentru un an sau doi.

Urmă o lungă tăcere. Cu coatele aşezate pe masă şi cu bărbia sprijinită pe pumnii încleştaţi, Audrey dădu din cap în semn de aprobare. Ochii îi erau închişi, şi lacrimi fierbinţi străbăteau printre genele ei lungi.

— Foarte bine, spuse ea. Am să plec în China.

Tubby se înclină adânc.

Lui Audrey îi atrase atenţia un om care se apropia grăbit de masa lor, probabil un funcţionar de la birou, deoarece nu era îmbrăcat în livrea.

— Sunteţi chemat la telefon, domnule profesor Forrester, spuse el agitat.

— Am lăsat vorbă să nu fiu deranjat, spuse Tubby nervos. Reţineţi mesajul sau spuneţi să cheme mai târziu.

— Nu vă supăraţi, domnule profesor, insistă funcţionarul,

e foarte important. E de la spital. Le-am spus că nu vreţi să fiţi deranjat. Dar cineva a fost grav rănit.

— Spuneţi-le că voi fi acolo într-o jumătate de oră.

— Domnule profesor, insistă omul. E vorba de doctorul Beaven – iar el nu se găseşte la spital...

— Cum? Tubby îşi împinse scaunul şi, fără să arunce o privire spre Audrey, îl urmă grăbit pe funcţionar. Audrey rămase un moment buimăcită, tremurând, apoi scoase un ţipăt şi se luă după el.

Când ea îl ajunse, Tubby era în cabina telefonică. Uşa îngustă fusese lăsată deschisă. Genunchii lui Audrey tremurau. Se rezemă de marginea uşii, apoi se apropie atât de mult de Tubby încât obrazul ei era aproape lipit de mâna lui.

O femeie vorbea de la spital. Un necunoscut le telefonase de la Wheaton. Se părea că doctorul Beaven fusese atras acolo într-o cursă, sub un pretext oarecare, şi avusese loc o luptă între el şi criminalii care au fugit. „Omul care a telefonat ar fi trebuit să se salveze şi el, dar n-a vrut să-l lase pe doctorul Beaven să moară. A adăugat că va trebui să-i aduceţi două sute de dolari, ca să-l ajutaţi să fugă. Abia atunci vă va spune unde se află doctorul Beaven, undeva, în afara oraşului. Trebuie să mergeţi cu maşina pe şoseaua nr. 6, spre Wheaton şi înainte până la Şcoala superioară”.

— Un moment, întrerupse Tubby, cu glasul sugrumat.

Se întoarse spre Audrey şi-i şopti:

— Ia un creion şi hârtie, repede, de acolo de pe birou.

— Continuaţi, porunci el. Şcoala superioară. Şi pe urmă?

— Pe treapta de sus a peronului veţi găsi trusa chirurgicală a doctorului Beaven, goală, ca dovadă că ceea ce vi s-a spus e adevărat. Puneţi banii în trusă şi plecaţi. După un sfert de oră vă veţi reîntoarce. În trusă veţi găsi instrucţiuni care vă vor conduce la doctorul Beaven.

— Trimite-mi o ambulanţă! spuse Tubby. Spune-le să vină imediat aici să mă ia. Am să aştept în faţa uşii de la intrare.

— Nu se poate, se auzi glasul. Mai e ceva: niciun fel de ambulanţă, nici poliţie. Mergeţi cu maşina dumneavoastră.

Putem să vă ajutăm în vreun fel, domnule?

— Nu, nu cred, dar pregătiţi o rezervă şi aşteptaţi instrucţiunile mele. Glasul lui Tubby suna ca al unui bătrân. Se împiedică de Audrey în momentul în care ieşea din cabină.

— Trebuie să plec, murmură el. Vei reuşi să te întorci şi singură la hotel.

— Vă rog, îl imploră Audrey, daţi-mi voie să merg cu dumneavoastră.

— Nu-nu, nu se poate, declară Tubby categoric şi se îndreptă spre ascensor; Audrey se agăţă de braţul lui. – Am spus – *nu*! E prea periculos. Nu ştiu ce te aşteaptă acolo. Nu-i cazul să rişti. Nu mă poţi ajuta cu nimic. Se eliberă şi păşi spre ascensor. Uşa se închise încet.

Audrey rămase un moment acolo, gândindu-se uluită ce să facă. Funcţionarul veni spre ea şi o întrebă, plin de solicitudine, dacă-i putea fi de folos. Ea clătină din cap şi porni încet în direcţia garderobei, unde îşi lăsase haina de blană. Auzi sunând telefonul de la birou şi pe operatorul de la oficiu spunând: „Numaidecât, domnule”. Imediat, aceeaşi voce rosti „Aduceţi maşina profesorului Forrester la uşa din faţă – imediat!”

— Să v-aduc un taxi, domnişoară? întrebă funcţionarul, vădit afectat de dezorientarea ei.

— Nu, mulţumesc, spuse ea. Portarul îi deschise uşa grea, şi ea ieşi în vestibul. Ningea acum. Îşi ridica gulerul şi aşteptă. O maşină mare trase la bordură. Băiatul de la garaj ieşi din ea, lăsând motorul să funcţioneze. Îi aruncă lui Audrey o privire aspră, când văzu că deschide portiera.

— E maşina profesorului Forrester, doamnă, spuse el respectuos.

— Da, răspunse ea. Ştiu.

Tubby, înfofolit până la bărbie, coborî pe scări, deschise smucind uşa maşinii şi se urcă în ea.

— Credeam că ţi-am spus că nu trebuie să vii! zise furios,

— Ba *merg şi eu*! spuse Audrey. Mă interesez de el tot atât de mult ca şi dumneavoastră! Am să-mi ţin promisiunea pe care v-am făcut-o, dar vreau să merg la el –

acum!

Jack preparase serul destul de repede şi era gata să-l administreze înainte de orele opt. Nemaiavând niciun motiv să rămână la spital, Cunningham îl înştiinţă că se va duce să ia masa peste drum, la bătrânul Tony. Asta o să-i aducă aminte de timpurile de odinioară.

Doamna Collins se tângui niţeluş când îl văzu pe tânărul chirurg intrând, dar el îi stimula curajul spunând: „E un ser preparat din sângele lui Jenny. A fost încântată să dea sânge când i-am spus că e pentru dumneavoastră. Nu sunteţi mândră de ea?”

După ce termină treaba asta, Jack observă cu satisfacţie că avea întreaga seară liberă. Probabil că Lan Ying îl aştepta. Întorcându-se în graba spre laborator ca să-şi îmbrace hainele de stradă, auzi soneria telefonului încă înainte de a descuia uşa. Se grăbi să intre şi să răspundă, nădăjduind că e Lan Ying sau Edith.

Era chemat de la un telefon public. Auzi zornăitul a patru monezi care se succedară la intervale apropiate: două de câte 25 de cenţi şi două de câte 10 cenţi; sau poate una de 25 de cenţi, două de câte 10 şi una de 5 cenţi.

O voce pe care nu o recunoscu spuse foarte încet, de parcă s-ar fi temut că o aude şi altcineva:

— Doctorul Beaven? Sunt un prieten al lui Tom Buckley. I s-a întâmplat un accident aici, la Wheaton, şi vrea să ştie dacă puteţi veni până aici ca să-i daţi îngrijiri.

— E rănit grav?

— Destul de grav.

— Sângerează?

— Da, mult.

— Atunci e probabil urgent. Mai bine chemaţi medicul de acolo ca să oprească hemoragia, iar eu voi veni mâine dimineaţă.

— Nu vrea să vadă pe nimeni, în afară de dumnea-voastră, domnule doctor. Spune că veţi afla de ce. Veniţi?

— Bine. Unde e?

— Într-o casă din Wheaton. Am să vă spun ce să faceţi,

domnule doctor. Intraţi în Wheaton din şoseaua principală. Am să vă întâmpin la marginea oraşului şi am să vă arăt drumul mai departe, ca să nu vă rătăciţi,

— De ce natură sunt leziunile pe care le are: contuzii, tăieturi, fracturi?

— Cam de toate. Mulţumesc, domnule doctor. Am să vă aştept peste o jumătate de oră.

Jack agăţă receptorul şi stătu un moment să mediteze asupra conversaţiei. Buckley se speriase îngrozitor gândindu-se la ce i s-ar putea întâmpla. Evident, ştia ce-l aşteaptă. S-ar putea ca Buckley să fie implicat mai mult decât îşi închipuise. Probabil că avea o serie de motive să nu dorească intervenţia unei persoane străine, nici măcar a altui medic.

Schimbându-şi rapid hainele cu cele de stradă şi trântindu-şi instrumentele într-o trusă chirurgicală, Jack se năpusti în noaptea ploioasă şi se aruncă în maşina sa, singura care mai rămăsese la parcare. Când trecu pe lângă postul de poliţie, încetini, nehotărât. Cea mai elementară prudenţă îi sugera că ar fi necesară o protecţie într-o întreprindere de acest fel. Ăsta era rostul poliţiei, nu? Opri maşina chiar sub lămpile de la intrarea principală, dar abandonă imediat această idee. Dacă Buckley intrase la apă, nu-i va fi de niciun folos amestecul vreunui copoi. Jack porni mai departe, hotărât să se descurce fără niciun ajutor.

Această decizie îl satisfăcu. Încerca să se convingă că nu era câtuşi de puţin mulţumit de această poveste; nu ora înclinat să se imagineze în chip de tânăr erou, dar simţea o oarecare satisfacţie din faptul că era capabil să se îndrepte de bunăvoie spre o situaţie care putea deveni foarte periculoasă. La început nu-i venise în minte posibilitatea că ar putea fi afectat personal. Dar acum începu să reflecteze că dacă cineva îl lovise pe Buckley pentru că „trăncănise”, putea fi atacat şi el din aceleaşi motive. Cu cât se gândea mai mult, cu atât întrezărea mai bine acest fapt: Thomas Buckley şi cu el aveau un duşman comun.

Prin faţa lui zbură ca un fulger o placă indicatoare:

„Wheaton 1 km”. Jack micşoră viteza. La o mică distanţă înaintea lui văzu un sedan, vechi şi rablagit, care mergea cu viteza unui melc. Îi trecu prin minte că l-a întâlnit pe cel care trebuia să-l conducă la Buckley, Conducătorul maşinii scoase o mână pe geam şi-i făcu semn să-l urmeze. Jack apăsă de două ori pe claxon, pentru a indica recepţionarea semnalului, iar maşina care-l conducea mări viteza.

Traversară micul oraş adormit Wheaton, iar la un kilometru mai departe, maşina din faţa lui coti spre Sud, pe un diurn cu pietriş, care se întindea pe o distanţă de aproape cinci kilometri. La o intersecţie de drumuri de ţară, pietrişul se termină, iar drumul deveni noroios. Ambele maşini rulau cu atenţie. După încă un kilometru, maşina-pilot se opri la începutul unei poteci. Un bărbat cu o lanternă se apropie şi deschise portiera din dreapta a maşinii lui Jack.

— Am ajuns, doc, spuse el. Coborâţi şi vă arăt drumul. Mi-e teamă că-l veţi găsi cam plin de noroi, dar nu se poate trece cu maşina pe această potecă.

Nu era nimic ameninţător nici în tonul, nici în comportarea individului. Nu făcuse niciun efort să se deghizeze... Scuzele în legătură cu noroiul erau încurajatoare.

— Pot să las maşina în mijlocul drumului? întrebă Jack. Nu trece nimeni pe aici?

— Nu prea des. Mai ales la ora asta din noapte. Lăsaţi farurile aprinse.

— Cum se simte Buckley? Jack îl urma prin glodul lipicios pe conducătorul maşinii. Încă nu-l văzuse la faţă. Omul eu lanterna susţinea conversaţia. Era glasul de la telefon.

— Ceva mai bine. A avut multe necazuri în seara asta, şi crede că încă nu s-au terminat. N-aveţi cumva un revolver la dumneavoastră, domnule doctor?

Întrebarea era cam suspectă. Jack nu-şi dădea bine seama de ce îi fusese pusă. Poate că nu era prudent să se arate lipsit de apărare.

— Îţi închipui c-aş fi fost în stare să plec afară din oraş, noaptea târziu, fără să fiu înarmat? spuse el.

Omul care-l conducea rânji urât, devenind mai puţin

rezervat. După ce merseră în tăcere vreo sută de metri, înotând în noroi din greu, ajunseră la o portiţă fixată de un gard dărâmat, acoperit cu mărăcini. Intrară pe poarta deschisă şi se apropiară de o casă nezugrăvită, sărăcăcioasă. Judecând după ceea ce vedea la lumina slabă a lanternei, locul părea paraginii, probabil nelocuit.

— Daţi-mi pălăria şi haina dumneavoastră, spuse călăuza. Tom e acolo, înăuntru. Arătă cu capul spre uşa camerei din care se vedea răzbătând o lumină. Jack întinse mâna spre clanţă şi deschise.

În mijlocul încăperii se găsea o masă plină de farfurii de carton murdare, şi de resturi de mâncare. Thomas Buckley, aşezat de partea cealaltă a mesei, lângă o veche plită de bucătărie, continua să mănânce. Ridică privirea, zâmbi prosteşte şi mormăi:

— Bună seara, doctore.

— Credeam că eşti rănit, spuse sec Jack. Ce înseamnă toate astea?

— Îţi vor spune dumnealor, doctore, zise Buckley.

Ceilalţi tocmai intrau în cameră. Jack aşeză trusa chirurgicală jos, pe podea, alături de el, şi se uită la tovarăşii săi de drum. Omul cu lanterna avea probabil vreo patruzeci de ani. Era înalt şi bine legat. Arăta a om care a dus o viaţă aventuroasă, dar nu părea un scelerat. Celălalt, ceva mai tânăr, mai jerpelit, mai scund, părea un amărât.

Se aşezară amândoi lângă perete, pe două scăunele de bucătărie, şi-l priviră pe Jack cu interes.

— Iată despre ce-i vorba, începu cel mai în vârstă. Prietenul meu, Tom Buckley, ne-a spus mie şi lui Rusty, că ţi-a povestit totul – de unde vine ţeava de conductă şi toate celelalte –, aşa c-am socotit c-ar fi zadarnic să-i închidem pliscul înainte de a fi convinşi că dumneata eşti dispus să uiţi tot ce ţi-a trăncănit. Înţelegi acum?

Jack dădu din cap.

— Tot ce ai de făcut aci, doctore, e să-ţi ţii firea şi să asculţi de ceea ce vom spune. Golanul ăsta – făcu un gest cu capul spre Thomas –, o să plece în noaptea asta împreună cu noi, probabil în Florida, unde va sta mai mult

timp şi-şi va lăsa să-i crească o mustaţă superbă, destul de mare ca să-i acopere gura. Rusty o să-l conducă până acolo. Şi cred că vei putea face cel puţin atâta lucru, ca să ne împrumuţi maşina dumitale.

Jack simţi că-l cuprinde îngrijorarea, şi privi în jur, căutând să repereze uşile şi ferestrele.

— Ei, sper că nu vrei să ne părăseşti, doctore, înainte de a-ţi spune pentru ce te afli aici. N-ar fi politicos. Şi fiindcă am pomenit de politeţe, să mă prezint. Sunt Ted Billows. Eu sunt cel care a furat ţeava, împreună cu Rusty, El nu s-a prea amestecat în treaba asta, doar că a transportat ţeava până aici, dar asta ar fi de-ajuns pentru tipii de la poliţie ca să-i cerceteze antecedentele. Ca să fiu cât mai scurt, toate astea se întâmplă numai pentru ca dumneata să uiţi ce ţi-a spus netrebnicul ăsta, căci dacă nu vei uita, va fi foarte uşor să te legăm fedeleş, şi să te luăm cu noi, ca să faci o plimbare.

Individul numit Rusty se ridică şi manevră în aşa fel ca să poată ajunge în spatele lui Jack.

— Percheziţionează-l, Rusty, porunci Billows. Nu vrem focuri de revolver pe aici.

— Nu-i nevoie să vă deranjaţi, mârâi Jack. N-am revolver.

— Mai bine uită-te, Rusty, îl sfătui Billows, ridicându-se şi el. Ar putea să aibă şi să se enerveze. Între timp, am să arunc şi eu o privire în gentuţa asta neagră şi drăgălaşă.

Rusty se apropie şi-şi trecu mâinile peste şoldurile lui Jack, apoi declară:

— Cred că a minţit când a spus că are o armă.

Billows începu să rânjească şi se plecă să ridice trusa. Apoi se petrecu ceva neaşteptat. Un formidabil upercut, trimis cu iuţeala fulgerului şi cu toată precizia, îl pocni în bărbie.

Fără să mai verifice rezultatul, Jack se întoarse spre Rusty, care din cauza mirării se mişcase cu întârziere, şi-l lovi cu pumnul în obraz.

Nemaiauzind niciun zgomot din partea unde căzuse Billows, îşi zise că acesta mai avea încă nevoie de o bucată de timp ca să-şi vină în fire, şi hotărî să termine cu Rusty,

dar în aceeaşi clipă auzi picioarele unui scaun trântindu-se pe duşumele.

— Păzea, doctore! zbieră Buckley.

Răsună un pârâit înspăimântător, Jack avu pentru o fracţiune de secundă senzaţia că i-a explodat ceva în cap.

Cei trei rămăseseră îngroziţi!

În casă nu se auzea nicio mişcare. Toţi trei, cu mâinile proptite pe genunchi, se adunaseră roată în jurul lui Beaven.

— De ce dracu a făcut asta? şopti Rusty, ştergându-se la gură cu o batistă plină de sínge.

— Gura, croncăni Billows.

— Nu crezi că ar fi mai bine s-o ştergem? întrebă Rusty.

— Ăsta trage să moară!

Buckley se lăsase în brânci, simţind că-i vine rău de la stomac.

— Voi doi rămâneţi aici, mormăi Billows. Mă duc după un medic.

— Nu mai spune! rânji Rusty. Eşti gata s-o-ntinzi şi să ne laşi în aer.

— Foarte bine, atunci te duci tu după medic şi rămân eu aici. Ia-l pe prăpăditul ăsta cu tine.

— N-am chef să mă duc după medic, mârâi Rusty. Toată lumea de pe aici mă cunoaşte.

— Atunci am plecat, spuse Billows. Buckley, spune tu, care eşti prieten cu tot spitalul: pe cine să chem? Îl anunţăm şi o ştergem.

Thomas se ridică năucit.

— Este unul pe care-l cheamă Forrester. E şeful ăstuia, spuse slab Thomas.

— Întoarce-l pe spate, spuse Billows. Îmi trebuie cheile, să-i iau maşina.

— Da? şi ca să nu te mai întorci. Vrei să ne laşi mască.

Billows nu răspunse. Îl întoarseră pe Beaven pe o coastă. Rana de la cap sângera. Sângele se răspândise, formând o baltă pe podea. Billows scotoci prin buzunare şi găsi cheile, se ridică rapid şi se repezi afară, trântind uşa.

Rusty se aplecă cu urechea lângă gura lui Beaven şi

ascultă.

— Mai respiră, murmură el, dar foarte slab. Să plecăm. Nu vreau să mă găsească medicii şi copoii. Uită-te în geanta tipului, Buckley. Vezi dacă nu găseşti vreo faşă.

— Unde e? mormăi Buckley, sughiţând. Nu-i aici. A luat-o Billows. Ce zici de asta?

Auziră zgomotul unui motor.

— Hai vino! spuse Rusty. Nu mai putem face nimic pentru amărâtul ăsta. Ia-ţi pardesiul.

— Dar poate să moară! protestă Thomas.

— Tocmai asta-ţi spuneam. S-o-ntindem!

Îşi îmbrăcară pardesiul şi ieşiră tiptil. Începuse să ningă.

— Unde mergem acum? întrebă Thomas.

— Întâi spre sud, până terminăm banii şi benzina... pe urmă nu ştiu. Om vedea.

CAPITOLUL XVII

Primii doisprezece kilometri îi străbătură în tăcere. Fulgii grei de zăpadă se adunau pe parbrizul maşinii şi micşorau vizibilitatea, aşa că era greu să distingă drumul în faţa lor.

— Nu-mi pot imagina, spuse Tubby, vorbind posomorit cu el însuşi, ce motiv avea Beaven să se amestece într-o încăierare cu nişte bandiţi. Audrey nu răspunse, şi Tubby adăugă: Presupun că nu ştii nimic despre toate astea.

— Ba da, ştiu altceva. Jack a descoperit că mai multe cazuri de paralizie infantilă au fost provocate de apa contaminată pe care nişte indivizi au deviat-o clandestin spre casele lor. Au instalat ţevile ei înşişi, cu material furat.

— Şi cine naiba l-a pus pe Beaven să se amestece în treaba asta? întrebă Tubby. Doar există un serviciu de igienă care depistează sursa epidemiilor. Mi se pare foarte ciudat... Mie nu mi-a spus nimic.

Nevrând să dezbată problema din acest punct de vedere, Audrey nu răspunse. Îi era milă de Forrester, dar el singur purta vina dacă Jack nu-i mai destăinuia nimic din preocupările sale.

Urmaseră instrucţiunile întocmai, şi în schimbul banilor lăsaţi în valiza de pe treptele scării de la Şcoala superioară găsiră itinerariul ce trebuia urmat spre a-l descoperi pe Beaven.

Indicaţiile primite nu-l preveneau pe Tubby că drumul nu poate fi făcut cu maşina. Înaintând cu toată băgarea de seamă, văzu într-un târziu o palidă rază de lumină, tremurând la fereastra unei case.

Audrey nu-l aşteptă. De cum opri maşina, sări afară şi alergă spre casă, prin desişul mărăcinos, deschise uşa şi pătrunse într-o sală rece şi întunecoasă, apoi se orientă după lumina neclară şi intră în încăpere. Aici o găsi Tubby, un moment mai târziu, îngenuncheată şi examinând faţa palidă a lui Jack, îi întinse lampa electrică şi se lăsă în genunchi alături de ea; deschise haina lui Jack şi-i pipăi inima.

Depărtându-i puţin pleoapele, Tubby murmură:

— Ţine lumina mai aproape. Nu, îndreapt-o spre faţa lui, nu a mea. Aşa, acolo. Nu mişca, te rog. Apoi, sprijinind cu o mână ceafa lui Jack, îi ridică uşor capul şi examină plaga, care încă mai sângera, dar nu abundent.

— Aveţi nevoie de apă caldă? întrebă Audrey. În sobă mai arde focul.

Tubby scotocea în trusă.

— Nu, se hotărî el. O să fac un simplu pansament. Rana e gravă.

Audrey încercă să citească în ochii lui Tubby.

— O să moară?

Tubby nu-i răspunse. Îşi scoase stetoscopul şi ascultă cu ochii închişi şi gura deschisă, în timp ce Audrey urmărea expresia de încordare a buzelor sale, cu inima bătându-i atât de tare, încât o putea simţi în gâtlej. Tubby scoase un suspin lung şi îndurerat, şi clătină, din cap.

— Putem să-l luăm cu noi? întrebă Audrey cu glasul întretăiat.

— Mă duc sa chem ambulanţa, spuse Tubby. Nu cred să fie pe-aici vreun telefon. Ia lampa aceea şi vezi.

Audrey se supuse. Tubby o auzi mişcându-se dintr-o încăpere în alta; observă prin uşa deschisă că începuse să urce scările.

— Întoarce-te! îi porunci el; apoi adăugă, mai puţin morocănos: Nu poţi şti ce-i pe-acolo sus.

Ea puse lampa pe un scaun şi îngenunche din nou lângă el.

— Oricum nu poate fi acolo vreun telefon, spuse el, aproape cu blândeţe. Credeam c-ai spus că ţi-e teamă.

— Nu acum, răspunse ea, întunecată, doar pentru el... O, cât aş vrea să ştiu să conduc maşina! M-aş fi dus undeva şi aş fi telefonat.

— Nu ţi-e frică să mă aştepţi până ce mă întorc?

— Nu, nu! se grăbi ea să răspundă.

— Mă întorc cât de repede îmi va fi cu putinţă, Nu-l mişca şi nu-l atinge.

Ochii lui Audrey îl urmăriră pe Tubby, care se îndrepta spre uşă.

— Dacă-şi revine, cu ce pot să-l ajut? întrebă ea, clătinând din cap ca şi cum ar fi anticipat un răspuns negativ.

— Nu-şi va reveni, spuse Tubby, grav.

— Niciodată? Audrey puse întrebarea mai mult cu buzele decât cu glasul.

— Nu poate să-şi revină înainte de dispariţia presiunii, pricinuită de fractură, asupra creierului.

— Şi pe urmă se va trezi, nu-i aşa? îl imploră ea.

— Aşa nădăjduiesc, Glasul lui Tubby nu era prea sigur.

Se chirci din nou pe podea, lângă Jack. De afară se auzi zgomotul motorului. Tubby plecase. Ascunzându-şi obrajii în palme, începu să plângă cu sughiţuri.

— O, Jack, nu mai pot să suport! O, dragostea mea!

Flacăra lămpii fumegânde începu să tremure, gata să se stingă. Se ridică în picioare şi-i învârti şurubul. Apoi duse lampa şi o aşeză în canatul ferestrei. În felul ăsta, Tubby va nimeri casa mult mai uşor. Când se uită la ferestrele murdare, privirile ei întâlniră o pereche de ochi care se uitau la ea speriaţi. Rămase câteva clipe nemişcată şi cu trupul înţepenit.

Apoi se auzi clanţa uşii de la intrare şi de-a lungul coridorului răsunară paşi grei. Audrey îşi încleştă mâna şi o duse la gură. Uşa încăperii se deschise, şi-şi făcu loc înăuntru un bărbat care se legăna pe picioare. Apoi se lăsă istovit pe un scaun.

— Ce cauţi dumneata aici? întrebă ea calmă. E casa dumitale?

Omul clătină din cap, fără să ridice privirea.

— Eşti bolnav? întrebă Audrey, din nou.
— Obosit. Am alergat...
Jack era întins chiar lângă el, dar omul nu păru deloc mirat de prezenţa rănitului; probabil că participase şi el la încăierare. Se întoarse lângă Jack şi îngenunche, trecându-şi uşor degetele peste braţul lui. Străinul tuşi din greu şi Audrey ridică privirea spre el.
— Vasăzică Billows a telefonat totuşi, murmură el. Unde e profesorul Forrester?
— S-a dus să telefoneze după o ambulanţă, răspunse Audrey. Ştii ceva despre treaba asta?
— Am fost adus aici cu sila de doi tipi care voiau să scape de mine, ca să nu pot depune mărturie împotriva lor.
— Probabil din pricina conductei de apă. Dumneata eşti domnul Buckley, nu-i aşa?
Thomas tresări. După un moment de ezitare, dădu din cap şi, recunoscându-şi astfel identitatea, începu să relateze cele întâmplate.
— Probabil că te-au legat, zise Audrey îngândurată, altfel ai fi venit desigur în ajutorul doctorului Beaven, când l-au atacat.
Thomas se cutremură de un fior şi se grăbi să-i spună cât de repede începuse şi se sfârşise lupta. Nici nu băgase bine de seamă ce se întâmplă, când totul se terminase.
— Billows spunea că va telefona în oraş, după un medic, în timpul acesta Rusty şi cu mine trebuia să aşteptăm aici. Pe urmă am constatat că Billows furase trusa doctorului, Din asta am dedus că n-o să mai telefoneze, aşa că am plecat şi noi. Gândul că va trebui să-l las aici. În starea asta, mi s-a părut îngrozitor, dar Rusty pleca şi eu nu puteam să rămân aici singur. După vreo cinci kilometri ne-am oprit ca să luăm benzină; atunci am coborât din maşină şi am luat-o la fugă.
— Ca să te-ntorci aici şi să te predai? întrebă Audrey. Fără îndoială că s-a întâmplat ceva, ca dumneata să te răzgândeşti şi să te porţi în felul ăsta.
— Da, e adevărat. M-am gândit... datorită vorbelor pe care mi le-a spus Rusty, înainte de a ajunge la Angus. Uite

ce s-a întâmplat, domnişoară. Nici nu plecasem bine la drum şi a început să-mi pară rău c-am părăsit casa, aşa că i-am spus lui Rusty cât de bun a fost doctorul cu mine, şi cum mi-a dat de mâncare când mi-a fost foame. I-am povestit lui Rusty toată întâmplarea asta, care începuse să mă chinuiască, şi mi-a răspuns că-i e silă să stea în maşină alături de un om ca mine.

— Probabil că după cuvintele astea ale lui ai hotărât să te întorci, zise Audrey.

— Mi-am spus că trebuie să fi căzut tare adânc, ca un netrebnic ca Rusty să spună că-i e silă de mine. N-am mai putut să suport.

— Cred c-ai făcut bine, încuviinţă Audrey. Ţi-a fost frică să te întorci, şi totuşi te-ai dus. E o faptă curajoasa.

Thomas zâmbi cu sfială.

— Ar fi bine să aţâţ din nou focul.

Pe neaşteptate, o fâşie de lumină tremură în faţa ferestrei şi auziră o maşină care se apropie.

Tubby deschise uşa încăperii. Apoi lumina lămpii electrice pătrunse înăuntru.

— Cum merge? întrebă el îngrijorat. Ce face Beaven? Cine e omul acesta? Se opri şi se încruntă la Thomas.

— Domnul Buckley, care a scăpat din mâinile celor care l-au rănit pe Jack, îi explică Audrey. A alergat înapoi – cinci kilometri – să vadă dacă îi poate da vreun ajutor.

— Hm, mârâi Tubby. Se încruntă din nou întrebător la Thomas, şi îngenunche lângă Audrey. Ambulanţa va fi aici dintr-un moment în altul. Îşi scoase stetoscopul. Se ţine bine, declară el.

— Aveţi ceva mai multă nădejde? întrebă Audrey şi se uită imploratoare spre el.

— Nădejde poţi avea întotdeauna, cât mai rămâne o scânteie de viaţă, răspunse Forrester.

Se agăţă de vorbele lui Tubby, interpretându-le ca o slabă licărire de încurajare. Jack se ţinea bine. O cuprinse o ciudată senzaţie de sfârşeală. Trupul i se frânse, şi căzu moale pe duşumele.

Tubby o ridică în braţe, apoi îşi stropi batista cu amoniac

şi i-o ţinu aproape de chipul palid.

— Iertaţi-mă, murmură ea, ridicând capul şi scoţând un suspin profund.

— Te simţi mai bine acum? mârâi Tubby cu o severitate profesională.

Îşi frecă fruntea cu dosul palmei, dezorientată, şi se ridică; apoi se întoarse spre Tubby cu un mic zâmbet de pocăinţă.

— Aveţi dreptate, spuse ea cu glasul pe jumătate. Nu sunt decât un *obstacol* în calea dumneavoastră.

Tubby îşi drese glasul cu zgomot.

— Un obstacol? se miră el. Cine ţi-a spus că eşti un obstacol?

Câteva clipe rămăseseră tăcuţi şi nemişcaţi. Apoi, cu totul pe neaşteptate, tăcerea fu înfiorată de sunetul unei sirene. Ambulanţa apucase în lungul potecii care ducea spre clădirea în care se aflau ei.

Tubby deschise uşa; un tânăr – probabil şoferul maşinii – apăru cel dintâi, ţinând partea dinainte a unei brancarde; la celălalt capăt al brancardei era Abbott, îmbrăcat în uniformă albă; dincolo de Abbott – spre mulţumirea şi uşurarea lui Audrey – se afla doctorul Cunningham. Bill rămase înmărmurit când o văzu în mijlocul încăperii.

Puseră brancarda jos, lângă Jack, iar şoferul aşeză o lanternă mare, pe un scaun.

— O să suporte drumul? întrebă Cunningham.

— Se ţine destul de bine, răspunse Tubby. Trebuie să fiţi foarte atenţi. E o fractură gravă.

— Văd. Să mergem! Cunningham examina micul grup. Propun ca domnişoara Hilton şi Abbott să plece cu ambulanţa. Eu voi veni cu maşina profesorului Forrester, dacă e de acord. Cine e celălalt camarad? întrebă el, coborând glasul.

— Nu trebuie să te îngrijorezi din cauza lui, spuse Tubby. E un individ care a fost ţinut prizonier de criminalii care au săvârşit fapta asta.

— Îl luăm cu noi, spuse Cunningham, Thomas stătea cu spatele sprijinit de perete. Cum te numeşti? Cunningham

se-ndreptă spre el şi-l privi drept în faţă,

— Buckley, domnule.

— Bun! Doctorul Beaven mi-a vorbit despre dumneata. Se va găsi desigur loc în maşină pentru noi trei, nu-i aşa, domnule profesor Forrester?

Tubby spuse că aşa credea, cu toate că tonul invitaţiei sale nu era prea cordial.

— Şi apoi mă veţi preda poliţiei, bombăni Buckley.

— Poate că nu, spuse Cunningham. Nu, Thomas, dacă nu te vor cere. Suntem prietenii dumitale. Faptul că eşti aici, când puteai să fugi, pledează pentru dumneata.

Întinseră pe Jack pe brancardă şi ieşiră din cameră.

— Presupun că eşti încântată, spuse Tubby crispat, că a venit doctorul Cunningham.

— O, da! îngână Audrey recunoscătoare. Sunt atât de mulţumită! E un om minunat! E atât de bun!

Tubby luă lanterna cea mare de pe scaun şi îi bară drumul. Apoi se opri, ridicând mâna.

— Ştiu că asta nu te priveşte, domnişoară Hilton, şi hotărârea o vom lua noi, dar aş fi curios să aflu dacă preferi ca operaţia să fie făcută de doctorul Cunningham, de vreme ce-l găseşti atât de minunat şi de bun!

— O, *nu*! Audrey ridică ochii speriaţi spre Tubby, clătinând din cap. *Dumneavoastră* trebuie să faceţi operaţia! O, vă rog! îşi puse mâinile pe braţul lui, implorându-l. Trebuie să-l salvaţi! Lacrimi fierbinţi îi alunecau pe obraz. Jack ar spune, sunt convinsă, că nu există nimeni pe lume care să o facă atât de bine ca dumneavoastră! Vă rog!

Tubby se încruntă şi-i făcu semn să treacă înaintea lui. Ea se opri o clipă şi spuse, foarte serioasă:

— Nu vă temeţi, domnule profesor. Sunt sigură că priceperea dumneavoastră îl va salva. Şi atunci – îmi voi ţine promisiunea. Nu trebuie să vă temeţi. *Salvaţi-l... şi-am să plec!*

Chiar dacă ar fi avut de-a face cu o prinţesă, reverenţa lui Tubby n-ar fi putut fi mai respectuoasă. Îşi scoase şi pălăria. Apoi, păşind ţeapăn în urma ei, cu umerii ridicaţi, îi lumină drumul spre stradă, până la ambulanţă.

CAPITOLUL XVIII

Domnişoara Warren lucra de şase ani încheiaţi cu Tubby, dar i se întâmpla pentru prima oară să-l vadă complet indiferent faţă de felul cum e îmbrăcat. Era un lucru rar ca după o operaţie Tubby să apară în camera unui bolnav înainte ca efectul anesteziei să fi avut timp să dispară, iar când venea, era totdeauna ca scos din cutie şi foarte demn. Warren îl contempla pe bărbatul acesta întunecat şi zbârlit, fără să-şi ascundă curiozitatea. Era greu să-l recunoşti pe profesorul Forrester în persoana acestui om îmbătrânit şi cu ochii tulburi care se uita spre chipul chinuit al doctorului Beaven.

Warren simţea că toată atmosfera asta respiră a dramă. O parte din ce se întâmplase se putea ghici, dar mai rămâneau o mulţime de amănunte care aveau nevoie să fie limpezite. De pildă, prezenţa lui Audrey Hilton, care se aşezase pe un scaun la picioarele patului.

Urmărind obrazul tragic al fetei, Warren constată o schimbare subită. Ochii i se măriseră şi stătea cu buzele întredeschise. În aceeaşi clipă, Tubby îşi îndreptă trupul, ca şi când ar fi stat la pândă. Respiraţia regulată a lui Beaven se opri o clipă şi, după acest răgaz extrem de scurt, oftă adânc şi lung.

Audrey se ridică în picioare şi-şi încleşta ambele mâini de bara de metal a patului. Tubby luă stetoscopul şi, după ce se plecă asupra bolnavului, ascultă o vreme îndelungată.

Domnişoara Hilton se apropie de el şi-l întrebă cu o nerăbdare în care tremura spaima:

— Are vreo semnificaţie – respiraţia asta mai lungă?

— Da, răspunse Tubby, studiindu-i faţa de parcă n-ar mai fi văzut-o, înseamnă că îşi recapătă cunoştinţa.

Dacă sora Warren fusese intrigată de atitudinea lor reciprocă de până acum, de astă dată renunţă să mai înţeleagă ceva, fiindcă fata, aflând vestea cea bună, îşi apăsă fruntea de braţul puternic şi dezgolit al lui Tubby, de parcă ar fi fost fiica lui – şi murmură înăbuşit: „O, Doamne!”

Tubby nu făcu nicio mişcare ca s-o liniştească, dar îşi plecă spre ea ochii încărcaţi de milă neputincioasă. În aceeaşi clipă, fata reuşi să se stăpânească şi se îndreptă cu paşi nesiguri spre fereastră.

Tubby dădu domnişoarei Warren un ordin pe şoptite; apoi se lăsă pe un scaun şi, sleit de puteri, oftă adânc. Warren deschise uşa camerei şi înştiinţă pe Abbott şi pe doctorul Cunningham, care aşteptau pe coridor, că Beaven începe să se trezească,

Când ajunseră pe poarta pe unde trebuia să intre ambulanţa, fiecare din ei se gândise numai la grijile sale proprii, fără să-şi mai aducă aminte de Thomas. În maşină, Cunningham îl întrebase: „Ţi-ar face plăcere să-ţi găseşti un post de mecanic la un garaj mai măricel?” La răspunsul afirmativ al lui Thomas, doctorul îi făgăduise să se ocupe de problema asta. Între timp, profesorul Forrester apăsa fără încetare pe accelerator.

— Ai să-l salvezi, nu-i aşa, Tubby? întrebă Cunningham. Trebuie să scape. Din mai multe motive bine întemeiate. E un om de mare valoare, pe care nu putem concepe să-l pierdem. Trebuie să se vindece, ca să poată afla cum ai alergat să-l salvezi, fără să te gândeşti c-ar putea să ţi se întâmple şi ţie ceva. Trebuie să se vindece ca să-şi dea seama cu ce fel de fată se va căsători. *Tubby, trebuie să-l salvezi…* chiar dacă ar fi să săvârşeşti o minune!

Forrester nu rostise nicio vorbă, ci continua să apese pe accelerator; frânele scrâşniră, când maşina se opri la intrarea pentru ambulanţe.

Thomas se plimba neliniştit de colo până colo, în lungul

coridorului. Într-un târziu, auzi ascensorul coborând şi Abbott apăru în faţa lui.

— Sunt încântat că mai sunteţi aici, domnule Buckley. Doctorul Cunningham regretă c-a uitat să-ţi spună că a aranjat să rămâneţi aici noaptea asta. Un infirmier te va conduce în camera dumitale, iar dacă ţi-e foame, vei găsi ceva de mâncare.

Tot drumul până la etajul al treilea, Thomas îşi repeta în gând că doctorul Cunningham e un tip formidabil, cel mai formidabil din lume. La urma urmelor, acest Cunningham nu-l uitase, deşi-l făcuse să aştepte.

Vreme îndelungată, Audrey încercă să-şi aducă aminte, dar nu reuşi. Făcu un efort ca să ridice braţul şi se şterse pe obraz. Cămaşa cu care era îmbrăcată era aspră şi mirosea a dezinfectante. Imediat după aceea îşi aminti de tot ce se întâmplase. Era la spital şi una din infirmiere îi dăduse un somnifer, ca să poată adormi.

Razele soarelui îşi făcuseră loc în cameră. Întoarse încet capul din calea luminii şi-l văzu pe Tubby şezând lângă pat.

— Ai dormit bine, spuse el.

Audrey îşi umezi buzele.

— Ce face, întrebă ea.

— S-a trezit.

— Credeţi că acum... îşi va reveni complet?

Tubby dădu din cap în semn afirmativ.

— Atunci am să plec, aşa cum v-am promis, spuse Audrey. Şi poate ar fi mai bine să plec imediat. Îi veţi spune că a trebuit să mă întorc acasă. Da, cred că e mai bine aşa.

Tubby dădu din cap şi încruntă sprâncenele.

— Nu, nu se poate, mormăi el. Nu e încă destul de voinic. A trecut prin două şocuri puternice; lovitura şi operaţia. Trebuie ferit de emoţii. Are nevoie de întreaga rezistenţă. Mai rămâi până mai prinde niţică putere.

— Pentru mine va fi foarte greu, spuse Audrey,

— Dar ai să reuşeşti. Orice femeie care a trecut prin ceea ce ai trecut dumneata noaptea trecută ar reuşi. Ţi-e foame?

— Nici nu m-am gândit încă la mâncare.

Tubby se ridică în picioare şi, trecând în spatele scau-

nului, se propti cu mâinile de spătar.

— Sora o să-ţi aducă ceva de mâncare. Când te vei simţi în stare, du-te în camera lui Beaven. A întrebat de dumneata şi va fi îngrijorat dacă nu te vei arăta curând. E foarte slăbit, aşa că să nu stai mult, Tubby se opri şi începu să bată cu degetele în spătarul scaunului. Cred că nu-i nevoie să-ţi spun că nu trebuie să faci nicio aluzie la plecarea dumitale, şi nădăjduiesc că vei reuşi să pari cât mai veselă. Doamna Cunningham ţi-a adus hainele de oraş. Le vei găsi în dulap. Poate că vei putea aranja astfel încât să mai rămâi în oraş cel puţin o săptămână.

— Foarte bine, răspunse Audrey, îngândurată. Mulţumesc, domnule profesor.

— Şi dacă pot face ceva pentru dumneata, va fi o plăcere pentru mine... şi o onoare. Tubby se înclină plin de respect.

— Mulţumesc, dar n-am nevoie de nimic, spuse ea, şi clătină din cap.

Tubby se îndreptă spre uşă, unde întârzie, cu un aer preocupat. Parcă îi venea greu să-şi formuleze gândul.

— Pot să-mi permit să te-ntreb, începu el, cu glasul rece, dacă doctorul sau doamna Cunningham au fost informaţi de rugămintea pe care ţi-am adresat-o seara trecută la cină, şi de promisiunea pe care mi-ai făcut-o?

— Nu sunt informaţi, răspunse Audrey. Doriţi să le spun?

— Cred că asta mai poate să aştepte, zise Tubby.

Sora McFey, care o înlocuise pe sora Warren, se arătă imediat ce o auzi pe Audrey bătând uşor în uşă, şi ieşi pe coridor.

— Sunteţi domnişoara Hilton, spuse ea zâmbind. Sunteţi aşteptată. Dacă doreşte ceva, vă rog să sunaţi.

Jack întinse braţele în calea ei ca s-o primească. Audrey trecu repede pe vârful picioarelor în lungul camerei, îşi lăsă mâinile în ale lui şi încercă să vorbească, dar nu reuşi. Aplecându-se peste pat, îşi apăsă obrazul de al lui. Jack simţi că nu-şi mai poate stăpâni lacrimile fierbinţi, ce-i înecaseră ochii... Încercă s-o îmbrăţişeze, dar n-avu putere.

— Iubita mea, şopti el. Sunt atât de mulţumit că eşti lângă mine.

Audrey ridică obrazul spre el şi zâmbi fericită.

— O să te vindeci repede, murmură ea, mângâindu-l uşor pe frunte.

— Mi-a spus Tubby... tresări şi oftă adânc; mi-a spus Tubby c-ai fost foarte curajoasă. Sunt mândru de tine.

— Nu cumva v-aţi împăcat?

Jack surâse slab.

— N-am vorbit despre asta, spuse el. Nu ştiu dacă e mulţumit de mine... sau de operaţia pe care a făcut-o. Tubby e totdeauna mulţumit când îi reuşeşte... câte o operaţie grea.

— Poate n-ar trebui să vorbeşti, dragul meu. Audrey îşi strecură braţul sub umărul lui şi-şi ascunse faţa la pieptul său.

— Lan Ying.

— Da, Jack.

— Aş vrea să-mi faci un serviciu. Cât am fost pe jumătate inconştient şi până ce m-am trezit, m-a preocupat tot timpul o problemă. Aş vrea să cumperi o păpuşă... pentru o fetiţă... fetiţa lui Collins. Sora... Slattery o să-ţi spună.

— Desigur, dragul meu. Am s-o fac imediat, cum plec de-aici. Glasul ei părea îngăduitor şi bun. Şi ţi-ai făcut probleme din asta!

— Înţelegi... am promis. Promisiunile trebuie respectate.

Cineva bătu la uşă şi, după o discretă aşteptare, intră Cunningham.

— Sunt chemat acasă, spuse el într-o suflare. Am venit să vă spun la revedere şi să vă urez noroc. O iau pe Edith cu mine. Plecăm la orele patru. Îşi trecu un braţ în jurul umerilor lui Lan Ying. Tubby mi-a spus că mai rămâi câteva zile. E foarte bine. Ai vreun mesaj pentru sora dumitale?

— Mulţumesc... nu. O să-i scriu.

— Sunt obligat să plec. Trebuie să-mi fac bagajul. Nădăjduiesc să vă revăd curând pe amândoi... Bine că mi-am adus aminte. Tubby se află pe coridor şi se frământă pe loc, de parc-ar vrea să intre. Să-i spun netrebnicului ăstuia că doreşti să-l vezi?

Jack dădu din cap, aprobativ. Bill flutură mâna în semn

de rămas bun şi părăsi camera.

— Poate ar fi mai bine să plec acum, spuse Lan Ying. Cred că e o vizită profesională.

Jack îi puse mâna pe braţ.

— Rămâi lângă mine, spuse el slab. Tubby nu ne-a văzut încă împreună. Vreau să se obişnuiască cu ideea... că ne aparţinem... unul altuia.

Audrey se întunecă la obraz, şi Jack o văzu că ezita.

— Tubby nu-ţi va face nimic, adăugă el ca s-o liniştească. Mi se pare chiar că ţine la tine. Mi-a vorbit de curajul tău. Tubby e omul care admiră curajul, tăria, tenacitatea.

Lan Ying îşi îndreptă trupul.

— Trebuie să plec, dragul meu. Te-ai obosit prea mult vorbind cu mine. Îl putem vedea pe Tubby... împreună... şi mâine.

Îl sărută din fugă şi se îndreptă spre uşă. Se opri şi-i zâmbi, apoi făcu un gest de rămas bun şi dispăru. Tubby stătea în picioare la biroul supraveghetoarei, şi parcurgea cu ochii o foaie de observaţie. Ridică ochii când trecu ea, îi făcu un semn din cap, apoi continuă să citească.

Era o senzaţie stranie să facă cumpărături pentru Jack, cu atât mai stranie cu cât era vorba de o păpuşă. Va cumpăra una foarte frumoasă şi i-o va arăta înainte de a o da fetiţei.

— Doresc o păpuşă foarte frumoasă, îi spuse vânzătoarei.

— Da, doamnă, vă rog să luaţi loc.

I se aduseră mai multe păpuşi, una mai frumoasă decât alta, în haine luxoase, încălţate cu pantofi veritabili care se puteau descălţa, şi purtând pălării, cochete.

— Fetiţa căreia vreau să i-o duc, explică Lan Ying, stă la pat, bolnavă. Cred că în loc de pălărie, pantofi şi umbrelă, păpuşa ar trebui să fie un bebeluş pe care să-l poată ţine în braţe, şi cu un trusou bogat, cu care să se distreze îmbrăcându-l.

— Foarte bine, doamnă, răspunse vânzătoarea.

Astfel găsiră un bebeluş, un adevărat îngeraş dolofan, iar Lan Ying alese cu cea mai mare grijă veşminte de muselină, de mătase, de batist fin şi din creton; şi un asortiment întreg cu ciorăpiori, Părea foarte ciudat să cumpere astfel

de lucruri – pentru Jack, pentru a fi trimise pacientei sale.

La început rămase încântată de descoperirea făcută. Nu ştia că magazinele posedau o varietate atât de mare de îmbrăcăminte pentru păpuşi. După un timp se apucă serios de treabă, examinând felul cum sunt lucrate rufele, pipăind micile tivuri, netezind delicat aplicaţiile de dantelă.

Era atât de preocupată, încât nu mai scoase niciun cuvânt vreme de câteva minute. Apoi, dându-şi seama că trebuie să se decidă, se smulse din reverie şi, ridicând ochii, surprinse o expresie ciudată în ochii vânzătoarei, un fel de privire plină de înţelegere şi compătimire, aşa că ghici imediat la ce se gândeşte fata, cu toate că, evident, nu putea să ştie tot ce-i trecuse prin minte.

— Să vă trimitem pachetul acasă, doamnă? întrebă vânzătoarea după ce Lan Ying plăti factura.

— Nu, mulţumesc, îl iau cu mine.

Era un pachet destul de voluminos, dar hotelul „Livingstone” se afla aproape. După ce ajunse la ea în cameră, Lan Ying încuie uşa, îşi aruncă pardesiul şi pălăria pe un scaun, deschise pachetul şi împrăştie totul în pat. Apoi se întinse şi ea alături şi, proptită într-un cot, începu să se joace cu hăinuţele acelea încântătoare. După un timp, îşi lăsă capul să-i lunece pe pernă şi, sprijinindu-şi obrazul pe braţ, începu să plângă domol până când adormi.

Jack era astăzi mult mai vioi şi se simţea mai în putere; era aproape vesel. Când intră Lan Ying, cu pachetul acela mare, McFey păru să întâmpine dificultăţi în a pune totul în ordine, şi-şi găsi o mulţime de treburi de făcut înainte de a părăsi camera. Jack era amuzat de-a binelea.

— McFey moare de curiozitate, declară el, când se închise uşa şi Lan Ying îi întinse mâinile. O strânse la piept şi o sărută lung: Iată ce bine am început să mă simt, adăugă el după ce reuşi să respire.

— Foarte bine, atunci, spuse Lan Ying bucuroasă. Nu vreau să aştepţi prea mult. Puse misteriosul pachet pe pat şi începu să-l desfacă.

— Dar, pentru numele lui Dumnezeu! e un bebeluş,

exclamă Jack, mirat de felul desăvârşit în care era realizată păpuşa. Poate să aibă cel mult trei luni. Unde ai găsit-o, draga mea? Eu habar n-aveam...

— Ia priveşte-i hăinuţele. Începu să-i întindă micile veşminte.

Privirile lui Jack se înduioşară.

— O, iubita mea, murmură el.

— Ăsta e costumul nostru cel mai bun, spuse Lan Ying, cu mândrie. Îl purtăm numai când avem musafiri. Şi ia uită-te cât e de mic.

Tresăriră amândoi speriaţi. Uşa se deschise şi Tubby pătrunse în cameră. În primul moment îl priviră cu spaimă şi nu îndrăzniră decât să-l fixeze în tăcere – şi tot aşa se uită şi Tubby. Apoi, fără vreo vorbă, se întoarse în loc, gata să plece.

— Vă rog, nu plecaţi, zise Jack.

Tubby ezită, apoi se îndreptă încet spre ei. Toţi trei păreau stânjeniţi şi nu ştiau cum să înceapă vorba.

— E o păpuşă pentru un copil bolnav, încercă Lan Ying să-i explice, dar glasul îi tremură.

— Pentru el? întrebă Tubby în glumă, arătând cu capul spre Jack.

Începură toţi trei să râdă şi se simţiră mai la îndemână. Lan Ying încă mai ţinea păpuşa în braţe.

— Copilaşul ăsta arată foarte sănătos, declară Tubby cu glasul răguşit, dar încercând să pară dezinvolt. Se aplecă să examineze chipul păpuşii.

— Vreţi s-o ţineţi în braţe? întrebă Lan Ying cu seriozitate.

Jack zâmbi mulţumit. Va fi o scenă plină de haz. Tubby încruntă puţin din sprâncene şi întinse braţele. Lan Ying îi trecu păpuşa, cu gesturi materne, şi rămase foarte aproape de el, aranjând panglicile care nu stăteau cum trebuie.

— Daţi-mi-o mie, zise ea, presimţind că trebuie să vină în ajutorul bietului Tubby. Nu e obişnuită cu străinii, şi întinzându-se după ea, i-o luă din braţe.

Tubby încercă să zâmbească, dar nu reuşi decât cu mare greutate.

— Mă întorc numaidecât, declară el, apoi se îndreptă

grăbit spre uşă şi părăsi camera precipitat.

— Ce l-o fi apucat? întrebă Jack.

Lan Ying clătină din cap şi răspunse că nici ea nu ştie.

— Trebuie să mă duc acum, dragul meu, spuse ea, şi să-i dau fetiţei păpuşa. Apoi o să mă întorc, doar un singur minut, ca să-ţi spun ce-a zis.

Jack o urmări cu privirea în timpul cât împături hăinuţele şi făcu pachetul la loc.

— Iubita mea, murmură el, mângâindu-i mâna.

Ieşind pe uşă, rămase surprinsă şi niţeluş confuză văzând că se pomeneşte faţă în faţă cu Tubby. Ai fi zis c-o aşteaptă. Fără să rostească vreo vorbă, îi luă pachetul din mână şi apucă în lungul coridorului împreună cu ea. Când ajunseră în dreptul uşii deschise a micii săli de aşteptare, se opri şi-i făcu semn să intre. Intrigată, Lan Ying se supuse. Închise uşa şi o examină grav, iar fata ridică spre el ochii întrebători. Bărbia lui Tubby parcă tremura uşor.

— Draga mea, spuse el cu glasul scăzut, am fost profund emoţionat. Nu prea ştiu ce ţi-aş putea spune... dar presimt că trebuie să-ţi spun ceva.

— Ştiu, admise Lan Ying cu blândeţe. A fost foarte greu... pentru amândoi. Vă rog să nu vă faceţi griji. A fost o întâmplare nenorocită, dar nu din vina mea... şi, după cum v-am spus, o să-mi respect promisiunea.

— *Mai dă-o încolo de promisiune!* se zborşi Tubby.

Ochii lui Lan Ying erau plini de lacrimi când îi ridică, privind chipul congestionat al lui Tubby.

— Cum adică – vocea i se frânse şi lacrimi grele începură să i se rostogolească pe obraji – pot să rămân – scutură din cap nevenindu-i să creadă – lângă Jack.,. pentru totdeauna?

— Fireşte că da, mârâi Tubby. Îşi lăsă amândouă mâinile pe umerii ei. Dar aş vrea să-mi faci o altă promisiune.

— Cu plăcere, şopti Lan Ying.

— Presupun c-ai ghicit despre ce-i vorba, spuse Tubby.

— Vreţi probabil să-mi cereţi să nu-i spun nimic lui Jack, niciodată.

— Da, fetiţo. Promiţi?

Lan Ying zâmbi, şi dădu din cap.

Tubby scoase din buzunar o batistă uriaşă şi-şi suflă nasul ca o trompetă, apoi îşi drese glasul cu zgomot. Imediat după aceea îşi îndreptă umerii şi-şi reluă înfăţişarea impunătoare de totdeauna.

— Acum pot să plec? întrebă Lan Ying. Îi deschise uşa şi ieşi împreună cu ea; după ce-i întinse pachetul se înclină în faţa ei cu un profund respect.

— Nu vreţi să veniţi cu mine, spuse Lan Ying, să-i dăruim păpuşa?

— Nu, răspunse Tubby, asta-i o treabă care te priveşte numai pe dumneata... şi-aş vrea să stau de vorbă cu Jack,

Lan Ying oftă adânc şi rămase nemişcată, uitându-se după Tubby, care se depărta cu paşi sprinteni de-a lungul coridorului. Apoi intră din nou în mica sală de aşteptare şi se aşeză pe un scaun – fiindcă îi tremurau genunchii.

Redactor de carte: LILIANA PETRESCU
Tehnoredactor: MIHAI ŞTEFĂNACIIE
Bun de tipar: 06.1.1992
Formatul: 32/84 X 108.
Hârtia: scris 1 A 84 X 108/42.
Coli tipar: 11,5
Tiparul executat la
Regia Autonomă a Imprimeriilor
Imprimeria „Coresi” Bucureşti
ROMÂNIA